

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny kierunku
Pedagogika Zdolności i Informatyki

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
ul. Szczęśliwicka 40
02-353 Warszawa

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Pedagogika Zdolności i Informatyki

1. Poziom/y studiów: studia I i II stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
pedagogika

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Pedagogika	I stopień	
	151	84%
	II stopień	
	95	79%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Informatyka	I stopień	
	29	16%
	II stopień	
	25	21%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

nauczyciel przedmiotów informatycznych²

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych. . . . .²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu. . . . .²
- nauczyciel prowadzący zajęcia. . . . .²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny-pedagog szkolny o poszerzonych kompetencjach w zakresie opieki nad uczniem zdolnym
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Jan Łaszczyk	dr hab. / profesor APS / Kierownik Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości
Joanna Łukasiewicz-Wieleba	dr hab. / profesor APS
Sergo Kuruliszwili	dr hab. / profesor APS
Alicja Baum	doktor / adiunkt
Małgorzata Jabłonowska	doktor / adiunkt
Małgorzata Korko	doktor / adiunkt
Anna Róża Makaruk	doktor / adiunkt
Monika Rebizant	doktor / adiunkt
Miłosz Wawrzyniec Romaniuk	doktor / adiunkt
Maria Trzcińska-Król	doktor / adiunkt
Justyna Wiśniewska	doktor / adiunkt
Oktawia Zalewska	doktor / adiunkt
Dominika Bardzińska	magister / asystent
Monika Chróścicka-Wnętrzak	magister / asystent
Mariusz Fila	magister / asystent
Katarzyna Korbecka	magister / asystent / Koordynator przedmiotów w jednostce Instytut Pedagogiki
Marlena Grzelak-Klus	doktor / adiunkt / Zastępca Dyrektora Instytutu Pedagogiki

Spis treści

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	3
Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	7
1. Efekty uczenia się – odniesienie do polskiej ramy kwalifikacji	7
2. Efekty uczenia się dla kierunku, z pedagogiką jako dyscypliną wiodącą	8
Prezentacja Uczelni	21
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	23
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ____	23
1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni	23
1.2. Związek kształcenia z głównymi kierunkami działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie pedagogika	25
2.6. Sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach	46
1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia	51
1.4. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe	58
1.5. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunku jest przyporządkowany	62
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	75
2.1. Treści programowe	75
2.2. Harmonogram realizacji programu studiów	127
2.3. Formy i organizacja zajęć	147
2.4. Metody kształcenia	149
2.5. Praktyki zawodowe	154
2.6. Organizacja procesu nauczania i uczenia się	157
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	161
3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów	161
3.2. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się oraz ich dokumentowanie	162
3.3. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej oraz potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów	164
3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania – sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów na zakończenie procesu kształcenia	164
3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów oraz sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów	165
3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się oraz dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych	166

3.7. Monitoring losów absolwentów	167
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____	168
4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). Najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki	168
4.2. Obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągania przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej	206
4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej.....	211
4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.....	216
4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych.....	225
4.6. Reguły i wymagania w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.....	235
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____	238
5.1. Kampus.....	238
5.2. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej	239
5.3. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością	241
5.4. System biblioteczno-informacyjny uczelni	243
5.5. Sposób, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej.....	246
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____	246
6.1. Tworzenie i doskonalenie programu studiów	247
6.2. Współpraca formalna i nieformalna	248
6.3. Współpraca w ramach realizacji praktyk studenckich	257
6.4. Współpraca Koła Naukowego ROBOTECH	258
6.5. Opracowywanie i realizacja projektów edukacyjnych	259
6.6. Konsultacje eksperckie i ekspertyzy	260
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____	261
7.1. Konferencje międzynarodowe	262
7.2. Publikacje o charakterze międzynarodowym	262
7.3. Współpraca z partnerami międzynarodowymi	263
7.4. Recenzowanie dla czasopism międzynarodowych.....	263
7.5. Inne formy aktywności międzynarodowej	263
7.6. Znaczenie działań umiędzynarodowienia dla jakości kształcenia	264
7.7. Studenci i aktywności międzynarodowe	264
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____	265
8.1. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia.....	266
8.2. Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami	267
8.3. Wsparcie organizacyjne i materialno-bytowe w procesie studiowania.....	269

8.4. Wsparcie w kontynuowaniu kształcenia i wchodzeniu na rynek pracy	272
8.5. Różne rodzaje aktywności studentów	272
8.6. Dostęp do wykwalifikowanej kadry administracyjnej	273
8.7. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów	277
8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów	277
8.9. Sposoby doskonalenia systemu wsparcia	278
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	278
9.1. Transparentność i dostępność informacji	278
9.2. Dostępność informacji dla kandydatów	279
9.3. Wsparcie i komunikacja dla studentek i studentów	279
9.4. Wsparcie pracowniczek i pracowników Uczelni	279
9.5. Ewaluacja i doskonalenie polityki informacyjnej	280
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	281
10.1. Program studiów i źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach	281
10.2. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek	288
10.3. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów, przegląd programów studiów	292
10.4. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, przydatność efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji i wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów	293
10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów	295
10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu studiów na ocenianym kierunku	297
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	298

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

1. Efekty uczenia się – odniesienie do polskiej ramy kwalifikacji

Tabela 1. Efekty uczenia się – odniesienie do polskiej ramy kwalifikacji – kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopnia

Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji		
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopnia		Symbol efektu z PRK
zna i rozumie	w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, a także powiązania z innymi dziedzinami nauk, różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności w zakresie pedagogiki, pedagogiki zdolności i edukacji informatycznej.	P6U_W
potrafi:	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin, samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie, skutecznie komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko, korzystać z opinii ekspertów.	P6U_U
jest gotów do:	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim, dostrzegania potrzeb społecznych i inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, samodzielnego podejmowania decyzji, dbałości o aktualizację zdobywanej wiedzy, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.	P6U_K

Tabela 2. Efekty uczenia się – odniesienie do polskiej ramy kwalifikacji – kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopnia

Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji		
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopnia		Symbol efektu z PRK
zna i rozumie	w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu kształcenia, a także etyczne, ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów.	P7U_WK P7U_WG
potrafi:	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT), przystosowywać istniejące lub opracowywać nowe metody i narzędzia, wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin, samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie, komunikować się ze	P7U_UU P7U_UK P7U_UO

Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji		
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopnia		Symbol efektu z PRK
	zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska.	
jest gotów do:	do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w srodowisku pracy i życia, podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią.	P7U_KK P7U_KO P7U_KR

2. Efekty uczenia się dla kierunku, z pedagogiką jako dyscypliną wiodącą

Tabela 3. Efekty uczenia się dla kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopnia, z pedagogiką jako dyscypliną wiodącą

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopień			
WIEDZA (zna i rozumie)			
EIP1_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu pedagogiki oraz informatyki w systemie nauk, o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi, zna właściwą dla nich terminologię oraz modele teoretyczne	P6S_WK P6S_WG	A.1.W1. A.2.W2. A.2.W3. C.W1.
EIP1_W02	Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia i ich filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych i psychologicznych podstaw oraz zna podstawowe teorie dotyczące tych procesów.	P6S_WG	B.1.W1. B.2.W3. B.1.W4. C.W3. O.1.1.W1. O.1.1.W2. O.1.1.W14. O.1.1.W15.
EIP1_W03	Zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne oraz teorie jego rozwoju, stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej.	P6S_WK P6S_WG	A1.W.1 B.1.W2. B.1.W1.
EIP1_W04	Zna specyfikę funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego: człowieka i świata wynikającą z rozwoju cywilizacyjnego oraz możliwości zastosowania nowoczesnych technologii w edukacji, w tym edukacji zdalnej, komplementarnej, wspomaganej komputerowo.	P6S_WK	A.1.W2.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopień			
EIP1_W05	Ma wiedzę z zakresu ogólnych zagadnień informatyki oraz budowy i funkcjonowania systemów informatycznych; zna zasady budowy współczesnych komputerów i urządzeń z nimi współpracujących, systemów operacyjnych, sieci komputerowych; zna budowę i zasady działania urządzeń przetwarzania i transmisji danych, robotów edukacyjnych itp.	P6S_WG	A.1.W3.
EIP1_W06	Zna możliwości i zastosowania oprogramowania komputerowego: programów biurowych, graficznych, narzędziowych, edukacyjnych, aplikacji internetowych.	P6S_WG	A.1.W5.
EIP1_W07	Zna i rozumie kluczowe zagadnienia z obszaru algorytmiki i programowania, w tym: możliwości i zakres zastosowania algorytmiki, środowiska programistyczne i języki programowania wykorzystywane w edukacji informatycznej.	P6S_WG	A.1.W4.
EIP1_W08	Ma wiedzę na temat możliwości i ograniczeń korzystania z Internetu: zna zasady bezpieczeństwa korzystania z sieci komputerowej, w tym bezpieczeństwa danych i urządzeń technicznych.	P6S_WK	A.1.W6.
EIP1_W09	Ma wiedzę dotyczącą gromadzenia, selekcji i przetwarzania danych oraz repozytoriów danych, z naciskiem na relacyjne bazy danych, zna skutki przeładowania informacyjnego.	P6S_WK	D.1.W2.
EIP1_W10	Zna specjalistyczny sprzęt informatyczny i oprogramowanie wspomagające osoby z niepełnosprawnościami.	P6S_WG	C.4.W6.
EIP1_W11	Ma podstawową wiedzę o rodzajach struktur społecznych i instytucji życia społecznego; jak też różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.	P6S_WG	A.1.W1. A.1.W2.
EIP1_W12	Ma wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowania różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych oraz alternatywnych form edukacji, jak też wiedzę na temat edukacji włączającej i sposobów realizacji zasady inkluzji.	P6S_WK P6S_WG	B.2.W1. B.3.W1. B.3.W2. B.3.W3. D.2.W1. D.2.W2. D.2.W3. E.2.W1. E.2.W2. E.2.W3. O.1.1.W5. O.1.1.W8. O.1.1.W9. O.1.1.W10.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopień			
EIP1_W13	Ma podstawową wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice i naukach społecznych, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych.	P6S_WG	
EIP1_W14	Ma wiedzę merytoryczną dotyczącą prowadzenia działalności pedagogicznej w obszarze pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości	P6S_WG	A.1.W2.
EIP1_W15	Ma wiedzę na temat zawodu nauczyciela informatyki i pedagoga szkolnego, zagadnień związanych planowaniem ścieżki rozwoju zawodowego oraz roli nauczyciela wychowawcy w kształtowaniu postaw i zachowań podmiotów uczestniczących w procesie edukacji	P6S_WG P6S_WK	B.1.W5. B.2.W2. B.2.W4. D.1.W4. E.1.W4. O.1.1.W3. O.1.1.W11.
EIP1_W16	Ma wiedzę na temat norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w pracy pedagoga zdolności oraz metodyki nauczania przedmiotów informatycznych/prowadzenia zajęć i doboru efektywnych środków dydaktycznych i form pracy z uczniami	P6S_WK P6S_WG	D.1.W1. D.1.W6. D.1.W7. D.1.W8. D.1.W14. E.1.W2. E.1.W5. E.1.W6. E.1.W7. E.1.W9. E.1.W14. O.1.1.W4.
EIP1_W17	Ma uszczegółowioną wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych i ewaluacyjnych w praktyce pedagogicznej w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych i uwzględniającą zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów	P6S_WK P6S_WG	B.2.W6. D.1.W10. D.1.W11. D.1.W12. E.1.W10. E.1.W11. E.1.W12. O.1.1.W7.
EIP1_W18	Ma wiedzę na temat kształtowania postaw i zachowań uczniów w obszarze funkcjonowania społecznego, emocjonalnego i poznawczego	P6S_WK	D.1.W13. D.1.W15 E.1.W13. E.1.W15..
EIP1_W19	Ma uszczegółowioną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej w tym uczniach ze specjalnymi (zróżnicowanymi) potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, zna kluczowe pojęcia, klasyfikację	P6S_WG	A.2.W1. B.2.W5. C.W5. O.1.1.W6.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopień			
	i akty prawne dotyczące pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		
EIP1_W20	Ma wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	P6S_WK P6S_WG	B.1.W3. C.W2. O.1.1.W12.
EIP1_W21	Ma podstawową wiedzę dotyczącą pomocy przedmedycznej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych	P6S_WG	
EIP1_W22	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz ich zastosowań wobec fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	P6S_WK	B.2.W2.
EIP1_W23	Zna podstawowe przepisy i normy dotyczące własności intelektualnej i prawa autorskiego w tym odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystania mediów cyfrowych	P6S_WK	D.1.W9 E.1.W9.
EIP1_W24	Ma wiedzę dotyczącą przedsiębiorczości w sektorze edukacji	P6S_WK	
EIP1_W25	Zna i rozumie podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narzędziami mowy	P6S_WG	C.W7.
UMIĘTNOŚCI (potrafi)			
EIP1_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej oraz zaprojektować rozwiązania zidentyfikowanych problemów.	P6S_UW	B.1.U1. C1.U1. O.1.2.1. O.1.2.2.
EIP1_U02	Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, także tych złożonych i nietypowych oraz podejmowania działań naprawczych, zarówno w warunkach rozpoznanych jak i nie w pełni przewidywalnych.	P6S_UW	B.1.U2. B.1.U3. B.1.U4. B.1.U5. B.1.U6. B.1.U7.
EIP1_U03	Potrafi stosować terminologię z obszaru informatyki w zakresie opisu urządzeń i oprogramowania.	P6U_UW	A.1.U1. O.1.2.U15.
EIP1_U04	Umie korzystać z urządzeń technicznych, komputerowych i sieci teleinformatycznych; stosować oprogramowanie komputerowe: korzystać z programów biurowych, graficznych, narzędziowych, edukacyjnych, aplikacji internetowych;	P6U_UW	A.1.U2. A.1.U3. A.1.U5. A.1.U6.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopień			
	w sposób swobodny i świadomy korzysta z Internetu kierując się zasadami bezpieczeństwa, netykietą i prawami autorskimi; potrafi zaprojektować, repozytoria danych, szczególnie relacyjne bazy danych, zarządza danymi i ich strukturami.		
EIP1_U05	Potrafi przygotowywać algorytmy, programować w różnych środowiskach programistycznych i językach programowania kierując się przy ich doborze możliwościami programu oraz poziomem kształcenia.	P6U_UW	
EIP1_U06	Potrafi dobrać i stosować technologie informatyczne wspierające osoby z niepełnosprawnościami.	P6U_UW	D.1.U7.
EIP1_U07	Umie diagnozować potrzeby i możliwości każdego ucznia oraz projektować i realizować spersonalizowane programy kształcenia	P6U_UW	D.1.U11. E.1.U11 O.1.2.U4.
EIP1_U08	Umie indywidualizować zadania i dobierać treści, metody i sposoby oceniania oraz promować osiągnięcia uczniów, rozwijać ich zdolności, kreatywność i samodzielność	P6U_UU P6U_UW	O.1.2.U3. O.1.2.U5. O.1.2.U8.
EIP1_U09	Potrafi tworzyć sytuacje motywujące do nauki, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w celu uzyskania pożądaných efektów kształcenia	P6U_UU	D.1.U5. E.1.U5. O.1.2.U7. O.1.2.U6.
EIP1_U10	Potrafi wykorzystywać sytuacje trudne i błędy uczniowskie oraz proces oceniania uczniów do stymulowania ich pracy nad własnym rozwojem	P6U_UW P6U_UU	D.1.U8. D.1.U9. D.1.U10. E.1.U10. O.1.2.U10.
EIP1_U11	Potrafi odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku	P6U_UO	O.1.2.U.13.
EIP1_U12	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań	P6U_UW	A.2.U.4. O.1.2.U.15
EIP1_U13	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej; potrafi tworzyć rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych	P6U_UW	B.1.U1. B.1.U2. B.1.U3. B.1.U4. B.1.U5.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopień			
	i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań		B.1.U6. B.1.U7.
EIP1_U14	Potrafi prowadzić pracę z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych; pracować w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego i z dziećmi posiadającymi słabą znajomość języka polskiego; Potrafi udzielić pomocy pedagogicznej w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, wspieraniu działań edukacyjnych, organizacji działań profilaktycznych, Uzasadnia potrzebę kształtowania właściwych postaw wobec osób z niepełnosprawnością i ich miejsca w życiu społecznym.	P6U_UW P7U_UW	A.2.U8. B.1.U5. B.2.U5. C.U.1. E.1.U3. O.1.2.U12
EIP1_U15	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, rozwijać ich kompetencje kluczowe a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie; skutecznie wspomagać w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych	P7U_UU P6U_UO	A.2.U7. B.2.U7. D.1.U5. O.1.2.U6. O.1.2.U7.
EIP1_U16	Potrafi udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej	P6U_UW	O.1.2.U1.
EIP1_U17	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych, podejmuje autorefleksję i działania na rzecz rozwoju zawodowego	P6U_UU	B.1.U8. B.2.U2. B.2.U3.
EIP1_U18	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów. Potrafi przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich, czynnie uczestniczyć w debacie	P6U_UU P6U_UO	C.U.8. E.1.U4. E.1.U11.
EIP1_U19	Posługuje się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	P6U_UU	C.U7. O.1.2.U16
EIP1_U20	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową podczas zajęć dydaktyczno-wychowawczych, stosować odpowiednie zasady, metody oraz środki dydaktyczne dbając o efektywność podejmowanych działań	P6U_UO P6U_UW	C.U3. C.U4. C.U5. D.1.U1. D.1.U2. D.1.U7.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopień			
			E.1.U1. E.1.U2. E.1.U7. O.1.2.U2.
EIP1_U21	Na podstawie modeli teoretycznych konstruuje narzędzia identyfikacji uczniów zdolnych, narzędzia do badania potencjału twórczego i postawy twórczej; narzędzia ewaluacji realizowanych treningów	P6U_UW	A.2.U2. B.1.U6. O.1.2.U3.
EIP1_U22	Umie analizować i konstruować dokumentację związaną z działalnością szkoły oraz procesami pomocy psychologiczno-pedagogicznej	P6U_UW	A.2.U4 O.1.2.U4. O.1.2.U5.
EIP1_U23	Ma umiejętności językowe w zakresie studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_WW	O.1.2.U18
EIP1_U24	Dbą o własny rozwój zawodowy, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT) oraz analizować własne działania i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji	P6U_UU	B.1.U8. B.2.U2. B.2.U3. O.1.2.U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (jest gotów/gotowa do)			
EIP1_K01	Ma krytyczny stosunek do posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności	P6U_KK P6U_K	B.1.K1. B.2.K3. B.2.K4. C.K2.
EIP1_K02	Jest przekonany o znaczeniu wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, stąd poszukuje wiedzy, a w przypadku problemów – zwraca się do ekspertów i zasięga ich opinii	P6U_KK	D.1.K8 E.1.K8.
EIP1_K03	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań edukacyjnych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i rozumie ich społeczne znaczenie	P6U_KO	D.2.K1.
EIP1_K04	Wykazuje wrażliwość i gotowość działania na rzecz interesu publicznego w tym osób wymagających opieki, pomocy i szczególnej troski oraz jest gotów do budowania relacji opartych na zaufaniu w miejscu prowadzonej działalności pedagogicznej	P6S_KO	

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki I stopień			
EIP1_K05	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa, tak indywidualnego jak i w grupach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, myśląc i działając w sposób przedsiębiorczy oraz dbając o rozwój tych instytucji	P6U_KO P6U_K	O.1.3.K5. O.1.3.K6.
EIP1_K06	Jest świadomy wagi refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, kierowania się szacunkiem dla każdego człowieka oraz etyki badań naukowych	P6U_KR	O.1.3.K1.
EIP1_K07	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy; jest gotów do budowania umiejętnej współpracy i dobrej atmosfery dla komunikacji z całą społecznością szkolną oraz rozwiązywania konfliktów poprzez dialog	P7U_K P6U_K	O.1.3.K7. O.1.3.K3.
EIP1_K08	Ma świadomość wagi uczestnictwa w życiu kulturalnym oraz poczucie odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego	P6U_KR	D.1.K6. E.1.K6.
EIP1_K09	Ma świadomość znaczenia wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych; twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych, profesjonalnego rozwiązywania konfliktów i okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy w procesie uczenia się	P6U_KK P7U_KO P6U_KO P6U_K	B.1.K2. B.2.K1. B.2.K2. C.K1. D.1.K1. E.1.K1.
EIP1_K10	Ma świadomość znaczenia rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie	P6U_WK P6U_KK P6U_K	D.1.K2. D.1.K7. D.1.K8. D.1.K9. E.1.K7. E.1K2.
EIP1_K11	Ma gotowość promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	P6U_KR	D.1.K4. E.1K4.
EIP1_K12	Ma świadomość znaczenia dbałości o zdrowie i aktywność fizyczną	P6U_KK	D.1.K3. E.1.K3.
EIP1_K13	Ma świadomość znaczenia umiejętności współpracy, w tym grupowego rozwiązywania problemów w różnych obszarach życia szkolnego i poza szkolnego oraz wykonywania zadań zespołowych	P6U_KO	D.1.K5. E.1.K5.

Tabela 4. Efekty uczenia się dla kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopnia, z pedagogiką jako dyscypliną wiodącą

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopień			
WIEDZA (zna i rozumie)			
EPI2_W01	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o miejscu pedagogiki oraz informatyki w systemie nauk, o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi, zna w stopniu rozszerzonym właściwą dla nich terminologię oraz modele teoretyczne.	P7S_WK	A.2.W1.; A.1.W3.
EPI2_W02	Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej dotyczącej procesów edukacyjnych; zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych.	P7S_WG	A.1.W4. B1W2 B.2.W.3
EPI2_W03	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, w tym pedagogiki zdolności jako jej subdyscypliny, nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz rozumie postulat wieloparadygmatyczności w pedagogice (w tym w pedagogice zdolności jako jej subdyscyplinie).	P7S_WG	A.1.W2.
EPI2_W04	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie psychologicznym, jak i społecznym oraz kulturowym, stanowiącą podstawę projektowania i realizacji działalności edukacyjnej.	P7S_WK	B.1.W2.
EPI2_W05	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego, jak też różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych.	P7S_WG	B.2.W.3
EPI2_W06	Ma rozszerzoną i uszczegółowioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji.	P7S_WK	B.2.W.1 O.1.1.W.8.; O.1.1.W.9.; O.1.1.W.10.
EPI2_W07	Ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach i realizatorach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, działalności zawodowej nauczycieli.	P7S_WG	B.2.W.2.; B.1.W.5. O.1.1.W.3.; O.1.1.W.11.
EPI2_W08	Ma rozszerzoną wiedzę metodologiczną na temat projektowania i prowadzenia badań w pedagogice ze szczególnym uwzględnieniem metod badań stosowanych w naukach społecznych; zna zasady i normy etyczne związane z realizacją badań.	P7S_WK	A.2.W6.
EPI2_W09	Ma pogłębioną i stale aktualizowaną wiedzę z obszaru informatyki, w szczególności na temat komputerów, urządzeń mobilnych oraz robotów edukacyjnych, programowania oraz obsługi programów użytkowych.	P7S_WG	A.2.W3.; A.2.W5.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopień			
EPI2_W10	Ma uszczegółowioną wiedzę dotyczącą zadań zawodowych pedagoga szkolnego	P7S_WG P7S_WK	A.1.W1.; A.1.W5.; D.1.W1.; D.2.W1.; D.2.W2.; D.2.W3. O.1.1.W.4.; O.1.1.W.5.; O.1.1.W.12.; O.1.1.W.7.; O.1.1.W.13.
EPI2_W11	Zna specyfikę pracy nauczyciela informatyki, w tym metodykę przedmiotu oraz potrzebę stałego doskonalenia warsztatu pracy.	P7S_WG	E.1.W4; E.1.W8.
EPI2_W12	Zna zasady i metody pracy dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej z uczniem uwzględniającej jego różnorodne potrzeby i uwarunkowania rozwoju.	P7S_WG;P7 S_WK	C.W6.; E.1.W2.; E.1.W3.; E.1.W5.; E.1.W7.; E.1.W13.; E.1.W15.; D.1.W3.; D.1.W5.; D.1.W8.; D.1.W10.; D.1.W11.; D.1.W15.
EPI2_W13	Ma uszczegółowioną wiedzę na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji (w tym dylematów etycznych), osadzoną w kontekście wyzwań i zadań dla edukacji.	P7S_WK	A.2.W2.
EPI2_W14	Ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych i etycznych uwarunkowań różnych rodzajów działalności pedagogicznej, w tym tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości; zna zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej.	P7	
UMIĘTNOŚCI (potrafi)			
EPI2_U01	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.	P7U_UW	A.1.U.2. O1.2.U.3.
EPI2_U02	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł i interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych i wychowawczych.	P7U_UW	A.1.U.1.; B.1.U1.; B.1.U2.; B.1.U6.; B.2.U6.;

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopień			
			B.3.U1.; B.3.U2.; B.3.U3.; B.3.U4.; B.3.U6. O1.2.U.3; O.1.2.U.1; O.1.2.U.11.
EPI2_U03	Posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, przygotowuje opracowania poprawne pod względem językowym.	P7U_UW	A.1.U.4.
EPI2_U04	Potrafi wybrać i zastosować właściwy dla pedagoga szkolnego i nauczyciela informatyki sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych uczniów, w tym ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. Potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w obszarach praktyki pedagogicznej.	P7U_UW; P7U_UO.	A.1.U.3.; A2.U.5.; .A.1.U.6;; A.1.U.8.; E.1.U3.; E.1.U.2.; E.1.U.7.; E.1.U.10; D.1.U.7.; D.1.U.8.; D.1.U.9.; E.1.U5.; E.1.U4. O.1.2.U.12. O.1.2.U.3.; O.1.2.U.6.; O.1.2.U.7.; O.1.2.U.2.; O.1.2.U.2.; O.1.2.U.4.; O.1.2.U.5.; O.1.2.U.3.; O.1.2.U.8.
EPI2_U05	Posiada pogłębione umiejętności komunikacyjne, potrafi właściwie prezentować własne stanowisko, adekwatnie reagować w sytuacjach konfliktowych i stresujących, prowadzić debatę, dostosować sposób komunikacji do kompetencji odbiorców.	P7U_UW; P7U_UO	C.U.1.; B.1.U3.; B.1.U4.; B.2.U4.; B.1.U7.
EPI2_U06	Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, również korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	P7U_UW	A.1.U.4. O.1.2.U.15.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopień			
EPI2_U07	Ma umiejętności językowe w zakresie studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P7U_WW	
EPI2_U08	Potrafi pracować w zespole; przyjąć rolę lidera; podejmować działania integrujące zespoły uczniowskie.	P7U_UO	C.U.2. D.1.U.6. O.1.2.U.9.
EPI2_U09	Potrafi animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjnych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy i rozwijać postawę twórczą, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	P7U_UU	A.1.U.7.; B.2.U.7.; D.1.U.10.; D.1.U.5. O.1.2.U.6.; O.1.2.U.7.; O.1.2.U.18.
EPI2_U10	Potrafi rozwiązywać złożone problemy informatyczne, integrując wiedzę w tym zakresie, stosować terminologię, posługiwać się oprogramowaniem komputerowym, aplikacjami internetowymi, przygotowywać algorytmy, programować w różnych środowiskach programistycznych i językach programowania, stosować rozwiązania informatyczne w sytuacjach edukacyjnych	P7U_UW	A.2.U.1.; A.2.U.2.; A.2.U.5. O.1.2.U.15.
EPI2_U11	Umie w sposób swobodny i świadomy korzystać z Internetu, kierując się zasadami bezpieczeństwa korzystania z sieci komputerowej, umie wymienić zagrożenia i konsekwencje nieprzestrzegania tych zasad; umie wyszukiwać, weryfikować wiarygodność znalezionych danych oraz prezentować własne opracowania z poszanowaniem praw autorskich.	P7U_UW	A.2.U.6.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (jest gotów/gotowa do)			
EPI2_K01	Jest gotów/gotowa do pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności, do krytycznej analizy odbieranych treści oraz ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	P7U_KK	E.1.K8. E.1.K9. A1.K1. B.2.K3.
EPI2_K02	Docenia znaczenie nauki dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin naukowych i budowania warsztatu pracy, a w sytuacjach problemowych poszukuje wiedzy eksperckiej.	P7U_KO	E.2.K1.
EPI2_K03	Odnacza się rozważą i dojrzałością w rozumieniu roli pedagoga i nauczyciela oraz gotowością do rozwijania dorobku zawodu i podtrzymywania jego etosu, będąc przekonanym o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	P7U_KK	B.1.K1. A.1.K1. B.2.K4. O.1.3.K.1.
EPI2_K04	Jest gotów/gotowa do działania w sposób przedsiębiorczy.	P7U_K	O.1.3.K.6.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z PRK	Symbol efektu ze standardu*
Absolwent/absolwentka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki II stopień			
EPI2_K05	Odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, postępuje odpowiedzialnie wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku i pośrednio modeluje to podejście wśród innych.	P7U_K; P7U_KR	A1.K2. B.3.K1. O.1.3.K.2.
EPI2_K06	Wykazuje wrażliwość na problemy społeczne i edukacyjne, gotowość do komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz interesu publicznego, w tym osób wymagających opieki, pomocy i szczególnej troski.	P7U_K; P7U_KO; P7U_KK	B.1.K2. B.2.K1. O.1.3.K.7. O.1.3.K.4. O.1.3.K.3.
EPI2_K07	Jest gotów/gotowa oddziaływać na postawy uczniów związane z rozwojem społecznym i po-znawczym oraz nawykiem uczenia się przez całe życie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.	P7U_KK; P7U_KO	E.1.K8. E.1.K9. E.1.K5. D.1.K5. C.K1.

Prezentacja Uczelni

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie jest uczelnią o ponad stuletniej tradycji. Powstała z inicjatywy i dzięki staraniom Marii Grzegorzewskiej w 1922 roku. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podjęło wtedy decyzję o połączeniu Państwowego Seminarium Pedagogiki Specjalnej oraz Instytutu Fonetycznego im. Jana Sienkiewicza – tak powołano Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej (PIPS).

Misją Akademii jest przygotowanie specjalistów wykonujących zawody zaufania publicznego, w duchu poszanowania godności człowieka – niezależnie od stopnia jego sprawności, z troską o przestrzeganie praw człowieka, ze zrozumieniem i akceptacją dla ludzkiej różnorodności, traktując niepełnosprawność jako niezbywalny element ludzkiej kondycji oraz promując postawy włączające.

Obecnie (początek roku akad. 2025/26) na wszystkich kierunkach APS, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, studiuje blisko 4000 studentów. Uczelnia prowadzi także wiele studiów podyplomowych, w tym kwalifikacyjnych. W ramach programu Erasmus+ APS utrzymuje kontakty z 45 ośrodkami zagranicznymi. Jednostki Uczelni aktywnie uczestniczą w realizacji przedsięwzięć badawczych z obszarów, takich jak pedagogika i pedagogika specjalna, a także psychologia, filozofia, socjologia, sztuka. Spośród pięciu zgłoszonych przez Uczelnię dyscyplin w ostatniej parametryzacji (2023) dyscyplina sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki otrzymała kategorię A, pedagogika, psychologia i filozofia B plus, socjologia B.

Celem działalności Akademii jest kształcenie świątliwych i twórczych profesjonalistów, dbających zarówno o rozwijanie własnej osobowości, zamiłowań naukowych i zawodowych umiejętności praktycznych, troszczących się o wszechstronny rozwój osób i środowisk, na rzecz których będą pracować. Jako ośrodek akademicki, APS ma ambicje wzbogacania swego potencjału badawczego i dydaktycznego, rozwijania badań podstawowych i aplikacyjnych oraz doskonalenia warsztatu dydaktycznego. Uczelnia pełni również służebną rolę wobec środowiska lokalnego, poszerzając systematycznie wachlarz usług edukacyjnych i terapeutycznych, oferowanych zarówno przez nauczycieli akademickich, jak i studentów – wolontariuszy. Akademia aspiruje do roli centrum wymiany myśli i idei w zakresie nauk społecznych, zorientowanych na profesjonalne wspieranie ludzi z różnego rodzaju trudnościami, wynikającymi ze stanu zdrowia i sytuacji społecznej.

Jednostką prowadzącą kierunek pedagogika był Wydział Nauk Pedagogicznych APS, w skład którego wchodził Instytut Pedagogiki. W wyniku wdrożenia Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zmieniły się warunki działania uczelni wyższych. Do ważniejszych zmian należą zasady finansowania uczelni (promujące uracjonalnienie liczby studentów przypadających na wykładowcę), reforma struktury Uczelni, nowe zasady oceny nauczycieli akademickich. Równolegle odnotowujemy zmiany potrzeb społecznych (m.in. wzrasta świadomość różnorodności społecznej i wynikających z tego wyzwań). Ewoluuje rynek pracy, co ma duże znaczenie dla naszych absolwentów (edukacja domowa, opieka nad osobami starszymi, inkluzja edukacyjna itd.). Akademia chce reagować na te zmiany poprzez doskonalenie procesu kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych i wsparcia na rynku pracy osób z niepełnosprawnościami i innymi zróżnicowanymi potrzebami, w tym związanymi z przynależnością do mniejszości. Zauważamy zmniejszanie się stabilności rodziny, zmieniającą się rolę szkoły w społeczeństwie informacyjnym, osłabienie kondycji psychicznej dzieci i młodzieży, potrzeby zdrowotne, socjalne, edukacyjne i opiekuńcze zwiększającej się liczby osób starszych. Wraz ze zmianą struktury Akademii (rezygnacją z wydziałów na rzecz wzrostu znaczenia Instytutów), jednostką prowadzącą studia stała się Akademia, a merytoryczny nadzór nad studiami na kierunku pedagogika Zdolności i Informatyki sprawuje Instytut Pedagogiki.

W Instytucie funkcjonują dwie katedry i dziesięć zakładów oraz Akademicka Poradnia Prawna: Zakład Historii Wychowania, Katedra Teoretycznych Podstaw Pedagogiki i Dyskursów Edukacyjnych, Zakład Kulturowych Podstaw Pedagogiki i Pedagogiki Ogólnej, Zakład Dydaktyki i Pedagogiki, Zakład Pedagogiki Medialnej, Katedra Pedagogiki Pracy i Andragogiki, Zakład Społecznych Podstaw Rozwoju Oświaty, Zakład Pedagogiki Społecznej, Zakład Psychopedagogiki Kreatywności, Zakład Metodologii i Pedagogiki Twórczości, Zakład Wychowania Literackiego i Muzycznego, Zakład Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej. Pracuje tu na pełnym etacie 89 pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, wszyscy deklarujący dyscyplinę pedagogika jako obszar swoich badań.

Misja Instytutu wpisuje się w misję Akademii. Jest to przygotowanie rzetelnych specjalistów, tak naukowców, jak i praktyków, z obszaru edukacji formalnej i pozaformalnej, pracy socjalnej, pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz systemów wspierania rozwoju człowieka na różnych etapach jego życia, zgodnie z ideałami zrównoważonego rozwoju. Specjalistów, którzy umiejętnie współkonstruuują włączające, uniwersalnie zaprojektowane, środowisko uczenia się. Są odpowiedzialni społecznie oraz kierują się wysokimi standardami etycznymi w życiu osobistym, zawodowym i obywatelskim.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Misja Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej akcentuje profesjonalny wymiar prowadzonych w niej studiów oraz szczególną rolę społeczną, jaką posiadają zawody, do których studia te przygotowują. Użyty w Misji termin „zawody zaufania społecznego” obejmuje szeroką grupę profesji, których wyróżnikiem jest niesienie wsparcia osobom go potrzebującym, samo „wsparcie” jest zaś definiowane m.in. poprzez ramy aksjologiczne praw człowieka i praw obywatelskich, ideę różnorodności i związane z nią dążenia inkluzyjne. Szczególną wagę Uczelnia przywiązuje jednak do kształcenia nauczycieli, świadoma ich wyjątkowej roli społecznej związanej z kształtowaniem młodego pokolenia, budowaniem kapitału społecznego oraz wspieraniem rozwoju kompetencji niezbędnych we współczesnym świecie.

Kierunek studiów Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) jest unikatowym w skali kraju przedsięwzięciem edukacyjnym zorientowanym na nowoczesne kształcenie nauczycieli. Koncepcja tego kształcenia została wypracowana na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, stanowiąc odpowiedź na nowe wyzwania edukacyjne związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego z jednej strony oraz gruntowaniem coraz wyraźniejszych trendów w edukacji, wyrażających się troską o zapewnienie opieki i wsparcia uczniom utalentowanym i zdolnym. Założono wówczas, a późniejsza praktyka założeń to w pełni potwierdziła, że informatyczne środki (wówczas komputery osobiste) budzą szczególne zainteresowanie jednostek zdolnych, a racjonalne wykorzystanie tych środków otwiera przed nauczycielami zupełnie nowe możliwości ujawniania i rozwoju zdolności uczniów. Wraz ze zmianą uwarunkowań sprzętowych, programów szkolnych, a także zapotrzebowania społecznego, koncepcja programowa ówczesnej specjalności prowadzonej na początku w ramach kierunku *pedagogika specjalna*, następnie *pedagogika* ulegała przekształceniom i doskonaleniu. Od roku 2021 nastąpiła szczególnie znacząca zmiana – *specjalność Pedagogika informatyki i pedagogika zdolności* stopniowo przekształcała się w odrębny kierunek studiów o nazwie *Pedagogika Zdolności i Informatyki* (Uchwała Senatu APS z dnia 28 kwietnia 2021). Działanie to nie tylko było konieczne ze względu na przepisy dotyczące standardów kształcenia nauczycieli, ale także stało się naturalnym krokiem w rozwoju ważnej, potrzebnej i popartej wynikami badań specjalności. Zmiana przepisów dała formalny impuls do głębokiej zmiany filozofii kształcenia na pedagogice w APS, w tym impuls rozwojowy do usamodzielnienia się merytorycznie do tego przygotowanych i dojrzałych specjalności, takich jak PIZ. Pierwsi studenci tego kierunku rozpoczęli studia w roku akademickim 2021/2022.

Zarówno sam proces dostosowywania do potrzeb społecznych, jak też cele kształcenia i realizowany na tym kierunku program, znakomicie wpisują się kierunkowe zapisy Misji Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Są ważnymi elementami działań jedynej w Polsce uczelni, w której podstawową wartość wyznaczającą profile zainteresowań badawczych i kształceniowych stanowi pedagogika specjalna, będąca historycznie głównym obszarem prowadzonego tu poznania naukowego oraz edukacji. Wdrożenie do praktyki badawczej i edukacyjnej problematyki uczniów zdolnych wydatnie rozszerza klasycznie ukształtowany zakres pedagogiki specjalnej. Rozszerzenie to obejmuje uczniów przekraczających *in plus* tzw. normy rozwojowe i jest praktyczną realizacją tezy, zgodnie z którą uczniowi zdolnemu także potrzebne jest specjalne podejście w procesie edukacyjnym. Tym samym studia z zakresu pedagogiki zdolności i informatyki są wyrazem nowatorskiego odczytania idei pedagogicznych Marii Grzegorzewskiej, patronki uczelni. Wskazany atrybut wyraźnie koresponduje

z misją i strategią Uczelni, która za kluczowy cel działania stawia sobie stawanie się wiodącym ośrodkiem akademickim, kształcącym profesjonalistów przygotowanych do podejmowania nie tylko wyzwań współczesności, ale także czasów, które nadejdą.

Powiązanie kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) ze strategią APS jest oczywiste także poprzez fakt, że wieloletnie doświadczenia w rozwijaniu pedagogiki zdolności w powiązaniu z nowymi technologiami przyczyniły się do sformułowania w nowej strategii myśli, aby Akademia „...była uczelnią poszukującą talentów i rozwijającą kreatywność i wiedzę, kształcącą wysoko wykwalifikowanych specjalistów poszukiwanych na rynku pracy”.

Profesjonalne kształcenie na kierunku obejmuje dwa ujęte w jego nazwie obszary: pedagogikę zdolności oraz pedagogikę informatyki. Obszar pedagogiki zdolności w procesie przygotowania do zawodu nauczycielskiego łączony jest z kształceniem umiejętności przysposabiania do twórczości, bowiem pedagogiem zdolności nazywamy tego, kto jest pedagogiem twórczości i jednocześnie wychowawcą dzieci i młodzieży. Fundamentalnym założeniem pedagogiki twórczości, a więc także pedagogiki zdolności, jest założenie następujące: twórczość traktujemy jako rzemiosło. Są tego rzemiosła poszczególne rodzaje, jest tradycja, są mistrzowie, pewna korporacyjność, sekrety profesji, a także reguły, które można podać i opisać oraz ich nauczać. Oczywiście tych, którzy tego pragną i są ku temu sposobni. Tak więc – w sensie realizacyjnym – ideałem pedagoga zdolności jest mistrzostwo. Ten rys działania pedagogicznego wysoko ceniła Profesor Maria Grzegorzewska. W przypadku studentów charakteryzowanego kierunku obszarem formowania tego mistrzostwa jest informatyka. Jest bowiem tak, że praca z komputerem, czyli narzędziem wsparcia ludzkiego intelektu, stanowi dogodny obszar do nabywania mistrzostwa oraz do formowania mistrzostwa a to dlatego, że komputer tworzy ogromne pole możliwości dokonań i jednocześnie jest bezwzględnie wymagający – żąda umiejętności uchwycenia istoty rzeczy, formułowania dobrze określonych zadań, umiejętności doboru właściwych środków do ich rozwiązywania, urzeczywistnienia i – w końcu – weryfikacji oraz oceny uzyskanych rezultatów. Stąd fuzja informatyki i pedagogiki zdolności.

Powyższe konstatacje dowodzą, że studia na ocenianym kierunku pozostają w ścisłym związku z misją Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, której fundament ideowy stanowi myśl i działalność patronki uczelni oraz jej współpracowników i kontynuatorów. Kształcenie to wypełnia przekonanie Marii Grzegorzewskiej dotyczące niezbędności działań na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ale rozwija i poszerza tę ideę, wskazując potrzebę specjalnych oddziaływań wobec osób zdolnych, uzdolnionych i utalentowanych. Program kształcenia eksponuje wyrażony w misji uczelni głęboki humanizm, prowadzący do wcielanych w życie idei pomocniczości i pracy dla Drugiego, a związek z misją uczelni wyraża się przede wszystkim w kształceniu kadry pedagogicznej – nauczycieli informatyki oraz pedagogów szkolnych, troszczących się o wszechstronny rozwój osób i środowisk, na rzecz których będą pracować. Kształcenie na kierunku wynika z zawartych w misji humanistycznych idei rozumienia człowieka, diagnozowania jego potrzeb i problemów oraz tworzenia adekwatnych strategii edukacyjnych i systemów wsparcia. W kręgu jego zainteresowania jest człowiek posiadający różnorodne zdolności i uzdolnienia, a jednocześnie potrzebujący pomocy, aby tkwiącego w nim potencjału nie zaprzepaścić. Szczególne miejsce zajmuje w nim idea Marii Grzegorzewskiej wskazująca na twórczość jako narzędzie rozwoju osobistego. Edukacja na tym kierunku odwołuje się do idei sięgania po adekwatne i skuteczne środki oddziaływania, w tym nowoczesne technologie, w działaniach na rzecz rozwoju człowieka. Specyfikę ocenianego kierunku wyraża fakt, że politechniczny aspekt kształcenia informatycznego współistnieje z aspektem humanistycznym, czyniąc edukację studentów nowoczesną i odpowiadającą potrzebom współczesnego świata.

Studia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) są dwustopniowe. Studia drugiego stopnia są kontynuacją studiów pierwszego stopnia w APS, ale kierunek jest otwarty także dla absolwentów studiów pierwszego stopnia z innych uczelni, którzy w ramach realizacji standardu kształcenia do wykonywania zawodu nauczyciela osiągnęli przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, zrealizowali część efektów dydaktycznych niezbędnych do prowadzenia zajęć wychowawczych oraz do nauczania przedmiotu informatyka w szkole, a także uzyskali uprawnienia do kontynuacji studiów nauczycielskich na II stopniu. Program studiów umożliwia nabycie kompetencji składających się na przygotowanie do realizacji zajęć i przedmiotu, nadających uprawnienia do pracy w charakterze nauczyciela – pedagoga szkolnego oraz nauczyciela informatyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dn. 25 lipca 2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 r. poz. 1450). Tym samym kształcenie realizuje wskazane w misji posłannictwo przygotowania świątłych i twórczych pedagogów, dbających jednocześnie o rozwijanie własnej osobowości oraz doskonalenie umiejętności zawodowych, szczególnie warsztatu nauczycielskiego w zakresie informatyki, która to dziedzina wykazuje ogromną dynamikę rozwoju. Kształcenie to wypełnia misję uczelni także poprzez dbałość o zwiększanie jej potencjału naukowego, korzystanie kadry akademickiej z aktualnych osiągnięć nauk humanistycznych i społecznych, ale przede wszystkim na drodze prowadzenia badań podstawowych i aplikacyjnych, prowadzenia międzynarodowej współpracy naukowej, a także zaangażowania w proces tworzenia i wzmacniania środowisk naukowych i kreowania nowych wymiarów kształcenia pedagogicznego. Prowadzone zajęcia mają ścisły związek z badaniami realizowanymi przez pracowników naukowo-dydaktycznych, uwzględniają dynamiczne zmiany szczególnie w zakresie informatyki i dydaktyki wykorzystującej nowoczesne technologie.

Koncepcja kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) uwzględnia cele nakreślone w przyjętej Strategii rozwoju uczelni na lata 2021-2030 wyraźnie akcentując ścisłe powiązanie między prowadzonymi badaniami naukowymi a realizowaną dydaktyką. Program kształcenia wpisuje się w cele strategiczne stanowiąc odpowiedź na oczekiwania rynku pracy, a także w zakresie nawiązywania współpracy ze środowiskiem zewnętrznym również poprzez wdrażanie osiągnięć naukowych do praktyki edukacyjnej interesariuszy. Takie cele operacyjne jak: „stosowanie nowoczesnych metod kształcenia z wykorzystaniem technologii informacyjnych” oraz „wzbogacanie różnorodności form zajęć dydaktycznych, m.in. poprzez zajęcia zindywidualizowane, tutoring, studia przypadków, projekty” wpisują się w sposób naturalny w program kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki.

1.2. Związek kształcenia z głównymi kierunkami działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie pedagogika

Kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) jest realizowany w Instytucie Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej. Ze względu na swój nauczycielski charakter, jest integralny z dyscypliną pedagogika. Ma to znaczenie w kontekście faktu, że w Akademii działalność naukową w dyscyplinie pedagogika deklaruje znacząca grupa pracowników akademickich skupionych w trzech instytutach (Instytut Pedagogiki, Instytut Pedagogiki Specjalnej, Instytut Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji), a także ze względu na tożsamość uczelni, której historyczne korzenie tkwią w powołanym w roku 1922 do istnienia przez Marię Grzegorzewską Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej. Pracownicy Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości (ZMiPT), twórcy koncepcji kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, główni realizatorzy zajęć dydaktycznych na kierunku PZI, są jednocześnie pracownikami Instytutu Pedagogiki.

Prowadzone w Akademii badania w oparciu o granty naukowe i naukowo-wdrożeniowe realizowane w zespołach krajowych i międzynarodowych, tworzone na tej podstawie publikacje naukowe, organizowane konferencje i prowadzenie czasopism o profilu pedagogicznym, wskazują na wysoki potencjał dyscypliny pedagogika, oceniony w ostatniej ewaluacji działalności naukowej, zgodnie ze stosowaną skalą, na kategorię B+. Osiągnięcia w tym zakresie znajdują odzwierciedlenie w programie studiów na kierunku PZI w postaci efektów dotyczących wiedzy (z zakresu wielu subdyscyplin wraz z wynikami najnowszych badań), umiejętności (w tym badawczych) oraz kompetencji społecznych (związanych m.in. z uprawianiem nauki i jej popularyzacją).

Poniżej przedstawione zostaną najważniejsze osiągnięcia naukowe pracowników uczelni z ostatnich ośmiu lat, mające istotny związek z realizacją dydaktyki na kierunku PZI (wcześniej specjalności PZI na kierunku pedagogika), ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny pedagogika.

Kategoria naukowa

W ewaluacji działalności naukowej za okres 2017-2021 Akademia uzyskała kategorię B+ dla dyscypliny pedagogika, przy liczbie $N = 149$. Do oceny zgłoszono m.in. 753 artykuły, 93 monografie i 857 rozdziałów w monografiach, a także 53 projekty badawcze.

Czasopisma uczelniane

Akademia jest miejscem, w którym prowadzone są czasopisma o pedagogicznym profilu, redagowane przez pracowników wskazanych uprzednio trzech instytutów:

1. „Szkola Specjalna” <http://www.szkołaspecjalna.aps.edu.pl/> (Instytut Pedagogiki Specjalnej)
2. „Człowiek-Niepełnosprawność-Społeczeństwo”
<http://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/czasopisma/czlowiek-niepelnosprawnosc-spoleczenstwo/>
(Instytut Pedagogiki Specjalnej)
3. „Problemy Opiekunczo-Wychowawcze” (Instytut Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji)
<http://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/czasopisma/problemy-opiekunczo-wychowawcze/>
4. „International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies” (Instytut Pedagogiki)
<https://ijpint.com/>
5. „Edukacja Zawodowa i Ustawiczna” (Instytut Pedagogiki)
<http://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/czasopisma/edukacja-zawodowa-i-ustawiczna/>

Należy zaznaczyć, że spośród nich dwa są szczególnie zasłużone dla dyscypliny pedagogika i praktyki nauczycielskiej: licząca sto lat

„Szkola Specjalna” <http://www.aps.edu.pl/aktualnosci/jubileusz-100-lecia-szkoly-specjalnej/>

oraz liczące ponad sześćdziesiąt lat

„Problemy Opiekunczo-Wychowawcze”

<http://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/czasopisma/problemy-opiekunczo-wychowawcze/>.

O rozwoju czasopism świadczy również fakt, że trzy z nich („Człowiek Niepełnosprawność Społeczeństwo”, „Problemy Opiekunczo-Wychowawcze” oraz „International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies”) uzyskały dofinansowanie z Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych”
<http://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/czasopisma/>.

Czasopisma pedagogiczne są platformą do publikowania wyników badań naukowych, artykułów teoretycznych i analiz praktycznych. Dzięki nim studenci mogą zapoznać się z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie pedagogiki, a kadra naukowa prowadząca kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki ma możliwość dzielenia się swoimi badaniami.

Ze względu na specyfikę akredytowanego kierunku warto zaznaczyć, że w latach 2023-2025 wydane zostały numery specjalne czasopism „Szkola Specjalna” oraz „Problemy Opiekunczo-

Wychowawcze” dedykowane tematyce zdolności i twórczości pod redakcją pracowników ZMiPT. Artykuły zawarte w tych numerach wzbogacają pracę dydaktyczną ze studentami PZI. Numery tematyczne można znaleźć pod adresami:

POW Tom 625 Nr 10 (2023) <https://czasopisma.aps.edu.pl/index.php/pow/issue/view/17>

POW Tom 637 Nr 2 (2025) <https://czasopisma.aps.edu.pl/index.php/pow/issue/view/204>

Szkoła Specjalna Tom 85 Nr 1 (322) (2024)

https://www.szkołaspecjalna.aps.edu.pl/media/ukingdbm/szs_1-24_on-line.pdf

Z kolei w czasopiśmie “International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies” publikowane są liczne artykuły autorstwa pracowników IP, w tym ZMiPT, odnoszące się do stosowania nowych technologii w edukacji.

Strategiczne powiązanie kształcenia na kierunku z badaniami naukowymi w APS Kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI), jest ściśle powiązane z głównymi kierunkami działalności naukowej prowadzonej w Akademii Pedagogiki Specjalnej w dyscyplinie pedagogika, co stanowi fundamentalny element realizacji misji uczelni oraz przyjętej Strategii Rozwoju APS na lata 2021-2030. Strategia ta, ukierunkowana na zapewnienie APS silnej pozycji w krajowej przestrzeni akademickiej, stawia na integrację działalności badawczej i dydaktycznej.

Kluczowe obszary powiązań, wspierające realizację celów strategicznych Uczelni, obejmują:

1. Oparcie programu studiów na aktualnych osiągnięciach naukowych i głównych kierunkach badań: Treści kształcenia odzwierciedlają aktualny stan wiedzy w dyscyplinie pedagogika i informatyka oraz zakres działalności naukowej prowadzonej przez kadrę akademicką, w szczególności pracowników Instytutu Pedagogiki. Program studiów PZI, czerpiąc z wielu subdyscyplin pedagogiki, humanistyki i nauk społecznych, uwzględnia wyniki najnowszych badań. Na studiach II stopnia wiedza jest pogłębiana w zakresie kluczowych zagadnień i współczesnych kierunków rozwoju pedagogiki. Specyficzne przedmioty, np. „Współczesne Kierunki Badań nad Zdolnościami i Twórczością” na studiach II stopnia PZI, bezpośrednio wprowadzają studentów w aktualne obszary zainteresowań badawczych kadry. Programy studiów I i II stopnia PZI szczegółowo odnoszą się do podstaw teoretycznych i badawczych pracy z uczniem zdolnym i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, co jest zgodne z wizją APS jako lidera w obszarze inkluzji i wsparcia.
2. Rozwijanie zaawansowanych kompetencji badawczych jako integralnej części kształcenia: Program studiów wyposaża absolwentów w umiejętności niezbędne do prowadzenia badań naukowych w obszarze pedagogiki. Studenci uczą się metodologii badań, projektowania i realizacji własnych projektów badawczych, analizy danych, a także krytycznej oceny wyników badań naukowych. Rozwijana jest świadomość etycznego wymiaru badań i przestrzegania zasad etyki badawczej. SeminaRIA dyplomowe na obu stopniach studiów są dedykowane rozwijaniu tych kompetencji. Na studiach II stopnia, znacząca część, bo aż 64% ogólnej liczby punktów ECTS, zdobywana jest w ramach zajęć bezpośrednio związanych z prowadzoną na uczelni działalnością naukową. Jest to konkretny przejaw celowego angażowania i włączania studentów w środowisko naukowe oraz rozwijanie ich potencjału badawczego, co jest niezbędne do realizacji działania określonego w Strategii słowami „2.2.2. Wzmacnianie powiązania procesu kształcenia z prowadzonymi w Uczelni badaniami naukowymi”.
3. Wykorzystanie dorobku publikacyjnego i czasopism naukowych w procesie dydaktycznym: Wyniki badań naukowych prowadzonych w Uczelni znajdują odzwierciedlenie w publikacjach i są prezentowane na konferencjach. W ostatnich latach zostały przeprowadzone przez ZMiPT konferencje „Zdolności i twórczość – nowe perspektywy badawcze i rozwojowe” (2021);

„Trajektorie rozwoju zdolności” (2023); „Droga do mistrzostwa” (2025), które zaowocowały nie tylko współpracą i integracją środowiska akademickiego, ale także publikacjami. Ponadto czasopisma o profilu pedagogicznym wydawane przez uczelnię, w tym stuletnia „Szkoła Specjalna” i ponad sześćdziesięcioletnie „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, stanowią platformę do publikowania badań i artykułów teoretycznych/praktycznych. Czasopisma te, często wspierane finansowo przez Ministerstwo, są wykorzystywane w pracy dydaktycznej, umożliwiając studentom bezpośredni dostęp do najnowszych osiągnięć w dyscyplinie. Liczne publikacje oraz wystąpienia konferencyjne pracowników tematycznie związane z prowadzonymi przedmiotami zostały wykazane w dalszej części opracowania. Należy zaznaczyć, że w konferencjach oraz projektach badawczych i wdrożeniowych uczestniczą (po stronie organizatorów) studenci kierunku, co zapewnia im dostęp do wiedzy aktualnej, przekładającej się na praktykę oraz wyrabia w nich umiejętności organizacyjne i pozycję w środowisku.

4. Kształtowanie postawy opartej na wiedzy naukowej i krytycznym myśleniu: Zgodnie z misją Uczelni i koncepcją kształcenia absolwenta jako „światłego i twórczego profesjonalisty”, program studiów podkreśla znaczenie zdolności poznawania rzeczywistości społecznej z wykorzystaniem osiągnięć nauki. Studenci rozwijają przekonanie o wartości wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów oraz postawę krytycznego oglądu rzeczywistości i krytycznego stosunku do posiadanej wiedzy i umiejętności. Zagadnienia te są praktycznie realizowane przez liczne przedmioty związane z rozwijaniem potencjału twórczego i kreatywnego myślenia. Studenci uczą się poszukiwania wiedzy eksperckiej w sytuacjach problemowych. Ta postawa, zakorzeniona w badaniach naukowych, jest kluczowa dla przyszłych pedagogów w dynamicznie zmieniającym się świecie.
5. Synergia między działalnością naukową i dydaktyczną, wspierająca rozwój potencjału uczelni: Realizacja ambitnych zadań dydaktycznych, opartych na aktualnej wiedzy naukowej, tworzy inspirujące środowisko dla rozwoju naukowego kadry akademickiej. Kształcenie na kierunku PZI, poprzez zaangażowanie kadry w prowadzenie badań podstawowych i aplikacyjnych oraz międzynarodową współpracę naukową, przyczynia się do zwiększania potencjału naukowego Uczelni. Wysoka ocena działalności naukowej dyscypliny pedagogika (kategoria B+) jest dowodem tego potencjału badawczego, który bezpośrednio przekłada się na jakość i poziom oferowanego kształcenia. Włączanie studentów w proces zdobywania wiedzy i umiejętności badawczych na tak znacznym poziomie (64% ECTS na II st.) dodatkowo wzmacnia to powiązanie i wspiera wzrost potencjału naukowego Uczelni.

Podsumowując, związek kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) z działalnością naukową APS w tej dyscyplinie jest strategicznie zaplanowany i konsekwentnie realizowany. Nie tylko program studiów jest głęboko zakorzeniony w badaniach i aktualnej wiedzy, ale także studenci są aktywnie włączani w środowisko naukowe i rozwijają kluczowe kompetencje badawcze. To wzajemne przenikanie się sfery nauki i dydaktyki stanowi podstawę dla realizacji celów Strategii Rozwoju APS oraz umożliwia przygotowanie „światłych i twórczych profesjonalistów” gotowych do sprostania wyzwaniom współczesności, zgodnie z misją i wizją Uczelni.

Prestiżowe publikacje

Aktywność naukową w dyscyplinie pedagogika obrazuje wykaz najwyżej punktowanych (120-300) publikacji zgłoszonych przez autorów/autorki zatrudnionych w momencie publikacji w Akademii (nazwiska wyróżnione w tekście pogrubieniem). W wykazie zostały zamieszczone wyłącznie publikacje osób realizujących zajęcia na kierunku PZI:

300 punktów (1):

Szempruch, J., **Szymański, M.J.**, Cieślińska, B., Potyrała, B. (2023). *The School and the Teacher Facing the Challenges of the Present and the Future*. Vandenhoeck & Ruprecht Verlage, ISBN 978-3-7370-1622-3, [E-Lib: 9783737016223], 155 s., 300 punktów

140 punktów (9):

1. Augustyniak, K., Leśniak, M., **Golan, M. P.**, Łatka, H., Wojtan, K., Zdanowski, R., Kubiak, J. Z., Malek, K. (2024). Chemical Landscape of Adipocytes Derived from 3T3-L1 Cells Investigated by Fourier Transform Infrared and Raman Spectroscopies. *International Journal of Molecular Sciences*, 25, Article 22. <https://doi.org/10.3390/ijms252212274>
2. Augustyniak, K., Leśniak, M., Łatka, H., **Golan, M. P.**, Kubiak, J. Z., Zdanowski, R., Malek, K. (2024). Adipose-Derived Mesenchymal Stem Cells» adipogenesis chemistry analyzed by FTIR and Raman metrics. *Journal of Lipid Research*, 65, Article 7 July. <https://doi.org/10.1016/j.jlr.2024.100573>
3. **Dernowska, U.**, Górecka, J., **Tłuściak-Deliowska, A.** (2023). Metafora jako sposób badania subtelných elementůw kultury szkoły: „szkoła inna niż wszystkie” w uczniowskiej metaforze – raport z badań. *Journal of Modern Science*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide de Gasperi Jozefowie, vol. 52, nr 3, s. 707-727, DOI:10.13166/jms/174348, 140 punktów
4. **Gajda, A.**, **Omelańczuk, I.**, Wołowicz, A. (2023). Qualitative content analysis of school textbooks based on European Gender Equality Index. *European Educational Research Journal*, nr April, s. 1-10, DOI:10.1177/14749041231167985, 140 punktów, IF(2,4)
5. Handkiewicz, K., Drużbicki, M., Guzik, A., Stachura, A., **Makiewicz, M.** (2022). Perceptions of Polish and German physiotherapists about their professional education and development: a cross-sectional nonrandomized questionnaire cohort study. *BMC Medical Education*, nr 22, Numer artykułu: 549, s. 1-11, DOI:10.1186/s12909-022-03619-w, 140 punktów
6. Kałowski, P., Zajączkowska, M., **Branowska, K.**, Olechowska, A., Siemieniuk, A., Dryll, E., Banasik-Jemielniak, N. E. (2023). Individual Differences in Verbal Irony Use: A Systematic Review of Quantitative Psycholinguistic Studies. *Metaphor and Symbol*, 38, Article 1. <https://doi.org/10.1080/10926488.2022.2160253>
7. Maciborski, K., Wysocka, K., **Żelazowska-Byczkowska, K.**, Kleanthous, S., Wierzbicki, A. (2025). Boosting Data Literacy: The Role of AI in Teaching Detection of Deceptive Charts. In: Cristea, A.I., Walker, E., Lu, Y., Santos, O.C., Isotani, S. (eds) *Artificial Intelligence in Education. AIED 2025. Lecture Notes in Computer Science()*, vol 15877. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-98414-3_7 (140 punktów)
8. Piśtyk, S., Mieczkowski, A., **Golan, M. P.**, Wawrzyniak, A., & Kruszewska, J. S. (2020). Internalization of the *Aspergillus nidulans* AstA Transporter into Mitochondria Depends on Growth Conditions, and Affects ATP Levels and Sulfite Oxidase Activity. *International Journal of Molecular Sciences*, 21, Article 20. <https://doi.org/10.3390/ijms21207727>
9. Zawieska, J., Obracht-Prondzyńska, H., **Duda, E.**, **Uryga, D.**, Romanowska, M. (2022). In search of the innovative digital solutions enhancing social pro-environmental engagement. *Energies*, vol. 15, nr 14, 2022, s. 1-18, 140 punktów, IF(2,707)

120 punktów (monografie – 35):

1. **Bieńkowska, K.I.** (2022). *Holistyczna koncepcja wspierania procesu nabywania mowy przez dzieci z uszkodzeniem słuchu w mikrosystemie rodzinnym – „Podróż do Mowy”*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66879-71-3, 344 s., 120 punktów

2. Chmielewska, A., **Czarkowska, M.** (2023). *Interdyscyplinarne działania wybranych służb społecznych w pracy z kobietami nadużywającymi alkoholu*. Difin, ISBN 978-83-8270-173-9, 321 s., 120 punktów
3. **Czarkowska, M.** (2021). *Przeciwdziałanie przestępstwom popełnianym przez osoby będące pod wpływem alkoholu, Monografie Prawnicze*. Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-8235-595-6, 172 s., 120 punktów
4. Lewandowska-Tarasiuk, E. **Łaszczuk, J.**, Śliwerski, B. (2020). *Pedagogika Serca. Wychowanie emocjonalne XXI wieku*. Wyd. 2 uzupełnione i rozszerzone. Wydawnictwo Difin, ISBN 978-83-8085-546-5 250 s., 120 punktów
5. Gardian-Miałkowska, R., **Weremczuk, E.**, Przybysz-Zaremba, M. (2020). *Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej. Wybrane obszary i rozwiązania*. Wydawnictwo Adam Marszałek, ISBN 978-83-8180-302-1, 227 s., 120 punktów
6. Kucharczyk, I., **Gosk-Sobańska, U.** (2023). *Postawy nauczycieli placówek ogólnodostępnych wobec uczniów z dysleksją*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. <https://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/nowosci/izabella-kucharczyk-urszula-gosk-sobanska-postawy-nauczycieli-placowek-ogolnodostepnych-wobec-uczniow-z-dysleksja/>
7. **Melonowska, J.** (2023). *Pisma Jakubowe. Religia i walka (pierwsze)*. Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego. <http://katalog.nukat.edu.pl/lib/item?id=chamo:5682764&fromLocationLink=false&theme=nukat>
8. **Melonowska, J.** (2020). *Pisma machabejskie. Religia i walka*. Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego. <https://kronos.org.pl/ksiazki/pisma-machabejskie-religia-i-walka/>
9. **Melonowska, J.** (2018). *Ordo amoris, amor ordinis. Emancypacja w konserwatyzmie*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. <http://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/wykaz-publicacji/melonowska-justyna-or-do-amoris-amor-ordinis-emancypacja-w-konserwatyzmie/>
10. **Kochańska, M.** (2023). *Pojęcie czasu i jego wyrażanie w języku dziecka*. Kraków: Impuls. ISBN: 978-83-8294-240-8, 120 punktów
11. **Konieczna Agnieszka:** „Nasza klasa”. Obrazy społeczności klas szkolnych: analiza empiryczna wzorów społecznego uczestnictwa jej członków, 2020, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66010-76-5, 409 s., 120 punktów
12. **Konieczna Agnieszka:** „Nasza klasa”. Społeczne zachowania przestrzenne i reguły dystansu w społeczności klas szkolnych, 2019, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66010-37-6, 254 s., 120 punktów
13. **Kwiatkowski, S.M.** (2019). *Pokolenie Y na współczesnym rynku pracy – psychospołeczne uwarunkowania startu zawodowego*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66010-24-6, 330 s., 120 punktów
14. **Lewandowska-Tarasiuk, E.** Śliwerski, B., **Kwiatkowski, S.M.**, Mydłowska, B., Lichański, J.Z., Paczoska, E., Pospiszyl, I., Pankowska, K., Pospiszyl, K., Bzowska, K. (2024). *Romantyzm w dyskursach pedagogiki kultury*. Difin, ISBN 978-83-8270-324-5, 184 s., 120 punktów
15. **Makiewicz, M.** (2019). *Math & Art. Enactive representations in action in mathematical education -research in action*. Uniwersytet Szczeciński, ISBN 978-83-61747-03-1, 28 s., 120 punktów
16. **Makiewicz, M.** (2023). *Math & Art. Look, it's math*. STUDIO NOA, ISBN 978-83-66055-40-7, 79 s., 120 punktów
17. **Makiewicz, M.** (2021). *Math & art: wizualne drogi do reprezentacji symbolicznych pojęć matematycznych*. Uniwersytet Szczeciński, ISBN 9788379725618, 28 s., 120 punktów

18. **Michalski, J.** (2021). *Horyzonty pedeutologii*. Difin, ISBN 978-83-8270-037-4, 208 s., 120 punktów
19. **Mikołajczyk, M., Stankowska, M.** (2021). *Aktywność zawodowa a macierzyństwo: perspektywa matek małych dzieci*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66010-41-3, 275 s., 120 punktów
20. Nawrocka K., **Zozula J.** (2020). *Funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w warunkach izolacji penitencjarnej: studium pedagogiczno – prawne*. Wyd. APS, Warszawa, 343 s., ISBN 978-83-66010-38-3, 120 pkt
21. **Ostolska Magdalena**: Szkoły waldorfskie w Polsce: konteksty, źródła, współczesność, 2021, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66010-42-0, 374 s., 120 punktów
22. Otrębski, W., Mariańczyk, K., Amilkiewicz-Marek, A., **Bieńkowska, K.I.**, Domagała-Zyśk, E., Kostrubiec-Wojtachnio, B., Papuda-Dolińska, B., Pisula, E. (2022). *Podręcznik metodyczny: standardy przebiegu oceny funkcjonalnej oraz planowania wsparcia edukacyjno-specjalistycznego w przypadku występowania następujących trudności: uszkodzenie słuchu, dysfunkcja wzroku, specyficzne zaburzenia uczenia się, zaburzenia rozwoju mowy i języka, zaburzenia rozwoju intelektualnego, zaburzenia ze spektrum autyzmu (ASD), zaburzenia zachowania i emocji*. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie, ISBN 978-83-8288-055-7, 239 s., 120 punktów
23. Pietras, T., Mosiołek, A., **Sipowicz, K.**, Witusik, A. (2024). *Paradygmaty współczesnej psychiatrii*. Wydawnictwo Continuo, ISBN 978-83-66987-09-8, 94 s., 120 punktów
24. **Sipowicz, K.**, Najbert, E., Podlecka, M., Pietras, T. (2022). *Hipoterapia: historia, koncepcje, przegląd badań*. Wydawnictwo Continuo, ISBN 978-83-66987-01-2, 112 s., 120 punktów
25. **Strutyńska, E.** (2022). *Uwarunkowania dobrostanu zawodowego nauczycieli*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66879-83-6, 260 s., 120 punktów
26. **Szczupał, B.** (2020). *Bajki w biblioterapii dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami*. Wydawnictwo Naukowe Semper, ISBN 978-83-7507-303-4, 100 s., 120 punktów
27. Szempruch, J., Cybal-Michalska, A., **Szymański, M.J.**, Śliwerski, B. (2024). *Wyzwania i dylematy uspołecznienia edukacji*. Oficyna Wydawnicza Impuls, ISBN 978-83-8294-281-1, 190 s., 120 punktów
28. **Szymański, M.J.** (2021). *Edukacja w zmieniającym się społeczeństwie*. Difin, ISBN 9788366491656, 230 s., 120 punktów
29. **Szymański, M.J.** (2024). *Przyszłość edukacji – szkoła przyszłości, Studia z Pedagogiki Szkoły*. Difin, ISBN 978-83-8270-284-2, 188 s., 120 punktów
30. **Tanaś, M.**, Kamola, M., Lange, R., **Fila, M.** (2019). *Big Data w edukacji. CONTENT 1.0 – prototyp aplikacji do analizy treści internetu*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66010-29-1, 82 s., 120 punktów
31. **Tłuściak-Deliowska, A., Czyżewska, M.** (2020). *Tu chodzi o wspieranie mojego ucznia... czyli studium teoretyczno-empiryczne o ocenianiu kształtującym i klimacie szkoły*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66010-40-6, 355 s., 120 punktów
32. **Tłuściak-Deliowska, A.**, Dernowska, U. (2023). *Kultura szkoły w modelu La Tefy Schoen i Charlesa Teddliego. Inspiracje teoretyczne i badawcze*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-67721-13-4, [978-83-67721-14-1], 236 s., 120 punktów
33. **Tłuściak-Deliowska, A.** (2024). *Gotowość do agresji i tendencje prospołeczne uczniów o różnych doświadczeniach z przemocą rówieśniczą*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-67721-51-6, 246 s., 120 punktów

34. **Tłuściak-Deliowska, A.** (2021). *Problem przemocy, znęcania się i wykluczenia rówieśniczego z perspektywy uczniów*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66879-09-6, 260 s., 120 punktów
35. **Wiśniewska, E.** (2021). *Efektywność treningu kreatywności dzieci i młodzieży*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-66879-51-5, 430 s., 120 punktów

100 punktów (42)

1. **Baum, A., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2023). Nadzieja na sukces i satysfakcja z życia utalentowanych sportowczyń i sportowców. *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne, vol. 43*, s. 669- 686. DOI:10.25951/12974
2. **Baum, A., Trzcińska-Król, M.** (2024). Students Attitudes Towards Artificial Intelligence and Their Digital Competence. *New Educational Review*, Article special issue. <https://doi.org/10.15804/tner.2024.SI.5.09>
3. **Baum, A., Trzcińska-Król, M.** (2025). Pedagogical university students' ethical attitudes and competences regarding artificial intelligence: An empirical study. *Multidisciplinary Journal of School Education, 14*, Article 1 27. <https://doi.org/10.35765/mjse.2025.1427.14>
4. **Czyżewska, M., Duda, E., Lejzerowicz M., i in.** (2025). Tutoring akademicki jako proces rozwoju człowieka. Wykorzystanie pola semantycznego do analizy pojęcia. *Studia z Teorii Wychowania, XVI(2(51))*, 417-434. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0055.1660>.
5. **Dąbrowa, E.** (2025). (In)visibility of migrant children with trauma experience in the Polish education system. *Edukacja Międzykulturowa, 4*, 107-121.
6. **Dąbrowa, E., Perkowska-Klejman, A.** (2025). Reflektowanie kontaktu z islamem i z muzułmanami – perspektywa nauczycieli. *Edukacja Międzykulturowa, 1*, 89-108.
7. **Jabłonowska M., Wiśniewska J.** (2023). W poszukiwaniu klucza do efektywności ankietowych badań online. Refleksje metodologiczne na podstawie wybranych badań własnych. *International Journal of New Economics and Social Sciences, vol. 19, nr 3 (Special Issue)*, s.117-134. [DOI:10.5604/01.3001.0054.4361](https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4361)
8. **Jaronowska S.**, Problem piękna jako pryzmatu dobra i jego implikacje pedagogiczne, *Lubelski Rocznik Pedagogiczny, ISSN 0137-6136, 2023, tom 42*, s. 151-166.
9. Kamykowska, J., Łuniewska, M, Banasik-Jemieliński, N., Czaplewska, E., **Kochańska, M.**, Krajewski, G., Maryniak, M., Wiejak, M., Krasowicz-Kupis, G., Haman, E. (2024). Co-occurrence and cognitive basis of low language and low reading skills in children speaking a transparent language. *Reading and Writing*. <https://doi.org/10.1007/s11145-024-10537-4>
10. **Korko, M., Bose, A., Jones, A., Coulson, M., & de Mornay Davies, P.** (2024). Do words compete as we speak? A systematic review of picture-word interference (PWI) studies investigating the nature of lexical selection. *Psychology of Language and Communication, 28(1)*, 261-322. <https://doi.org/10.58734/plc-2024-0011>
11. **Korko, M., Coulson, M., Jones, A., & de Mornay Davies, P.** (2023). The many facets of inhibitory control and their role in syntactic selection. *Language and Cognition, 16(2)*, 425-451. <https://doi.org/10.1017/langcog.2023.44>
12. **Łaszczuk, J.** (2023). Guiding the development of gifted students – dilemmas and some solutions. *International Journal of Pedagogy Innovation and New Technologies, 10(2)*, 2023, s. 18-23. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2785>
13. Limont, W., **Łukasiewicz-Wieleba, J.**, Demianowska, A. [i in.] (2022). Overexcitability in children aged 8 and 9 in parents' perception. Does sex matter?. *Przegląd Badań Edukacyjnych, 36(1)*, s. 5–20. DOI:10.12775/PBE.2022.001

14. **Łukasiewicz-Wieleba, J., Baum, A.** (2022). How do You picture a genius? Children's images of outstanding people. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 11(22), s. 27-48. DOI:10.35765/mjse.2022.1122.02
15. **Łukasiewicz-Wieleba, J.,** Gierczyk, M., Jaromin, E. (2022). Social Activity of Outstanding Youths: SAPERE AUSO Scholarship Recipients. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 11(22), s. 75-95. DOI:10.35765/mjse.2022.1122.04
16. **Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2023). Zapośredniczone środki komunikacji w prowadzeniu wywiadów jakościowych. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 19(3), (Special Issue), s. 135-151. DOI:10.5604/01.3001.0054.4362
17. **Ostolska, M.** (2024). Pedagogia żywego słowa. *Studia z Teorii Wychowania*, vol. 15, nr 2 (47), s. 249-263. DOI:10.5604/01.3001.0054.6580
18. **Romaniuk, M.W.,** Niewiarowski, J. (2024). Selected Factors Determining the Adaptability of the Gdańsk School Under Sails Participants and Their Temperamental Correlates. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 13(1), s. 317-347, <http://dx.doi.org/10.35765/mjse.2024.1325.16>
19. **Romaniuk, M.W.** (2021). The Role of Sail Training as a Factor Strengthening the Hardiness of Extraordinary Youth. *Przegląd Badań Edukacyjnych*, 1(32), s. 179-192, <http://dx.doi.org/10.12775/PBE.2021.010>
20. **Rosół, P.** (2023). Visibility and invisibility of violence in education. *Studia z teorii wychowania*, vol. XIV, no. 2 (43), s. 187-198.
21. Sarnat-Ciastko, A., **Dziarnowska, W.** (2024). Self-knowledge and self-determination of the high school student in the perspective of the tutoring process. A theoretical-empirical analysis. *Studia z Teorii Wychowania*, XV(4(49)), 185-198. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.8963>.
22. **Tanaś, M., Duda, E., Galanciak, S., Jankowska, D., Fila, M.** (2023). The role of non-profit open access journals in building the country's scientific potential: Reflections on ten years of the International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies experience. *International Journal of Pedagogy Innovation and New Technologies*, 10(2), 2023, s. 7-12. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2784>
23. **Trzcińska-Król, M., Romaniuk, M.W.** (2022). Opportunities, Possibilities and Limitations of the Development of a Gifted Student During a Pandemic in the Opinion of Parents. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 11(22), s. 97-116, <http://dx.doi.org/10.35765/mjse.2022.1122.05>
24. **Wieczorek, Z., Galanciak, S. Dąbrowa, E.** (2024). Subject Based Teaching and Learning during a Pandemic in Light of Big Data Analysis. *The New Education Review. Special Issue.* s. 98-127.
25. **Zozuła J.** (2024), Rodzina zawodowa specjalistyczna jako środek wychowawczy stosowany wobec nieletnich, *Probacja*, nr 3, s. 195-224.
26. Banasik-Jemieliński, N. E., Kałowski, P., Akkaya, B., Siemieniuk, A., Abayhan, Y., Kandemirci-Bayız, D., Dryll, E., **Branowska, K.,** Olechowska, A., Glenwright, M., Zajączkowska, M., Rowicka, M., Pexman, P. M. (2022). Sarcasm use in Turkish: the roles of personality, age, gender, and self-esteem. *PLoS ONE*. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0276073>
27. **Branowska, K.,** Kandemirci-Bayız, D., Abayhan, Y., Akdeniz, B., Banasik-Jemieliński, N. E. (2023). Humor style predicts sarcasm use – evidence from Turkish speakers. *HUMOR: International Journal of Humor Research*, Article June. <https://doi.org/10.1515/humor-2022-0065>
28. **Ciążela, H.** (2023). Thinking about the future as a sociotechnical challenge. Sustainable development and the prospect of a global catastrophe – an ethical reflection. *Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie*, Article 183.

<https://managementpapers.polsl.pl/wp-content/uploads/2023/12/183-Ci%C4%85%C5%BCela-H.pdf>

29. Fanslau, A., Kałowski, P., Olech, M., Rowicka, M., **Branowska, K.**, Olechowska, A., Zarazińska, A., Siemieniuk, A., Banasik-Jemielniak, N. E. (2023). Dark triad predictors of irony and sarcasm use: An investigation in a Polish sample. *Personality and Individual Differences*, 214, Article November. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2023.112344>
30. **Golan, M.P.**, Piłsyk, S., Muszewska, A., Wawrzyniak, A. (2021). Ferritins in Chordata: Potential evolutionary trajectory marked by discrete selective pressures: History and reclassification of ferritins in chordates and geological events» influence on their evolution and radiation. *BioEssays*, 43, Article 1. <https://doi.org/10.1002/bies.202000207>
31. Kałowski, P., **Branowska, K.**, Zajączkowska, M., Bosacki, S., Banasik-Jemielniak, N. E. (2025). Self-reported irony and psychosocial factors: a cross-sectional study. *Language and Dialogue*, Article April. <https://doi.org/10.1075/ld.00195.kal>
32. Kałowski, P., Olech, M., Fanslau, A., Szumiół, S., **Branowska, K.**, Banasik-Jemielniak, N. E. (2025). Psychometric adaptation of the Comic Style Markers in a Polish sample. *HUMOR: International Journal of Humor Research*, Article June. <https://doi.org/10.1515/humor-2024-0098>
33. **Łaszczyk, J.** (2023). Zastosowanie metody dendrytu w badaniu pedagogicznym. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 13, Article 3. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4358>
34. **Makaruk, A.R.** (2023). Ocena skuteczności Interpersonalnego Treningu Twórczego Myślenia (ITTM) w podnoszeniu poziomu samooceny jego uczestników. *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne*, 42. <https://doi.org/10.25951/11151>
35. **Michalski, J.** (2023). Możliwości wykorzystania mikrodanych w badaniach pedagogicznych. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 19, Article 3 Special Issue. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4360>
36. **Mikołajewska, I.**, Mikołajewska-Furmanek, A. (2024). Effectiveness of Aggression Replacement Training (ART) – Evidence-Based Practices. *New Educational Review*, Article special issue. <https://doi.org/10.15804/tner.2024.SI.5.05>
37. **Mikołajewska, I.**, Mikołajewska, A. (2023). Aggression Replacement Training (ART) as an effective method of coping with aggression – results of an experimental study with junior high school computer gamers. *International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies*, 10, Article 2. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2790>
38. **Stanek, K.**, Wieczorek, G. (2024). Skazany – podmiot oddziaływań resocjalizacyjnych, readaptacyjnych i socjalnych w optyce przyszłych pracowników służb społecznych na przykładzie badań własnych. *PROBACJA*, 1. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4242>
39. **Stanek, K.**, Grzegolec, N., Mikuli, I. (2021). Idea reintegracji i readaptacji społecznej oraz zawodowej byłych więźniów z uwzględnieniem dobrych praktyk na świecie. *PROBACJA*, Article 2. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0014.9326>
40. Wieczorek, Z., Galanciak, S., **Dąbrowa, E.** (2024). Subject Based Teaching and Learning during a Pandemic in Light of Big Data Analysis. *New Educational Review*, Article special issue. <https://doi.org/10.15804/tner.2024.SI.5.07>
41. **Tanaś, M.** (2023). Wspomaganie badań pedagogicznych przez sztuczną inteligencję. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 19, Article 3 Special Issue. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4354>
42. **Tanaś, M.**, Galas, B., Czarkowski, J. J. (2023). Wybrane koncepcje społeczne jako źródło inspiracji pedagogiki medialnej. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, Article 6. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.5155>

75 punktów (2)

1. **Mikołajewska, I.,** Mikołajewska, A. (2022). English-Medium Instruction in Polish Higher Education: Insights Provided by Classroom-Level Analysis. W: N. Galloway, J. McKinley (Redaktorzy), *English Medium Instruction Practices in Higher Education: International Perspectives*. Bloomsbury Publishing.
2. Uryga, D., **Wiatr, M.** (2022). School Space as Teaching and Learning Technology – Social World Perspective. W: B. Pituła, I. Nowosad (red.), *Education – Multiplicity of Meanings, Commonality of Goals*. Vandenhoeck & Ruprecht unipress.

70 punktów (46)

1. **Baum, A., Trzcńska-Król, M.** (2025). Artificial Intelligence in the Perception and Experience of Students from a Pedagogical University. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 44(2), s. 37-58. DOI:10.17951/lrp.2025.44.2.37-58
2. Ciechomska, M., Grabarczyk, D., **Lejzerowicz, M.**, Nagler, J., Sawicka, J., & Surgiel, P. (2022). Dostępność w kulturze – perspektywa uczestnicząca. *Niepelnosprawność i Rehabilitacja*, 86(2).
<https://niepelnosprawnoscirehabilitacja.publisherspanel.com/resources/html/article/details?id=230994>
3. **Czyżewska, M., Duda, E., Lejzerowicz, M.**, Perkowska-Klejman, A., Sarnat-Ciastko, A., Zawadzka, E. (2023). Tutoring: meanings attributed to the term by tutors. An analysis of the semantic field. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 12.
<https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/EAT/article/view/1986>
4. **Dziarnowska, W.**, (2025), Intuicja ekologiczna Ku metaetycznym i kognitywistycznym podstawom życia we wspólnocie biocentrycznej, *Ruch filozoficzny*, LXXXI, 1, s. 45-66, <http://dx.doi.org/10.12775/RF.2025.004>
5. **Jabłonowska M., Wiśniewska J.** (2023). Rodzinna zabawa w kodowanie, czyli o roli rodziców w rozwijaniu zainteresowań i predyspozycji dzieci. *Nauki o Wychowaniu. Studia Interdyscyplinarne*, 1(16), s. 220–237
6. **Korko, M.** (2023). Znaczenie wiedzy metodologicznej w kształceniu akademickim i przyszłej pracy zawodowej studentów kierunków pedagogicznych. *Edukacja Zawodowa i Ustawiczna*, 8, 269-300. <http://www.aps.edu.pl/media/3ughwgba/ez>
7. **Łukasiewicz-Wieleba, J., Romaniuk M.W.** (2022). Akademickie relacje interpersonalne w trakcie pandemicznej edukacji zdalnej w opiniach nauczycieli akademickich. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny* 41(3), s. 67-81,
8. Łukaszewska K., **Zozula J.** (2024). Prawne i etyczne aspekty opieki nad niesamodzielnymi rodzicami, *Wychowanie w Rodzinie*, vol. 31, nr 3, s. 307-329.
9. **Romaniuk, M.W.** (2025). Gierzyński Jan, Pietrzak Magdalena, Zbróg Julia: Integrating Technology in Social Science Research: Emerging Trends and Ethical Considerations. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 71(1), s.171-179, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2025.153559>
10. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Academic Lecturers Towards the Students' Examining. Similarities and Differences of Stationary and Remote Exams in the Pandemic Era. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 68(1), 2022, s. 63-68, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2022.139849>
11. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Crisis Remote Education at The Maria Grzegorzewska University During Social Isolation in the Opinions of Students. *International*

- Journal of Electronics and Telecommunications*, 66(4), 2020, s. 807-812, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2020.135675>
12. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2020). Crisis Remote Education at The Maria Grzegorzewska University During Social Isolation in the Opinions of Academic Teachers. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 66(4), s. 801-806, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2020.135673>
  13. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2021). Crisis remote education from the perspective of one-year experience of students. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 67(2), s. 221-227
  14. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2021). Crisis remote education from the perspective of one-year experience of academic teachers. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 67(2), s. 213-219
  15. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2024). Generative Artificial Intelligence in the teaching activities of academic teachers and students. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(4), s. 1043-1048, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.152092>
  16. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Hybrid education in higher education on the example of students' experiences in post-pandemic reality. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 68(3), s. 497-504, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2022.141266>
  17. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Hybrid education in higher education on the example of academic teachers' experiences in post-pandemic reality. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 68(3), s. 489-496, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2022.141265>
  18. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2024). Information technology in teaching and learning process at higher education institutions in students' opinions. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(3), s. 767-772, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.149607>
  19. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2024). Information technologies in higher education teaching in the opinions of academic teachers. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(3), s. 772-779, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.149608>
  20. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Remote and Stationary Examinations in the Opinion of Students. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 68(1), s. 69-75, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2022.139850>
  21. **Romaniuk, M.W., Mika, P., Apanasewicz, J., Duda-Maciejewska, E.** (2025). Enhancing research practices: digital technologies in the social sciences and practical tools for doctoral students. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 71(1), s. 181-188, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2025.153560>
  22. **Romaniuk, M.W., Szarfenberg, A., Pawłowska, I., Choszczyk, K.** (2024). Doctoral Theses in the Digital Age – ICT use by Social Sciences PhD Students of The Maria Grzegorzewska University. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(1), s. 199-204, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.149531>
  23. **Rosół, P.** (2022). The Notion of Power in Hans Jonas' Das Prinzip Verantwortung (The Imperative of Responsibility). *Revista de Filosofía: Aurora*, vol. 32, nr 57, s. 653-664.
  24. **Rosół, P.** (2024). „The Ukrainian War of Values: A Philosophical Analysis of Volodymyr Zelenskyy's Speeches during the First Year of the Full-Scale Russian Invasion of Ukraine. *Safety & Defense* 10.1

25. **Szczupał, B.** (2022). Edukacja akademicka w kontekście jej dostępności dla studentów niewidomych. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 41(4), s. 193-209. DOI:10.17951/lrp.2022.41.4.193-209
26. **Trzcińska-Król, M.** (2025). Student Safety as an Element of the High School Climate. *Lublin Pedagogical Yearbook*, 44, Article 3. <https://doi.org/10.17951/lrp.2025.44.3.41-59>
27. **Trzcińska-Król, M., Wiśniewska, J.** (2022). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w trakcie edukacji zdalnej w świetle badań sondażowych rodziców. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 41(4), s. 211-227. DOI:10.17951/lrp.2022.41.4.211-227
28. **Zozuła, J.** (2023). Prawne uwarunkowania współpracy ośrodków pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi i wolontariatem. *Gerontologia Polska*, vol. 31, nr 3, s. 184-191.
29. **Zozuła J.** (2024). Prawa i obowiązki pełnoletniego rodzeństwa wobec małoletnich brata i siostry. *Państwo i Prawo*, vol. 79, nr 8, s. 98-112.
30. **Ciążela, A., Ciążela, H.** (2025). Czy potrafimy się ograniczyć? Edukacyjna perspektywa etyki cnót i etyki odpowiedzialności globalnej. *Ruch Filozoficzny*, 81, Article 1. <https://apcz.umk.pl/RF/article/view/59587>
31. **Ciążela, H.** (2024). The problematic nature of the notion of the rights of present and future generations to climate and environmental protection in the face of the prospect of a climate disaster – an ethical perspective. *Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie*, Article 210. <https://doi.org/10.29119/1641-3466.2024.210.6>
32. **Ciążela, H.** (2024). Konflikt wokół kwestii ekologicznych – zdynamizowanie ludzkiej podmiotowości czy preludium nieuchronnej zagłady? Perspektywa etyki odpowiedzialności globalnej. *Studia Philosophiae Christianae*, 60, Article 2. <https://doi.org/10.21697/spch.2024.60.A.20>
33. **Ciążela, H.** (2023). Katastrofa ekologiczna – od prognozy do rzeczywistości. Globalny problem refleksji filozoficznej w polskim lustrze. *Studia Philosophiae Christianae*, 59, Article 1. <https://doi.org/10.21697/spch.2023.59.A.07>
34. **Ciążela, H.** (2021). The Approach of the Exact Sciences and Philosophy Towards the Looming Climate Change Disaster. *Ruch Filozoficzny*, 77, Article December. <https://doi.org/10.12775/RF.2021.032>
35. **Czyżewska, M., Duda, E., Perkowska-Klejman, A., Zawadzka, E.** (2022). Competences of academic tutors – research among participants of the project „Masters of Didactics”. *Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio*, 50, Article 2. <https://doi.org/10.34766/fetr.v50i2.966>
36. **Kuruliszwili, S.** (2024). Technologie generatywnej sztucznej inteligencji – nowe perspektywy i nowe wyzwania edukacyjne. *Forum Pedagogiczne*, 14, Article 2.1. <https://doi.org/10.21697/fp.2024.2.1.10>
37. **Kuruliszwili, S.** (2023). Sztuczna inteligencja jako narzędzie wspierające samokształcenie i nauczanie. Wyjaśnienie kluczowych pojęć, wektory wykorzystania. *Edukacja Zawodowa i Ustawiczna*, Article 8. http://www.aps.edu.pl/media/3ughwgba/ezu_8_2023_all.pdf
38. **Lejzerowicz, M., Podstawka, K.** (2020). Rozwijanie autorstwa własnego życia w procesie uczenia się. Autoetnografia. *Niepełnosprawność i Rehabilitacja*, Article 4. <https://nir.ipiss.com.pl/pl/aktualne-wydanie/nr-4-2020#item-98>
39. **Michalski, J.** (2023). The Issue of the Educational Presence of Teachers at School. *Horyzonty Wychowania*, 22, Article 63. <https://doi.org/10.35765/hw.2023.2263.11>
40. **Mikołajewska, I., Mikołajewska-Furmanek, A.** (2023). (Non) aggressive, (non) violent computer games – definitional challenges. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 12. <https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/EAT/article/view/1982>

41. Stanek, K. (2025). Superwizja pracy socjalnej w obszarze wsparcia wobec wypalenia zawodowego w opinii pracowników socjalnych. *Social Policy*, 607, Article 1. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0055.0949>
42. **Stanek, K.**, Palankiewicz-Mitrut, E. (2023). Wybory edukacyjno-zawodowe uczniów/uczennic szkół ponadpodstawowych. *Szkoła – Zawód – Praca*, Article 25. <https://ojs.ukw.edu.pl/index.php/szp/article/view/1635/1702>
43. Stanek, K. (2023). Superwizja w obszarze rozwoju kompetencji osobistych i zawodowych pracowników służb społecznych. *Edukacja Zawodowa i Ustawiczna*, Article 8. http://www.aps.edu.pl/media/3ughwgba/ezu_8_2023_all.pdf
44. Zajenkowska, A., Jasielska, D., **Melonowska, J.** (2019). Stress and Sensitivity to Frustration Predicting Depression among Young Adults in Poland and Korea-Psychological and Philosophical Explanations. *Current Psychology*, Article 38. <https://doi.org/10.1007/s12144-017-9654-0>
45. Zawadka, J., Mięgisz, A., Nowakowska, I., Plewko, J., **Kochańska, M.**, Haman, E. (2021). Remote learning among students with and without reading difficulties during the initial stages of the COVID-19 pandemic. *Education and Information Technologies*, 26, Article 6. <https://doi.org/10.1007/s10639-021-10559-3>
46. Wierzba-Bobrowicz, T., Krajewski, P., Tarka, S., Acewicz, A., Felczak, P., Stępień, T., **Golan, M.** P., Grzegorzczak, M. (2021). Neuropathological analysis of the brains of fifty-two patients with COVID-19. *Folia Neuropathologica*, 59, Article 3. <https://doi.org/10.5114/fn.2021.108829>

Granty

Projekty badawcze i badawczo-wdrożeniowe

Projekty pracowników mogą przyczyniać się do aktualizacji programu kształcenia, bowiem dokonane ustalenia oraz doświadczenia zdobyte za sprawą realizacji tych projektów stanowią mogą asumpt do wprowadzania nowych treści odzwierciedlających aktualne wyzwania i trendy w pedagogice.

Tabela 5. Projekty badawcze i badawczo-wdrożeniowe

Lp.	Nazwa konkursu/programu	Instytucja finansująca	Tytuł projektu	Termin realizacji	Kierownik / koordynator projektu	Wartość projektu (zł)
1.	Doskonała Nauka	MEiN	Konferencja „Zdolności i twórczość. Nowe perspektywy badawcze i rozwojowe”	01.06.2020-30.05.2022	dr hab. Joanna Łukasiewicz -Wieleba, prof. APS	30 000
2.	Doskonała Nauka	MEiN	Konferencja „Trajektorie rozwoju zdolności”	14.01.2023-13.01.2025	dr hab. Joanna Łukasiewicz -Wieleba, prof. APS	43 500
3.	Doskonała Nauka	MEiN	Projekt „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży”	01.10.2023-31.03.2025	dr Małgorzata Jabłonowska	168 250
4.	Doskonała Nauka	MEiN	Education and the challenges of the multicultural world – an interdisciplinary perspective	2020-2021	dr Ewa Dąbrowa	54 000
5.	Doskonała Nauka	MEiN	Acceptance, Participation, Social Solidarity – Interdis. Challenges in Creating of Community for All	2022-2023	dr Ewa Dąbrowa	84 687
6.	Doskonała Nauka	MEiN	Discourses of childhood and social education	2022-2023	dr Ewa Dąbrowa	50 254
7.	Wsparcie studentów w zakresie podniesienia ich kompetencji i umiejętności	MNiSW	Szkoła na plus! – Elementy pedagogiki pozytywnej w polskiej szkole w oczach uczniów i nauczyciel	2025	dr Ewa Dąbrowa Mgr Maria Czubak	31 073,72
8.	Erasmus+	UE	“Learning through Gameplaying – on inclusive approach”	02.12.2020-01.04.2023	mgr Mariusz Fila	714 054
9.	Erasmus+	UE	“Training of family members and guardians for inclusion of ageing adults with disabilities”	01.02.2022-31.03.2024	mgr Mariusz Fila	1 201 320

Lp.	Nazwa konkursu/programu	Instytucja finansująca	Tytuł projektu	Termin realizacji	Kierownik / koordynator projektu	Wartość projektu (zł)
10.	Erasmus+	UE	“Digital Skills Development for 21st Century Special Education Needs Teachers”	01.12.2022-28.02.2025	mgr Mariusz Fila	180 000
11.	POWER	NCBIR	Akademia Pedagogiki Specjalnej Uczelnią Młodego Odkrywcy	2018.06.01-2019.09.30	dr Małgorzata Jabłonow-ska	473 920,00zł
12.	POWER	NCBIR	Harcerska Akademia Rozwoju Pedagogicznego (HARP)	01.01.2019-31.03.2022	dr Marlena Grzelak-Klus	1 059 282
13.	POWER	MNISW	„Mistrzowie dydaktyki” – wdrożenie metody tutoringingu do praktyki uczelnianej	01.10.2020-31.12.2022	mgr inż. Małgorzata Kamińska	1 194 800
14.	POWER	NCBIR	W nowe 100-lecie APS nowe do100sowania	01.01.2020-31.12.2023	mgr Mariusz Fila	3 909 439,37
15.	POWER	MEiN	Doskonałość dydaktyczna uczelni	01.09.2022-30.09.2023	dr Marlena Grzelak-Klus	993 641
	POWER	NCBIR	Akademia Liderów Oświaty Szkoły Uczącej Się. Projekt nr POWR.02.10.00-00-3010/17 i – 3014/17 Zapewnienie dyrektorom i innym osobom pełniącym funkcje kierownicze w mazowieckich i świętokrzyskich szkołach i przedszkolach wsparcia szkoleniowo-doradczego w zakresie przywództwa edukacyjnego w kształceniu kompetencji kluczowych uczniów poprzez system placówek doskonalenia nauczycieli”	1.12.2017-30.11. 2019	dr Wioletta Dziarnowska	8643195
16.	Miniatura 5	NCN	Monitorowanie wypowiedzi – źródłem zakłóceń językowych?	2021-2022	dr Małgorzata Korko	25000

Nagrody i stypendia naukowe, organizacyjne oraz dydaktyczne

Jakość dorobku naukowego pracowników Instytutu Pedagogiki, w tym Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości, wielokrotnie była doceniana w Akademii oraz poza nią. Świadczy o tym poniższe zestawienie przyznanych nagród, wyróżnień i zakończonych sukcesem procedur awansowych.

NAGRODY REKTORA

2017

Nagrody indywidualne naukowe II stopnia

prof. Mirosław Józef Szymański

2019

Nagrody indywidualne naukowe III stopnia

mgr Mariusz Fila

Nagroda zespołowa naukowa I stopnia

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS

dr Marta Mikołajczyk

dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS

Nagroda organizacyjna zespołowa I stopnia

mgr Mariusz Fila

dr Dorota Jankowska

dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS

Nagroda organizacyjna zespołowa II stopnia

dr Małgorzata Jabłonowska

dr Sylwia Jaronowska

dr Lewandowska-Tarasiuk Ewa

dr hab. Danuta Uryga, prof. APS

dr Marta Wiatr

Nagroda organizacyjna zespołowa II stopnia

dr Marlena Grzelak-Klus

dr hab. Franciszek Szlosek, prof. APS

2020

Nagrody indywidualne naukowe I stopnia

dr Dorota Jankowska

Nagrody indywidualne naukowe II stopnia

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS

mgr Mariusz Fila

Nagrody indywidualne naukowe III stopnia

dr hab. Elżbieta Strutyńska-Laskus, prof. APS

prof. Mirosław Józef Szymański

Nagrody indywidualne organizacyjne I stopnia

dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS

Nagrody indywidualne organizacyjne III stopnia

dr Ewa Dąbrowa

Nagrody zespołowe naukowe II stopnia

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS
dr Miłosz Romaniuk

Nagrody zespołowe organizacyjne II stopnia

dr hab. Helena Ciężela, prof. APS

Nagrody zespołowe organizacyjne III stopnia

dr Marlena Grzelak-Klus

dr Ewa Jakimowska

dr Dorota Jankowska

mgr Katarzyna Korbecka

dr Marta Mikołajczyk

2021

Nagrody indywidualne naukowe II stopnia

dr Ewa Wiśniewska

dr Katarzyna Stanek

Nagrody indywidualne naukowe III stopnia

dr hab. Aleksandra Tłuściak-Deliowska, prof. APS

Nagrody zespołowe naukowe II stopnia

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS

dr Miłosz Romaniuk

Nagrody indywidualne organizacyjne II stopnia

dr hab. Danuta Uryga, prof. APS

Nagrody indywidualne organizacyjne III stopnia

dr Małgorzata Jabłonowska

dr Ewa Dąbrowa

Nagrody zespołowe organizacyjne II stopnia

dr Małgorzata Jabłonowska

dr Ewa Jakimowska

dr Dorota Jankowska

dr Jarosław Janowski

dr Miłosz Romaniuk

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS

Nagrody indywidualna dydaktyczna III stopnia

dr Magdalena Ostolska

dr Małgorzata Korko

2022

Nagrody indywidualne naukowe II stopnia

dr Ewa Wiśniewska

Nagrody indywidualne naukowe III stopnia

prof. Stefan Kwiatkowski

prof. Mirosław Józef Szymański

dr hab. Aleksandra Tłuściak-Deliowska, prof. APS

Nagrody indywidualna organizacyjne III stopnia

dr hab. Danuta Uryga

dr Ewa Dąbrowa

Nagrody zespołowe organizacyjne I stopnia

dr Ewa Jakimowska

dr Dorota Jankowska

Nagrody zespołowe organizacyjne II stopnia

dr Małgorzata Jabłonowska

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS

dr Miłosz Romaniuk

Nagrody zespołowe organizacyjne III stopnia

dr Marlena Grzelak-Klus

dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS

dr Marta Wiatr

Nagrody indywidualna dydaktyczna III stopnia

dr Małgorzata Korco

Stypendium naukowe Rektora (2022-2023)

dr hab. Strutyńska-Laskus Elżbieta, prof. APS

2023

Nagroda indywidualna organizacyjna III stopnia

dr Marta Mikołajczyk

dr Magdalena Ostolska

dr hab. Aleksandra Tłuściak-Deliowska, prof. APS

mgr Katarzyna Korbecka (nagroda indywidualna III stopnia za działalność organizacyjną w 2022 r.)

Nagroda zespołowa organizacyjna I stopnia

dr Ewa Jakimowska

dr Dorota Jankowska

dr Jolanta Zozuła

Nagroda zespołowa organizacyjna II stopnia

dr Marlena Grzelak-Klus

Nagroda zespołowa organizacyjna III stopnia

mgr Katarzyna Korbecka

Nagroda zespołowa dydaktyczna III stopnia

mgr Dominika Bardzińska

dr Anna Róża Makaruk

2024

Nagrody indywidualne naukowe III stopnia

dr hab. Elżbieta Strutyńska-Laskus, prof. APS

Nagroda indywidualna organizacyjna I stopnia

dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS

Nagroda indywidualna organizacyjna I stopnia

dr hab. Aleksandra Tłuściak-Deliowska, prof. APS

Nagroda indywidualna organizacyjna II stopnia

dr hab. Danuta Uryga, prof. APS

Nagroda indywidualna organizacyjna III stopnia

dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS

dr Ewa Lewandowska-Tarasiuk

dr Magdalena Ostolska

Nagroda zespołowa organizacyjna I stopnia

dr Marlena Grzelak-Klus

dr Ewa Jakimowska

dr Dorota Jankowska

Nagroda zespołowa organizacyjna II stopnia

dr Małgorzata Jabłonowska

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS

dr Anna Róża Makaruk

dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS

dr Maria Trzcińska-Król

dr Jolanta Zozula

2025

Nagroda zespołowa II stopnia organizacyjna

dr hab. Łukasiewicz-Wieleba Joanna, prof. APS

mgr Korbecka Katarzyna

Nagrody indywidualne naukowe III stopnia

dr Miłosz Romaniuk

Nagroda indywidualna organizacyjna III stopnia

dr Jolanta Zozula

WYRÓŻNIENIA PAŃSTWOWE

2017

prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski – Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski

dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS – Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

Dr Małgorzata Jabłonowska – Medal Komisji Edukacji Narodowej

2018

mgr Mariusz Fila – Brązowy Krzyż Zasługi

2020

prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski – Nagroda Ministra

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS – Złoty Krzyż Zasługi

dr Miłosz Romaniuk – Brązowy Krzyż Zasługi

2021

dr Małgorzata Jabłonowska – Srebrny Krzyż Zasługi

dr Ewa Jakimowska – Medal Komisji Edukacji Narodowej

dr Dorota Jankowska – Medal Komisji Edukacji Narodowej

dr hab. Sergo Kuruliszwili – Brązowy Krzyż Zasługi

dr Anna Róża Makaruk – Brązowy Krzyż Zasługi

dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS – Medal Komisji Edukacji Narodowej

2022

prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski – Medal Złoty za Długoletnią Służbę.

dr Ewa Lewandowska-Tarasiuk – Medal Złoty za Długoletnią Służbę

2024

dr Anna Róża Makruk – Brązowy Krzyż Zasługi

dr Jabłonowska Małgorzata – Medal Srebrny Za Długoletnią Służbę

INNE WYRÓŻNIENIA

2017

prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski – Doctor Honoris Causa Ukraina

dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS – Doctor Honoris Causa Ukraina

2018

prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski – Nagroda Ministra. Odznaka Honorowa Zasłużonego dla Warszawy

2019

prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski – Medal Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM. Nagroda Ministra

dr Lewandowska-Tarasiuk Ewa – Medal „Pro Patria”.

dr Karolina Żelazowska-Byczkowska – Laureatka Listy 100 Szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych 2019

2022

dr Marta Wiatr – Medal Komisji Edukacji Narodowej

dr Karolina Żelazowska-Byczkowska – Medal Komisji Edukacji Narodowej

dr Karolina Żelazowska-Byczkowska – Laureatka Listy 100 Szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych 2022

2023

dr Magdalena Ostolska – Medal Komisji Edukacji Narodowej. Nagroda

2025

dr hab. Łukasiewicz-Wieleba Joanna, prof. APS – Sowa Akademicka kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki

dr hab. Andrzej Ciążela, prof. APS – nagroda za całokształt pracy naukowo-dydaktycznej

Odnaczenia

- Medal „Kostiantyn Uszyński” przyznany przez Narodową Akademię Nauk Pedagogicznych Ukrainy za znaczące osiągnięcia w dziedzinie nauk pedagogicznych i psychologicznych (dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS);
- Medal Grigorija Skoworody Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- Medal „Zasługi dla Ochrony Praw Dziecka Infantis Dignitatis Defensori” (dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- Lista 100 osób, które w wybitny sposób przyczyniły się do rozwoju umiejętności cyfrowych w Polsce (laureat, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- Srebrny Medal Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS);
- Doctor Honoris Causa Ukraina – dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS.

NADANIE STOPNIA DOKTORA W DYSCYPLINIE PEDAGOGIKA

Lp.	Imię i nazwisko	Data nadania stopnia
1.	Monika Rebizant	18.12.2019
2.	Karolina Żelazowska-Byczkowska	19.12.2023

NADANIE STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO W DYSCYPLINIE PEDAGOGIKA

Lp.	Imię i nazwisko	Data nadania stopnia
1.	Joanna Łukasiewicz-Wieleba	25.09.2019
2.	Sergo Kuruliszwili	19.04.2023
3.	Elżbieta Strutyńska-Laskus	24.04.2024

2.6. Sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Program studiów na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (APS) jest ściśle powiązany z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni, w szczególności w dyscyplinie pedagogika, co jest wyraźnie akcentowane w koncepcji kształcenia. Związek ten odzwierciedla cele strategiczne APS. Opieka merytoryczna nad kierunkiem sprawowana przez Instytut Pedagogiki oznacza, że wyniki badań pracowników tej jednostki mają szczególnie istotne znaczenie dla kształtu programu studiów PZI. Program ten opiera się na najnowszych badaniach krajowych i zagranicznych, w tym realizowanych przez kadre APS.

Sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w programie studiów PZI oraz tworzenia możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach obejmują w szczególności:

- Aktualizację i kształtowanie treści programowych: Treści kształcenia na kierunku PZI są dostosowane do najnowszych osiągnięć w obszarze pedagogiki, pedagogiki specjalnej, informatyki oraz nauk STEM, a także do wyników najnowszych badań, w tym prowadzonych przez kadre Uczelni. Program studiów odzwierciedla aktualny stan wiedzy w dyscyplinie pedagogika oraz informatyka. Moduły programowe czerpią z dorobku nauk podstawowych i pomocniczych dla pedagogiki, takich jak filozofia czy prawo. Na studiach II stopnia, wiedza jest pogłębianą w kluczowych obszarach dyscypliny, w tym w zakresie współczesnych kierunków rozwoju pedagogiki zdolności i nowoczesnych technologii
- Rozwijanie kompetencji badawczych: Program studiów, zwłaszcza na II stopniu, kładzie duży nacisk na przygotowanie studentów do prowadzenia badań w naukach społecznych. Studenci zdobywają pogłębianą wiedzę i umiejętności badawcze, w tym umiejętność:
  - Analizy zjawisk społecznych z wykorzystaniem osiągnięć nauki.
  - Projektowania i prowadzenia badań.
  - Wykorzystywania narzędzi informatycznych do opracowywania danych badawczych.
  - Formułowania wniosków, opracowywania i prezentowania wyników badań (także z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywania kierunków dalszych badań.
  - Krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności.
  - Świadomości etycznego wymiaru badań i przestrzegania zasad etyki badawczej.
  - Doceniania znaczenia wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.
- Udział studentów w badaniach naukowych i projektach:
  - Seminaria dyplomowe na obu stopniach studiów są miejscem, gdzie studenci pod opieką kadry realizują własne projekty badawcze, co stanowi bezpośrednie włączenie ich w działalność naukową.

- Program studiów oraz Strategia Rozwoju APS stwarzają możliwości udziału studentów w badaniach naukowych prowadzonych przez pracowników Uczelni.
- Studenci mają możliwość uczestniczenia w praktykach zawodowych, które często obejmują obserwację i analizę funkcjonowania placówek, diagnozowanie potrzeb uczniów, analizę dokumentacji (np. opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych), co rozwija ich umiejętności diagnostyczne i analityczne zbliżone do kompetencji badawczych stosowanych w praktyce pedagogicznej.
- Moduły kształcenia (np. moduł przygotowania do wykonywania zadań pedagoga zdolności) obejmują zagadnienia związane z diagnostyką pedagogiczną, co jest bezpośrednio powiązane z badaniami stosowanymi.
- Wykorzystanie potencjału naukowego kadry: Kadra dydaktyczna APS aktywnie prowadzi badania podstawowe i aplikacyjne, realizuje granty, publikuje i uczestniczy w konferencjach. Uczelnia posiada wysoki potencjał w dyscyplinie pedagogika. Ten dorobek i wyspecjalizowane kompetencje zawodowe kadry są bezpośrednio wykorzystywane w procesie dydaktycznym, wprowadzając studentów w aktualne problemy badawcze i dając dostęp do najnowszej wiedzy. Prowadzone zajęcia na kierunku PZI mają ścisły związek z badaniami realizowanymi przez pracowników badawczo-dydaktycznych.
- Kształtowanie postawy „światłego i twórczego profesjonalisty”: Kształcenie na kierunku PZI, zgodnie z misją Uczelni, zorientowane jest na przygotowanie absolwenta jako „światłego i twórczego profesjonalisty”. Elementem tej charakterystyki jest zdolność do poznawania rzeczywistości społecznej z wykorzystaniem osiągnięć nauki, umiejętność krytycznego myślenia oraz krytycznego stosunku do posiadanej wiedzy. Program rozwija zdolność do namysłu nad własnym działaniem, analizy i oceny sytuacji., kompetencje z zakresu wykorzystania nowych technologii do prowadzenia badań (AI, Big Data, programy do analizy danych ilościowych i jakościowych, przygotowanie informatyczne umożliwiające pisanie własnych programów „uszytych na miarę” badań). Absolwenci są przygotowani do wykorzystywania wiedzy naukowej do rozwiązywania problemów.

Podsumowując, związek kształcenia na kierunku PZI z działalnością naukową APS jest głęboki i wielowymiarowy. Polega na ciągłym transferze wyników badań do treści programowych, intensywnym rozwijaniu u studentów kluczowych kompetencji badawczych, w tym metodologicznych, analitycznych, informatycznych i etycznych, a także na stwarzaniu konkretnych możliwości realnego udziału studentów w działalności naukowej i badaniach poprzez seminaria dyplomowe, praktyki oraz dzięki regularnemu pozyskiwaniu przez członków kadry, realizującej zajęcia na kierunku, grantów naukowych, stwarzających studentom przestrzeń do udziału w badaniach wspierając tym samym przygotowanie ich do pracy opartej na dowodach naukowych i ciągłego rozwoju zawodowego.

Przykładami konkretnych przedsięwzięć naukowych podejmowanych przez pracowników zaangażowanych w pracę na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki są:

Międzynarodowe i krajowe projekty badawcze i badawczo-wdrożeniowe:

- „Learning through Gameplaying – on inclusive approach” w ramach programu Erasmus+ (2020-2023; Zakład Metodologii i Pedagogiki Twórczości)
- „Akademia Pedagogiki Specjalnej Uczelnią Młodego Odkrywcy” (2017-2019; grant NCBiR)
- „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” (2024-2025; grant Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II – Popularyzacja nauki”)

Zagraniczne i krajowe publikacje, które mają bezpośredni związek z realizowanym programem kształcenia na kierunku PZI /(zostały one wymienione przy określaniu dorobku naukowego):

Publikacje za 100 punktów (15)

1. **Baum, A., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2023). Nadzieja na sukces i satysfakcja z życia utalentowanych sportowczyń i sportowców. *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne*, 43, s. 669- 686. DOI:10.25951/12974
2. **Baum, A., Trzcińska-Król, M.** (2024). Students Attitudes Towards Artificial Intelligence and Their Digital Competence. *New Educational Review*, Article special issue. <https://doi.org/10.15804/tner.2024.SI.5.09>
3. **Baum, A., Trzcińska-Król, M.** (2025). Pedagogical university students' ethical attitudes and competences regarding artificial intelligence: An empirical study. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 14, Article 1 27. <https://doi.org/10.35765/mjse.2025.1427.14>
4. **Jabłonowska M., Wiśniewska J.** (2023). W poszukiwaniu klucza do efektywności ankietowych badań online. Refleksje metodologiczne na podstawie wybranych badań własnych. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, vol. 19, nr 3 (Special Issue), s.117-134. DOI:10.5604/01.3001.0054.4361
5. **Korko, M., Bose, A., Jones, A., Coulson, M., & de Mornay Davies, P.** (2024). Do words compete as we speak? A systematic review of picture-word interference (PWI) studies investigating the nature of lexical selection. *Psychology of Language and Communication*, 28(1), 261-322. <https://doi.org/10.58734/plc-2024-0011>
6. **Korko, M., Coulson, M., Jones, A., & de Mornay Davies, P.** (2023). The many facets of inhibitory control and their role in syntactic selection. *Language and Cognition*, 16(2), 425-451. <https://doi.org/10.1017/langcog.2023.44>
7. **Łaszczuk, J.** (2023). Guiding the development of gifted students – dilemmas and some solutions. *International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies*, 10(2), s. 18-23. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2785>
8. **Limont, W., Łukasiewicz-Wieleba, J., Demianowska, A., Jabłonowska, M.** (2022). Overexcitability in children aged 8 and 9 in parents' perception. Does sex matter?. *Przegląd Badań Edukacyjnych*, 36(1), s. 5–20. DOI:10.12775/PBE.2022.001
9. **Łukasiewicz-Wieleba, J., Baum, A.** (2022). How do You picture a genius? Children's images of outstanding people. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 11(22), s. 27-48. DOI:10.35765/mjse.2022.1122.02
10. **Łukasiewicz-Wieleba, J., Gierczyk, M., Jaromin, E.** (2022). Social Activity of Outstanding Youths: SAPERE AUSO Scholarship Recipients. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 11(22), s. 75-95. DOI:10.35765/mjse.2022.1122.04
11. **Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2023). Zapośredniczone środki komunikacji w prowadzeniu wywiadów jakościowych. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 19(3) (Special Issue), s. 135-151. DOI:10.5604/01.3001.0054.4362
12. **Romaniuk, M.W., Niewiarowski, J.** (2024). Selected Factors Determining the Adaptability of the Gdańsk School Under Sails Participants and Their Temperamental Correlates. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 13(1), s. 317-347, <http://dx.doi.org/10.35765/mjse.2024.1325.16>
13. **Romaniuk, M.W.** (2021). The Role of Sail Training as a Factor Strengthening the Hardiness of Extraordinary Youth. *Przegląd Badań Edukacyjnych*, 1(32), s. 179-192, <http://dx.doi.org/10.12775/PBE.2021.010>

14. Tanaś, M., Duda, E., Galanciak, S., Jankowska, D., **Fila, M.** (2023). The role of non-profit open access journals in building the country's scientific potential: Reflections on ten years of the International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies experience. *International Journal of Pedagogy Innovation and New Technologies*, 10(2), s. 7-12. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2784>
15. **Trzcińska-Król, M., Romaniuk, M.W.** (2022). Opportunities, Possibilities and Limitations of the Development of a Gifted Student During a Pandemic in the Opinion of Parents. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 11(22), s. 97-116, <http://dx.doi.org/10.35765/mjse.2022.1122.05>

70 punktów (20)

1. **Baum, A., Trzcińska-Król, M.** (2025). Artificial Intelligence in the Perception and Experience of Students from a Pedagogical University. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 44(2), s. 37-58. DOI:10.17951/lrp.2025.44.2.37-58
2. **Jabłonowska M., Wiśniewska J.** (2023). Rodzinna zabawa w kodowanie, czyli o roli rodziców w rozwijaniu zainteresowań i predyspozycji dzieci. *Nauki o Wychowaniu. Studia Interdyscyplinarne*, 1(16), s. 220–237
3. **Korko, M.** (2023). Znaczenie wiedzy metodologicznej w kształceniu akademickim i przyszłej pracy zawodowej studentów kierunków pedagogicznych. *Edukacja Zawodowa i Ustawiczna*, 8, 269-300. <http://www.aps.edu.pl/media/3ughwgba/ez>
4. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Akademickie relacje interpersonalne w trakcie pandemicznej edukacji zdalnej w opiniach nauczycieli akademickich. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 41(3), s. 67-81,
5. **Romaniuk, M.W., Gierzyński, J., Pietrzak, M., Zbróg, J.** (2025). Integrating Technology in Social Science Research: Emerging Trends and Ethical Considerations. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 71(1), s. 171-179, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2025.153559>
6. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Academic Lecturers Towards the Students' Examining. Similarities and Differences of Stationary and Remote Exams in the Pandemic Era. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 68(1), s. 63-68, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2022.139849>
7. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2020). Crisis Remote Education at The Maria Grzegorzewska University During Social Isolation in the Opinions of Students. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 66(4), s. 807-812, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2020.135675>
8. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2020). Crisis Remote Education at The Maria Grzegorzewska University During Social Isolation in the Opinions of Academic Teachers. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 66(4), s. 801-806, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2020.135673>
9. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2021). Crisis remote education from the perspective of one-year experience of students. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 67(2), s. 221-227
10. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2021). Crisis remote education from the perspective of one-year experience of academic teachers. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 67(2), s. 213-219

11. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2024). Generative Artificial Intelligence in the teaching activities of academic teachers and students. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(4), s. 1043-1048, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.152092>
12. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Hybrid education in higher education on the example of students' experiences in post-pandemic reality. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 68(3), s. 497-504, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2022.141266>
13. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Hybrid education in higher education on the example of academic teachers' experiences in post-pandemic reality. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 68(3), s. 489-496, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2022.141265>
14. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2024). Information technology in teaching and learning process at higher education institutions in students' opinions. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(3), s. 767-772, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.149607>
15. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2024). Information technologies in higher education teaching in the opinions of academic teachers. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(3), s. 772-779, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.149608>
16. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2022). Remote and Stationary Examinations in the Opinion of Students. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 68(1), s. 69-75, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2022.139850>
17. **Romaniuk, M.W., Mika, P., Apanasewicz-Burcon, J., Duda-Maciejewska, E.** (2025). Enhancing research practices: digital technologies in the social sciences and practical tools for doctoral students *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 71(1), s. 181-188, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2025.153560>
18. **Romaniuk, M.W., Szarfenberg, A., Pawłowska, I., Choszczyk, K.** (2024). Doctoral Theses in the Digital Age – ICT use by Social Sciences PhD Students of The Maria Grzegorzewska University. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(1), s. 199-204, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.149531>
19. **Trzcńska-Król, M.** (2025). Student Safety as an Element of the High School Climate. *Lublin Pedagogical Yearbook*, 44(3). <https://doi.org/10.17951/lrp.2025.44.3.41-59>
20. **Trzcńska-Król, M., Wiśniewska, J.** (2022). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w trakcie edukacji zdalnej w świetle badań sondażowych rodziców. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 41(4), s. 211-227. DOI:10.17951/lrp.2022.41.4.211-227

Konferencje naukowe, w tym z udziałem gości zagranicznych:

- „Zdolności i twórczość. Nowe perspektywy badawcze i rozwojowe” w ramach grantu MNiSW „Doskonała Nauka” (Zakład Metodologii i Pedagogiki Twórczości)
- „Trajektorie rozwoju zdolności” w ramach grantu MNiSW „Doskonała Nauka” (Zakład Metodologii i Pedagogiki Twórczości)
- Seminarium „Droga do mistrzostwa” (Zakład Metodologii i Pedagogiki Twórczości)

Aktywność naukowa pracowników Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości, do której zapraszani są studenci kierunku, koncentruje się na:

- prowadzeniu badań naukowych oraz włączaniu w nie studentów PZI, np. zaangażowanie studentów PZI do prowadzenia badań fokusowych w ramach projektu „Klimatyczna Mapa

Szkół” realizowanego we współpracy z WRE i BE; uczestnictwo studentów w ewaluacji projektu „Akademia Pedagogiki Specjalnej Uczelnią Młodego Odkrywcy”.

- zachęcaniu studentów do własnych publikacji (Natalia Łosak – przygotowanie artykułu naukowego na podstawie badań do pracy dyplomowej, złożenie do POW);
- organizowaniu konferencji naukowych i innych wydarzeń oraz tworzenie studentom warunków do własnych aktywności naukowych (np. wygłoszenie referatu na konferencji – Radosław Pasterny), uczestniczenia w sesjach plenarnych oraz sekcjach tematycznych konferencji i seminariów naukowych; umożliwienie studentom z koła naukowego prezentacji własnych projektów i pomysłów dydaktycznych;
- wdrażaniu studentów z koła naukowego do pisania i aplikowania do grantów finansowanych poza uczelnią („Robotyka i myślenie projektowe – kreatywna informatyka dla klas 6–8” w ramach programu ogłoszonego przez MNiSW „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”)
- prowadzeniu projektów badawczo-wdrożeniowych i angażowanie studentów w ich realizację i ewaluację, np. projekt Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” w ramach programu Nauka dla społeczeństwa;
- opiece nad pracami dyplomowymi o charakterze empirycznym.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Zagadnienie dostosowania koncepcji kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego znajduje w APS odzwierciedlenie na trzech poziomach:

- praktycznej realizacji zapisów ujętych w dokumentach wyznaczających kierunki rozwoju Uczelni,
  - sposobach konstrukcji planu i programów kształcenia,
  - sposobach realizacji kształcenia oraz kryteriach oceny jego rezultatów.
1. Wśród podstawowych dokumentów wyznaczających zasady funkcjonowania Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej miejsce szczególne zajmuje Strategia rozwoju Uczelni. Z uwagi na szczególną misję Akademii, odpowiedź na potrzeby otoczenia społecznego stanowi integralny element jej codziennej działalności, co wpisuje się jednocześnie w intensywnie rozwijany w wielu krajach nurt działań określanych mianem społecznej odpowiedzialności uniwersytetu. Przejawem zaangażowania Akademii w refleksję i działanie nad własną rolą społeczną są działania rewidujące określone rozwiązania organizacyjne, a ich najważniejszym przykładem jest proces aktualizacji Strategii Akademii. W ramach tego procesu jednym z poddanych aktualizacji celów strategicznych jest cel „Współpraca z otoczeniem społecznym”, będący przedmiotem szczególnych analiz ze strony powołanego do tego celu zespołu, złożonego z różnorodnych interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów oraz pracowników administracji). Innym istotnym procesem związanym z tematyką współpracy z otoczeniem jest koncepcyjna praca nad reorganizacją licznych ciał doradczych, skupiających interesariuszy zewnętrznych Uczelni (m.in. Rada Uczelni, Uczelniana Rada Praktyk, Rada Konsultacyjna ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, rady interesariuszy powołane do istnienia w instytutach). Do zadań tych ciał należy:

- opiniowanie różnych aspektów funkcjonowania APS, w tym m.in. zakresu aktywności studentów,
- opiniowanie programów studiów,
- zgłaszanie propozycji zmian w programach studiów,
- oferowanie studentom możliwości odbywania zawodowych praktyk pedagogicznych,
- stwarzanie studentom możliwości przeprowadzenia badań i pozyskania informacji niezbędnych do opracowywania prac dyplomowych.

Do uczestnictwa w pracach powołanych ciał zaproszono przedstawicieli różnych instytucji (m.in. przedstawicieli środowiska naukowego, dyrektorów szkół i przedszkoli, nauczycieli, przedstawicieli Mazowieckiego Kuratorium Oświaty, Biura Edukacji m.st. Warszawy), którzy czynnie biorą udział w opiniowaniu działalności uczelni oraz planu i programu studiów.

W trwającej od 1 września 2024 r. kadencji, waga współpracy z otoczeniem znalazła również nie tylko symboliczny wyraz w przekształceniu funkcji jednego z prorektorów Uczelni: stanowisko Prorektora ds. Rozwoju zostało przekształcone w stanowisko Prorektora ds. Rozwoju i Współpracy z Otoczeniem, którego celem jest m.in. rozwinięcie i wzmocnienie sieci współpracy z różnymi grupami partnerów społecznych. Innym świadectwem charakteryzowanego procesu jest nadanie nowej formuły stowarzyszeniu absolwentów APS grupującemu byłych studentów Uczelni, którzy stanowią źródło wartościowych informacji o aktualnych potrzebach otoczenia społecznego, w tym instytucji bezpośrednio zainteresowanych profilem zawodowym absolwentów Uczelni zasilających rynek pracy.

Specjalne znaczenie dla konsultacji rozwiązań programowych posiada uczestnictwo przedstawicieli APS w pracach Warszawskiej Rady Edukacyjnej pełniącej funkcję opiniodawczo-doradczą przy Prezydencie m.st. Warszawy. Zadaniem Rady jest m.in. wskazywanie kierunków działań sprzyjających rozwojowi warszawskiej edukacji, a w jej skład wchodzi przedstawiciele szkół publicznych i niepublicznych, eksperci, przedstawiciele organizacji pozarządowych, rodziców i uczniów. Szeroka reprezentacja społeczna tego organu oraz praca jego zespołów roboczych stanowi dobre miejsce do konsultowania oraz weryfikacji przygotowywanych rozwiązań programowych. Akademia Pedagogiki Specjalnej stanowi jeden z aktywniejszych podmiotów reprezentowanych w składzie Rady, czego dowodem choćby fakt, że wiele jej posiedzeń odbywa się w murach naszej Uczelni.

Pracownicy Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości współpracują z Biurem Edukacji Urzędu m.st. Warszawy pełniąc funkcje eksperckie (np. przy programie wspierania uzdolnionych WARS i SAWA, stypendium SAPERE AUSO) oraz z Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno -Społecznych i Szkoleń, realizując dla nich wykłady, warsztaty, webinary. Działania te przekładają się na możliwość stałej aktualizacji wiedzy o potrzebach szkoły oraz nauczycieli i zmianach w edukacji, co umożliwia weryfikację i uaktualnianie treści programowych w ramach pracy ze studentami.

Sieć współpracy z partnerami społecznymi Akademii posiada zarówno swój wymiar formalny, jak i nieformalny. W pierwszym przypadku trzeba podkreślić rozległość sformalizowanych kontaktów z podmiotami krajowymi: Akademia posiada obecnie umowy z podmiotami, wśród których są uczelnie, instytuty badawcze, szkoły/placówki, instytucje samorządowe, a także organizacje pozarządowe (Listę podmiotów, z którymi APS posiada sformalizowane umowy o współpracy tworzą: (por. Załącznik umowy_o_wspolpracy_lista_podmiotow.pdf). Ponadto, pracownicy zaangażowani w prowadzenie kierunku wchodzi w skład innych niż wskazane gremiów publicznych (Centrum Nauki Kopernik, NASK, Centrum Innowacyjnej Edukacji). Sieć kontaktów Akademii rozciąga się także poza granice kraju,

obejmując 45 uczelni i instytucji badawczych. Wykaz porozumień o współpracy zamieszczony został pod adresem:

<https://www.aps.edu.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-otoczeniem/umowy-miedzynarodowe>

2. Podstawami wyznaczającymi zarówno koncepcję kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI), jak i jej doskonalenia, są potrzeby szkół oraz innych placówek edukacyjnych. Potrzeby te wydatnie rzutowały na sposób przygotowania planów i programów kształcenia na ocenianym kierunku oraz nadal stanowią fundament stałej aktualizacji i dostosowywania programów studiowania do zmian zachodzących w środowisku edukacyjnym. W procesie tym biorą udział interesariusze wewnętrzni, jak również zewnętrzni. W zakresie ustaleń prowadzonych wewnątrz uczelni koncepcję kształcenia konsultowano z całą planowaną do prowadzenia zajęć dydaktycznych kadrami, studentami ostatnich lat studiów, samorządem studenckim, poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi Uczelni oraz władzami Akademii. Szczególną rolę odgrywa tu Senacka Komisja ds. kształcenia i spraw studenckich, której kompetencje obejmują m.in. ocenianie oferty dydaktycznej uczelni, badanie poziomu jakości kształcenia a także zgodności programów ze standardami kształcenia oraz potrzebami społecznymi, jak również dokonywanie analizy wniosków o uruchamianie kierunków studiów. Program studiów został również pozytywnie zaopiniowany przez Uczelnianą Radę Samorządu Studentów. Przy opracowywaniu treści wybranych przedmiotów udział brali przedstawiciele funkcjonujących na terenie Warszawy szkół publicznych i niepublicznych różnego szczebla. Programy studiów były opiniowane również przez Radę Uczelni obecnie Radę Interesariuszy. Przytoczone tu działania przyniosły efekt w postaci uformowania programu kształcenia nauczycielskiego, którego realizacja prowadzi do uzyskania wartościowego i twórczego zawodu oraz – co nie bez znaczenia – uzyskania interesującej i zaciebie wynagradzanej pracy.

Niezależnie od wymienionych działań Akademia, a więc także jednostki odpowiedzialne za prowadzenie kierunku, jest nieformalnym partnerem wielu różnorodnych podmiotów, tworząc w ten sposób środowisko współpracy sprzyjające aktualizowaniu wiedzy o potrzebach edukacyjnych potencjalnych kandydatów na studia oraz pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem absolwentów kierunków pedagogicznych. Za mediatorów w tym procesie można uznać dwa podmioty ściśle związane z działalnością Akademii, choć z niej formalnie wyodrębnione – Fundację im. Marii Grzegorzewskiej oraz Centrum Transferu Wiedzy APS (spółka z o.o.).

W nurt działań ukierunkowanych na rozwijanie współpracy z otoczeniem społecznym włączony jest również Instytut Pedagogiki, który realizuje obecnie umowy partnerskie z podmiotami, wśród których są zarówno instytucje publiczne (więcej informacji: <https://www.aps.edu.pl/instituty/institut-pedagogiki/wspolpraca-institutu-pedagogiki-z-institucjami-publicznymi/>), instytucje naukowe (więcej informacji: <https://www.aps.edu.pl/instituty/institut-pedagogiki/wspolpraca-institutu-pedagogiki-z-institucjami-naukowymi/>), jak i organizacje pozarządowe (więcej informacji: <https://www.aps.edu.pl/instituty/institut-pedagogiki/wspolpraca-institutu-pedagogiki-z-organizacjami-pozarządowymi/>).

3. Szczególnie wartościowych przesłanek dla dostosowania programu studiów na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) dostarcza praktyka realizacji kształcenia, a w tym zakresie stopień powiązania nauczycieli akademickich z instytucjami edukacyjnymi oraz badanie losów absolwentów kierunku. Wśród pracowników naukowo-dydaktycznych wielu posiada doświadczenia w pracy na stanowiskach nauczycieli szkół podstawowych lub ponadpodstawowych, a niektórzy to aktualni pracownicy placówek edukacyjnych i wychowawczych. Bezpośredni związek

z aktualnie realizowaną praktyką pedagogiczną umożliwia bieżące dostosowywanie treści kształcenia do potrzeb współczesnej szkoły. Jest to okoliczność szczególnie ważna w przygotowaniu nauczycieli informatyki, ze względu na szybki rozwój tej dziedziny. Ponadto ważną przesłanką oceny zgodności koncepcji kształcenia na akredytowanym kierunku z potrzebami społecznymi jest fakt dużego zapotrzebowania na nauczycieli informatyki oraz szkolnych pedagogów zdolności w kraju. Potwierdzenie tego zapotrzebowania znajdujemy w funkcjonowaniu Biura Karier APS oraz rezultatach monitorowania losów absolwentów. Monitoring ten dokonywany jest poprzez utrzymywanie bezpośredniego związku z absolwentami.

Współpraca z otoczeniem społecznym w zakresie opiniowania programów studiów jest procesem ciągłym i dynamicznym, który pozwala na adaptację do zmieniających się potrzeb rynku pracy i oczekiwań pracodawców. Nieformalnym, lecz cennym sposobem ustalania adekwatności i przydatności oferowanego programu studiów są rozmowy ze studentami. Nieformalne gromadzenie informacji na ten temat pozwala na określanie pożądanych kierunków zmian.

Sylwetka absolwentki/absolwenta i przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent/ka studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki jest przygotowana/y do wykonywania zadań zawodowych, polegających na wspieraniu osób, grup i środowisk w osiąganiu celów rozwojowych odpowiadających ich możliwościom, z uznaniem ich pełnej podmiotowości i z szacunkiem dla różnorodności. Absolwent/ka uzyskał/a kompetencje pedagogiczne ze szczególnym uwzględnieniem edukacji informatycznej oraz umiejętności identyfikowania i wspierania zdolności uczniów. Posiadane kompetencje informatyczne i pedagogiczne pozwalają na znalezienie zatrudnienia w zawodach: związanych z nauczaniem informatyki, z możliwością pracy jako wykładowca na kursach (edukator, trener) (kod uprawnień³ 235915); instruktor technologii informatycznych (kod uprawnień 2356), nauczyciel technologii informatycznych w placówkach pozaszkolnych (kod uprawnień 235601), egzaminator on-line (kod uprawnień 235902), dydaktyk multimedialny (kod uprawnień 235901). Ponadto wiedza i umiejętności z obszaru szeroko rozumianej informatyki umożliwiają pracę w takich zawodach jak: administrator stron internetowych (kod uprawnień 351401), projektant stron internetowych (webmaster) (kod uprawnień 351404), operator sieci i systemów komputerowych (kod uprawnień 513). Poza tym zdobyte kompetencje pedagogiczne z uwzględnieniem pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości umożliwiają pracę w zawodach: pedagog animacji kulturalnej (kod uprawnień 235911), animator czasu wolnego młodzieży (pracownik młodzieżowy) (kod uprawnień 235916). Należy zaznaczyć, że absolwent/ka studiów I stopnia jest przygotowany/a do pracy w pozaszkolnych placówkach edukacyjnych, firmach komercyjnych w branży szkoleniowej, fundacjach, placówkach upowszechniania kultury, świetlicach itp. Zdołał/a uzyskać uprawnienia do podjęcia kształcenia na studiach II stopnia, a po ukończeniu studiów z zakresu pedagogiki i edukacji informatycznej uzyska pełne kwalifikacje nauczycielskie do nauczania przedmiotów informatycznych w szkołach oraz realizacji obowiązków pedagoga szkolnego.

Dzięki studiom I stopnia na kierunku PZI absolwent/ka zdobył/a wiedzę merytoryczną i metodyczną w zakresie edukacji informatycznej oraz w zakresie pedagogiki zdolności opanowaną na poziomie 6. Krajowych Ram Kwalifikacji.

Koncepcja kształcenia zbudowana na 2 filarach – edukacji informatycznej i pedagogice zdolności została zrealizowana przez absolwenta/tkę w ramach zajęć ujętych w modułach. Struktura

---

³ Wg Krajowego Standardu Kompetencji Zawodowych

modułowa obejmuje: przygotowanie merytoryczne do nauczania informatyki, przygotowanie merytoryczne do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności, przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, przygotowanie dydaktyczne (w tym dydaktykę informatyki i dydaktykę pracy z uczniem zdolnym) oraz moduł ogólnoakademicki, co zapewnia spójne powiązanie kształcenia informatycznego, pedagogicznego i kompetencji ogólnych.

Pierwszy blok przedmiotów przygotowuje absolwenta/tkę do efektywnego korzystania z nowoczesnych technologii we własnym rozwoju oraz realizacji zajęć informatycznych z wykorzystaniem komputerów, urządzeń mobilnych i robotów edukacyjnych oraz aktualnego oprogramowania edukacyjnego, biurowego, graficznego itp. Absolwent/ka został/a przygotowany/a do dostrzegania i podejmowania zadań programistycznych i rozwiązywania problemów dzięki kształceniu myślenia algorytmicznego, heurystycznego i komputacyjnego. Korzystając w sposób świadomy i odpowiedzialny z zasobów Internetu nauczył/a się bezpiecznego i wartościowego funkcjonowania w środowisku sieciowym, konstruowania materiałów do edukacji zdalnej. Poznał/a także możliwości wykorzystania technologii we wsparciu osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Przygotowaniu merytorycznemu towarzyszyło przygotowanie metodyczne w zakresie edukacji informatycznej dla różnych form kształcenia i różnych grup wiekowych odbiorców (od dzieci w wieku przedszkolnym do pracy z osobami dorosłymi, w tym seniorami). Absolwent/ka tego kierunku jest w szczególności przygotowany/a do realizacji zajęć informatycznych w pozaszkolnych formach kształcenia dzieci i młodzieży. Są to zajęcia obejmujące takie obszary jak: programowanie, robotyka, praca w aplikacjach internetowych, grafika komputerowa. Oprócz nabywania umiejętności informatycznych, kształcenie objęło podstawy wiedzy metodycznej dotyczącej projektowania i wykorzystywania istniejących rozwiązań dydaktycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą, z uwzględnieniem bezpieczeństwa pracy z narzędziami ICT.

Drugim filarem kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki były zajęcia merytoryczne i metodyczne z zakresu pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości. Wiedza z tych obszarów w pierwszej kolejności stymulowała studenta/tkę do działań na rzecz rozwoju własnych zdolności oraz kreatywności. Student/ka poznał/a modele zdolności, sposoby identyfikowania uczniów zdolnych i wspierania ich w rozwoju. Poznał/a szkolne i pozaszkolne formy wsparcia uczniów zdolnych. Został/a przygotowany/a do podejmowania działań na rzecz rozwoju potencjału twórczego uczniów oraz postawy twórczej dzięki uczestnictwu w treningach twórczości i warsztatach. Zdobył/a wiedzę dotyczącą specyfiki pracy z uczniami zdolnymi oraz nauczył/a się dostosować zajęcia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów.

Jego/Jej wiedza została wzbogacona o treści z zakresu kształcenia psychologiczno-pedagogicznego, dydaktycznego oraz ogólnoakademickiego, wspierającego efektywne studiowanie, a następnie odpowiedzialne podejmowanie zadań zawodowych. Student/ka zdobył/a podstawową wiedzę na temat rozwoju i kształcenia uczniów podczas zajęć z pedagogiki, psychologii, biomedycznych podstaw rozwoju. Posiada umiejętność analizy zjawisk i procesów zachodzących w świecie m.in. dzięki zajęciom z filozofii, socjologii, antropologii kulturowej. Ma elementarną wiedzę dotyczącą systemu oświaty oraz pedagogiki specjalnej. Ma także podstawową wiedzę i umiejętności potrzebne do prowadzenia badań w naukach społecznych i jest świadomy/a ich etycznego wymiaru. Absolwent/ka studiów dysponuje wiedzą o różnych środowiskach wychowawczych, o strukturze i funkcjach systemu edukacji, celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowania różnych instytucji edukacyjnych, opiekuńczych, czy kulturalnych potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej; ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, a także o realizatorach tej działalności, ze szczególnym

uwzględnieniem działalności zawodowej nauczycieli. Ma wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej i społecznej oraz wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju; potrafi pracować w zespole pełniąc różne role oraz ma elementarne umiejętności organizacyjne, pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych.

Ma ponadto elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy, o udzielaniu pomocy przedmedycznej, o przedsiębiorczości w sektorze edukacji, zna podstawowe przepisy i normy dotyczące własności intelektualnej i prawa autorskiego.

Wiedza i umiejętności absolwenta/teki są weryfikowane i wzbogacane w trakcie praktyk w różnych instytucjach edukacyjnych, co zapewnia wszechstronność i elastyczność ich działań.

Absolwent(ka) studiów drugiego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki to osoba posiadająca wiedzę i umiejętności zarówno w zakresie merytorycznym jak i metodycznym w obszarach: edukacji informatycznej oraz pedagogiki szkolnej i pedagogiki zdolności, a także kompetencje społeczne potrzebne w pracy pedagoga szkolnego i nauczyciela przedmiotów informatycznych. Absolwent(ka) uzyskuje unikatowe w Polsce umiejętności, łączące kompetencje informatyczne i pedagogiczne (ze szczególnym naciskiem na kompetencje twórcze), jest przygotowany(a) do bycia nauczycielem przedmiotów informatycznych wrażliwym na potrzeby uczniów zdolnych oraz doświadczających trudności lub do pełnienia funkcji pedagoga szkolnego swobodnie korzystającego z nowoczesnych technologii. Wiedza, umiejętności i kompetencje są opanowane przez absolwenta(tkę) na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Uzyskanie określonych wyżej kompetencji jest możliwe dzięki realizacji bloków przedmiotowych merytorycznych i metodycznych z obszaru pedagogiki, pedagogiki zdolności oraz informatyki.

Pierwszym filarem kształcenia na kierunku są zajęcia merytoryczne i metodyczne z zakresu pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości, a także zajęcia uwzględniające specyfikę pracy pedagoga szkolnego. Wiedza z tych obszarów w pierwszej kolejności stymuluje studenta(tkę) do działań na rzecz rozwoju własnych zdolności oraz kreatywności. Student(ka) poznaje modele zdolności, uczy się identyfikować uczniów zdolnych i wspierać ich w rozwoju. Poznaje szkolne i pozaszkolne formy wsparcia uczniów zdolnych. Jest gotowy(a) i kompetentny(a) do podejmowania działań na rzecz rozwój potencjału twórczego uczniów oraz postawy twórczej. Ma wiedzę dotyczącą specyfiki pracy z uczniami zdolnymi oraz potrafi dostosować zajęcia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (do posiadanych przez uczniów zdolności oraz doświadczanych trudności). Posiada rozbudowane kompetencje do pracy pedagoga szkolnego – związane z diagnozą, terapią pedagogiczną i doradztwem zawodowym. Jest przygotowany(a) do pomocy wychowawcom klas w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowaniu przyczyn niepowodzeń szkolnych i trudności wychowawczych, organizowaniu działań przeciwdziałających zauważonym problemom, prowadzenia prelekcji i dyskusji na tematy ważne dla młodzieży; informowania rodziców i uczniów o możliwościach i procedurze uzyskania pomocy materialnej, współdziałania z organami szkoły, policją, sądami w przypadkach wykroczeń.

Jego (jej) wiedza jest wzbogacona o treści z zakresu kształcenia psychologiczno-pedagogicznego, dydaktycznego oraz kierunkowego, wspierającego efektywne studiowanie, a następnie odpowiedzialne podejmowanie zadań zawodowych nauczyciela. Student(ka) zdobywa i poszerza wiedzę na temat rozwoju i kształcenia uczniów podczas zajęć z pedagogiki, psychologii. Ma rozszerzoną wiedzę dotyczącą systemu oświaty i organizacji pozarządowych działających w sektorze edukacji. Ma także pogłębioną wiedzę i umiejętności potrzebne do prowadzenia badań w naukach społecznych i jest świadomy(a) ich etycznego wymiaru. Absolwent(ka) studiów dysponuje wiedzą o różnych środowiskach

wychowawczych, o strukturze i funkcjach systemu edukacji, celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowania różnych instytucji edukacyjnych, opiekuńczych, czy kulturalnych potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej; ma wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, a także o realizatorach tej działalności, ze szczególnym uwzględnieniem działalności zawodowej nauczycieli. Ma wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej i społecznej oraz wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju; potrafi pracować w zespole pełniąc różne role oraz ma elementarne umiejętności organizacyjne, pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych.

Kolejny blok przedmiotów przygotowuje studenta(tkę) w poszerzonym zakresie do efektywnego korzystania z nowoczesnych technologii we własnym rozwoju oraz realizacji zajęć informatycznych z wykorzystaniem komputerów, urządzeń mobilnych i robotów edukacyjnych oraz aktualnego oprogramowania edukacyjnego, biurowego, graficznego itp. Absolwent(ka) jest przygotowany(a) do dostrzegania i podejmowania zadań programistycznych i rozwiązywania problemów dzięki zajęciom z zakresu programowania i modelowania informatycznego. Korzystając w sposób świadomy i odpowiedzialny z zasobów Internetu, mediów społecznościowych, stosuje narzędzia informatyczne do kształcenia zdalnego i organizacji pracy szkoły. Jest przygotowany(a) do wykorzystania narzędzi TI w opracowywaniu danych badawczych. Konstruuje pomoce dydaktyczne, stosuje programy do obróbki grafiki.

Przygotowaniu merytorycznemu towarzyszy przygotowanie metodyczne w zakresie edukacji informatycznej dla różnych form kształcenia i różnych grup wiekowych odbiorców (od dzieci w wieku przedszkolnym do pracy z osobami dorosłymi). Absolwent(ka) tego kierunku jest w szczególności przygotowany(a) do realizacji zajęć informatycznych w szkołach i pozaszkolnych formach kształcenia dzieci i młodzieży.

Wiedza i umiejętności absolwentów i absolwentek są weryfikowane i wzbogacane w trakcie praktyk w różnych instytucjach edukacyjnych, co zapewnia wszechstronność i elastyczność ich działań.

Absolwent(ka) uzyskuje kwalifikacje do pracy w charakterze nauczyciela pedagoga szkolnego o poszerzonych kompetencjach w zakresie opieki nad uczniem zdolnym oraz nauczyciela informatyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Może także znaleźć zatrudnienie w placówkach edukacyjnych poza systemem oświatowym, w tym świetlicach, placówkach upowszechniania kultury, a także branży szkoleniowej w firmach komercyjnych, fundacjach.

Studia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) przygotowują absolwentkę/absolwenta do podejmowania działań pedagogicznych w sposób spełniający wysokie standardy wytyczone przez Marię Grzegorzewską – Patronkę Uczelni i tożsame z celami określonymi przez nurt pedagogiki humanistycznej. Działania te absolwent/tka podejmuje zatem w sposób zaangażowany – poszukując rozwiązań, stawiając czoło przeciwnościom, twórczy – generując oryginalne wizje i nieszablonowe rozwiązania problemów, refleksyjny – rozwijając zdolność do namysłu nad własnym działaniem, krytyczny – pogłębiając zdolność do analizy i oceny sytuacji oraz odpowiedzialny – wzmacniając poczucie wpływu na kształt świata. Realizację swoich zamierzeń podejmuje we współpracy z innymi profesjonalistami oraz bliższym i dalszym otoczeniem społecznym, a relacje te kształtuje w oparciu o zaufanie i wspólnotę celów. Mając świadomość, że stojące przed nią/nim wyzwania zawodowe wymagają znacznych zasobów osobistych, dba o ich stabilność i rozwój, buduje swoją profesjonalną samoświadomość i potencjał biograficzny.

Uzyskanie przez absolwentkę/absolwenta gotowości do pełnienia roli zawodowej pedagoga wiąże się ze zdobywaniem w trakcie studiów określonego zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji

społecznych. Te trzy wymiary programu studiów są rozumiane jako uwarunkowane licznymi kontekstami i zmienne w swoim kształcie narzędzia, niezbędne dla skutecznego operowania w dynamicznej i przenikniętej ryzykiem rzeczywistości społecznej. Są one jednocześnie budulcem tożsamości zawodowej pedagoga – swoistej i wyraźnie wyodrębnionej spośród zawodów skoncentrowanych na człowieku, jego potrzebach rozwojowych i środowisku jego życia.

Absolwentka/absolwent kierunku na studiach pierwszego stopnia uzyskuje podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki oraz z obszaru powiązanych z nią dyscyplin zaliczanych do nauk społecznych i humanistycznych. Jej najistotniejsze elementy obejmują treści dotyczące: specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki jako dyscypliny nauki; teoretycznych podstaw wychowania i kształcenia czerpanych z dyscyplin wobec pedagogiki pokrewnych i pomocniczych; różnych środowisk wychowawczych i instytucji kształcenia, wychowania i opieki; uczestników działalności pedagogicznej; projektowania ścieżki własnego rozwoju; zasad i norm etycznych.

Absolwentka/absolwent kierunku w trakcie studiów zdobywa podstawowe umiejętności związane z profilem zadań zawodowych, takie jak: obserwacja i interpretacja zjawisk społecznych; stosowanie wiedzy teoretycznej w analizie problemów pedagogicznych i w praktycznym działaniu; ocenianie przydatności metod i procedur w działalności pedagogicznej; komunikacja interpersonalna oraz stosowanie języka specjalistycznego; współdziałanie z innymi osobami i pracy w zespole; przedstawianie i ocenianie różnych opinii i stanowisk oraz dyskusowanie o nich; korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych; animowanie pracy nad rozwojem uczestników procesów związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką; samodzielne zdobywanie wiedzy i kierowanie rozwojem swoich profesjonalnych umiejętności; stosowanie zasad i norm etycznych; konstruowanie i prowadzenie badań pedagogicznych; posługiwanie się językiem obcym.

A ponad to Absolwenci kierunku są przygotowani do angażowania się w interdyscyplinarne działania, które wymagają społecznej wrażliwości, otwartości, empatii, umiejętności oceny sytuacji, formułowania trafnych wniosków oraz planowania działań na ich podstawie. Program studiów kładzie nacisk w równym stopniu na nabywanie kompetencji powiązanych z nowymi technologiami, jak i tymi, które wymagają kreatywności oraz umiejętności łączenia różnych dziedzin nauki.

1.4. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Oferta programowa studiów stacjonarnych na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) na pierwszym i drugim stopniu jest spójna z misją Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Istotą jest wiedza o człowieku, o kulturze, o społeczeństwie, która przekazywana jest osobom studiującym w sposób konstruktywistyczny, umożliwiający im budowanie kompetencji zgodnie z ich potrzebami i możliwościami. Metody i formy pracy dobierane są w sposób twórczy, pozwalający na poszukiwanie własnych inspiracji zarówno wśród Mistrzów z przeszłości, jak i aktualnych autorytetów naukowych i społecznych. Ważnym elementem kształcenia w APS jest misja pracy i gotowości do pracy na rzecz drugiego człowieka.

Kluczową, a zarazem niewątpliwie wyróżniającą cechą programu kształcenia na omawianym kierunku jest oparcie go na dwóch filarach – pedagogice zdolności i informatyce. Pierwszy, związany z przygotowaniem pedagogów do wsparcia uczniów uzdolnionych, czyli osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wpisuje się w trendy związane z ogólnoswiatowym pojmowaniem znaczenia pedagogiki zdolności, nastawionej na innowacyjność, twórczość, produktywność. Uwrażliwia przyszłych nauczycieli na potrzeby osób wybitnie uzdolnionych, charakteryzujących się wzmożonymi pobudliwościami psychicznymi, perfekcjonizmem, podwójnie wyjątkowymi (uzdolnionymi z deficytami

lub z niepełnosprawnością) i in. Ukierunkowani są na wykorzystanie indywidualizacji, w tym adekwatne dobieranie metod, form, kompaktowanie treści, przyspieszaniu lub wzbogacaniu edukacji uczniów uzdolnionych.

Drugi filar stanowi przygotowanie specjalistów – nauczycieli informatyki, o szerokich kompetencjach merytorycznych oraz profesjonalnych w dziedzinie dynamicznie rozwijającej się i o dużym znaczeniu społecznym. Program studiów na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) został stworzony na podstawie najnowszych badań krajowych i zagranicznych, w tym realizowanych przez kadrę Akademii oraz przy udziale otoczenia społecznego. Program kształcenia jest systematycznie dostosowywany do dynamicznie zmieniających się wymagań rynku pracy, najnowszych osiągnięć w obszarze pedagogiki, pedagogiki specjalnej, informatyki oraz STEM. Uwzględniane są systematycznie opinie interesariuszy zewnętrznych, w tym reprezentantów instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i partnerów naukowych. Brane są pod uwagę także opinie studentów kończących dany cykl kształcenia, co pozwala na doskonalenie się kadry oraz uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb i oczekiwań osób studiujących.

Program studiów wpisuje się w rosnące znaczenie nowych technologii we wszystkich dziedzinach życia. Program opiera się na idei STEM, czyli łączenia Science (nauka), Technology (technologia), Engineering (inżynieria) i Mathematics (matematyka), w kontekście przygotowania studentów do nauczania wybranych elementów wskazanych dziedzin w ramach przedmiotu informatyka. Nabyte w ramach kierunku kompetencje, koncentrują się między innymi na umiejętności stałego doskonalenia się w nowych technologii, „nadążania” za rozwojem i wdrażania nowych rozwiązań do swojej pracy zawodowej. Unikalne połączenie nowych technologii (informatyki) z pedagogiką zdolności, stanowi o wrażliwości absolwentów na wysoki potencjał kierunkowy dzieci i młodzieży, dzięki czemu są oni w stanie trafnie rozpoznać zdolności oraz dobrać lub wskazać sposoby i kierunki rozwoju młodych osób.

Podsumowując, program łączy kształcenie z zakresu przedmiotów ścisłych z głęboko humanistycznym podejściem opartym na wspieraniu talentów, indywidualizacji kształcenia i pomaganiu człowiekowi w osiągnięciu możliwie najwyższego stopnia rozwoju osobistego, co jest szczególnie ważne i pożądane w sytuacji bolesnego dla gospodarki deficytu specjalistów z zakresu informatyki, AI, robotyki.

Kierunek Pedagogiki Zdolności i Informatyki oferuje ogólnoakademicki profil kształcenia, dostępny dla studentów studiów stacjonarnych. W trakcie kształcenia studenci mają możliwość wyboru części zajęć indywidualizujących ich proces kształcenia, proponowane alternatywnie przedmioty mają tożsame efekty kształcenia z możliwością rozszerzenia o praktyczny lub bardziej teoretyczny aspekt treści kształcenia. Zajęcia są realizowane w małych grupach warsztatowych, co umożliwia indywidualizację i bliską relację między studentami i nauczycielami akademickimi, na wzór opisywanej przez A. Góralskiego relacji uczeń – mistrz. Kierunek tworzy przestrzeń do rozwoju osobistego i zawodowego i sprawia, że absolwenci są dobrze przygotowani do pracy w zawodzie nauczyciela informatyki, pedagoga szkolnego lub w innych zawodach pokrewnych, wymagających kompetencji twardych, osadzonych w informatyce oraz miękkich – twórczych, komunikacyjnych, organizacyjnych, społecznych.

Koncepcja kształcenia na akredytowanym kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) wyróżnia się następującymi cechami, spójnymi z tymi, które przyświecają kształceniu pedagogów w APS:

1. **Podmiotowe podejście do rozwoju:** Kształcenie koncentruje się na wspieraniu osób, grup i społeczności w osiąganiu ich celów rozwojowych, z uwzględnieniem ich pełnej podmiotowości i różnorodności. Szczególne znaczenie jest nadawane potencjałowi człowieka, na którym

budowane są jego wybory edukacyjne, kariera zawodowa, lecz także kształtowane pasje i kompetencje uczenia się przez całe życie. Program przywiązuje wagę do kompetencji społecznych, takich jak: wrażliwość na specjalne potrzeby edukacyjne, związane z deficytami, lecz także wysokim poziomem zdolności kierunkowych. Istotna w rozwoju jest wiedza naukowa, która pozwala krytycznie wybierać treści edukacyjne i metody pracy. Kluczowa jest etyka w pracy zawodowej, zwrócenie uwagi na przejrzystość działań i troskę o dobro i rozwój podopiecznych. Program odzwierciedla etos edukacji, która upodmiotawia i wspiera indywidualny rozwój, biorąc pod uwagę różnorodność potrzeb i potencjałów, w tym aspektów biopsychicznych, psychologicznych i kulturowych.

2. **Wysokie standardy pedagogiczne, profesjonalizm w edukacji i wychowaniu:** Kształcenie opiera się na wartościach wyznaczonych przez Patronkę Akademii – Marię Grzegorzewską oraz na zasadach pedagogiki humanistycznej, co podkreśla etykę i odpowiedzialność w działaniach pedagogicznych. Podkreśla się interdyscyplinarną wiedzę o człowieku i jego rozwoju, wynikającą z nauk społecznych i humanistycznych, co zapewnia studentom rzetelną wiedzę oraz umiejętności potrzebne do diagnozowania potrzeb i tworzenia efektywnych strategii edukacyjnych. Jednocześnie kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki akcentuje profesjonalizm związany z wykonywaniem zawodu nauczyciela informatyki, w połączeniu z umiejętnością wsparcia uczniów uzdolnionych oraz ich środowiska, w tym rodziny. Kształtowana jest postawa ukierunkowana na budowanie w miejscu realizacji zadań zawodowych dobrego klimatu, dbałości o innych i o siebie, kreatywnego rozwiązywania pojawiających się problemów, nie unikaniu wyzwań.
3. **Rozwój myślenia krytycznego, refleksyjnego,** odpornego na manipulację. Kształcenie kładzie nacisk na kształtowanie myślenia krytycznego, które w kontekście posługiwania się nowymi technologiami jest niezbędne do dobrego rozumienia zachodzących zjawisk społecznych i technicznych. Myślenie to, w połączeniu z myśleniem refleksyjnym, pozwala studentom lepiej odnajdować się w zmieniającej się rzeczywistości. Postawa twórcza, budowana poprzez szereg ćwiczeń i działań kreatywnych, pozwala absolwentom zachować otwartość, dostrzegać problemy i je podejmować, poszukując rozwiązań poprzez łączenie wiedzy, umiejętności i intuicji.
4. **Rozwój postawy twórczej,** ukierunkowanej na radzenie sobie z problemami współczesnego świata, lecz także podejmowaniem wyzwań, które stale występują w pracy z dziećmi i młodzieżą. Twórczy nauczyciel to osoba, która jest otwarta na nowe możliwości, gotowa do transgresji nonkonformistyczna. To człowiek, który kształtuje rzeczywistość, adekwatnie do potrzeb społecznych. Postawa ta w połączeniu z wrażliwością i empatią, wzmacnianą u naszych studentów, stanowi o jakości efektów, które osiągane będą w pracy z młodymi ludźmi.
5. **Wrażliwość i dostrzeganie potrzeb społecznych:** Całość programu tworzy kompleksową i oryginalną ofertę, odpowiadającą aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom społecznym, które konsultowane były z interesariuszami zewnętrznymi. Program łączy wiedzę z różnych dziedzin naukowych, co pozwala studentom lepiej rozumieć złożoność problemów społecznych i edukacyjnych oraz w zakresie nowych technologii. To z kolei umożliwia efektywne działanie w zróżnicowanych kontekstach.
6. **Gotowość do uczenia się przez całe życie,** w szczególności sięganie po nowe technologie w sposób rozsądny, adekwatny do sytuacji, etyczny i wydajny. Sprawne posługiwanie się nowymi technologiami stanowi ważny aspekt programu PZI. W ramach nabywania kompetencji, przywiązuje się wagę zarówno do sprawności w tym zakresie, jak i do dostrzegania niebezpieczeństw i radzenia sobie z nimi. Absolwenci kierunku mają świadomość ogromu możliwości i dynamicznych zmian, a także konieczności ciągłego doskonalenia się.

Dzięki wskazanym powyżej cechom **program kształcenia na akredytowanym kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) jest nowoczesnym programem** przygotowującym studentów do efektywnego działania zawodowego w szkołach lub placówkach edukacyjnych.

Zgodnie ze Standardami Kształcenia Nauczycieli program na obu stopniach zawiera:

- 1) moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki,
- 2) modułu przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności
- 3) modułu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego
- 4) modułu przygotowania dydaktycznego
- 5) moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki
- 6) moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności
- 7) moduł ogólnoakademicki

Program wykorzystuje zindywidualizowane kształcenie zapewnione przez ofertę zajęć do wyboru w liczbie

- 34% punktów ECTS możliwych do zdobycia w przypadku studiów pierwszego stopnia

- 38% punktów ECTS możliwych do zdobycia w przypadku studiów drugiego stopnia.

Program kształcenia, którego pierwotna koncepcja sięga 1991 roku, jest regularnie aktualizowany w oparciu o zmieniające się wymagania rynku pracy, nowe badania w dyscyplinie pedagogika, a także konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi, takimi jak przedstawiciele instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz partnerów naukowych. Pracownicy naukowcy realizują badania, wykorzystywane w pracy ze studentami. Współpracują także ze środowiskiem lokalnym – Biurem Edukacji m.st. Warszawy i podległymi mu placówkami (przedszkolami, szkołami), CNK, Szkołą w Chmurze, fundacjami, ośrodkami naukowymi i kultury. Program jest corocznie ewaluowany, uwzględniając w tym zakresie zarówno opinie osób prowadzących zajęcia na kierunku, jak i studentów. Dzięki temu program pozostaje aktualny, efektywny i dostosowany do rzeczywistych potrzeb społecznych i zawodowych.

Realizacja programu odbywa się ze szczególną dbałością o jakość dydaktyki, będącą jednym z priorytetów uczelni i - w szczególności – Instytutu Pedagogiki. Stąd dbałość o procedury ustalania efektów kształcenia (uwzględniające rozwój nauki oraz potrzeby społeczne i rynku pracy), systematyczny monitoring jakości procesu kształcenia, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

W opracowaniu programu kształcenia sięgnięto po wzorce sprawdzone na polskich i zagranicznych uczelniach, by stworzyć nowoczesną i kompleksową ofertę edukacyjną.

Wzorce czerpano poprzez zapoznawanie się z dostępnymi materiałami (opisem efektów uczenia się, sylabusami itp.) opublikowanymi na oficjalnych stronach internetowych różnorodnych instytucji szkolnictwa wyższego w Europie. Zagraniczne modele edukacyjne, w szczególności programy stosowane na czołowych europejskich i amerykańskich uczelniach, wniosły innowacyjne podejścia, takie jak elastyczne ścieżki kształcenia, mentoring czy tutoring promotorski oraz nacisk na praktyczne umiejętności, w tym na przykład realizacja projektów wzorowanych na faktycznych działaniach szkoły w ramach programów lokalnych (np. Szkolny Program Wspierania Uczniów Uzdolnionych wzorowany na autentycznych dokumentach szkół opracowywanych w ramach programu WARS i SAWA) i projekty interdyscyplinarne.

Kierunek korzysta z doświadczeń Instytutu Pedagogiki, w szczególności w zakresie współpracy z Uniwersytetem Gdańskim. W 2021/22 r. we współpracy z Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu Uniwersytetu Gdańskiego zostało przeprowadzone certyfikowane szkolenie z tutoringu akademickiego, które ukończyło 43 pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych Akademii, w tym pracowników ZMiPT. Metody i narzędzia nabyte w ramach szkoleń dydaktycznych organizowanych w uczelni, oraz w ramach programu Mistrzowie Dydaktyki, są wykorzystywane w pracy na kierunku. Szczególną wagę przywiązuje się do wdrożenia studentów do pracy naukowej, czyli seminaryjnej, związanej z przygotowaniem pracy licencjackiej. Przygotowanie to opiera się na metodzie tutoringu naukowego, jest skuteczne i przynosi dobre jakościowo efekty, chociaż adekwatne do indywidualnych możliwości studentów.

1.5. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Efekty uczenia się na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki są w pełni spójne z koncepcją kształcenia oraz charakterystyką absolwenta/absolwentki. Efekty uczenia się są zgodne z poziomem 6. (studia I stopnia) i 7 (studia II stopnia) Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie pedagogika i informatyka oraz z zakresem działalności naukowej prowadzonej w Akademii. Istotna grupa efektów jest osadzona w *Standardach kształcenia nauczycieli*, jako że kierunek przygotowuje do pracy pedagoga szkolnego, szczególnie w zakresie wszechstronnego wsparcia rozwoju uczniów zdolnych oraz pracy nauczyciela przedmiotów informatycznych. Sposób formułowania efektów kształcenia jest podyktowany ww. standardami tak, aby potencjalny pracodawca nie miał wątpliwości odnośnie spełniania przez absolwentów wymogów prawnych do pracy w zawodzie.

Absolwent studiów kierunku Pedagogika zdolności i informatyki (PZI) **zna i rozumie** fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, a także powiązania z innymi dziedzinami nauk, różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności w zakresie pedagogiki, pedagogiki zdolności i edukacji informatycznej; **potrafi**: innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin, samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie, skutecznie komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko, korzystać z opinii ekspertów; **jest gotów do**: kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim, dostrzegania potrzeb społecznych i inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, samodzielnego podejmowania decyzji, dbałości o aktualizację zdobywanej wiedzy, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.

Mając na względzie odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) oraz standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (SZN) wyróżniono odrębnie w ramach studiów I i II stopnia efekty w zakresie przygotowania ogólnie akademickiego, nauczania pierwszego i drugiego przedmiotu (obszaru). W każdym z tych bloków określono efekty uwzględniające wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

W ramach studiów I stopnia wyróżniono efekty rozpoczynające się od symboli EIP1, które zostaną zaprezentowane w odrębnych blokach.

W bloku przygotowania ogólnego wyróżniono 25 efektów obejmujących wiedzę i wskazujących na to, że absolwent/absolwentka:

- (EIP1_W1) Ma podstawową wiedzę o miejscu pedagogiki oraz informatyki w systemie nauk, o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi, zna właściwą dla nich terminologię oraz modele teoretyczne.
- (EIP1_W2) Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia i ich filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych i psychologicznych podstaw oraz zna podstawowe teorie dotyczące tych procesów.
- (EIP1_W3) Zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne oraz teorie jego rozwoju, stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej.
- (EIP1_W4) Zna specyfikę funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego: człowieka i świata wynikającą z rozwoju cywilizacyjnego oraz możliwości zastosowania nowoczesnych technologii w edukacji, w tym edukacji zdalnej, komplementarnej, wspomaganej komputerowo.
- (EIP1_W5) Ma wiedzę z zakresu ogólnych zagadnień informatyki oraz budowy i funkcjonowania systemów informatycznych; zna zasady budowy współczesnych komputerów i urządzeń z nimi współpracujących, systemów operacyjnych, sieci komputerowych; zna budowę i zasady działania urządzeń przetwarzania i transmisji danych, robotów edukacyjnych itp.
- (EIP1_W6) Zna możliwości i zastosowania oprogramowania komputerowego: programów biurowych, graficznych, narzędziowych, edukacyjnych, aplikacji internetowych.
- (EIP1_W7) Zna i rozumie kluczowe zagadnienia z obszaru algorytmiki i programowania, w tym: możliwości i zakres zastosowania algorytmiki, środowiska programistyczne i języki programowania wykorzystywane w edukacji informatycznej.
- (EIP1_W8) Ma wiedzę na temat możliwości i ograniczeń korzystania z Internetu: zna zasady bezpieczeństwa korzystania z sieci komputerowej, w tym bezpieczeństwa danych i urządzeń technicznych.
- (EIP1_W9) Ma wiedzę dotyczącą gromadzenia, selekcji i przetwarzania danych oraz repozytoriów danych, z naciskiem na relacyjne bazy danych, zna skutki przeładowania informacyjnego.
- (EIP1_W10) Zna specjalistyczny sprzęt informatyczny i oprogramowanie wspomagające osoby z niepełnosprawnościami.
- (EIP1_W11) Ma podstawową wiedzę o rodzajach struktur społecznych i instytucji życia społecznego; jak też różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.
- (EIP1_W12) Ma wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowania różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych oraz alternatywnych form edukacji, jak też wiedzę na temat edukacji włączającej i sposobów realizacji zasady inkluzji.
- (EIP1_W13) Ma podstawową wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice i naukach społecznych, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych.
- (EIP1_W14) Ma wiedzę merytoryczną dotyczącą prowadzenia działalności pedagogicznej w obszarze pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości.
- (EIP1_W15) Ma wiedzę na temat zawodu nauczyciela informatyki i pedagoga szkolnego, zagadnień związanych planowaniem ścieżki rozwoju zawodowego oraz roli nauczyciela

wychowawcy w kształtowaniu postaw i zachowań podmiotów uczestniczących w procesie edukacji.

- (EIP1_W16) Ma wiedzę na temat norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w pracy pedagoga zdolności oraz metodyki nauczania przedmiotów informatycznych/prowadzenia zajęć i doboru efektywnych środków dydaktycznych i form pracy z uczniami.
- (EIP1_W17) Ma uszczegółowioną wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych i ewaluacyjnych w praktyce pedagogicznej w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych i uwzględniającą zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów.
- (EIP1_W18) Ma wiedzę na temat kształtowania postaw i zachowań uczniów w obszarze funkcjonowania społecznego, emocjonalnego i poznawczego.
- (EIP1_W19) Ma uszczegółowioną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej w tym uczniach ze specjalnymi (zróżnicowanymi) potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, zna kluczowe pojęcia, klasyfikację i akty prawne dotyczące pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- (EIP1_W20) Ma wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń.
- (EIP1_W21) Ma podstawową wiedzę dotyczącą pomocy przedmedycznej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.
- (EIP1_W22) Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz ich zastosowań wobec fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji.
- (EIP1_W23) Zna podstawowe przepisy i normy dotyczące własności intelektualnej i prawa autorskiego w tym odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystania mediów cyfrowych.
- (EIP1_W24) Ma wiedzę dotyczącą przedsiębiorczości w sektorze edukacji.
- (EIP1_W25) Zna i rozumie podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządami mowy.

Kluczowe efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia w zakresie wiedzy są ściśle powiązane z koncepcją kształcenia, która zakłada interdyscyplinarny charakter pedagogiki oraz jej umiejscowienie w systemie naukowym. Wiedza, którą zdobywa student, obejmuje fundamenty pedagogiki, jej relacje z innymi dyscyplinami naukowymi oraz terminologię specyficzną dla tej dziedziny, co jest zgodne z ogólną misją kształcenia. Student nabywa uporządkowaną wiedzę na temat procesów wychowania i kształcenia, ich podstaw filozoficznych i psychologicznych, co pozwala na zrozumienie różnorodnych koncepcji człowieka oraz teorii rozwoju. Tego rodzaju wiedza jest niezbędna do skutecznego podejmowania działań pedagogicznych, które mają na celu wspieranie rozwoju jednostki w kontekście społecznym i kulturowym. Efekty uczenia się odnoszące się do wiedzy uwzględniają także znajomość różnorodnych struktur społecznych i instytucji życia społecznego, co jest kluczowe dla przyszłych pedagogów, którzy muszą działać w różnorodnych środowiskach wychowawczych. Wiedza na temat organizacji i funkcji instytucji edukacyjnych, a także alternatywnych form edukacji, odzwierciedla potrzeby współczesnego społeczeństwa oraz wyzwań, przed którymi stoją pedagodzy. Kształcenie uwzględnia również umiejętności związane z projektowaniem i prowadzeniem badań w pedagogice, co pozwala studentom na rozwijanie kompetencji badawczych. Wiedza o procesach komunikacji interpersonalnej oraz umiejętności związane z etyką zawodową są niezbędne do efektywnego funkcjonowania w roli pedagoga, co jest zgodne z oczekiwaniami stawianymi przed specjalistami w tej dziedzinie. Znaczący blok stanowią te kompetencje, które wiążą się ze znajomością zagadnień w zakresie dynamicznie rozwijającej się informatyki i zastosowania

technologii w edukacji. Student poznaje możliwości i zastosowania oprogramowania komputerowego, w tym programów biurowych, graficznych, narzędziowych, edukacyjnych, aplikacji internetowych, zdobywa wiedzę na temat programowania i myślenia komutacyjnego, co pozwala mu na świadome korzystanie z rozwiązań technologicznych zarówno w kontekście własnych działań, jak i proponowania uczniom tego rodzaju rozwiązań. Wiedza na temat możliwości i zagrożeń wynikających ze stosowania Internetu i AI wspiera świadome korzystanie z możliwości technologicznych. Ważna w kontekście specyfiki uczelni jest także zdobywana przez studentów wiedza na temat sprzętu i oprogramowania dla osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, zdobycie wiedzy na temat przedsiębiorczości oraz norm prawnych i etycznych związanych z działalnością pedagogiczną pozwala na lepsze przygotowanie do wyzwań zawodowych, które czekają absolwentów. Szczególne miejsce zajmuje wiedza metodyczna pozwalająca na skuteczną pracę nauczycielską, zarówno w obszarze informatyki, jak i działań wspierających różnorodne zdolności. W ten sposób kluczowe efekty uczenia się odnoszące się do wiedzy studenta nie tylko odpowiadają na złożoność i różnorodność współczesnych dylematów cywilizacyjnych, ale także zapewniają studentom solidne fundamenty teoretyczne i praktyczne do działania w dynamicznie zmieniającym się świecie.

Ponadto w bloku przygotowania ogólnego wyróżniono 24 efektów związanych z umiejętnościami, które wskazują na to, że absolwentka/absolwent:

- (EIP1_U1) Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej oraz zaprojektować rozwiązania zidentyfikowanych problemów.
- (EIP1_U2) Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, także tych złożonych i nietypowych oraz podejmowania działań naprawczych, zarówno w warunkach rozpoznanych jak i nie w pełni przewidywalnych.
- (EIP1_U3) Potrafi stosować terminologię z obszaru informatyki w zakresie opisu urządzeń i oprogramowania.
- (EIP1_U4) Umie korzystać z urządzeń technicznych, komputerowych i sieci teleinformatycznych; stosować oprogramowanie komputerowe: korzystać z programów biurowych, graficznych, narzędziowych, edukacyjnych, aplikacji internetowych; w sposób swobodny i świadomy korzysta z Internetu kierując się zasadami bezpieczeństwa, netykietą i prawami autorskimi; potrafi zaprojektować, repozytoria danych, szczególnie relacyjne bazy danych, zarządza danymi i ich strukturami.
- (EIP1_U5) Potrafi przygotowywać algorytmy, programować w różnych środowiskach programistycznych i językach programowania kierując się przy ich doborze możliwościami programu oraz poziomem kształcenia.
- (EIP1_U6) Potrafi dobrać i stosować technologie informatyczne wspierające osoby z niepełnosprawnościami.
- (EIP1_U7) Umie diagnozować potrzeby i możliwości każdego ucznia oraz projektować i realizować spersonalizowane programy kształcenia.
- (EIP1_U8) Umie indywidualizować zadania i dobierać treści, metody i sposoby oceniania oraz promować osiągnięcia uczniów, rozwijać ich zdolności, kreatywność i samodzielność.
- (EIP1_U9) Potrafi tworzyć sytuacje motywujące do nauki, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w celu uzyskania pożądanych efektów kształcenia.

- (EIP1_U10) Potrafi wykorzystywać sytuacje trudne i błędy uczniowskie oraz proces oceniania uczniów do stymulowania ich pracy nad własnym rozwojem.
- (EIP1_U11) Potrafi odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku.
- (EIP1_U12) Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazywać kierunki dalszych badań.
- (EIP1_U13) Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej; potrafi tworzyć rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań.
- (EIP1_U14) Potrafi prowadzić pracę z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych; pracować w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego i z dziećmi posiadającymi słabą znajomość języka polskiego.
- (EIP1_U14) Potrafi udzielić pomocy pedagogicznej w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, wspieraniu działań edukacyjnych, organizacji działań profilaktycznych, Uzasadnia potrzebę kształtowania właściwych postaw wobec osób z niepełnosprawnością i ich miejsca w życiu społecznym.
- (EIP1_U15) Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, rozwijać ich kompetencje kluczowe a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie; skutecznie wspomagać w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- (EIP1_U16) Potrafi udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej.
- (EIP1_U17) Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych, podejmuje autorefleksję i działania na rzecz rozwoju zawodowego.
- (EIP1_U18) Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów. Potrafi przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich, czynnie uczestniczyć w debacie
- (EIP1_U19) Posługuje się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu.
- (EIP1_U20) Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową podczas zajęć dydaktyczno-wychowawczych, stosować odpowiednie zasady, metody oraz środki dydaktyczne dbając o efektywność podejmowanych działań.
- (EIP1_U21) Na podstawie modeli teoretycznych konstruuje narzędzia identyfikacji uczniów zdolnych, narzędzia do badania potencjału twórczego i postawy twórczej; narzędzia ewaluacji realizowanych treningów.
- (EIP1_U22) Umie analizować i konstruować dokumentację związaną z działalnością szkoły oraz procesami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- (EIP1_U23) Ma umiejętności językowe w zakresie studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

- (EIP1_U24) Dbą o własny rozwój zawodowy, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT) oraz analizować własne działania i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji.

Wskazane umiejętności są ściśle związane z wiedzą, czyniąc ją użyteczną, praktyczną, dającą podstawy do efektywnej realizacji studiów, pracy nauczycielskiej. Umiejętności obejmują zarówno aspekty humanistyczne i wiążą się z pedagogiką, pedagogiką zdolności i psychologią, jak i technologiczne związane z programowaniem, stosowaniem nowoczesnych technologii i urządzeń. Znaczące miejsce zajmują również efekty dające studentowi możliwość skutecznego zdobywania wiedzy np. dzięki znajomości języków obcych. Wiele efektów wiąże się z umiejętnościami metodycznymi związanymi z pracą nauczycielską, indywidualizacją oddziaływań nakierowanych na rozwój podopiecznych oraz rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych. Nie bez znaczenia są te umiejętności, które umożliwiają studentowi efektywne funkcjonowanie w środowisku szkoły i identyfikację z zawodem. W perspektywie pracy zawodowej znaczące są umiejętności świadomego i bezpiecznego korzystania z głosu jako narzędzia pracy nauczycielskiej.

Ponadto w bloku przygotowania ogólnego wyróżniono 13 efektów związanych z kompetencjami społecznymi, wskazujących na to, że absolwent/ absolwentka:

- (EIP1_K1) Ma krytyczny stosunek do posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności
- (EIP1_K2) Jest przekonany o znaczeniu wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, stąd poszukuje wiedzy, a w przypadku problemów – zwraca się do ekspertów i zasięga ich opinii
- (EIP1_K3) Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań edukacyjnych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i rozumie ich społeczne znaczenie
- (EIP1_K4) Wykazuje wrażliwość i gotowość działania na rzecz interesu publicznego w tym osób wymagających opieki, pomocy i szczególnej troski oraz jest gotów do budowania relacji opartych na zaufaniu w miejscu prowadzonej działalności pedagogicznej
- (EIP1_K5) Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa, tak indywidualnego jak i w grupach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne, myśląc i działając w sposób przedsiębiorczy oraz dbając o rozwój tych instytucji
- (EIP1_K6) Jest świadomy wagi refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, kierowania się szacunkiem dla każdego człowieka oraz etyki badań naukowych
- (EIP1_K7) Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy; jest gotów do budowania umiejętnej współpracy i dobrej atmosfery dla komunikacji z całą społecznością szkolną oraz rozwiązywania konfliktów poprzez dialog
- (EIP1_K8) Ma świadomość wagi uczestnictwa w życiu kulturalnym oraz poczucie odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego
- (EIP1_K9) Ma świadomość znaczenia wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych; twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych, profesjonalnego rozwiązywania konfliktów i okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy w procesie uczenia się

- (EIP1_K10) Ma świadomość znaczenia rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie
- (EIP1_K11) Ma gotowość promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej
- (EIP1_K12) Ma świadomość znaczenia dbałości o zdrowie i aktywność fizyczną
- (EIP1_K13) Ma świadomość znaczenia umiejętności współpracy, w tym grupowego rozwiązywania problemów w różnych obszarach życia szkolnego i poza szkolnego oraz wykonywania zadań zespołowych.

Efekty związane z kompetencjami społecznymi wskazują nie tylko na znaczenie autorefleksji i działań studentów na rzecz własnego rozwoju, ale także na takie oddziaływania, które dostarczają narzędzi współpracy ze środowiskiem oraz kształtowania pożądanych postaw u podopiecznych. Na szczególną uwagę zasługują: ciekawość poznawcza, samodzielność myślenia, refleksyjność i gotowość całożyciowego uczenia się. Są to wartości, które we współczesnym świecie mają szczególne znaczenie.

Efekty w zakresie **przygotowania merytorycznego do nauczania pierwszego i drugiego przedmiotu lub prowadzenia zajęć** zostały przedstawione poniżej.

W zakresie WIEDZY wyróżniono 11 efektów kształcenia, które wskazują na to, że absolwent/absolwentka zna i rozumie:

- (A1.W1.) związki informatyki z pedagogiką, ich miejsce w systemie nauk, ich przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi, terminologię stosowaną w obrębie pedagogiki, informatyki i jej obszarów
- (A1.W2.) specyfikę funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego: człowieka i świata wynikającą z rozwoju cywilizacyjnego oraz możliwości zastosowania nowoczesnych technologii w edukacji, w tym edukacji zdalnej, komplementarnej, wspomaganą komputerowo
- (A1.W3.) aspekt techniczny urządzeń komputerowych i sieci teleinformatycznych: budowę i zasady działania urządzeń elektronicznych wykorzystywanych w edukacji, robotów edukacyjnych, sieci komputerowych
- (A1.W4.) kluczowe zagadnienia z obszaru algorytmiki i programowania: matematyczne podstawy informatyki, możliwości i zakres zastosowania algorytmiki, środowiska programistyczne i języki programowania adekwatne do poziomu kształcenia.
- (A1.W5.) możliwości zastosowania oprogramowania komputerowego: programów biurowych, graficznych, narzędziowych, edukacyjnych, aplikacji internetowych
- (A1.W6.) możliwości i ograniczenia korzystania z Internetu: zasady bezpieczeństwa korzystania z sieci komputerowej, w tym bezpieczeństwa danych i urządzeń technicznych, zna zagrożenia i konsekwencje nieprzestrzegania zasad BHP; sposoby wyszukiwania, weryfikacji wiarygodności i oceny jakości uzyskiwanych danych oraz prezentowania opracowań z poszanowaniem praw autorskich
- (A2.W1.) specyfikę pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, kluczowe pojęcia, klasyfikację i akty prawne
- (A2.W2.) miejsce pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości w systemie nauk, ich przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi, terminologię stosowaną w obrębie pedagogiki i jej obszarów

- (A2.W3.) zna kluczowe pojęcia, modele teoretyczne, historyczne i współczesne uwarunkowania kształcenia w obszarze zdolności, twórczości oraz prakseologii
- (A2.W4.) psychologiczno-pedagogiczne podstawy nauczania informatyki i pracy pedagoga szkolnego
- (A2.W5.) zadania pedagoga szkolnego oraz zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole

Wiedza w zakresie nauczania pierwszego przedmiotu jest związana z edukacją w zakresie technologii informacyjnej, informatyki oraz uwarunkowania rozwoju i zastosowania technologii. Znajomość specyfiki funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego: człowieka i świata wynikającej z rozwoju cywilizacyjnego oraz możliwości zastosowania nowoczesnych technologii w edukacji, w tym edukacji zdalnej, komplementarnej, wspomaganej komputerowo uwrażliwia absolwenta na świadomy dobór i racjonalne wykorzystanie technologii. Istotne znaczenie ma także wiedza z zakresu technicznego zastosowania urządzeń komputerowych i sieci teleinformatycznych wiążąca się ze znajomością budowy i zasad działania urządzeń elektronicznych wykorzystywanych w edukacji, w tym robotów edukacyjnych, sieci komputerowych, gdyż pozwala na praktyczne działania edukacyjne z wykorzystaniem sprzętu i oprogramowania, w tym radzenia sobie w sytuacjach problemowych. Przyszłemu nauczycielowi informatyki potrzebna jest też znajomość zagadnień z obszaru algorytmiki i programowania, w tym matematycznych podstawy informatyki – zagadnienia te mają znaczenie ze względu na przyszłą pracę z uczniami, ale także na kształtowanie dyscypliny myślenia. Znajomość różnych środowisk programistycznych i języków programowania adekwatnie do poziomu kształcenia przyszłych uczniów dostarcza wiedzy w zakresie wskazywanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego środowisk programistycznych z uwzględnieniem konieczności stałego samokształcenia, śledzenia zmian technologicznych. Rozpoczynający pracę absolwent musi bowiem umieć dostosować się do dostępnych w placówkach edukacyjnych możliwości sprzętowych i programistycznych, uzupełnić swoją wiedzę. Wiedza o możliwościach oprogramowania komputerowego: programów biurowych, graficznych, narzędziowych, edukacyjnych, aplikacji internetowych czyni absolwenta osobą kompetentną, potrafiącą korzystać z komputera dla potrzeb zawodowych. Szczególne miejsce ma wiedza z zakresu bezpieczeństwa korzystania z sieci komputerowej, w tym bezpieczeństwa danych i urządzeń technicznych, oraz znajomość zagrożeń i konsekwencji nieprzestrzegania zasad BHP, wiedza ta zapewnia mu refleksyjne i odpowiedzialne podejście do danych, na których pracuje. Przygotowany do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu nauczyciel będzie znał sposoby wyszukiwania, weryfikacji wiarygodności i oceny jakości uzyskiwanych danych oraz prezentowania opracowań z poszanowaniem praw autorskich. Wiedza z zakresu psychologiczno-pedagogicznych podstawy nauczania informatyki i pracy pedagoga szkolnego umożliwi absolwentowi efektywne prowadzenie zajęć.

Drugi blok efektów jest skoncentrowany wokół problematyki zawodu pedagoga szkolnego – pedagoga zdolności, a student zdobywa wiedzę dotyczącą pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, kluczowe pojęcia, klasyfikację i akty prawne. Wiedza na temat miejsca pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości w systemie nauk, ich przedmiotowych i metodologicznych powiązań z innymi dyscyplinami naukowymi, terminologię stosowaną w obrębie pedagogiki i jej obszarów pozwoli na twórcze podejście do zadań zawodowych, w tym rozwiązywania uczniowskich problemów. Znajomość zadań pedagoga szkolnego oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole wpływa na wzrost kompetencji praktycznych, wiedzę z zakresu pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości, które pozwalają na zdobycie teoretycznych podstaw kompetencji

nowoczesnego nauczyciela, otwartego na innowacje i przygotowanego do wsparcia uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI wyróżniono 13 efektów kształcenia, które wskazują na to, że absolwent/absolwentka potrafi:

- (A1.U.1.) stosować terminologię z obszaru informatyki i nauk pokrewnych w zakresie opisu urządzeń i oprogramowania w porozumiewaniu się z laikami i profesjonalistami z różnych dziedzin
- (A1.U.2) korzystać z nowoczesnych technologii podczas opracowania koncepcji i materiałów dydaktycznych do edukacji, w tym edukacji zdalnej, komplementarnej i tradycyjnej
- (A1.U.3) korzystać z urządzeń technicznych, komputerowych i sieci teleinformatycznych
- (A1.U.4) przygotowywać algorytmy, programować w różnych środowiskach programistycznych i językach programowania kierując się przy ich doborze możliwościami programu oraz poziomem kształcenia
- (A1.U.5) stosować oprogramowanie komputerowe: korzystać z programów biurowych, graficznych, narzędziowych, edukacyjnych, aplikacji internetowych
- (A1.U.6) w sposób swobodny i świadomy korzystać z Internetu kierując się zasadami bezpieczeństwa korzystania z sieci komputerowej, umie wymienić zagrożenia i konsekwencje nieprzestrzegania tych zasad; umie wyszukiwać, weryfikować wiarygodność znalezionych danych oraz prezentować własne opracowania z poszanowaniem praw autorskich
- (A2.U.1) identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań; zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia; identyfikować uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, określać ich potrzeby, dostrzegać mocne i słabe strony tak ucznia, jak i środowiska wychowawczego; obserwować procesy rozwojowe uczniów; obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;
- (A2.U.2.) na podstawie modeli teoretycznych konstruować narzędzia identyfikacji uczniów zdolnych, narzędzia do badania potencjału twórczego i postawy twórczej; narzędzia ewaluacji realizowanych treningów
- (A2.U.3) podejmować działania wspierające ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi; wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych i społecznych uczniów;
- (A2.U.4.) stosować terminologię z obszaru pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości w bezpośrednim kontakcie z szeroko rozumianym środowiskiem edukacyjnym, profesjonalistami oraz podczas przygotowania opracowań naukowych, poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu
- (A2.U.5.) planować praktyczne działania wspierające rozwój zdolności, w szczególności zdolności twórczych; określać warunki sprzyjające rozwojowi zdolności i kreatywności oraz warunki utrudniające ten proces
- (A2.U.6.) realizować zadania pedagoga szkolnego, w tym związane z udzielaniem pomocy pedagogicznej w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, wspierania działań edukacyjnych, organizacji działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;
- (A2.U.7.) wspierać ucznia w działaniach na rzecz samorozwoju, samodoskonalenia, samoświadomości, uczyć technik skutecznego zarządzania sobą i własnym czasem oraz technik uczenia się; doradzić uczniowi ścieżkę rozwoju edukacyjną i zawodową

Przedstawione efekty uczenia się w zakresie umiejętności zostały skonstruowane tak, by przygotować studentów do pracy w złożonym środowisku edukacyjnym, wychowawczym i badawczym, zgodnie z założeniami akredytowanego kierunku. Przede wszystkim zwraca się tu uwagę na umiejętność analizy zjawisk społecznych, co pozwala studentom zrozumieć, jak różne aspekty życia społecznego wpływają na procesy edukacyjne. Zdolność interpretacji tych zjawisk oraz umiejętność znajdowania rozwiązań problemów pedagogicznych jest kluczowa, od przyszłych pedagogów oczekuje się bowiem rozpoznawania, diagnozowania i reagowania na różnorodne wyzwania społeczne, z jakimi spotykają się ich wychowankowie. Ponadto, umiejętność prowadzenia badań, wyciągania wniosków i prezentowania wyników stanowi ważny element programu studiów. Przygotowanie do działań badawczych pomaga studentom lepiej rozumieć, a także profesjonalnie opisywać i rozwiązywać problemy edukacyjne. Nacisk położono również na rozwój kompetencji technologicznych, co stanowi odpowiedź na zmieniające się potrzeby współczesnego społeczeństwa informacyjnego. Zdolność korzystania z nowoczesnych narzędzi, takich jak technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), jest nie tylko wymagana, lecz także pozwala na zwiększenie efektywności działań edukacyjnych, zarówno w kontekście dydaktyki, jak i organizacji procesów edukacyjnych. Duże znaczenie mają w przypadku tego kierunku umiejętności informatyczne oraz wrażliwość na potrzeby i umiejętność skutecznej pomocy w odniesieniu do uczniów zdolnych. Równocześnie program zakłada konieczność rozwijania kompetencji osobistych i zawodowych, które umożliwiają przyszłym pedagogom samodzielny rozwój i uaktualnianie wiedzy oraz umiejętności. Kształcenie w zakresie komunikacji interpersonalnej, umiejętności prowadzenia dialogu, formułowania argumentów i uczestniczenia w debacie odgrywa kluczową rolę w przygotowaniu studentów do pracy w zespole, pełnienia różnych ról oraz wspierania innych w procesie edukacyjnym. Wartością dodaną jest także świadomość etyczna – przyszli pedagodzy uczą się podejmowania decyzji zgodnych z normami etycznymi, co umożliwia im refleksję nad odpowiedzialnością zawodową. Rozwijanie umiejętności językowych pozwala studentom na uczestniczenie w międzynarodowej wymianie wiedzy i umożliwia dostęp do światowej literatury pedagogicznej.

W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH wyróżniono 3 efekty kształcenia, które wskazują na to, że absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do:

- (A1.K1.) ciągłego doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu informatyki, dydaktyki informatyki i pedagogiki.
- (A1.K2.) tworzenia sytuacji sprzyjających współpracy pomiędzy uczniami oraz z innymi nauczycielami skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.
- (A2.K1.) autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym w kontekście zmieniających się warunków technologicznych i społecznych współpracy z nauczycielami i specjalistami oraz osobami ze środowiska lokalnego w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) dostrzega i podejmuje działania wspierające uczniów zdolnych, pracuje nad doskonaleniem swoich osobistych kompetencji społecznych oraz merytorycznych. Refleksyjnie podchodzi do swojego rozwoju i dba o aktualizację posiadanej wiedzy.

Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) odzwierciedlają koncepcję i profil studiów, ukierunkowane na wszechstronne przygotowanie przyszłych nauczycieli do pełnienia roli odpowiedzialnych i świadomych społecznie specjalistów. Przede wszystkim kształcenie tych kompetencji wspiera rozwój postawy krytycznej

wobec posiadanej wiedzy i umiejętności, co przygotowuje absolwentów do nieustannego samodoskonalenia. Jest to szczególnie istotne, ponieważ rola pedagoga wymaga zdolności do refleksji nad własnym warsztatem pracy oraz elastycznego dostosowywania się do zmian w kontekście edukacyjnym i społecznym. Podkreślana jest także wartość wiedzy naukowej jako narzędzia w rozwiązywaniu zarówno problemów poznawczych, jak i praktycznych. Kolejny ważny aspekt, który wyłania się z przedstawionych efektów kształcenia, to przekonanie o wartości działań pedagogicznych w środowisku społecznym. Gotowość do podejmowania wyzwań zawodowych oraz rozumienie ich wpływu społecznego przygotowuje studentów/studentki do pełnienia ról, które wymagają zaangażowania oraz poczucia odpowiedzialności wobec wspólnego dobra.

Podczas studiów II stopnia absolwent/absolwentka uzyskuje efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych rozpoczynają się one symbolem EIP2.

W zakresie WIEDZY wyróżniono 14 efektów kształcenia, które wskazują na to, że absolwent/absolwentka:

- (EPI2_W1) Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o miejscu pedagogiki, oraz informatyki w systemie nauk, o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi, zna w stopniu rozszerzonym właściwą dla nich terminologię oraz modele teoretyczne.
- (EPI2_W2) Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej dotyczącej procesów edukacyjnych; zna teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych.
- (EPI2_W3) Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, w tym pedagogiki zdolności jako jej subdyscypliny, nurtach i systemach pedagogicznych, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz rozumie postulat wieloparadygmatyczności w pedagogice (w tym w pedagogice zdolności jako jej subdyscyplinie);
- (EPI2_W4) Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie psychologicznym jak i społecznym oraz kulturowym, stanowiącą podstawę projektowania i realizacji działalności edukacyjnej.
- (EPI2_W5) Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego, jak też różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących, istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych.
- (EPI2_W6) Ma rozszerzoną i uszczegółowioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji.
- (EPI2_W7) Ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach i realizatorach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, działalności zawodowej nauczycieli.
- (EPI2_W8) Ma rozszerzoną wiedzę metodologiczną na temat projektowania i prowadzenia badań w pedagogice ze szczególnym uwzględnieniem metod badań stosowanych w naukach społecznych; zna zasady i normy etyczne związane z realizacją badań.
- (EPI2_W9) Ma pogłębioną i stale aktualizowaną wiedzę z obszaru informatyki, w szczególności na temat komputerów, urządzeń mobilnych oraz robotów edukacyjnych, programowania oraz obsługi programów użytkowych.
- (EPI2_W10) Ma uszczegółowioną wiedzę dotyczącą zadań zawodowych pedagoga szkolnego

- (EPI2_W11) Zna specyfikę pracy nauczyciela informatyki, w tym metodykę przedmiotu oraz potrzebę stałego doskonalenia warsztatu pracy.
- (EPI2_W12) Zna zasady i metody pracy dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej z uczniem uwzględniającej jego różnorodne potrzeby i uwarunkowania rozwoju.
- (EPI2_W13) Ma uszczegółowioną wiedzę na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji (w tym dylematów etycznych), osadzoną w kontekście wyzwań i zadań dla edukacji.
- (EPI2_W14) Ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych i etycznych uwarunkowań różnych rodzajów działalności pedagogicznej, w tym tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości; zna zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Przywołane efekty kształcenia w zakresie zdobywanej podczas studiów drugiego stopnia wiedzy są kontynuacją, rozszerzeniem tych treści, które poznali studenci podczas studiów pierwszego stopnia. Wiedza ta jest aktualizowana, dostosowywana do rozwijających się teorii naukowych i rozwiązań technologicznych. Przywołane przy opisie studiów I stopnia efekty są utrwalane, rozszerzane, uzupełniane. Zdobyte wiadomości mają przełożenie praktyczne i współbrzmi z efektami opisującymi umiejętności.

W zakresie umiejętności absolwent/ka:

- (EPI2_U1) Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.
- (EPI2_U2) Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł i interpretowania ich z punktu widzenia problemów edukacyjnych i wychowawczych.
- (EPI2_U3) Posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, przygotowuje opracowania poprawne pod względem językowym.
- (EPI2_U4) Potrafi wybrać i zastosować właściwy dla pedagoga szkolnego i nauczyciela informatyki sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych uczniów, w tym ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. Potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w obszarach praktyki pedagogicznej.
- (EPI2_U5) Posiada pogłębione umiejętności komunikacyjne: potrafi właściwie prezentować własne stanowisko, adekwatnie reagować w sytuacjach konfliktowych i stresujących, prowadzić debatę, dostosować sposób komunikacji do kompetencji odbiorców.
- (EPI2_U6) Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, również korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.
- (EPI2_U7) Ma umiejętności językowe w zakresie studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

- (EPI2_U8) Potrafi pracować w zespole; przyjąć rolę lidera; podejmować działania integrujące zespoły uczniowskie.
- (EPI2_U9) Potrafi animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjnych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy i rozwijać postawę twórczą, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.
- (EPI2_U10) Potrafi rozwiązywać złożone problemy informatyczne integrując wiedzę w tym zakresie, stosować terminologię, posługiwać się oprogramowaniem komputerowym, aplikacjami internetowymi, przygotowywać algorytmy, programować w różnych środowiskach programistycznych i językach programowania, stosować rozwiązania informatyczne w sytuacjach edukacyjnych
- (EPI2_U11) Umie w sposób swobodny i świadomy korzystać z Internetu kierując się zasadami bezpieczeństwa korzystania z sieci komputerowej, umie wymienić zagrożenia i konsekwencje nieprzestrzegania tych zasad; umie wyszukiwać, weryfikować wiarygodność znalezionych danych oraz prezentować własne opracowania z poszanowaniem praw autorskich.

Zdobyte umiejętności praktyczne, w szczególności związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela wymagają kompetencji społecznych dla skutecznej aktywności zawodowej, własnego rozwoju oraz właściwych relacji w środowisku.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent/absolwentka:

- (EPI2_K1) Jest gotów/gotowa do pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności, do krytycznej analizy odbieranych treści oraz ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.
- (EPI2_K2) Docenia znaczenie nauki dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin naukowych i budowania warsztatu pracy, a w sytuacjach problemowych poszukuje wiedzy eksperckiej.
- (EPI2_K3) Odnacza się rozważą i dojrzałością w rozumieniu roli pedagoga i nauczyciela oraz gotowością do rozwijania dorobku zawodu i podtrzymywania jego etosu, będąc przekonanym o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej.
- (EPI2_K4) Jest gotów/gotowa do działania w sposób przedsiębiorczy.
- (EPI2_K5) Odnacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, postępuje odpowiedzialnie wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku i pośrednio modeluje to podejście wśród innych.
- (EPI2_K6) Wykazuje wrażliwość na problemy społeczne i edukacyjne, gotowość do komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz interesu publicznego w tym osób wymagających opieki, pomocy i szczególnej troski.
- (EPI2_K7) Jest gotów/gotowa oddziaływać na postawy uczniów związane z rozwojem społecznym i poznawczym oraz nawykiem uczenia się przez całe życie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

Ukształtowane w czasie studiów drugiego stopnia kompetencje społeczne wskazują na te cechy i zachowania, które będą przekładać się na odpowiedzialną i zaangażowaną pracę zawodową absolwentów, czyniąc z nich osoby wrażliwe na problemy społeczne i gotowe im zaradzić. Współpraca

ze środowiskiem i rodziną, dostrzeganie indywidualnych potrzeb podopiecznych to te elementy, które w sposób wyrazisty przekładają się na efekty pracy zawodowej nauczyciela. Wpisują się także w humanistyczną koncepcję refleksyjnego pedagoga dbającego o etykę zawodową oraz rozwój kompetencji merytorycznych, metodycznych i osobistych.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Treści programowe

2.1.1. Studia pierwszego stopnia

Program studiów realizowany na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) pierwszego stopnia został przyjęty Uchwałą nr 160/2021 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 kwietnia 2021 r. Korektę powyższej Uchwały zatwierdzono Uchwałą nr 211/2021 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie programu studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki o profilu ogólnoakademickim.

Program umożliwia osobom studiującym opanowanie wiedzy merytorycznej i metodycznej w zakresie edukacji informatycznej oraz w zakresie pedagogiki zdolności na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Treści programowe zostały tak przygotowane, aby wyposażyć osoby studiujące w możliwie wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje, pozwalające elastycznie i efektywnie funkcjonować w środowisku zawodowym. Oznacza to, że absolwentki i absolwenci kierunku uzyskają kompetencje w zakresie pedagogiki, pracy z osobą zdolną oraz edukacji informatycznej, co pozwoli im znaleźć zatrudnienie w zawodach: wykładowca na kursach (edukator, trener (kod uprawnień 235915); instruktor technologii informatycznych (kod uprawnień 2356), nauczyciel technologii informatycznych w placówkach pozaszkolnych (kod uprawnień 235601), egzaminator online (kod uprawnień 235902), dydaktyk multimedialny (kod uprawnień 235901), administrator stron internetowych (kod uprawnień 351401), projektant stron internetowych (webmaster) (kod uprawnień 351404), operator sieci i systemów komputerowych (kod uprawnień 513), pedagog animacji kulturalnej (kod uprawnień 235911), animator czasu wolnego młodzieży (pracownik młodzieżowy) (kod uprawnień 235916). Absolwentki i absolwenci będą przygotowani również do pracy w pozaszkolnych placówkach edukacyjnych, firmach komercyjnych w branży szkoleniowej, fundacjach, placówkach upowszechniania kultury, świetlicach itp. Zarazem osoby studiujące zdobędą uprawnienia do podjęcia kształcenia na studiach drugiego stopnia, a po ukończeniu studiów z zakresu pedagogiki i edukacji informatycznej uzyskają pełne kwalifikacje nauczycielskie do nauczania przedmiotów informatycznych w szkołach oraz realizacji obowiązków pedagoga szkolnego.

Studia pierwszego stopnia trwają trzy lata (6 semestrów) i zakładają uzyskanie 180 punktów ECTS. Osoby studiujące realizują 2010 godzin zajęć dydaktycznych i 150 godzin praktyk zawodowych. Studia kończą się egzaminem dyplomowym i uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. Studia realizowane są wyłącznie w formie stacjonarnej.

Program studiów na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) jest zbudowany na dwóch filarach – edukacji informatycznej oraz pedagogice zdolności i ma strukturę modułową. Moduły zostały wyznaczone przez standardy kształcenia nauczycieli. Moduły są obligatoryjne dla wszystkich osób studiujących na kierunku, przy czym w ramach modułu osoby studiujące realizują również zajęcia

oznaczone jako zajęcia do wyboru (dokonując wyboru jednego z zaproponowanych alternatywnie przedmiotów).

Na strukturę programu składa się siedem modułów, które zestawiono w poniższej tabeli wraz z ogólną liczbą ECTS oraz godzinami dydaktycznymi i praktykami zawodowymi przeznaczonymi na jego realizację.

Tabela 6. Moduły składające się na strukturę programu studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki

Nazwa modułu	Liczba punktów ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	40	510
Moduł przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	26	300
Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego		
Moduł psychologiczny	11	105
Moduł przygotowania pedagogicznego	13	150
Moduł przygotowania dydaktycznego	6	60
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki	10	150
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	24	270
Moduł ogólnoakademicki	50	615
RAZEM	180	2160 (w tym 150 godzin praktyk)

Poniżej scharakteryzowano poszczególne moduły, a w tabelach wyszczególniono przedmioty, które realizowane są w ich ramach.

(1) Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki – jego celem jest wyposażenie osób studiujących w wiedzę i umiejętności z obszaru informatyki wykorzystywanej w edukacji szkolnej. Proponowane treści korespondują z Podstawą programową kształcenia ogólnego w różnych typach szkół i rozszerzają wiedzę informatyczną studentów, zdobytą na wcześniejszych etapach edukacji. Wprowadzane są też zagadnienia nowe, uwarunkowane postępem technologicznym i upowszechnieniem stosowania nowoczesnych urządzeń (roboty edukacyjne, urządzenia mobilne) w szkole, które w czasie nauki studentów nie były dostępne. Jednocześnie program akcentuje świadome korzystanie z narzędzi informatycznych z uwzględnieniem korzyści i zagrożeń dla edukacji płynących z sięgania po nowoczesne technologie.

Moduł zawiera więc przedmioty uczące: podstaw programowania (komputerów, robotów edukacyjnych, urządzeń mobilnych), świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów i możliwości sieci Internet, w tym kształcenia zdalnego i komplementarnego, oprogramowania edukacyjnego i użytkowego. Wyposaża studentów w kompetencje związane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w organizacji własnego kształcenia i pracy badawczej. Studenci są zapoznawani również z urządzeniami i oprogramowaniem stosowanymi w pracy z uczniami niepełnosprawnymi.

Moduł umożliwia zdobycie 40 punktów ECTS podczas 510 godzin dydaktycznych w ramach przedmiotów zamieszczonych w poniższej tabeli.

Tabela 7. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Algorytmika i zastosowanie algorytmów	2
Elementy wnioskowania i kultury matematycznej	4
Użytkowanie komputerów 1	2
Informatyka	2
Programowanie I	2
przedmioty do wyboru z grupy: Grafika komputerowa rastrowa (Programy do grafiki rastrowej albo Tworzenie i edycja grafiki bitmapowej)	2
przedmioty do wyboru z grupy: Bezpieczeństwo informatyczne (Zagrożenia i procedury bezpiecznego korzystania z Internetu w szkole albo Profilaktyka szkolna w zakresie bezpiecznego korzystania z technologii)	1
Użytkowanie komputerów 2	2
Programowanie II	2
przedmioty do wyboru z grupy: Grafika komputerowa wektorowa (Oprogramowanie do grafiki wektorowej albo Tworzenie i edycja grafiki wektorowej)	2
przedmioty do wyboru z grupy: Tworzenie stron internetowych (Programowanie stron internetowych albo Narzędzia do tworzenia stron internetowych)	2
przedmioty do wyboru z grupy: Sieci komputerowe (Zarządzanie siecią w pracowni informatycznej albo Sieci komputerowe w edukacji)	2
przedmioty do wyboru z grupy: Podstawy kodowania w edukacji wczesnoszkolnej (Aplikacje do nauki programowania albo Programistyczne środowiska edukacyjne)	2
Oprogramowanie dydaktyczne	2
przedmioty do wyboru z grupy: Elementy robotyki szkolnej (Robotyka edukacyjna i Konstruowanie i programowanie robotów)	2
przedmioty do wyboru z grupy: Społeczeństwo informacyjne (Problemy społeczeństwa informacyjnego albo Cywilizacyjne wyzwania XXI w)	2
Narzędzia informatyczne w badaniach pedagogicznych	2
przedmioty do wyboru z grupy: Multimedialne projekty nauczycielskie (Projektowanie multimedialnych pomocy edukacyjnych albo Projektowanie kursów elearningowych)	3
Technologie wspomagające ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	2

(2) Moduł przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności – jego celem jest przygotowanie merytoryczne do wykonywania zadań pedagoga zdolności i uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu teorii twórczości oraz działań prowadzących do rozwoju potencjału twórczego. Moduł ten jest realizowany poprzez zajęcia teoretyczne z pedagogiki i dydaktyki twórczości oraz warsztatowe z heurystyki i treningów twórczości.

Ponadto moduł prezentuje zagadnienia z zakresu pedagogiki zdolności, rozwijania uczennic i uczniów zdolnych oraz umiejętności efektywnego uczenia się. Ukończenie modułu wymaga uzyskania 26 punktów ECTS podczas 300 godzin dydaktycznych w ramach poniższych przedmiotów.

Tabela 8. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Pedagogika zdolności	4
Pedagogika twórczości	2
przedmioty do wyboru z grupy: Efektywne uczenie się (Uwarunkowania skuteczności uczenia się albo Trening technik uczenia się)	2
Podstawy prakseologii	
przedmioty do wyboru z grupy: Heurystyka (Metody heurystyczne albo Myślenie heurystyczne)	3
Elementy teorii twórczości	3
Różnorodność kulturowa w szkole	2
przedmioty do wyboru z grupy: Założenia treningów twórczości (Trening twórczości albo Trening twórczości z komputerem)	3
Indywidualizacja pracy z uczniem – diagnoza funkcjonalna i wsparcie personalne	3
Rodzinne środowisko wychowawcze	2

(3) Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego – jego celem jest uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu psychologii, pedagogiki oraz zdobycie doświadczenia podczas pierwszych praktyk zawodowych. Standardy kształcenia nauczycieli zakładają realizację przygotowania psychologiczno-pedagogicznego w dwóch blokach: przygotowanie psychologiczne i przygotowanie pedagogiczne.

Moduł psychologiczny obejmuje przedmioty zamieszczone w tabeli poniżej a jego ukończenie wiąże się z realizacją 105 godzin dydaktycznych i skutkuje zdobyciem przez osoby studiujące 11 punktów ECTS.

Tabela 9. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu psychologicznego

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Podstawy psychologii	4
Psychologia rozwoju człowieka	5
Psychologiczne podstawy uczenia i wychowania	2

Moduł przygotowania pedagogicznego obejmuje przedmioty pedagogiczne (120 godzin), w tym z obszaru pedagogiki specjalnej oraz praktykę asystencko-pedagogiczną (30 godzin). W ramach tego modułu osoby studiujące realizują przedmioty przedstawione w tabeli poniżej i uzyskują 13 punktów ECTS.

Tabela 10. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania pedagogicznego

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Podstawy pedagogiki	4
Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności	2
Instytucje edukacyjne w systemie oświaty (jeden przedmiot do wyboru): Instytucje edukacyjne, System oświaty	3
Wprowadzenie do pedeutologii	2
Praktyka asystencko-pedagogiczna w zakresie pracy wychowawczej pedagoga szkolnego	2

(4) Moduł przygotowania dydaktycznego – jego celem jest uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu dydaktyki oraz emisji głosu. Są to kompetencje niezbędne w pracy nauczyciela niezależnie od nauczanego przedmiotu czy rodzaju zajęć, które prowadzi.

Ukończenie modułu wiąże się z realizacją 60 godzin dydaktycznych zajęć oraz uzyskaniem 6 punktów ECTS. Moduł realizuje przedmioty zamieszczone w tabeli poniżej.

Tabela 11. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania dydaktycznego

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Podstawy dydaktyki	5
Emisja głosu	1

(5) Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki – jego celem jest uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu dydaktyki informatyki ze szczególnym uwzględnieniem rozwijania umiejętności informatycznych małych dzieci, metodyki nauczania informatyki oraz praktyk zawodowych. Realizacja modułu wymaga uczestnictwa

w 90 godzinach zajęć oraz 60 godzinach praktyk i skutkuje uzyskaniem 10 punktów ECTS. Moduł realizują następujące przedmioty:

Tabela 12. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Dydaktyka informatyki	2
Rozwijanie umiejętności informatycznych małych dzieci	2
Metodyka nauczania informatyki	3
Praktyka asystencko-dydaktyczna nauczania technologii informacyjnej/informatyki w szkole lub innej instytucji edukacyjnej	3

(6) Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności, którego celem jest uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pozwalających na skuteczne wsparcie edukacyjne ucznia zdolnego zarówno w sferze jego zdolności, jak i możliwych trudności. Moduł ten przygotowuje do pracy pedagoga szkolnego. Ponadto zwiera przedmioty, które dotyczą zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych, podczas których szczególny nacisk jest kładziony na indywidualne zainteresowania uczniów.

Moduł ten jest realizowany w ramach przedmiotów zaprezentowanych w tabeli poniżej podczas 210 godzin zajęć (i 60 godzin praktyk) i pozwala na uzyskanie 24 punktów ECTS.

Tabela 13. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Organizacja pracy pedagoga szkolnego	2
Dydaktyka zdolności	2
Dydaktyka twórczości	3
Metodyka pracy z uczniem zdolnym	3
Wybrane aspekty rozwijania zdolności	3
Metodyka pracy pedagoga szkolnego	3
Myślenie heurystyczne w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych projekt	3
przedmioty do wyboru z grupy: Organizacja zajęć dydaktyczno-wychowawczych w czasie wolnym (Metodyka zajęć poza lekcyjnych albo Metodyka zajęć poza szkolnych)	2
Praktyka pedagogiczna w zakresie pracy wychowawczej pedagoga szkolnego	4

(7) Moduł ogólnoakademicki – jego celem jest uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią nauk humanistycznych, społecznych i medycznych, które są niezbędne dla rozumienia istoty procesów wychowania, opieki i kształcenia oraz dla pedagogicznego działania. Stanowi on programową podstawę dla modułów dydaktycznych.

Moduł ten zawiera w sobie przedmioty odnoszące się do subdyscyplin pedagogiki, które pozwalają na ukazanie zjawisk pedagogicznych w perspektywie teoretycznej, historycznej i społeczno-kulturowej. Zostały także ujęte przedmioty czerpiące z dorobku nauki dla pedagogiki podstawowych i pomocniczych, takich jak filozofia, psychologia, socjologia, prawo, medycyna. W treściach Modułu uwzględniono przygotowanie osób studiujących do prowadzenia badań naukowych, a także do napisania pracy dyplomowej. Moduł realizują przedmioty zamieszczone w poniższej tabeli. Realizacja modułu przebiega w trakcie całych studiów, jest realizowana w wymiarze 615 godzin i wymaga uzyskania 50 punktów ECTS.

Usytuowanie poszczególnych przedmiotów w toku studiów dokumentuje plan studiów.

Tabela 14. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu ogólnoakademickiego

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Umiejętności interpersonalne w edukacji	2
Język obcy 1	2
Filozofia z elementami logiki	3
Wprowadzenie w kształcenie akademickie	1
Przedsiębiorczość i rynek pracy	1
Pierwsza pomoc przedmedyczna	1
Wychowanie fizyczne – 1	
Bezpieczeństwo i higiena pracy	1
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	5
Wychowanie fizyczne – 2	
Język obcy 2	2
Metody badań pedagogicznych	3
Podstawy socjologii	3
Język obcy 3	2
Język obcy 4	2
Etyka	2
Seminarium dyplomowe licencjackie 1	2
Przedmioty do wyboru z grupy: Integracja i inkluzja w edukacji (Pedagogika integracyjna i włączająca albo Społeczne aspekty integracji i inkluzji)	2

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS
Fakultet w języku obcym	2
Przedmioty do wyboru z grupy: Kultura języka (Kultura i sztuka wypowiedzi albo Edukacja kulturalna i retoryka)	2
Seminarium dyplomowe licencjackie 2	4
Etyka zawodu	1
Wybrane zagadnienia prawa	1
Seminarium dyplomowe licencjackie – 3 i złożenie pracy	6

Treści kształcenia zawarte w programie studiów na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) pierwszego stopnia, są ściśle powiązane nie tylko z zakładanymi efektami kształcenia, ale też z działalnością naukową pracowników i współpracowników Uczelni w dyscyplinach pedagogika – dyscyplina wiodąca (84%) i informatyka (16%) do których kierunek jest przyporządkowany. Także praca naukowa wykładowców prowadzących przedmioty poszerzające kontekst studiów o wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie innych dyscyplin, wiąże się z realizowanymi w ramach studiów treściami kształcenia. Zajęcia prowadzą zatem nauczyciele akademicy, którzy w swoich badaniach naukowych poruszają omawianą na nich problematykę.

W tabelach poniżej przedstawiono przykładowe powiązania pomiędzy kluczowymi treściami programowymi, a wybranymi efektami uczenia się w odniesieniu do konkretnych przedmiotów dla studiów pierwszego stopnia, jak również badaniami naukowymi prowadzonymi przez wykładowczyń i wykładowców.

Tabela 15. Realizacja kluczowych treści programowych w odniesieniu do wybranych efektów uczenia się i badań naukowych prowadzonych przez wykładowczynię i wykładowców, na przykładzie konkretnych zajęć dydaktycznych (pierwszy stopień – według lat studiów)

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
I rok studiów			
PZ-3F-PZD Pedagogika zdolności	EIP1_W1; A.2.W2. Zna i rozumie miejsce pedagogiki zdolności w systemie nauk, ich przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi, terminologię stosowaną w obrębie pedagogiki i jej obszarów. EIP1_W19; A.2.W1. Zna i rozumie podstawy teoretyczne pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, kluczowe pojęcia, klasyfikację i akty prawne; EIP1_U8; A.2.U5.; O.1.2.U3.	Kluczowe pojęcia pedagogiki zdolności: zdolności, uzdolnienia, talent, geniusz, inteligencja, zdolności kierunkowe, uczeń zdolny, dziecko zdolne, specjalne potrzeby edukacyjne uczniów zdolnych; pedagogika zdolności; Teorie i modele zdolności; Akty prawne regulujące pracę z uczniem zdolnym w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej. Uwarunkowania rozwoju zdolności w świetle teorii zdolności i badań nad zdolnościami.	dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS Główne zainteresowania badawcze realizowane w APS, ukierunkowane są na cztery obszary: pedagogikę zdolności , pedagogikę twórczości, nowe technologie w edukacji oraz metodologię badań jakościowych. Wszystkie te obszary są wykorzystywane w pracy dydaktycznej ze studentami PZI. Wybrane publikacje: Łukasiewicz-Wieleba, J. (2024). Trajektorie rozwoju zdolności dzieci podwójnie wyjątkowych. Analiza przypadków kluczowych. <i>Szkoła Specjalna</i> , 85, Article 1. https://czasopisma.aps.edu.pl/index.php/ss/article/view/2090 Baum A., Łukasiewicz-Wieleba J., (2023). Nadzieja na sukces i satysfakcja z życia utalentowanych sportowczyń i sportowców, <i>Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne</i> , 2023, vol. 43, s.669- 686. DOI:10.25951/12974

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>Potrafi planować praktyczne działania wspierające rozwój zdolności; określać warunki sprzyjające rozwojowi zdolności oraz warunki utrudniające ten proces,</p>		<p>Limont, W., Łukasiewicz-Wieleba, J., Demianowska, A., Jabłonowska, M. (2022), Overexcitability in children aged 8 and 9 in parents' perception. Does sex matter? <i>Przegląd Badań Edukacyjnych</i>, vol. 36, nr 1, s.5–20. DOI:10.12775/PBE.2022.001</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J., Jabłonowska, M. (2022). Nauczyciele szkół wiejskich o edukacji i wsparciu uczniów zdolnych w ich środowisku. W: M.W. Romaniuk, M. Jabłonowska (red.), <i>Zdolności i twórczość. Koncepcje. Badania. Praktyka</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J., Baum, A. M. (2022). How do You picture a genius? Children's images of outstanding people. <i>Multidisciplinary Journal of School Education</i>, 11, Article 22. https://doi.org/10.35765/mjse.2022.1122.02</p> <p>Baum, A. M., Łukasiewicz-Wieleba, J. (2021). Działania instytucji i trenerów na rzecz rozwoju uzdolnień sportowych dzieci w czasie izolacji społecznej spowodowanej pandemią covid-19. Perspektywa rodzicielska. <i>Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne</i>, 39, Article 2. https://studiapedagogiczne.ujk.edu.pl/</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Baum, A. M., Łukasiewicz-Wieleba, J. T. (2021). Oddziaływania rodzicielskie w rozwijaniu uzdolnień sportowych dzieci w czasie izolacji społecznej spowodowanej pandemią COVID-19. <i>Horyzonty Wychowania</i>, 20, Article 53. https://doi.org/10.35765/hw.1967</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J. T., & Romaniuk, M. W. (2020). System Support for Gifted Students in Poland. Warsaw Gifted Support System and Wars I Sawa Program. <i>Current and Future Perspectives on Teaching and Learning</i>, Article 2. http://jldc.uab.ro/upload/13_72_paper_1_2020.pdf</p> <p>Baum, A. M., & Łukasiewicz-Wieleba, J. T. (2018). <i>Korelaty uzdolnień szachowych. Środowiskowe badania nad młodymi adeptami królewskiej gry</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. http://www.aps.edu.pl/media/2081109/e-book-baum_%C5%82ukasiewicz-wieleba_korelaty.pdf</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J. T. (2018). <i>Rozpoznawanie potencjału oraz wzmocnienia i ograniczenia rozwoju zdolności dzieci w narracjach rodziców</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>http://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/publikacje-online/lukasiewicz-wieleba-joanna-rozpoznawanie-potencjalu-oraz-wzmocnienia-i-ograniczenia-rozwoju-zdolnosc-dzieci-w-narracjach-rodzicow/</p>
<p>PZ-3F-EKM Elementy wnioskowania i kultury matematycznej</p>	<p>Zna i rozumie miejsce pedagogiki oraz informatyki w systemie nauk ze szczególnym uwzględnieniem ich powiązań z matematyką;</p> <p>Zna i posługuje się wybranymi pojęciami matematycznymi niezbędnymi do prowadzenia edukacji informatycznej;</p> <p>Zna i rozumie ogólne zagadnienia dotyczące matematycznych podstaw informatyki oraz budowy i funkcjonowania systemów informatycznych;</p>	<p>Pojęcie kultury matematycznej. Niedziesiątkowe systemy liczenia. Logika z perspektywy nauczyciela elementów informatyki. Matematyka jako narzędzie wnioskowania i rozwiązywania problemów. Język matematyki. Przykłady modelowania matematycznego. Przykłady rozumowania i wnioskowania. Istota dowodu a przeświadczenie o jego prawdziwości. Piękno widzialne i niewidzialne matematyki. Wizualizacja obiektów abstrakcyjnych. Wyobrażenia geometryczna.</p> <p>Rozwijanie sprawności matematycznej: Zbiory. Działania na zbiorach. Iloczyn kartezjański. Przeliczalność i nieprzeliczalność zbiorów. Zbiory liczbowe. Elementy analizy matematycznej i przykłady zagadnień optymalizacyjnych. Wektor i przestrzeni</p>	<p>dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS</p> <p>Główne obszary badawcze są skoncentrowane wokół: dydaktyka matematyki, kultury matematycznej, zainteresowań i zdolności matematycznych uczniów, fotoedukacji, mediów w edukacji oraz społecznych wartości edukacji matematycznej.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Makiewicz, M., Tanaś, M., Stachura, A. (2024). Photo-education and Understanding of the Concept of Symmetry in Teenagers. <i>New Educational Review</i>, Article special issue. https://doi.org/10.15804/ner.2024.SI.5.03</p> <p>Makiewicz, M. (2023). <i>Math & Art. Look, it's math</i> (s. 79). STUDIO NOA. https://math-art.pl/mathart-english/</p> <p>Makiewicz, M. (2023). Language as a component of a student's mathematical culture. Dual coding of the path to understanding mathematical concepts using photography and text. W: M. Lisiecka-Czop, K. Sztandarska (red.), <i>Mathematik in Sprachen Europas</i>.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
		<p>wektorowa. Pojęcie macierzy. Elementy geometrii analitycznej. Figury płaskie i przestrzenne. Fraktale.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań i zdolności matematycznych uczniów poprzez stosowanie narzędzi technologii informacyjnej. Twórczość uczniowska przy komputerze. Przykłady modelowania matematycznego.</p>	<p><i>Linguistische Zugänge und interdisziplinäre Perspektiven</i> (s. 287–304). Vandenhoeck & Ruprecht Verlage.</p> <p>Makiewicz, M. (2023). <i>Matematyka – nasza niedostrzegalna kultura</i> (s. 191). Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. http://wydawnictwo.univ.szczecin.pl/matematyka-nasza-niedostrzegalna-kultura-p-881.html#atrybuty</p> <p>Makiewicz, M. (2023). Czym jest kultura matematyczna? W M. Makiewicz (red.), <i>Matematyka – nasza niedostrzegalna kultura</i> (s. 13–19). Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. http://wydawnictwo.univ.szczecin.pl/matematyka-nasza-niedostrzegalna-kultura-p-881.html#atrybuty</p> <p>Makiewicz, M. (2022). <i>Math & art: wizualne drogi do reprezentacji symbolicznych pojęć matematycznych</i> (s. 28). Uniwersytet Szczeciński. http://katalog.nukat.edu.pl/search/query?term_1=Wizualne+drogi+do+reprezentacji+symbolicznych+poj%C4%99%C4%87+matematycznych&theme=nukat</p> <p>Makiewicz, M. (2022). <i>Środek do celu. Jak wspomagać edukację matematyczną</i> (s. 53). Fundacja mBanku.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			https://www.mbank.pl/lp2/2022/m1/wizerunek/mjakmatematyka/srodek-do-celu.html
<p>PZ-3F-PRC Psychologia rozwoju człowieka</p>	<p>EIP1_W3; B.1.W2. Zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji: rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości</p>	<p>Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej oraz modele przebiegu zmiany rozwojowej. Uwarunkowania rozwoju człowieka. Omówienie rozwoju: poznawczego, językowego, emocjonalnego, osobowości, społecznego i moralnego. Stadia rozwoju prenatalnego. Wpływ teratogenów na rozwój dziecka. Narodziny dziecka i okres okołoporodowy. Ogólna charakterystyka dziecka w wieku niemowlęcym, poniemowlęcym, przedszkolnym, młodszym szkolnym (rozwój fizyczno-ruchowy, psychiczny, społeczny i osobowości). Charakterystyka wieku dorastania i okresu dorosłości człowieka (wczesna dorosłość, średnia dorosłość, późna dorosłość). Zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju. Dysharmonie i zaburzenia rozwoju</p>	<p>dr Agnieszka Bieńkowska Zainteresowania naukowe skupiają się wokół problematyki rozwoju człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z nabywaniem wiedzy oraz racjonalnością i nieracjonalnością myślenia na różnych etapach życia ludzkiego. Prowadzone badania dotyczą przejawów i uwarunkowań myślenia magicznego.</p> <p>Wybrane publikacje: Bieńkowska, A., Danielewicz, D. (red.). (2023). <i>Rozwój w okresie dzieciństwa. Wsparcie psychologiczne</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Bieńkowska, A., Danielewicz, D. (red.). (2022). <i>Rozwój w okresie dzieciństwa. Zagrożenia i zaburzenia</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Bieńkowska, A., Danielewicz, D. (red.). (2022). <i>Rozwój w okresie dzieciństwa. Wsparcie pedagogiczne</i>. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.</p>	<p>dzieci i młodzieży a ich funkcjonowanie w grupie rówieśniczej.</p>	<p>Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Bieńkowska, A. (2017). Belief in the magical power of words in early adulthood. W: H. Liberska (red.). <i>Current psychosocial problems in traditional and novel approaches. Volume 4. Tree worlds of human life</i> (s. 89-107). Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.</p> <p>Tyszuk, A., Bieńkowska, A. (2015). Okres prenatalny. W: H. J. Grzegółowska-Klarkowska (red.). <i>Psychoanalityczne teorie rozwoju. Niezbędnik</i> (s. 171-178). Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p>
<p>PZ-3F-PZD Pedagogika zdolności</p>	<p>EIP1_W1; A.2.W2. Zna i rozumie miejsce pedagogiki zdolności w systemie nauk, ich przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi, terminologię stosowaną w obrębie pedagogiki i jej obszarów.</p> <p>EIP1_W19; A.2.W1. Zna i rozumie podstawy</p>	<p>Miejsce pedagogiki zdolności w systemie nauk pedagogicznych. Cechy i zachowania ucznia zdolnego, uzdolnionego i ich szkolne konsekwencje. Podmiotowe i środowiskowe uwarunkowania rozwoju zdolności. Działania szkoły i instytucji pozaszkolnych na rzecz identyfikacji i rozwoju uczniów zdolnych. Elitaryzm i egalitaryzm w kształceniu zdolnych. Szkoły alternatywne. System olimpiad i konkursów działaniu na rzecz rozwoju</p>	<p>dr Małgorzata Jabłonowska Działalność naukowo-dydaktyczna plasuje się w obszarach związanych z pedagogiką zdolności, zastosowaniem technologii informacyjnej w edukacji, metodologii badań.</p> <p>Wybrane publikacje: Wiśniewska, J., & Jabłonowska, M. (2025). Pozaszkolne formy wspierania rozwoju zdolności. <i>Wirtualne Koła Naukowe dla zdolnych nastolatków. Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze</i>, 637, Article 2. https://doi.org/10.71358/pow.1977</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>teoretyczne pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, kluczowe pojęcia, klasyfikację i akty prawne;</p> <p>EIP1_U8; A.2.U5.; O.1.2.U3. Potrafi planować praktyczne działania wspierające rozwój zdolności; określać warunki sprzyjające rozwojowi zdolności oraz warunki utrudniające ten proces,</p>	<p>zdolności. Kompetencje i cechy pedagoga zdolności. Osiągnięcia szkolne uczniów zdolnych, SNOS – przyczyny i sposoby przeciwdziałania nieadekwatnym osiągnięciom uczniów zdolnych.</p>	<p>Jabłonowska, M. (2024). Praca i pracowitość vs zdolności i osiągnięcia. Opozycja czy synergia? W N. G. Nyczkało, O. Banit, J. Łaszczuk, & B. Szurowska (red.). <i>Pedagogiczne reminiscencje. Inspiracja życiem, pracą i twórczością profesora Fanciszka Szloska</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Romaniuk M.W., Jabłonowska M. (red.). (2022). <i>Zdolności i twórczość. Koncepcje. Badania. Praktyka</i>. Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 510 s., ISBN 978-83-66879-85-0</p> <p>Jabłonowska, M., Wiśniewska, J. (2022). Świat wirtualny jako przestrzeń rozwoju zdolności i uzdolnień. W: M.W. Romaniuk, M. Jabłonowska (red.), <i>Zdolności i twórczość. Koncepcje. Badania. Praktyka</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J., Jabłonowska, M. (2022). Nauczyciele szkół wiejskich o edukacji i wsparciu uczniów zdolnych w ich środowisku. W: M.W. Romaniuk, M. Jabłonowska (red.), <i>Zdolności i twórczość. Koncepcje. Badania. Praktyka</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Limont, W. A., Łukasiewicz-Wieleba, J., Demianowska, A., & Jabłonowska, M. (2022). Overexcitability in children aged 8 and 9 in parents' perception. Does sex matter? <i>Przegląd Badań Edukacyjnych</i>, 36, Article 1. https://doi.org/10.12775/PBE.2022.001</p>
<p>PZ-3F-UIE Umiejętności interpersonalne w edukacji</p>	<p>EIP1_W18 Zna i rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społecznoemocjonalnych uczniów oraz postawy twórczej: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych.</p> <p>EIP1_W20 zachowania społeczne i ich uwarunkowania, empatia, zachowania asertywne,</p>	<p>Komunikacja interpersonalna – teoria i zastosowanie w praktyce. Znaczenie rozwijania umiejętności społecznoemocjonalnych oraz postawy twórczej uczniów. Porozumiewanie się emocjonalne w klasie. Zachowania asertywne, agresywne i uległe, radzenie sobie ze stresem i jego rola, reguły współdziałania. Różne formy komunikacji. Integracja zespołu. Trenowanie umiejętności udzielania konstruktywnej informacji zwrotnej. Wykorzystanie komunikacji interpersonalnej podczas tworzenia projektów grupowych i pracy zespołowej. Autoprezentacja – przygotowanie i aktywny udział w rozmowie kwalifikacyjnej.</p>	<p>dr Anna Róża Makaruk Główne obszary badawcze dr Makaruk to: rozpoznawanie i rozwijanie zdolności dzieci, młodzieży i dorosłych, wspieranie działań twórczych, kompetencji społecznych i samooceny; treningi kreatywności; innowacje społeczne; kształcenie informatyczne na różnych poziomach edukacyjnych – współpraca ze szkołami; wykorzystanie nowoczesnych technologii w edukacji.</p> <p>Wybrane publikacje: Makaruk, A. R. (2023). Ocena skuteczności Interpersonalnego Treningu Twórczego Myślenia (ITTM) w podnoszeniu poziomu samooceny jego uczestników. <i>Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne</i>, 42, 101–116. https://doi.org/10.25951/11151</p> <p>Makaruk, A. R., & Rebizant, M. (2021). Nauczyciel na drodze do twórczości i mistrzostwa-wartość umiejętności cyfrowych i kompetencji</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>agresywne i uległe, stres i radzenie sobie z nim, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, różne formy komunikacji – autoprezentacja, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikacja niewerbalna, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych</p>		<p>interpersonalnych. W: J. Łaszczczyk (red.), <i>Na drodze do twórczości i mistrzostwa</i> (s. 123–132). Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Makaruk, A. R. (2020). Efekty uczestnictwa w interpersonalnym treningu twórczego myślenia – wstępne wyniki badań kompetencji interpersonalnych. <i>Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne</i>, 36, 23–33. https://studiapedagogiczne.ujk.edu.pl/numery/36_37.pdf</p> <p>Makaruk, A. R. (2019). Efekty uczestnictwa w Interpersonalnym Treningu Twórczego Myślenia – wstępne wyniki badań predyspozycji twórczych. <i>Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne</i>, 34, 89–99. https://studiapedagogiczne.ujk.edu.pl/numery/34.pdf#page=89</p>
II rok studiów			
AK-OF-ETY Etyka	<p>EIP1_W22 Zna i rozumie: podstawowe pojęcia z zakresu etyki; kluczowe dylematy etyczne związane z życiem</p>	<p>Etyka i moralność – pojęcia i rozróżnienia, istota etyki, jej geneza i miejsce w życiu społecznym – znaczenie debaty etycznej w dzisiejszym świecie. Deontologizm</p>	<p>dr hab. Helena Ciężela, prof. APS W badaniach koncentruje się na zagadnieniach filozofii praktycznej pojawiających się w kontekście rozwoju cywilizacji współczesnej i problemów globalnych. Wiodącym nurtem rozważań jest etyka</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>współczesnych społeczeństw; wybrane nurty współczesnej etyki, w tym etyki stosowanej.</p> <p>EIP1_U1</p> <p>Potrafi: wskazać konsekwencje rozwoju współczesnej nauki i techniki dla perspektywy życia ludzkiego na Ziemi; wskazać przykłady etycznego wymiaru problemów globalnych.</p>	<p>i utylitaryzm. Kontrowersje bioetyczne związane z rozwojem nauki, techniki, medycyny. Życie ludzkie jako obszar manipulacji: regulacja narodzin, techniki kształtowania własnego ciała, eutanazja, techniczne formuły opanowywania cielesności. Problem zdefiniowania miejsca człowieka w świecie. Eutanazja jako etyczny problem rozwoju technik panowania nad procesami życiowymi. Odpowiedzialność za „dziedzictwo ewolucji”. Odpowiedzialność człowieka za przyrodę jako konsekwencja wzrostu skali aktywności człowieka. Odpowiedzialność jako pojęcie etyczne – warunki uznania odpowiedzialności, kontrowersje. Kłamstwo jako problem etyczny. Etyka postępu technologicznego. Przemiany w postrzeganiu świata spowodowane przez nauki przyrodnicze. Etyczne wymiary globalizacji i współczesnych przemian kulturowych i cywilizacyjnych</p>	<p>odpowiedzialności globalnej kontynuująca myśl Georga Pichta, Aurelio Peccei i Hansa Jonasa.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Ciążela, A., Ciążela, H. (2025). Czy potrafimy się ograniczyć? Edukacyjna perspektywa etyki cnót i etyki odpowiedzialności globalnej. <i>Ruch Filozoficzny</i>, 81, Article 1. https://apcz.umk.pl/RF/article/view/59587</p> <p>Ciążela, H. (2024). Konflikt wokół kwestii ekologicznych – zdynamizowanie ludzkiej podmiotowości czy preludium nieuchronnej zagłady? Perspektywa etyki odpowiedzialności globalnej. <i>Studia Philosophiae Christianae</i>, 60, Article 2. https://doi.org/10.21697/spch.2024.60.A.20</p> <p>Ciążela, H. (2024). The problematic nature of the notion of the rights of present and future generations to climate and environmental protection in the face of the prospect of a climate disaster – an ethical perspective. <i>Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja I Zarządzanie</i>, Article 210. https://doi.org/10.29119/1641-3466.2024.210.6</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Ciążela, H. (2023). Katastrofa ekologiczna – od prognozy do rzeczywistości. Globalny problem refleksji filozoficznej w polskim lustrze. <i>Studia Philosophiae Christianae</i>, 59, Article 1. https://doi.org/10.21697/spch.2023.59.A.07</p> <p>Ciążela, H. (2023). Thinking about the future as a sociotechnical challenge. Sustainable development and the prospect of a global catastrophe – an ethical reflection. <i>Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja I Zarządzanie</i>, Article 183. https://managementpapers.polsl.pl/wp-content/uploads/2023/12/183-Ci%C4%85%C5%BCela-H.pdf</p> <p>Ciążela, H. (2021). The Approach of the Exact Sciences and Philosophy Towards the Looming Climate Change Disaster. <i>Ruch Filozoficzny</i>, 77, Article December. https://doi.org/10.12775/RF.2021.032</p>
PZ-3F-DZD Dydaktyka zdolności	EIP1_W1; A2.W2. Zna i rozumie miejsce pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości w systemie nauk, ich przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami	Pedagogiczne konsekwencje różnych określeń jednostki zdolnej. Metodologia badania sytuacji ucznia zdolnego. Szkolna sytuacja ucznia zdolnego – wyniki badań. Wywiad jako metoda badania ucznia zdolnego – konstruowanie kwestionariusza	dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS Główna problematyka zainteresowań badawczych koncentruje się wokół pedagogicznego procesu rozwijania dyspozycji twórczych człowieka oraz pracy z uczniem zdolnym. W tym zakresie prace naukowe obejmują w szczególności: rozwijanie nowej subdyscypliny pedagogicznej pod nazwą pedagogika

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>naukowymi, terminologię stosowaną w obrębie pedagogiki i jej obszarów;</p> <p>EIP1_U8; A2.U4.; A2.U5.; O1.2.U3.; O1.2.U8.</p> <p>Potrafi planować praktyczne działania wspierające rozwój zdolności; określać warunki sprzyjające rozwojowi zdolności i kreatywności oraz warunki utrudniające ten proces.</p>	<p>wywiadu. Prezentacja empirycznych charakterystyk uczniów zdolnych.</p> <p>Metody. Dydaktyka zdolności – główne skierowania. Przesłanki</p>	<p>twórczości, a także identyfikację najważniejszych uwarunkowań sytuacji ucznia zdolnego w szkole i środowisku pozaszkolnym.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Łaszczuk, J. (2023). Guiding the development of gifted students – dilemmas and some solutions. <i>International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies</i>, 10, Article 2. https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2785</p> <p>Łaszczuk, J. (2022). O współmierność intelektu i emocji w edukacji. W E. Lewandowska-Tarasiuk, J. Łaszczuk, B. Śliwerski (redaktorzy), <i>Pedagogika homo amans: inspiracje, modele, perspektywy</i>. Difin.</p> <p>Łaszczuk, J. (2022). Odpowiedzialność pedagoga zdolności. W: M.W. Romaniuk, M. Jabłonowska (red.), <i>Zdolności i twórczość. Koncepcje. Badania. Praktyka</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p>
<p>PZ-3F-MBP Metody badań pedagogicznych</p>	<p>Zna i rozumie:</p> <p>EIP1_W1 – miejsce pedagogiki w systemie nauk, ich przedmiotowe i metodologiczne powiązania</p>	<p>Badania jakościowe i badania ilościowe – różnice w podejściu i planowaniu.</p> <p>Procedura badań ilościowych: formułowanie problemów i hipotez, wybór metod weryfikacji hipotez.</p>	<p>dr hab. Jan Łaszczuk, prof. APS</p> <p>Obszar badawczy związany z nauczaniem przedmiotem stanowi problematyka wykorzystania metod i technik badawczych w naukach społecznych obejmujący badanie przesłanek wyboru i stosowania</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>z innymi dyscyplinami naukowymi, terminologię stosowaną w obrębie metodologii pedagogiki i jej obszarów;</p> <p>EIP1_W13 – zasady projektowania i prowadzenia badań w pedagogice i naukach społecznych, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych;</p> <p>EIP1_W14 – potrzebę kształtowania pojęć, postaw badawczych i umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów badawczych i tworzenia wiedzy; metody i techniki skutecznego badania zjawisk edukacyjnych; metody strukturyzacji wiedzy pedagogicznej oraz utrwalania wiedzy i umiejętności;</p>	<p>Kryteria doboru metod w planie badań. Planowanie metod w badaniu pedagogicznym: obserwacja bezpośrednia i jej techniki; skale szacunkowe i problem pomiaru w naukach społecznych; Wywiad i jego rodzaje. Ankieta jako główna metoda badań ilościowych. Socjometria i problem pomiaru cech związanych ze strukturą grupy. Testy osiągnięć szkolnych jako narzędzie pomiaru wiedzy uczniów. Eksperyment w naukach społecznych i pedagogice: założenia, procedura, opracowanie wyników.</p>	<p>metod badawczych, zasady gromadzenia materiału empirycznego dla celów wspomagania kształcenia, prace nad koncepcjami przygotowywania i wykonywania procesu badawczego oraz zagadnienia informatycznego wspomagania czynności obejmujących gromadzenie i opracowywanie faktów empirycznych.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Łaszczyk, J. (2025). Paradygmat i metoda naukowa. W: F. Szlosek (redaktor), <i>Badanie – dojrzewanie – rozwój: paradygmat badań mieszanych w naukach społecznych</i>. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji.</p> <p>Łaszczyk, J. (2023). Zastosowanie metody dendrytu w badaniu pedagogicznym. <i>International Journal of New Economics and Social Sciences</i>, 13, Article 3. https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4358</p> <p>Łaszczyk, J. (2016). O niektórych swoistościach metodologii nauk społecznych. W: F. Szlosek (red.), <i>Badanie, dojrzewanie, rozwój (na drodze do doktoratu). Metodologia nauk społecznych a metodologia badań</i></p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	EIP1_W16 – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w badawczej działalności pedagogicznej.		<p><i>pedagogicznych</i>. Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB.</p> <p>Łaszczyk, J. (2014). Statystyka w badaniach jakościowych. W: S. Franciszek (red.), <i>Badanie, dojrzewanie, rozwój: (na drodze do doktoratu): tradycja i nowe rozumienie badań jakościowych: Profesorowi Stanisławowi Kaczorowi w 90-lecie urodzin</i>. Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.</p> <p>Łaszczyk, J. (2010). Metody analizy wytworów. W: A.T. Góralski (red.), <i>Metody badań pedagogicznych w zarysie</i>. Wydawnictwo Universitas Rediviva.</p> <p>Łaszczyk, J. (2010). Metody obserwacji bezpośredniej. W: A.T. Góralski (red.), <i>Metody badań pedagogicznych w zarysie</i>. Wydawnictwo Universitas Rediviva.</p> <p>Łaszczyk, J. (2007). Modele badań naukowych. W: S. Franciszek (red.), <i>Badanie, dojrzewanie, rozwój: (na drodze do doktoratu): eksperyment i obserwacja w badaniach pedagogicznych</i>. Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Łaszczyk, J. (2005). Obserwacja i eksperyment w badaniach pedagogicznych. W: F. Szlosek (red.), <i>Badanie, dojrzewanie, rozwój: (na drodze do doktoratu): wybrane problemy badań jakościowych i ilościowych</i>. Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji, Akademia Podlaska.</p> <p>Łaszczyk, J. (2002). O klasyfikacji metod badań w pedagogice. W: F. Szlosek, K.M. Czarnecki (red.), <i>Badanie, dojrzewanie, rozwój: (na drodze do doktoratu): wybrane problemy badań jakościowych i ilościowych</i>. Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji i Akademia Świętokrzyska.</p>
<p>AK-OF-PAN Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności</p>	<p>EIP1_W19; B.2.W4; B.2.W5; B.1.W2. Zna i rozumie: - pojęcie niepełnosprawności, rewalidacji i rehabilitacji z uwzględnieniem współczesnych koncepcji psychologicznych, psychologiczne i społeczne konsekwencje niepełnosprawności, - modele niepełnosprawności</p>	<p>Niepełnosprawność, rehabilitacja, rewalidacja – konceptualizacja pojęć w odniesieniu do współczesnych koncepcji psychologicznych. Modele niepełnosprawności – zastosowanie i konsekwencje dla sytuacji społecznej osób z niepełnosprawnością. Modele niepełnosprawności a proces rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Proces stawania się osobą z niepełnosprawnością – specyfika sytuacji psychologicznej osoby nagle vs</p>	<p>Dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS Działalność naukowo-badawcza koncentruje się wokół psychospołecznego funkcjonowania i wsparcia osób z niepełnosprawnościami, szczególnie ich systemu wartości, poczucia samotności, aktywizacji zawodowej i zatrudnienia, rehabilitacji społeczno-zawodowej i jej uwarunkowań prawnych, jak również poczucia godności osób z niepełnosprawnością oraz osób przewlekle chorych i wykorzystania biblioterapii w pracy z tymi osobami, funkcjonowania osób starszych. Dorobek mieści się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie Pedagogika.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>oraz ich wpływ na współczesny model rehabilitacji osób z niepełnosprawnością, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe uczniów.</p>	<p>stopniowo tracącej zdrowie i sprawność w biegu życia. Nabycie niepełnosprawności w ujęciu patogenetycznym (koncepcja cierpienia totalnego) i prorozwojowym (koncepcja potraumatycznego wzrostu). Koncepcja „strefy utraconego rozwoju” S. Kowalika w analizie sytuacji psychologicznej osoby z nabytą niepełnosprawnością. Determinanty procesu radzenia sobie z utratą sprawności. Psychologiczna sytuacja osób z niepełnosprawnością – analiza wybranych obszarów funkcjonowania osób z różnymi typami dysfunkcji (m.in. uwarunkowania akceptacji niepełnosprawności, dobrostan psychiczny, jakość życia, relacje społeczne itp.). Wpływ niepełnosprawności na realizację zadań rozwojowych w poszczególnych fazach życia (koncepcja Havighursta). Rozwój pozytywnej psychologii rehabilitacji. Pozytywne interwencje psychologiczne w pracy rehabilitacyjnej z osobami</p>	<p>Wybrane publikacje: Szczupał, B. (2023). Ponadczasowość idei Marii Grzegorzewskiej – twórczyni pedagogiki specjalnej w Polsce. W: J. Głodkowska (red.), <i>Duma niepełnosprawności. Interdyscyplinarne Studia nad Niepełnosprawnością w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej</i> (s. 33–43). Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Szczupał, B. (2022). Edukacja akademicka w kontekście jej dostępności dla studentów niewidomych, <i>Lubelski Rocznik Pedagogiczny</i>, vol. 41, nr 4, s.193-209. DOI:10.17951/lrp.2022.41.4.193-209</p> <p>Szczupał, B. (2020)., <i>Bajki w biblioterapii dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami</i>, 2020, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Semper, 100 s.</p> <p>Szczupał, B. (2018). Godność człowieka przewlekle chorego jako fundament i cel jego aktywności i komunikacji, W: <i>Tradycja i współczesność pedagogiki specjalnej w tworzeniu społeczeństwa dla wszystkich. W 95-lecie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej/Głodkowska, J., Sipowicz, K., Patejuk-</i></p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
		<p>z niepełnosprawnością. Społeczny odbiór osób z niepełnosprawnością. Stereotyp osoby z niepełnosprawnością, substereotypy osób z poszczególnymi rodzajami niepełnosprawności, autostereotypy i schemat siebie u osób z niepełnosprawnością. Psychologiczne koncepcje powstawania stereotypów. Znaczenie postaw społecznych w kształtowaniu miejsca osób z niepełnosprawnością w przestrzeni publicznej. Mass media a społeczny wizerunek osób z niepełnosprawnością. Znaczenie wsparcia społecznego dla osoby z nabytą niepełnosprawnością i jej rodziny.</p>	<p>Mazurek I. (red.), Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, s.105-120;</p> <p>Szczupał, B. (2017). Incapacitation as a Mean of Protecting the Dignity of the Disabled People in the View of Convention on the Rights of Persons with Disabilities, International Journal of Psycho-Educational Sciences, 2017, vol. 6, nr 1, s.1-9.</p>
<p>PZ-3F-PIW Pedagogika integracyjna i włączająca</p>	<p>EIP1_W12; B.2.W4. Zna i rozumie zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji. EIP1_W19 Zna i rozumie zasadę poszanowania godności dziecka, ucznia lub</p>	<p>Podstawowe terminy używane w pedagogice integracyjnej i włączającej; Podstawy filozoficzne, socjologiczne, psychologiczne i prawne edukacji integracyjnej. Filozofia Innego, idea normalizacji, tolerancja, stereotypy, teoria wspólnych i swoistych potrzeb osób niepełnosprawnych, dokumenty</p>	<p>dr Magda Lejzerowicz Zajmuje się etycznymi, społecznymi i pedagogicznymi aspektami systemów inkluzji ze szczególnym uwzględnieniem edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Pozostałe zainteresowania naukowe: osoba z niepełnosprawnością jako podmiot – autor własnego życia, tożsamość a niepełnosprawność, stygmatyzacja i wykluczenie społeczne, komunikacja z osobami z niepełnosprawnością, przygotowanie kadry</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka</p>	<p>międzynarodowe i krajowe. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: rozumienie pojęcia i ich klasyfikacja. Dziecko z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej; dzieci ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie w szkole. Dzieci zaniedbane i pozbawione opieki. Edukacja uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Kompetencje nauczycieli edukacji integracyjnej i włączającej. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jako wsparcie dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Efektywność niesegregacyjnego kształcenia w świetle wyników badań empirycznych. Realizacja edukacji integracyjnej i włączającej w praktyce. Kształcenie integracyjne i włączające na świecie – przykłady rozwiązań praktycznych.</p>	<p>szkolnej i akademickiej do pracy z osobami z niepełnosprawnością.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Czyżewska, M., Lejzerowicz, M., Zsögön, M. C. (2024). Impact of Covid-19 Pandemic on Educators and Students: A Case Study from Poland. <i>International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies</i>, 11, Article 1. https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.6852</p> <p>Perkowska-Klejman, A., Lejzerowicz, M., Kiss Julien-Ferencz [i in.]: Changes in language about IDD, mental illness, disability in different countries in different languages, <i>Language, Discourse and Society</i>, 2022, vol. 10, nr 1</p> <p>Czyżewska, M., Duda, E., Lejzerowicz, M. [i in.]: Academic tutoring as a human development process. Using semantic field analysis to explore the concept, <i>Studia z Teorii Wychowania</i>, 2025, vol. 16, nr 2 (51), s.417-434.</p> <p>Czyżewska, M., Duda, E., Lejzerowicz, M. [i in.]: Tutoring: meanings attributed to the term by tutors. An analysis of the semantic field, <i>Edukacyjna Analiza Transakcyjna</i>, 2023, vol. 12, s.233-245</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Lejzerowicz, M., Ciechomska, M., Gruczek, J., Khisamutdinova, V., Popowska, K., Posielężna, A. (2023). Disability Studies: perspektywa interdyscyplinarna i kierunek studiów. W: J. Głodkowska (red.), Duma niepełnosprawności. Interdyscyplinarne Studia nad Niepełnosprawnością w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Lejzerowicz, M., Boryca, W., Podstawka, K. [i in.]: Moje doświadczenia edukacji osób z niepełnosprawnością. Autoetnografia, W: Niepełnosprawność i edukacja / Całek Grzegorz [i in.] (red.), 2023, Łódź, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Przejdź do dokumentu po identyfikatorze cyfrowym DOI:10.18778/8331-115-9.07</p> <p>Ciechomska, M., Grabarczyk, D., Lejzerowicz, M., Nagler, J., Sawicka, J., Surgiel, P. (2022). Dostępność w kulturze – perspektywa uczestnicząca. Niepełnosprawność i Rehabilitacja, 86, Article 2. https://niepelnosprawnoscirehabilitacja.publisherspanel.com/resources/html/article/details?id=230994</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
III rok studiów			
<p>PZ-3F-CYW Cywilizacyjne wyzwania XXI w.</p>	<p>EIP1_W4 Zna i rozumie specyfikę funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego: człowieka i świata wynikającą z rozwoju cywilizacyjnego oraz możliwości zastosowania nowoczesnych technologii w edukacji, w tym edukacji zdalnej, komplementarnej, wspomaganej komputerowo</p> <p>EIP1_W9 Zna i rozumie rozwiązania informatyczne służące do gromadzenia, selekcji i przetwarzania danych oraz repozytoriów danych, z naciskiem na relacyjne bazy danych, zna skutki przeładowania informacyjnego.</p>	<p>Wybrane istotne problemy cywilizacji XXI wieku w kontekście rozwoju technologii informatycznych. Podejmowane zagadnienia omówione zostaną w aspekcie zmian socjologicznych, ekonomicznych oraz psychologicznych jednostki i jej funkcjonowania w społeczeństwie. Studenci zachęcani zostaną do rozważań na temat zmian jakie mogą nastąpić w bliskiej przyszłości w optyce zmian jakie obserwujemy obecnie. Podjęte tematy to: sztuczna inteligencja, zmiany sposobów komunikacji, nowe narzędzia edukacji, zmiany rynku pracy – wymieranie i powstawanie zawodów (profesji), rozwój medycyny i genetyki, wpływ człowieka na środowisko (ekologia).</p>	<p>dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS Dorobek naukowy mieści się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika. Koncentruje się na badaniach nad zastosowaniem sztucznej inteligencji w edukacji, e-learningu, kompetencjach cyfrowych oraz pedagogice medialnej. Obejmuje autorstwo licznych publikacji naukowych, realizację projektów międzynarodowych (Erasmus+), organizację konferencji, działalność redakcyjną oraz ekspercką. Dorobek powiązany jest z praktyką dydaktyczną</p> <p>Wybrane publikacje: Kuruliszwili, S. (2025). Sztuczna inteligencja w opinii polskich nauczycieli – wyniki badań pilotażowych. <i>Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze</i>, 639, Article 4. https://doi.org/10.71358/pow.1920</p> <p>Kuruliszwili, S. (2023). Technologie generatywnej sztucznej inteligencji – nowe perspektywy i nowe wyzwania edukacyjne. <i>Forum Pedagogiczne</i>, 2024, vol. 14, nr 2.1, s.123–135.</p> <p>Kuruliszwili, S. (2023). Sztuczna inteligencja jako narzędzie wspierające samokształcenie i nauczanie.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Wyjaśnienie kluczowych pojęć, wektory wykorzystania. <i>Edukacja Zawodowa i Ustawiczna</i>, (8), 249-265.</p> <p>Kuruliszwili, S. (2022). Sztuczna inteligencja w procesie wspomagania twórczości i jako podmiot twórczy. W: M. Romaniuk, M. Jabłonowska (red.), <i>Zdolności i twórczość. Koncepcje. Badania. Praktyka</i> (s. 111-121). Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Kuruliszwili, S. (2021). Sztuczna inteligencja – nowe wyzwanie edukacyjne. <i>Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze</i>, 605(10), 28-40.</p> <p>Kuruliszwili, S. (2021). Najnowsze technologie informatyczne a internetowe źródła informacji w procesie samodzielnego podnoszenia kompetencji informatycznych. W: J. Łaszczyk (red.), <i>Na drodze do twórczości i mistrzostwa</i> (s. 111-121).</p> <p>Kuruliszwili, S. (2019). Samokształcenie i technologie informacyjne – zmienność form i trudność klasyfikacji <i>Edukacja Ustawiczna Dorosłych</i>, 2019, vol. 104, nr 1, s. 39-50</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
<p>PZ-3F-RKS Różnorodność kulturowa w szkole</p>	<p>EIP1_W11; C.W2.; F.1.W5. Zna i rozumie podstawową terminologię związaną z działaniami edukacyjnymi w środowiskach zróżnicowanych etnicznie i kulturowo</p> <p>EIP1_W12; O.1.1.W8. Zna i rozumie rolę poszczególnych uczestników [szkoły, organy administracji publicznej, fundacje i stowarzyszenia] partycypujących w procesie edukacji międzykulturowej.</p> <p>EIP1_W18; C.W2. Zna i rozumie znaczenie kultury i tradycji w rozwoju osobowości i kształtowaniu tożsamości człowieka.</p>	<p>Podstawowe ustalenia terminologiczne. Koncepcja społeczeństwa wielokulturowego. Zmiany kulturowe we współczesnym świecie. Zderzenia cywilizacji jako źródło konfliktów kulturowych. Postawy wobec Innego i inności w relacjach społecznych podstawowe uwarunkowania. Rola kontaktu kulturowego w kształtowaniu postaw perspektywa pedagogiczno-psychologiczna. Od edukacji cudzoziemców do edukacji na rzecz różnorodności – rozwój edukacji międzykulturowej. Współczesne koncepcje edukacyjne. Polityka edukacyjna w kontekście zróżnicowania kulturowego społeczeństw – założenia i ich realizacja. Między marginalizacją a integracją problem akulturacji w perspektywie pracy edukacyjnej. Przygotowanie środowiska szkolnego w Polsce do realizacji założeń edukacji międzykulturowej. Możliwe kierunki rozwoju edukacji międzykulturowej. Zaangażowanie edukacji</p>	<p>Dr Ewa Dąbrowa Dorobek naukowy mieści się w obszarze pedagogiki społecznej, pedagogiki międzykulturowej, pedagogiki szkoły i pedagogiki porównawczej. Do poruszanych przez nią kwestii należą m.in. akulturacja i edukacja osób z doświadczeniem migracji, kompetencje międzykulturowe edukatorek i edukatorów, prawa człowieka, nierówność i wykluczenie w edukacji i w życiu społecznym.</p> <p>Wybrane publikacje: Dąbrowa, E., Perkowska-Klejman, A. (2025). Reflektowanie kontaktu z islamem i z muzułmanami – perspektywa nauczycieli. <i>Edukacja Międzykulturowa</i>, Article 1. https://doi.org/10.15804/em.2025.01.06</p> <p>Perkowska-Klejman, A., Dąbrowa, E. (2023). Statystyczna nieobecność i zdystansowanie – wykładowcy, nauczyciele i studenci o islamie i muzułmanach. W: A. Odrowąż-Coates (red.), <i>Obecne – nieobecne: wątki dotyczące islamu i muzułmanów w doświadczeniach uczestników procesów edukacyjnych w polskich szkołach</i> (s. 123–152). Oficyna Wydawnicza SGH.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
		międzykulturowej na rzecz zrównoważonego rozwoju.	<p>Dąbrowa E., Zsogon C. (2022). Discourses of childhood and children's rights in the context of social inclusion. <i>Language, Discourse & Society</i>, 10</p> <p>Dąbrowa E., A. Odrowąż-Coates red. (2021). <i>Education and the Challenges of the Multicultural World</i>. Warsaw: The Maria Grzegorzewska University Press.</p> <p>Dąbrowa E. (2020). Sytuacja (edukacyjna) dzieci z doświadczeniem migracyjnym w czasie kryzysu związanego z pandemią COVID-19. <i>Kultura i Edukacja</i>, 3 (129), s. 59-75.</p> <p>Dąbrowa E. (2022). Edukacja międzykulturowa w społeczeństwach zróżnicowanych kulturowo. W: B. Szlachta (red.), <i>Wielokulturowość. Słowniki społeczne</i>. Kraków: Akademia Ignatianum w Krakowie, vol. VI, s. 351-372.</p> <p>Dąbrowa E. (2022). Uwikłanie ideologiczne (polityczne?) dyskursu o imigrantach i uchodźcach — implikacje edukacyjne. W: M. Borkowski, A. Lymar (red.), <i>Migracja – zagrożenie czy szansa dla nauki i kultury: Tło historyczne i społeczne</i>. Gdańsk: Wydawnictwo GSW, s. 143-155.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
<p>PZ-3FF-KIE Fakultet w języku obcym</p> <p>(00-FF-HRU How to Read and Understand a Scientific Article)</p>	<p>PE1_W10 Ma poszerzony słownik pojęć i wyrażen pedagogicznych w języku obcym</p> <p>PE1_U12 Posiada pogłębione umiejętności językowe na poziomie B2</p> <p>PE1_U12 Potrafi wykorzystywać literaturę w języku obcym dla poszerzania swej wiedzy pedagogicznej</p>	<p>Poszerzanie znajomości pojęć ogólnych i specjalistycznych. Doskonalenie znajomości zagadnień gramatycznych. Analiza pisemna i słowna dłuższych artykułów z prasy fachowej oraz literatury pedagogicznej obcojęzycznej. Doskonalenie struktur gramatycznych związanych z biegłym posługiwaniem się językiem na poziomie ogólnym i specjalistycznym. Rozwijanie poszczególnych sprawności tj. czytania, mówienia, słuchania i pisanie na poziomie B2. Praca z materiałami dodatkowymi – teksty związane z kierunkiem studiów. Poszerzanie słownictwa i terminologii.</p>	<p>dr Małgorzata Korko</p> <p>Doświadczenie zawodowe sytuuje się na styku pracy badawczej i dydaktycznej z zakresu metodologii badań naukowych, psycholingwistyki, wykorzystaniu osiągnięć psychologii poznawczej w pedagogice (uczeniu się i nauczaniu).</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Korko, M. (2024). Czytanie literatury naukowej – przez pryzmat doświadczeń studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. <i>Edukacja Zawodowa i Ustawiczna</i>, (9), 485-528. https://doi.org/10.71358/ezu.2237</p> <p>Korko, M., Bose, A., Jones, A., Coulson, M., de Mornay Davies, P. (2024). Do words compete as we speak? A systematic review of picture-word interference (PWI) studies investigating the nature of lexical selection. <i>Psychology of Language and Communication</i>, 28(1), 261-322. https://doi.org/10.58734/plc-2024-0011</p> <p>Korko, M. (2023). Znaczenie wiedzy metodologicznej w kształceniu akademickim i przyszłej pracy zawodowej studentów kierunków pedagogicznych. <i>Edukacja</i></p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Zawodowa i Ustawiczna, 8, 269-300. http://www.aps.edu.pl/media/3ughwgba/ez</p> <p>Korko, M., Coulson, M., Jones, A., de Mornay Davies, P. (2023). The many facets of inhibitory control and their role in syntactic selection. <i>Language and Cognition</i>, 16(2), 425-451. https://doi.org/10.1017/langcoq.2023.44</p> <p>Korko, M., Coulson, M., Jones, A., de Mornay Davies, P. (2021). Types of interference and their resolution in monolingual word production. <i>Acta Psychologica</i>, 214, 103251, 1-15. https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2021.103251</p> <p>Williams, S. A., Korko, M. (2019). Pause behaviour within reformulations and the proficiency level of second language learners of English. <i>Applied psycholinguistics</i>, 40(3), 723-742. https://doi:10.1017/S0142716418000802</p>
PZ-3F-TRT Trening twórczości	EIP1_W1; A.2.W3. Zna i rozumie kluczowe pojęcia, modele teoretyczne, historyczne i współczesne uwarunkowania kształcenia w obszarze twórczości;	Pojęcie twórczości, kreatywności, w kontekście osoby, działania, procesu, wytworu. Opis i pomiar działania i cech twórcy oraz dzieła. Możliwości podnoszenia potencjału twórczego – treningi grupowe. Treningi twórczości	dr Ewa Wiśniewska Główne obszary badawcze to zagadnienia z zakresu psychologii i pedagogiki twórczości m.in. efektywność różnych form stymulowania kreatywności (m.in. treningów kreatywności); edukacyjne, psychologiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju twórczego

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>EIP1_W17; B.1.W1.; D.1/E.1.W12.</p> <p>Zna i rozumie diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy.</p> <p>EIP1_U8; O.1.2.U7.; O.1.2.U6.; D.1/E.1.U5.</p> <p>Potrafi planować praktyczne działania wspierające rozwój zdolności twórczych; określać warunki sprzyjające rozwojowi kreatywności oraz warunki utrudniające ten proces.</p> <p>EIP1_U21; O.1.2.U3.; B.1U6.</p> <p>Potrafi na podstawie modeli teoretycznych konstruować narzędzia identyfikacji uczniów twórczych, narzędzia do</p>	<p>adresowane do dzieci i młodzieży – praktyczne przykłady. Efekty działań treningowych w obszarze poznawczym, społeczno-emocjonalnym i praktycznym. Komputer jako narzędzie twórcy – twórczość grupowa z wykorzystaniem narzędzi TI. Internet jako środowisko działań twórczych i miejsce prezentacji dokonań.</p>	<p>potencjału w ciągu życia; identyfikacja twórczego potencjału dzieci, młodzieży i dorosłych; procesy grupowe i twórcze rozwiązywanie problemów; twórczość w przestrzeni mediów społecznościowych.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Gralewski, J., Wiśniewska, E. (2025). Aktywność twórcza młodzieży licealnej. W: M. Janota-Bzowska (red.), <i>Współczesne perspektywy edukacji artystycznej</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Wiśniewska, E. (2025). Edukacja ku twórczości w trylogii Brzechwy o panu Kleksie. <i>Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce</i>, 20, Article 2. https://doi.org/10.35765/eetp.2025.2077.07</p> <p>Wiśniewska, E., Karwowski, M. (2025). On the Cognitive, Metacognitive, and Agentic Effects of Creativity Training. <i>Thinking Skills and Creativity</i>, Article August. https://doi.org/10.1016/j.tsc.2025.101968</p> <p>Wiśniewska, E. (2021). <i>Efektywność treningu kreatywności dzieci i młodzieży (pierwsze)</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>badania potencjału twórczego i postawy twórczej; narzędzia ewaluacji realizowanych treningów</p>		<p>Karwowski, M., Wiśniewska, E. (2021). Creativity in Adulthood. W: S. W. Russ, J. D. Hoffmann, J. C. Kaufman (Redaktorzy), <i>The Cambridge Handbook of Lifespan Development of Creativity</i>. Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/9781108755726.013</p> <p>Karwowski, M., Czerwonka, M., Wiśniewska, E., Forthmann, B. (2021). How is intelligence test performance associated with creative achievement? A meta-analysis. <i>Journal of Intelligence</i>, 9, Article 2. https://doi.org/10.3390/jintelligence9020028</p>
<p>PZ-3F-TWE Technologie wspomagające ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p>	<p>EIP1_W10; B.2.W5. Zna i rozumie specjalistyczny sprzęt informatyczny i oprogramowanie wspomagające osoby z niepełnosprawnościami EIP1_W19; B.2.W5. Zna i rozumie sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania,</p>	<p>Główne bariery w korzystaniu z technologii przez uczniów z różnymi typami niepełnosprawności. Ułatwienia dostępu w systemach operacyjnych. Rozwiązania sprzętowe i programowe umożliwiające obsługę komputera osobom z różnymi typami niepełnosprawności. Programy i urządzenia wspomagające komunikację. Specjalistyczne zasoby sieci Internet. Współpraca z rodzicami i nauczycielami w doborze odpowiednich do potrzeb dziecka narzędzi specjalistycznych. Warunki</p>	<p>Mgr Mariusz Fila Główne zainteresowania badawcze związane są z wdrażaniem innowacji i technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) do edukacji. Prace wpisują się w nurt współczesnej dydaktyki medialnej oraz pedagogiki, analizując zarówno kompetencje cyfrowe nauczycieli, jak i możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii w edukacji uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Badania koncentrują się na kilku kluczowych obszarach: integracja technologii ICT w edukacji ogólnej i specjalnej; technologie wspomagające i rozwiązania dla edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; Laboratorium Innowacji jako metoda wspierania procesu</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>EIP1_U6</p> <p>Potrafi dobrać i stosować technologie informatyczne wspierające osoby z niepełnosprawnościami</p>	<p>dostępności do nowych technologii, dofinansowania, programy wsparcia.</p>	<p>twórczego; analiza big data i kompetencji cyfrowych młodzieży, rozwój czasopism naukowych i otwartej nauki.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Fila, M., Kruś-Kubaszewska, K. (2019). What do teachers want to learn? Educational needs of the polish special education teachers. W: EDULEARN19 Proceedings / Gómez Chova Luis, López Martínez Alberto, Candel Torres Ignacio (red.), Valencia, IATED Academy, s. 7208-7215, ISBN 978-84-09-12031-4. DOI:10.21125/edulearn.2019.1721</p> <p>Fila, M., Kruś-Kubaszewska, K. (2019). Electronic brainstorming in the innovation laboratory – new way of vocational training for special education teachers. W: 13th Annual International Technology, Education and Development Conference, 11-13 March 2019, Valencia, Spain / Gómez Chova Luis (red.), Spain, IATED Academy, s.2017-2023, ISBN 978-84-09-08619-1. DOI:10.21125/inted.2019.0568</p> <p>Fila, M., Olechowska, A. (2019). Innovative approaches of ict teaching in vocational education of people with specific learning disorders – pedagogical project in five</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się	Treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>European countries. W: 13th Annual International Technology, Education and Development Conference, 11-13 March 2019, Valencia, Spain / Gómez Chova Luis (red.), Spain, IATED Academy, s.7921-7921, ISBN 978-84-09-08619-1. DOI:10.21125/inted.2019.1959</p> <p>Kruś-Kubaszewska, K., Fila, M. (2019). Arrangement of the educational and therapeutic space of a child with cerebral palsy with the use of assistive technologies. W: ICERI2019 proceedings: 12th annual International Conference of Education, Research and Innovation Seville, Spain 11-13 November 2019 / Gómez Chova Luis, López Martínez Alberto, Candel Torres Ignacio (red.), Seville, IATED Academy, s.5006-5014, ISBN 978-84-09-14755-7. DOI:10.21125/iceri.2019.1222</p> <p>Fila, M., Olechowska, A. (2019). Teaching ICT for people with specific learning disorders – development of teaching tools. W: ICERI2019 proceedings: 12th annual International Conference of Education, Research and Innovation Seville, Spain 11-13 November 2019 / Gómez Chova Luis, López Martínez Alberto, Candel Torres Ignacio (red.), Seville, IATED Academy, s. 8096-8101, ISBN 978-84-09-14755-7. DOI:10.21125/iceri.2019.1920</p>

2.1.2. Studia drugiego stopnia

Program studiów drugiego stopnia dla kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) został przyjęty Uchwałą nr 329/2022 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 16 marca 2022 r. W związku z wprowadzeniem kodów programowych systemu USOS oraz korektą redakcyjną programów studiów w powyższej Uchwale dokonano zmian, które zatwierdzono Uchwałą nr 447/2022 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 września 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 329/2022 z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie programu studiów drugiego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki o profilu ogólnoakademickim.

Program realizowany na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) umożliwi osobom studiującym opanowanie wiedzy i umiejętności zarówno w zakresie merytorycznym jak i metodycznym w obszarach edukacji informatycznej oraz pedagogiki szkolnej i pedagogiki zdolności, a także nabycie kompetencji społecznych potrzebnych w pracy pedagoga szkolnego i nauczyciela przedmiotów informatycznych.

Treści programowe zostały tak przygotowane, aby absolwentki i absolwenci uzyskali unikatowe w Polsce umiejętności, łączące kompetencje informatyczne i pedagogiczne (ze szczególnym naciskiem na kompetencje twórcze), zostali przygotowani do bycia nauczycielem przedmiotów informatycznych, wrażliwym na potrzeby uczniów zdolnych oraz doświadczających trudności lub do pełnienia funkcji pedagoga szkolnego swobodnie korzystającego z nowoczesnych technologii. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne powinny zostać opanowane przez osobę kończącą studia na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Studia drugiego stopnia trwają dwa lata (4 semestry) i zakładają uzyskanie 120 punktów ECTS. Osoby studiujące realizują 1050 godzin zajęć dydaktycznych i 120 godzin praktyk zawodowych. Studia kończą się egzaminem dyplomowym i uzyskaniem tytułu magistra. Studia realizowane są wyłącznie w formie stacjonarnej.

Program studiów ma strukturę modułową. Moduły zostały wyznaczone przez standardy kształcenia nauczycieli. Należy podkreślić, że wymagania formalne odnośnie liczby ECTS oraz liczby godzin poszczególnych modułów wynikające ze standardów kształcenia nauczycieli zostały spełnione na studiach I stopnia, studia II stopnia rozszerzają i pogłębiają wiedzę i są kontynuacją kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki. Moduły są obligatoryjne dla wszystkich studentów kierunku, przy czym w ramach modułu osoba studiująca realizuje zajęcia oznaczone jako zajęcia do wyboru, dokonując wyboru jednego z zaproponowanych alternatywnie przedmiotów. Na strukturę programu składają cztery moduły, które przedstawiono w poniższej tabeli wraz z punktami ECTS oraz liczbą godzin dydaktycznych i praktyk zawodowych.

Tabela 16. Moduły składające się na strukturę programu studiów drugiego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki

Nazwa modułu	Liczba punktów ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych
Moduł kierunkowego przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań pedagoga	77	690
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	25	195

Nazwa modułu	Liczba punktów ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego – zdolności	7	120
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki	11	165
RAZEM	120	1170 (w tym 120 godzin praktyk)

Poniżej scharakteryzowano poszczególne moduły, a w tabelach wyszczególniono przedmioty, które realizowane są w ich ramach.

(1) Moduł kierunkowego przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań pedagoga – jego celem jest wyposażenie osób studiujących w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią nauk humanistycznych i społecznych, które są niezbędne dla rozumienia istoty procesów wychowania, opieki i kształcenia oraz dla pedagogicznego działania. Stanowi on programową podstawę dla modułów dydaktycznych. Zawiera w sobie przedmioty czerpiące z dorobku nauk dla pedagogiki podstawowych i pomocniczych, takich jak filozofia, prawo. W treściach Modułu uwzględniono przygotowanie osób studiujących do prowadzenia badań naukowych, a także do napisania pracy dyplomowej, a w perspektywie również znajdowania swojego miejsca na rynku pracy.

Ponadto celem realizacji tego modułu jest uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu pracy pedagoga szkolnego, w tym w zakresie identyfikacji specjalnych potrzeb uczniów oraz wspierania ich rozwoju. Znaczną grupę stanowią przedmioty przygotowujące do diagnostyki pedagogicznej, doradztwa, jak i rozwiązywania problemów szkolnych uczniów. Moduł zawiera także przedmioty z obszaru pedagogiki i psychologii, uwzględnia również zagadnienia związane z zawodem nauczyciela oraz zagadnienia z zakresu pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości, rozwijania uczniów zdolnych w środowisku rodzinnym, szkolnym i z pomocą innych instytucji.

Ukończenie modułu wymaga uzyskania 77 punktów ECTS podczas 690 godzin dydaktycznych zajęć. Moduł realizują przedmioty zamieszczone w tabeli poniżej.

Tabela 17. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu kierunkowego przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań pedagoga

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS	Liczba godz.
Historia myśli pedagogicznej	2	30
Teorie i nurty we współczesnej pedagogice	2	15
Elementy psychologii emocji i motywacji	4	30
Psychopatologia rozwoju	3	30
Diagnoza pedagogiczna	2	30
Doradztwo zawodowe i edukacyjne	2	15
Terapia pedagogiczna uczniów z parcjalnymi zaburzeniami rozwoju	3	30

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS	Liczba godz.
przedmioty do wyboru z grupy: Wsparcie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (Reedukacja i terapia pedagogiczna albo Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)	3	30
Współpraca z rodzicami i środowiskiem szkoły	2	30
przedmioty do wyboru z grupy: Warsztaty praktyczne pedagoga (Warsztat pedagoga szkolnego albo Warsztat kompetencji wychowawczych)	2	30
Działania organizacji pozarządowych na rzecz dzieci i rodzin	2	15
przedmioty do wyboru z grupy: Teoretyczne podstawy pracy z uczniem zdolnym i badań nad zdolnościami (Podstawy pedagogiki zdolności ¹ albo Współczesne kierunki badań nad zdolnościami i twórczością)	3	30
przedmioty do wyboru z grupy: Identyfikacja zdolności (Pedagogiczna diagnoza zdolności uczniów albo Metody identyfikacji uczniów zdolnych)	2	15
Uczniowskie projekty edukacyjne	2	30
Psychologiczne koncepcje twórczości	2	15
Seminarium pedagogiki twórczości	2	30
Mentoring i tutoring w edukacji	2	15
przedmioty do wyboru z grupy: Nauczyciel – mistrz (Mistrzostwo pedagogiczne albo Takt pedagogiczny)	2	15
Ocenianie i ewaluacja w szkole	2	15
Seminarium dyplomowe magisterskie – 1	4	30
Badania jakościowe w edukacji – projekt badawczy 1	1	15
Seminarium dyplomowe magisterskie – 2	4	30
Translatorium w języku obcym	4	30
Badania ilościowe w edukacji – projekt badawczy 2	2	15
Prawne aspekty pomocy pedagogicznej	2	15
Współczesne nurty filozofii	1	15
Seminarium dyplomowe magisterskie -3	4	30
Prawa człowieka i prawa dziecka	2	15
Przedsiębiorczość w edukacji	1	15
Seminarium dyplomowe magisterskie – 4 i złożenie pracy	8	30

(2) Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki – jego celem jest wyposażenie osób studiujących w wiedzę i umiejętności z obszaru informatyki wykorzystywanej w edukacji szkolnej. Proponowane treści korespondują z Podstawą programową kształcenia ogólnego w różnych typach szkół i rozszerzają wiedzę informatyczną osób studiujących, zdobytą na wcześniejszych etapach edukacji. Wprowadzane są też zagadnienia nowe, uwarunkowane postępowaniem technologicznym i upowszechnieniem stosowania nowoczesnych urządzeń (roboty edukacyjne, urządzenia mobilne), które w czasie edukacji szkolnej osób studiujących nie były powszechnie dostępne, jednocześnie

program akcentuje świadome korzystanie z narzędzi informatycznych z uwzględnieniem korzyści i zagrożeń dla edukacji płynących z sięgania po nowoczesne technologie. Zakres kształcenia informatycznego jest adekwatny do realizacji zajęć w szkołach podstawowych i średnich, ale jednocześnie uwrażliwia na konieczność śledzenia nowinek technologicznych i stałego samokształcenia.

Moduł zawiera przedmioty obowiązkowe oraz do wyboru z zakresu: programowania, kształcenia zdalnego, grafiki komputerowej, modelowania informatycznego oraz zastosowania nowoczesnych technologii w organizacji pracy szkoły i opracowaniu wyników badań empirycznych. Moduł umożliwia zdobycie 25 punktów ECTS (195 godzin) w ramach następujących przedmiotów:

Tabela 18. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS	Liczba godz.
Programowanie	4	30
przedmioty do wyboru z grupy: Edukacja zdalna (Informatyczne narzędzia kształcenia zdalnego albo Platformy e-learningowe i narzędzia komunikacji zdalnej)	3	15
przedmioty do wyboru z grupy: Grafika komputerowa 3D (Modelowanie grafiki 3D albo Projektowanie pomocy dydaktycznych 3D)	2	30
Modelowanie informatyczne	2	15
przedmioty do wyboru z grupy: Narzędzia informatyczne do opracowania wyników badań (Komputerowa analiza danych ilościowych albo Warsztat informatyczny badacza)	2	30
Social learning – wykorzystanie mediów społecznościowych w procesie kształcenia	2	15
Technologie informatyczne w laboratorium innowacji	2	15
Information Technology and Society – wykład monograficzny w języku obcym	4	15
Informatyczne narzędzia organizacji pracy szkoły	2	15
Komputer jako narzędzie zwiększające poziom produktywności i organizacji pracy	2	15

(3) Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego – zdolności – jego celem jest nabycie przez osoby studiujące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pozwalających na skuteczne wsparcie edukacyjne ucznia zdolnego, zarówno w sferze jego zdolności, jak i możliwych trudności. Moduł ten zawiera również przedmioty, które dotyczą zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych, podczas których szczególny nacisk jest kładziony na indywidualne zainteresowania uczniów i uczennic.

Moduł ten jest realizowany podczas 60 godzin zajęć i pozwala na uzyskanie 5 punktów ECTS oraz 2 punktów dzięki praktykom zawodowym u pedagoga szkolnego (60 godzin). Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach tego modułu zaprezentowano w Tabeli poniżej.

Tabela 19.. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS	Liczba godz.
Przedmioty do wyboru z grupy: Wpieranie rozwoju uczniów zdolnych w szkole (Szkolna pedagogika zdolności albo Szkolny program wspierania uczniów zdolnych)	3	30
Metodyka zajęć edukacyjno-wychowawczych	2	30
Praktyka u pedagoga szkolnego	2	60

(4) Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki – jego celem jest wyposażenie osób studiujących w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu dydaktyki informatyki ze szczególnym uwzględnieniem rozwijania umiejętności informatycznych małych dzieci, metodyki nauczania informatyki oraz praktyk zawodowych.

Realizacja modułu wymaga uczestnictwa w 105 godzin zajęć oraz 60 godzin praktyk i skutkuje uzyskaniem 11 punktów ECTS. Moduł realizują przedmioty zamieszczone w poniższej Tabeli.

Tabela 20. Przedmioty przewidziane do realizacji w ramach Modułu przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki

Nazwa przedmiotu	Liczba punktów ECTS	Liczba godz.
Metodyka nauczania informatyki w edukacji wczesnoszkolnej	3	30
Metodyka nauczania informatyki w klasach IV-VIII w szkole podstawowej	2	30
Metodyka nauczania informatyki w szkole ponadpodstawowej	2	30
Metodyka kształcenia komplementarnego	2	15
Praktyka zawodowa – dyplomowa w szkole	2	60

Treści kształcenia zawarte w programie studiów na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki drugiego stopnia, są ściśle powiązane nie tylko z zakładanymi efektami kształcenia, ale też z działalnością naukową pracowników i współpracowników Uczelni w dyscyplinach pedagogika – dyscyplina wiodąca (79%) i informatyka (21%) do których kierunek jest przyporządkowany. Także praca naukowa wykładowców prowadzących przedmioty poszerzające kontekst studiów o wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie innych dyscyplin, wiąże się z realizowanymi w ramach studiów treściami kształcenia. Wyżej wymienione zajęcia prowadzą nauczyciele akademicy, którzy w swoich badaniach naukowych poruszają omawianą na nich problematykę.

W tabelach poniżej przedstawiono przykładowe powiązania pomiędzy kluczowymi treściami programowymi, a wybranymi efektami uczenia się w odniesieniu do konkretnych przedmiotów dla studiów drugiego stopnia, jak również badaniami naukowymi prowadzonymi przez wykładowczyń i wykładowców.

Tabela 21. Realizacja kluczowych treści programowych w odniesieniu do wybranych efektów uczenia się i badań naukowych prowadzonych przez wykładowczynię i wykładowców, na przykładzie konkretnych zajęć dydaktycznych (drugi stopień – pierwszy rok studiów)

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
<p>PZ-2F-SPT Seminarium pedagogiki twórczości</p>	<p>EPI2_W3; A.1.W2. ma wiedzę o miejscu pedagogiki twórczości w systemie nauk pedagogicznych oraz o jej powiązaniach z pedagogiką ogólną, filozofią, pedagogiką zdolności;</p> <p>EPI2_W1; A.1.W3. w pogłębionym stopniu zna kluczowe pojęcia, modele teoretyczne, historyczne i współczesne uwarunkowania kształcenia w obszarze zdolności i twórczości;</p> <p>EPI2_W12; E.1.W13. w pogłębionym stopniu znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności twórczych, współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu</p>	<p>Natura twórczości. Człowiek – twórca. Poznawanie twórczości. Intuicjonizm syntetyczny. Ujęcia fenomenu twórczości. Metoda konstruowania metod heurystycznych. Wzorce twórczości. Mistrzostwo. Pedagogika twórczości jako środek formowania człowieka. Celowo dobrane zestawy zadań. Samouctwo. Podejmowanie wyzwań życia. Urzeczywistnienia wspólnotowości w działaniach twórczych. Odpowiedzialność twórcy. Twórczość osnową rozwoju cywilizacyjnego. Sposoby budowy i realizacji treningów twórczości. Podstawowe reguły kompozycji grafiki abstrakcyjnej. Wzorce dokonań poetyckich i ich struktura.</p>	<p>dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS Główna problematyka zainteresowań badawczych koncentruje się wokół pedagogicznego procesu rozwijania dyspozycji twórczych człowieka oraz pracy z uczniem zdolnym. W tym zakresie prace naukowe obejmują w szczególności: rozwijanie nowej subdyscypliny pedagogicznej pod nazwą pedagogika twórczości, a także identyfikację najważniejszych uwarunkowań sytuacji ucznia zdolnego w szkole i środowisku pozaszkolnym.</p> <p>Wybrane publikacje: Łaszczyk, J. (2021). <i>Na drodze do twórczości i mistrzostwa</i> (pierwsze). Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. https://sowa.aps.edu.pl/document/159146</p> <p>Łaszczyk, J. (2021). Dążąc do twórczości i mistrzostwa. W J. Łaszczyk (redaktor), <i>Na drodze do twórczości i mistrzostwa</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów;</p> <p>EPI2_W10; O.1.1.W.4.</p> <p>w pogłębionym stopniu normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu do twórczości.</p>		<p>Łaszczczyk, J. (2021). U źródeł kształcenia do twórczości w Polsce. W: J. Gmitruk, T. Skoczek (redaktorzy), <i>Wojsko -Historia wojskowa - Bezpieczeństwo Polski</i>. Muzeum Niepodległości w Warszawie, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego.</p> <p>Łaszczczyk, J. (2021). Universitas przestrzenią twórczości i mistrzostwa. W: J. Łaszczczyk (red.), <i>Na drodze do twórczości i mistrzostwa</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.</p> <p>Fila, M., Łaszczczyk, J. (2019). Developing the creativity of teachers in the innovation laboratory. W: L. Gómez Chova, A. López Martínez, I. Candel Torres (red.), <i>ICERI2019 proceedings: 12th annual International Conference of Education, Research and Innovation Seville, Spain 11-13 November 2019</i>. https://doi.org/10.21125/iceri.2019.1312</p>
<p>PZ-2F-BJ1 Badania jakościowe w edukacji – projekt badawczy 1</p>	<p>EPI2_W8 A.2.W6 Zna i rozumie zagadnienia z zakresu metodologii projektowania i prowadzenia badań w pedagogice; zna zasady i normy etyczne związane z realizacją badań.</p>	<p>Tematyka badań w zakresie zdolności i twórczości. Wybór ram teoretycznych do badań własnych. Opracowanie założeń metodologicznych. Prowadzenie badań. Opracowanie wyników</p>	<p>dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS</p> <p>Główne zainteresowania badawcze realizowane w APS, ukierunkowane są na cztery obszary: pedagogikę zdolności, pedagogikę twórczości, nowe technologie w edukacji oraz metodologię badań jakościowych. Wszystkie te obszary są</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>EPI2_U3; A.1.U.4.; O.1.2.U.15.; O.1.2.U.8.</p> <p>Potrafi stosować terminologię z obszaru pedagogiki zdolności i pedagogiki twórczości w bezpośrednim kontakcie z szeroko rozumianym środowiskiem edukacyjnym, profesjonalistami oraz podczas przygotowania opracowań naukowych, realizować badania;</p> <p>EPI2_U3; A.1.U.4., O.1.2.U.15.</p> <p>Potrafi rozróżniać orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułować problemy badawcze, dobierać adekwatne metody, techniki i konstruować narzędzia badawcze; opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań, przygotowywać opracowania poprawne pod względem językowym.</p>	<p>zgodnie ze standardami badań jakościowych. Wnioski i dyskusja wyników. Opracowanie raportu z badań.</p>	<p>wykorzystywane w pracy dydaktycznej ze studentami PZI.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J. (2025). Analiza materiałów wizualnych w badaniach pedagogicznych. W: F. Szlosek (red.), <i>Badanie – dojrzewanie – rozwój: paradygmat badań mieszanych w naukach społecznych</i>. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji.</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J. (2023). Zapośredniczone środki komunikacji w prowadzeniu wywiadów jakościowych, <i>International Journal of New Economics and Social Sciences</i>, 19, Article 3 Special Issue. https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4362</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J. (2024). Trajektorie rozwoju zdolności dzieci podwójnie wyjątkowych. Analiza przypadków kluczowych. <i>Szkoła Specjalna</i>, 85, Article 1. https://czasopisma.aps.edu.pl/index.php/ss/article/view/2090</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Łukasiewicz-Wieleba, J. (2023). Zapośredniczone środki komunikacji w prowadzeniu wywiadów jakościowych. <i>International Journal of New Economics and Social Sciences</i>, 19, Article 3 Special Issue. https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4362</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J., Baum, A. M. (2022). How do You picture a genius? Children’s images of outstanding people. <i>Multidisciplinary Journal of School Education</i>, 11, Article 22. https://doi.org/10.35765/mjse.2022.1122.02</p> <p>Łukasiewicz-Wieleba, J. T. (2018). <i>Rozpoznawanie potencjału oraz wzmocnienia i ograniczenia rozwoju zdolności dzieci w narracjach rodziców</i>. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. http://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/publikacje-online/lukasiewicz-wieleba-joanna-rozpoznawanie-potencjalu-oraz-wzmocnienia-i-ograniczenia-rozwoju-zdolnosci-dzieci-w-narracjach-rodzicow/</p>
<p>PZ-2F-ITS Information Technology and Society – wykład monograficzny w języku obcym</p>	<p>EPI2_U10; A.2.U.1.; O.1.2.U.15. Potrafi stosować terminologię z obszaru informatyki w zakresie opisu urządzeń i oprogramowania w porozumiewaniu się</p>	<p>The problem of information overload, data selection and knowledge management. Sociological aspects of computer science development. Computer</p>	<p>dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS Dorobek naukowy mieści się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika. Koncentruje się na badaniach nad zastosowaniem sztucznej inteligencji w edukacji, e-learningu, kompetencjach</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
	<p>z profesjonalistami i osobami niebędącymi specjalistami z różnych dziedzin;</p> <p>EPI2_U7</p> <p>Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.</p>	<p>science in education: Computer science as a subject of education, as a tool supporting the process teaching and a tool for organizing the teaching process. Database as the basis for the operation of most IT solutions. Information on the Internet: Assessment of the quality and usefulness of the information found. Basic rules for using internet materials. Copyright and netiquette. ICT security and Electronic signature. Basics of building a computer network. Other applications of computer science: Artificial intelligence, advisory systems, ERP systems.</p>	<p>cyfrowych oraz pedagogice medialnej. Obejmuje autorstwo licznych publikacji naukowych, realizację projektów międzynarodowych (Erasmus+), organizację konferencji, działalność redakcyjną oraz ekspercką. Dorobek powiązany jest z praktyką dydaktyczną</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Kuruliszwili, S. (2021). Najnowsze technologie informatyczne a internetowe źródła informacji w procesie samodzielnego podnoszenia kompetencji informatycznych. W: J. Łaszczuk (red.), <i>Na drodze do twórczości i mistrzostwa</i> (s. 111-121).</p> <p>Kuruliszwili, S. (2020). The expectations of primary, high school and university students towards ICT education. W: <i>Edukacja Ustawiczna Dorosłych</i> (s. 43-56). Radom: Instytut Technologii Eksploatacji – PIB.</p> <p>Kuruliszwili, S. (2018). The Change of Perception, Reception and the Source of Information Among Generations Born in 1990s Through the Prism of Foreign Scholars' Views Comparative Professional</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			Pedagogy, 2018, vol. 8, nr 1, s.54-61. Edukacja Ustawiczna Dorosłych, 2017, vol. 97, nr 2, s.63-72
<p>PZ-2F-MIP Mistrzostwo pedagogiczne</p>	<p>EPI2_W7; B.2.W.2; O.1.1.W.3; B.1.W.5; O.1.1.W.11</p> <p>Zna i rozumie zagadnienia związane z zawodem nauczyciela, jego autorefleksją i samorozwojem: rolę nauczyciela i wychowawcy oraz koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zakres oddziaływania nauczyciela w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;</p> <p>EPI2_W12; B.2.W.4</p> <p>Zna i rozumie pogłębionym stopniu potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do własnego rozwoju osobistego: rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności, logicznego i</p>	<p>Nauczyciel – mistrz – geneza pojęcia. Geneza i historia pedeutologii. Osoba nauczyciela w ujęciu teoretycznym. Rozwój zawodowy nauczyciela i model świadomości refleksyjnej. Tożsamość zawodowa nauczyciela i jej rodzaje.</p>	<p>dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS</p> <p>Dorobek naukowy sytuuje się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie Pedagogika. Związany jest z podejmowaniem badań podstawowych, opartych na problemach pedautologii, w tym tożsamości zawodowej pedagoga i kategorii taktu pedagogicznego.</p> <p>Wybrane publikacje:</p> <p>Michalski, J. (2024). Pedeutologia ku zmianie zawodu nauczyciela. W: K. Gawroński, S.M. Kwiatkowski (red.), <i>Dobry nauczyciel, dobry uczeń, dobra, szkoła</i>. Warszawa: Wolters Kluwer.</p> <p>Michalski, J. (2024). Nauczyciel-mentor w szkole. W: M. Dobrzyniak, E. Strutyńska-Laskus (red.), <i>Nauczyciel w czasach wyzwań i niepewności</i>. Warszawa: Wydawnictwo SGGW.</p> <p>Michalski, J. (2024). Prestiż zawodu nauczyciela. W: S.M. Kwiatkowski (red.), <i>Edukacja szkolna z perspektywy nauk pedagogicznych</i>. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Instytut</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			<p>Problemy Współczesnej Cywilizacji im. Marka Dietricha.</p> <p>Michalski, J. (2023). Abstrakcyjne kategorie pedagogiczne a rzetelność badań (na przykładzie taktu i nietaktu pedagogicznego). W: F. Szlosek (red.), <i>Badanie – dojrzewanie – rozwój: trafność i rzetelność badań naukowych</i>. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Sieć Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji.</p> <p>Michalski, J. (2022). Uzasadnienie ważności przywództwa dyrektorów szkół. <i>Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne</i>, 40. https://studiapedagogiczne.ujk.edu.pl/numery/40.pdf</p> <p>Michalski, J. (2021). <i>Horyzonty pedeutologii</i>. Difin. https://ksiegarnia.difin.pl/horyzonty-pedeutologii</p> <p>Michalski, J. (2021). Obszary dialogu instytucjonalnego i interpersonalnego w oświacie. W K. Gawroński, J. Barszczewski, M. Dutka-Mucha, B. Zajda (red.), <i>Współdziałanie w realizacji zadań oświatowych</i>. Wolters Kluwer Polska.</p>

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
			Michalski, J. (2018) Samowychowanie i takt pedagogiczny nauczyciela. W: J. Szempruch, A. Ratajek, J. Smyła (red.), Nauczyciel wobec wyzwań współczesności. Wrocław Wydawnictwo Humanistyczne ViaFerrata (Nowe Horyzonty Edukacji).
PZ-2F-MTE Mentoring i tutoring w edukacji	EPI2_W11; E.1.W4 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia związane z mentoringiem i tutoringiem w edukacji; potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej; dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów na rzecz własnego rozwoju; zasady interakcji i współpracy ucznia i nauczyciela; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy; wagę relacji między uczniem a nauczycielem i jej wpływ na efekty nauczania/uczenia się;	Teorie uczenia się a idee mentoringu i tutoring. Podstawowe zagadnienia terminologiczne. Nauczyciel w całościowym procesie uczenia się. Rola nauczyciela i cel pracy w procesie mentoringu. Rola nauczyciela i cel pracy w procesie tutoring. Relacja między uczniem/studentem a nauczycielem jako centralne pojęcie mentoringu i tutoring. Partycypacja uczniów w procesach nauczania/uczenia się. Efektywność procesów nauczania i uczenia się w tutoring i mentoring – stawianie wymagań, motywowanie i informacja zwrotna. Źródła wiedzy i środowiska wspierające edukację nieformalną. Mentoring i tutoring we	Dr Wioletta Dziarnowska W pracy naukowej zajmuje się przede wszystkim zagadnieniami z zakresu filozofii umysłu i kognitywistyki, interdyscyplinarnie rozumianej etyki (np. neuroetyki, ekoetyki), oraz propozycją ich aplikacji w naukach o edukacji (coaching, tutoring, mentoring jako formy wsparcia człowieka w procesie samorozwoju). Wybrane publikacje: Sarnat-Ciastko, A., Dziarnowska, W. (2024). Self-knowledge and self-determination of the high school student in the perspective of the tutoring process. A theoretical-empirical analysis. Studia z Teorii Wychowania, 4. Dziarnowska, W., Walczak, G. (2018). Zastosowania metod i narzędzi coachingowych wobec rodziców

Nazwa przedmiotu	Wybrane efekty uczenia się (symbol efektu kierunkowego i SKN)	Kluczowe treści programowe	Osoba prowadząca zajęcia i przykładowe obszary jej badań
		<p>współczesnej rzeczywistości edukacyjnej – aspekty etyczne, prawne, finansowe, programowe. Mentoring i tutoring jako narzędzie wyrównywania szans młodzieży. Zagadnienia praktyczne – prowadzenie tutorialu, narzędzia pracy, współpraca z otoczeniem społecznym. Specyfika polskiego mentoringu i tutoring szkolnego/akademickiego. Etyka w mentoringu i tutoring. Praca z uczniami zdolnymi.</p>	<p>we wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka. Niepełnosprawność, 31, s. 42-57.</p> <p>Dziarnowska, W. (2016). Is it possible to know another person's mental experiences? The views of Kazimierz Twardowski and the concept of Roman Ingarden and selected representatives of contemporary cognitive science. Mentality as the subject of psychological studies in the thought of the founder of the Lvov-Warsaw School. W: A. Drabarek (red.). Around the Lvov-Warsaw School (s. 62-88). Warszawa: Wydawnictwo APS.</p>

Wskazane w programie treści realizowane w ramach poszczególnych zajęć dydaktycznych stanowią minimum programowe, rozwijane w sylabusach przedmiotów, w których corocznie wprowadzane są aktualizacje odpowiadające pojawianiu się nowej wiedzy, literatury, doświadczeń, a także potrzebom i zainteresowaniom studentów. Wszystkie sylabusy są tworzone i wprowadzane do systemu USOSweb przez koordynatorów przedmiotu i dostępne dla osób studiujących przed rozpoczęciem zajęć (najpóźniej w pierwszym tygodniu semestru). Nauczyciele akademicki na etapie ich tworzenia – dysponując wprowadzonymi ogólnie danymi ogólnymi, jak też wskazanymi efektami kształcenia dla przedmiotu i treściami kształcenia – uszczegóławiają zakres treści, dobierają metody, szacują nakład pracy osób studiujących oraz precyzują formę i warunki zaliczenia (sposób pomiaru efektów kształcenia). Zachodzi pełna spójność pomiędzy efektem kierunkowym, efektami przedmiotowymi i realizowanymi treściami i metodami, służącymi ich realizacji. Zgodność ta (do weryfikacji na poziomie sylabusów) jest systematycznie sprawdzana audytami, o których szerzej napisano w części Raportu dotyczącym Kryterium 10 „Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów”. Szczegółowy opis zasad wypełniania sylabusów znajduje się w Zarządzeniu nr 138/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 2 lutego 2021 r. w sprawie sylabusu obowiązującego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, sposobu przygotowywania oraz gromadzenia i przechowywania sylabusów przedmiotów realizowanych na studiach pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia, jednolitych studiach magisterskich oraz studiach podyplomowych.

2.2. Harmonogram realizacji programu studiów

2.2.2. Studia pierwszego stopnia

Studia pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (PZI) trwają sześć semestrów (trzy lata). Osoby studiujące realizują 2010 godzin zajęć dydaktycznych i 150 godzin praktyk zawodowych (szczegółowe informacje na temat realizacji praktyk na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki znajdują się w punkcie 5) w ramach siedmiu modułów.

W pierwszym semestrze osoby studiujące realizują 405 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS w ramach przedmiotów głównie z modułu ogólnego oraz trzech innych, ale również mających charakter przygotowawczy/ogólny (np. Podstawy psychologii, Podstawy pedagogiki, Emisja głosu, Użytkowanie komputerów 1). Realizacja tych przedmiotów daje mocne podstawy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresów rozwijanych na kolejnych semestrach. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze pierwszym przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 22. Przedmioty realizowane w pierwszym semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-3F-AZA Algorytmika i zastosowanie algorytmów	30	2
	PZ-3F-EKM Elementy wnioskowania i kultury matematycznej	45	4
	PZ-3F-UK1 Użytkowanie komputerów 1	30	2
	PZ-3F-INF Informatyka	30	2

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności			
Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego			
Moduł psychologiczny	PZ-3F-PPY Podstawy psychologii	30	4
Moduł przygotowania pedagogicznego	PZ-3F-PPG Podstawy pedagogiki	30	4
Moduł przygotowania dydaktycznego	PZ-3F-EMG Emisja głosu	15	1
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki			
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności			
Moduł ogólnoakademicki	PZ-3F-UIE Umiejętności interpersonalne w edukacji 51-0F-JEZ1 Język obcy – 1 AK-0F-FEL Filozofia z elementami logiki PZ-3F-WAK Wprowadzenie w kształcenie akademickie AK-0F-PRP Przedsiębiorczość i rynek pracy (realizacja zdalna) AK-0F-POP Pierwsza pomoc przedmedyczna 52-0F-WF1 Wychowanie fizyczne – 1 AK-0F-BHP Bezpieczeństwo i higiena pracy (kurs e-learningowy)	30 30 45 15 15 15 30 15	2 2 3 1 1 1 - 1

W drugim semestrze osoby studiujące realizują 360 godzin dydaktycznych, za które również otrzymują 30 punktów ECTS. W drugim semestrze kładziony jest nacisk na przygotowanie merytoryczne do nauczania informatyki oraz wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności. W semestrze tym pojawiają się trzy przedmioty do wyboru. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze drugim przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 23. Przedmioty realizowane w drugim semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-3F-PR1 Programowanie I	30	2
	PZ-3F-GKR Grafika komputerowa rastrowa (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>)	30	2
	PZ-3F-PGR Programy do grafiki rastrowej		
	PZ-3F-TGB Tworzenie i edycja grafiki bitmapowej		
	PZ-3F-BIN Bezpieczeństwo informatyczne (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>)	15	1
	PZ-3F-ZBI Zagrożenia i procedury bezpiecznego korzystania z internetu w szkole		
	PZ-3F-PST Profilaktyka szkolna w zakresie bezpiecznego korzystania z technologii		
	PZ-3F-UK2 Użytkowanie komputerów 2	30	2
Moduł przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-PZD Pedagogika zdolności	45	4
	PZ-3F-EUC Efektywne uczenie się (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>)	30	2
	PZ-3F-USU Uwarunkowania skuteczności uczenia się		
	PZ-3F-TTU Trening technik uczenia się		
Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego	PZ-3F-PRC Psychologia rozwoju człowieka	45	5
Moduł psychologiczny			
Moduł przygotowania pedagogicznego			
Moduł przygotowania dydaktycznego	PZ-3F-DYD Podstawy dydaktyki	45	5
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki			
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania			

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
zadań szkolnego pedagoga zdolności			
Moduł ogólnoakademicki	PZ-3F-PSO Podstawy socjologii 52-0F-WF2 Wychowanie fizyczne 51-0F-JE22 Język obcy – 2	30 30 30	3 - 2

W trzecim semestrze osoby studiujące realizują 360 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS. W semestrze tym w dalszej mierze pogłębiają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki oraz realizują pierwsze przedmioty z modułów specjalistycznego przygotowania dydaktycznego (ogólne przygotowanie dydaktyczne zrealizowano w semestrze pierwszym i drugim). Program studiów dla semestru trzeciego przewiduje trzy przedmioty do wyboru. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze trzecim przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 24. Przedmioty realizowane w trzecim semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-3F-PR2 Programowanie II PZ-3F-GKW Grafika komputerowa wektorowa (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-3F-OGW Oprogramowanie do grafiki wektorowej PZ-3F-TGW Tworzenie i edycja grafiki wektorowej	30 30	2 2
	PZ-3F-TSI Tworzenie stron internetowych (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-3F-PIN Programowanie stron internetowych PZ-3F-NSI Narzędzia do tworzenia stron internetowych	30	2
	PZ-3F-SIK Sieci komputerowe (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-3F-ZSI Zarządzanie siecią w pracowni informatycznej PZ-3F-SKE Sieci komputerowe w edukacji	15	2

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-PET Pedagogika twórczości	30	2
Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego Moduł psychologiczny Moduł przygotowania pedagogicznego	AK-0F-PAN Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności	30	2
Moduł przygotowania dydaktycznego			
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki	PZ-3F-DIN Dydaktyka informatyki PZ-3F-RID Rozwijanie umiejętności informatycznych małych dzieci	30 30	2 2
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-OPS Organizacja pracy pedagoga szkolnego PZ-3F-DZD Dydaktyka zdolności	30 15	2 2
Moduł ogólnoakademicki	PZ-3F-BRW Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania PZ-3F-MBP Metody badań pedagogicznych 51-0F-JEZ3 Język obcy – 3	45 30 30	5 2 2

W czwartym semestrze osoby studiujące realizują 345 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS. Warto podkreślić, że w semestrze tym osoby studiujące rozpoczynają przygotowania do napisania pracy dyplomowej licencjackiej w ramach Seminarium licencjackiego. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze czwartym przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 25. Przedmioty realizowane w czwartym semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-3F-PKE Podstawy kodowania w edukacji wczesnoszkolnej (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-3F-ANP Aplikacje do nauki programowania PZ-3F-PSE Programistyczne środowiska edukacyjne PZ-3F-OPD Oprogramowanie dydaktyczne PZ-3F-ERS Elementy robotyki szkolnej (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-3F-RED Robotyka edukacyjna PZ-3F-KPR Konstruowanie i programowanie robotów	30 30 30	2 2 2
Moduł przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-PRK Podstawy prakseologii (realizacja zdalna)	30	2
Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego	PZ-3F-PPU Psychologiczne podstawy uczenia i wychowania	30	2
Moduł psychologiczny	PZ-3F-IEO Instytucje edukacyjne w systemie oświaty (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) – realizacja zdalna	30	3
Moduł przygotowania pedagogicznego	PZ-3F-SYO System oświaty PZ-3F-IED Instytucje edukacyjne		
Moduł przygotowania dydaktycznego			
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki			
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-DYT Dydaktyka twórczości PZ-3F-MPZ Metodyka pracy z uczniem zdolnym	30 30	3 3
Moduł ogólnoakademicki	51-OF-JEZ4 Język obcy – 4 AK-OF-ETY Etyka	30 30	2 2

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
	PZ-3F-LI1 Seminarium dyplomowe licencjackie – 1	30	2
	PZ-3F-IIE Integracja i inkluzja w edukacji (jeden przedmiot do wyboru) PZ-3F-PIW Pedagogika integracyjna i włączająca PZ-3F-SAI Społeczne aspekty integracji i inkluzji	15	2

W piątym semestrze osoby studiujące realizują 315 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS. W semestrze tym zrealizowane zostaną moduły przygotowania psychologiczno-pedagogicznego oraz dydaktycznego do nauczania informatyki. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze piątym przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 26. Przedmioty realizowane w piątym semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-3F-SIN Społeczeństwo informacyjne (jeden przedmiot do wyboru) PZ-3F-PSI Problemy społeczeństwa informacyjnego PZ-3F-CYW Cywilizacyjne wyzwania XXI w. PZ-3F-NIP Narzędzia informatyczne w badaniach pedagogicznych	15 30	2 2
Moduł przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-HEU Heurystyka (jeden przedmiot do wyboru) PZ-3F-MHE Metody heurystyczne PZ-3F-MYH Myślenie heurystyczne PZ-3F-ETT Elementy teorii twórczości PZ-3F-RKS Różnorodność kulturowa w szkole	30 30 30	3 3 2
Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego Moduł psychologiczny Moduł przygotowania pedagogicznego	PZ-3F-WDP Wprowadzenie do pedeutologii	30	2

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania dydaktycznego			
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki	PZ-3F-MNI Metodyka nauczania informatyki	30	3
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-WAZ Wybrane aspekty rozwijania zdolności	30	3
	PZ-3F-MPS Metodyka pracy pedagoga szkolnego	30	3
Moduł ogólnoakademicki	PZ-3FF-KIE Fakultet w języku obcym	15	2
	PZ-3F-KUJ Kultura języka (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>)	15	2
	PZ-3F-KSW Kultura i sztuka wypowiedzi		
	PZ-3F-KKR Edukacja kulturalna i retoryka		
	PZ-3F-LI2 Seminarium dyplomowe licencjackie – 2 (realizacja zdalna)	30	4

W szóstym semestrze osoby studiujące realizują 225 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS. W semestrze tym realizują pozostałe przedmioty przewidziane programem studiów, w ramach czterech modułów. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze szóstym przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 27. Przedmioty realizowane w szóstym semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-3F-MPN Multimedialne projekty nauczycielskie (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) – realizacja zdalna PZ-3F-PMP Projektowanie multimedialnych pomocy edukacyjnych PZ-3F-PKL Projektowanie kursów e-learningowych	30	3

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
	PZ-3F-TWE Technologie wspomagające ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	15	2
Moduł przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-ZTT Założenia treningów twórczości (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-3F-TRT Trening twórczości PZ-3F-TTK Trening twórczości z komputerem	30	3
	PZ-3F-IPU Indywidualizacja pracy z uczniem – diagnoza funkcjonalna i wsparcie personalne	30	3
	PZ-3F-RSW Rodzinne środowisko wychowawcze (realizacja zdalna)	15	2
Moduł przygotowania psychologiczno-pedagogicznego Moduł psychologiczny Moduł przygotowania pedagogicznego			
Moduł przygotowania dydaktycznego			
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki			
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań szkolnego pedagoga zdolności	PZ-3F-MHP Myślenie heurystyczne w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych – projekt PZ-3F-OZD Organizacja zajęć dydaktyczno-wychowawczych w czasie wolnym (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-3F-MZL Metodyka zajęć pozalekcyjnych PZ-3F-MZS Metodyka zajęć pozaszkolnych	30 15	3 2
Moduł ogólnoakademicki	AK-0F-ETZ Etyka zawodu AK-0F-WZP Wybrane zagadnienia prawa (realizacja zdalna)	15 15	1 1

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
	PZ-3F-LI3 Seminarium dyplomowe licencjackie – 3 i złożenie pracy (realizacja zdalna)	30	6

Zajęcia realizowane na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki pierwszego stopnia są zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz osób studiujących. Zajęcia zdalne obowiązkowo odbywają się w trybie synchronicznym, co, zgodnie z interpretacją Ministerstwa Nauki z dnia 13 października 2023 roku (DWM-WSK.852.167.2023.AZ) także kwalifikuje je do grupy zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem prowadzących i studentów.

Kompetencje językowe są rozwijane w trakcie lektoratów obejmujących 4 semestry nauki. Lektoraty pogłębiają znajomość struktur gramatycznych, wzbogacają słownictwo, a także wprowadzają w terminologię obcojęzyczną z zakresu dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia. Prowadzą do osiągnięcia kompetencji językowych na poziomie B2.

W tabelach poniżej zawarto przedmioty umożliwiające studentom studiów pierwszego stopnia nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego. Studenci mają nie tylko możliwość przygotowania się do wymaganego Ustawą egzaminu na poziomie B2, ale też, po jego zdaniu, kontynuują kontakt z językiem obcym poprzez uczestnictwo w konwersatorium na trzecim roku studiów.

Tabela 28. Przedmioty umożliwiające osobom studiującym nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego – studia pierwszego stopnia

Przedmiot	Rok studiów	Liczba godzin i forma realizacji	Liczba ECTS
Język obcy 1	I	30 godzin ćwiczeń	2 ECTS
Język obcy 2	I	30 godzin ćwiczeń	2 ECTS
Język obcy 3	II	30 godzin ćwiczeń	2 ECTS
Język obcy 4	II	30 godzin ćwiczeń	2 ECTS
Fakultet w języku obcym	III	15 godzin konwersatorium	2 ECTS

Osoby studiujące na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizują również przedmioty przygotowujące do samodzielnej pracy badawczej. Należy podkreślić, że większość modułów przedmiotowych programu na studiach pierwszego stopnia bezpośrednio łączy się z prowadzonymi

w Uczelni badaniami naukowymi i służy zdobywaniu przez osoby studiujące pogłębionej wiedzy i umiejętności prowadzenia badań, dostarczając im niezbędnej podbudowy teoretycznej. Konstrukcja programu sprawiła, iż 17 punktów ECTS na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, studia pierwszego stopnia zostało zidentyfikowanych jako punkty, które studenci uzyskują w ramach przedmiotów przygotowujących do pracy badawczej. Po uzyskaniu niezbędnych podstaw teoretycznych w czasie edukacji na pierwszym roku studiów, już w pierwszym semestrze drugiego roku osoby studiujące otrzymują zasób wiedzy na temat metodologii badań pedagogicznych w ramach przedmiotu Metodologia badań pedagogicznych. Wyposażone w podstawowe kompetencje badawcze są gotowe, by od kolejnego semestru rozpocząć półtoraroczną pracę nad dyplomem w ramach seminarium, bowiem w Akademii już studenci pierwszego stopnia podejmują próbę realizacji badań własnych na potrzeby pracy licencjackiej. Dodatkowym przedmiotem pogłębiającym wiedzę i umiejętności studentów w zakresie realizacji badań jest przedmiot Narzędzia informatyczne w badaniach pedagogicznych.

W tabelach poniżej zawarto szczegółowe informacje na temat przedmiotów przygotowujących studentów do samodzielnej działalności naukowo-badawczej.

Tabela 29. Przedmioty przygotowujące do pracy badawczej na pierwszym stopniu studiów

Przedmiot	Rok studiów	Liczba godzin i forma realizacji	Liczba ECTS
Metody badań pedagogicznych	II	30 godzin ćwiczeń	3 ECTS
Seminarium dyplomowe licencjackie – 1	II	30 godzin ćwiczeń	2 ECTS
Seminarium dyplomowe licencjackie – 2	II	30 godzin ćwiczeń	4 ECTS
Seminarium dyplomowe licencjackie – 3 i złożenie pracy	III	30 godzin ćwiczeń	6 ECTS
Narzędzia informatyczne w badaniach pedagogicznych	III	30 godzin warsztatu/konwersatorium/tran.	2 ECTS

W ramach studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki osoby studiujące otrzymują szeroką ofertę zajęć do wyboru. Jak wskazuje program studiów, procentowy udział punktów ECTS, które uzyskują one w ramach takich właśnie zajęć wynosi 34%. Do zajęć tych zaliczają się zamieszone w tabeli poniżej oraz:

- seminaria dyplomowe – 90 godzin (12 ECTS),
- zajęcia językowe – 120 godzin (8 ECTS),
- zajęcia sportowe – 60 godzin (0 ECTS),
- zajęcia o charakterze fakultatywnym (Fakultet w języku obcym) – 15 godzin (2 ECTS).

Tabela 30. Przedmioty do wyboru na pierwszym stopniu studiów

Przedmiot	Rok studiów	Liczba godzin	Liczba ECTS
PZ-3F-GKR Grafika komputerowa rastrowa (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-PGR Programy do grafiki rastrowej</i> <i>PZ-3F-TGB Tworzenie i edycja grafiki bitmapowej</i>	I	30	2
PZ-3F-BIN Bezpieczeństwo informatyczne (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-ZBI Zagrożenia i procedury bezpiecznego korzystania z internetu w szkole</i> <i>PZ-3F-PST Profilaktyka szkolna w zakresie bezpiecznego korzystania z technologii</i>		15	1
PZ-3F-EUC Efektywne uczenie się (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-USU Uwarunkowania skuteczności uczenia się</i> <i>PZ-3F-TTU Trening technik uczenia się</i>		30	2
PZ-3F-GKW Grafika komputerowa wektorowa (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-OGW Oprogramowanie do grafiki wektorowej</i> <i>PZ-3F-TGW Tworzenie i edycja grafiki wektorowej</i>	II	30	2
PZ-3F-TSI Tworzenie stron internetowych (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-PIN Programowanie stron internetowych</i> <i>PZ-3F-NSI Narzędzia do tworzenia stron internetowych</i>		30	2
PZ-3F-SIK Sieci komputerowe (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-ZSI Zarządzanie siecią w pracowni informatycznej</i> <i>PZ-3F-SKE Sieci komputerowe w edukacji</i>		15	2
PZ-3F-PKE Podstawy kodowania w edukacji wczesnoszkolnej (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-ANP Aplikacje do nauki programowania</i> <i>PZ-3F-PSE Programistyczne środowiska edukacyjne</i>		30	2
PZ-3F-ERS Elementy robotyki szkolnej (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-RED Robotyka edukacyjna</i> <i>PZ-3F-KPR Konstruowanie i programowanie robotów</i>		30	2
PZ-3F-IEO Instytucje edukacyjne w systemie oświaty (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-SYO System oświaty</i> <i>PZ-3F-IED Instytucje edukacyjne</i>		30	3
PZ-3F-IIE Integracja i inkluzja w edukacji (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-PIW Pedagogika integracyjna i włączająca</i> <i>PZ-3F-SAI Społeczne aspekty integracji i inkluzji</i>		15	2
PZ-3F-SIN Społeczeństwo informacyjne (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-3F-PSI Problemy społeczeństwa informacyjnego</i> <i>PZ-3F-CYW Cywilizacyjne wyzwania XXI w.</i>		III	15
PZ-3F-HEU Heurystyka (jeden przedmiot do wyboru)	30		3

Przedmiot	Rok studiów	Liczba godzin	Liczba ECTS
<i>PZ-3F-MHE Metody heurystyczne</i>			
<i>PZ-3F-MYH Myślenie heurystyczne</i>			
PZ-3F-KUJ Kultura języka (jeden przedmiot do wyboru)		15	2
<i>PZ-3F-KSW Kultura i sztuka wypowiedzi</i>			
<i>PZ-3F-KKR Edukacja kulturalna i retoryka</i>			
PZ-3F-MPN Multimedialne projekty nauczycielskie (jeden przedmiot do wyboru)		30	3
<i>PZ-3F-PMP Projektowanie multimedialnych pomocy edukacyjnych</i>			
<i>PZ-3F-PKL Projektowanie kursów e-learningowych</i>			
PZ-3F-ZTT Założenia treningów twórczości (jeden przedmiot do wyboru)		30	3
<i>PZ-3F-TRT Trening twórczości</i>			
<i>PZ-3F-TTK Trening twórczości z komputerem</i>			
PZ-3F-OZD Organizacja zajęć dydaktyczno-wychowawczych w czasie wolnym (jeden przedmiot do wyboru)		15	2
<i>PZ-3F-MZL Metodyka zajęć pozalekcyjnych</i>			
<i>PZ-3F-MZS Metodyka zajęć pozaszkolnych</i>			

2.2.2. Studia drugiego stopnia

Studia drugiego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki trwają cztery semestry (dwa lata).

W pierwszym semestrze osoby studiujące realizują 240 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS. W semestrze tym realizowane są przedmioty w ramach wszystkich czterech modułów – największy nacisk położono na przedmioty przygotowujące do wykonywania zadań pedagoga szkolnego. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze pierwszym przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 31. Przedmioty realizowane w pierwszym semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł kierunkowego przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań pedagoga	PZ-2F-TPU Teoretyczne podstawy pracy z uczniem zdolnym i badań nad zdolnościami (jeden przedmiot do wyboru)	30	3
	<i>PZ-2F-PPZ Podstawy pedagogiki zdolności</i>		
	<i>PZ-2F-WKB Współczesne kierunki badań nad zdolnościami i twórczością</i>		
	PZ-2F-EPE Elementy psychologii emocji i motywacji	30	4

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
	PZ-2F-NAM Nauczyciel – mistrz (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-2F-MIP Mistrzostwo pedagogiczne PZ-2F-TPE Takt pedagogiczny PZ-2F-MR1 Seminarium dyplomowe magisterskie – 1 PZ-2F-MTE Mentoring i tutoring w edukacji	15 30 15	2 4 2
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-2F-PRO Programowanie PZ-2F-EZD Edukacja zdalna (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-2F-IKZ Informatyczne narzędzia kształcenia zdalnego PZ-2F-PEL Platformy e-learningowe i narzędzia komunikacji zdalnej PZ-2F-KZP Komputer jako narzędzie zwiększające poziom produktywności i organizacji pracy	30 15 15	4 3 2
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego – zdolności	PZ-2F-WRU Wpieranie rozwoju uczniów zdolnych w szkole (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-2F-SPZ Szkolna pedagogika zdolności PZ-2F-SPW Szkolny program wspierania uczniów zdolnych	30	3
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki	PZ-2F-MNI Metodyka nauczania informatyki w edukacji wczesnoszkolnej	30	3

W drugim semestrze osoby studiujące realizują 300 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS. W semestrze tym pogłębiają wiedzę, rozszerzają umiejętności i kompetencje społeczne przewidziane w ramach przedmiotów wchodzących w skład wszystkich modułów – w szczególności merytorycznego przygotowania do zadań pedagoga szkolnego i nauczania informatyki, a kończą realizację modułu przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze drugim przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 32. Przedmioty realizowane w drugim semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł kierunkowego przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań pedagoga	PZ-2F-WRS Współpraca z rodzicami i środowiskiem szkoły	30	2
	PZ-2F-DPE Diagnoza pedagogiczna	30	2
	PZ-2F-SPT Seminarium pedagogiki twórczości	30	2
	PZ-2F-PRU Psychopatologia rozwoju	30	3
	PZ-2F-BJ1 Badania jakościowe w edukacji – projekt badawczy 1	15	1
	PZ-2F-MR2 Seminarium dyplomowe magisterskie – 2	30	4
	PZ-2F-OEI Ocenianie i ewaluacja w szkole	15	2
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-2F-GK3 Grafika komputerowa 3D <i>(jeden przedmiot do wyboru)</i>	30	2
	PZ-2F-MG3 Modelowanie grafiki 3D		
	PZ-2F-PD3 Projektowanie pomocy dydaktycznych 3D		
	PZ-2F-MIN Modelowanie informatyczne	15	2
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego – zdolności	PZ-2F-ITS Information Technology and Society – wykład monograficzny w języku obcym	15	4
	PZ-2F-MZE Metodyka zajęć edukacyjno-wychowawczych	30	2
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki	PZ-2F-MIS Metodyka nauczania informatyki w klasach IV- VIII w szkole podstawowej	30	2

W trzecim semestrze osoby studiujące realizują 300 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS. W semestrze tym również przeważają treści programowe wchodzące w skład dwóch pierwszych modułów. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze trzecim przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 33. Przedmioty realizowane w trzecim semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł kierunkowego przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań pedagoga	PZ-2F-DZE Doradztwo zawodowe i edukacyjne	15	2
	PZ-2F-WPP Warsztaty praktyczne pedagoga (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>)	30	2
	PZ-2F-WPS Warsztat pedagoga szkolnego		
	PZ-2F-WKW Warsztat kompetencji wychowawczych		
	PZ-2F-TUZ Terapia pedagogiczna	30	3
	uczniów z parcjalnymi zaburzeniami rozwoju	30	2
	PZ-2F-HMP Historia myśli pedagogicznej	15	2
	PZ-2F-BJ2 Badania ilościowe w edukacji – projekt badawczy 2	15	2
	PZ-2F-PZP Prawne aspekty pomocy pedagogicznej	15	1
	AK-0F-WFN Współczesne nurty filozofii	30	4
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-2F-NIB Narzędzia informatyczne do opracowania wyników badań (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>)	30	2
	PZ-2F-KAI Komputerowa analiza danych ilościowych		
	PZ-2F-WIB Warsztat informatyczny badacza		
	PZ-2F-SLE Social learning – wykorzystanie mediów społecznościowych w procesie kształcenia	15	2
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego – zdolności	PZ-2F-TIL Technologie informatyczne w laboratorium innowacji	15	2

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin	Liczba ECTS
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki	PZ-2F-MID Metodyka nauczania informatyki w szkole ponadpodstawowej	30	2

W czwartym semestrze osoby studiujące realizują 210 godzin dydaktycznych, za które otrzymują 30 punktów ECTS. W semestrze tym położony jest nacisk na realizację treści programowych w ramach modułu przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego. W tabeli poniżej przedstawiono realizowane w semestrze czwartym przedmioty z uwzględnieniem modułów, do których zostały przyporządkowane w programie studiów.

Tabela 34. Przedmioty realizowane w czwartym semestrze studiów z uwzględnieniem modułów

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin i forma realizacji	Liczba ECTS
Moduł kierunkowego przygotowania merytorycznego do wykonywania zadań pedagoga	PZ-2F-PUS Pedagogika pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-2F-RTP Reeducacja i terapia pedagogiczna PZ-2F-PES Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	30	3
	PZ-2F-IZD Identyfikacja zdolności (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>) PZ-2F-PDZ Pedagogiczna diagnoza zdolności uczniów PZ-2F-MIZ Metody identyfikacji uczniów zdolnych w pracy nauczyciela	15	2
	PZ-2F-UPE Uczniowskie projekty edukacyjne	30	2
	PZ-2F-PKT Psychologiczne koncepcje twórczości	15	2
	PZ-2F-DOP Działania organizacji pozarządowych na rzecz dzieci i rodzin	15	2
	PZ-2F-TNP Teorie i nurty we współczesnej pedagogice	15	2

Nazwa modułu	Przedmioty	Liczba godzin i forma realizacji	Liczba ECTS
	PZ-2F-PCD Prawa człowieka i prawa dziecka PZ-2F-PRE Przedsiębiorczość w edukacji PZ-2F-MR4 Seminarium dyplomowe magisterskie – 4 i złożenie pracy	15 15 30	2 1 8
Moduł przygotowania merytorycznego do nauczania informatyki	PZ-2F-INO Informatyczne narzędzia organizacji pracy szkoły	15	2
Moduł przygotowania dydaktycznego do wykonywania zadań pedagoga szkolnego – zdolności			
Moduł przygotowania dydaktycznego do nauczania informatyki	PZ-2F-MKK Metodyka kształcenia komplementarnego	15	2

Wszystkie zajęcia realizowane na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki drugiego stopnia są zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz osób studiujących. Zajęcia zdalne obowiązkowo odbywają się w trybie synchronicznym, co, zgodnie z interpretacją Ministerstwa Nauki z dnia 13 października 2023 roku (DWM-WSK.852.167.2023.AZ) także kwalifikuje je do grupy zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem prowadzących i studentów.

Kompetencje językowe są rozwijane poprzez uczestnictwo w wykładzie i konwersatorium w języku obcym (tabela poniżej).

Tabela 35. Przedmioty umożliwiające osobom studiującym nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego – studia drugiego stopnia

Przedmiot	Rok studiów	Liczba godzin i forma realizacji	Liczba ECTS
Information Technology and Society – wykład monograficzny w języku obcym	I	15 godzin wykładu	4 ECTS
Translatorium w języku obcym	II	30 godzin konwersatorium	4 ECTS

Na studiach drugiego stopnia osoby studiujące na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizują przedmioty pogłębiające wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnej pracy badawczej.

Konstrukcja programu sprawiła, iż 30 punktów ECTS na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, studia drugiego stopnia zostało zidentyfikowanych jako punkty, które studenci uzyskują w ramach przedmiotów przygotowujących do pracy badawczej. Po uzyskaniu niezbędnych podstaw do prowadzenia badań w czasie edukacji na pierwszym stopniu studiów, już w pierwszym semestrze pierwszego roku osoby studiujące otrzymują zasób wiedzy na temat badań nad zdolnościami oraz rozpoczynają realizację Seminarium dyplomowego magisterskiego. Dodatkowo pogłębiają praktyczne umiejętności badawcze zarówno w paradygmacie jakościowym (Badania jakościowe w edukacji – projekt badawczy 1), jak i ilościowym (Badania ilościowe w edukacji – projekt badawczy 2). Dodatkowymi przedmiotami pogłębiającymi wiedzę i umiejętności osób studiujących w zakresie realizacji badań jest przedmiot z grupy Narzędzia informatyczne do opracowania wyników badań (jeden przedmiot do wyboru). Szczegółowo przedmioty przygotowujące do pracy badawczej na drugim stopniu studiów kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 36. Przedmioty przygotowujące do pracy badawczej na drugim stopniu studiów

Przedmiot	Rok studiów	Liczba godzin i forma realizacji	Liczba ECTS
Teoretyczne podstawy pracy z uczniem zdolnym i badań nad zdolnościami (jeden przedmiot do wyboru) - Podstawy pedagogiki zdolności - Współczesne kierunki badań nad zdolnościami i twórczością	I	30 godzin wykładu	3 ECTS
Seminarium dyplomowe magisterskie – 1	I	30 godzin warsztatu/konwersatorium/tran.	4 ECTS
Badania jakościowe w edukacji – projekt badawczy 1	I	15 godzin ćwiczeń	1 ECTS
Seminarium dyplomowe magisterskie – 2	I	30 godzin ćwiczeń	4 ECTS
Narzędzia informatyczne do opracowania wyników badań (jeden przedmiot do wyboru) - Komputerowa analiza danych ilościowych - Warsztat informatyczny badacza	II	30 godzin warsztatu/konwersatorium/tran.	2 ECTS
Badania ilościowe w edukacji – projekt badawczy 2	II	15 godzin wykładu	2 ECTS
Seminarium dyplomowe magisterskie – 3	II	30 godzin ćwiczeń	6 ECTS
Seminarium dyplomowe magisterskie – 4 i złożenie pracy	II	30 godzin ćwiczeń	8 ECTS

W ramach studiów drugiego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki osoby studiujące otrzymują szeroką ofertę zajęć do wyboru. Jak wskazuje program studiów, procentowy udział punktów ECTS, które uzyskują oni w ramach takich właśnie zajęć, wynosi 38%. Do zajęć tych zaliczają się zamieszone w tabeli poniżej oraz seminaria dyplomowe (120 godzin; 22 ECTS).

Tabela 37. Przedmioty do wyboru na drugim stopniu studiów

Przedmiot	Rok studiów	Liczba godzin	Liczba ECTS
PZ-2F-TPU Teoretyczne podstawy pracy z uczniem zdolnym i badań nad zdolnościami (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-PPZ Podstawy pedagogiki zdolności</i> <i>PZ-2F-WKB Współczesne kierunki badań nad zdolnościami i twórczością</i>	I	30	3
PZ-2F-NAM Nauczyciel – mistrz (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-MIP Mistrzostwo pedagogiczne</i> <i>PZ-2F-TPE Takt pedagogiczny</i>		15	2
PZ-2F-EZD Edukacja zdalna (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-IKZ Informatyczne narzędzia kształcenia zdalnego</i> <i>PZ-2F-PEL Platformy e-learningowe i narzędzia komunikacji zdalnej</i>		15	2
PZ-2F-WRU Wpieranie rozwoju uczniów zdolnych w szkole (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-SPZ Szkolna pedagogika zdolności</i> <i>PZ-2F-SPW Szkolny program wspierania uczniów zdolnych</i>		30	3
PZ-2F-GK3 Grafika komputerowa 3D (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-MG3 Modelowanie grafiki 3D</i> <i>PZ-2F-PD3 Projektowanie pomocy dydaktycznych 3D</i>		30	2
PZ-2F-WPP Warsztaty praktyczne pedagoga (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-WPS Warsztat pedagoga szkolnego</i> <i>PZ-2F-WKW Warsztat kompetencji wychowawczych</i>		II	30
PZ-2F-NIB Narzędzia informatyczne do opracowania wyników badań (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-KAI Komputerowa analiza danych ilościowych</i> <i>PZ-2F-WIB Warsztat informatyczny badacza</i>	30		2
PZ-2F-PUS Pedagogika pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-RTP Reeducacja i terapia pedagogiczna</i> <i>PZ-2F-PES Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</i>	30		3
PZ-2F-IZD Identyfikacja zdolności (jeden przedmiot do wyboru) <i>PZ-2F-PDZ Pedagogiczna diagnoza zdolności uczniów</i> <i>PZ-2F-MIZ Metody identyfikacji uczniów zdolnych w pracy nauczyciela</i>	15		2

2.3. Formy i organizacja zajęć

Przedmioty na obu poziomach studiów kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizowane są w następujących formach: wykłady, ćwiczenia, warsztaty i konwersatoria. Dobór form zajęć w programach studiów zaprezentowano w poniższych tabelach.

W tabelach poniżej zestawiono dobór form zajęć dla studiów pierwszego stopnia w podziale na lata studiów, a w dalszej kolejności w podziale na semestry.

Tabela 38. Struktura form zajęć w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki – lata studiów

Rok studiów	Liczba godzin wykładów	Liczba godzin ćwiczeń	Liczba godzin konwersatoriów/ warsztatów	Liczba punktów ECTS na poszczególnych latach
I	180	405	180	60
II	120	375	210	60
III	105	285	150	60

Tabela 39. Struktura form zajęć w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki – semestry studiów

Semestr studiów	Liczba godzin wykładów	Liczba godzin ćwiczeń	Liczba godzin konwersatoriów/ warsztatów	Liczba punktów ECTS na poszczególnych semestrach
1	105	210	90	30
2	75	195	90	30
3	60	180	120	30
4	60	195	90	30
5	75	165	75	30
6	30	120	75	30

W tabelach poniżej zestawiono dobór form zajęć dla studiów drugiego stopnia w podziale na lata studiów, a w dalszej kolejności w podziale na semestry.

Tabela 40. Struktura form zajęć w programie studiów drugiego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki – lata studiów

Rok studiów	Liczba godzin wykładów	Liczba godzin ćwiczeń	Liczba godzin warsztatów/konwersatoriów	Liczba punktów ECTS na poszczególnych latach
I	165	150	225	60
II	135	240	135	60

Tabela 41. Struktura form zajęć w programie studiów drugiego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki – semestry studiów

Semestr studiów	Liczba godzin wykładów	Liczba godzin ćwiczeń	Liczba godzin konwersatoriów/warsztatów	Liczba punktów ECTS na poszczególnych semestrach
1	75	45	120	30
2	90	105	105	30
3	90	105	105	30
4	45	135	30	30

Poszczególne przedmioty dydaktyczne realizowane są w formie wykładów i ćwiczeń (ocenianych łącznie), bądź tylko wykładów lub tylko ćwiczeń, konwersatoriów, warsztatów. Wykłady prowadzone są przez samodzielnych pracowników naukowych, adiunktów badawczo-dydaktycznych lub adiunktów dydaktycznych. Przeznaczone są dla całego kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki lub dla grup ponad 100-osobowych (np. wykłady dla całego rocznika). Ćwiczenia i warsztaty, oprócz przekazywania wiedzy, mają na celu kształtowanie umiejętności oraz kompetencji praktycznych i społecznych. Niektóre z nich są oceniane, inne zaliczane bez oceny. Kwestie liczebności grup reguluje Zarządzenie nr 582/2024 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 22 maja 2024 roku.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizowane są małolicznych grupach, co niesie wiele korzyści, które wpływają zarówno na jakość kształcenia, jak i na komfort nauki osób studiujących. Przede wszystkim, mniejsza liczba uczestniczek i uczestników zajęć sprzyja indywidualizacji procesu dydaktycznego. Osoby prowadzące mają więcej możliwości, aby dostrzec potrzeby każdego studenta i studentki, udzielić im wsparcia, a także dopasować metody nauczania do zróżnicowanych stylów uczenia się. W takich warunkach osoby studiujące częściej i chętniej angażują się w dyskusje, zadają pytania i aktywnie uczestniczą w zajęciach, co przekłada się na lepsze zrozumienie przekazywanych treści. Małoliczne grupy sprzyjają również budowaniu bliższej relacji między wykładowcą a osobami studiującymi, jak również między samymi uczestnikami i uczestniczkami grupy. Atmosfera w mniejszej grupie zazwyczaj sprzyja większemu poczuciu

bezpieczeństwa i otwartości, co jest szczególnie istotne podczas zajęć wymagających wypowiedzi ustnych, prezentacji czy pracy zespołowej.

Nie bez znaczenia jest również aspekt praktyczny. W małych grupach łatwiej zorganizować zajęcia warsztatowe, w szczególności te wykorzystujące komputery i roboty. Możliwość częstszej interakcji i natychmiastowej informacji zwrotnej przyspiesza przyswajanie wiedzy i rozwijanie umiejętności praktycznych, tak ważnych w przygotowaniu informatycznym. Dodatkowo, prowadzący może na bieżąco monitorować postępy osób studiujących i szybciej reagować na pojawiające się trudności.

Zajęcia w kameralnych grupach również sprzyjają kształtowaniu kompetencji miękkich, takich jak komunikacja interpersonalna, umiejętność pracy w zespole czy autoprezentacja, które są niezbędne na współczesnym rynku pracy. Dzięki większej aktywności i zaangażowaniu w proces dydaktyczny, osoby studiujące nie tylko efektywniej przyswajają wiedzę, ale również zyskują cenne doświadczenia, które mogą wykorzystać w przyszłej karierze zawodowej.

2.4. Metody kształcenia

Metody kształcenia są ściśle związane z efektami kształcenia i ich dobór dyktowany jest przede wszystkim odpowiednością wobec zakładanych efektów i maksymalizacją szans na pełną realizację treści kształcenia. Zwraca się też uwagę, aby stosowane metody kształcenia sprzyjały właściwej organizacji treści i ich integracji, uwzględniały charakter przedmiotu, brały pod uwagę preferencje i potencjał studentów, a także optymalnie wykorzystywały posiadaną bazę materialną.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku *Pedagogika Zdolności i Informatyki* realizowane są w sposób sprzyjający rozwijaniu kompetencji badawczych, twórczych oraz poznawczych studentów, a także ich przygotowaniu do samodzielnego podejmowania prób prowadzenia badań naukowych. Program kształcenia ukierunkowany jest na stymulowanie potencjału twórczego, intelektualnego i technologicznego studentów, z uwzględnieniem indywidualnych zdolności, predyspozycji oraz zainteresowań poznawczych. W programie studiów uwzględnia się metody, które rozwijają kompetencje naukowe studentek i studentów. Są oni stopniowo przygotowujący do prowadzenia zarówno samodzielnych, jak i zespołowych badań naukowych, które znajdują swoje zwieńczenie w pracy dyplomowej. Przedmioty te stanowią istotną część programu studiów pierwszego i drugiego stopnia, a wśród metod kształcenia wykorzystywanych na zajęciach znajdują się m. in. wykład interaktywny, metoda projektów, dyskusja, analiza dokumentów, pogadanka. Informacje na temat realizowanych w ramach kierunku przedmiotów przygotowujących do realizacji badań własnych przedstawiono w tabelach 29, 36 w punkcie 2. Harmonogram realizacji programu studiów.

Szczególny nacisk położono na zastosowanie nowoczesnych metod dydaktycznych, które wspierają osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie informatyki, technologii cyfrowych, programowania robotów edukacyjnych, a także rozwoju umiejętności dydaktycznych. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod warsztatowych, projektowych oraz praktyczno-działaniowych, umożliwiających aktywne uczestnictwo studentów w procesie uczenia się poprzez doświadczenie, rozwiązywanie problemów oraz współpracę zespołową. Zastosowane strategie dydaktyczne odwołują się do założeń konstruktywizmu oraz pedagogiki twórczości, kładąc nacisk na uczenie się oparte na działaniu, eksploracji, refleksji i tworzeniu. Realizacja zajęć sprzyja rozwojowi tzw. kompetencji miękkich, takich jak komunikacja interpersonalna, współpraca, samoregulacja, inicjatywność oraz poczucie sprawczości i własnej wartości. Studenci mają również możliwość projektowania autorskich rozwiązań dydaktycznych, eksperymentowania z nowymi technologiami edukacyjnymi oraz wdrażania innowacyjnych form pracy z dziećmi uzdolnionymi.

Program, wyznaczając efekty do realizacji dla każdego przedmiotu, zakłada dowolność wyboru metod, obligując nauczycieli akademickich do ostatecznego ich określenia w sylabusie przedmiotu. Różnorodność możliwych do wyboru metod przekłada się na zróżnicowanie i wielostronność przyjmowanych rozwiązań metodycznych – co znajduje swoje odzwierciedlenie w sylabusach.

Najczęstsze metody dydaktyczne stosowane w celu osiągnięcia założonych efektów uczenia się zostały zaprezentowane w Tabeli 42:

Tabela 42. Metody dydaktyczne stosowane w celu osiągnięcia założonych efektów kształcenia

Efekty	Metody kształcenia
Wiedza	<ul style="list-style-type: none"> – Wykład (konwencjonalny, problemowy, monograficzny, konwersatoryjny, z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej) – Pogadanka, rozmowa kierowana – Dyskusja (panelowa, moderowana, akademicka) – Burza mózgów – Prezentacja multimedialna (w tym wykonana przez studentów) – Praca z tekstem źródłowym i jego analiza krytyczna – Sesja plakatowa – Quizy edukacyjne (np. Kahoot, Quizlet) – Gry dydaktyczne (symulacyjne, strategiczne) – Metody problemowe, heurystyczne, badawcze – Metoda projektu (elementy projektowania rozwiązań edukacyjnych) – Metoda Jigsaw („układanka ekspercka”) – Scenariusze i symulacje edukacyjne (z wykorzystaniem ról, np. debaty, kampanie informacyjne) – Eksperymenty edukacyjne (np. dotyczące skuteczności metod uczenia się) – Karty pracy z pytaniami naprowadzającymi – Krytyczna analiza tekstów (seminarium zadaniowe – indywidualne i grupowe rozwiązania) – Grywalizacja i elementy gamifikacji – Narzędzia e-learningowe i aplikacje edukacyjne (np. Genially, LearningApps) – Rozwiązywanie zadań problemowych (także z użyciem aplikacji programistycznych lub robotów)
Umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> – Analiza i interpretacja tekstów źródłowych – Analiza SWOT – Praca z tekstem, eseje, raporty – Dyskusja, dialog, argumentacja – Ćwiczenia praktyczne i warsztatowe – Praca z multimediami (pokazy, tutoriale, wizualizacje) – Prezentacje projektów (indywidualnych i grupowych) – Sesje plakatowe i prezentacje posterowe – Gry dydaktyczne, burza mózgów, kula śnieżna – Symulacje sytuacyjne (np. mikronauczanie)

Efekty	Metody kształcenia
	<ul style="list-style-type: none"> – Scenki i inscenizacje (metody dramowe) – Metoda projektu i miniprojektu – Praca w zespołach zadaniowych – E-learning i blended learning – Ćwiczenia z użyciem aplikacji programistycznych (np. Scratch, Blockly, Code.org) – Programowanie i sterowanie robotami edukacyjnymi (np. Photon, Blue-Bot) – Praca na platformach edukacyjnych i chmurze (np. Google Workspace, MS Teams) – Konsultacje indywidualne (feedback, tutoring) – Tworzenie materiałów dydaktycznych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych
Kompetencje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> – Metody aktywizujące i działaniowe (projekty społeczne, działania na rzecz grupy) – Praktyki pedagogiczne w środowisku edukacyjnym – Praca zespołowa – tworzenie map myśli, plakatów, narzędzi dydaktycznych – Dyskusja i dialog grupowy (moderowane i spontaniczne) – Metody waloryzacyjne i eksponujące wartości (np. debata oksfordzka) – Symulacje sytuacyjne i odgrywanie ról – Projekty edukacyjne i społeczne – Kształtowanie empatii i współpracy poprzez gry edukacyjne i działania grupowe (np. z wykorzystaniem maty do kodowania, zabawy muzyczno-ruchowe) – Tworzenie wspólnych prezentacji, materiałów dydaktycznych – Metody dramowe (scenki, inscenizacje, kampanie społeczne) – Aktywności z robotami edukacyjnymi wymagające współpracy (np. programowanie tras w parach/grupach)

Metody kształcenia stosowane w ramach realizacji przedmiotów w języku obcym są dobierane w sposób umożliwiający studentom nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości danego języka. Ze względu na praktyczny charakter zajęć stosowane są przede wszystkim metody pozwalające na rozwijanie struktur leksykalno-gramatycznych oraz umiejętności komunikacyjnych, takie jak pogadanka, metody aktywizujące (dyskusja, dialog), metoda komunikacyjna, projektu, praktyczna, eksponująca, design thinking. Stosowane są także multimedialne techniki nauczania w strategiach bezpośrednich (pamięciowe, kojarzeniowe i kompensacyjne), pośrednich oraz społecznych (współpraca interpersonalna). W przypadku przedmiotów Język obcy 1,2 i 3 studenci mają do dyspozycji także ćwiczenia na Platformie Internetowej APS rozwijające umiejętności czytania, słuchania i pisania oraz znajomość struktur gramatycznych i leksykalnych. W przypadku realizowanych na studiach pierwszego i drugiego stopnia konwersatoriów w języku obcym dominują metody podnoszące umiejętności komunikacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem dyskusji i dialogu.

Szczegółowe informacje na temat realizacji przedmiotów w języku obcym zostały przedstawione w tabelach 28, 35 w punkcie 2. Harmonogram realizacji programu studiów.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość w ramach poszczególnych przedmiotów wynika z zapisów Programu studiów oraz dodatkowo regulowany jest uchwałami Senatu. Ma to na celu utrzymanie pełnej kontroli Uczelni nad liczbą zajęć realizowanych zdalnie – z jednej strony zadbanie o to, by studenci w miarę możliwości zetknęli się z tą formą kształcenia, z drugiej zaś – by była ona wykorzystywana z umiarem i w przypadkach uzasadnionych merytorycznie. Zgodnie z Uchwałą nr 737/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedmiotów realizowanych zdalnie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w roku akademickim 2024/2025 na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki włączono do grupy przedmiotów realizowanych zdalnie, w sposób synchroniczny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przedmiot AK-OF-PAN Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności (2 ECTS). Zgodnie z Uchwałą nr 62/2025 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedmiotów realizowanych zdalnie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w roku akademickim 2025/2026 na wszystkich kierunkach studiów seminaρια dyplomowe licencjackie: Seminarium-2 i Seminarium-3 oraz seminaρια dyplomowe magisterskie: Seminarium-2, Seminarium-3 i Seminarium-4 mogą być realizowane zdalnie, w sposób synchroniczny, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, po uzyskaniu zgody dyplomantów. Z tej zgody wyłączone jest bezwarunkowo Seminarium-1 na studiach licencjackich i magisterskich.

Listę wszystkich przedmiotów realizowanych zdalnie w roku akademickim 2025/26 na kierunku *Pedagogika Zdolności i Informatyki* pierwszego stopnia zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 43. Przedmioty realizowane zdalnie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki pierwszego stopnia w roku akademickim 2025/2026

Rok studiów	Przedmiot	Semestr zimowy	Semestr letni
I rok studiów	Przedsiębiorczość i rynek pracy 1 ECTS)	15 h (wykład)	
I rok studiów	Bezpieczeństwo i higiena pracy 1 ECTS)	15 h (wykład)	
II rok studiów	Podstawy prakseologii (2 ECTS)		30 h (ćwiczenia)
II rok studiów	Instytucje edukacyjne w systemie oświaty (jeden przedmiot do wyboru): - System oświaty - Instytucje edukacyjne (3 ECTS)		30 h (wykład)
III rok studiów	Seminarium dyplomowe licencjackie – 2 (4 ECTS)	30 h (ćwiczenia)	
III rok studiów	Multimedialne projekty nauczycielskie (jeden przedmiot do wyboru): - Projektowanie multimedialnych pomocy edukacyjnych - Projektowanie kursów e-learningowych (3 ECTS)		30 h (war./kon./tran.)
III rok studiów	Wybrane zagadnienia prawa (1 ECTS)		15 h (wykład)

Rok studiów	Przedmiot	Semestr zimowy	Semestr letni
III rok studiów	Rodzinne środowisko wychowawcze (2 ECTS)		15 h (wykład)
III rok studiów	Seminarium dyplomowe licencjackie – 3 i złożenie pracy (6 ECTS)		30 h (ćwiczenia)

Uchwałą nr 62/2025 (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 62/2025) Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 25 czerwca 2025 r. zatwierdzono przedmioty realizowane zdalnie w roku akademickim 2025/26 na studiach drugiego stopnia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (tabela poniżej).

Tabela 44. Przedmioty realizowane zdalnie, w sposób synchroniczny, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki drugiego stopnia w roku akademickim 2025/2026

Rok studiów	Przedmiot	Semestr zimowy	Semestr letni
I rok studiów	Edukacja zdalna (3 ECTS)	15 h (ćwiczenia)	
I rok studiów	Information Technology and Society – wykład monograficzny w języku obcym (4 ECTS)		15 h (wykład)

Kwestię zajęć zdalnych reguluje Zarządzenie Rektora nr 225/2021 z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu zdalnego kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Zajęcia zdalne realizowane są za pomocą platformy MS Teams, do której dostęp mają wszyscy studenci i nauczyciele akademicy. Doświadczenie w posługiwaniu się tym narzędziem, zdobyte podczas pandemii COVID-19, wykorzystywane jest do dziś. Platforma MS Teams służy obecnie nie tylko jako środek do prowadzenia zajęć zdalnych w trybie synchronicznym, ale też jako narzędzie do szybkiej, codziennej komunikacji i narzędzie pomocnicze dla prowadzenia zajęć: platforma udostępniania materiałów dydaktycznych i zbierania prac studenckich, program do zarządzania zespołami i planowania działań – z tej funkcji korzystają także studenci do pracy zespołowej – oraz archiwizowania danych. Zalety korzystania z MS Teams, doceniane także przez studentów, sprawiły, że jako dobrą praktykę przyjęto korzystanie z zespołów zajęciowych i tematycznych (np. kół naukowych, grup zadaniowych itp.) także poza reżimem przeciwdziałania zagrożeniu COVID-19.

Uczelnia posiada także własną platformę e-learningową do nauki zdalnej w trybie asynchronicznym. Platforma wykorzystywana jest pomocniczo m. in. w trakcie lektoratów z języków obcych.

Zajęcia dla studentów na kierunku *Pedagogika Zdolności i Informatyki* prowadzone są głównie przez pracowników etatowych APS, profesjonalnych pedagogów, psychologów, socjologów, informatyków ze stopniami naukowymi i tytułami naukowymi. Wysokość pensum dydaktycznego jest określona w Regulaminie pracy w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej wprowadzonym Zarządzeniem Rektora nr 152/2025 z dnia 9 lipca 2025 roku (w sprawie zmiany Regulaminu pracy w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). Pensum wynosi: 210 godzin dydaktycznych dla pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych na stanowiskach: asystenta i adiunkta; 180 godzin dydaktycznych dla pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych na stanowisku

profesora uczelni; 150 godzin dydaktycznych dla pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych na stanowisku profesora; 360 godzin dydaktycznych dla pracowników dydaktycznych oraz 540 godzin dydaktycznych – dla pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowisku lektora lub instruktora.

W roku akademickim 2025/26 część zajęć będzie realizowana we współpracy ze specjalistami posiadającymi bogate doświadczenie zawodowe, naukowe i dydaktyczne – profesor wizytującą oraz doktorantem odbywającym praktyki w ramach studiów doktoranckich. Takie rozwiązanie umożliwia jeszcze lepsze dopasowanie treści programowych do aktualnych potrzeb studentów oraz wnosi do procesu kształcenia świeżą perspektywę i najnowszą wiedzę z dziedziny informatyki i nowych technologii.

Jedynie dwa przedmioty psychologiczne prowadzone będą przez osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia.

Systematyczne hospitacje zajęć, realizowane we współpracy z Zespołem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w Instytucie Pedagogiki, na podstawie corocznego harmonogramu, pozwalają zweryfikować odpowiedniość poziomu nauczania.

2.5. Praktyki zawodowe

Praktyki są istotnym składnikiem przygotowania studentów do przyszłej pracy zawodowej. Stanowią integralny element modułów specjalnościowych, w programach i planach studiów. Praktyki są szczególnym ogniwem procesu kształcenia zapewniającym nabywanie kompetencji zawodowych w środowisku pracy oraz zastosowania wiedzy i umiejętności zdobytych w procesie kształcenia w Uczelni. Zarazem są one okazją do poznania stopnia zaangażowania studentów, umiejętności dokonywania profesjonalnej refleksji czy twórczego podejścia do realizowanych działań zawodowych (w trakcie raportowania przebiegu własnych obserwacji). W trakcie praktyk realizowane są efekty uczenia się określone w programie studiów.

Zasady ich organizacji, rodzaje praktyk, zakres praw i obowiązków studentów i opiekunów oraz inne kwestie związane z obszarem praktyk zostały określone w: Statucie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (z dn. 22 listopada 2023 r.), Regulaminie studiów (z dn. 24 kwietnia 2024 r.), Regulaminie praktyk (Zarządzenie Rektora nr 137/2025 w sprawie zmiany Regulaminu Praktyk Studenckich w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (z dnia 26 maja 2025 r.) i Zarządzenie Rektora nr 100/2025 dotyczące zmiany zarządzenia Rektora w sprawie należności i opłat związanych z realizacją praktyk studenckich w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (z dnia 21 lutego 2025 r.) oraz Programie studiów I stopnia kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 211/2021 Senatu APS z dn. 30 czerwca 2021 r.) i Programie studiów II stopnia kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (Załącznik 1 do uchwały nr 447/2022 Senatu APS z dn. 28 września 2022 r.).

Praktyki na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki odbywają się zgodnie z ww. Regulaminem praktyk, który wyczerpująco reguluje wszystkie kwestie formalno-organizacyjne oraz zawiera wzory obowiązującej dokumentacji. Za koordynację praktyk na poziomie Uczelni odpowiada Uczelniany Koordynator Praktyk, natomiast bezpośrednią opiekę nad studentami sprawują opiekunowie praktyk z ramienia Uczelni. Funkcję tę pełnią asystenci, adiunkci zatrudnieni w Zakładzie Metodologii i Pedagogiki Twórczości, którzy posiadają właściwe przygotowanie merytoryczne w tym zakresie. Poza opiekunem praktyk z ramienia Uczelni każdy student – praktykant otrzymuje opiekuna praktyk w placówce, w której odbywa praktykę. Taka struktura odpowiedzialności pozwala na zapewnienie studentom optymalnego wsparcia na każdym z etapów – planowania, realizacji i rozliczania praktyki.

Wszyscy studenci studiów pierwszego stopnia kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizują praktyki w wymiarze 150 godzin w ciągu trzech lat, zaś na studiach drugiego stopnia – praktyki realizowane są w wymiarze 120 godzin. Szczegółowe zestawienie zaprezentowano poniżej.

Tabela 45. Godzinowy wymiar praktyk z podziałem na lata studiów

Rok studiów	Studia pierwszego stopnia	Studia drugiego stopnia
I rok	30 godzin	60 godzin
II rok	60 godzin	60 godzin
III rok	60 godzin	---
Sumarycznie	150 godzin	120 godzin

Studenci realizują praktykę zgodnie z sylabusem, w którym zamieszczone są informacje o rodzaju praktyki, wymiarze godzin, miejscu realizacji praktyk, efektach kształcenia, zadaniach, warunkach i terminach zaliczenia oraz wymiarze punktów ECTS. Sylabus i pozostałe dokumenty są opracowywane przez koordynatorów i uczelnianych opiekunów praktyk zgodnie z programami kształcenia a następnie udostępniane studentom w systemie USOS – studenci mają dzięki temu nieograniczony dostęp do programu danej praktyk, karty praktykanta i innych dokumentów.

Dodatkową pomocą dla studentów i opiekunów praktyk są zespoły zadaniowe na platformie MS Teams – osobny dla studentów, osobny dla opiekunów praktyk. W zespołach znajdują się wszystkie najważniejsze dokumenty i informacje dotyczące realizacji praktyki. Tutaj odbywają się także cykliczne spotkania z uczelnianą koordynatorką praktyk. Opiekunowie praktyk na poszczególnych kierunkach i specjalnościach także często korzystają z możliwości stworzenia własnego zespołu dla studentów, którymi się opiekują. Opiekunowie uczelniani są zobowiązani do odbycia spotkania organizacyjnego ze studentami, w celu zapoznania z założeniami praktyki, wymaganą dokumentacją i innymi kwestiami, niezbędnymi dla rzetelnej realizacji praktyki. Opiekun z ramienia Uczelni sprawuje nadzór nad studentem i pozostaje w kontakcie ze studentem oraz w miarę możliwości z placówką. Rozwiązanie takie zapewnia monitorowanie jakości, przepływ informacji, ale również pozwala na optymalne działania w sytuacji wystąpienia trudności.

Wybór miejsca realizacji praktyk musi być zgodny z wymogami programu studiów oraz zapewniać wysoką jakość przygotowania praktycznego. W związku z przyjętymi założeniami podejmowana jest współpraca z renomowanymi placówkami edukacyjnymi, instytucjami i organizacjami, z którymi są realizowane zadania naukowe i dydaktyczne, i które potencjalnie mogą stanowić miejsce zatrudniania absolwentów. Lista podmiotów jest dostępna na stronie Uczelni w zakładce Współpraca z otoczeniem (dostęp: <https://www.aps.edu.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-otoczeniem/umowy-i-porozumienia/>).

Studenci mogą korzystać ze wsparcia opiekunów z ramienia Uczelni przy wyborze placówki, szczególnie przy ustalaniu możliwości osiągnięcia efektów i zgodności z założeniami przewidzianymi w programie danej praktyki.

Strukturę miejsc realizacji praktyk na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki przedstawia Tabela 46.

Tabela 46. Miejsca praktyk z wymiarem obowiązkowych godzin w nich realizowanych

Rok studiów	Studia pierwszego stopnia	Studia drugiego stopnia
I rok	Praktyka asystencko-pedagogiczna w zakresie pracy wychowawczej pedagoga szkolnego (30 godz.)	Praktyka zawodowa – dyplomowa w szkole (60 godz.)
II rok	Praktyka asystencko-dydaktyczna nauczania technologii informacyjnej/informatyki w szkole lub innej instytucji edukacyjnej (60 godz.)	Praktyka u pedagoga szkolnego (60 godz.)
III rok	Praktyka pedagogiczna w zakresie pracy wychowawczej pedagoga szkolnego (60 godz.)	---
Sumarycznie	150 godzin	120 godzin

Studenci realizują praktyki głównie na terenie Warszawy i województwa mazowieckiego, co odzwierciedla strukturę demograficzną osób studiujących w APS. W rzadszych sytuacjach praktyki są realizowane poza województwem mazowieckim. Sytuacja ta zapewnia dostęp osób studiujących do miejsca realizacji praktyk oraz ułatwia sprawowanie kontroli nad ich przebiegiem.

Instytucje, będące miejscem realizacji praktyk, są zgodne z profilem kierunku i zapewniają realizację założonych efektów. Mając na uwadze realizację praktyk wysokiej jakości, z placówkami i instytucjami zawierane są porozumienia. Uwzględniane są tu przede wszystkim potrzeby studentów i sugestie uczelnianych opiekunów praktyk. Bieżące informacje oraz szczegółowe zestawienia miejsc odbywania praktyk, z którymi Uczelnia podpisała stałe umowy, dostępne są na stronie APS (<http://www.aps.edu.pl/studenci/przebieg-studiow/praktyki/>) w zakładce Instytucje rekomendowane do realizacji praktyk, a aktualne oferty kierowane do Uczelni znajdują się na Portalu praktyk, staży i pracy APS (<http://praca.aps.edu.pl/>). Aktualizowane wykazy instytucji przesyłane są do uczelnianych opiekunów praktyk, celem zapewnienia studentom wsparcia w zakresie poszukiwania miejsca praktyk, umożliwiającego optymalną realizację przewidzianych zadań i osiągnięcie efektów.

Placówki/instytucje, z którymi zawarto porozumienia, zapewniają dostęp do praktyki oraz realizację praktyk wysokiej jakości. Z wieloma z nich Uczelnia współpracuje od lat. Informacje o miejscach odbywania praktyk przez studentów i czasie ich realizacji zamieszczane są w sprawozdaniach rocznych uczelnianych opiekunów praktyk. Szczegółowe informacje na temat placówek, w których odbywają praktyki studenci kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki pierwszego i drugiego stopnia, zamieszczone zostały w rozdziale Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku. Jakość realizacji praktyk monitorowana jest przez opiekunów praktyk oraz uczelnianego koordynatora praktyk.

Obszar praktyk był poddawany ocenie w badaniu „Jakość przygotowania zawodowego i dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Strategiczny program rozwoju Uczelni” w latach 2021/22, kolejny planowany raport 2025/26. Pytania dotyczące praktyk studenckich znalazły się także w narzędziu do pomiaru jakości kształcenia „Jakość procesu dydaktycznego i ocen jego efektów. Zasady organizacji planów i programów studiów oraz oceny efektów procesu kształcenia w latach 2020/21”, kolejny planowany raport 2024/25).

W uczelni jest realizowana diagnoza stanu praktyk, która pozwala na ocenę stosowanych rozwiązań oraz monitorowanie mocnych stron i występujących ograniczeń. Diagnoza jest realizowana

co dwa lata. Raporty z roku 2021 i roku 2023-2024 są dostępne na stronie Uczelni w zakładce Współpraca/Współpraca z otoczeniem/Współpraca w ramach praktyk:

<https://www.aps.edu.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-otoczeniem/wspolpraca-w-ramach-praktyk/diagnoza-stanu-praktyk-studenckich-w-aps/>. Wyniki były prezentowane podczas spotkań z wszystkimi grupami interesariuszy.

2.6. Organizacja procesu nauczania i uczenia się

Organizacja procesu nauczania w Akademii zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się, a także weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego osoby studiujące i nauczyciele akademicy mogą zapoznać się dokumentem przedstawiającym szczegółową organizację całego roku akademickiego. Klarowny podział roku akademickiego na semestry i cykle (po dwa w semestrze), a także możliwość łączenia niektórych zajęć warsztatowych w bloki umożliwiają dostosowanie planów zajęć do wymogów programu studiów i potrzeb studentek i studentów. Proces nauczania i uczenia się na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki jest zorganizowany tak, by – zgodnie z misją Uczelni – umożliwić studiowanie osobom ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, zarówno wynikającymi z różnych form niepełnosprawności, jak i potrzeb życiowych, ambicji edukacyjnych czy szczególnych zdolności studentek i studentów pragnących realizować indywidualną ścieżkę kształcenia. Do najważniejszych dostosowań pozostających do dyspozycji osób studiujących należą:

2.6.1. Indywidualna Organizacja Studiów

Zgodnie z Regulaminem Studiów, stanowiącym Załącznik do uchwały nr 725/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 24 kwietnia 2024 r., studentka/student może ubiegać się o indywidualną organizację studiów. Przyznaje się ją studentce/studentowi, którzy nie mogą realizować zajęć według obowiązującego planu z powodu: realizacji różnic programowych, studiowania drugiego kierunku lub studiowania równoległe na innej uczelni, powtarzania przedmiotów, ważnych wydarzeń życiowych. Studentka/student otrzymuje wówczas pozwolenie na realizację przedmiotów wymaganych programem studiów według indywidualnego planu (najczęściej w różnych grupach).

2.6.2. Indywidualny Program Studiów

Zgodnie z ww. Regulaminem Studiów osoba studiująca może ubiegać się także o rozszerzenie efektów uczenia się w ramach studiowanego kierunku lub w wyniku udziału w projektach badawczych. Rozwiązanie to jest przeznaczone dla tych osób, które ukończyły: pierwsze dwa lata studiów – w przypadku studentów studiów jednolitych magisterskich, ukończył pierwszy rok studiów – w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia, jest studentem pierwszego roku studiów – w przypadku studentów studiów drugiego stopnia i uzyskał średnią ocen ze wszystkich zrealizowanych przedmiotów co najmniej 4,5 – w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich lub uzyskał średnią ocen ze wszystkich zrealizowanych przedmiotów na studiach pierwszego stopnia co najmniej 4,5 – w przypadku studentów studiów drugiego stopnia. Osoba, której przyznano IPS, otrzymuje opiekuna naukowego, którego rolę pełnić może zatrudniony w Akademii nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Decyzję o przyznaniu IPS podejmuje Senat Uczelni po zapoznaniu się z wnioskiem zawierającym projekt poszerzonego programu studiów.

2.6.3. Indywidualna opieka promotorska

Indywidualna opieka promotorska dotyczy studentek i studentów, którzy, ze względu na zainteresowania badawcze, zdecydowali się na realizację pracy dyplomowej pod kierunkiem opiekuna merytorycznego nieprowadzącego w danym roku akademickim seminarium dyplomowego na studiach I lub II stopnia. Ten rodzaj współpracy z promotorem pozwala realizować zadania dyplomowe w sposób indywidualny, według wspólnie opracowanego harmonogramu, rozszerzając dla dyplomantki lub dyplomanta ofertę dostępnych obszarów badań. Decyzję w sprawie realizacji indywidualnej opieki promotorskiej przez pracownika Instytutu, posiadającego przynajmniej tytuł doktora, podejmuje Dyrektor studiów, na podstawie przepisów zawartych w Regulaminie studiów.

2.6.4. Rozwiązania dodatkowe, skierowane do studentów z niepełnosprawnością

Szczególną opieką w procesie kształcenia objęci zostali studenci z niepełnosprawnością. Zapisy dotyczące osób niepełnosprawnych uwzględnione zostały w paragrafie 25 obowiązującego w Uczelni Regulaminu studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (stanowiącego załącznik do Uchwały nr 725/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 24 kwietnia 2024 roku) oraz zarządzeniu nr 377/2022 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 września 2022 r. w sprawie nadania regulaminu stwarzania studentom z niepełnosprawnościami lub ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość ubiegania się o indywidualne rozwiązania problemów związanych z ich kształceniem. Wśród różnych udogodnień warto wymienić:

- dostosowanie do potrzeb i możliwości studenta formy zaliczenia zajęć (np. zmiana formy zaliczenia z pisemnej na ustną, z grupowej na indywidualną, z testowej na problemową, formularze z powiększonym drukiem, obecność asystenta itp.),
- możliwość skorzystania z obecności osób trzecich podczas zajęć (np. tłumaczy języka migowego lub asystentów osoby niepełnosprawnej),
- możliwość uzyskania zgody na zwiększenie liczby absencji (ze względu na chorobę, leczenie lub logistyczne problemy w docieraniu na zajęcia),
- możliwość używania specjalistycznych urządzeń technicznych podczas wykładów i ćwiczeń,
- lektoraty z języków obcych dla studentów z wadą wzroku lub słuchu,
- transport specjalistyczny,
- specjalne zajęcia komputerowe dla osób niewidomych i słabowidzących,
- pomoc przy wypełnianiu dokumentów związanych ze stypendiami itp.,
- wsparcie i bieżące reagowanie na zaistniałe problemy,
- wsparcie asystentów,
- pisemne zgody na nagrywanie wykładów,
- wypożyczanie urządzeń wspomagających,
- wsparcie APP – Akademickiej Poradni Psychologicznej,
- bezpłatne wsparcie w formie poradnictwa prawnego świadczone w Akademickiej Poradni Prawnej (porad prawnych udzielają prawniczki, pracownicy Zakładu Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej – dr Małgorzata Czarkowska i dr Monika Zima-Parjaszewska),
- dodatkowe konsultacje naukowo-metodyczne.

Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość uzyskania szczegółowych informacji na temat swojej sytuacji od Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami – mgr Wojciecha

Polaka. Szczegółowe informacje dotyczące dostępności zamieszczone są również na stronie APS (<http://www.aps.edu.pl/uczelnia/deklaracja-dostepnosci>). Zawarto tam m.in. informacje na temat dostępności strony internetowej oraz dostępności architektonicznej Uczelni. W budynkach pomieszczenia oznaczone są w alfabecie Braille'a oraz tagami NFC zawierającymi cyfrowy zapis numeru pomieszczenia lub inne ważne informacje. Plany zajęć przy salach dydaktycznych prezentowane są w formie QR kodów prowadzących bezpośrednio do strony USOSWeb z aktualnymi planami zajęć. Schody oznaczono specjalnymi kontrastowymi i antypoślizgowymi nakładkami. Przed kampusem znajdują się wydzielone miejsca do parkowania dla osób z niepełnosprawnościami. Na uczelni znajdują się podjazdy i toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na teren uczelni można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem. Uczelnia jest wyposażona w znaczniki systemu Totupoint wspierającego nawigację dla osób niewidomych. Znaczniki umieszczone są przy wejściach na teren uczelni, przy wejściach do budynków oraz wewnątrz obiektów. W wybranych biurach uczelni: biuro spraw studenckich, biuro pomocy materialnej, biuro praktyk, portiernie, biblioteka (czytelnia i wypożyczalnia), ośrodek studiów podyplomowych, zamontowano stanowiskowe pętle indukcyjne. W budynkach Akademii znajdują się krzesła ewakuacyjne służące do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami. Krzesła są zamontowane w pobliżu schodów we wszystkich budynkach. Przy krzesłach umieszczona jest obrazowa instrukcja obsługi (ETR). Ponadto osoby porozumiewające się językiem migowym mogą komunikować się na uczelni z pracownikami za pomocą tłumacza migowego online (link na stronie głównej APS). Uczelnia posiada certyfikat dostępności „Tu jest OK” nadany przez FAZON (Fundację Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych).

Pracownicy Uczelni zostali uwrażliwieni na metodykę pracy z osobami z niepełnosprawnością. Już w 2009 roku zostały przygotowane przez studentów z Samorządu Studenckiego dokumenty ze wskazówkami dla nauczycieli akademickich, jak prowadzić zajęcia osobami z niepełnosprawnością mowy, ze studentami niesłyszącymi i niedosłyszącymi oraz niewidomymi oraz słabowidzącymi.

W związku z zapisami ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z 2019 roku i wynikających z nich oczekiwaniach, aby wszystkie podmioty publiczne (w tym także i uczelnie wyższe) wdrożyły co najmniej minimalne dostosowania w zakresie architektonicznym, komunikacyjno-informacyjnym i cyfrowym – pod opieką Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami – odbyła się seria szkoleń wszystkich nauczycieli z zakresu dostosowania materiałów dydaktycznych: prezentacji, tekstów, plików pdf do potrzeb osób z niepełnosprawnościami lub ze szczególnymi potrzebami, prowadzone przez dr Izabelę Mrochen – certyfikowanego eksperta ds. WCAG.

W sytuacji pandemii studenci i studentki ze szczególnymi potrzebami – osoby przewlekłe chore, z niepełnosprawnościami, a także osoby, które nie posiadając orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, a ze względu na stan zdrowia potrzebowały dodatkowej pomocy w procesie kształcenia – mogły otrzymać następujące wsparcie: poparcie wniosków o warunkowe zaliczenie semestru w sytuacji przekraczania wskazanej w regulaminie liczby niezaliczonych przedmiotów; opiniowanie wniosków o urlopy; rekomendację zwiększenia limitu nieobecności na zajęciach z możliwością indywidualnego ustalania z wykładowcami terminów odpracowania; wypracowania indywidualnego podejścia w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych związanych z pandemią (np. proponowanie alternatywnych form realizacji efektów uczenia się); uzyskanie indywidualnych konsultacji z asystentem naukowo-metodycznym (osobą, której zadaniem jest wspieranie, w formie indywidualnych konsultacji, studenta ze szczególnymi potrzebami w przezwyciężeniu trudności związanych z realizacją wymagań określonych w programie studiów); uzyskania pomocy tłumacza

języka migowego podczas uczestnictwa w zajęciach zdalnych; uzyskanie przedłużenia w USOS ważności orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, które wygasły w okresie pandemii; bezpłatnego wypożyczenia sprzętu do nauki zdalnej; uzyskania wsparcia Akademickiej Poradni Psychologicznej; organizacji zastępczych form zajęć w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu; pomocy w dostosowywaniu materiałów dydaktycznych, uzyskiwaniu materiałów w wersjach cyfrowych. Wypracowane rozwiązania w tym zakresie będą mogły zostać wykorzystane w przypadku zaistnienia podobnych sytuacji w przyszłości.

2.6.5. Projekt „100 dostosowań na 100-lecie APS”

W latach 2000-2021 w APS realizowany był projekt „W nowe 100-lecie APS nowe do100sowania” nr POWR.03.05.00-00-A026/19 realizowany ze środków NCBIR (program Wdrożenie nowej strategii rozwiązywania problemów osób z niepełnosprawnościami). W ramach projektu uczelnia wprowadziła nowe rozwiązania, rozszerzyła wcześniejsze działania i udoskonaliła procedury wspierania studentów z niepełnosprawnościami. Do efektów projektu należą między innymi:

- fizycznie wyodrębniona jednostka świadcząca usługi dla studentów z niepełnosprawnościami (zatrudniono dodatkowego pracownika, wspierającego nowe działania takie jak: dostosowanie materiałów, wypożyczanie sprzętu);
- utworzenie Zespołu ds. dostępności, do zadań którego należy wspieranie studentów z niepełnosprawnościami oraz współpraca z jednostkami uczelni w celu usuwania barier architektonicznych, cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych (w tym skanowanie, druk brajl, powiększone testy, napisy do filmów);
- powołanie Rady ds. Dostępności składającej się z ekspertów monitorujących proces dostosowania uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- powołanie asystentów naukowo-metodycznych (pracownicy dydaktyczni uczelni działający zgodnie z specjalnie opracowanym regulaminem wsparcia) wspierających studentów z niepełnosprawnością w realizacji ogółu wymagań wynikających z programu studiów;
- możliwość realizacji zajęć przez studentów z niepełnosprawnością w specjalnych grupach lub odbycia dodatkowych zajęć z zakresu technologii informacyjnej, informatyzacji, lektoratów i innych dostosowanych do ich potrzeb;
- usługa tłumacza języka migowego została poszerzona o zajęcia pozadydaktyczne; zakupiono też usługę tłumaczeń migowych przez wideorozmowę;
- opracowanie nowych dokumentów i zasad funkcjonowania oraz wsparcia studentów z niepełnosprawnościami (m. in. Zarządzenie nr 377/2022 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 września 2022 r. w sprawie nadania regulaminu stwarzania studentom z niepełnosprawnościami lub ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych; Zarządzenie nr 459/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 11 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej Regulaminu wspierania studentów z niepełnosprawnościami lub innymi szczególnymi potrzebami przez asystentów; Zarządzenie nr 532/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej);
- organizacja cyklu szkoleń dla pracowników (m. in. Komunikacja z osobami z niepełnosprawnościami; Jak prowadzić dostępne zajęcia z lektoratów; Dostępność zajęć

sportowych; Dostępność bibliotek; Sytuacje zagrożenia i ewakuacja osób z niepełnosprawnością; Projektowanie uniwersalne, standardy dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnością; Dostępność cyfrowa stron internetowych, dokumentów i multimediów elektronicznych; Tworzenie audiodeskrypcji; Dostosowywanie materiałów dydaktycznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością; Kurs języka migowego dla pracowników; Wdrażanie procedur dostępności – szkolenie dla kadry zarządzającej);

- przebudowanie wejścia i tarasu stołówki, wybudowanie podnośnika między klubem studentkim a stołówką ułatwiającego korzystanie studentom z niepełnosprawnościami;
- oznaczenia poprawiające widoczność schodów dla osób słabowidzących zamontowane na wszystkich klatkach schodowych budynków A B i C;
- dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami sanitariatów we wszystkich budynkach;
- dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wybranych stanowisk komputerowych (automatyczna regulacja wysokości biurka) we wszystkich pracowniach komputerowych;
- zainstalowanie znaczników systemu udźwiękowania oraz opisu przestrzeni uczelni (TOTUPOINT) w budynkach i na terenie uczelni;
- opatrzenie drzwi wejściowych do sal tabliczkami z napisami w piśmie Braille’a oraz tagiem NFC;
- plany zajęć przy salach dydaktycznych prezentowane są w formie QR kodów prowadzących bezpośrednio do strony USOSWeb z aktualnymi planami zajęć;
- wdrożenie nowej platformy e-learningowej spełniającej standardy dostępności (platforma została zasilona nowymi kursami).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów

Warunki i tryb rekrutacji, w tym kryteria kwalifikacyjne kandydatów i liczbę miejsc, określają właściwe Uchwały Senatu Akademii. Równe szanse kandydatom zapewnia przyjęcie jednakowych kryteriów kwalifikacji oraz podanie do publicznej wiadomości treści Uchwał, określających zasady rekrutacji (<http://www.aps.edu.pl/rekrutacja/zasady-rekrutacji/>). Przyjęta procedura rekrutacyjna zawiera tryb odwoławczy. Rekrutacja odbywa się poprzez elektroniczny system rejestracji kandydatów na studia (IRK). Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy.

Warunkiem wstępnym rekrutacji na studia I stopnia jest posiadanie świadectwa dojrzałości (nowa lub stara matura) lub dokumentu z nim równoważnego. Zasady ustalania wyniku rekrutacyjnego na studia I stopnia opisuje § 12 punkt 9a:

Zasady przeliczania punktów dla kandydatów z "nową" maturą (od roku 2005):

Wynik rekrutacyjny stanowi sumę wyników z 3 przedmiotów zdawanych na maturze w formie pisemnej: 2 obowiązkowych i 1 do wyboru

Przedmioty obowiązkowe: język polski i język obcy

Przedmioty do wyboru: matematyka, biologia, chemia, filozofia, fizyka, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultura antyczna, wiedza o społeczeństwie

Przelicznik dla każdego przedmiotu:

1% poziom podstawowy = 1 punkt; zaś dla matematyki 1% = 2 punkty

1% poziom rozszerzony = 2 punkty; zaś dla matematyki 1% = 4 punkty

Zasady przeliczania punktów dla kandydatów z „starą” maturą (do roku 2005):

Wynik rekrutacyjny stanowi sumę wyników z 4 egzaminów zdawanych na maturze w części pisemnej lub ustnej. Oceny z egzaminów maturalnych transformuje się na punkty rekrutacyjne następująco (Tabela 47):

Tabela 47. Przelicznik punktów rekrutacyjnych dla kandydatów ze „starą” maturą

Ocena	Liczba punktów rekrutacyjnych	
	do 1991 roku	po 1991 roku
6		200
5	200	180
4	160	150
3	80	100
2		60

Zasady ustalania wyniku rekrutacyjnego na studia II stopnia opisuje § 13 punkt 3.

Zasady przeliczania punktów

Miejsce na liście rankingowej jest wyznaczane, zgodnie z następującym algorytmem:

$W = 0,3 \times wd + 0,7 \times wśr + wa1$ gdzie:

W – wynik rekrutacji, wd – ocena końcowa ukończenia studiów, wśr – średnia ocen ze studiów, wa1 – liczba punktów (0 – 100) uzyskanych w ramach autoprezentacji kandydata.

Kandydaci rekrutujący się na studia drugiego stopnia powinni przede wszystkim legitymować się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich (lub równoważnym) na kierunku/specjalności realizującej efekty uczenia się z zakresu przygotowania merytorycznego do nauczania przedmiotu informatyka w szkole, jak też posiadać przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne oraz z zakresu podstaw dydaktyki i emisji głosu zgodnie z rozporządzeniem właściwego ministra w sprawie standardu kształcenia nauczycieli wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 4 w zw. z ust. 1 pkt 11 Ustawy⁵.

Limity przyjęć w rekrutacji na rok akademicki 2025/2026 na studia określa Załącznik nr Załącznik nr 1 do uchwały nr 53/2025 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 marca 2025 r.. Wynosiły one na studia stacjonarne I stopnia: 30 miejsc, stacjonarne II stopnia 30 miejsc.

3.2. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz ich dokumentowanie

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania osiągnięcia stopnia efektów uczenia się opisuje **Regulamin Studiów**. Zaliczenie etapu studiów możliwe jest po osiągnięciu przez studenta przewidzianych w programie efektów kształcenia. Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia następuje w trakcie zaliczeń i egzaminów, w tym także zaliczeń praktyk.

Wskazania dotyczące wymagań, które należy spełnić, by zaliczyć przedmiot lub praktykę są precyzowane w sylabusach przedmiotów i wprowadzane do systemu USOSweb przez koordynatorów przedmiotu. Sylabusy dostępne są dla studentów przed rozpoczęciem zajęć (najpóźniej w pierwszym

tygodniu semestru), natomiast w sposób bezpośredni studenci mają możliwość zapoznać się z sylabusem na pierwszych zajęciach. Koordynator przedmiotu precyzuje formę i warunki zaliczenia, uwzględniając efekty uczenia się przedmiotu. Podczas ustalania sposobu weryfikacji efektów uczenia się, przestrzegana jest zasada spójności pomiędzy realizowanym efektem, a sposobem jego weryfikacji.

Student uzyskuje zaliczenie etapu studiów, jeśli zgromadzi liczbę punktów ECTS przewidzianą w danym roku przez program kształcenia, tj. uzyska zaliczenie wszystkich przedmiotów i zda wszystkie przewidziane egzaminy oraz zrealizuje praktyki. Student może uzyskać warunkowe zaliczenie etapu studiów, tj. uzyskać zaliczenie ze zmniejszoną liczbą punktów, jeśli liczba niezaliczonych przedmiotów nie jest większa niż dwa i uzyskał nie mniej niż 20 punktów ECTS w danym semestrze. Decyzję o warunkowym zaliczeniu etapu studiów podejmuje dyrektor studiów. W przypadku niezaliczenia większej liczby przedmiotów, student może starać się o powtarzanie etapu studiów. Powtarzanie nie może jednak dotyczyć studenta, który nie zaliczył I semestru studiów. Decyzję w indywidualnych przypadkach podejmuje dyrektor studiów.

Kwestie dotyczące dokumentowania osiągniętych przez studentów efektów uczenia się precyzuje Zarządzenie nr 255/2019 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 października 2019 roku w sprawie w sprawie obowiązków związanych z dokumentowaniem osiągniętych efektów uczenia się. Prace studentów, które weryfikują poziom osiągniętych efektów uczenia się i stanowią podstawę złożenia egzaminu bądź uzyskania zaliczenia na ocenę, są przechowywane przez nauczyciela akademickiego w okresie nie krótszym niż do końca kolejnego roku akademickiego. W przypadku weryfikacji zakładanych efektów uczenia się dla danego przedmiotu poprzez egzamin lub zaliczenie w formie ustnej, egzaminujący zobowiązany jest do sporządzenia sprawozdania dokumentującego sposób dokonywanej oceny. Dokumentacją praktyk są „Karty Praktykanta APS”, stanowiące potwierdzenie realizacji praktyk i „inne dokumenty” poświadczające osiągnięcie zakładanych efektów w ramach danej praktyki. „Karta Praktykanta APS”, po podpisaniu podczas zaliczenia przez opiekuna praktyk, zwracana jest studentom jako potwierdzenie realizacji praktyki. Natomiast „inne dokumenty” są przechowywane przez opiekuna praktyk, zgodnie z regulacjami uczelnianymi, dotyczącymi przechowywania efektów uczenia się.

W przypadku prac i egzaminów dyplomowych, dokumentacja zawiera: pracę dyplomową w wersji elektronicznej w systemie APD (Archiwum Prac Dyplomowych), raport sprawdzający oryginalność pracy dyplomowej w formie papierowej oraz elektronicznej (w systemie APD), recenzję promotora oraz recenzenta w formie papierowej oraz elektronicznej (w systemie APD), a także protokół z egzaminu dyplomowego z podpisami wszystkich członków komisji.

Wyniki realizacji przez studenta efektów uczenia się w postaci uzyskanych ocen i zaliczeń wpisywane są przez nauczycieli prowadzących zajęcia do protokołów znajdujących się w systemie USOS. Podpisane, papierowe wersje zatwierdzonych protokołów składane były w Biurze Spraw Studenckich (obecnie Biurze Obsługi Osób Studiujących). Protokoły z egzaminów dyplomowych wraz z recenzjami promotora, recenzenta, pracą dyplomową i raportem z systemu antyplagiatowego przechowywane są w teczkach akt osobowych studentów.

3.3. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej oraz potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zgodnie z Regulaminem studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, możliwe jest uznawanie efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni. Decyzję o uznaniu i przeniesieniu zajęć podejmuje Dyrektor studiów, uwzględniając efekty uczenia się uzyskane na innym kierunku lub profilu na innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, w wyniku realizacji zajęć i praktyk odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w programie studiów na kierunku, na którym student studiuje.

Kwestie dotyczące potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów szczegółowo opisane są w Uchwale nr 145/2021 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 24 marca 2021 roku w sprawie zmiany uchwały Senatu APS nr 198/2019 z dnia 24 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w APS. Dokument określa szczegółowo warunki, jakie musi spełnić wnioskodawca, procedurę postępowania w tej sprawie (w tym wymagane dokumenty), jak również skutki uznawalności i wysokość opłat związanych z postępowaniem. Postępowanie rozpoczyna się złożeniem wniosku (wraz z dokumentami, którymi kandydat dysponuje, wskazującymi na możliwość uzyskania efektów uczenia się). Wniosek składany jest do Pełnomocnika Rektora ds. potwierdzenia efektów uczenia się. W celu potwierdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych przez wnioskodawcę, Pełnomocnik powołuje Komisję ds. potwierdzenia efektów uczenia się. W wyniku przeprowadzonego postępowania komisja potwierdza zbieżność uzyskanych efektów uczenia się z efektami uczenia się określonymi w programie danego kierunku, poziomu i profilu oraz czy kandydat uzyskał te efekty w stopniu umożliwiającym zaliczenie określonych przedmiotów wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS. Postępowanie kończy się wystawieniem oceny za każdy przedmiot podlegający potwierdzeniu, zgodnie z obowiązującymi w Uczelni kryteriami oceniania.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania – sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów na zakończenie procesu kształcenia

Szczegółowe regulacje dotyczące pracy licencjackiej i magisterskiej oraz egzaminu dyplomowego są ujęte w Regulaminie seminariów dyplomowych oraz uzyskiwania tytułu zawodowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej przyjętych Zarządzeniem Rektora APS nr 127./2021 z dnia 20 stycznia 2021 r.

Praca dyplomowa licencjacka i magisterska przygotowywana jest w ramach seminarium dyplomowego. Stopień realizacji efektów uczenia się oceniany jest przez promotora pracy dyplomowej systematycznie, na każdym etapie jej powstawania (przygotowanie pracy dyplomowej obejmuje: trzy semestry studiów dla pracy licencjackiej i cztery semestry studiów dla pracy magisterskiej). Realizacja seminarium dyplomowego powinna zakończyć się złożeniem pracy. W Akademii złożenie pracy dyplomowej oznacza wprowadzenie pliku z zaakceptowaną przez promotora, ostateczną wersją pracy, do systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz uzyskaniem pozytywnego wyniku sprawdzania pracy z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Po stwierdzeniu oryginalności pracy, promotor zalicza studentowi ostatnią część seminarium dyplomowego i kieruje pracą do recenzji. Recenzent powinien być osobą posiadającą orientację w obszarze tematycznym, którego dotyczy praca. Recenzję pracy przygotowują promotor i recenzent.

Tematyka prac dyplomowych jest zasadniczo zgodna z kierunkami badań prowadzonymi w Instytucie oraz problematyką kierunku. Dotyczy ona między innymi zagadnień takich jak: społeczne, kulturowe, historyczne i pedagogiczne uwarunkowania wychowania i kształcenia dzieci, młodzieży i dorosłych oraz kształcenia pedagogów, sposoby wspierania rozwoju człowieka w środowisku rodzinnym i społecznościach lokalnych; opieka, edukacja i wychowanie w cyklu życia człowieka; zagadnienia potrzeb rozwojowych, trudności i szans ich przezwyciężania.

Ostatecznym sprawdzianem realizacji efektów uczenia się jest egzamin dyplomowy, który odbywa się przed komisją złożoną z promotora, recenzenta oraz przewodniczącego. Przynajmniej jeden z członków komisji powinien być samodzielnym pracownikiem naukowym podczas egzaminu magisterskiego. Podczas egzaminu dyplomanci otrzymują pytania nie tylko dotyczące pracy dyplomowej (pytania zadają zarówno promotor, jak i recenzent), lecz także losują dwa pytania kierunkowe spośród 60 dostępnych na stronie [Akademia Pedagogiki Specjalnej – Zagadnienia na egzamin dyplomowy](#). Listy zagadnień zamieszczane są na stronie internetowej APS najpóźniej do końca listopada każdego kolejnego roku akademickiego. Od roku akademickiego 2025/2026 ostateczny wynik studiów określany jest w skali sześciostopniowej (dostateczny, dostateczny plus, dobry, dobry plus, bardzo dobry, celujący).

Listy zagadnień na egzamin dyplomowy zostały przygotowane wspólnie przez nauczycieli IP, których praca była koordynowana przez kierowników jednostek i kierowników specjalności. Procedura wielostopniowego przygotowania zagadnień na egzamin dyplomowy miała na celu zapewnienie jak najlepszego odzwierciedlenia wszystkich grup zajęć i obszarów efektów uczenia się zdobywanych w czasie studiów w procedurze dyplomowania tak, aby student kończący studia miał poczucie spójności egzaminu dyplomowego z kształceniem kierunkowym i specjalnościowym.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów oraz sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Statystyki dotyczące liczby kandydatów, przyjęć na studia, rezygnacji z nauki oraz liczby studentów kończących studia w terminie do 30 września 2019 roku prowadził Dziekanat Wydziału Nauk Pedagogicznych, a od 1 października 2019 roku do 31 sierpnia 2024 roku – Biuro Spraw Studenckich (aktualnie Biuro Obsługi Osób Studiujących w Centrum Kształcenia).

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Dyrektor studiów skreśla studenta z listy studentów w przypadku: niepodjęcia studiów, rezygnacji ze studiów, niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego lub ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z Uczelni. Dyrektor studiów może ponadto skreślić studenta z listy studentów w przypadku: stwierdzenia braku wymaganych postępów w nauce, stwierdzenia braku udziału w obowiązkowych zajęciach, nieuzyskania zaliczenia semestru w określonym terminie lub niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów. Do najczęstszych przyczyn skreślenia z listy studentów należy zaliczyć: niepodjęcie studiów, nierozliczenie semestru lub roku, niezłożenie w terminie pracy dyplomowej, przeniesienie na inny kierunek studiów lub brak opłat za odbywanie studiów. Ze studentami zagrożonymi skreśleniem kontakt telefoniczny lub mailowy nawiązuje pracownik Biura Obsługi Osób Studiujących.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych

Analiza realizacji zakładanych efektów uczenia się dla poszczególnych przedmiotów przebiega wieloetapowo. Zaangażowane są w ten proces: osoby prowadzące przedmioty, koordynatorzy przedmiotów prowadzonych przez kilku nauczycieli, opiekunowie praktyk, promotorzy prac dyplomowych, członkowie komisji na egzaminie dyplomowym.

Skupiając się na poszczególnych elementach procesu analizy realizacji zakładanych efektów uczenia się, należy zacząć od najniższego poziomu, którym jest sylabus przedmiotu i określone w nim sposoby weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Obowiązek przygotowania i zamieszczenia sylabusa w systemie USOS nakłada na nauczyciela (koordynatora przedmiotu) Zarządzenie nr 243/2019 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 października 2019 roku w sprawie sylabusa obowiązującego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, sposobu przygotowywania oraz gromadzenia i przechowywania sylabusów przedmiotów realizowanych na studiach pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia, jednolitych studiach magisterskich. Zadeklarowane w sylabusie sposoby pomiaru efektów uczenia się są adekwatne do przekazywanych w ramach przedmiotu treści oraz do formy zajęć. Stosowane najczęściej sposoby weryfikacji zdobytej wiedzy i umiejętności podczas seminariów, ćwiczeń, warsztatów to: kolokwia, prace pisemne, prezentacje, referaty, analizy przypadków, eseje, projekty, prezentacje multimedialne. W przypadku wykładu sposobem weryfikacji efektów uczenia się jest egzamin w formie pisemnej (testy z pytaniami zamkniętymi i/lub otwartymi) lub ustnej.

Stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się weryfikowany jest ponadto w trakcie zajęć (dyskusje, warsztaty zespołowe, zadania indywidualne lub grupowe, samodzielne opracowywanie zagadnień i prezentacja podczas zajęć; opracowanie i prezentacja notatek z przeczytanych tekstów).

Głównym celem praktyk na kierunku pedagogika zdolności i informatyki jest wykształcenie umiejętności zawodowych niezbędnych w pracy pedagogicznej w tym dydaktycznej oraz weryfikacja zdobytej na studiach wiedzy w konfrontacji z realiami zawodowymi. Weryfikacja wiedzy i zdobytych umiejętności w ramach praktyk zawodowych odbywa się na podstawie uzgodnionej w regulaminie praktyk dokumentacji: *Karty praktykanta APS* i Innych dokumentów, w tym: Charakterystyki miejsca realizacji praktyk. Weryfikacja efektów uczenia się, osiągniętych na praktykach, przebiega dwuetapowo: 1) dokonana jest przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji oraz 2) przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni. Podstawowymi sposobami weryfikacji efektów uczenia się, osiągniętych na praktykach zawodowych są:

- pozytywna, pisemna opinia i ocena kierownictwa instytucji przyjmującej na praktykę lub wyznaczonego opiekuna praktyk z ramienia instytucji wpisana do karty praktykanta APS;
- informacje od opiekuna praktyk ze strony instytucji o przebiegu praktyki oraz o aktywności studenta ze wskazaniem uczestnictwa w działaniach podejmowanych przez placówkę/instytucję, w tym dotyczących zapoznania się z dokumentacją instytucji;
- dokonana przez studenta ogólna charakterystyka instytucji/organizacji, dokumentująca znajomość zagadnień, takich jak: cele statutowe placówki, struktura organizacyjna, zadania i funkcje placówki, zasady kierowania i przyjęć do placówki, metody i formy pracy, zakres współpracy z innymi placówkami;
- weryfikacja wiedzy i zdobytych umiejętności zawartych w Karcie praktykanta i pisemne sprawozdanie studenta z odbytej praktyki zawierające elementy określone regulaminem

praktyk przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni – rozmowa z opiekunem, w wyniku której następuje zaliczenie praktyk.

W przypadku braku osiągnięcia efektów możliwe jest nie zaliczenie praktyki. Szczegółowo kwestia ta jest opisana w Regulaminie Praktyk w APS (Zarządzenie Rektora APS Nr 513 z dnia 1 października 2023r. z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Zarządzeniem Rektora APS Nr137/2025 z dnia 26 maja 2025 r.). Podkreślenia wymaga fakt, iż studenci mogą również dokonać oceny praktyki i miejsca jej realizacji w dokumencie *Opinia studenta o praktyce*.

Oryginały lub skany dokumentów praktyk z ostatnich dwóch lat przechowywane są w Akademii u opiekunów praktyk lub Zespołach MSTeams założonych przez opiekunów praktyk.

Sprawdzanie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego odbywa się na podstawie realizowanego w Uczelni egzaminu na poziomie B2, który odbywa się po zakończeniu zajęć z lektoratu z języka angielskiego, niemieckiego lub rosyjskiego (Zarządzenie nr 250/2019 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 października 2019 roku). W Uczelni funkcjonuje Autoryzowane Centrum Egzaminacyjne Pearson English International Certificate przy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych APS. Zainteresowane osoby mogą przystąpić do egzaminu Pearson English International Certificate. Certyfikat ten jest uznawany przez różne instytucje zarówno w Polsce, jak i na świecie. Legitymowanie się tym dokumentem ułatwia współpracę międzynarodową.

Ostatecznym sprawdzianem realizacji efektów uczenia się na kierunku pedagogika zdolności i informatyki jest egzamin dyplomowy. Podczas egzaminu student odpowiada na cztery pytania: dwa dotyczące pracy dyplomowej licencjackiej lub magisterskiej (jedno zadane przez promotora, drugie przez recenzenta) oraz związane z zagadnieniami na egzamin dyplomowy, które student losuje. Na liście zagadnień na egzamin dyplomowy znajduje się wykaz zagadnień dotyczących kierunku pedagogika zdolności i informatyki.

3.7. Monitoring losów absolwentów

Pedagogika zdolności i informatyki wykształciła dwa roczniki absolwentów studiów licencjackich. A zatem nie da się jeszcze przeanalizować danych zawartych w systemie ELA w związku z tym, że aktualne analizy dotyczą roku 2023 ([Znajdź kierunek | ELA](#)). Jednakże biorąc pod uwagę to, że kierunek pedagogika zdolności i informatyki wyróżniła się na podstawie działającej na pedagogice specjalności, można stwierdzić, że pracodawcy doceniają wiedzę, umiejętności i kompetencje absolwentów z dyplomem Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – absolwenci szybko, najczęściej w przeciągu miesiąca od ukończenia studiów, znajdują zatrudnienie. Mazowiecki rynek pracy jest niezwykle chłonny, już na studiach, tak stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, studenci pracują (na część etatu lub umowy zlecenie) często w instytucjach edukacyjnych zgodnie ze swoimi zainteresowaniami kierunkowymi.

Od maja 2023 Wewnętrzny Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia rozpoczął zbieranie danych na temat satysfakcji ze studiowania od studentów kończących studia. W ankiecie padają pytania o ponowny wybór uczelni i kierunku, refleksji na temat programu i jego realizacji. Dane będą raportowane co dwa lata. Absolwenci kierunku pedagogika II stopnia brali udział w badaniu w zakresie satysfakcji ze studiowania w roku 2024 z uwagi na zakończenie cyklu kształcenia opartego na nowym programie studiów.

Od lutego 2025 badania dotyczące satysfakcji ze studiów na zakończenie cykli kształcenia prowadzi Zespół ds. Badań w Instytucie Pedagogiki

Dodatkowych danych dostarcza działające na terenie Uczelni Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół APS a teraz także Klub Absolwenta ([Akademia Pedagogiki Specjalnej – Klub Absolwentów APS](#)). Co roku, w ramach obchodów Święta Uczelni, odbywa się Zjazd Towarzystwa Absolwentów, w trakcie którego odbywają się dyskusje z ich udziałem na temat treści programów kształcenia oraz kompetencji, które należy uwzględnić w związku ze zmianami na rynku pracy. Szczególnie cennych danych dostarczają osoby pracujące w zawodach zgodnych z ich wykształceniem kierunkowym – pedagodzy i wychowawcy. Absolwenci zapraszani są także na odbywające się cyklicznie spotkania z pracodawcami, w ramach których dzielą się ze studentami, pracodawcami oraz pracownikami Uczelni swoimi doświadczeniami związanymi z karierą zawodową.

Informacje o losach absolwentów pozyskiwane są także poprzez indywidualne kontakty wykładowców z absolwentami. Dzięki takim kontaktom studenci korzystają z zajęć hospitacyjnych w placówkach, w których zatrudnieni są absolwenci Akademii. W placówkach tych studenci realizują praktyki zawodowe, prowadzą badania naukowe w ramach seminarium dyplomowego, a często podejmują również pracę zawodową jeszcze w czasie studiów zarówno niestacjonarnych, jak i stacjonarnych.

Wnioski płynące z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Absolwenci uczelni na polskim rynku pracy” 2024, dowodzą, że polski rynek pracy najbardziej potrzebuje specjalistów z dziedzin medycznych, a także finansów i rachunkowości oraz psychologii i pedagogiki. Pedagogika zdolności i informatyki kształci nauczycieli informatyki, których zawód należy do zawodów deficytowych. Szanse na znalezienie pracy już w pierwszym roku po dyplomie są duże, choć nie jest to praca dobrze płatna (średnie wynagrodzenie miesięczne brutto oscyluje wokół najniższej krajowej).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). Najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki

Z uwagi na specyfikę i zróżnicowanie specjalności na ocenianym kierunku, ujmowana jako całość kadra cechuje się interdyscyplinarnym dorobkiem naukowym i dydaktycznym, doświadczeniem (w tym praktycznym), a także kompetencjami tak o charakterze uniwersalnym, jak i specjalistycznym. Dzięki temu proces kształcenia prowadzony jest w sposób profesjonalny, nowoczesny, pozwalający na urzeczywistnianie efektów uczenia się zawartych w programie studiów, a także odpowiadający na potrzeby studentów. W tej części raportu, skoncentrowano się na analizie szeregu zagadnień potwierdzających sformułowaną powyżej tezę.

4.1.1. Liczebność kadry

Pierwszym omawianym zagadnieniem jest liczebność kadry oraz struktura jej kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe). W roku akademickim 2025/2026 zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki na studiach I stopnia oraz II stopnia prowadzi łącznie 64 osoby. W Tabeli 1 przedstawiono strukturę kwalifikacji kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki z uwzględnieniem stopni oraz rodzaju studiów.

Tabela 48. Struktura kwalifikacji kadry realizującej kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki z podziałem na stopnie i formy studiów

Stopień i forma studiów	Liczba osób posiadających tytuł zawodowy magistra	Liczba osób posiadających stopień naukowy doktora	Liczba osób posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego	Liczba osób posiadających tytuł profesora	łącznie
Studia I stopnia (stacjonarne)	22	29	9	-	60
Studia II stopnia (stacjonarne)	1	7	4	-	12
Studia I oraz II stopnia ujmowane łącznie	22	33	9	-	64

źródło: opracowanie własne, stan na 30.11.2025

Jak pokazuje powyższa Tabela na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, niezależnie od stopnia studiów, zajęcia prowadzą osoby posiadające zróżnicowane tytuły i stopnie naukowe oraz tytuły zawodowe. Magistry prowadzą głównie lektoraty, zajęcia z wychowania fizycznego, zajęcia z przypisanymi praktycznymi i wysokospecjalistycznymi efektami uczenia się oraz ćwiczenia koordynowane przez osoby legitymujące się stopniem lub tytułem naukowym. Wśród prowadzących zajęcia dominują osoby legitymujące się stopniem doktora, których udział w kadrze realizującej kształcenie na całościowym ujmowanym kierunku wynosi 51,56%. Jednocześnie 14,06% samodzielnych pracowników/pracowniczek (doktorów habilitowanych oraz profesorów) uczestniczy w kształceniu studentów kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki.

Dokonując analiz dotyczących liczebności kadry w poniższej tabeli przedstawiono liczbę pracowników/pracowniczek etatowych oraz zatrudnionych w ramach umowy zlecenia.

Tabela 49. Pracownicy etatowi oraz zatrudnieni w ramach umowy zlecenia, którzy realizują zajęcia na studiach I stopnia oraz II stopnia

Stopień i forma studiów	Liczba pracowników etatowych w grupie badawczo-dydaktycznej lub dydaktycznej	Liczba pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie	Liczba doktorantów	Liczba profesorów wizytujących	łącznie
Studia I stopnia	56	2	1	1	56
Studia II stopnia	11	-	-	1	11
Studia I oraz II stopnia ujmowane łącznie	60	2	1	1	64

źródło: opracowanie własne, stan na 30.11.2025

Jak wynika z powyższej tabeli, zdecydowana większość osób realizujących zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, niezależnie od stopnia studiów, to pracownicy etatowi zatrudnieni na stanowiskach badawczo-dydaktycznych lub dydaktycznych w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Fakt ten pozwala sformułować wniosek, że potencjał kadrowy uczelni można uznać za wysoce satysfakcjonujący w kontekście potrzeb dydaktycznych wynikających z kształcenia na kierunku pedagogiki zdolności i informatyki. Jednocześnie wśród kadry są osoby zatrudniane na umowę zlecenie, jednakże, niezależnie od stopnia studiów, ich udział w ogólnej liczbie osób realizujących zajęcia jest niewielki i wynosi 3,33%. Mimo stosunkowo małego odsetka, osoby te są uzupełnieniem zespołu dydaktycznego prowadzącego zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, wnosząc wysokie kompetencje specjalistyczne, cenne z punktu widzenia praktycznych umiejętności, które absolwenci kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki mogą wykorzystywać i rozwijać w przyszłej pracy zawodowej. Ich zatrudnienie w APS jest zatem wyrazem dążenia Uczelni do optymalizacji realizacji efektów uczenia się o charakterze praktycznym.

Podsumowując część dotyczącą liczebności kadry względem liczby studentów (przedstawionej w załącznikach) oraz struktury jej kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe oraz stopnie i tytuły naukowe), należy stwierdzić, że analiza obu tych wskaźników potwierdza możliwość prawidłowej, i wysokiej jakości realizacji zajęć dydaktycznych. Warto w tym kontekście dodać, że Zakład Metodologii i Pedagogiki Twórczości, wchodzący w skład Instytutu Pedagogiki, jest jednostką bezpośrednio odpowiedzialną za kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki, i jest najbardziej licznym kadrowo Zakładem w Instytucie. Zdecydowana większość jego pracowników jest zaangażowana w prowadzenie zajęć na akredytowanym kierunku. W Zakładzie pracuje 18 osób, w tym 3 ze stopniem doktora habilitowanego, 11 ze stopniem doktora oraz 4 z tytułem zawodowym magistra.

4.1.2. Dorobek naukowy

Kolejnym zagadnieniem uzupełniającym charakterystykę kadry prowadzącej kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki jest dorobek naukowy, który zostanie omówiony w odniesieniu do kilku jego kluczowych komponentów. Analiza obejmuje okres 2020–2025.

W pierwszej kolejności zostanie dokonana charakterystyka profesor wizytujący dr Olena Beskorsa. Jest ona wysoko wykwalifikowaną specjalistką w dziedzinie pedagogiki, ze szczególnym uwzględnieniem teorii i metod kształcenia zawodowego oraz edukacji z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Wyróżnia się ona bogatym i zróżnicowanym doświadczeniem dydaktycznym. W ramach prowadzonej działalności akademickiej realizowała kursy dotyczące nowoczesnych technologii edukacyjnych, środowisk e-learningowych, bezpieczeństwa cyfrowego, projektowania multimediów oraz zastosowania oprogramowania edukacyjnego. Jej zajęcia – zarówno w języku polskim, jak i obcym – charakteryzują się wysokim stopniem innowacyjności i oparte są na metodach aktywizujących, zorientowanych na praktyczne kompetencje przyszłych nauczycieli. W swojej pracy dydaktycznej dr Beskorsy kładzie nacisk na wspieranie studenta w procesie refleksyjnego uczenia się, integrację technologii cyfrowych oraz budowanie kompetencji interkulturowych. Prowadzone przez nią kursy na Uniwersytecie w Grazu (B.A. oraz M.A.) – m.in. „Diversity and Inclusion”, „Individuality, Diversity and Social Dynamics in Learning Communities” – adresują współczesne wyzwania społeczne i pedagogiczne, a także wyróżniają się silnym zakorzeniem w podejściu opartym na równości, wrażliwości kulturowej i edukacji w sytuacjach kryzysowych. Dorobek naukowy dr Oleny Beskorsy charakteryzuje się wysoką spójnością tematyczną i koncentracją na zagadnieniach innowacji dydaktycznych, edukacji cyfrowej oraz współpracy student–nauczyciel w kontekstach kryzysowych i zróżnicowanych kulturowo. Jej prace, publikowane w prestiżowych czasopiśmie międzynarodowych, obejmują zarówno artykuły empiryczne, jak i opracowania metodyczne oraz monografie o charakterze

aplikacyjnym. Szczególne znaczenie mają publikacje dotyczące transmediacyjnych strategii kształcenia, edukacji w czasie pandemii i wojny, a także rozwijania kompetencji interkulturowych przyszłych nauczycieli. Intensywna działalność projektowa stanowi ważne uzupełnienie aktywności naukowej. Dr Olena Beskorsa uczestniczyła w inicjatywach o zasięgu międzynarodowym, w tym w projektach Erasmus+, badaniach nad edukacją demokratyczną oraz w przedsięwzięciach dotyczących cyfrowej innowacyjności w szkolnictwie wyższym. Jej udział w projektach „Hacking Innovative Pedagogies: Digital Education Rewilded” oraz „Enhancing Democracy Education in Ukraine, Norway and Palestine” potwierdza znaczący wkład w rozwój edukacji opartej na technologiach oraz interdyscyplinarnych metod kształcenia. W uznaniu dorobku naukowego otrzymała prestiżowe stypendia badawcze, m.in. w ramach ALLEA (2023) oraz Fields of Excellence Uni Graz (2022), co potwierdza międzynarodową rangę jej pracy.

Dr Olena Beskorsa regularnie prezentuje wyniki swoich badań na konferencjach międzynarodowych najwyższej rangi, takich jak ECER czy EDEN, gdzie podejmuje zagadnienia pedagogiki kryzysu, partnerskich modeli współpracy oraz wykorzystania przestrzeni wirtualnych w kształceniu. Jej aktywność obejmuje również prowadzenie prelekcji autorskich oraz prezentacji związanych z wdrażaniem innowacyjnych metod dydaktycznych i narzędzi cyfrowych. W ramach działalności eksperckiej pełni funkcję recenzentki w sieci 15 Europejskiego Stowarzyszenia Badań Edukacyjnych (EERA). Jest także ekspertem ds. akredytacji programów kształcenia w Narodowej Agencji ds. Zapewnienia Jakości Szkolnictwa Wyższego Ukrainy (NAQA). Ponadto zasiada w radach naukowych czasopism o profilu pedagogicznym, takich jak „Teacher Professionalism: Theoretical and Methodological Aspects”, „Humanization of the Educational Process” oraz „Educational Scientific Space”.

Podsumowując należy stwierdzić, że dr Olena Beskorsa jest uznaną badaczką i dydaktyczką o międzynarodowym profilu, której działalność koncentruje się wokół innowacji w edukacji, wykorzystania technologii cyfrowych oraz rozwijania kompetencji nauczycielskich w kontekstach międzykulturowych i kryzysowych. Jej praca cechuje się wysokim poziomem merytorycznym, interdyscyplinarnością oraz znaczącym wkładem w rozwój nowoczesnej pedagogiki. Dzięki aktywności naukowej, projektowej, konferencyjnej i eksperckiej dr Olena Beskorsa stanowi istotne wzmocnienie potencjału badawczego i dydaktycznego jednostek, z którymi współpracuje.

W dalszej kolejności zostaną scharakteryzowani pracownicy APS. Pierwszym komponentem dorobku naukowego kadry realizującej kształcenie na kierunku pedagogika jest aktywność publikacyjna. Wszyscy pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz niektóre osoby zatrudnione w grupie dydaktycznej oraz w ramach umowy zlecenia posiadają w swoim dorobku aktualne publikacje różnego typu – monografie, książki redagowane, rozdziały w książkach pod redakcją oraz artykuły naukowe w czasopismach, zarówno jedno-, jak i wieloautorskie. Poniżej zamieszczono spis przykładowych, wysokopunktowanych publikacji autorstwa osób prowadzących zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki w roku akademickim 2025/2026 z lat 2020-2025.

Monografie:

1. **Bieńkowska, A.,** Danielewicz, D. (red.). (2023). *Rozwój w okresie dzieciństwa. Wsparcie psychologiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 40 punktów
2. **Bieńkowska, A.,** Danielewicz, D. (red.). (2022). *Rozwój w okresie dzieciństwa. Zagrożenia i zaburzenia*. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 40 punktów

3. **Bieńkowska, A.**, Danielewicz, D. (red.). (2022). *Rozwój w okresie dzieciństwa. Wsparcie pedagogiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 40 punktów
4. **Makiewicz, M.** (2023). *Math & Art. Look, it's math*. STUDIO NOA, ISBN 978-83-66055-40-7, 79 s., 120 punktów
5. **Makiewicz, M.** (2022). *Math & art: wizualne drogi do reprezentacji symbolicznych pojęć matematycznych*. Uniwersytet Szczeciński, ISBN 9788379725618, 28 s., 120 punktów
6. Gardian-Miałkowska, R., **Weremczuk, E.**, Przybysz-Zaremba, M. (2020). *Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej. Wybrane obszary i rozwiązania*. Wydawnictwo Adam Marszałek, ISBN 978-83-8180-302-1, 227 s., 120 punktów
7. **Michalski, J.** (2021). *Horyzonty pedeutologii*. Difin, ISBN 978-83-8270-037-4, 208 s., 120 punktów
8. Lewandowska-Tarasiuk, E., **Łaszczuk, J.**, Śliwerski, B. (2020). *Pedagogika Serca. Wychowanie emocjonalne XXI wieku*. Wyd. 2 uzupełnione i rozszerzone. Difin, ISBN 978-83-8085-546-5 250 s., 120 punktów
9. **Kochańska, M.** (2023). *Pojęcie czasu i jego wyrażanie w języku dziecka*. Kraków: Impuls. ISBN: 978-83-8294-240-8, 120 punktów
10. Kucharczyk, I., & **Gosk-Sobańska, U.** (2023). *Postawy nauczycieli placówek ogólnodostępnych wobec uczniów z dysleksją*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. <https://www.aps.edu.pl/wydawnictwo/nowosci/izabella-kucharczyk-urszula-gosk-sobanska-postawy-nauczycieli-placowek-ogolnodostepnych-wobec-uczniow-z-dysleksja/> 120 punktów
11. Nawrocka, K., **Zozula, J.** (2020). *Funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w warunkach izolacji penitencjarnej: studium pedagogiczno-prawne*. Wyd. APS, Warszawa, 343 s., ISBN 978-83-66010-38-3, 120 punktów
12. Marcinkowski, B., Trzcńska-Król, M., Łukasiewicz-Wieleba, J. (red.). (2025). *Filary przyszłości. Pedagogika zdolności, nowe technologie i rozwój akademicki*. Wyd. APS, Warszawa, 584 s. ISBN: 9788367721769, 40 punktów
13. **Melonowska, J.** (2023). *Pisma Jakubowe. Religia i walka (pierwsze)*. Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego. <http://katalog.nukat.edu.pl/lib/item?id=chamo:5682764&fromLocationLink=false&theme=nukat> 120 punktów
14. Melonowska, J. (2020). *Pisma machabejskie. Religia i walka*. Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego. <https://kronos.org.pl/ksiazki/pisma-machabejskie-religia-i-walka/> 120 punktów
15. **Ostolska, M.** (2021). *Szkoły waldorfskie w Polsce: konteksty, źródła, współczesność*. Wyd. APS, ISBN 978-83-66010-42-0, 374 s., 120 punktów
16. **Szczupał, B.** (2020). *Bajki w biblioterapii dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami*. Wydawnictwo Naukowe Semper, ISBN 978-83-7507-303-4, 100 s., 120 punktów
17. **Wiśniewska, E.** (2021). *Efektywność treningu kreatywności dzieci i młodzieży*. Wyd. APS, ISBN 978-83-66879-51-5, 430 s. 120 punktów
18. Tłuściak-Deliowska, A., **Czyżewska, M.** (2020). *Tu chodzi o wspieranie mojego ucznia...czyli studium teoretyczno-empiryczne o ocenianiu kształtującym i klimacie szkoły*. Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. http://www.aps.edu.pl/media/2393965/tu_chodzi_o_wspieranie_e-book.pdf, 120 punktów

Rozdziały wysoko punktowane w monografiach:

1. **Mikołajewska, I.**, Mikołajewska, A. (2022). English-Medium Instruction in Polish Higher Education: Insights Provided by Classroom-Level Analysis. W: N. Galloway, J. McKinley (red.), *English Medium Instruction Practices in Higher Education: International Perspectives*. Bloomsbury Publishing. 75 punktów
2. Uryga, D., **Wiatr, M.** (2022). School Space as Teaching and Learning Technology – Social World Perspective. W: B. Pituła, I. Nowosad (red.), *Education – Multiplicity of Meanings, Commonality of Goals*. Vandenhoeck & Ruprecht unipress. 75 punktów

Artykuły w czasopiśmie:

140 punktów:

1. Augustyniak, K., Leśniak, M., Łatka, H., **Golan, M. P.**, Kubiak, J. Z., Zdanowski, R., & Malek, K. (2024). Adipose-Derived Mesenchymal Stem Cells» adipogenesis chemistry analyzed by FTIR and Raman metrics. *Journal of Lipid Research*, 65, Article 7 July. <https://doi.org/10.1016/j.jlr.2024.100573>
2. Augustyniak, K., Leśniak, M., **Golan, M. P.**, Łatka, H., Wojtan, K., Zdanowski, R., Kubiak, J. Z., & Malek, K. (2024). Chemical Landscape of Adipocytes Derived from 3T3-L1 Cells Investigated by Fourier Transform Infrared and Raman Spectroscopies. *International Journal of Molecular Sciences*, 25, Article 22. <https://doi.org/10.3390/ijms252212274>
3. Handkiewicz, K., Druźbicki, M., Guzik, A, Stachura, A, **Makiewicz, M.** (2022). Perceptions of Polish and German physiotherapists about their professional education and development: a cross-sectional nonrandomized questionnaire cohort study. *BMC Medical Education*, nr 22, Numer artykułu: 549, s. 1-11, DOI:10.1186/s12909-022-03619-w
4. Kałowski, P., Zajączkowska, M., **Branowska, K.**, Olechowska, A., Siemieniuk, A., Dryll, E., & Banasik-Jemielniak, N. E. (2023). Individual Differences in Verbal Irony Use: A Systematic Review of Quantitative Psycholinguistic Studies. *Metaphor and Symbol*, 38, Article 1. <https://doi.org/10.1080/10926488.2022.2160253>
5. Maciborski, K., Wysocka, K., **Żelazowska-Byczkowska, K.**, Kleanthous, S., Wierzbicki, A. (2025). Boosting Data Literacy: The Role of AI in Teaching Detection of Deceptive Charts. In: Cristea, A.I., Walker, E., Lu, Y., Santos, O.C., Isotani, S. (eds) *Artificial Intelligence in Education*. AIED 2025. Lecture Notes in Computer Science(), vol 15877. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-98414-3_7
6. Piśtyk, S., Mieczkowski, A., **Golan, M. P.**, Wawrzyniak, A., & Kruszewska, J. S. (2020). Internalization of the *Aspergillus nidulans* AstA Transporter into Mitochondria Depends on Growth Conditions, and Affects ATP Levels and Sulfite Oxidase Activity. *International Journal of Molecular Sciences*, 21, Article 20. <https://doi.org/10.3390/ijms21207727>

100 punktów

1. Banasik-Jemielniak, N. E., Kałowski, P., Akkaya, B., Siemieniuk, A., Abayhan, Y., Kandemirci-Bayız, D., Dryll, E., **Branowska, K.**, Olechowska, A., Glenwright, M., Zajączkowska, M., Rowicka, M., & Pexman, P. M. (2022). Sarcasm use in Turkish: the roles of personality, age, gender, and self-esteem. *PLoS ONE*. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0276073>
2. **Baum, A.**, **Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2023). Nadzieja na sukces i satysfakcja z życia utalentowanych sportowczyń i sportowców, *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne*, 2023, vol. 43, s.669- 686. DOI:10.25951/12974

3. **Baum, A., Trzcińska-Król, M.** (2024). Students Attitudes Towards Artificial Intelligence and Their Digital Competence. *New Educational Review*, Article special issue. <https://doi.org/10.15804/tner.2024.SI.5.09>
4. **Baum, A., Trzcińska-Król, M.** (2025). Pedagogical university students' ethical attitudes and competences regarding artificial intelligence: An empirical study. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 14, Article 1 27. <https://doi.org/10.35765/mjse.2025.1427.14>
5. **Branowska, K., Kandemirci-Bayız, D., Abayhan, Y., Akdeniz, B., & Banasik-Jemieliński, N. E.** (2023). Humor style predicts sarcasm use – evidence from Turkish speakers. *HUMOR: International Journal of Humor Research*, Article June. <https://doi.org/10.1515/humor-2022-0065>
6. **Ciążela, H.** (2023). Thinking about the future as a sociotechnical challenge. Sustainable development and the prospect of a global catastrophe – an ethical reflection. *Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja I Zarządzanie*, Article 183. <https://managementpapers.polsl.pl/wp-content/uploads/2023/12/183-Ci%C4%85%C5%BCela-H.pdf>
7. **Czyżewska, M., Duda, E., Lejzerowicz, M., et al.** (2025). Tutoring akademicki jako proces rozwoju człowieka. Wykorzystanie pola semantycznego do analizy pojęcia. *Studia z Teorii Wychowania*, XVI(2(51)), 417-434. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0055.1660>.
8. **Dąbrowa, E.** (2025). (In)visibility of migrant children with trauma experience in the Polish education system. *Edukacja Międzykulturowa*, Article 4. <https://doi.org/10.15804/em.2025.04.07>
9. **Dąbrowa, E., & Perkowska-Klejman, A.** (2025). Reflektowanie kontaktu z islamem i z muzułmanami – perspektywa nauczycieli. *Edukacja Międzykulturowa*, Article 1. <https://doi.org/10.15804/em.2025.01.06>
10. **Fanslau, A., Kałowski, P., Olech, M., Rowicka, M., Branowska, K., Olechowska, A., Zarazińska, A., Siemieniuk, A., Banasik-Jemieliński, N. E.** (2023). Dark triad predictors of irony and sarcasm use: An investigation in a Polish sample. *Personality and Individual Differences*, 214, Article November. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2023.112344>
11. **Golan, M. P., Piłsyk, S., Muszewska, A., Wawrzyniak, A.** (2021). Ferritins in Chordata: Potential evolutionary trajectory marked by discrete selective pressures: History and reclassification of ferritins in chordates and geological events» influence on their evolution and radiation. *BioEssays*, 43, Article 1. <https://doi.org/10.1002/bies.202000207>
12. **Jabłonowska M., Wiśniewska J.** (2023). W poszukiwaniu klucza do efektywności ankietowych badań online. Refleksje metodologiczne na podstawie wybranych badań własnych. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 19(3) (Special Issue), s. 117-134. [DOI:10.5604/01.3001.0054.4361](https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4361)
13. **Jaronowska, S.** (2023). Problem piękna jako pryzmatu dobra i jego implikacje pedagogiczne. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 42(3), s. 151-166.
14. **Kamykowska, J., Łuniewska, M., Banasik-Jemieliński, N., Czaplewska, E., Kochańska, M., Krajewski, G., Maryniak, M., Wiejak, M., Krasowicz-Kupis, G., Haman, E.** (2024). Co-occurrence and cognitive basis of low language and low reading skills in children speaking a transparent language. *Reading and Writing*. <https://doi.org/10.1007/s11145-024-10537-4>
15. **Kałowski, P., Branowska, K., Zajączkowska, M., Bosacki, S., & Banasik-Jemieliński, N. E.** (2025). Self-reported irony and psychosocial factors: a cross-sectional study. *Language and Dialogue*, Article April. <https://doi.org/10.1075/ld.00195.kal>

16. Kałowski, P., Olech, M., Fanslau, A., Szumiąg, S., **Branowska, K.**, & Banasik-Jemielniak, N. E. (2025). Psychometric adaptation of the Comic Style Markers in a Polish sample. *HUMOR: International Journal of Humor Research*, Article June. <https://doi.org/10.1515/humor-2024-0098>
17. **Korko, M.**, Bose, A., Jones, A., Coulson, M., & de Mornay Davies, P. (2024). Do words compete as we speak? A systematic review of picture-word interference (PWI) studies investigating the nature of lexical selection. *Psychology of Language and Communication*, 28(1), 261-322. <https://doi.org/10.58734/plc-2024-0011>
18. **Korko, M.**, Coulson, M., Jones, A., de Mornay Davies, P. (2023). The many facets of inhibitory control and their role in syntactic selection. *Language and Cognition*, 16(2), 425-451. <https://doi.org/10.1017/langcoq.2023.44>
19. **Łaszczuk, J.** (2023). Guiding the development of gifted students – dilemmas and some solutions. *International Journal of Pedagogy Innovation and New Technologies* Vol. 10, No. 2, 2023, pp. 18-23. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2785>
20. Łaszczuk, J. (2023). Zastosowanie metody dendrytu w badaniu pedagogicznym. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 13, Article 3. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4358>
21. Limont Wiesława, A., **Łukasiewicz-Wieleba, J.**, Demianowska Agnieszka [i in.] (2022). Overexcitability in children aged 8 and 9 in parents' perception. Does sex matter? *Przegląd Badań Edukacyjnych*, vol. 36, nr 1, s. 5–20. DOI:10.12775/PBE.2022.001
22. **Łukasiewicz-Wieleba, J.**, **Baum, A.** (2022). How do You picture a genius? Children's images of outstanding people. *Multidisciplinary Journal of School Education*, vol. 11, nr 22, s.27-48. DOI:10.35765/mjse.2022.1122.02
23. **Łukasiewicz-Wieleba, J.**, Gierczyk, M., Jaromin, E. (2022). Social Activity of Outstanding Youths: SAPERE AUSO Scholarship Recipients. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 2022, vol. 11, nr 22, s. 75-95. DOI:10.35765/mjse.2022.1122.04
24. **Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2023). Zapośredniczone środki komunikacji w prowadzeniu wywiadów jakościowych. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, vol. 19, nr 3 (Special Issue), s. 135-151. DOI: 10.5604/01.3001.0054.4362
25. **Makaruk, A. R.** (2023). Ocena skuteczności Interpersonalnego Treningu Twórczego Myślenia (ITTM) w podnoszeniu poziomu samooceny jego uczestników. *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne*, 42. <https://doi.org/10.25951/11151>
26. **Michalski, J.** (2023). Możliwości wykorzystania mikrodaných w badaniach pedagogicznych. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 19, Article 3 Special Issue. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4360>
27. **Mikołajewska, I.**, & Mikołajewska-Furmanek, A. (2024). Effectiveness of Aggression Replacement Training (ART) – Evidence-Based Practices. *New Educational Review*, Article special issue. <https://doi.org/10.15804/tner.2024.SI.5.05>
28. **Mikołajewska, I.**, & Mikołajewska, A. (2023). Aggression Replacement Training (ART) as an effective method of coping with aggression – results of an experimental study with junior high school computer gamers. *International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies*, 10, Article 2. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2790>
29. **Ostolska, M.** (2024). Ostolska, M. (2024). Pedagogy of live speech. *Studia z Teorii Wychowania*, XV(2 (47)), 249-263. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.6580>.

30. **Romaniuk, M.W.**, Niewiarowski, J. (2024). Selected Factors Determining the Adaptability of the Gdańsk School Under Sails Participants and Their Temperamental Correlates. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 13(1), 2024, s. 317-347, <http://dx.doi.org/10.35765/mjse.2024.1325.16>
31. **Romaniuk, M.W.** (2021). The Role of Sail Training as a Factor Strengthening the Hardiness of Extraordinary Youth. *Przegląd Badań Edukacyjnych* 1(32), 2021, s. 179-192, <http://dx.doi.org/10.12775/PBE.2021.010>
32. **Rosół, P.** (2023). Visibility and invisibility of violence in education. *Studia z teorii wychowania*, vol. XIV, no. 2 (43), s. 187-198.
33. Sarnat-Ciastko, A., **Dziarnowska, W.** (2024). Self-knowledge and self-determination of the high school student in the perspective of the tutoring process. A theoretical-empirical analysis. *Studia z Teorii Wychowania*, XV(4(49)), s. 185-198. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.8963>.
34. **Stanek, K.**, Wieczorek, G. (2024). Skazany – podmiot oddziaływań resocjalizacyjnych, readaptacyjnych i socjalnych w optyce przyszłych pracowników służb społecznych na przykładzie badań własnych. *PROBACJA*, 1. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4242>
35. **Stanek, K.**, Grzegolec, N., Mikuli, I. (2021). Idea reintegracji i readaptacji społecznej oraz zawodowej byłych więźniów z uwzględnieniem dobrych praktyk na świecie. *PROBACJA*, Article 2. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0014.9326>
36. **Tanaś, M.**, Duda, E., Galanciak, S., Jankowska, D., **Fila, M.** (2023). The role of non-profit open access journals in building the country's scientific potential: Reflections on ten years of the International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies experience. *International Journal of Pedagogy Innovation and New Technologies* Vol. 10, No. 2, 2023, s. 7-12. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2784>
37. Tanaś, M. (2023). Wspomaganie badań pedagogicznych przez sztuczną inteligencję. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, 19, Article 3 Special Issue. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4354>
38. Tanaś, M., Galas, B., & Czarkowski, J. J. (2023). Wybrane koncepcje społeczne jako źródło inspiracji pedagogiki medialnej. *International Journal of New Economics and Social Sciences*, Article 6. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.5155>
39. Tłuściak-Deliowska, A., & **Czyżewska, M.** (2019). Formative Assessment Practices and the School Social Climate. A New Approach to the Subject Based on a Study Conducted in Poland. *New Educational Review*, 55. <https://doi.org/10.15804/tner.2019.55.1.02>
40. **Trzcińska-Król, M.**, **Romaniuk M.W.** (2022). Opportunities, Possibilities and Limitations of the Development of a Gifted Student During a Pandemic in the Opinion of Parents. *Multidisciplinary Journal of School Education* 11(22), 2022, s. 97-116, <http://dx.doi.org/10.35765/mjse.2022.1122.05>
41. Wieczorek, Z., Galanciak, S. **Dąbrowa, E.** (2024). Subject Based Teaching and Learning during a Pandemic in Light of Big Data Analysis. *The New Education Review*. Special Issue. s. 98-127.
42. **Zozula J.** (2024), Rodzina zawodowa specjalistyczna jako środek wychowawczy stosowany wobec nieletnich, *Probacja*, nr 3, s. 195-224.
43. **Wiatr, M.** (2022). Przegląd badań nad zdalną edukacją prowadzoną w polskiej szkole podczas pierwszej fali pandemii covid-19 – o prymacie techniki i technologii nad refleksją pedagogiczną. *Colloquium*, 14, Article 1(45). <https://doi.org/10.34813/09coll2022>

44. **Wiatr, M.** (2023). Exploring family-school partnership during emergency remote teaching in the first wave of the COVID-19 pandemic – parents' perspective. A case study from a Polish elementary school. *International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies*, 10, Article 2. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.2794>
45. **Wiatr, M.** (2023). Contexts of Extraordinary Parental Involvement in Children's Education During the First Wave of COVID-19: A Case Study of a Public Elementary School in Poland. *Multidisciplinary Journal of School Education*, 12, Article 2(24). <https://doi.org/10.35765/mjse.2023.1224.03>
46. **Wieczorek, Z., Galanciak, S., & Dąbrowa, E.** (2024). Subject Based Teaching and Learning during a Pandemic in Light of Big Data Analysis. *New Educational Review*, Article special issue. <https://doi.org/10.15804/tner.2024.SI.5.07>

70 punktów

1. **Ciążela, A., & Ciążela, H.** (2025). Czy potrafimy się ograniczyć? Edukacyjna perspektywa etyki cnót i etyki odpowiedzialności globalnej. *Ruch Filozoficzny*, 81, Article 1. <https://apcz.umk.pl/RF/article/view/59587>
2. **Ciążela, H.** (2024). The problematic nature of the notion of the rights of present and future generations to climate and environmental protection in the face of the prospect of a climate disaster – an ethical perspective. *Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie*, Article 210. <https://doi.org/10.29119/1641-3466.2024.210.6>
3. **Ciążela, H.** (2024). Konflikt wokół kwestii ekologicznych – zdynamizowanie ludzkiej podmiotowości czy preludium nieuchronnej zagłady? *Perspektywa etyki odpowiedzialności globalnej. Studia Philosophiae Christianae*, 60, Article 2. <https://doi.org/10.21697/spch.2024.60.A.20>
4. **Ciążela, H.** (2023). Katastrofa ekologiczna – od prognozy do rzeczywistości. Globalny problem refleksji filozoficznej w polskim lustrze. *Studia Philosophiae Christianae*, 59, Article 1. <https://doi.org/10.21697/spch.2023.59.A.07>
5. **Ciążela, H.** (2021). The Approach of the Exact Sciences and Philosophy Towards the Looming Climate Change Disaster. *Ruch Filozoficzny*, 77, Article December. <https://doi.org/10.12775/RF.2021.032>
6. **Baum, A., Trzcńska-Król, M.** (2025). Artificial Intelligence in the Perception and Experience of Students from a Pedagogical University. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 44(2), s. 37-58. DOI:10.17951/lrp.2025.44.2.37-58
7. **Ciechomska, M., Grabarczyk, D., Lejzerowicz, M., Nagler, J., Sawicka, J., Surgiel, P.** (2022). Dostępność w kulturze – perspektywa uczestnicząca. *Niepelnosprawność i Rehabilitacja*, 86, Article 2. <https://niepelnosprawnoscirehabilitacja.publisherspanel.com/resources/html/article/details?id=230994>
8. **Czyżewska, M., Duda, E., Perkowska-Klejman, A., & Zawadzka, E.** (2022). Competences of academic tutors – research among participants of the project „Masters of Didactics”. *Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio*, 50, Article 2. <https://doi.org/10.34766/fetr.v50i2.966>
9. **Czyżewska, M., Duda, E., Lejzerowicz, M., Perkowska-Klejman, A., Sarnat-Ciastko, A., Zawadzka, E.** (2023). Tutoring: meanings attributed to the term by tutors. An analysis of the semantic field. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 12. <https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/EAT/article/view/1986>

10. **Dziarnowska, W.**, (2025), Intuicja ekologiczna Ku metaetycznym i kognitywistycznym podstawom życia we wspólnocie biocentrycznej, *Ruch filozoficzny*, LXXXI 2025 1, s. 45-66, DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/RF.2025.004>
11. **Jabłonowska M., Wiśniewska J.** (2023). Rodzinna zabawa w kodowanie, czyli o roli rodziców w rozwijaniu zainteresowań i predyspozycji dzieci. *Nauki o Wychowaniu. Studia Interdyscyplinarne*, 1(16), s.220–237
12. **Korko, M.** (2023). Znaczenie wiedzy metodologicznej w kształceniu akademickim i przyszłej pracy zawodowej studentów kierunków pedagogicznych. *Edukacja Zawodowa i Ustawiczna*, 8, 269-300. <http://www.aps.edu.pl/media/3ughwgba/ez>
13. Kuruliszwili, S. (2024). Technologie generatywnej sztucznej inteligencji – nowe perspektywy i nowe wyzwania edukacyjne. *Forum Pedagogiczne*, 14, Article 2.1. <https://doi.org/10.21697/fp.2024.2.1.10>
14. Kuruliszwili, S. (2023). Sztuczna inteligencja jako narzędzie wspierające samokształcenie i nauczanie. Wyjaśnienie kluczowych pojęć, wektory wykorzystania. *Edukacja Zawodowa i Ustawiczna*, Article 8. http://www.aps.edu.pl/media/3ughwgba/ezu_8_2023_all.pdf
15. **Lejzerowicz, M.**, & Podstawka, K. (2020). Rozwijanie autorstwa własnego życia w procesie uczenia się. *Autoetnografia. Niepełnosprawność i Rehabilitacja*, Article 4. <https://nir.ipiss.com.pl/pl/aktualne-wydanie/nr-4-2020#item-98>
16. **Łukasiewicz-Wieleba, J., Romaniuk, M.W.** (2022). Akademickie relacje interpersonalne w trakcie pandemicznej edukacji zdalnej w opiniach nauczycieli akademickich. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny* 41(3), 2022, s. 67-81,
17. Łukaszewska, K., **Zozuła, J.** (2024). Prawne i etyczne aspekty opieki nad niesamodzielnymi rodzicami. *Wychowanie w Rodzinie*, 31(3), s. 307-329.
18. **Michalski, J.** (2023). The Issue of the Educational Presence of Teachers at School. *Horyzonty Wychowania*, 22, Article 63. <https://doi.org/10.35765/hw.2023.2263.11>
19. **Mikołajewska, I.**, & Mikołajewska-Furmanek, A. (2023). (Non) aggressive, (non) violent computer games – definitional challenges. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 12. <https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/EAT/article/view/1982>
20. **Romaniuk, M.W.**, Gierzyński, J., Pietrzak, M., Zbróg, J. (2025). Integrating Technology in Social Science Research: Emerging Trends and Ethical Considerations. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 71(1), 2025, s.171-179, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2025.153559>
21. **Romaniuk, M.W., Łukasiewicz-Wieleba, J.** (2024). Information technology in teaching and learning process at higher education institutions in students' opinions. *International Journal of Electronics and Telecommunications*, 70(3), s. 767-772, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2024.149607>
22. **Romaniuk, M.W.**, Mika, P., Apanasewicz-Burcon, Ja., Duda-Maciejewska, E. (2025). Enhancing research practices: digital technologies in the social sciences and practical tools for doctoral students. *International Journal of Electronics and Telecommunications* 71(1), 2025, s. 181-188, <http://dx.doi.org/10.24425/ijet.2025.153560>
23. **Rosół, P.** (2020). The Notion of Power in Hans Jonas' Das Prinzip Verantwortung (The Imperative of Responsibility). *Revista de Filosofía: Aurora*, 32(57), s. 653-664.
24. **Rosół, P.** (2024). The Ukrainian War of Values: A Philosophical Analysis of Volodymyr Zelenskyy's Speeches during the First Year of the Full-Scale Russian Invasion of Ukraine. *Safety & Defense* 10(1).

25. Rzepakowska, A., Marcinkiewicz, B., Żurek, M., **Wiśniewska, D.**, Niemczyk, K. (2022). Motivation to smoking cessation in head and neck cancer and dysplasia patients in confrontation with the attitudes of otorhinolaryngologists in delivering anti-smoking therapies. *European Archives of Oto-Rhino-Laryngology*, 279, Article 7. <https://doi.org/10.1007/s00405-021-07209-2>
26. Stanek, K. (2025). Superwizja pracy socjalnej w obszarze wsparcia wobec wypalenia zawodowego w opinii pracowników socjalnych. *Social Policy*, 607, Article 1. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0055.0949>
27. Stanek, K., & Palankiewicz-Mitrut, E. (2023). Wybory edukacyjno-zawodowe uczniów/uczennic szkół ponadpodstawowych. *Szkola – Zawód – Praca*, Article 25. <https://ojs.ukw.edu.pl/index.php/szp/article/view/1635/1702>
28. Stanek, K. (2023). Superwizja w obszarze rozwoju kompetencji osobistych i zawodowych pracowników służb społecznych. *Edukacja Zawodowa i Ustawiczna*, Article 8. http://www.aps.edu.pl/media/3ughwgba/ezu_8_2023_all.pdf
29. **Szczupał, B.** (2022). Edukacja akademicka w kontekście jej dostępności dla studentów niewidomych. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 41(4), s. 193-209. DOI:10.17951/lrp.2022.41.4.193-209
30. **Trzcińska-Król, M.** (2025). Student Safety as an Element of the High School Climate. *Lublin Pedagogical Yearbook*, 44(3). s. 41-59. <https://doi.org/10.17951/lrp.2025.44.3.41-59>
31. **Trzcińska-Król, M., Wiśniewska, J.** (2022). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w trakcie edukacji zdalnej w świetle badań sondażowych rodziców. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, vol. 41(4), s. 211-227. DOI:10.17951/lrp.2022.41.4.211-227
32. Groyecka-Bernard, A., ... **Wermczuk-Marczyńska, E.**, i in. (2024). Conservatism Negatively Predicts Creativity: A Study Across 28 Countries. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, Article April. <https://doi.org/10.1177/00220221241238321>
33. Wiatr, M. (2024). Interesant, klient i partner. Różne oblicza obywatelstwa w relacji rodziców ze szkołą. *Horyzonty Wychowania*, Article 23. <https://doi.org/10.35765/hw.2024.2366.06>
34. Wierzba-Bobrowicz, T., Krajewski, P., Tarka, S., Acewicz, A., Felczak, P., Stępień, T., **Golan, M.P.**, Grzegorzczak, M. (2021). Neuropathological analysis of the brains of fifty-two patients with COVID-19. *Folia Neuropathologica*, 59, Article 3. <https://doi.org/10.5114/fn.2021.108829>
35. Zawadka, J., Mięgisz, A., Nowakowska, I., Plewko, J., **Kochańska, M.**, & Haman, E. (2021). Remote learning among students with and without reading difficulties during the initial stages of the COVID-19 pandemic. *Education and Information Technologies*, 26, Article 6. <https://doi.org/10.1007/s10639-021-10559-3>
36. Zajenkowska, A., Jasielska, D., **Melonowska, J.** (2019). Stress and Sensitivity to Frustration Predicting Depression among Young Adults in Poland and Korea-Psychological and Philosophical Explanations. *Current Psychology*, Article 38. <https://doi.org/10.1007/s12144-017-9654-0>
37. Zajenkowska, A., **Wiśniewska, D.**, Leniarska, M., Jasielska, D., Bodecka-Zych, M., Zajenkowski, M., Kaźmierczak, I., Klimiuk, J., Niemczyk, L., Niemczyk, K., Pinkham, A. E. (2022). Predictors of depressive symptoms among hospitalized COVID-19 patients with respiratory problems. *Psychology Health & Medicine*, Article September. <https://doi.org/10.1080/13548506.2022.2121970>
38. **Zozuła, J.** (2023). Prawne uwarunkowania współpracy ośrodków pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi i wolontariatem. *Gerontologia Polska*, vol. 31(3), s. 184-191.

39. **Zozula, J.** (2024). Prawa i obowiązki pełnoletniego rodzeństwa wobec małoletnich brata i siostry. *Państwo i Prawo*, 79(8), s. 98-112.

W obszarze działalności publikacyjnej warto podkreślić, że dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS – prowadzący zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki – pełni funkcję redaktora naczelnego czasopisma *International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies*, wydawanego przez Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Czasopismo to posiada 20 punktów zgodnie z obowiązującym wykazem czasopism naukowych. Funkcję zastępcy redaktora naczelnego pełni mgr Mariusz Fila (będący redaktorem statystycznym w następujących czasopismach: *Szkoła Specjalna, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, Niepełnosprawność*), a w skład zespołu redakcyjnego wchodzi m.in. dr Ewa Dąbrowa. Ponadto dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS jest członkiem rad redakcyjnych czasopism naukowych: *Edukacja Ustawiczna Dorosłych Sieć Badawcza Łukasiewicz – ITE w Radomiu, Edukacja-Technika-Informatyka, Rocznik Naukowy Muzeum Harcerstwa „Harcerstwo”, International Journal of Research in E-learning – Studia Pedagogiczne KNP PAN, Cognitive Science-New Media – Education* Wydział Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu, *Edukacja-Terapia-Opieka* Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu (od 2021 r.). Z kolei dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS, jest członkiem redakcji innego czasopisma wydawanego przez uczelnię – *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* (40 punktów), w którym sprawuje funkcję zastępcy redaktora naczelnego. Kadra dydaktyczna kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki uczestniczy również aktywnie w pracach redakcyjnych czasopism o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS, związana jest z *Multidisciplinary Journal of School Education* (100 punktów), a także dwukrotnie pełniła funkcję redaktora tematycznego w czasopiśmie *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* (40 punktów). Z kolei dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS, jest w redakcji z czasopismem *Wiadomości Matematyczne*. Dr Katarzyna Branowska jest sekretarzem czasopisma *Psychology of Language and Communication* (100 pkt). Warto również zaznaczyć, że w ramach działalności komunikacyjnej i popularyzatorskiej w Instytucie Pedagogiki (będącego jednostką nadrzędną do Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości) regularnie wydawany jest newsletter *Czwarte Piętro*, w którego przygotowanie zaangażowani są pracownicy Instytutu (dr Maria Trzcńska-Król, dr Magdalena Ostolska). Publikacja ta stanowi ważne narzędzie wymiany informacji o bieżących inicjatywach naukowych, projektach badawczych, działalności publikacyjnej pracowników Instytutu Pedagogiki oraz aktywności środowiska akademickiego.

Projekty

Pracownicy/pracowniczki realizujący/e kształcenie na kierunku pedagogika zaangażowani byli również w latach 2020-2025 w kierowanie projektami naukowymi finansowymi ze środków zewnętrznych lub występowali w nich w charakterze wykonawcy. Poniżej przedstawiono ich egzemplifikacje:

- projekt partnerski „European and International Youth Mobilized Together for Solidarity” (2022-2023, 2024, realizacja projektu: dr hab. Sergo Kuruliszwili, konkurs: Erasmus +);
- „Transformacja zdolności naturalnych w talent. Retrospektywne badania polskich arcymistrzów i arcymistrzyń szachowych” (2018-2019), kierownik projektu: dr Alicja Baum, konkurs: MINIATURA 2, NCN, pracowniczka nie prowadzi zajęć na kierunku Pedagogika, ale jest zatrudniona w Zakładzie Metodologii i Pedagogiki Twórczości odpowiedzialnym za akredytowany kierunek);
- „Monitorowanie wypowiedzi – źródłem zakłóceń językowych?” (2021-2022), kierownik projektu: dr Małgorzata Korko, **konkurs:** Miniatura 5, NCN);

- „Brzdąc w sieci – korzystanie z urządzeń ekranowych a funkcje wykonawcze u dzieci w wieku 4-6 – analiza równoważności narzędzi cyfrowych i nie cyfrowych” (2024-2025), wykonawca: dr Małgorzata Korko, instytucja finansująca: Ministerstwo Zdrowia);
- „Być uczniem podczas edukacyjnej rewolucji. Poznawcze i pozapoznawcze konsekwencje reformy edukacji 2017” (2017-2023), wykonawca: mgr Ewa Weremczuk-Marczyńska, konkurs: Opus 12, NCN);
- „Aplikacja testowo-pomiarowa do zdalnej oceny cech, preferencji i umiejętności składowych wybranych kompetencji przyszłości dzieci w wieku powyżej 7 roku życia” (2021-2022), wykonawca w projekcie: dr Ewa Wiśniewska, instytucja finansująca: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (2014-2020).
- *“Użycie ironii werbalnej w różnych kulturach: rola czynników indywidualnych i społeczno-kulturowych”* (stypendystka projektu, dr Katarzyna Branowska, 2020-2023, konkurs: SONATA no. 2019/35/D/HS2/01005 pod kierownictwem dr Natalii Banasik-Jemielniak);
- *“Globalne identyfikacje społeczne – badanie różnych sposobów ich rozumienia oraz efektywności różnych metod ich eksperymentalnej aktywacji u osób o odmiennych charakterystykach”*; (stypendystka projektu, dr Katarzyna Branowska, konkurs: OPUS NCN 2021/41/B/HS6/02526 grant; 2021-2025 pod kierownictwem dr hab. prof. IP PAN Katarzyny Hamer);
- *“Investigating the emotions of protective policies”* z ramienia Instytutu Psychologii Polskiej Akademii Nauk (współpracownik projektu PROTEMO, dr Katarzyna Branowska, 2025 pod kierownictwem polskiego zespołu: dr hab. Prof. IP PAN Katarzyna Hamer)
- „Wypalenie zawodowe pracowników Generacji Z – efekt niedopasowania pracownika do warunków pracy czy warunków pracy do pracownika. Perspektywa pedagogiki pracy na przykładzie pracowników z branży IT” (2024-2025), kierownik badań. Grant APS (NR UPB 23/25), kierownik badań: dr Katarzyna Stanek
- „W poszukiwaniu wspólnego mianownika w badaniu rozwoju językowego dzieci dwujęzycznych: umiejętności morfosyntaktyczne mierzone zadaniami powtarzania zdań. Metaanaliza, porównanie metod i badanie walidacyjnych” (post-doc researcher, dr Magdalena Kochańska, wykonawca w projekcie OPUS-HS NCN nr 2021/41/B/HS2/01036, 2022-2024);
- „Co słysząc? Komunikacja społeczna w autyzmie: podejście obliczeniowe” (Współpracownik w projekcie, dr Magdalena Kochańska, SONATA NCN 16 nr 2020/39/D/HS6/00809, realizowanym na Uniwersytecie Warszawskim, 2023);
- „Wpływ diety zachodniej na mechanizmy neurozapalne i metaboliczne w chorobie Alzheimera.” (realizacja projektu, dr Anna Mietelska-Porawska, SONATA NCN nr: UMO-2014/15/D/NZ4/04361, 2015–2019).

Nauczyciele odpowiedzialni za prowadzenie zajęć na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizowali również w analizowanym okresie szereg projektów naukowych finansowych ze środków statutowych na działalność badawczą. Poniżej przedstawiono ich spis:

- „Doświadczenie wypalenia szkolnego wśród uczniów edukacji wczesnoszkolnej” (2023-2024), Autorzy: J. Bałachowicz, E. Ćwikła, A. Koterwas, K. Stanek, A. Witkowska-Tomaszewska, grant APS (zespołowy) Numer projektu: BNS 13/2023-Z
- „Superwizja jako forma wsparcia i rozwoju zawodowego w obszarze przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu” (2023-2024) –Numer projektu: BNS 64/2023 (2023, kierownik projektu: dr Katarzyna Stanek)

- „Od potencjału do osiągnięć – narracyjne badania podłużne rodziców dzieci zdolnych” (2019-2020, kierownik projektu: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- „Podwójnie wyjątkowi. Uzdolnienia dzieci i adolescentów z niepełnosprawnością wzroku w perspektywie ich rodziców i nauczycieli” (2024-2025, kierownik projektu: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- „Doświadczenia w rozwijaniu zdolności sportowych dzieci. Perspektywa rodzicielska” (2026, kierownik projektu, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- „Klimat szkoły. O tym co jest ważne dla młodzieży i rodziców przy wyborze szkoły” (2025; kierownik projektu: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- „System diagnozowania zdolności uczniów” (2019-2020, kierownik projektu: mgr Dominika Bardzińska);
- „Rola pedagogicznej uczelni wyższej w sieci współpracy międzyinstytucjonalnej – studium socjo-pedagogiczne” (2022-2024, kierownik projektu: dr Marta Kulesza, dr Marta Wiatr, projekt zespołowy);
- „Emisja głosu pedagoga” (2019-2020, kierownik projektu: dr Magdalena Ostolska);
- „Nauczyciel emisji głosu w mowie” (2024-2025, kierownik projektu: dr Magdalena Ostolska);
- „Sylwetka kapitana pełnomorskiego jachtu żaglowego i jej postrzeganie przez załogę” (2019-2020, kierownik projektu: dr Miłosz Romaniuk);
- „Superwizja jako forma wsparcia i rozwoju zawodowego w obszarze przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu” (2023-2024, kierownik projektu: dr Katarzyna Stanek);
- „Doświadczenie wypalenia szkolnego wśród uczniów edukacji wczesnoszkolnej” (2023-2024, współautorka i wykonawczyni projektu: dr Katarzyna Stanek, projekt zespołowy);
- „Rodzicielskie zaangażowanie w edukację dziecka – między „krytyką” a „rozstaniem” ze szkołą publiczną” (2019-2020, kierownik projektu: dr Marta Wiatr);
- „Twórczości i kreatywności w serwisie społecznościowym Instagram-analiza treści” (2020-2021, kierownik projektu: dr Ewa Wiśniewska);
- „Działania szkoły wobec uczniów wykazujących przejawy demoralizacji lub dopuszczających się czynów karalnych” (2023-2024, kierownik projektu: dr Jolanta Zozula);
- „Wielokulturowe środowisko domowe i szkolne a dobrostan psychiczny uczniów, ich rodziców i nauczycieli” (2025–2027, kierownik projektu: dr Magdalena Kochańska);
- „Czytanie naukowe w praktyce akademickiej: doświadczenia, strategie i implikacje dydaktyczne” (2025-2026, kierownik projektu: dr Małgorzata Korke);
- „Instytucjonalne i pozainstytucjonalne systemy wsparcia osób starszych na terenach wiejskich na przykładzie gminy Prostki” (2023, członek zespołu projektowego, dr Jowita Bartczak);
- „Rozwój kompetencji cyfrowych i informatycznych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej oraz monitorowanie wdrażania edukacji cyfrowej w praktyce szkolnej (Pilotaż badań)”. Numer projektu UPB 21/25 (2025, kierownik: dr Monika Rebizant; wykonawca: dr Anna Róża Makaruk);

W kontekście projektów naukowych należy podkreślić, iż pracownicy realizujący kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, w analizowanym okresie z sukcesami aplikowali o środki z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa wyższego (program Doskonała Nauka). Przykładami są następujące projekty, których główny punkt stanowiła organizacja konferencji, podczas których możliwe było prezentowanie aktualnych odkryć i osiągnięć naukowych, wymiana doświadczeń oraz integracja środowiska naukowego polskiego i międzynarodowego zajmującego się określoną tematyką:

- „Zdolności i twórczość. Nowe perspektywy badawcze i rozwojowe” (2020-2022, kierownik projektu: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- „Trajektorie rozwoju zdolności” (2023-2025, kierownik projektu: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” (2023-2025, kierownik projektu: dr Małgorzata Jabłonowska).

Konferencje

Kolejnym wymiarem dorobku naukowego osób prowadzących zajęcia na akredytowanym kierunku jest aktywność konferencyjna dotycząca niemal każdej osoby. Poniżej przedstawiono wybrane egzemplifikacje międzynarodowych i krajowych konferencji, w których czynny udział brała kadra realizująca kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki:

- „Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa PTP Ku Człowieczeństwu i Edukacji dla Pokoju” (2024, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, dr Ewa Wiśniewska, mgr Ewa Weremczuk-Marczyńska);
- „Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny: XI – *Przesilenie. Budujemy lepszy świat w sobie i pomiędzy nami*, 2022; XII – *Człowieczeństwo, jako problem pedagogiki i zadanie wychowania*, 2025; (dr Marta Wiatr);
- „Letnie Zakopiańskie Spotkania Metodologiczne” (2022, 2023, 2024, dr ha. Joanna Łukasiewicz-Wiwleba, prof. APS; dr Małgorzata Jabłonowska);
- „Konferencja *Kultura i edukacja w dobie globalizacji. Humanistyczne przesłanie Ireny Wojnar*” (2022, dr Andrzej Ciężela, prof. APS);
- „Konferencja *Filozofia zrównowalonego rozwoju*” (2023, dr hab. Helena Ciężela, prof. APS);
- „Konferencja *Distance Learning – Learning at a Distance: (Media) Technology, Politics and Individual Environments in Current Learning Processes*” (2021, dr hab. Helena Ciężela, prof. APS);
- „Konferencja *ChatGPT w edukacji – ewolucja czy rewolucja?*” (2023, dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS);
- „Konferencja *Zdolności i Twórczość*” (2021, dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Sergo Kuruliszwili; dr Małgorzata Korko; dr Anna Makaruk; dr Monika Rebizant; dr Miłosz Romaniuk; dr Maria Trzcńska-Król; dr Justyna Wiśniewska; mgr Dominika Bardzińska; mgr Katarzyna Korbecka);
- „*Polsko-Ukraińskie/Ukraińsko-Polskie Forum Naukowe*” (2019, 2022, 2023, 2024, dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr Justyna Wiśniewska (2022));
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „*Dziecko – cyfrowy tubylec w szkole. Problemy i wyzwania*” (2022, dr Justyna Wiśniewsk; 2024, dr Anna R. Makaruk, dr M. Rebizant);
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „*Media a edukacja – W służbie człowiekowi*” (2024, dr Anna R. Makaruk, dr Monika Rebizant; 2023 dr Justyna Wiśniewska);
- Konferencja „*Transformacja Cyfrowa z eTwinning*” (2023, dr Justyna Wiśniewska);
- „*International Conference Didactics – Past, Present and Future Perspectives*” (2019, 2020, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS, dr Miłosz Romaniuk);
- XII Ogólnopolska Konferencja Naukowa „*Media a edukacja – W służbie człowiekowi*” (2024, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);

- Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Rodzina w teorii i praktyce pedagogicznej pt. Rodzicielstwo-urzeczywistnione, zagrożone, zaniedbane” (2023, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny „Przesilenie. Budujemy lepszy świat w sobie i pomiędzy nami” (2022, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- Konferencja UKSW „Przyszłość polskiej szkoły. Alert pedagogiczny” (2021, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- „Konferencja *Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku i słuchu*” (2019, dr hab. Bernadeta Szczupał);
- Ogólnopolska Konferencja Psychologii Rozwojowej „Wyzwania adaptacyjne i wsparcie rozwoju w cyklu życia” (2025, dr Magdalena Kocharńska);
- International Symposium of Bilingualism (ISB15), San Sebastian, Hiszpania (2025, dr Magdalena Kocharńska);
- Bilingual Matters Research Symposium, Edynburg, Szkocja (2025, dr Magdalena Kocharńska);
- 19th Slavic Cognitive Linguistics Conference, Kraków, (2024, dr Magdalena Kocharńska);
- 16th International Congress for the Study of Child Language. Praga, Czechy (2024, dr Magdalena Kocharńska);
- I Konferencja Logopedyczna WCIES (2024, dr Magdalena Kocharńska);
- „UniKon_IPCMA23”. Konstanz, Niemcy, (2023, dr Magdalena Kocharńska);
- „Metodologiczne Inspiracje 2023: Badania ilościowe w Naukach Społecznych – Wyzwania i Problemy”. Jabłonna (2023, dr Magdalena Kocharńska);
- Konferencja Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień „Zdolni zdalnie” (2020, dr Justyna Wiśniewska);
- XI Konferencja „Media a Edukacja. Przestrzeń relacji” (2021, dr Justyna Wiśniewska);
- „VIII Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Cyberprzestrzeń i światy wirtualne. Pedagogika medialna wobec wyzwań XXI wieku* (2024, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS; dr Izabela Mikołajewska; dr Ewa Wiśniewska, dr Maria Trzcińska-Król,);
- IX Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Cyberprzestrzeń i światy wirtualne. Między końcem historii a końcem świata – los człowieka i zadania edukacji w czasach wielowymiarowego kryzysu* (2025, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; dr Maria Trzcińska-Król; dr Anna Róża Makruk, dr Monika Rebizant; mgr Mariusz Fila);
- „Konferencja naukowa *Forum o Wychowaniu*” (2023, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- „VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Cyberprzestrzeń i światy wirtualne. Dydaktyka w czasach niepokoju i zmiany społecznej*” (2022, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- „Międzynarodowa Konferencja Naukowa z okazji jubileuszu prof. dr. hab. Henryka Mizerka „*Pedagogika wobec wyzwań współczesnego świata*” (2023, dr Marta Wiatr);
- „Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Diagnoza Rzeczywistości – Teraźniejsze Problemy Dzieci, Młodzieży i Dorosłych*” (2024, Jolanta Zozuła);
- „International Conference *Supporting the social inclusion of children and young people with intellectual and developmental disabilities The importance of the interdisciplinary approach*” (2024, dr Ewa Dąbrowa);
- „XV Konferencja *Dzieci, młodzież i dorośli w kontekście migracji, uchodźstwa i traumy wojennej – wyzwania i zadania edukacyjne*” (2023, dr Ewa Dąbrowa);
- „Konferencja *Viva Didactica*” (2024, dr Wioletta Dziarnowska, dr Marlena Grzelak-Klus);

- „Międzynarodowe Fora Nowatorstwa Pedagogicznego” (2019, 2021, 2022, 2023, dr Marlena Grzelak-Klus);
- Międzynarodowa Interdyscyplinarna konferencja z cyklu Osoba. Akceptacja, Partycypacja, Solidarność społeczna – interdyscyplinarne wyzwania w tworzeniu społeczeństwa dla wszystkich (2022, mgr Mariusz Fila);
- „Konferencja *Trajektorie rozwoju zdolności*” (2023, dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS; dr Małgorzata Korko; dr Anna Makaruk; dr Magdalena Ostolska; dr Monika Rebizant; dr Miłosz Romaniuk; dr Maria Trzcńska-Król; dr Justyna Wiśniewska; mgr Dominika Bardzińska; mgr Katarzyna Korbecka; mgr Mariusz Fila);
- „Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu Człowiek w Przestrzeni Sztuki, pod hasłem *Dostrzegając Piękno*” (2021, dr Sylwia Jaronowska);
- „XII Polski Zjazd Filozoficzny” (2023, dr Justyna Melonowska, dr Iwona Stachowska);
- „Szkoła i nauczyciel nt. Indywidualizm a wspólnotowość w edukacji”, Łągow Lubuski (2024, dr Jarosław Lach)
- „Konferencja *Nauczyciel wobec współczesnych wyzwań. Praca nauczyciela z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych*” (2019, Miłosz Romaniuk);
- „Ogólnopolska konferencja naukowa *Filozoficzne podstawy pedagogiki pracy* (2019, dr Katarzyna Stanek);
- Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Terapia pedagogiczna w praktyce” pt. „W świecie wyzwań – psychopedagogiczne aspekty wspomagania procesów uczenia się osób z trudnościami” (2025, mgr Mariusz Fila);
- „Konferencja *Tradycja dla przyszłości w poszukiwaniu polskiej szkoły pracy socjalnej*” (2021, dr Katarzyna Stanek);
- „12th Biennial Conference of ERNAPE Parent Engagement as Power: Empowering Children, Schools and Societies” (2019, dr Marta Wiatr);
- „Konferencja Naukowa z okazji Jubileuszu 55-lecia poznańskiej pedagogiki społecznej pt. *Pedagogika społeczna w służbie człowiekowi i wspólnotocie*” (2024, dr Marta Wiatr);
- „Piecza zastępcza 2030: Bezpieczne dziecko w dobrym systemie” (2024, dr Jolanta Zozula);
- Konferencji polskiej sieci badawczej ERNAPE-PL (2022, 2024, 2025, dr Marta Wiatr);
- Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa: „Społeczeństwo obywatelskie i jego transformacje” (2025, dr Marta Wiatr);
- „Identyfikowanie i zaspokajanie potrzeb zawodowych nauczycieli – dyskursy współczesności” (2025, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr Ewa Wiśniewska; mgr Ewa Weremczuk-Marczyńska, dr Magdalena Ostolska);
- Potencjał pedagogiki szkoły wobec reformowania oświaty OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA pod patronatem honorowym Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2025, mgr Ewa Weremczuk-Marczyńska);
- Embodied and Situated Language Processing Conference, Aix-en-Provence, Francja (2025, dr Małgorzata Korko);
- IX Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Nowe tendencje w psychologii i pedagogice” Akademii Handlowej Nauk Stosowanych w Radomiu (2025, dr Anna Róża Makaruk, dr Monika Rebizant);

- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wielowymiarowość pomocy, wsparcia społecznego i poradnictwa. Perspektywa interdyscyplinarna” (2025, dr Anna Róża Makaruk; dr Monika Rebizant; dr Katarzyna Stanek);
- „International Higher Education and Faculty Development Conference” – “Developing Faculty Members’ Pedagogical Acuity” Crete University, Rethymnon (2023, dr Monika Czyżewska, dr Magda Lejzerowicz);
- V Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Niepełnosprawność i praca – wymiary, konteksty, perspektywy” (2023, dr Magda Lejzerowicz);
- International Conference Education for Volunteering – Socio-Cultural Perspectives, (2022; dr Magda Lejzerowicz);
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa Edukacja dla Zrównoważonego Rozwoju (2022, dr Magda Lejzerowicz);
- International Erasmus Conference: Removal of barriers to social inclusion and social participation for children and young adults with intellectual and developmental disabilities (IDD): An inter-professional approach (2022, dr Magda Lejzerowicz);
- XVII Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Globalne konteksty poszanowania prawa i wolności człowieka” (2024, dr hab. Helena Ciążęła);
- “CULTMEDIA-Network Conference After Digitalization: Convergence, Sustainability and Ethics in Modern Media Environments” (2022, dr hab. Helena Ciążęła);
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa FAS/FASD – bez Tajemnic! Obchody Światowego Dnia FAS (2023, dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS);
- Międzynarodowe e-symposium naukowe „Kreowanie kultury dostępności w edukacji. Z półwieczem Lubelskiej Szkoły Pedagogiki Specjalnej” Instytutu Pedagogiki Katedry Psychopedagogiki Specjalnej i Socjopedagogiki Specjalnej Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (2022, dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; dr Maria Trzcńska-Król);
- Symposium Maria Grzegorzewska jako prekursor pedagogiki specjalnej w Polsce (2022 – rokiem Marii Grzegorzewskiej) (2022, dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS);
- XXXI jazd PSSPS „Współczesne wyzwania stojące przed pomocą społeczną i pracą socjalną. Badanie – Kształcenie – Rozwiązania praktyczne, UMCS w Lublinie (2025, dr Katarzyna Stanek);
- Konferencja naukowa MIGRACJE, INTEGRACJE, KRYZYSY – Idee pomocowej responsywności a polityki gotowości (2024, dr Katarzyna Stanek);
- 26th International Conference on Artificial Intelligence in Education (2025, dr Karolina Żelazowska-Byczkowska);
- Ogólnopolska Konferencja Opowieść w edukacji, edukacji środowiskowej, terapii i życiu człowieka (2025, dr Karolina Żelazowska-Byczkowska);
- VI Kongres Dydaktyki Polonistycznej. Niezgoda – opór – bunt w przestrzeni edukacyjnej (2025, dr Karolina Żelazowska-Byczkowska);
- Konferencja Stowarzyszenia MIX i warsztaty w Gliwicach (2023, 2024, 2025, dr Magdalena Ostolska);
- Międzynarodowe Seminaria Naukowe „Głos-Ciało-Ekspresja” (2024, dr Magdalena Ostolska)
- Focus on Lipid Metabolism Conference, Warszawa, (2024, dr Anna Mietelska-Porowska);
- EMBO Workshop „Unlocking human brain complexity using 3D culture and single-cell omics”, Capri, Italy, (2024, dr Anna Mietelska-Porowska);
- FENS Forum, Vienna, Austria (2024, dr Anna Mietelska-Porowska);

- ESTIV – 22nd International Congress of the European Society of Toxicology in Vitro, Pargue, Czech Republic (2024, dr Anna Mietelska-Porowska);
- EMBO Workshop „Mitophagy in Health and Disease”, Genoa, Italy (2024, dr Anna Mietelska-Porowska).

Aspektem dopełniającym aktywność naukową pracowników i pracowniczek realizujących kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki jest działalność w labach w ramach uczelni lub poza nią. W Instytucie Pedagogiki działa SCHOOLab, którego członkiem jest dr Marta Wiatr.

Pracownicy etatowi realizujący kształcenie na kierunku pedagogika, zarówno w celu doskonalenia własnych kompetencji naukowych, jak i poszerzania dorobku niezbędnego w procedurach awansowych, aktywnie uczestniczą w stażach naukowych odbywanych w krajowych i zagranicznych ośrodkach akademickich. W latach 2020–2025 staże takie odbyli następujący pracownicy posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień doktora habilitowanego: dr hab. Jan Łaszczuk, prof. APS; dr hab. Sergio Kuruliszwili, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba oraz dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS. Wśród osób legitymujących się stopniem naukowym doktora w stażach uczestniczyli: dr Ewa Dąbrowa, dr Miłosz Romaniuk oraz dr Marta Wiatr. Żaden z pracowników posiadających tytuł zawodowy magistra nie brał udziału w tego rodzaju formach doskonalenia naukowego.

Podsumowując część dotyczącą dorobku naukowego kadry realizującej działalność dydaktyczną na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, należy stwierdzić, że zdecydowana większość pracowników – w szczególności pracowników badawczo-dydaktycznych – legitymuje się aktualnym, znaczącym i zróżnicowanym dorobkiem naukowym. Dzięki temu możliwa jest właściwa realizacja zajęć dydaktycznych, z uwzględnieniem wniosków z prowadzonej refleksji o charakterze teoretycznym oraz wyników badań empirycznych, a także krajowych i międzynarodowych osiągnięć naukowych, o których wiedza nabywana jest podczas wymiany doświadczeń podczas staży. Z uwagi na aktywność badawczą ww. pracowników są oni również gotowi do profesjonalnej i efektywnej realizacji efektów uczenia się związanych z przygotowaniem studentów do realizacji działalności badawczej. Z kolei osoby o krótszym stażu pracy, w szczególności pracownicy dydaktyczni, osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych oraz młodszy pracownicy badawczo-dydaktyczni, dysponują wprawdzie mniejszym dorobkiem naukowym, jednak zasadność powierzenia im realizacji zajęć wynika z ich bogatego doświadczenia dydaktycznego i zawodowego, którego charakterystyka przedstawiona zostanie w kolejnych akapitach. Warto również podkreślić, że asystenci badawczo-dydaktyczni są aktywnie wspierani przez bardziej doświadczonych członków kadry w procesie rozwijania własnego dorobku naukowego, przy czym działalność dydaktyczna stanowi dla nich istotne źródło inspiracji.

4.1.3. Struktura kwalifikacji oraz kompetencje dydaktyczne

Strategie dotyczące rekrutacji kadry akademickiej w ramach otwartych konkursów oraz zasad konstruowania obsady zajęć, szczegółowo opisane w kolejnych punktach, zapewniają, że osoby prowadzące zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, zarówno na studiach I, jak i II stopnia, dysponują wszechstronnymi kompetencjami niezbędnymi do właściwej realizacji procesu dydaktycznego. Wszystkie osoby posiadają wykształcenie kierunkowe adekwatne do tematyki i specyfiki prowadzonych zajęć.

Zdecydowana większość nauczycieli i nauczycielek akademickich, zwłaszcza zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, wyróżnia się szerokim, ugruntowanym zestawem kompetencji wynikających z prowadzenia badań empirycznych, teoretycznych oraz zaawansowanych

analiz literaturowych. Te wielowymiarowe doświadczenia naukowe bezpośrednio wzbogacają proces dydaktyczny: pozwalają na prezentowanie studentom aktualnego stanu wiedzy, omawianie zjawisk z perspektywy współczesnych teorii i wyników badań, a także wprowadzanie przykładów, case studies oraz problemów badawczych zaczerpniętych z własnej praktyki naukowej. Dzięki temu zajęcia prowadzone przez kadrę mają charakter pogłębiony, analityczny i zakorzeniony w realnych praktykach badawczych. Nauczyciele i nauczycielki nie tylko przekazują wiedzę, lecz także kształcą umiejętności krytycznego myślenia, interpretacji danych, oceny publikacji naukowych oraz projektowania badań. W efekcie osoby te można uznać za specjalistów w zakresie tematyki realizowanych przedmiotów, którzy potrafią skutecznie łączyć dorobek naukowy z dydaktyką, przygotowując studentów do pracy badawczej na poziomie akademickim.

Co więcej, część kadry od wielu lat prowadzi te same lub zbliżone przedmioty na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki lub na innych kierunkach studiów realizowanych w APS. Niektóre z tych osób są również zaangażowane w kształcenie doktorantów w szkole doktorskiej (np.: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; dr Alicja Baum, dr Miłosz Romaniuk; dr Jolanta Zozula; dr Małgorzata Korko). W konsekwencji charakteryzują się one bogatym doświadczeniem zarówno w zakresie treści przedmiotowych, jak i w konstruowaniu sposobów weryfikacji efektów uczenia się, prowadzeniu zajęć z uwzględnieniem potrzeb i zainteresowań studentów, stosowaniu aktywizujących metod dydaktycznych, a także ocenianiu osiągnięć studentów, zarówno w ramach oceniania formatywnego, jak i sumatywnego.

Ponadto niektórzy członkowie kadry posiadają doświadczenie zdobyte poza uczelnią, wynikające z pracy zawodowej lub współpracy z instytucjami działającymi w otoczeniu społecznym, a także posiadają doświadczenie dydaktyczne, np. w prowadzeniu szkoleń (dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS; dr Anna Róża Makaruk; dr Magdalena Ostolska; dr Monika Rebizant; dr Katarzyna Stanek; dr Maria Trzcńska-Król; dr Marta Wiatr; dr Justyna Wiśniewska; dr Karolina Żelazowska-Byczkowska; mgr Ewa Weremczuk-Marczyńska). Wśród osób prowadzących zajęcia, jak wspomniano wcześniej, obecni są również pracownicy dydaktyczni, których także można uznać za ekspertów w swoich dziedzinach. Swoją wiedzę i umiejętności doskonalią poprzez prowadzenie większej liczby godzin zajęć, udział w tworzeniu programów studiów oraz realizację projektów o charakterze wdrożeniowym i naukowym.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni prowadzą również seminaria dyplomowe i recenzują prace dyplomowe, co umożliwia im ciągłe aktualizowanie doświadczenia dydaktycznego, zarówno w zakresie przygotowywania studentów do działalności badawczej, jak i w wspieraniu seminarzystów oraz ocenie ich osiągnięć. Podobną rolę pełni zaangażowanie samodzielnych pracowników naukowych jako promotorów rozpraw doktorskich (np. dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS, dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS), a w przypadku niektórych doktorów (np. dr Alicja Baum; dr Anna Róża Makaruk; dr Katarzyna Stanek, dr Miłosz Romaniuk, dr Sylwia Jaranowska) – jako promotorów pomocniczych.

Kadrę dydaktyczną kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, niezależnie od formy studiów, stanowią także osoby zatrudniane na umowę zlecenie oraz doktoranci. Wyróżniają się oni cennym, szerokim i specjalistycznym doświadczeniem, zdobywanym w trakcie specjalistycznych studiów, jak i w pracy zawodowej w środowisku i instytucjach stanowiących potencjalne miejsca pracy absolwentów tego kierunku. Ich doświadczenie opiera się na solidnej wiedzy teoretycznej zdobytej podczas ukończonych studiów, w tym także studiów podyplomowych (mgr inż. Andrzej Manuńto; dr Anna Mielenska-Porowska; mgr Maja Em-Kamieniec). Dodatkowo, dzięki koordynacji prowadzonych przez nich zajęć przez doświadczonych pracowników etatowych, zapewniona jest spójność pomiędzy

praktycznymi aspektami ich doświadczenia a szerokim, adekwatnym kontekstem teoretycznym. Pozwala to na harmonijne łączenie obu wymiarów profesjonalnej działalności pedagogicznej w procesie kształcenia. Kompetencje tych wykładowców odgrywają zatem istotną rolę w realizacji zakładanych efektów uczenia się, zwłaszcza w zakresie umiejętności praktycznych. Ponadto mogą inspirować studentów do refleksji nad związkiem między teorią a praktyką oraz do integrowania kompetencji rozwijanych w obu tych obszarach.

Czynnikiem zapewniającym profesjonalność działalności dydaktycznej jest także udział członków kadry, zarówno etatowej, jak i współpracującej z uczelnią, w studiach podyplomowych, seminariach czy szkoleniach. Ich problematyka jest powiązana z treściami kształcenia i efektami uczenia się, przypisanymi do prowadzonych zajęć, a także tych przyczyniających się do doskonalenia warsztatu dydaktycznego, np. w zakresie spersonalizowanych, konstruktywistycznych i aktywizujących metod edukacji akademickiej. Efektem pracy ze studentami osób cechujących się wysokimi, zróżnicowanymi i wzajemnie uzupełniającymi się kompetencjami, jest holistyczny charakter realizowanego procesu edukacyjnego. Pozwala on uwzględniać w budowaniu kompetencji pedagogicznych studentów różnorodne podejścia oraz integrować różne rodzaje wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – zarówno teoretycznych, jak i profesjonalnych czy praktycznych.

Ponadto jednym z istotnych obszarów doskonalenia kompetencji dydaktycznych kadry jest rozwój umiejętności w zakresie tutoring, realizowany zarówno w ramach uczelnianych inicjatyw, jak i międzynarodowych programów wspierających nowoczesne metody kształcenia. Nauczyciele na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki mieli, na przykład, możliwość podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych biorąc udział w ministerialnym programie „Mistrzowie Dydaktyki” realizowanym w APS. Absolwentami tego programu są: dr Ewa Duda, dr Magda Lejzerowicz, dr Piotr Rosół, dr Małgorzata Korko. Absolwentami uczelnianego kursu tutoring są: dr Jowita Bartczak, dr Agnieszka Bieńkowska, dr Ewa Dąbrowa, dr Wioletta Dziarnowska, dr Marlena Grzelak-Klus, dr Małgorzata Jabłonowska, dr Magdalena Lejzerowicz, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, dr Justyna Wiśniewska. Prowadzenie zajęć na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki pozwala im na implementowanie elementów strategii edukacji spersonalizowanej także w pracy z grupami. Praktyka ta pozostaje zgodna z postulatami formułowanymi przez uczelnie zagraniczne, takie jak Ghent University (Belgia), University of Groningen (Holandia), University College London (Wielka Brytania), Aarhus University (Dania), University of Oslo (Norwegia), które uczestniczyły jako eksperci szkolący w programie „Mistrzowie Dydaktyki”.

Innym z filarów podnoszenia kompetencji dydaktycznych jest udział kadry w szkoleniach organizowanych przez APS oraz podmioty zewnętrzne. Wychodząc naprzeciw nowym wyzwaniom związanym z szybkim rozwojem nowych technologii, w tym narzędzi opartych na sztucznej inteligencji, uczelniany zespół „AI w nauce i edukacji” przygotował scenariusze oraz przeprowadził cykl szkoleń z zakresu wykorzystania sztucznej inteligencji w procesie dydaktycznym. Prowadzącymi szkolenia były m.in. osoby prowadzące zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS oraz dr Maria Trzcńska-Król. W kursach uczestniczyli: dr Urszula Gosk-Sobańska, dr Miłosz Romaniuk, dr Małgorzata Jabłonowska, dr Małgorzata Korko.

Obok kompetencji, które czynią kadrę ekspertami w zakresie tematyki zajęć, realizacji efektów uczenia się przypisanych do przedmiotów, a także planowania i wdrażania procesu edukacyjnego, osoby realizujące zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki posiadają również kompetencje obejmujące prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dotyczy to w równym stopniu osób realizujących przedmioty w trybie zdalnym, określonych w uchwale nr 737/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19

czerwca 2024 r. Podstawowym sposobem nabywania tego rodzaju kompetencji przez wszystkich pracowników były szkolenia oraz materiały szkoleniowe udostępniane na stronie internetowej uczelni (nadal są one dostępne) oraz przesyłane na adresy e-mail pracowników w 2020 roku w związku z pandemią COVID-19. Dodatkowo z ramienia Instytutu Pedagogiki dr Justyna Wiśniewska wspierała nauczycieli akademickich z Instytutu Pedagogiki w czasie kształcenia zdalnego w zakresie zdobywania ww. umiejętności i kompetencji.

Co więcej, działające w uczelni Centrum Doskonalenia Dydaktycznego oraz Zespół „Sztuczna Inteligencja w nauce i edukacji”, których członkami są także osoby prowadzące zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, wspiera rozwój kompetencji w tym obszarze. Ponadto wydelegowani pracownicy Działu Informatyczno-Medialnego pozostają do dyspozycji nauczycieli, zapewniając im różnorodne formy wsparcia w przypadku napotkanych trudności. Warto również podkreślić, że wielu pracowników, podejmuje w ramach samokształcenia dodatkowe działania ukierunkowane na doskonalenie swoich umiejętności w zakresie realizacji zajęć na odległość. Przykładami takich aktywności są: udział w programie Mistrzowie Dydaktyki, korzystanie z ofert konferencji, szkoleń, czy webinarów organizowanych przez podmioty zewnętrzne, sięganie po materiały dostępne na platformach internetowych, a także wymiana doświadczeń w zespołach katedr, zakładów oraz na poziomie uczelni.

Istotną formą aktywności sprzyjającą rozwijaniu kompetencji jest również regularne korzystanie przez pracowników z aplikacji Microsoft Teams, która wspiera komunikację ze studentami, wymianę informacji oraz prowadzenie zajęć dydaktycznych. Pracownicy monitorują także na bieżąco wprowadzane w aplikacji aktualizacje, co pozwala im jeszcze efektywniej wykorzystywać jej możliwości w procesie kształcenia. Warto podkreślić również, że dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS jest współautorem monografii naukowej dotyczącej kształcenia zdalnego (Czarkowski, J., Malinowski, M., Strzelec, M., Tanaś, M. [2020]. Zdalne kształcenie akademickie dorosłych w czasie pandemii. Warszawa: Wydawnictwo DiG). Podobnie, jak wszystkie inne zajęcia realizowane w Akademii Pedagogiki Specjalnej, przedmioty prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, po zakończeniu semestru podlegają ocenie w formie wypełnianych przez studentów ankiet. Co więcej, studenci na bieżąco mogą zgłaszać wszelkie problemy związane z uczestnictwem w tego typu zajęciach czy ich jakością kierownikowi kierunku oraz doradcom studentów. Osoby te reagują na zgłaszane sygnały oraz udzielają wsparcia studentom. Zarówno wyniki ankiet, jak i ewentualne uwagi dotyczące ww. zajęć stanowią dla Dyrekcji Instytutu przesłankę do wyboru i zaproponowania Senatowi przedmiotów realizowanych w kolejnym roku w formie zdalnej.

W programie studiów obecne są również przedmioty prowadzone w języku obcym: PZ-3FF-KIE Fakultet w języku obcym oraz PZ-2F-TJO Translatorium w języku obcym. Dzięki wymaganiom rekrutacyjnym, które określają konieczność znajomości co najmniej jednego języka obcego na poziomie dobrym, wszyscy pracownicy uczelni posiadają kompetencje umożliwiające prowadzenie tego rodzaju zajęć. Wykładowcy dysponują umiejętnościami prowadzenia zajęć w językach obcych, które dodatkowo rozwijają poprzez samokształcenie, udział w kursach językowych, zagranicznych stażach, programach mobilnościowych, konferencjach i projektach. Ich kompetencje wzmacnia także prowadzenie współpracy międzynarodowej, recenzowanie artykułów dla zagranicznych czasopism naukowych, a także przygotowywanie, tłumaczenie i lektura tekstów w językach obcych. Przedmioty te realizowane są jednak przez osoby, które zgłosiły taką gotowość w ramach swojej oferty dydaktycznej.

Potwierdzeniem wysokich kompetencji dydaktycznych pracowników i pracowniczek są bardzo dobre wyniki w ankietach wypełnianych przez studentów (zagadnienie to zostało szczegółowo

omówione w dalszej części charakterystyki kryterium 4), a także ich osiągnięcia dydaktyczne z lat 2020-2025. Poniżej przedstawione zostały przykłady wybranych kategorii tych osiągnięć:

a. opracowywanie programów nowych zajęć:

- z uwagi na fakt, że studia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizowane są zgodnie z nowym programem studiów, udziałem nauczycieli realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku stało się przygotowywanie programów nowych zajęć;
- od roku akademickiego 2019/2020 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia oraz na jednolitych studiach magisterskich zajęcia realizowane są zgodnie z nowymi programami studiów, a udziałem wszystkich nauczycieli realizujących zajęcia dydaktyczne stało się przygotowywanie programów nowych zajęć.

b. własne zasoby dydaktyczne i autorstwo podręczników:

- dr Magdalena Ostolska: autorstwo rozdziału w podręczniku (Ostolska, M. [2020]. Studium przypadku 4. Drama poprzez głos. W: B. Łoza i A. M. Chmielnicka-Plaskota [red.], *Arteterapia indywidualna. Część 4*. Warszawa: Difin);
- dr Jolanta Zozula: autorstwo rozdziałów w podręcznikach (Zozula, J. [2022]. Obowiązek alimentacyjny rodziców na rzecz dzieci oraz subsydiarna pomoc państwa osobom uprawnionym do alimentów. W: E. Grudziewska [red.], *Dziecko w rodzinie: kontekst prawno-metodyczny*. Warszawa: Difin; Zozula, J. [2022]. Piecza zastępcza jako forma pomocy dziecku i rodzinie. W: E. Grudziewska [red.], *Dziecko w rodzinie: kontekst prawno-metodyczny*. Warszawa: Difin; Zozula, J. [2022]. Wsparcie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W: E. Grudziewska [red.], *Dziecko w rodzinie: kontekst prawno-metodyczny*. Warszawa: Difin);
- dr Magdalena Kochańska: autorstwo czterech rozdziałów w podręczniku akademickim D. Bednarek, H. Bednarek (red.), *Psychologia edukacyjna* (s. 193–212). Warszawa: PWN. ISBN 978-83-01-23115-6. Kochańska, M. (2023). Zaburzenie rozwoju językowego DLD. W: D. Bednarek, H. Bednarek (red.), *Psychologia edukacyjna* (s. 213–248). Warszawa: PWN. ISBN 978-83-01-23115-6. Kochańska, M. (2023). Wskazówki dla nauczycieli odnośnie do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami w zakresie języka i komunikacji. W: D. Bednarek, H. Bednarek (red.), *Psychologia edukacyjna* (s. 249–262). Warszawa: PWN. ISBN 978-83-01-23115-6. Kochańska, M. (2023). Bezpłatne narzędzia psychologiczne do badania rozwoju poznawczego, społeczno-emocjonalnego i osobowościowego. W: D. Bednarek, H. Bednarek (red.), *Psychologia edukacyjna* (s. 193–212). Warszawa: PWN. ISBN 978-83-01-23115-6;
- dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: autorstwo książek i skryptów: Makiewicz, M. (2023). *Math & Art. Look, it's math* (p. 79). STUDIO NOA, która została wydana w 3 językach (polskim, angielskim i hiszpańskim). Makiewicz, M. (2022). *Math & Art. Wizualne drogi do reprezentacji symbolicznych pojęć matematycznych*. Uniwersytet Szczeciński, która została wydana również w j. angielskim: Makiewicz, M. (2023). *A visual approach to the representation of symbolic mathematical objects*. M. Makiewicz M. (2018), *Math & Art. Reprezentacje enaktywne w edukacji matematycznej – badania w działaniu*, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin która została wydana również w j. angielskim: Makiewicz, M. (2019). *Math & Art. Enactive representations in action in mathematical education – research in action*. Makiewicz, M. (2022). *Środek do celu. Jak wspomagać edukację matematyczną* (s. 53). Fundacja mBanku;
- dr Marlena Grzelak-Klus: autorstwo kursów e-learningowych dla studentów: „Podstawy pedagogiki” oraz „Wprowadzenie do współczesnych kierunków pedagogicznych” (2023);

- dr Małgorzata Korko: autorstwo kursu e-learningowego „Podstawy Metodologii Badań Ilościowych” (2023);
- dr Jolanta Zozula: opracowanie kursu e-learningowego pt. „Prawo rodzinne i opiekuńcze – wybrane instytucje” (2023);
- dr Monika Czyżewska i dr Wioleta Dziarnowska: współautorstwo materiałów dydaktycznych dla nauczycieli akademickich udostępnionych w zakładce Centrum Doskonalenia Dydaktycznego na stronie APS (**Dziarnowska, W.**, Kupiec, M., **Czyżewska, M.** [2023] Skrypt pt. „Peer Learning dla Pracowników APS związanych z dydaktyką. Od monady do diady koleżeńskiej”, **Dziarnowska, W.**, Kupiec, M., **Czyżewska, M.** [2023] Skrypt pt. „Peer Learning dla Dydaktyków APS. Od monady do diady dydaktycznej”, **Dziarnowska, W.**, Kupiec, M., **Czyżewska, M.** [2023] Skrypt pt. „Peer Tutoring dla Tutorów APS. Od monady do diady tutorskiej”, **Czyżewska, M.**, **Dziarnowska, W.**, Kupiec, M. [2023] „Sylwetka superwizora dydaktycznego”, **Czyżewska, M.**, **Dziarnowska, W.**, Kupiec, M. [2023] „Standardy wiedzy, umiejętności i działalności superwizora dydaktycznego”, **Czyżewska, M.**, **Dziarnowska, W.**, Kupiec, M. (2023) Schemat spotkania superwizyjnego”;
- dr Maria Trzcńska-Król i dr Justyna Wiśniewska: autorstwo skryptu „Jak tworzyć materiały dydaktyczne. Grafika komputerowa w pracy nauczyciela” (2010);
- dr hab. Sergo Kuruliszwili i dr Maria Trzcńska-Król: współautorstwo podręcznika dotyczącego wykorzystania narzędzi AI w pracy nauczycieli akademickich: **Kuruliszwili, S.**, Galanciak, S., Janowski, J., **Trzcńska-Król, M.**, Waker, M. (2025) Przewodnik po narzędziach AI;
- dr hab. Jan Łaszczyk, prof., APS; dr Urszula Gosk-Sobańska, mgr Mariusz Fila: współautorstwo poradnika dla nauczycieli akademickich – (2022) Student z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami jako podmiot kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej Poradnik dla nauczycieli akademickich. Poradnik został przygotowany przez zespół w składzie: dr Dorota Danielewicz, dr Urszula Gosk-Sobańska, mgr Wojciech Polak, dr Grażyna Walczak, dr Katarzyna Wereszka, dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS – przewodniczący. W pracach systematycznie uczestniczył kierownik projektu, mgr Mariusz Fila;
- dr Karolina Żelazowska-Byczkowska: autorstwo i współautorstwo pakietu scenariuszy wraz z obudową do prowadzenia zajęć w obszarze tematycznym „Internet i profilaktyka uzależnień”, Ośrodek Rozwoju Edukacji WZP.2610.7.2025. (2025);
- dr Karolina Żelazowska-Byczkowska: opracowanie autorskich programów i szczegółowych scenariuszy zajęć warsztatowych dla uczniów szkół podstawowych (klasy 1-3, 4-6, 7-8) oraz szkół ponadpodstawowych, wraz z przeszkoleniem pracowników FabLab z zakresu STEAM (2025);
- dr Karolina Żelazowska-Byczkowska: autorstwo i współautorstwo podręcznika facylitacji i kart ról do podręcznika „Plac zabaw. Na drodze do partnerstwa” Scratch Education Collaborative (2024);
- dr Karolina Żelazowska-Byczkowska: autorstwo i współautorstwo scenariuszy zajęć na temat „Jak nowe technologie wpływają na nas i nasze relacje z innymi?”. Human Interactivity and Language Lab, Uniwersytet Warszawski, (2024);
- dr Karolina Żelazowska-Byczkowska: współautorstwo podręcznika „Od 4P do 4C, nowa metodyka na rzecz kluczowych kompetencji, Projekt „Od 4P do 4C – nowa metodyka na rzecz kluczowych kompetencji przyszłości”, „. Numer projektu: 2021-2-PL01-KA220-SCH-000050877. (2022-2024);

- dr Karolina Żelazowska-Byczkowska współautorstwo: Przepis na Klub Młodego Programisty, publikacja na rzecz Ministerstwa Cyfryzacji (Obecnie KPRM), (2023);
- dr Magdalena Kochańska: współautorstwo baterii psychologicznych testów diagnostycznych KAPP (w postaci aplikacji komputerowej) dla dzieci i młodzieży do oceny funkcji poznawczych, dziewięciu monografii dotyczących opracowanych testów oraz licznych materiałów postdiagnostycznych;
- dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: opracowanie scenariuszy 10 filmów dydaktycznych opartych o fotoedukację matematyczną;
- dr Agnieszka Bieńkowska: monografia „Rozwój w okresie dzieciństwa. Prawidłowości – Zaburzenia – Metody wspierania” (wraz z dr Dorotą Danielewicz);
- mgr Katarzyna Korbecka: współtworzenie cyfrowej instrukcji dla nauczycieli akademickich dotyczącej korzystania z aplikacji MS Teams (2020);
- mgr Mikołaj Kowalewski: autor skryptu do nauki przedmiotu „Pierwsza pomoc” – od 2006, coroczne aktualizacje;
- mgr Małgorzata Dąbrus: opracowanie zagadnień i stworzenie kursu e-learningowego na potrzeby platformy e-learningowej APS;
- mgr Wiśniewska Beata: autorstwo ćwiczeń językowych: gramatycznych, leksykalnych, rozumienia tekstu dostępnych na platformie e-learning APS, 2023, tworzenie prezentacji, testów, zagadnień egzaminacyjnych, interaktywnych zadań językowych, ćwiczeń dostępnych na Microsoft Teams;
- mgr Agnieszka Rączka: opracowanie ćwiczeń gramatyczno-leksykalnych oraz egzaminów próbnych na platformie Forms, przygotowanie testów cząstkowych po każdym dziale podręcznika oraz egzaminów końcowych po II roku (gramatyka i słownictwo).

c. wdrożone innowacje dydaktyczne:

- dr Anna Róża Makaruk: wdrożenie programu Interpersonalnego Treningu Twórczego Myślenia do programu studiów na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki (2019);
- dr Monika Rebizant: wdrożenie koncepcji myślenia projektowego „design thinking” podczas zajęć dydaktyczno-metodycznych. Szczegółowy raport z wdrożenia opisany jest w pracy Rebizant, M., Wykorzystanie koncepcji myślenia projektowego „design thinking” w kształceniu przyszłych nauczycieli, W: Zdolności i twórczość. Koncepcje. Badania. Praktyka / Romaniuk Miłosz Wawrzyniec, Jabłonowska Małgorzata (red.), 2022, Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, s. 452-468, ISBN 978-83-66879-85-0;
- dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS: prowadzenie szkoleń dla nauczycieli i kadry akademickiej z wykorzystania AI; integracja generatywnej AI w dydaktyce i szkoleniach; autorskie zajęcia dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego, AI, E-learningu; promocja nowoczesnych technologii w edukacji;
- dr Grzelak-Klus: autorstwo i realizacja projektu wdrożeniowego dydaktycznego Harcerska Akademia Rozwoju Pedagogicznego (HARP) 2019/2022; Współautorstwo i realizacja projektu wdrożeniowego dydaktycznego: Centrum Doskonalenia Dydaktycznego (CDD) 2022/2023;
- dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: autorstwo koncepcji dydaktycznej „Fotoedukacja matematyczna”.

d. uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/ zajęć/grupy zajęć:

- dr Marlena Grzelak-Klus: autorstwo koncepcji programu studiów dla kierunku pedagogika dla studiów I i II stopnia;

- dr Ewa Weremczuk-Marczyńska: udział w pracach nad modyfikacją planu i struktury treści programowych zajęć dydaktycznych specjalności psychopedagogika kreatywności;
  - dr hab. Jarosław Michalski: udział w pracach nad utworzeniem, a następnie modyfikacją planu i struktury treści programowych zajęć dydaktycznych specjalności edukacja dorosłych i coaching kariery;
  - dr Marta Wiatr – autorstwo programu jednej ze specjalności na kierunku pedagogika (studia II stopnia): opiekuńczo-wychowawcza;
  - dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba; dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS; dr Małgorzata Jabłonowska: uruchomienie kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki;
  - dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS; dr Alicja Baum; dr Małgorzata Jabłonowska; dr Małgorzata Korko; dr Anna Makaruk; dr Monika Rebiznat; dr Miłosz Romaniuk; dr Maria Trzcńska-Król; dr Justyna Wiśniewska; mgr Mariusz Fila; mgr Katarzyna Korbecka; mgr Dominika Bardzińska: udział w projektowaniu programu kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki;
  - dr Marta Wiatr: uruchomienie kierunku i konstruowanie jego programu (studia I i II stopnia): pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i szkolna;
  - dr Jolanta Zozula: udział w pracach nad skonstruowaniem programu studiów praca socjalna (profil ogólnoakademicki);
  - dr hab. Helena Ciążela, prof. APS: udział w pracach nad utworzeniem studiów podyplomowych „Nauczanie etyki w szkole”;
  - dr Marlena Grzelak-Klus: autorstwo programu studiów podyplomowych opartych o nowe standardy kształcenia nauczycieli: „Studia Kwalifikacyjne w zakresie przygotowania pedagogicznego” oraz „Studia Kwalifikacyjne w zakresie przygotowania pedagogicznego dla psychologów”;
  - dr ha. Jarosław Michalski, prof. APS: współpraca w organizacji specjalności studiów na studiach stacjonarnych I stopnia „Edukacja Dorosłych i Coaching Kariery Zawodowej”;
  - dr hab. Helena Ciążela: przygotowanie studiów podyplomowych „Nauczanie etyki w szkole”.
- e. utworzenie i/lub opieka nad kołem naukowym:**
- dr Ewa Duda: „Koło Naukowe Ekologii EKO APS”;
  - dr Sylwia Jaronowska: „Koło Naukowe Podstaw Pedagogiki „Paideia”;
  - dr Anna Róża Makaruk, dr Justyna Wiśniewska: „Koło Naukowe Nowoczesnych Technologii Robo-Tech”;
  - dr Katarzyna Stanek: opiekun Koła Naukowego „pozytyw”, APS skupiającego studentów pedagogiki i pracy socjalnej;
  - dr Urszula Gosk-Sobańska: Opiekun Koła Naukowego Terapii Pedagogicznej;
  - dr Magdalena Lejzerowicz: Koło Naukowe Disability Studies; Inclusion Lab;
  - dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: Studenckie Koło Naukowe Kultury i Edukacji Matematycznej (SKKEM).
- f. prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich:**
- dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS: prowadzenie konwersatoriów w języku obcym dla studentów APS i studentów programu ERASMUS (np. „E-Learning – Theory and Technology”; „Information Technology and Society”; „Internet – Threats and Security Measures”; „Technology – Impacts on Individuals and Global Challenges”);

- dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS: prowadzenie zajęć w języku obcym w ramach stażu w Katedrze Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu we Lwowie;
- dr Ewa Dąbrowa: prowadzenie zajęć w językach obcych w ramach wydarzeń edukacyjnych (Sociology of Education: Wellbeing And Resilience In The Times Of Crisis-Warsaw, 2023–współprowadzenie warsztatów: „EDUCATORE: Curriculum Implementation”; 16th UNESCO Janusz Korczak Chair International Summer School 2023 Researching Social Inclusion, Political Discourse, Policy, and Education, 2023. Wystąpienie: „CDA (critical discourse analysis) and STM (structural topic modeling) on the one path – paradigm integration in the analysis of today’s discourses. Introductory lecture”) oraz w ramach konwersatoriów dla studentów APS (np. „Child & Childhood in Multicultural Societies”, „Conflicts Resolution in Multicultural Societies”, „Exclusion and Marginalization in Education”, „Konfliktlösung in multikulturellen Gesellschaft”, „Infanzia in condizioni di crisi – la prospettiva interdisciplinare”);
- dr Urszula Gosk-Sobańska: zdalne wykłady *Outline of Special Education and Inclusive Education in Poland* Department of Social Sciences, Ritsumeikan University, Kyoto Japan;
- dr Małgorzata Korko: realizacja zajęć na uczelniach zagranicznych (University of Westminster, Middlesex University, Suqian College, Chiny) oraz konwersatoriów w języku obcym dla studentów APS („The Science of Learning and Teaching”, “How to read and understand a scientific article”);
- dr Marta Wiatr: prowadzenie konwersatoriów w języku obcym („Democratic Schools – Nurturing Responsible Citizens in Challenging Times”, „Building Family-School Partnerships”; „Social Pedagogy – Perspectives and Strategies”) dla studentów APS, udział w programie ERASMUS+ STA (University Sorbonne Nord, 2021; prowadzenie zajęć w języku obcym); zorganizowanie wspólnego warsztatu dla polskich i niemieckich studentów w ramach stażu na Uniwersytecie Nauk Stosowanych w Jenie i w czasie konwersatorium w języku angielskim prowadzonym na APS;
- dr Piotr Rosół: prowadzenie zajęć w języku angielskim: podczas pobytu w Kazakh-British Technical University w Ałma-Acie, II. 2017 r.; w ramach fakultetu na APSie, semestr letni w roku akademickim 2019/2021; Staż naukowy na Williams College, USA; podczas którego współpracowałem z Profesorem Jasonem Stormem, 1-28.02.2025 r., w ramach realizacji grantu Miniatura zatytułowanego „Metafizyka i przyszłość etyki”;
- dr Katarzyna Stanek: prowadzenie zajęć w języku angielskim w uczelni zagranicznej: w Katholische Hochschule Freiburg w Niemczech (19-23.06.2017 r.) w ramach programu Erasmuss: Stress and professional burnout in social work; zajęcia fakultatywne w APS w języku angielskim Stress and Burnout in the Teaching Profession 00-0F-SBT;
- mgr Mikołaj Kowalewski: Prowadzenie zajęć w języku ukraińskim i rosyjskim na terenie Ukrainy dla Pogotowia Ratunkowego i medyków straży pożarnej (2023). Prowadzenie zajęć z pierwszej pomocy dla uchodźców w języku ukraińskim i rosyjskim (2022, 2023, 2024);
- dr Magdalena Lejzerowicz: Edinburgh Napier University, Erasmus+, 2022 – prowadzenie zajęć „Students with special needs”;
- dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: „Matematyka w obiektywie” jako język międzynarodowy. Podwójne kodowanie treści matematycznych w Palermo, Włochy (2022); Przeprowadzenie zajęć nt. kultury matematycznej dla nauczycieli i uczniów w Bredzie, Holandii (2024); Wizyty studyjne: Francja (2018), Hiszpania (2019), Włochy (2022), Hiszpania (2023), Grecja (2024); Zorganizowanie Międzynarodowego Seminarium Naukowo-

Dydaktycznego Edukacji i Kultury Matematycznej w Brukseli w siedzibie Parlamentu Europejskiego (2023);

- dr Anna Mitelska-Porowska: odbycie stażu w Maurice Wohl Clinical Neuroscience Institute, King's College London; przeprowadzenie seminarium "The Impact of Western Dietary Model on the Acceleration and Severity of Alzheimer's Disease" (2025);
- mgr inż. Andrzej Manujło: Prowadzenie zajęć dotyczących platformy do tworzenia prototypów Arduino; odbycie stażu dydaktycznego w Aalto University (Finlandia, 2021).

g. realizacja projektów wdrożeniowych:

- dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS: współautorstwo koncepcji merytorycznych i metodycznych oraz współrealizacja projektów w ramach grantów NCBiR oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki/Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego): „Akademia Pedagogiki Specjalnej Uczelnią Młodego” (2018-2019), „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży (2023-2025);
- dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS: udział w DigiSkills (Erasmus+) 2024–2025; kierowanie projektem The Ukraine Emergency Support (2022) – projekt partnerski; koordynowanie European and international youth mobilized together for solidarity (2022 i 2024); koordynowanie Innovation Laboratories... (Erasmus+ 2016–2017);
- dr Marlena Grzelak-Klus: autorstwo i realizacja projektu „Harcerska Akademia Rozwoju Pedagogicznego (HARP)” w ramach grantów NCBiR (2019-2022);
- dr Małgorzata Jabłonowska: kierowanie projektem: „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” (2023-2025) współfinansowanego ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- udział w realizacji zadań projektowych w ramach projektu „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” (2023-2025): dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS, dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS, dr Małgorzata Korkeo, dr Anna Róża Makaruk, dr Miłosz Romaniuk, dr Justyna Wiśniewska, dr Alicja Baum, dr Monika Rebizant, dr Maria Trzcińska-Król, mgr Katarzyna Korbecka, mgr Dominika Bardzińska;
- udział w realizacji projektu *Akademia Pedagogiki Specjalnej Uczelnią Młodego Odkrywcy*, WND-POWR.03.01.00-00-U081/17-00, Program POWER, współfinansowany z EFS (2018/2019): dr Małgorzata Jabłonowska; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr Justyna Wiśniewska; mgr Katarzyna Korbecka;
- dr Miłosz Romaniuk: realizacja zadań projektowych w międzynarodowym projekcie „Eco-Ship” (2021-2023);
- dr Karolina Żelazowska-Byczkowska: autorka opracowania hipertekstu w projekcie grantowym Interpretacje utworów literackich w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego, Projekt z programu Nauka dla Społeczeństwa NdS-II/SP/0285/2023/01 (2024/2025); Liderka projektu, współautorka innowacji społecznej Wielokropki. Mentoring. Dobrostan. Kompetencje. Środowisko, realizowanej w ramach grantu POPOJUTRZE 3.0 – KSZTAŁCENIE (FERS.05.01-IZ.00-0007/23) (2024/2025); Realizacja Umowy nr MEiN/2022/DPNiP/1969 zlecenia realizacji zadania publicznego: „organizacja i przeprowadzenie olimpiad przedmiotowych i interdyscyplinarnych w latach szkolnych 2022/2023, 2023/2024, 2024,2025”, (kwota 1.200.000) rola: kierowniczka organizacyjna; Realizacja Umowy nr MEiN/2022/DKOPP/1698 zlecenia realizacji zadania publicznego: „organizacja i przeprowadzenie olimpiad przedmiotowych i interdyscyplinarnych w latach szkolnych 2022/2023, 2023/2024, 2024,2025”, (kwota 1.690 000,00) Rola: Kierowniczka organizacyjna;

- dr Magdalena Kochańska: wykonawca, specjalista ds. uczniów ze SPE w projekcie „Opracowanie i upowszechnienie narzędzi diagnostycznych do oceny zdolności poznawczych dzieci (POWR.02.10.00-00-9002/17)”; współpraca przy projekcie „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży [FERS.01.06-IP.05-0002/23]” – tworzenie narzędzi do oceny funkcjonalnej; współpraca przy projekcie “Analiza mowy osób w spektrum autyzmu z użyciem metod obliczeniowych” w ramach grantu współfinansowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Uniwersytet Warszawski nr BEA/000020/BF/D (2020);
- dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: autorka i merytoryczny kierownik ministerialnego projektu „Fotoedukacja – matematyczny konkurs fotograficzny z programem ambasadorskim” MEiN SON SONP/SP/515929/2021 w ramach Społecznej Odpowiedzialności Nauki (2021-2022); autorka i kierownik projektu „Strzał w 10 – matematyka w obiektywie” FUNDACJA LOTTO im. Haliny Konopackiej (pełnię funkcję autorki i kierownika projektu) (2024-2025); autorka i koordynator projektu „Math&Art. Rozwój zainteresowań i uzdolnień matematycznych uczniów szkół ponadpodstawowych” zrealizowany w Instytucie Wspomagania Człowieka i Edukacji Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie przy współpracy finansowej Fundacji mBanku (2019-2020); autorski międzynarodowy projekt naukowo-dydaktyczny „Mathematics in Focus” realizowany nieprzerwanie od roku 2010 na Uniwersytecie Szczecińskim, a od 2019 roku do chwili obecnej również w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie;
- dr Agnieszka Bieńkowska projekt realizowanym przez IBE na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej „*Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji*” (przygotowany wspólnie z dr Ewą Dudą i dr Dorotą Jankowską);
- dr Anna Mielenska-Porowska: POPC: „Digital Brain – cyfrowe zasoby Instytutu Psychiatrii i Neurologii” finansowany przez Program Operacyjny Polska Cyfrowa (2018–2021);
- dr Magdalena Lejzerowicz: wykonawca w projekcie Doskonałość Dydaktyczna Uczelni finansowanym przez Ministerstwo Edukacji i Nauki (2022-2023);
- dr Magdalena Lejzerowicz: udział w projekcie międzynarodowym “*End of Disaster: Undoing Crisis. Active Tutors Open to Reflective Education (EDUCATORE)*” w ramach programu Erasmus+, finansowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki (2022–2024);
- dr Magdalena Lejzerowicz: udział w projekcie Erasmus+ “*Removal of barriers to social inclusion*” (2020–2022);
- mgr Mariusz Fila: udział w projektach Erasmus +: “Digital Skills Development for 21st Century Special Education Needs Teachers (Digi-Skills SEN)” (2022); “Training of family members and guardians for inclusion of ageing adults with disabilities” (2021); “Learning Through Gameplaying – An Inclusive Approach” (2020); NCBIR: “W nowe 100-lecie APS nowe do100sowania” (2023).

h. **popularyzacja:**

- dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba: prowadzenie szkoleń dla nauczycieli szkół warszawskich z zakresu pedagogiki zdolności; autorstwo artykułów popularno-naukowych dla Kuriera Wileńskiego oraz czasopisma „Refleksje. Zachodniopomorski Kwartalnik Oświatowy”; współredakcja poradnika (Lewandowska, I., Łukasiewicz-Wieleba, J. (2020) (red.). *By nie zgasić w dziecku ciekawości świata. Poradnik dla rodziców, nauczycieli, wychowawców*. Warszawa-

Wilno: Forum Przedsiębiorczości Polskiej „Korona” Kurier Wileński); dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS: popularyzacja wiedzy na temat algorytmiki i robotyki wśród uczestników konkursu Digital Wizards; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS: podcast na zaproszenie Fundacji Prodoceo pt. *Książka, czy bajka animowana*; Udział w XI Słupskich Naukowych Spotkaniach Pedagogicznych i Psychologicznych. Mistrzowie Dydaktyki. 14.11.2025. Wykład „Nie każdy Mozart miał tatę Leopolda. Wokół mitów wychowywania osób wybitnie zdolnych w kontekście MegaModelu zdolności R.Subotnik”; Współpraca z czasopismem metodycznym Refleksje. Zachodniopomorski Dwumiesięcznik Oświatowy – publikacja artykułów popularyzatorskich; Współredakcja poradnika dla rodziców i nauczycieli: *By nie zgasić w dziecku ciekawości świata. Poradnik dla rodziców, nauczycieli, wychowawców* / Lewandowska Ilona, Łukasiewicz-Wieleba Joanna Teresa (red.), 2020, Warszawa-Wilno, Forum Przedsiębiorczości Polskiej „Korona” Kurier Wileński;

- dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS: Wystąpienie w Programie 1 Polskiego Radia (temat zagrożenia wynikające z AI); Wykład dla bibliotekarzy akademickich; Konferencje i panele eksperckie z AI; Organizacja ogólnopolskich konferencji „Cyberprzestrzeń i światy wirtualne”;
- dr Maria Trzcńska-Król: autorstwo artykułów popularno-naukowych dla Kuriera Wileńskiego oraz poradnika (Lewandowska, I., Łukasiewicz-Wieleba, J. (2020) (red.). *By nie zgasić w dziecku ciekawości świata. Poradnik dla rodziców, nauczycieli, wychowawców*. Warszawa-Wilno: Forum Przedsiębiorczości Polskiej „Korona” Kurier Wileński);
- dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS: popularyzacja twórczości nauczycieli, studentów i uczniów w ramach Pedeutologicznej Wiosny Poezji organizowanej w APS (od 2019 r.); współorganizacja konkursu poetyckiego „Pedeutologiczna Wiosna Poezji” w APS dla uczniów, studentów i nauczycieli i współredakcja publikacji pod tytułem „Konwaliowe Dzwonki” (2019, 2021); autorstwo koncepcji i realizacji programu „Salon Pedeutologii” (wywiady z wybitnymi przedstawicielami pedagogiki) i wykorzystywanie tych treści w zajęciach ze studentami na rzecz budowania pedagogicznej refleksji;
- dr Ewa Duda: współorganizacja webinarów: „Engaging citizens in food diversity in cities” (2023), „APS zero-waste, i.e. how to implement the ideal of an environmentally-responsible University, „Zero-waste – best practices of Polish universities in the field of environmental protection (2021), „Algorytmy a wykluczenie i wrogość. Czy myślenie jest alternatywą dla algorytmicznej wizji świata?” (2021);
- dr Marlena Grzelak-Klus: realizacja szkoleń dla nauczycieli w ramach współpracy z Mazowieckim Samorządowym Centrum Szkolenia Nauczycieli; publikacja artykułów popularno-naukowych (np. Grzelak-Klus, M. (2019). Akademyckie kształcenie kompetencji społecznych jako szansa na wyzwolenie innowacji w działaniu zawodowym. *Meritum*, 1 (52), 24-27; Grzelak-Klus, M., Karaśkiewicz A. (2021). Zdalna czy stacjonarna – w której szkole lubię się uczyć. *Powrót do ...przyszłości*; *Meritum*, nr 2 (61), 31-39);
- dr Anna R. Makaruk: prowadzenie wykładów, paneli dyskusyjnych z uczniami zdolnymi i pedagogami, warsztatów kreatywno-komunikacyjnych dla uczniów; panel dyskusyjny dla uczniów zdolnych oraz wykład dla pedagogów i specjalistów zorganizowane przez PCPR w Wejherowie (2023); wykład oraz konsultacje dla pedagogów dotyczące pracy z uczniami zdolnymi w Dolnośląskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli (2023); warsztaty kreatywno-komunikacyjne dla młodzieży oraz promocja uczelni podczas Festiwalu Nauki w LXIII LO im. L. Kossutha (2022);

- dr Karolina Nowak-Stańczyk: współorganizacja warsztatów „Sekretny świat iluzji” w ramach Festiwalu Nauki w Warszawie (2022);
- dr Miłosz Romaniuk: działalność popularyzatorska, szkoleniowa i wychowawcza z zakresu wychowania morskiego (prowadzenie rejsów i szkoleń z młodzieżą, upowszechnianie wiedzy na temat wychowania morskiego, pełnienie funkcji kierownika Gdańskiej Szkoły pod Żaglami, koordynacja pracy wychowawców, przygotowywanie planu zajęć, prowadzenie badań naukowych, opracowanie planu rejsu szkoleniowego i jego ewaluacja);
- dr Marta Wiatr: udział z referatem w forach i konferencjach popularyzujących wiedzę naukową („Zmiana w szkole – szkoła w zmianie” [2019]; „Konferencja dla dyrektorów szkół” [2022]; „Kultura Innowacji w Edukacji. Zmiana edukacyjna, która ma znaczenie. Z doświadczeń Wiosny Edukacji”, 2024);
- dr Ewa Wiśniewska: autorstwo artykułu popularno-naukowego (Wiśniewska, E. (2023). Kurs na kreatywność: zachęcać, rozpoznawać, wspierać, rozwijać. *Mazowiecki Kwartalnik Edukacyjny Meritum*, 3(70), 91-99); prowadzenie szkoleń z zakresu kreatywności;
- mgr Ewa Weremczuk-Marczyńska: autorstwo materiałów edukacyjnych (Gardian-Miałkowska, R., **Weremczuk, E.**, Przybysz-Zaremba, M. (2020). *Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej. Wybrane obszary i rozwiązania*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek;
- dr Piotr Rosół: współprowadzenie audycji zatytułowanej „Nowa Dekada”, obecnej jako program radiowy w „Radiu Kapitał” oraz jako podcast na wielu stronach internetowych z podcastami;
- dr Magdalena Kochańska: podręcznik dla specjalistów – Kochańska, M., Zawadka, J., Beck, J., Dziegiel-Fivet, G. (2023). Uczelnia przyjazna studentom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Podręcznik dla specjalistów, nauczycieli akademickich i osób zarządzających w edukacji wyższej. Część 2. Warszawa: Uniwersytet Warszawski. ISBN: 978-83-968051-2-6. Przewodnik dla rodziców: Kochańska, M. (2022). Zaburzenie rozwoju językowego u dzieci i młodzieży. Przewodnik dla rodziców i nauczycieli. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych. ISBN 978-83-66612-91-4. Wywiad z Katarzyną Bogdanowicz: Kochańska, M. (23.07.2021). Między wymaganiem a wspieraniem – o uczeniu (się) osób z dysleksją. Wywiad z Anną Rosner. Kochańska, M. (26.11.2021). Dysleksja to nie powód do wstydu. Wystąpienia na konferencjach adresowanych do praktyków (np. logopedów, nauczycieli): Konferencja logopedyczna WCIES „Dziecko z afazją rozwojową w szkole i przedszkolu”. Konferencja „Wspomaganie rozwoju językowego” – wystąpienie o diagnozie dzieci wielojęzycznych za pomocą nowych testów;
- dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: liczne wywiady promujące naukę, np. „Co im w sercu gra? Matematyka!” – Kurier Szczeciński (2019); „Matematyka się liczy” – Gazeta Wyborcza – Wysokie obcasy (2020); „Fotografia uwrażliwia na piękno matematyki” – PAP – Nauka w Polsce (2020); wyróżnionych fotografii konkursu „Matematyka w obiektywie” zamieszczone na okładkach podręczników i zbiorów zadań do matematyki wszystkich klas na poziomie ponadpodstawowym; organizowanie i pełnienie funkcji kuratora ponad 90 wystaw fotograficznych „Matematyka w obiektywie”;
- dr Anna Mielenska-Porowska: popularyzacja wiedzy z zakresu neurobiologii, chorób neurodegeneracyjnych oraz wpływu stylu życia i czynników środowiskowych na funkcjonowanie mózgu; prowadzenie wykładów otwartych, wystąpienia w ramach Tygodnia Mózgu, Festiwalu Nauki, spotkania dla młodzieży, wykłady w Uniwersytecie Otwartym oraz liczne prelekcje w mediach popularyzujących naukę (np. Polskie Radio 24, RDC, „Służba Zdrowia”);

- dr hab. Justyna Melonowska: zorganizowanie galerii prac artystycznych poświęconych kwestiom filozoficznym w APS; prowadzenie autorskiej rubryki „Potęga niesmaku” w piśmie „Filozofuj!”; prowadzenie w TVP Kultura autorskiej audycji filozoficzno-literackiej „Do dzieła!” (2021-2023); komentatorka kultury w programie „Tego się nie wytnie” (TVP Kultura); członek kapituły Nagrody Identitas oferujący wsparcie dla młodych pisarzy i prowadzący dla nich raz do roku warsztaty filozoficzno-literackie na Arktyce; szeroką działalność publiczną w tym dyskusje, debaty, festiwale.

i. organizacja wydarzeń o charakterze edukacyjnym:

- dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS: udział w akcjach prasowych, konkursach oraz kampaniach społecznych na rzecz praw dziecka, bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, a także rozwoju zdolności twórczych i kompetencji cyfrowych, informatycznych i matematycznych, w tym: Dzień Bezpiecznego Internetu od 2014 – w 2017 i 2018 uczestnik paneli dyskusyjnych oraz prowadzący wykład wprowadzający;
- dr Justyna Wiśniewska, dr Małgorzata Jabłonowska, mgr Dominika Bradzińska: organizacja (z ramienia APS) etapu wojewódzkiego Międzynarodowego Konkursu Programistycznego Baltie (2023);
- dr Karolina Byczkowska-Żelazowska: współorganizator Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (od 2020);
- dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS: aktywne uczestnictwo w gali konkursu Digital Wizards, organizacja przestrzeni edukacyjnej dla młodych uczestników konkursu oraz ich opiekunów – nauczycieli; projekty badawczo-edukacyjne (np. Klimatyczna Mapa Szkół); Stała współpraca (od roku 2012) z WCIES, w ramach której realizowane są szkolenia stacjonarne, webinary, konferencje dla nauczycieli szkół warszawskich;
- dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS: opracowanie szkolenia dla studentów „Psychospołeczne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami” w ramach projektu „W nowe 100-lecie APS nowe do100sowania” (nr umowy POWR.03.05.00-00-A026/19-00);
- dr Maria Trzcńska-Król: udział wraz ze studentami PZI w Ursynowskim Festiwalu Nauki, zorganizowanie stoiska APS oraz warsztatów dla uczniów: Programowanie z Photonem z robotami (2024); „Eksperci bezpieczeństwa – graj i przetrwaj” (2025);
- dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS; dr Jowita Bartczak, dr Maria Trzcńska-Król (wraz z pozostałymi członkami zespołu dr Sylwią Galanciak; dr. Jarosławem Janowskim; dr Marią Weker) organizacja szkoleń z zakresu wykorzystania narzędzi AI w procesach dydaktycznych;
- dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS: Szkolenie dla dyrektorów szkół: „*Generatywna sztuczna inteligencja w procesie nauczania i uczenia się*” – 2024. Szkolenie dla nauczycieli LO w Piastowie: „*Generatywna sztuczna inteligencja – szkolne i codzienne zastosowania*” – 2024; Wykład dla bibliotekarzy akademickich: „*Sztuczna Inteligencja jako narzędzie wspomagające pracę bibliotekarzy i naukowców*”;
- dr Anna Róża Makaruk: Wdrożenie programu Interpersonalnego Treningu Twórczego Myślenia do programu studiów na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki; współpraca z Centrum Transferu Wiedzy APS na rzecz upowszechniania nauki (2024);
- dr Magdalena Kochańska: organizacja konferencji II Ogólnopolska Konferencja Psychologii Klinicznej Dzieci i Młodzieży „Dziecko poza rodziną biologiczną”, czerwiec 2025; II Ogólnopolska Konferencja Psychologii Klinicznej Dzieci i Młodzieży „Tendencje autodestruktywne u dzieci i młodzieży”, czerwiec 2024; III Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Metod

Pomocy Psychologicznej „Pomoc Psychologiczna Dzieciom i Młodzieży”, listopad 2023; prowadzenie szkoleń dla specjalistów (psychologów, logopedów, pedagogów) w WCIES i ORE;

- mgr Mikołaj Kowalewski: szkolenia i warsztaty z zakresu ratownictwa medycznego i dydaktyki pierwszej pomocy;
- dr Magdalena Lejzerowicz: działalność w Centrum Doskonalenia Dydaktycznego;
- mgr inż. Andrzej Manuńto: Współorganizowanie zawodów robotycznych „Wola Koduje 2025”; Organizacja Arduino Day (2020 – 2025); przeszkolenie ponad 1000 nauczycieli z zakresu robotyki, mikrokontrolerów, programowania w ramach projektu Centrum Mistrzostwa Informatycznego;
- dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS: organizacja cyklicznych imprez organizowanych w ramach działalności Zakładu Pedeutologii i Wspierania Karier Edukacyjnych: Pedeutologiczna Wiosna Poezji; Inauguracja Ogólnopolskiej Szkoły Pedeutologii (2023); Salon Pedeutologii prowadzenie cyklicznych spotkań z wybitnymi przedstawicielami pedeutologii w ramach Salonu Pedeutologii; Organizacja Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Akademii Pedagogiki Specjalnej (2020);
- dr Anna Mietelska-Porowska: prowadzenie kursów i szkoleń specjalistycznych, w tym zajęć dla użytkowników zwierząt laboratoryjnych zgodnie z Dyrektywą UE 2010/63, obejmujących etykę badań, dobrostan zwierząt, podstawy prawa oraz procedury eksperymentalne;
- mgr Mikołaj Kowalewski: Prowadzenie zajęć z pierwszej pomocy dla uchodźców (2022–2024). Szkolenia dla służb ratowniczych i medycznych na Ukrainie (2023).

j. inne

- dr Karolina Byczkowska-Żelazowska: trenerka ds. mentoringu, tutoringu i coachingu” w ramach projektu „Opracowanie rozwiązań zapewniających dostęp do wysokiej jakości zindywidualizowanego i spersonalizowanego doradztwa metodycznego” współfinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS), Priorytet 1 – Umiejętności, Działanie 01.04 Rozwój systemu edukacji (nr FERS.01.04-IP.05-0017/23-01) (2025-2027); trenerka ds. kompetencji cyfrowych w ramach projektów “Edukacja na cyfrowo” i “Szkoła jutrz@” realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Inwestycja C2.1.3. E-kompetencje (2024/2025);
- dr Monika Rebizant: współpraca dydaktyczna z otoczeniem społecznym – współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną na ul. Mińskiej w Warszawie, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 16 na ul. Siennickiej 40 w Warszawie oraz Szkołą Podstawową Nr 279 im. Batalionów Armii Krajowej „Gustaw” i ”Harnaś” i Szkołą Podstawową nr 402 – organizacja hospitacji (spotkania z pedagogiem szkolnym i pedagogiem z Poradni) i praktyk dla studentów;
- dr Katarzyna Stanek: członkini Regionalnej Komisji Egzaminacyjnej do spraw stopni w zawodzie pracownik socjalny woj. Mazowieckiego (działające przy Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej);
- dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: współpraca z 40 urzędami, firmami i organizacjami w ramach kierowanego projektu „Mathematics in Focus”;
- mgr Mariusz Fila- opiekun Laboratorium Innowacji.

Podsumowując część dotyczącą kompetencji dydaktycznych kadry odpowiedzialnej za kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, należy stwierdzić, że osoby te cechują się wysokimi kompetencjami adekwatnymi do zróżnicowanej tematyki, formy i specyfiki prowadzonych przez nich zajęć.

Dzięki uczestnictwu w szkoleniach organizowanych przez uczelnię oraz dzięki działalności samokształceniowej, pracownicy posiadają również kompetencje w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także umiejętności niezbędne do prowadzenia zajęć w języku obcym oraz implementowania podejścia tutoringowego w procesie edukacyjnym. W kontekście zajęć realizowanych w trybie zdalnym, warto podkreślić, że ich obsada jest przedmiotem wnikliwych analiz prowadzonych zarówno na poziomie instytutów, jak i uczelni. Decyzje te podejmowane są z uwzględnieniem kryterium możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w warunkach kształcenia na odległość. Co więcej, podobnie jak w przypadku wszystkich innych zajęć, jakość ich realizacji jest weryfikowana poprzez ankiety studenckie, a studenci i studentki mają możliwość zgłaszania ewentualnych problemów podczas kontaktów z kierownikami kierunków, specjalności oraz doradcami. Wysokie znaczenie, jakie kadra przypisuje działalności dydaktycznej, potwierdza liczba i różnorodność osiągnięć dydaktycznych osób zaangażowanych w proces kształcenia. Wszystkie te elementy przyczyniają się do prawidłowej realizacji zajęć oraz zapewniają studentom możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Uzupełnieniem dorobku naukowego i dydaktycznego, a zarazem potwierdzeniem wysokich kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracowników i pracowniczek realizujących kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki jest podejmowanie przez nich działalności eksperckiej. W latach 2020–2025 podejmowali oni różnorodne formy takiej aktywności, które można scharakteryzować w następujących obszarach:

- pełnienie funkcji **promotora/opiekuna naukowego rozpraw doktorskich** (dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS);
- pełnienie funkcji recenzenta w postępowaniach awansowych (dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS);
- przygotowywanie recenzji wydawniczych pozycji zwartych oraz publikacji z czasopismach punktowanych (dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; dr Maria Trzcńska-Król; dr Marta Wiatr; dr Miłosz Romaniuk, dr Katarzyna Stanek; dr Marta Wiatr; dr Jolanta Zozula);
- przygotowywanie recenzji lub opinii dotyczących innych materiałów, np. raportów, projektów badawczych i społecznych, programów, rozporządzeń ministerialnych, standardów kształcenia nauczycieli, rekomendacji metodycznych, eksperymentów pedagogicznych (dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr Ewa Dąbrowa; dr Monika Rebizant);
- członkostwo w sekcjach, zespołach lub komisjach Komitetu Nauk Pedagogicznych (Sekcja Pedeutologii – dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS; Sekcja i/lub Zespół Pedagogiki Medialnej – dr hab. Maciej Tanaś; Sekcja Edukacji dla Bezpieczeństwa – dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; Sekcja Pedagogiki Specjalnej – dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; dr Urszula Gosk-Sobańska); Sekcji Pedagogiki Medialnej – Dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS; członkostwo komitetów naukowych wielu konferencji naukowych krajowych i międzynarodowych: dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS; pełni również funkcję Ekspert Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ds. programów Doskonała nauka, Doskonała nauka II i Wektory Nauki oraz niektórych spraw dotyczących środków finansowych przeznaczonych na finansowanie działalności upowszechniającej naukę; Eksperta Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Komisji konkursowej do spraw opiniowania ofert na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego” (Dz. Urz. MNiSW poz. 26); Doradcy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego d.s.

popularyzacji nauki, Eksperta Ministra Edukacji Narodowej d.s. Awansu Zawodowego Nauczycieli (MEN/864/Eks);

- członkostwo w innych gremiach: Rada Naukowa Muzeum Harcerstwa, Polskie Towarzystwo Naukowe Edukacji Internetowej, Polskie Towarzystwo Techniki i Mediów Edukacyjnych, Polskie Towarzystwo Psychiatryczne – Sekcja Arteterapii, Polskie Stowarzyszenie im. Janusza Korczaka (dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS); Polskie Towarzystwo Pedagogiczne (dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS), Zarząd Centrum Transferu Wiedzy APS (dr Małgorzata Korco – członek Zarządu); Rada Fundacji Centrum Wspierania Zdolności (dr Anna Makaruk); Zespół doradczy MNiSW ds. włączenia kwalifikacji rynkowych (dr Magdalena Ostolska); Polskiego Towarzystwa Terapii Poznawczo-Behawioralnej (dr Katarzyna Stanek); Stowarzyszenie Wokalistów MIX, Stowarzyszenie Miłośników Żywego Słowa (dr Magdalena Ostolska); Stowarzyszenie Cyfrowy Dialog (współzałożycielka i członkini dr Karolina Żelazowska-Byczkowska); Stowarzyszenia Trenerskiego Organizacji Pozarządowych sTOP (dr Karolina Żelazowska-Byczkowska); ERNAP (dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr Marta Wiatr); Rady Naukowej Seminariów Metodologii Pedagogiki Specjalnej – UMK Toruń (dr hab. Bernadeta Szczupał); Dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS: Członek Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Zarządu Oddziału Szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego, pełni funkcję Profesora w Instytucie Matematyki Uniwersytetu Szczecińskiego; Członek Komisji ds. Stosowania narzędzi AI w Uniwersytecie Szczecińskim;
- pełnienie funkcji ekspertów w innych gremiach: prowadzenie przy RPD RP Zespołu ds. Bezpieczeństwa Dziecka – dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS); Centrum Rozwoju Edukacji na Litwie; (dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS); Rada Ekspertów Uczelni Wyższych ds. Edukacji i Integracji Migrantów i Uchodźców (dr Ewa Dąbrowa); Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy (dr Karolina Żelazowska-Byczkowska); MEiN/MEN (dr Karolina Żelazowska-Byczkowska); dr Magdalena Lejzerowicz: Zespół ds. Ekologii; doradczynie studentów V roku; Narodowy Instytut Wolności (dr Ewa Dąbrowa); Centrum Doskonalenia Dydaktycznego (dr Wioletta Dziarnowska);
- członkostwo w zespołach eksperckich powoływanych w ramach projektów naukowych i/lub dydaktycznych („Harcerska Akademia Rozwoju Pedagogicznego” – prof. APS, dr Ewa Dąbrowa; „program WARS i SAWA” – dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; „Klimatyczna Mapa Warszawy” – dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS, dr Alicja Baum, dr Maria Trzcńska-Król, dr Anna Róża Makaruk, dr Małgorzata Jabłonowska, dr Miłosz Romaniuk; „Innowacje społeczne i technologiczne w procesie aktywizacji osób niepełnosprawnych” – dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; Komitet Główny Olimpiady Literatury i Języka Polskiego – dr Karolina Żelazowska-Byczkowska; Komitet Główny Olimpiady Literatury i Języka Polskiego dla Szkół Podstawowych – dr Karolina Żelazowska-Byczkowska; dr Magdalena Kochańska: Instytut Badań Edukacyjnych w ramach projektu „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży” [FERS.01.06-IP.05-0002/23]; Działalność ekspercka w ramach Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami Uniwersytetu Warszawskiego (ekspert ds. dysleksji w projekcie Uniwersytet dla wszystkich – Level up POWR.03.05.00-00-A067/19-00);
- konsultacje eksperckie, w tym zasiadanie w jury konkursów (dr Jan Łaszczuk, prof. APS, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba – członek komisji oceniającej programy szkół oraz ewaluacje w ramach programu WARS i SAWA; ewaluator oraz członek komisji oceniającej prace uczniów w ramach konkursu informatycznego Digital Wizards (Fundacja KPMG); dr Marlena Grzelak-Klus *członek jury konkursu dla innowatorów pedagogicznych MSCDN*;

- przygotowywanie opracowań tematycznych w ramach projektów realizowanych przez instytucje zewnętrzne (dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS);
- projektowanie i realizacja szkoleń/warsztatów lub webinarów dla podmiotów zewnętrznych (dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr Marlena Grzelak-Klus; dr Anna Róża Makaruk; dr Maria Trzcińska-Król, dr Justyna Wiśniewska; mgr Ewa Weremczuk-Marczyńska);
- Członkostwo w innych organizacjach: dr Anna Róża Makaruk: Prezes Fundacji Centrum Wspierania Zdolności (2016-2024); Członek Rady Fundacji Wspierania Zdolności (OPP) (od 2024 r.); dr Małgorzata Korko: członkini zarządu Centrum Transferu Wiedzy APS (2023-2025).

Obok działalności eksperckiej osoby realizujące kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki są zaangażowane w działalność organizacyjną na rzecz uczelni. Poniżej przedstawiono jej formy w obecnej kadencji:

- pełnieniu funkcji zastępcy dyrektora Instytutu: dr Marlena Grzelak-Klus;
- pełnienie funkcji dyrektora/ kierownika studiów: dr Agnieszka Bieńkowska; dr Wioletta Dziarnowska; dr Urszula Gosk-Sobańska;
- pełnienie funkcji kierowników jednostek wchodzących w skład instytutów lub działających poza nimi: dr hab. Helena Ciążela, prof. APS, dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS, dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS, dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; dr Magdalena Ostolska; dr Urszula Gosk-Sobańska; mgr Elżbieta Grabińska, mgr Paweł Jaworski;
- członkostwo w Senacie uczelni: dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS; dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS; dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; dr Ewa Dąbrowa; dr Marlena Grzelak-Klus; dr Wiktor Wolman, dr Urszula Gosk-Sobańska kadencja 2020-2024;
- członkostwo w komisjach senackich (Senacka Komisja ds. organizacji uczelni i finansów: dr hab. Helena Ciążela, prof. APS, dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS, dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS; Senacka Komisja ds. badań naukowych i działalności artystycznej: prof. APS, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba; Senacka Komisja ds. kształcenia i spraw studenckich: dr Wiktor Wolman; Senacka Komisja ds. Kształcenia i Spraw Studenckich: dr Maria Trzcińska-Król [kadencja 2020-2024]; Uczelniana Komisja Dyscyplinarna dla nauczycieli akademickich: dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS; Uczelniana Komisja Dyscyplinarna dla studentów: dr Jowita Bartczak; Uczelniana Komisja Dyscyplinarna dla doktorantów: dr Piotr rosół (przewodniczący); Komisja Doktorska: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba; dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS; Uczelniana Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna dla doktorantów: dr Urszula Gosk-Sobańska); Komisja ds. tematów prac dyplomowych: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba; Komisja ds. badań w Instytucie Pedagogiki: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba; Komisja ds. Etyki Badań Naukowych: dr Urszula Gosk-Sobańska;
- członkostwo w komisjach dyscyplinarnych: dr Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS; dr Miłosz Romaniuk; dr Urszula Gosk-Sobańska; dr Piotr rosół; dr Jowita Bartczak; dr Jolanta Zozula; dr Katarzyna Stanek;
- członkostwo w radach naukowych dyscyplin: dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS, dr Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS, dr Ewa Dąbrowa, dr Miłosz Romaniuk, dr Agnieszka Bieńkowska;
- pełnienie funkcji kierowników kierunków lub specjalności: dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS, prof. APS; dr Marta Wiatr, dr Urszula Gosk-Sobańska; dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS;

- pełnienie funkcji doradcy studentów: dr Małgorzata Jabłonowska, dr Sylwia Jaronowska, dr Anna Róża Makaruk, dr Justyna Wiśniewska, dr Jolanta Zozula; dr Magdalena Lejzerowicz; dr Małgorzata Jabłonowska, mgr Dominika Bardzińska;
- komisja weryfikująca znajomość języka nowożytnego na poziomie znajomości naukowej B2: dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS, dr Ewa Dąbrowa, dr Małgorzata Korko;
- komisja egzaminacyjna ds. rozpraw doktorskich z języka rosyjskiego: mgr Olena Glaczewska;
- egzaminator Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej: mgr Małgorzata Dąbruś;
- Rada Nadzorcza Fundacji im. Marii Grzegorzewskiej: dr Małgorzata Jabłonowska.

Za prowadzoną działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną pracownicy i pracowniczki realizujący/e kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki zostali wyróżnieni nagrodami. Poniżej przedstawiono przykłady tych wyróżnień:

- Doctor Honoris Causa: (Ukraina: dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS);
- Medal Komisji Edukacji Narodowej (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS, dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. APS; dr Marlena Grzelak-Klus, dr Anna R. Makaruk, dr Marta Wiatr; dr Urszula Gosk-Sobańska; dr Wiktor Wolman; dr Magdalena Ostolska; dr Małgorzata Jabłonowska; dr Karolina Żelazowska-Byczkowska; dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS);
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- Złoty Krzyż Zasługi (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- Srebrny Krzyż Zasługi (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr Małgorzata Jabłonowska);
- Brązowy Krzyż Zasługi (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS, dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. PAS; dr Miłosz Romaniuk; dr Anna Róża Makaruk; dr Urszula Gosk-Sobańska; mgr Mariusz Fila);
- Medal „Kostiantyn Uszyński” przyznany przez Narodową Akademię Nauk Pedagogicznych Ukrainy za znaczące osiągnięcia w dziedzinie nauk pedagogicznych i psychologicznych (dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS);
- Medal Grigorija Skoworody Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- Srebrny Medal Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS);
- Medal „Zasługi dla Ochrony Praw Dziecka Infantis Dignitatis Defensori” (dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS);
- Lista 100 osób, które w wybitny sposób przyczyniły się do rozwoju umiejętności cyfrowych w Polsce (laureaci: dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS; dr Karolina Żelazowska-Byczkowska);
- Nagrody Rektora APS za działalność naukową/dydaktyczną/organizacyjną (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS, dr Jarosław Michalski, prof. APS, dr Ewa Dąbrowa, dr Marlena Grzelak-Klus, dr Małgorzata Jabłonowska, dr Małgorzata Korko, dr Anna R. Makaruk, dr Magdalena Ostolska, dr Miłosz Romaniuk, dr Ewa Wiśniewska; mgr Małgorzata Dąbruś);

- Sowy Dydaktyczne będące wewnętrznymi nagrodami Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, przyznawanymi na podstawie wyników ankiet studenckich najlepszym dydaktykom (dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr Marlena Grzelak-Klus; dr Anna R. Makaruk; dr Marta Wiatr; dr Monika Rebizant; dr Jowita Bartczak; dr Urszula Gosk-Sobańska);
- Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dr Magdalena Kochańska);
- Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia w dziedzinie działalności dydaktycznej (mgr inż. Andrzej Manuńto);
- Nagrody o charakterze naukowo-rozwojowym-wdrożeniowym, zespołowa Nagroda im. Jerzego Konorskiego (2013), zespołowa Polska Nagroda Inteligentnego Rozwoju (2020), zespołowa nagroda Wings of IT in Administration Award (2022) – dr Anna Mietelska-Porowska.

4.2. Obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Dokonując charakterystyki kadry realizującej kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, istotne jest również przeanalizowanie procedury konstruowania obsady zajęć oraz wskazanie zajęć związanych z prowadzeniem działalności naukowej wraz z osobami przypisanymi do ich realizacji.

Proces przygotowania obsady zajęć rozpoczyna się w instytutach, które otrzymują z Biura Planowania Kształcenia zestawienie przedmiotów obejmujące kod i nazwę przedmiotu, formę zajęć, wymiar godzinowy, oraz liczbę grup. Przedmioty te są merytorycznie powiązane z profilem naukowo-dydaktycznym danego instytutu. Obsada zajęć jest konstruowana przez kierowników/kierowniczkę katedr oraz zakładów wchodzących w skład Instytutu Pedagogiki, a następnie weryfikowana przez dyrekcję instytutu. Kierownicy/kierowniczkę jednostek organizacyjnych jako osoby najlepiej znające pracowników, ich dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne – w tym doświadczenie w prowadzeniu tych lub podobnych tematycznie przedmiotów – oraz dysponujące wiedzą na temat wyników ankiet studenckich, hospitacji i ocen okresowych (por. punkt 4.4. niniejszego raportu) są najlepiej przygotowane do przypisywania kadry do przedmiotów. Dzięki temu możliwa jest realizacja zajęć w sposób kompetentny, zgodny z kwalifikacjami i specjalizacjami pracowników.

Niezależnie od tego, że wszyscy pracownicy posiadają kompetencje do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, konstruowanie obsady zajęć na poziomie katedr i zakładów pozwala na przypisanie do zajęć zaplanowanych jako zdalne, tych osób, które szczególnie preferują tę formę realizacji przedmiotów. Warto podkreślić, że funkcję koordynatora przedmiotu, odpowiedzialnego za projektowanie sposobów weryfikacji efektów uczenia się oraz przebiegu zajęć, pełni zawsze doświadczony nauczyciel akademicki. Obowiązuje również zasada, że osoba posiadająca wyłącznie tytuł zawodowy magistra nie może prowadzić wykładów. Jak zasygnalizowano wcześniej, poprawność oraz adekwatność merytoryczna i formalna przygotowanej obsady zajęć podlega wieloetapowej weryfikacji – najpierw przez dyrekcję instytutu, następnie przez dyrektorów studiów, a finalnie zatwierdzana jest przez Prorektora ds. Kształcenia.

W procesie konstruowania i zatwierdzania obsady obok kryteriów związanych z dorobkiem naukowym pracowników i pracowniczek, a także ich kwalifikacjami i doświadczeniem, uwzględniane jest ich pensum w dwóch wymiarach. Z jednej strony podejmowane są działania, by każdy z pracowników miał zapewnioną realizację pensum. Z drugiej, zgodnie z §56 Regulaminu Pracy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 121/2025 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 11 kwietnia

2025r.) w szczególnych (wyjątkowych) przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu studiów, nauczyciel akademicki może być obowiązany do prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze nieprzekraczającym: 1/4 rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych (w przypadku pracownika badawczo-dydaktycznego) lub 1/2 rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych (dla pracownika dydaktycznego). W Regulaminie Pracy (§ 56) napisano również, że nauczycielowi akademickiemu na wniosek dyrektora instytutu może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę godzin wskazaną wcześniej, jednakże w takim przypadku konieczna jest jego zgoda. Łączny wymiar godzin ponadwymiarowych nie może przekroczyć jednokrotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych obowiązującego na danym stanowisku.

W procesie planowania obsady uwzględnia się również kryteria umożliwiające właściwe zaplanowanie zajęć, tzn. przyjęte jest, że nauczyciel akademicki w danym semestrze powinien prowadzić zajęcia w maksymalnie 6 (na studiach stacjonarnych) lub 4 (na studiach niestacjonarnych) grupach ćwiczeniowych na jednym roku i rodzaju studiów. Co więcej na etapie tworzenia zajęć pracownicy Biura Planowania Kształcenia zobowiązani są konstruować plany w taki sposób, by na studiach stacjonarnych, w danym dniu nauczyciel nie prowadził więcej niż 6 godzin zajęć. Wymóg ten jest wyrazem troski, zarówno o jakość zajęć, jak i dobrostan prowadzących.

W obszarze obsady zajęć zasadne jest również odniesienie się do przedmiotów, które są wybierane przez studentów/studentki (lektoraty, wychowanie fizyczne, zajęcia fakultatywne, konwersatoria w języku obcym, zajęcia tutoringowe, seminaria). W przypadku lektoratów oraz zajęć z wychowania fizycznego oferta zajęć przygotowana jest na poziomie uczelni. Ofertę dotyczącą pozostałych przedmiotów opracowuje dyrekcja instytutu pedagogiki na podstawie zgłoszeń od pracowników Instytutu Pedagogiki, a zatwierdza ją dyrektor studiów. Studenci mają możliwość zapoznania się z ofertą zajęć, zawierającą m.in. opisy przedmiotów oraz kryteria zaliczenia, i na tej podstawie dokonują wyboru.

Wybór wszystkich wymienionych zajęć odbywa się za pośrednictwem systemu USOSweb.

Ostatni aspekt konstruowania obsady to przypisywanie do realizacji zajęć osób niebędących pracownikami etatowymi Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Sytuacja taka najczęściej występuje w przypadku przedmiotów, do których przyporządkowano wysoce specjalistyczne i praktyczne efekty uczenia się. Pomimo posiadania przez pracowników APS kompetencji do realizacji wszystkich przedmiotów, kierownicy katedr/zakładów lub specjalności niekiedy wychodzą wtedy z założenia, że w trosce o jakość kształcenia oraz praktyczne przygotowanie studentów/studentek do pracy zawodowej, korzystne jest zaproszenie do ich realizacji osoby z zewnątrz. Na podstawie rozmowy z kandydatem/kandydatką i analizy CV podejmowana jest decyzja o zaproponowaniu mu/jej realizacji zajęć. Warto podkreślić, że koordynatorem przedmiotu jest zawsze pracownik etatowy uczelni, który sprawuje nadzór nad właściwym zaprojektowaniem zajęć, ich prowadzeniem oraz weryfikacją efektów uczenia się.

Podsumowując, w procedurze konstruowania obsady zajęć są stosowane strategie zapewniające prawidłową realizację zajęć, zarówno pod względem merytorycznym, jak i organizacyjnym. Głównym kryterium przypisywania nauczycieli akademickich do przedmiotów jest ich dorobek naukowy i dydaktyczny, a także doświadczenie zawodowe, zwłaszcza w przypadku osób zatrudnianych w ramach umowy zlecenia. Obciążenia godzinowe są racjonalne, zgodne z obowiązującymi wymaganiami, jednocześnie umożliwiające realizację założeń dotyczących wysokiej jakości kształcenia oraz dbałości o dobrostan nauczycieli akademickich. Na poziomie katedr i zakładów, podejmowane są również starania, aby obciążenia te były, w miarę możliwości, równomiernie rozłożone pomiędzy poszczególnymi pracownikami.

Punktem wyjścia do analizy obsady zajęć, które umożliwiają studentom i studentkom rozwijanie kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej, były poniżej przedstawione tabele (Tabela 2 i Tabela 3).

Tabela 50. Obsada zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej (Pedagogika Zdolności i Informatyki, studia I stopnia)

Przedmioty	Liczba godzin	Forma zajęć	2025/2026
PZ-3F-EKM Elementy wnioskowania i kultury matematycznej	45	ćwiczenia	dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS
PZ-3F-MBP Metody badań pedagogicznych	30	ćwiczenia	dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS
PZ-3F-LI1 Seminarium dyplomowe licencjackie – 1	30	seminarium	dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS
PZ-3F-LI2 *Seminarium dyplomowe licencjackie – 2	30	seminarium	dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS
PZ-3F-LI3 *Seminarium dyplomowe licencjackie – 3 i złożenie pracy	30	seminarium	dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS
PZ-3F-MHP Myślenie heurystyczne w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych – projekt	30	ćwiczenia	mgr Monika Chróścicka-Wnętrzak
00-FF-HRU How to Read and Understand a Scientific Article	15	Warsztaty w języku obcym	dr Małgorzata Korko

Tabela 51. Obsada zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej (Pedagogika Zdolności i Informatyki, studia II stopnia)

Przedmioty	Liczba godzin	Forma/ formy zajęć	Prowadzący przedmiot 2025/2026
PZ-2F-MR1 Seminarium dyplomowe magisterskie – 1	30	seminarium	dr hab. Jan Łaszczczyk, prof. APS; dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS
PZ-2F-BJ1 Badania jakościowe w edukacji – projekt badawczy 1	15	ćwiczenia	dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS
PZ-2F-MR2 Seminarium dyplomowe magisterskie – 2	30	seminarium	-

Przedmioty	Liczba godzin	Forma/ formy zajęć	Prowadzący przedmiot 2025/2026
PZ-2F-NIB Narzędzia informatyczne do opracowania wyników badań (<i>jeden przedmiot do wyboru</i>)	30	laboratorium/ warsztat	
PZ-2F-KAI Komputerowa analiza danych ilościowych			-
PZ-2F-WIB Warsztat informatyczny badacza			-
PZ-2F-BJ2 Badania ilościowe w edukacji – projekt badawczy 2	15	wykład	-
PZ-2F-MR3 Seminarium dyplomowe magisterskie – 3	30	seminarium	-
PZ-2F-MR4 Seminarium dyplomowe magisterskie – 4 i złożenie pracy	30	seminarium	-

Jak wynika z zestawień tabelarycznych w ramach programów studiów zadbano o przedmioty przygotowujące studentów do prowadzenia działalności badawczej. Przedmioty te prowadzą głównie osoby z stopniem doktora habilitowanego, prof. APS. Wiele z zajęć nie ma przypisanej obsady, co wynika z faktu, że przedmioty te będą dopiero realizowane w przyszłych latach (pierwszy nabór na II stopień miał miejsce dopiero w roku akademickim 2025/2026).

Program kształcenia na I stopniu pedagogiki zdolności i informatyki zapewnia studentom systematyczne przygotowanie do prowadzenia działalności badawczej poprzez zestaw powiązanych ze sobą przedmiotów rozwijających kompetencje metodologiczne, analityczne oraz umiejętność krytycznej oceny literatury naukowej. Przedmiot *PZ-3F-EKM Elementy wnioskowania i kultury matematycznej* rozwija u studentów kluczowe kompetencje niezbędne do prowadzenia działalności naukowej, zwłaszcza w zakresie logicznego wnioskowania, analizy problemów oraz pracy z abstrakcyjnymi pojęciami. Poprzez realizację zagadnień obejmujących kulturę matematyczną, modelowanie, dowodzenie, analizę struktur matematycznych oraz wizualizację obiektów abstrakcyjnych, studenci kształcą umiejętność formułowania problemów badawczych oraz budowania logicznych argumentów. Przedmiot *PZ-3F-MBP Metody badań pedagogicznych* przygotowuje studentów do działalności naukowej poprzez wprowadzenie w podstawowe metody badań pedagogicznych, obejmujące formułowanie problemów i hipotez, dobór metod oraz stosowanie narzędzi badań ilościowych i jakościowych. Studenci nabywają umiejętności analizy i oceny danych badawczych, tworzenia prostych opracowań naukowych oraz kształtują postawy zgodne z zasadami etyki badań. Cykl seminariów dyplomowych (PZ-3F-LI1, PZ-3F-LI2, PZ-3F-LI3) umożliwia praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy metodologicznej. Studenci pod kierunkiem promotora realizują własny projekt badawczy – od planowania i prowadzenia badań empirycznych, przez analizę danych, po wnioskowanie – z uwzględnieniem zasad etyki badań naukowych. Zakończeniem procesu jest samodzielne opracowanie i złożenie pracy badawczej, która potwierdza nabycie kompetencji do realizacji badań na poziomie akademickim. Przedmiot *PZ-3F-MHP Myślenie heurystyczne w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych* przygotowuje studentów do działalności badawczej poprzez kształcenie umiejętności obserwacji i interpretacji zjawisk społeczno-edukacyjnych, analizy problemów oraz projektowania rozwiązań na podstawie wiedzy teoretycznej. Zastosowanie metod

heurystycznych wspiera tworzenie innowacyjnych ujęć problemów badawczych, rozwija zdolność formułowania hipotez, generowania alternatywnych rozwiązań oraz pracy zespołowej nad złożonymi kwestiami pedagogicznymi. Istotnym uzupełnieniem są warsztaty w języku angielskim *00-FF-HRU How to Read and Understand a Scientific Article*, które przygotowują studentów do świadomego korzystania z literatury naukowej w języku angielskim. Studenci uczą się analizować strukturę tekstu naukowego, identyfikować kluczowe elementy badania, oraz oceniać jakość badań.

Niezależnie od tytułu/stopnia naukowego każdy z prowadzących posiada szerokie kompetencje badawcze pozyskane w trakcie realizacji własnych badań i publikowania ich wyników (dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS; dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS; dr Anna Mietelska-Porowska; dr Małgorzata Korko) lub pracy w uznanych instytucjach badawczych (mgr Monika Chróścicka-Wnętrzak: CBOS). Kadra aktywnie uczestniczy w grantach, projektach naukowych i konferencjach, co stanowi potwierdzenie ich wysokich kompetencji w zakresie prowadzenia działalności naukowej (np. „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” wprowadzający licealistów w arkana prowadzenia badań naukowych, którymi posługujemy się szukając wiedzy o świecie i człowieku realizowany przez pracowników Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości – jednostkę odpowiedzialną za prowadzenie kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki. Projekt był dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II – Popularyzacja nauki”). Ponadto pracownicy przygotowują publikacje, w których podejmowana jest tematyka metodologiczna (np.: Jan Łaszczyk: O eksperymentowaniu w pedagogice (2009); Zastosowanie metody dendrytu w badaniu pedagogicznym (2023); Paradygmat i metoda naukowa (2025); Metody obserwacji bezpośredniej (2010); Modele badań naukowych (2007); O klasyfikacji metod badań w pedagogice (2002); Joanna Łukasiewicz-Wieleba: Analiza materiałów wizualnych w badaniach pedagogicznych (2025); Zapośredniczone środki komunikacji w prowadzeniu wywiadów jakościowych (2023); Małgorzata Jabłonowska, Justyna Wiśniewska: W poszukiwaniu klucza do efektywności ankietowych badań online. Refleksje metodologiczne na podstawie wybranych badań własnych (2023); Małgorzata Jabłonowska: Trafność badań jako warunek konieczny i obszar szczególnej troski badaczy (2023); Małgorzata Korko: Czytanie literatury naukowej – przez pryzmat doświadczeń studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej (2024), Znaczenie wiedzy metodologicznej w kształceniu akademickim i przyszłej pracy zawodowej studentów kierunków pedagogicznych (2023); Małgorzata Korko, Julia Dolota: Jak czytać, panie profesorze? Czego o (kształceniu) umiejętności czytania literatury naukowej możemy dowiedzieć się od ekspertów (2025).

Podsumowując część dotyczącą nauczycieli/nauczycielek realizujących zajęcia prowadzące do osiągnięcia przez studentów/studentki kompetencji związanych z prowadzeniem działalności badawczej, należy stwierdzić, że ich obsada oparta jest na kryteriach, uwzględniających wysokie i adekwatne kompetencje pracowników. Dzięki temu na tych zajęciach w pełni realizowane są zakładane efekty uczenia się, a studenci otrzymują wartościowe wsparcie w procesie konceptualizacji swoich projektów badawczych oraz konstruowaniu swoich prac dyplomowych. Dodatkowo są oni wyposażeni w kompetencje umożliwiające aplikowanie na studia III stopnia lub podejmowanie komercyjnej działalności badawczej.

W tym kontekście warto podkreślić, że przedstawione w Tabeli 4 (stanowiącej załącznik do niniejszego raportu) zajęcia lub grupy zajęć powiązane z działalnością naukową uczelni w dyscyplinie pedagogika, stanowią dla studentów istotne źródło wiedzy, tworzącej kontekst do podejmowania różnego rodzaju aktywności, w tym działalności naukowej. Co więcej, w trakcie tych zajęć studenci nabywają szereg uniwersalnych i specjalistycznych umiejętności oraz rozwijają postawy niezbędne

w pracy zawodowej. Wymienione założenia stanowią podstawę działań podejmowanych przez kierowników katedr i zakładów oraz dyrekcję Instytutu, motywując ich do obsadzania zajęć zgodnie z dorobkiem naukowym pracowników oraz z uwzględnieniem ich kompetencji dydaktycznych.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej

Kontynuując charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, w tym punkcie skoncentrowano się na sposobach łączenia przez nich działalności naukowej i dydaktycznej, a także na przykładach włączania studentów w realizację działalności naukowej.

Wśród osób prowadzących zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki można wyróżnić kilka grup – pracowników badawczo-dydaktycznych, pracowników dydaktycznych zatrudnionych na umowę o pracę oraz osoby zatrudnione w ramach umów zlecenia. Liczebność poszczególnych grup w skali całego kierunku w roku akademickim 2025/2026 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 52. Pracownicy badawczo-dydaktyczni, pracownicy dydaktyczni oraz osoby zatrudnione w ramach umowy zlecenia

Rodzaj zatrudnienia oraz grupa pracownicza		N
Zatrudnienie w ramach umowy o pracę	Pracownicy badawczo-dydaktyczni	37
	Pracownicy dydaktyczni	23
Pracownicy zatrudnieni na umowę zlecenie		2

źródło: opracowanie własne, stan na 30.11.2025

Jak pokazuje powyższa Tabela większość pracowników/pracowniczek realizujących zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki na studiach I stopnia oraz II stopnia to pracownicy badawczo-dydaktyczni (63%), którzy zgodnie z § 21 Regulaminu Pracy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 121/2025 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 11 kwietnia 2025r, mają obowiązek zarówno prowadzić działalność naukową, jak i kształcić, wychowywać studentów lub uczestniczyć w kształceniu doktorantów. Liczba awansów etatowych pracowników APS prowadzących zajęcia na pedagogice zdolności i pedagogiki (por. punkt 4.5. charakterystyki kryterium 4 w niniejszym Raporcie), opisany w punkcie 4.1. dorobek naukowy i dydaktyczny pracowników oraz ich osiągnięcia, liczba osób posiadających stopnie doktora habilitowanego i doktora, zdecydowana większość pozytywnych ocen okresowych (por. punkt 4.4. niniejszego Raportu), uzasadnia sformułowanie wniosku, że łączenie obu rodzajów działalności stanowi ważny punkt etosu i praktyki działania nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych. W tym kontekście warto również wskazać, że wysokie oceny z ankiet studenckich oraz jednoznacznie pozytywne wnioski w protokołach hospitacji, potwierdzają, że oba rodzaje działalności realizowane są z zachowaniem dbałości o jakość.

Wśród pracowników/pracowniczek dydaktycznych 13 osób prowadzi lektorzony oraz zajęcia z wychowania fizycznego. Warto jednak podkreślić, że niektórzy z nich angażują się również w działalność naukową. Przykładem jest dr Michał Knittel, który realizując zajęcia z wychowania fizycznego, opracował rozdział w monografii (Knittel, M., Guskowska, M. [2019]. Polska adaptacja kwestionariusza Coping Strategies in Sport Competition Inventory [CICS-strategies] [Inventaire des

Stratégies de Coping en Compétition Sportive – ISCCS] Goudreau i Blodina. W: Guskowska M., Gazdowska Z., Koperska N. [red.], Narzędzia pomiaru w psychologii sportu [s. 89-106]. Warszawa: Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie). W gronie pozostałych pracowników można wskazać osoby, które łączą działalność dydaktyczną z aktywnością naukową, realizując aktywności wpisujące się w działalność naukową. Posiadają one publikacje w znaczących czasopismach naukowych lub monografiach (np. dr Sylwia Jaronowska: Problem piękna jako pryzmatu dobra i jego implikacje pedagogiczne [2023, 100pkt], dr Justyna Wiśniewska: W poszukiwaniu klucza do efektywności ankietowych badań online. Refleksje metodologiczne na podstawie wybranych badań własnych [2023; 100pkt], mgr Katarzyna Korbecka: Budowanie zespołu, czyli o „wartości dodanej” projektów wdrożeniowych [2025, 20pkt], mgr Mariusz Fila: BigData w edukacji. CONTENT 1.0 – prototyp aplikacji do analizy treści internetu [2019, 120pkt], The role of non-profit open access journals in building the country's scientific potential: reflections from ten years of the International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies experience [2023, 100pkt]), a także biorą czynny udział w konferencjach naukowych (dr Marlena Grzelak-Klus, dr Sylwia Jaronowska, dr Justyna Wiśniewska, mgr Katarzyna Korbecka, mgr Mariusz Fila). Warto również zaznaczyć, że działalność dydaktyczna realizowana przez część pracowników tej grupy wykracza poza prowadzenie zajęć. Obejmuje ona m.in: udział w projektach badawczych (dr Justyna Wiśniewska, mgr Katarzyna Korbecka, mgr Mariusz Fila), kierowanie studiami podyplomowymi (np. dr Marlena Grzelak-Klus), działania popularyzujące naukę (np. dr Marlena Grzelak-Klus, dr Justyna Wiśniewska) oraz konstruowanie i realizację projektów wdrożeniowych (dr Marlena Grzelak-Klus, mgr Mariusz Fila).

Głównym motywem zatrudnienia pracowników w ramach umowy zlecenia jest najczęściej posiadanie przez nich wysoce specjalistycznych kompetencji, ważnych w kontekście realizacji praktycznych efektów uczenia się przypisanych do przedmiotów.

Podsumowując niniejszą część raportu, należy podkreślić, że intensywność łączenia działalności dydaktycznej i naukowej zależy zarówno od rodzaju zatrudnienia, jak i od grupy pracowniczej, do której przypisani są pracownicy. Najwyższy stopień integracji obu tych aktywności obserwuje się wśród pracowników badawczo-dydaktycznych, mniejszy natomiast w grupie pracowników dydaktycznych. Wniosek ten koresponduje z zapisami Regulaminu Pracy, którego paragraf 55 stanowi, że pracownicy badawczo-dydaktyczni powinni przeznaczać po 45% czasu na działalność naukową raz na kształcenie i wychowywanie studentów lub kształcenie w szkole doktorskiej (w tym również na działalność naukową związaną z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych. Z kolei, pracownicy dydaktyczni zobowiązani są do przeznaczenia 80% czasu pracy na działalność związaną z kształceniem i wychowywaniem studentów lub kształceniem w szkole doktorskiej, w tym pracę dydaktyczną związaną służącą podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. W pozostałych grupach pracowników również dostrzegalna jest obecność obu rodzajów aktywności, choć w różnym natężeniu.

Kolejnym zagadnieniem poruszonym w tym punkcie jest włączenie studentów/studentek w badania oraz inne działania o charakterze naukowym i organizacyjnym. Najczęściej realizuje się to poprzez zapraszanie studentów do udziału w wybranych zadaniach w ramach projektów naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich a także do współautorstwa artykułów naukowych. Przykładem takiej współpracy jest zatrudnienie studentek i studentów APS przez dr Małgorzatę Korko jako asystentek i asystentów badań w ramach projektu grantowego pt. "Monitorowanie wypowiedzi – źródłem zakłóceń językowych?" finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki czy projektu wewnętrznego pt. "Czytanie naukowe w praktyce akademickiej: doświadczenia, strategie i implikacje dydaktyczne" finansowanego przez APS. Asystowanie w badaniach obejmowało m.in. przeprowadzanie

sesji badawczych z uczestnikami, zbieranie danych oraz analizowanie danych ilościowych i jakościowych. Z kolei, dr hab. Jan Łaszczuk, prof. APS, włączył studentów w badania dotyczące sytuacji uczniów zdolnych. Inny przykład stanowi działalność dr Marleny Grzelak-Klus jako Pełnomocnika Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w ramach której studenci angażowani są w badania stanowiące podstawę przygotowywania corocznych raportów dotyczących różnych aspektów jakości kształcenia. Dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS aktywnie włącza studentów w działalność badawczą, zapraszając ich do współautorstwa artykułów oraz realizacji badań fokusowych, np. w roli moderatora wywiadów w ramach projektu naukowego „Klimatyczna Mapa Warszawy” (fokusy przeprowadzone pod kierunkiem dr Anny Róży Makaruk, członka zespołu badawczego). Studenci włączani są także w projekty o charakterze naukowo-szkoleniowo-wdrożeniowym, np. projekt kierowany przez dr Małgorzatę Jabłonkowską „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” oraz w realizację zadań tego projektu. Podobnie, dr hab. Jan Łaszczuk, prof. APS zapewnił studentom/studentkom uczestnictwo w kierowanym projekcie z zakresu dostępności APS. Ostatnia egzemplifikacja to projekt „Youth as Researchers”, kierowany po stronie polskiej przez dr Ewę Dąbrowę i realizowany w kooperacji z Penn State University, Leibniz University, Galway University. Działania projektowe, w których współuczestniczyli polscy studenci, w tym studenci/studentki pedagogiki zdolności i informatyki, ukierunkowane były na wsparcie młodzieży uchodźczej w realizacji zespołowych projektów badawczych wraz z prezentacją rezultatów oraz wsparcie w realizacji badań partycypacyjnych.

Przestrzenią do włączania studentów w badania są przedmioty „Metody badań pedagogicznych”, „Badania jakościowe – projekt badawczy”, „Badania ilościowe w edukacji – projekt badawczy”, „How to read and understand a scientific article”. Dodatkowo studenci kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki mogą pochwalić się udziałem w konferencjach naukowych („Edukacja aksjologiczna i wychowanie ku wartościom dzieci z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informatycznych” – Natalia Łosak, Julia Zagroba, Hubert Wróblewski, Yeva Koval, Sewera Konrad – będący jednocześnie przedstawicielami koła naukowego pedagogiki zdolności i informatyki ROBOTECH; *Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Matematyka – nasza niedostrzegalna kultura”* – Paulina Rokicka, Helena Rzepińska – będące jednocześnie przedstawicielkami Studenckiego Koła Naukowego Edukacji i Kultury Matematycznej; „*Trajektorie rozwoju zdolności*” – Radosław Pasterny, były student pierwszego stopnia kierunku, a obecnie student na II stopniu). Studenci są także zachęceni do własnych publikacji, np. Natalia Łosak (była studentka pierwszego stopnia kierunku, a obecnie studentka na drugim stopniu) przygotowała artykuł naukowy na podstawie przeprowadzonych badań własnych na potrzeby pracy dyplomowej i złożyła go w czasopiśmie punktowanym *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. Inną formą oraz sposobem włączania studentów w działalność naukową, społeczną i organizacyjną jest organizowanie przez nich stoisk edukacyjnych, np. w ramach finału konkursu *Digital Wizards 2025* czy Ursynowskiego Festiwalu Nauki.

Studenci kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki od pierwszego roku angażowani są w działania o charakterze naukowym. Już w ramach zajęć przedmiotowych (pedagogika zdolności) realizują obserwacje i analizy dotyczące uczniów lub osób zdolnych, co stanowi ich pierwsze praktyczne wdrożenie w metody pracy badawczej. Kolejne doświadczenia zdobywają podczas praktyk, gdzie prowadzą obserwacje klas szkolnych i uczniów zdolnych w naturalnym środowisku edukacyjnym. Ważnym etapem rozwoju kompetencji naukowych są również trzy semestry seminarium dyplomowego, w trakcie których studenci uczą się formułować problemy badawcze, planować

i prowadzić badania, analizować dane oraz opracowywać wyniki, co przygotowuje ich zarówno do tworzenia pracy dyplomowej, jak i do dalszej aktywności naukowej.

Warto dodać, że w ramach zajęć studenci analizują również oryginalne artykuły naukowe związane z poruszonymi zagadnieniami, co pozwala im rozwijać umiejętność krytycznej analizy tekstów naukowych oraz lepiej rozumieć metodykę badań prowadzonych w obszarze pedagogiki zdolności i informatyki. Dodatkowo studenci uczestniczą w wykładach gościnnych prowadzonych przez badaczy i praktyków, co umożliwia im bezpośredni kontakt ze środowiskiem naukowym, poznanie aktualnych kierunków badań oraz nawiązanie cennych relacji sprzyjających dalszemu rozwojowi naukowemu i zawodowemu.

Inną okazją do włączania studentów w działalność naukową, społeczną i organizacyjną są koła naukowe. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki w analizowanym okresie pełnili lub pełnią funkcję opiekunów w następujących kołach: „Koło Naukowe Podstaw Pedagogiki *Paideia*” (dr Sylwia Jaronowska), „Koło Naukowe Robotyki i Nowych Technologii” (dr Anna Róża Makaruk, dr Justyna Wiśniewska), „Koło Naukowe Ekologii *EKO APS*” (dr Ewa Duda, dr Piotr Rosół z Instytutu Filozofii i Socjologii), Koło Naukowego Edukacji i Kultury Matematycznej (dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS).

Studenci pedagogiki zdolności i informatyki, adekwatnie do swoich zainteresowań, mogą również działać w innych kołach obecnych w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Corocznie w APS organizowana jest wydarzenie „Skołuj się”, podczas którego studenci mogą zapoznać się z działalnością kół naukowych, porozmawiać z ich członkami, co może stanowić inspirację do wyboru koła najbardziej odpowiadającego ich zainteresowaniom. Takie wydarzenie odbyło się np. w dniach 20-21.11.2024.

Studenckie Koło Naukowe ROBOTECH, skupiające studentów kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki pod opieką dr Justyny Wiśniewskiej, stanowi ono środowisko działalności naukowej, społecznej, edukacyjnej i organizacyjnej. To miejsce dla pasjonatów robotyki i nowych technologii, którzy pragną rozwijać swoje kompetencje, realizować autorskie inicjatywy oraz dzielić się wiedzą z innymi. Koło realizuje zarówno działalność popularyzatorską, jak i naukowo-dydaktyczną, łącząc wiedzę akademicką z praktyką pedagogiczną poprzez realizację warsztatów i przestrzeni edukacyjnej popularyzujących wiedzę na temat algorytmiki i robotyki. Studenci kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, będący jednocześnie członkami koła naukowego ROBOTECH aktywnie uczestniczą w konferencjach naukowych, uczestnicząc w sesjach plenarnych oraz sekcjach tematycznych. Koło naukowe ROBOTECH prowadzi także współpracę z placówkami edukacyjnymi i instytucjami zewnętrznymi, w ramach której organizuje m.in. wiele warsztatów z zakresu robotyki oraz zajęcia profilaktyczne na temat cyberprzemocy dla uczniów. Jest to dobra okazja do weryfikacji kompetencji metodologicznych (warsztatu badacza) i metodycznych (warsztatu nauczyciela). Działalność ta dla studentów z młodszych roczników niejednokrotnie jest inspiracją na ich prace dyplomowe, a dla starszych okazję do weryfikacji problemów badawczych. Wśród placówek, z którymi studenci nawiązali współpracę można wyróżnić:

- szkoły i placówki edukacyjne: LXIII LO im. Lajosa Kossutha w Warszawie – stała współpraca od 2022 roku – organizacja stoiska i warsztatów w ramach Ursynowskiego Festiwalu Nauki; Niebieska Szkoła Podstawowa w Warszawie – cykliczne warsztaty z robotyki i programowania prowadzone przez członków Koła w roku akademickim 2024/2025; Szkoła Podstawowa w Raszynie, Szkoła Podstawowa nr 85 im. Benito Juareza w Warszawie, Zespół Szkół Licealnych i Technicznych nr 1 w Warszawie.

- ośrodki edukacji nieformalnej, organizacje pozarządowe, firmami branżowe: Centrum Robotyki przy Szkole w Chmurze, organizacja warsztatów z zakresu elektroniki i Arduino; Koło Naukowe „Zrób to Sam” Politechniki Warszawskiej – na zasadzie wzajemnej wymiany doświadczeń (udział w wydarzeniach organizowanych przez PW oraz zapraszanie studentów PW na warsztaty w APS); SGP Systems – wsparcie organizacyjne wojewódzkiego etapu i finału Międzynarodowego Konkursu Programistycznego Baltie 2023; Fundacja KPMG; Science and Innovation Center sp. z o.o.

Inną formą oraz sposobem włączania studentów w działalność naukową, społeczną i organizacyjną są konferencje naukowe, projekty, konkursy. W tym obszarze można wymienić udział koła m.in. w:

- II Miejski Konkurs Informatyczny *Wola Koduje 2025* – wsparcie i współpraca przy organizacji wydarzenia;
- Konferencja naukowa „Edukacja aksjologiczna i wychowanie ku wartościom dzieci z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informatycznych” organizowana przez Katedrę Dydaktyki, Edukacji Szkolnej i Pedagogiki oraz Koło Naukowe Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej KUL, 19 maja 2025r. – referat „Praktyczne wykorzystywanie nowych technologii w rozwijaniu wartości oraz kompetencji społecznych dzieci i młodzieży” Natalia Łosak, Julia Zagroba, Hubert Wróblewski, Yeva Koval, Sewera Konrad;
- „Trajektorie rozwoju zdolności” (projekt finansowany ze środków MEiN, kierownik projektu dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS) – wsparcie przy organizacji;
- „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” (projekt finansowany ze środków MEiN, kierownik projektu: dr Małgorzata Jabłonowska) – współprowadzenie warsztatów w ramach projektu.

Aktywny udział studentów z koła naukowego Pedagogiki zdolności i informatyki ROBOTECH w wydarzeniach naukowych i branżowych (np. Launch Event Programu Experience AI [Google] – wydarzenie promującym innowacje w zakresie sztucznej inteligencji w edukacji) także sprzyja rozwijaniu zarówno ich kompetencji naukowych, jak i budowaniu praktycznego warsztatu pracy nauczyciela szkolnego, zdobywaniu cennych doświadczeń oraz poszerzaniu wiedzy praktycznej.

Dodatkowo studenci z koła naukowego ROBOTECH są wdrażani do pisania i aplikowania o granty finansowane przez Akademię, jak i poza uczelnią. Przykładem skuteczności ich działań w tym obszarze jest uzyskanie finansowania projektów: Warsztaty dla studentów oraz zainteresowanych szkół wykorzystaniem AR i VR w edukacji (2024 r.), Materiały promocyjne dla KN „RoboTech” (2024 r.), Warsztaty z wykorzystaniem AR VR w edukacji. W październiku 2025 r Koło złożyło także wniosek o finansowanie projektu „Robotyka i myślenie projektowe – kreatywna informatyka dla klas 6–8” w ramach programu ogłoszonego przez MNiSW „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”, którego rozstrzygnięcie przewidywane jest marzec-maj 2026 r.

Studencie Pedagogiki zdolności i informatyki zaangażowani są także w działanie Studenckiego Koła Naukowego Edukacji i Kultury Matematycznej, które rozwija zainteresowania kulturą matematyczną i informatyczną oraz wspiera ich aktywność naukową poprzez badania, popularyzację wiedzy, własne projekty. Przejawem tej aktywności był udział członków koła w „XIX Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Matematyka – nasza niedostrzegalna kultura. MATH&ART”, podczas której zaprezentowali wystąpienie pt. Konieczne i sprzyjające warunki Kultury Matematycznej Ucznia – jak skutecznie i kreatywnie kształtować rozumienie ich istoty u dzieci? – Wioletta Zakrzewska, **Anna**

Paradowska, Helena Rzepińska, Julia Połec. Koło promuje logikę, historię i edukację matematyki oraz zastosowania mediów w edukacji. Angażuje się we współpracę z instytucjami w Polsce i za granicą, działa na rzecz środowiska lokalnego, promuje uczelnię i przygotowuje przyszłą kadrę naukową.

Studenci/studentki kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki mogą również publikować swoje teksty w piśmie Instytutu Pedagogiki „Czwarte Piętro”. Jest to inicjatywa mająca zachęcić studentów/studentki do praktykowania pozyskiwanych na zajęciach kompetencji.

Podsumowując, program studiów wyposaża absolwentów w umiejętności niezbędne do prowadzenia badań naukowych w obszarze pedagogiki. Studenci uczą się metodologii badań, projektowania i realizacji własnych projektów badawczych, analizy danych, a także krytycznej oceny wyników badań naukowych. SeminaRIA dyplomowe na obu stopniach studiów są dedykowane rozwijaniu tych kompetencji. Na studiach II stopnia, znacząca część ogólnej liczby punktów ECTS, zdobywana jest w ramach zajęć bezpośrednio związanych z prowadzoną na uczelni działalnością naukową. A pracownicy podejmują wieloaspektowe starania na rzecz włączania studentów w działalność naukową.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.

W Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej polityka kadrowa realizowana jest zarówno na poziomie uczelni, jak i instytutów, w tym Instytutu Pedagogiki jako jednostki odpowiedzialnej merytorycznie za kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki. Jej centralnym założeniem jest zapewnienie kadry, która w sposób profesjonalny realizuje wzajemnie powiązane ze sobą zadania badawcze, dydaktyczne i organizacyjne, zgodne zarówno z uniwersalnymi zasadami, jak i wytycznymi zawartymi w dokumentach wewnętrznych uczelni.

Nie mniej ważnym aspektem prowadzonej polityki kadrowej jest podejmowanie przez uczelnię i instytuty działań na rzecz wspierania na pracowników w nieustannym rozwoju ich kompetencji. W APS pracownicy, jak i kadra kierownicza zobowiązani są do wykorzystywania wyników oceny pracowniczej, opartej na obiektywnych i znanych kryteriach, a także informacji zwrotnej pochodzącej od różnych grupy interesariuszy (władz uczeni i instytutów, kierowników katedr i zakładów, nauczycieli akademickich oraz studentów) w celu doskonalenia swojego funkcjonowania w roli nauczyciela akademickiego i realizacji przypisanych im zadań.

Fundamentalnym założeniem realizowanej polityki kadrowej jest tworzenie w uczelni bezpiecznego, przyjaznego i stabilnego środowiska pracy, w którym każdy pracownik traktowany jest w sposób podmiotowy, wolny od uprzedzeń, dyskryminacji i mobbingu, a w przypadku wystąpienia sytuacji niepożądanych może liczyć na wsparcie władze uczelni, instytutów oraz odpowiednich jednostek. Powyższe założenia zostały szczegółowo opisane są w niniejszym i kolejnym punkcie.

Zgodnie z paragrafem 52 Statutu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej stanowiącym załącznik do uchwały 82/2025 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 listopada 2025r., nauczyciele akademicki zatrudniani są w grupach pracowników badawczo-dydaktycznych, badawczych i dydaktycznych. Do każdej z grup przypisane są zarówno kwalifikacje (§ 53-55 Statutu), jak zadania/obowiązki (§ 52 Statutu oraz §14-15, 17, 20, 21-26 Regulaminu Pracy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 121/2025 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 11 kwietnia 2025r). Zgodnie z § 52 Statutu z nauczycielami akademickimi stosunek pracy

nawiązuje, zmienia i rozwiązuje Rektor, którym w kadencji 2020-2024 oraz obecnej była/jest dr hab. Barbara Marcinkowska, prof. APS. Nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim następuje na podstawie umowy o pracę (§ 57 Statutu), przy czym pierwsza umowa o pracę zawierana jest na czas nieokreślony lub określony do lat 4 (§ 57 Statutu).

Zgodnie z zapisami Statutu uczelni (§ 57) nawiązanie z nauczycielem akademickim pierwszego stosunku pracy na czas nieokreślony lub określony dłuższy niż 3 miesiące, w wymiarze przekraczającym połowę pełnego czasu pracy, następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu. W przypadku, gdy z nauczycielem/nauczycielką akademicką zawarta była umowa na czas określony, po uzyskaniu przez nią/niego pozytywnej oceny okresowej, może zostać z nim zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony bez przeprowadzenia konkursu.

W Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej konkurs na stanowisko akademickie ogłaszany jest przez Rektora, inicjowany jest natomiast przez Rektora z własnej inicjatywy lub na wniosek dyrektora instytutu lub kierownika jednostki organizacyjnej działającej poza strukturą instytutów (§ 59 Statutu). Szczegółowe warunki konkursu określa Rektor w porozumieniu z kierownikiem katedry, zakładu lub innej jednostki działającej poza strukturą instytutów wnioskujących o zatrudnienie pracowników. W § 59 określone są wymagania, które powinny znaleźć się w ogłoszeniu konkursowym. Są to: nazwa uczelni i jednostki organizacyjnej ogłaszającej konkurs, stanowisko będące przedmiotem konkursu, zatrudniająca jednostka organizacyjna, wymagania stawiane kandydatom w zakresie kwalifikacji artystycznych, naukowych i dydaktycznych, wykaz wymaganych dokumentów, termin i miejsce składania dokumentów, a także termin planowanego zatrudnienia. Ogłoszenie konkursowe udostępniane jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie APS i ministra nadzorującego Uczelnię oraz na stronach internetowych Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców, przeznaczonym do publikacji ofert pracy dla naukowców, w terminie 30 dni przed konkursem. Podejście to, z jednej strony, pozwala dotrzeć pracodawcy do szerokiego grona odbiorców, z drugiej – pozyskać każdej zainteresowanej osobie informację nie tylko o wolnych stanowiskach akademickich, ale również wymaganiach z nimi związanych. W celu uspołnienia, przejrzystości i transparentności procesu rekrutacyjnego, w BIP na stronie APS w zakładce *Oferty pracy*, w podkatalogu *informacje w sprawie zatrudnienia*, zamieszczone są instrukcje w sprawie zatrudnienia, z podziałem na grupę (1) badawczo-dydaktyczną i badawczą oraz (2) dydaktyczną. Z kolei w podkatalogu *formularze* zamieszczone są: deklaracja przystąpienia do konkursu, kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie, deklaracja podstawowego miejsca pracy oraz prowadzenia działalności w dyscyplinach naukowych/artystycznych. Dokumentacja konkursowa jest składana, adekwatnie do decyzji kandydata/kandydatki, do Biura ds. Zatrudnienia lub mailowo na adres wskazanego w ogłoszeniu konkursowym pracownika/pracowniczki ww. jednostki. Biuro ds. Zatrudnienia zobowiązane jest przekazać dokumentację konkursową członkom komisji konkursowej, którzy dokonują, na jej podstawie, wstępnej selekcji kandydatów i wybranych z nich zapraszają na rozmowę rekrutacyjną odbywającą się za pośrednictwem aplikacji Teams. Komisja konkursowa, w skład której wchodzi władze uczelni, dyrektor instytutu, kierownik katedry/zakładu lub inna wskazana przez niego/nią osoba, pracownik Biura Zatrudnienia (zapewniający obsługę administracyjną), przeprowadza rozmowę z kandydatami. Po rozmowie, odnosząc się do kryteriów związanych z wykształceniem, posiadanymi stopniami/tytułami naukowymi lub zawodowymi, dorobkiem naukowym, doświadczeniem zawodowym (w tym dydaktycznym w zakresie przedmiotów przypisanych do konkursu), dodatkowymi kwalifikacjami (np. znajomość języków obcych, specjalistyczne szkolenia itp.) komisja dokonuje w głosowaniu jawnym wyboru kandydata. Jest to kandydat, którego kwalifikacje w najwyższym stopniu odpowiadają celom strategicznym uczelni oraz wymaganiom stanowiska. Informacje o wynikach konkursu wraz

z przygotowanym przez komisję konkursową uzasadnieniem, zawierającym informacje o osiągnięciach, doświadczeniu i innych specyficznych i specjalistycznych kwalifikacjach, które zdecydowały o dokonanym wyborze, publikowane są w BIP na stronie APS oraz ministra nadzorującego Uczelnię w terminie 30 dni po zakończeniu konkursu (§ 59 Statutu).

W Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej uregulowana jest również kwestia zatrudniania nauczycieli/nauczycielek akademickich pobierających świadczenie emerytalne (§ 63 Statutu). Osoby te zatrudniane są na okres nieprzekraczający jednorazowo 12 miesięcy z możliwością przedłużenia na kolejne okresy, z zastrzeżeniem § 63 ust. 2 Statutu („zatrudnienie osób, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie umowy o pracę na czas określony nie dłuższy niż do końca kadencji, na którą została zatrudniona dana osoba”). Zatrudnienie emerytowanego nauczyciela akademickiego możliwe jest w przypadku spełnienia co najmniej dwóch z następujących warunków: (1) możliwości sfinansowania wynagrodzenia ze środków zewnętrznych; (2) posiadania osiągniętego w ostatnim roku dotychczasowego zatrudnienia albo roku poprzedzającym nowe zatrudnienie dorobku naukowego lub dokonania artystycznego utożsamianego z opublikowaniem dwóch artykułów co najmniej za 70 punktów każdy lub jednej monografii autorskiej albo znaczącego dokonania artystycznego, (3) niezbędności nauczyciela akademickiego dla realizacji strategii Uczelni. Na stronie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w zakładce „Pracownicy” (Biuro Spraw Pracowniczych/Zatrudnienie emerytowanych nauczycieli akademickich) zamieszczone są informacje dotyczące analizowanego zagadnienia, a także wzór wniosku składanego przez zainteresowanego pracownika. Wniosek ten wymaga sformułowanego przez dyrektora instytutu uzasadnienia ponownego zatrudnienia nauczyciela akademickiego, opinii prorektora ds. nauki, a także potwierdzenia przez pracownika Biura ds. Organizacji i Planowania Kształcenia zaplanowania zajęć dydaktycznych dla wnioskodawcy.

W procesie przygotowywania obsady zajęć, opisanego szczegółowo w ramach punktu 4.2., w przypadku niektórych zajęć wymagających specjalistycznych kompetencji praktycznych możliwych do pozyskania wyłącznie na rynku pracy, kierownicy katedr/zakładów lub specjalności niekiedy podejmują decyzję o zatrudnieniu specjalistów w ramach umowy zlecenia. Kierownik katedry/zakładu/specjalności na bazie swojej eksperckiej wiedzy, pozyskanej również w trakcie pełnienia funkcji opiekuna-praktyk, zaprasza do współpracy kandydatów, analizuje ich życiorys zawodowy oraz przeprowadza z nimi rozmowę, której wyniki stanowią przesłankę do decyzji o zaproponowaniu/niezaproponowaniu realizacji zajęć. Formalnymi aspektami podpisania umowy zajmują się pracownicy Biura Planowania Kształcenia. Dokumentacja niezbędna do zatrudnienia obejmuje: podanie o zatrudnienie do prorektora ds. kształcenia zaakceptowane przez bezpośredniego przełożonego (kierownika zakładu/katedry) oraz dyrektora instytutu, dyplom potwierdzający wykształcenie, formularz danych personalnych, oświadczenie o kompetencjach i doświadczeniu zawodowym, druk dc. składkowo-podatkowych, oświadczenie zleceniobiorcy dc. ubezpieczeniowych oraz informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych.

Podsumowując, polityka kadrowa oparta jest o transparentne, komunikowane w Statucie, Regulaminie Pracy oraz na stronie internetowej uczelni zasady. Ukierunkowana jest ona na pozyskanie pracowników cechujących się kompetencjami umożliwiającymi nie tylko prawidłowe prowadzenie zajęć, ale również realizację celów strategicznych uczelni, związanych np. z uzyskiwaniem określonych kategorii w procesie ewaluacji jakości działalności naukowej.

Kolejny aspekt polityki kadrowej to ocena jakości kadry. W Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej ocena prowadzona jest w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem zróżnicowanych grup interesariuszy oraz kryteriów. Pierwszy sposób stanowi ocena okresowa nauczycieli akademickich

przeprowadzana zgodnie z Zarządzeniem nr 245/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 30 września 2021 r. w sprawie zasad, trybu i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej wraz z późniejszymi zmianami (Zarządzenie nr 596/2024 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 30 lipca 2024 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 245/2021 z dnia 30 września 2021 r. w sprawie zasad, trybu i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). Ocenie tej podlegają co 2 lata wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni za wyjątkiem Rektora (jednak nie wcześniej niż po roku od momentu zatrudnienia), a w przypadku nieobecności nauczyciela akademickiego w pracy wynikającej z pkt 1 Zarządzenia nr 596/2024 termin dokonania oceny okresowej ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności, a jej celem jest weryfikacja efektów działalności nauczyciela akademickiego w zakresie obowiązków określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Regulaminie Pracy Uczelni, w tym przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także dbałość i motywowanie do stałego rozwoju zawodowego (§ 2 Zarządzenia nr 245/2021). Jej wyniki mogą mieć wpływ w szczególności na: (1) możliwość zmiany stanowiska zatrudnienia, (2) przeniesienie do innej grupy pracowniczej nauczycieli akademickich, (3) możliwość obejmowania funkcji kierowniczych, na które powołuje Rektor, (4) kontynuację zatrudnienia w Uczelni (§ 2 Zarządzenia nr 245/2021). Oceny dokonuje powołana przez Rektora Komisja Senacka do Spraw Oceny Nauczycieli Akademickich (§ 24 Zarządzenia nr 245/2021), która podejmuje decyzje na drodze głosowania zwykłą większością głosów (§ 24 Zarządzenia nr 245/2021). Zgodnie z zapisami Statutu APS (§ 15, ust. 19) ustalanie kryteriów oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz trybu i podmiotów dokonujących oceny nauczycieli akademickich dokonuje Rektor po zasięgnięciu opinii Senatu, związków zawodowych, samorządu studenckiego oraz samorządu doktorantów.

Obszary oceny okresowej w przypadku nauczycieli i nauczycielek akademickich uzależnione są od grupy pracowników, w której zatrudniona jest oceniana osoba. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w grupie pracowników dydaktycznych oceniani są w zakresie kształcenia studentów lub uczestniczenia w kształceniu doktorantów, prac organizacyjnych na rzecz uczelni, podnoszenia kompetencji zawodowych oraz przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz o własności przemysłowej. W przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych, powyższe obszary uzupełnione zostały o prowadzenie działalności naukowej. Ostatnia grupa nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach badawczych podlega ocenie w zakresie obowiązków związanych z: prowadzeniem działalności naukowej lub uczestniczeniem w kształceniu doktorantów, pracami organizacyjnymi na rzecz uczelni; podnoszeniem kompetencji zawodowych oraz przestrzeganiem przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz o własności przemysłowej (§ 5 Zarządzenia nr 245/2021). Dodatkowo nauczyciele akademicy posiadający stopień doktora habilitowanego albo tytuł profesora podlegają ocenie w zakresie wypełniania obowiązku kształcenia kadr, o którym mowa w art. 183 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Do każdego z powyżej wskazanych obszarów w Zarządzeniu nr 245/2021 przypisane są znane nauczycielom/nauczycielkom osiągnięcia wraz z liczbą punktów, którą otrzymuje nauczyciel je posiadający (§13-20 Zarządzenia nr 245/2021 oraz pkt 3 Zarządzenia 596/2024). W tym kontekście warto odnotować, że przy dokonywaniu oceny okresowej w zakresie działalności dydaktycznej uwzględnia się ocenę zajęć dydaktycznych dokonywaną przez studentów i doktorantów, która opisana zostanie szczegółowo w dalszej części. Ocena końcowa ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych za każdy obszar. Ocenę negatywną za dany obszar otrzymuje osoba, której liczba punktów jest równa

lub niższa niż 50% średniej liczby punktów uzyskanych przez nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe w skali całej Uczelni (§21-22 Zarządzenia nr 245/2021 oraz pkt 4 Zarządzenia 596/2024), a negatywną ocenę końcową ten, który z co najmniej połowy obszarów podlegających ocenie otrzymał ocenę negatywną lub, który otrzymał ocenę negatywną z obszaru „działalność naukowa”, jeśli podlega u niego obowiązkowej ocenie (§21-23 Zarządzenia nr 245/2021 oraz pkt 4 Zarządzenia 596/2024). Nauczyciel akademicki jest informowany o ocenie pracowniczej i ma prawo wnieść wobec niej odwołanie do Rektora APS (§ 25, 28 Zarządzenia nr 245/2021).

Ostatnia ocena okresowa przeprowadzana była w roku 2024 i obejmowała ona okres 10.2021-12.2023. W Instytucie Pedagogiki jako jednostce merytorycznie odpowiedzialnej za kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki, ocenie poddanych zostało 77 nauczycieli, z czego 75 otrzymało ocenę końcową pozytywną, a 2 negatywną.

Drugi sposób oceny jakości kadry dydaktycznej oparty jest na systemie ankiet dotyczących jakości zajęć dydaktycznych i funkcjonuje zgodnie z założeniami Zarządzenia nr 293/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 grudnia 2021 r w sprawie zasad dokonywania oceny zajęć dydaktycznych⁴. Anonimowe ankiety wypełniane są w systemie USOSweb przez studentów/studentki studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, jednolitych studiów magisterskich, studiów I oraz II stopnia, studiów podyplomowych oraz doktorantów uczęszczających do szkoły doktorskiej APS (§1 Zarządzenia nr 293/2021). W procesie ilościowej oceny zajęć dydaktycznych uwzględnianych jest kilka kryteriów, którym przypisane są określone wagi wpływające na uzyskaną przez nauczyciela akademickiego średnią ważoną. Są to: jasność przedstawienia sylabusu przedmiotu w czasie pierwszych zajęć (waga: 0,1), zgodność zastosowanych kryteriów i warunków zaliczenia przedmiotu z sylabusem (waga: 0,1), zgodność treści zajęć z tematyką przedstawioną w sylabusie (waga: 0,2), wykorzystanie czasu przeznaczonego na zajęcia: punktualność, systematyczność ich odbywania, wypełnienie aktywnym uczeniem się (waga: 0,2), merytoryczna pomoc nauczyciela w osiąganiu zakładanych efektów uczenia się: rzetelna pomoc w realizacji treści przedmiotowych, dobór metod pracy wykorzystywanych podczas zajęć do osiągnięcia efektów uczenia się (waga: 0,2), zaangażowanie nauczyciela w prowadzenie zajęć, jego gotowość do nawiązywania aktywnej współpracy ze studentami, tworzenie przestrzeni do wyrażania przez studentów własnych przemyśleń, formułowania pytań i wątpliwości w zakresie omawianych kwestii (waga: 0,3), kultura traktowania studentów: życzliwość nauczyciela wobec studentów, respektowanie ustaleń, poszanowanie godności studentów (waga: 0,4), dostępność nauczyciela dla studentów podczas dyżurów, w korespondencji za pomocą elektronicznej poczty APS lub aplikacji Teams (waga: 0,4), poziom ciekawości poznawczej zajęć, poszerzanie przez nie wiedzy, umiejętności i kompetencje oraz inspirowania do własnego rozwoju (waga: 0,5), ogólna ocena zajęć (waga: 0,5), własne zaangażowanie w realizację przedmiotu: obecność, przygotowanie do zajęć, uczestnictwo w działaniach realizowanych na zajęciach (odpowiedzi nie są liczone do średniej ważonej). Ankieta uzupełniona jest o pole przeznaczone na wpisanie komentarza, dzięki którym możliwe jest uzyskanie danych jakościowych dotyczących zajęć. Oba rodzaje ocen – ilościowa i jakościowa udostępniane są nauczycielom akademickim na ich osobistych kontaktach w USOSweb, przełożonym pracownikom, dyrekcji instytutu oraz innym osobom związanym z systemem zapewniania jakości kształcenia lub odpowiedzialnym za kształcenie, a także

---

⁴ Z uwagi na specyfikę raportu, w tym punkcie priorytetowo traktowane są aspekty oceny związane z działalnością dydaktyczną. Jednakże zasadne jest odnotowanie, że ocena okresowa dotycząca działalności naukowej uzupełniana jest m.in. działaniami związanymi z monitorowaniem aktywności publikacyjnej i badawczej pracowników zarówno na poziomie uczelni, jak i instytutu oraz formułowaniem rekomendacji w tym zakresie.

Rektorowi (§ 3 Zarządzenia nr 293/2021). Zarówno pracownicy, jak i kierownicy katedr i zakładów oraz innych jednostek działających poza strukturą Instytutów zobowiązani są do zapoznania się z wynikami ankiet, podjęcia nad nimi pogłębionej refleksji, a kierownicy dodatkowo do reagowania na niepokojące sytuacje oraz planowania i podejmowania wspólnie z pracownikami działań w celu podnoszenia jakości kształcenia (§ 4 Zarządzenia nr 293/2021). Ponadto dyrektor instytutu przygotowuje udostępniane Prorektorowi ds. Kształcenia sprawozdanie z wyników oceny zajęć dydaktycznych realizowanych w poprzednim roku akademickim. W ciągu ostatnich 5 lat akademickich średnia ważona dla ogólnie ujmowanego Instytutu Pedagogiki nigdy nie była niższa niż 4,5, co uznać można za sukces.

Jak wskazano wcześniej wyniki oceny zajęć są jednym z komponentów oceny okresowej w obszarze działalności dydaktycznej. Dodatkowo są one uwzględniane przez kierowników/kierowniczkę jednostek, dyrekcję Instytutu oraz dyrektorów studiów w procesie przygotowywania obsady zajęć dydaktycznych. W tym kontekście warto również wskazać, że nauczyciel akademicki jest uprawniony do przekazywania informacji na temat zajęć dydaktycznych ocenianych przez studentów, doktorantów i słuchaczy, uwzględniającej zaangażowanie grupy w pracę na zajęciach, współpracę/relacje z grupą oraz inne uwagi. Zastosowanie takiej strategii jest nie tylko wyrazem szacunku wobec nauczycieli i uwzględniania ich prawa do głosu, ale także przejawiania refleksyjnego podejścia wobec ocen formułowanych przez studentów. Oceny zajęć dokonywane przez studentów są również podstawą do skonstruowania rankingu nauczycieli akademickich w następujących kategoriach: wykład prowadzony dla grupy studentów przekraczającej 200 osób, wykład prowadzony dla grupy studentów przekraczającej 100 osób i nie przekraczającej 200, wykład prowadzony dla grupy studentów nie przekraczającej 100 osób, ćwiczenia z przedmiotów kierunkowych prowadzonych przez pracowników etatowych APS, ćwiczenia z przedmiotów specjalnościowych prowadzonych przez pracowników etatowych APS, ćwiczenia prowadzone przez doktorantów APS. Ranking przygotowany jest zgodnie z zasadami udostępnionymi na stronie APS, uwzględniającymi m.in. typ zajęć, liczebność grupy, frekwencję wypełnienia ankiety, kwalifikowalność odpowiedzi. W rankingu uwzględnieni są nauczyciele uzyskujący najlepsze oceny dydaktyczne, a laureat pierwszego miejsca otrzymuje nagrodę, tzw. Sowę Akademicką na Świącie uczelni. Od roku akademickiego 2023/2024 Samorząd studentów przyznaje dodatkowo nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia na każdym z kierunków w Akademii tzw. Sowę Kierunkową, na podstawie wyników głosowania przez studentów w aplikacji Forms.

Trzecim sposobem oceny jakości kadry są hospitacje przeprowadzane zgodnie z założeniami Zarządzenia nr 272/2019 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 29 października 2019 r. w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (zwane dalej Zarządzeniem nr 272/2019). W ww. Zarządzeniu (§1) wskazane są dwa ich rodzaje – planowa pełniąca funkcję doradczą i kontrolną oraz pozaplanowa (w trybie interwencyjnym) ukierunkowana na realizację celów o charakterze rozpoznawczo-profilaktycznym. W kadencji dyrekcji Instytutu Pedagogiki w latach 2020–2024 hospitacje planowe dotyczyły obowiązkowo wszystkich nauczycieli akademickich z tytułem zawodowym magistra oraz doktora, w obecnej kadencji są nimi objęci młodszy stażem pracownicy lub osoby, wobec zajęć których formułowane były negatywne oceny w ankietach studenckich i doktoranckich. Hospitacje prowadzone są przez nauczycieli akademickich wyznaczanych przez kierownika katedry/zakładu lub jednostki organizacyjnej działającej poza strukturą instytutów odpowiedzialnej za prowadzenie danych zajęć (§2 Zarządzenia nr 272/2019). W protokole hospitacji uwzględniane są następujące kryteria oceny: przygotowanie nauczyciela do zajęć, merytoryczna poprawność zajęć, techniki nauczania i organizacji pracy, predyspozycje pedagogiczne i wychowawcze nauczyciela, zgodność tematyki prowadzonych zajęć z programem oraz stosowane przez nauczyciela sposoby weryfikacji (pomiaru) zakładanych,

w ramach przedmiotu, efektów uczenia się (§3 Zarządzenia nr 272/2019). Z protokołem hospitacji zapoznaje się zarówno osoba hospitowana, jak i kierownik jednostki ją zatrudniającej. W uczelni rekomendowane i praktykowane są również rozmowy służące pogłębieniu i sprecyzowaniu kwestii zawartych w protokole oraz sformułowaniu porad mających na celu podniesienie jakości realizowanych zajęć (§4 Zarządzenia nr 272/2019).

Prowadzone w Akademii Pedagogiki hospitacje służą nie tylko jako informacja zwrotna dla nauczycieli akademickich, ale ich wyniki są wykorzystywane w okresowych ocenach pracowników i w awansowaniu nauczycieli akademickich, a także w projektowaniu obsady zajęć dydaktycznych (§5 Zarządzenia nr 272/2019).

Podsumowując część dotyczącą sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości działalności nauczycieli/nauczycielek realizujących zajęcia na ocenianym kierunku, polityka kadrowa w tym zakresie oparta jest na zasadach komunikowanych pracownikom z odpowiednim wyprzedzeniem w aktach prawa wewnętrznego oraz uwzględnia systematyczną ocenę kadry akademickiej o charakterze ilościowym (punkty, średnie ocen), jak i jakościowym (komentarze, opisowe protokoły hospitacji omawiane z hospitowanym). W ocenie, zadania i obowiązki przypisane różnym grupom pracowników akademickich ujmowane są holistycznie, co jest zgodne z zapisami zawartymi w dokumencie „Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia” stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały nr 16/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Polityki Zapewniania Jakości Kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. W dokumencie tym akcentowane jest znaczenie oraz powiązania dydaktyki akademickiej z badaniami naukowymi oraz umiejętnościami organizacyjnymi. Ponadto w proces oceny zaangażowane są różne osoby – władze uczelni i Instytutu, inni nauczyciele akademicy oraz studenci jako aktywni uczestnicy procesu edukacyjnego ich dotyczącego.

Wyniki oceny wykorzystywane są w doskonaleniu kadry poprzez inspirowanie działań pro jakościowych. Do najważniejszych z nich należą: planowanie obsady zajęć dydaktycznych w oparciu o kompetencje merytoryczne, zainteresowania naukowe i doświadczenia nauczycieli, przeprowadzanie rozmów z pracownikami na temat wyników ankiet i hospitacji zajęć, wzajemne wsparcie koleżeńskie w ramach katedry/zakładu oraz instytutu, uwzględnianie podczas zebrań jednostek zagadnień dydaktycznych; opieka dydaktyczna nad nowozatrudnionymi pracownikami, udział w zajęciach dydaktycznych (dyskusja, dzielenie się doświadczeniami) pracowników innych uczelni realizujących w jednostce staże habilitacyjne, a także proponowanie i dofinansowywanie szkoleń szczegółowo opisanych w punkcie 4.5, które sprzyjają ustawicznemu rozwojowi kadry. Prawomocny wydaje się również wniosek, że prowadzona ocena jakości kadry jest skuteczna, czego potwierdzeniem są wysokie średnie w ankietach studenckich i doktoranckich, zdecydowana przewaga pracowników otrzymujących pozytywną ocenę okresową oraz wskazujące na wysoką jakość procesu dydaktycznego protokoły z hospitacji.

Założeniem polityki kadrowej wpływającym na warunki pracy nauczycieli i nauczycielek akademickich prowadzących zajęcia na wszystkich kierunkach realizowanych w APS, w tym pedagogice zdolności i informatyki, jest podejmowanie starań na rzecz kształtowania bezpiecznego, życzliwego oraz zapewniającego równe traktowanie w zatrudnieniu środowiska pracy. Zgodnie bowiem z § 6 Regulaminu Pracy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej stanowiącym załącznik 1 do Zarządzenia nr 121/2025 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 11 kwietnia 2025 r. pracodawca jest zobowiązany do: (4) przeciwdziałania dyskryminacji w zatrudnieniu, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie,

orientację seksualną, a także ze względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy; (5) przeciwdziałania mobbingowi; (6) zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz prowadzenia systematycznych szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W tym zakresie w Akademii udostępniane są materiały informacyjne (w zakładce Pracownicy/Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji oraz na stronie uczelni oraz zakładce Uczelnia – Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji), przestrzegane są przepisy Kodeksu Pracy, konstruowane i implementowane są dokumenty prawa wewnętrznego dotyczące przedmiotowych kwestii (pracownicy są zobowiązani zapoznać się z nimi), a także uczelnia udziela wsparcia osobom doświadczającym niepożądanych zachowań ze strony innych członków społeczności APS oraz proponuje działania o charakterze szkoleniowym.

Pierwszym ze wskazanych wyżej dokumentów prawa wewnętrznego jest Wewnętrzna Polityka Antydyskryminacyjna i Antymobbingowa (Zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji) w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej) stanowiąca Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r (zwana dalej Wewnętrzną Polityką Antydyskryminacyjną i Antymobbingową). Zgodnie z § 3 wspomnianego dokumentu przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji realizowane jest w szczególności poprzez: (1) przestrzeganie zasad wynikających z przepisów prawa pracy, (2) promowanie pożądanych, zgodnych z zasadami współżycia społecznego, etycznych postaw i zachowań, dobrych tradycji i obyczajów akademickich, (3) rozwiązywanie konfliktów ze współpracownikami bez uszczerbku dla godności osobistej stron konfliktu i kultury organizacyjnej APS, (4) niezwłoczne reagowanie na zauważone lub zgłoszone przejawy mobbingu i dyskryminacji, w szczególności zgłaszanie takich zdarzeń, (5) działania zapobiegawcze w ramach bieżącego zarządzania, związane w szczególności ze stosowaniem obiektywnych kryteriów oceny efektów pracy i uczenia się, czytelnego określania zakresów obowiązków i odpowiedzialności pracowników, studentów, doktorantów oraz prawidłowej komunikacji, (6) stosowanie wobec osób, którym udowodniono mobbing lub dyskryminację, konsekwencji przewidzianych przepisami prawa, w tym w szczególności prawa pracy, (7) prowadzenie działań monitorujących w zakresie mobbingu i dyskryminacji oraz (8) szkoleń dotyczących tej tematyki. W tym kontekście warto zaakcentować, że wszyscy członkowie i członkinie społeczności- tzn. zarówno kadra kierownicza, jak i pracownicy odpowiedzialni są za podejmowanie działań służących przeciwdziałaniu mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy poprzez podejmowanie adekwatnych działań szczegółowo opisanych we wspomnianym dokumencie.

W celu realizacji polityki antydyskryminacyjnej powołane są następujące organy: koordynatorzy (Pełnomocnik Rektora ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji; ds. polityk równościowych), mediator, komisja ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji cechujące się kompetencjami w zakresie prawa pracy, w tym problematyki przeciwdziałania mobbingowi oraz dyskryminacji oraz posiadające nieposzlakowaną opinię w miejscu pracy oraz uznane doświadczenie w rozwiązywaniu konfliktów. W obecnej kadencji funkcję Pełnomocnika Rektora ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji pełni dr Małgorzata Czarkowska (Zarządzenie Rektora APS 12/2024), funkcję koordynatora ds. polityk równościowych pełni dr hab. Danuta Duch-Krzystoszek, prof. APS, mediatora – dr Michał Szulawski (zarządzenie Rektora nr 13/2024), a komisję ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji powołuje się każdorazowo w określonej sprawie.

Zgodnie z § 11 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej zarówno pracownik narażony na działania noszące znamiona mobbingu lub dyskryminacji (w tym molestowania i molestowania seksualnego), jak i każdy inny członek społeczności może zgłosić ustnie lub pisemnie skargę do mediatora jako osoby pierwszego kontaktu. Postępowanie w sprawie przeciwdziałania

w APS zjawiskom mobbingu i dyskryminacji i eliminowania ich skutków realizuje się w dwóch następujących po sobie etapach: mediacyjnym prowadzonym przez mediatora i mającym na celu polubowne rozwiązanie sporu lub konfliktu oraz interwencyjnym mającym charakter formalny, prowadzonym przez komisję ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w sytuacji, gdy nie dojdzie do ugody w pierwszym etapie (§ 8). Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, komisja zwykłą większością głosów wydaje opinię co do zasadności lub niezasadności skargi, sporządza pisemne uzasadnienie opinii oraz uzasadnione rekomendacje dla Rektora, co do dalszych możliwych działań związanych z opiniowanym przez komisję przypadkiem (§ 14). Rektor podejmuje decyzje dt. dalszych działań w sprawie (§ 15).

Dokumentem wpisującym się w politykę uczelni na rzecz kształtowania Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie jako instytucji funkcjonującej z poszanowaniem równości i różnorodności oraz wolnej od dyskryminacji jest również Plan Równości Płci dla APS stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 371/2022 Rektora APS z dnia 8 lipca 2022. Został on opracowany z myślą o całej społeczności uczelni: o osobach w niej pracujących, studiujących i uczestniczących w Szkole Doktorskiej. W ww. dokumencie wytyczonych zostały na lata 2022-2024 następujących 7 celów do zrealizowania: (1) zwiększenie świadomości zagadnień równościowych oraz wzmocnienie pozytywnych postaw wobec równości i różnorodności, (2) zwiększenie równowagi płci w nawiązywaniu stosunku pracy i rekrutacji na studia, (3) zwiększenie proporcjonalnej reprezentacji płci w zespołach, komisjach i organach, (4) wspomaganie rozwoju karier naukowych kobiet, (5) ułatwianie łączenia pracy i studiów z życiem rodzinnym, (6) włączanie problematyki płci do badań i treści nauczania, (7) przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć i molestowaniu seksualnemu. Do każdego z celów przypisani zostali adresaci, działania, wskaźniki ich osiągnięcia oraz jednostki odpowiedzialne za ich realizację. Obecnie zespół prowadzi ewaluację Planu Równości Płci, publikacja wyników raportu z prac planowana jest na 2026 r.

Podsumowując część dotyczącą kształtowania środowiska pracy zapewniającego równe traktowanie w zatrudnieniu oraz wolnego od mobbingu i dyskryminacji, należy stwierdzić, że polityka kadrowa w tym zakresie cechuje się holistycznością. Obejmuje ona bowiem zarówno działania prewencyjne, jak i interwencyjne. Implikacją tego jest posiadanie przez pracowników Akademii Pedagogiki Specjalnej świadomości zagadnień związanych z mobbingiem i dyskryminacją, a także otrzymywanie przez nich adekwatnego wsparcia w sytuacjach niepożądanych, świadczonego zarówno przez kadrę kierowniczą, jak i osoby posiadające specjalistyczne kompetencje w zakresie prawa pracy oraz tematyki antydyskryminacyjnej i antymobbingowej. Nie mniej ważne wydaje się również stwarzanie pracownikom okazji do zapoznawania się ze stworzonym przez Zgromadzenie Ogólne PAN Kodeksem Etyki Pracownika Naukowego, zawierającym uniwersalne zasady ukierunkowujące postępowanie nauczycieli akademickich. W APS powołany jest ponadto Rzecznik Praw i Wartości Akademickich – prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski, do którego zadań należy: monitorowanie naruszeń praw i wartości akademickich w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, podejmowanie działań w sytuacjach naruszeń, podejmowanie działań zapobiegających zachowaniom naruszającym prawa i wartości akademickie, a także współpraca z podmiotami powołanymi w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej do ochrony praw i wartości akademickich.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

W niniejszym punkcie skupiono się na strategiach wdrażanych w uczelni, których celem jest facylitowanie, wspieranie i motywowanie nauczycieli akademickich do rozwoju naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, a także podejmowanie działań na rzecz dbałości o dobrostan pracowników.

Pierwszym aspektem umożliwiającym realizację ww. założeń jest wprowadzenie w Regulaminie Pracy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, stanowiącym załącznik 1 do Zarządzenia nr 121/2025 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 11 kwietnia 2025 r., płatnych urlopów szczególnych nauczycieli akademickich (rozdział VII) udzielanych przez Rektora na wniosek zainteresowanej osoby, zaopiniowany przez przełożonego oraz dyrektora instytutu. Pierwszy ich rodzaj (§ 37) ma charakter naukowy. Dedykowany jest nauczycielom akademickim zatrudnionym w grupie badawczej lub badawczo-dydaktycznej i posiadającym stopień co najmniej doktora. Urlop ten może trwać od miesiąca do roku i przeznaczony jest na przeprowadzenie badań. Kolejny typ urlopu przypisany jest nauczycielom akademickim przygotowującym rozprawę doktorską (§ 38) zatrudnionym w każdej z 3 grup pracowniczych (dydaktyczna, badawcza i badawczo-dydaktyczna) i może trwać od miesiąca do 3 miesięcy. W kontekście obu wskazanych rodzajów urlopów naukowych istotne jest zaakcentowanie, że przyznawane są one na podstawie kryteriów związanych z merytorycznymi aspektami projektu badań i ich harmonogramem, jakością projektu opiniowanego przez promotora pracy doktorskiej lub 2 recenzji (z czego jednej o charakterze zewnętrznym). Po ich zakończeniu składane jest sprawozdanie. Dodatkowo w przypadku pierwszego rodzaju urlopu znaczenie przypisywane jest również dorobkowi naukowemu oraz zakładanym rezultatom i sposobom ich upowszechniania. Rozwój naukowo-dydaktyczny pracowników, a także spełnianie kryteriów awansowych wspierane jest również poprzez możliwość skorzystania z płatnego urlopu w celu odbycia za granicą kształcenia, stażu naukowego, uczestnictwa w konferencji, stażu dydaktycznego, uczestnictwa we wspólnych badaniach naukowych prowadzonych z podmiotem zagranicznym na podstawie umowy o współpracy naukowej (§ 39).

Rozwiązaniem wspierającym rozwój pracowników i pracowniczek oraz łączenie różnego rodzaju obowiązków wpisujących się w aktywność nauczyciela akademickiego jest możliwość udzielenia przez Rektora na wniosek zainteresowanej osoby niżki pensum. Sytuacjami uzasadniającymi wdrożenie takiego rozwiązania zgodnie z § 57 Regulaminu pracy są: powierzenie funkcji: prorektora, dyrektora studiów lub dyrektora instytutu, zastępcy dyrektora instytutu, powierzenie realizacji ważnych dla uczelni zadań czy realizacja ważnych dla niej projektów badawczych finansowanych ze źródeł innych niż subwencja. Wartość obniżenia pensum zależy od ww. sytuacji i może wynosić od 1/3 do 1/2 pensum nauczyciela akademickiego. Co więcej Rektor może w całości zwolnić nauczyciela akademickiego z realizacji pensum w przypadku realizacji ważnych dla uczelni projektów badawczych finansowanych ze źródeł innych niż subwencja, o której mowa w Ustawie, jeśli całość wynagrodzenia nauczyciela akademickiego w tym okresie będzie finansowana ze środków tego projektu.

Formą wsparcia finansowego dla nauczycieli i nauczycielek akademickich przygotowujących rozprawę doktorską, habilitacyjną lub konstruujących wnioski do RDN w sprawie nadania tytułu profesora, w zakresie dyscyplin ewaluowanych w APS, jest stypendium naukowe Rektora, które może być przyznane na wniosek osoby zainteresowanej. Szczegółowe uregulowania jego dotyczące zawarto w Zarządzeniu nr 375/2022 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 14 lipca 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów naukowych

Rektora APS dla nauczycieli akademickich. Zgodnie z § 2 ten rodzaj stypendium może być przyznany jednokrotnie na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, a zgodnie z § 1 nie może być przyznane w tym samym czasie co wspomniany wcześniej urlop naukowy na przeprowadzenie badań. Decyzja dotycząca przyznania stypendium bazuje na kryteriach o charakterze merytorycznym, bowiem wnioskodawca jest zobowiązany dołączyć do dokumentacji opinię promotora lub opiekuna naukowego (w przypadku pracy doktorskiej) lub 2 recenzje dorobku stanowiącego podstawę do rozpoczęcia postępowania habilitacyjnego, przygotowane przez członków Rady Dyscypliny wskazanych przez przewodniczącą/przewodniczącego Rady Dyscypliny lub w przypadku wniosku stanowiącego podstawę o wystąpienie o nadanie tytułu profesora ocenę dorobku naukowego będącego podstawą wystąpienia z wnioskiem o nadanie tytułu profesora przygotowaną przez osobę z tytułem profesora reprezentującego daną dyscyplinę naukową, spoza podmiotu zatrudniającego potencjalnego stypendystę (§2). Wysokość stypendium zależna jest od rodzaju stopnia/tytułu, o który ubiega się stypendysta i nie może być wyższa niż 1000 zł w przypadku ubiegania się o stopień doktora, 1500 w przypadku doktora habilitowanego oraz 2000 w przypadku tytułu profesora (§ 3).

Innym czynnikiem o charakterze finansowym, motywującym do rozwoju naukowego, dydaktycznego i podejmowania działalności organizacyjnej są dodatki wynikające z Regulaminu Wynagradzania Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 19/2024 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 16 września 2024 r. Pierwszy z nich to dodatek funkcyjny, który przysługuje pracownikom pełniącym funkcje związane z kierowaniem zespołem osób, z tym, że zespół ten nie może liczyć mniej niż pięć osób, łącznie z osobą kierującą tym zespołem (§ 16-17). Kolejny to dodatek zadaniowy. Uzasadnieniem jego przyznania mogą być: czasowe zwiększenie obowiązków służbowych, czasowe powierzenie dodatkowych zadań, charakter pracy, warunki wykonywania pracy, a także dodatkowe obowiązki związane z pełnieniem funkcji kierowniczych, w szczególności funkcji, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 6 Ustawy, o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania Uczelni (§ 18-19). Trzeci dodatek o charakterze motywacyjnym to naukowy, który może zostać przyznany za: szczególne zaangażowanie w prowadzenie badań o dużym znaczeniu dla Uczelni, szczególne zaangażowanie w ubieganie się o środki na badania ze źródeł innych niż subwencje i dotacje, realizację dodatkowych zadań badawczych o dużym znaczeniu dla Uczelni, w szczególności dla realizacji strategii rozwoju Uczelni, wysoko punktowane publikacje i osiągnięcia artystyczne ważne dla Uczelni, a także za szczególne osiągnięcia naukowe lub artystyczne ważne dla Uczelni, w szczególności dla realizacji strategii rozwoju Uczelni, a także za wyróżniającą się ocenę okresową działalności naukowej (§ 21-22). W kontekście dodatku naukowego odrębnego opisu wymaga dodatek za wysoko punktowane publikacje i osiągnięcia artystyczne ważne dla uczelni. Publikacjami uzasadniającymi jego otrzymanie mogą być: (1) wysoko punktowane artykuły naukowe opublikowane w jednym z czasopism umieszczonym w aktualnie obowiązującym wykazie czasopism ujętych w Komunikacie ministra właściwego do spraw nauki w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych wraz z przypisaną liczbą punktów, (2) monografie naukowe spełniające kryteria podane w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 1 Ustawy, opublikowane w wydawnictwie umieszczonym w ostatnim, obowiązującym wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, (3) redakcje naukowe monografii z poziomu drugiego, którym przyznano co najmniej 300 punktów, wydanych w wydawnictwach z wykazu, (4) osiągnięcia artystyczne spełniające kryteria określone rozporządzeniem. Wysokość dodatku jest uzależniona od liczby punktów i wynosi od 25 do 35 zł za punkt publikacyjny, przy czym decyzję o wysokości dodatku na dany rok określa Rektor biorąc pod uwagę sytuację finansową Uczelni oraz inne okoliczności określone w paragrafie Zarządzenia dotyczącego ww.

dodatku (§ 22). Nie mniej ważny jest dodatek projektowy wypłacany za czas przepracowany w projektach finansowanych lub współfinansowanych z zewnętrznych źródeł krajowych i zagranicznych (§ 23), oraz dydaktyczny – przyznawany za szczególne zaangażowanie w działalność dydaktyczną ważną dla Uczelni, wyróżniającą się ocenę działalności dydaktycznej dokonywaną przez studentów lub w ramach oceny okresowej, realizację dodatkowych zadań dydaktycznych o dużym znaczeniu dla Uczelni, w szczególności dla realizacji strategii rozwoju Uczelni, a także szczególne osiągnięcia dydaktyczne ważne dla Uczelni, w szczególności dla realizacji strategii rozwoju Uczelni (§ 24-25). W Regulaminie wynagradzania przewidziany jest również dodatek specjalny, który może zostać przyznany za szczególne zaangażowanie w realizację działalności i zadań ważnych dla uczelni (także w związku z realizacją zadań wymagających szczególnego wysiłku), szczególne osiągnięcia w pracy o dużym znaczeniu dla realizacji strategii rozwoju Uczelni oraz w związku z podnoszeniem kwalifikacji istotnych dla uczelni (§ 26-27). Ostatni dodatek, wpisujący się w motywacyjny wymiar polityki kadrowej uczelni, to organizacyjny, który jest przyznany za wykonywanie dodatkowych obowiązków lub zadań organizacyjnych na rzecz Uczelni ważnych dla jej funkcjonowania lub za realizację ważnych dla Uczelni zadań wiążących się ze szczególną odpowiedzialnością (§ 28-29).

Ponadto zgodnie z § 47 Regulaminu Wynagradzania nauczycielom akademickim przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za: sprawowanie funkcji promotora w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, sprawowanie funkcji promotora pomocniczego w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, opracowanie recenzji w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora albo w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, a także za członkostwo w komisji habilitacyjnej, w tym udział w opracowaniu opinii komisji.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, w ramach systemu motywacyjnego, mogą otrzymać Nagrody Rektora. W trzech kategoriach – za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną przyznawane są nagrody indywidualne i zespołowe, I, II oraz III stopnia. Obok nich przewidziane są również nagrody za: całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, za uzyskanie stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, a także za wyróżniającą się rozprawę doktorską, wyróżnioną przez radę dyscypliny lub Senat (§ 39).

Podsumowując część dotyczącą urlopów naukowych nauczycieli akademickich oraz rozwiązań motywacyjnych o charakterze finansowym, skonkludować należy, że polityka kadrowa w tym zakresie prowadzona jest z zachowaniem zasady równości w zatrudnieniu oraz z zastosowaniem cechującego się kompletnością podejścia wobec potencjalnych aktywności podejmowanych w ramach roli zawodowej nauczyciela akademickiego, a także na bazie transparentnych oraz merytorycznych kryteriów. W konsekwencji zastosowany system motywacyjny uznać można za stymulujący do rozwoju naukowego i dydaktycznego oraz łączenia tych zadań z działalnością organizacyjną. Na docenienie zasługuje również szeroki i łatwy dostęp pracowników oraz kadry kierowniczej do informacji dotyczących rodzaju oraz kryteriów uzyskiwania urlopów naukowych oraz dodatków, a w przypadku tych ostatnich również ich wysokości. Co więcej system pracowniczy EPP umożliwia sprawne składanie i procedowanie wniosków dotyczących ww. kwestii.

Istotne dla strategii wspierania i zachęcania pracowników do rozwoju naukowego jest ich udział w konkursach grantowych, zarówno tych wewnętrznych, jak i finansowanych ze środków zewnętrznych. Zadania te realizowane przez Biuro ds. Projektów naukowych i mają wymiar informacyjno-doradczo-implementacyjny. Jego pracownicy przygotowują i rozsyłają na adresy e-mailowe pracowników uczelni newsletter zawierający pogłębione informacje o otwartych konkursach grantowych ogłoszonych przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, Narodowe Centrum Nauki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz inne podmioty

(np. fundacje, zagraniczne ministerstwa itp.). W roku 2024 zostało wydanych 6 numerów newslettera. Ponadto zakładka Biura na stronie APS jest źródłem informacji dla pracowników umożliwiających efektywne aplikowanie i zarządzanie projektami – możliwe jest znalezienie tam przykładowo przewodników po projektach, wniosków i formularzy, harmonogramu szkoleń organizowanych przez NCN, Regulaminu zarządzania projektami, Regulaminu udzielania zamówień publicznych, wzorów umów z wykonawcami czy innych aktów prawa wewnętrznego związanych z projektami. Warto również podkreślić, że w zakładce Biura udostępniane są informacje o naukowych i rozwojowych projektach realizowanych w Akademii.

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej oferuje również finansowanie, w trybie konkursowym, uczelnianych projektów badawczych. Kwestię tę reguluje Zarządzenie nr 198/2025 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 20 listopada r. w sprawie finansowania uczelnianych projektów badawczych, dofinansowania publikacji monografii i innych zadań badawczych z subwencji przyznawanej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. O środki na realizację ww. projektów ubiegać się pracownicy etatowi zatrudnieni na stanowiskach badawczych, badawczo-dydaktycznych oraz doktoranci prowadzonej w uczelni szkoły doktorskiej. Projekt nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, a całkowity jego koszt nie może przekroczyć 15000 zł, przy czym określono maksymalną kwotę na koszty danego typu (np. kwerendy biblioteczne, zakup książek, delegacje krajowe związane z realizacją badań, konsultacje statyczne, przygotowanie materiału). Decyzje w sprawie przyznania finansowania uczelnianemu projektowi badawczemu podejmuje Prorektor ds. nauki na podstawie oceny sformułowanej przez Komisję konkursową ds. oceny projektów badawczych (§ 1)

W ramach tego samego Zarządzenia uczelnia dofinansowuje publikację monografii naukowych w wydawnictwie z aktualnego wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe opublikowanego przez właściwego ministra do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. Czas realizacji projektu na dofinansowanie publikacji monografii naukowej nie może przekraczać 12 miesięcy, a całkowity koszt dofinansowania publikacji monografii naukowej nie może przekroczyć kwoty 15 000 zł (chyba, że wyższa kwota wynika to z kosztorysu publikacji planowanej monografii sporządzonego przez Wydawnictwo APS) (§ 2).

Zarządzenie nr 198/2025 zakłada również finansowanie przez uczelnię innych zadań badawczych związanych z tłumaczeniem lub korektą językową artykułu naukowego, publikacją artykułów, udziałem w konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz innymi działaniami służącymi utrzymaniu i rozwojowi potencjału badawczego pracowników Akademii (§ 3).

Ocena wniosków o finansowanie uczelnianych projektów badawczych oraz wniosków o finansowanie publikacji monografii przez Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z subwencji odbywa się w trybie konkursowym zgodnie z zapisami Zarządzenia nr 24/2024 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 30 września 2024 r. w sprawie trybu oceny uczelnianych projektów badawczych oraz projektów publikacji monografii finansowanych przez Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z subwencji. W przypadku projektów uczelnianych i monografii powoływani są 2 recenzenci, którymi mogą być pracownicy Akademii zatrudnieni na stanowiskach naukowych lub badawczo-dydaktycznych, posiadający co najmniej stopień doktora, reprezentujący dyscyplinę naukową wskazaną we wniosku. Recenzja sporządzane są na wystandaryzowanym formularzu. Decyzję o finansowaniu innych zadań badawczych podejmuje Prorektor ds. Nauki, kierując się merytorycznymi kryteriami.

Podsumowując część dotyczącą polityki kadrowej uczelni w zakresie wspierania pracowników w aplikowaniu i zarządzaniu projektami badawczymi, a także finansowania i dofinansowywania zadań

badawczych realizowanych przez pracowników. Zasadna jest konstatacja, że polityka ta oparta jest na transparentnych i sprawiedliwych zasadach zarówno w wymiarze aplikowania, jak i oceny. Co więcej pracownikom świadczone jest na poziomie uczelni wsparcie o charakterze informacyjno-doradczo-rozliczeniowym. W tym kontekście warto również wspomnieć o szkoleniach zewnętrznych oraz wewnętrznych, do udziału w których pracownicy są systematycznie zachęceni. Uzupełniając wnioski, zasadne jest zwrócenie uwagi na efektywność prowadzonej polityki, czego potwierdzeniem są licznie realizowane przez pracowników projekty naukowe i rozwojowe finansowane przez APS oraz podmioty zewnętrzne, które przedstawione zostały w punkcie 4.1. charakterystyki kryterium 4 dotyczącego dorobku kadry realizującej kształcenie na kierunku.

Komponentem polityki kadrowej przyczyniającym się do rozwoju naukowo-dydaktycznego i organizacyjnego pracowników jest stwarzanie nauczycielom akademickim okazji do udziału w szkoleniach i innych aktywnościach o charakterze doskonalącym.

Charakterystykę tego aspektu rozpoczęto od inicjatywy realizowanej przez Instytut Pedagogiki, przeznaczonej dla wszystkich nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni, noszącej miano „Ogrodów Nauki Instytutu Pedagogiki” oraz „Ogrodów Dydaktyki Instytutu Pedagogiki”. W ich ramach podjęto zróżnicowane zagadnienia, m.in. związane z pisarstwem naukowym i publikowaniem w międzynarodowych czasopismach, stymulowaniem rozwoju naukowego pracowników, postępowaniami doktorskimi, habilitacyjnymi i profesorskimi, włączaniem i udziałem studentów i studentek w naukę, kodeksem etycznym pracownika naukowego, kształceniem zdalnym, udzielaniem i przyjmowaniem wsparcia koleżeńkiego w pracy dydaktycznej oraz jakością procesu dydaktycznego i możliwościami jego doskonalenia. W ich trakcie odbywały się również wykłady pracowników APS („Od sieci szkolnej do TALIS'a” – prof. dr. hab. Rafał Piwowarskiego) oraz zagranicznych profesorów wizytujących („Mapping the backlash against human rights and its implications for childhood” – dr Cecilii Zsögön; „Nauczyciel akademicki i jego rozwój zawodowy” – dr hab. Iryny Androshchuk; „Uniwersytet w czasach wojny” – dr hab. Tetiany Burlaienko). W kontekście tej inicjatywy istotne jest podkreślenie zróżnicowania jej form (wykłady, dyskusje panelowe, warsztaty, szkolenia, dzielenie się doświadczeniami), a także uczestników (nauczyciele akademicy, pracownicy administracji zaangażowani w proces dydaktyczny, studenci), co przyczyniło się nie tylko do doskonalenia kompetencji naukowych i dydaktycznych nauczycieli akademickich, ale również stwarzało płaszczyznę do poszerzania świadomości dotyczącej procesu naukowego i dydaktycznego o perspektywę różnych osób, a także do integracji społeczności APS.

W strukturze APS funkcjonuje również od 2022 Centrum Doskonalenia Dydaktycznego (CDD), którego działalność zainicjował Projekt Doskonałość Dydaktyczna Uczelni 2022-2023 (umowa nr MEiN /2022/DIR/182). Centrum kieruje dr Marlena Grzelak-Klus, a jego zespół tworzą pracowniczki różnych Instytutów – dr Monika Czyżewska (Instytut Pedagogiki), dr Monika Kupiec (Instytut Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji), dr Wioletta Dziarnowska (Instytut Filozofii i Socjologii), dr Magda Lejzerowicz (Instytut Pedagogiki Specjalnej). W ramach wspomnianego projektu finansowanego ze środków ówczesnego Ministerstwa Edukacji i Nauki w 2022 zespół projektowy oraz zainteresowana kadra kierownicza i zarządzająca procesem dydaktycznym brali udział w zróżnicowanych tematycznie szkoleniach. Dane dotyczące ich tematyki oraz osób szkolących przedstawione są w poniżej udostępnionej tabeli.

Tabela 53. Szkolenia dla zespołu projektowego Centrum Doskonalenia Dydaktycznego oraz kadry zarządzającej procesem dydaktycznym

Tytuł szkolenia	Osoby szkolące
Mentoring akademicki (szkolenia stacjonarne+webinary)	Joanna Baranowska-Hanus i Joanną Sosnowską z CoachWise
Peer tutoring i peer instruction	Annika Büchert Lindberg i Sarah Robinson z Aarhus University
Superwizja tutoringu	Beata Karpińska-Musiał z Uniwersytetu Gdańskiego
Informatyczne narzędzia do wspomagania układania planu zajęć w Uczelni	Kamil Olszewski (UW)
Metodyka nauczania języków obcych (e-learning – wykupiony dostęp)	EduOctoberfest2022
Superwizja procesu dydaktycznego	Joanna Sosnowska z CoachWise
Turkusowa Akademia	Arkadiusz Żurek z Sysco Polska sp.z.o.o

źródło: materiały wewnętrzne CDD

Zarówno posiadane przez zespół projektowy kompetencje, jak i te pozyskane w trakcie szkoleń posłużyły do skonstruowania i wdrożenia założeń dwóch projektów rozwojowych o charakterze dydaktycznym: „Peer learning” oraz „Peer tutoring” przeznaczonych dla zainteresowanych pracowników akademickich zaangażowanych w realizację zajęć oraz administracyjnych odpowiedzialnych za wspomaganie procesów dydaktycznych (2023). Program „Peer Tutoring” przeznaczony był dla osób posiadających potwierdzone certyfikatami kompetencje z zakresu tutoringu, natomiast „Peer Learning” dla pozostałych osób. Założenia obu programów oparte były na idei społeczności uczącej się. W tym kontekście warto również dodać, że przed skonstruowaniem wniosku konkursowego przez zespół projektowy przeprowadzona została analiza potrzeb szkoleniowych pracowników.

W ramach programów uczestnicy brali udział w następujących szkoleniach: „Od monady do diady dydaktycznej”, „Zróżnicowane potrzeby pracowników i studentów APS”, i „Zrównoważony rozwój, równość płci”, „Dobrostan”. W kolejnym etapie pracowali w parze koleżeńskiej (10h) podejmując starania na rzecz wypracowania własnego stylu dydaktycznego (nauczyciele-uczestnicy programu „Peer Learning”) lub wypracowania i doskonalenia własnego warsztatu pracy w zakresie wspierania nauczycieli akademickich i studentów oraz obsługi procesu kształcenia (pracownicy wspomagający procesy dydaktyczne będący uczestnikami programu „Peer Learning”). Praca w parze koleżeńskiej w ramach programu „Peer Tutoring” poświęcona była refleksji nad stosowanymi strategiami tutorskimi i skonstruowaniem własnego stylu tutorskiego. Wszyscy uczestnicy obu programów brali ponadto udział w superwizjach z członkami zespołu projektowego. Zwieńczeniem programu były seminaria doskonalące zaproponowane, zaprojektowane i prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, spośród których każdy uczestnik projektu mógł wybrać 2. Były to: (1) „Zastosowanie Porozumienia bez Przemocy (NVC) i Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach (PSR) w dydaktyce akademickiej”, (2) „Podstawy wykorzystywania arkusza kalkulacyjnego w pracy biurowej”, (3) Aktywizujące metody uczenia się i pracy w grupie zajęciowej”, (4) „Metoda Jigsaw w pracy dydaktycznej”, (5) „Uruchamianie empatii w analizach studiów przypadku – propozycje pracy z wyobraźnią”, (6) „Metody aktywizujące

i metody z elementami Metody Projektu w praktyce akademickiej, czyli jak pracować ze studentami, żeby nie tylko uwierzyli, że mają skrzydła, ale mieli odwagę latać”, (7) „Jakość narracji, a jakość życia – od treści do nadania sensu, czyli pisanie dla zdrowia”, (8) „Debatą oksfordzka”, (9) „Relaks jako antidotum wypalenia zawodowego”, (9) „Informacja zwrotna w akademii – w stronę dialogu i uważności”, (10) „Możliwości i zagrożenia zastosowania czatu GPT w edukacji: seminarium i warsztaty praktyczne”.

Łącznie w ramach projektu „Doskonałość Dydaktyczna uczelni 2022-2023” przeszkolone zostały 132 osoby. Wszystkie zadeklarowały przyrost kompetencji. Program „Peer Learning” został powtórzony w 2024 roku i wzięło w nim udział 8 osób. Będące jego częścią seminaria doskonalące przeznaczone były również dla innych nauczycieli/nauczycielek akademickich i były to: „Warsztat motanek”, „Wspomaganie relacji przez Video Interaction Guidance (VIG)”, „Planowanie czasu pracy, czyli szukanie odpowiedzi na pytanie: Czy nauczyciel akademicki ma czas na bycie nim”, „Kryzys zdrowia psychicznego studentów w realiach akademickich – strategie postępowania”, „Gamifikacja dydaktyki szkoły wyższej” oraz „Kosz pełen owoców – m.in. o wykorzystaniu aplikacji FeedbackFruits ze studentami i studentkami (szczególnie, gdy grupy są duże)”.

Zespół Centrum Doskonalenia Dydaktycznego podejmuje również inne działania o charakterze doskonalącym dla pracowników APS. Pierwszą ich egzemplifikacją jest „Dydaktyczny Blender” mający charakter otwartego seminarium poświęconego wspólnej dyskusji nad ciekawymi metodami dydaktycznymi oraz wymianie doświadczeń dydaktyków akademickich z całej Polski. Do tej pory odbyły się następujące spotkania: „Jaki model tutoring?” (dr Wioletta Dziarnowska, APS), „Wiem, że nic nie wiem i działam dalej, czyli praca z oporami tutee” (dr Wioletta Dziarnowska i dr Jarosław Janowski, APS), „Rola uczelni a tutoring personalny” (dr Marzena Stawicka, Politechnika Łódzka), „O perspektywie bycia tutorem w procesie wdrażania tutoring w uczelni. Doświadczenie Uniwersytetu im. Jana Długosza w Częstochowie” (dr Adrianna Sarnat-Ciastko, Uniwersytet im. Jana Długosza), „Ile osobistej biografii w tutoring” (dr Beata Karpińska-Musiał, prof. UG), „Wykorzystanie narzędzi lean w pracy akademickiej” (dr hab. Justyna Maciąg, prof. UJ). Kolejny przykład to „Pogadalnica”, czyli cykl spotkań poświęconych refleksji nad potrzebami, sposobami pracy i działania w tutoring. Spotkania, które dotychczas się odbyły dotyczyły tutoring, studenta w kryzysie psychicznym, indywidualizacji kształcenia akademickiego w kontekście wyznaczania granic związanych z realizacją efektów uczenia się oraz akademickiego *savoir vivre*'u. Zespół CDD pełni również dyżury, z których skorzystać mogą nauczyciele akademicy odczuwający potrzebę facylitacji w zakresie określenia swoich potrzeb rozwojowych, a także uzyskania wsparcia w zakresie kwestii powiązanych z dydaktyką akademicką.

Innymi projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych, dzięki któremu nauczyciele akademicy poszerzali swoje kompetencje dydaktyczne był wspomniane już projekty pozakonkursowe „Mistrzowie Dydaktyki” oraz „Wdrożenie modelu tutoring do praktyki uczelnianej”. W pierwszym związanym z uczestnictwem nauczycieli akademickich w wizytach studyjnych o charakterze szkoleniowym, a następnie praktykowaniem nabytych kompetencji w trakcie codziennej pracy w uczelni, wzięło udział 32 nauczycieli akademickich. W drugim polegającym na wdrożeniu modelu tutoring w pracy indywidualnej ze studentami uczestniczyło 26 nauczycieli akademickich. Wśród uczestników byli również pracownicy realizujący kształcenie na kierunku Pedagogika, co przedstawiono w punkcie 4.1. charakterystyki kryterium 4.

W Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej powołany jest ponadto zespół „Sztuczna inteligencja w nauce i edukacji” (w skład którego z ramienia Instytutu Pedagogiki wchodzi m.in. dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS; dr Sylwia Galanciak; dr Maria Trzcńska-Król). Do jego zadań, zgodnie z Zarządzeniem nr 490/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

z dnia 14 lipca 2023 roku, należy monitoring możliwości, ograniczeń i zagrożeń wynikających z technologii sztucznej inteligencji (SI), gromadzenie, tworzenie i udostępnianie materiałów zawierających najważniejsze informacje w zakresie wiedzy o SI dla pracowników, proponowanie rekomendacji, wytycznych, poradników w zakresie nauki i edukacji w kontekście technologii SI, prowadzenie szkoleń z zakresu SI w obszarze nauki i dydaktyki. Jest on zatem nieocenionym wsparciem dla pracowników Akademii, którzy nie tylko mogą poszerzać swoje kompetencje w zakresie ww. tematyki na szkoleniach, ale również zgłaszać do zespołu pytania, na które odpowiedzi publikowane są na stronie zespołu, będąc dostępnymi dla całej społeczności (<https://ai.aps.edu.pl/>). Zespół realizuje działania ukierunkowane na systematyczne poszerzanie kompetencji dydaktycznych i naukowych kadry akademickiej. W tym celu zorganizowano specjalistyczne szkolenia, m.in. „ChatGPT w edukacji” (2023) oraz „Narzędzia sztucznej inteligencji w pracy badacza”, których celem było rozwijanie umiejętności efektywnego wykorzystania nowoczesnych technologii i generatywnej sztucznej inteligencji w procesach kształcenia i działalności naukowej. W trosce o właściwe dostosowanie zakresu tematycznego oraz formuły przyszłych szkoleń, Zespół przeprowadził diagnozę potrzeb i oczekiwań nauczycieli akademickich. Wyniki stały się podstawą do projektowania kolejnych działań wspierających rozwój kompetencji cyfrowych i metodycznych kadry. Efektem prac Zespołu jest również opracowanie podręcznika „Przewodnik po narzędziach AI”, stanowiącego praktyczne kompendium wiedzy na temat możliwości użytkowania narzędzi sztucznej inteligencji.

W uczelni organizowane są również inne szkolenia, które odpowiadają na potrzeby pracowników, zarówno te o charakterze uniwersalnym („Komunikacja z osobami z niepełnosprawnościami”, „Dostosowywanie materiałów dydaktycznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością”, „Tutoring akademicki”, „Tworzenie prezentacji naukowych i wizerunek naukowca”, „Wspomaganie statystycznej analizy wyników badań empirycznych w programie Statistica”, „Program MAXQDA a badania jakościowe”), jak i te stanowiące odpowiedź na pewne nagle pojawiające się wyzwania, związane z np. z przejściem na nauczanie zdalne w związku z pandemią COVID 19. W Instytucie Pedagogiki praktykowane jest także dofinansowywanie, w miarę posiadanych środków, uczestnictwa pracowników w szkoleniach związanych z tematyką realizowanych przez nich przedmiotów.

Pracownicy Akademii Pedagogiki Specjalnej, w celu nabywania międzynarodowego doświadczenia dydaktycznego, są uprawnieni do uczestnictwa w programie Erasmus +. Mogą także skorzystać z dwóch rodzajów wyjazdów, tzn. wyjazdów dydaktycznych STA – mających na celu prowadzenie zajęć dla studentów uczelni partnerskiej; oraz wyjazdów szkoleniowych STT – związanych z podnoszeniem kwalifikacji odpowiadających charakterowi wykonywanej pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach. Naboru pracowników do udziału w Programie ERASMUS+ dokonuje Komisja kwalifikacyjna, dokonując analizy i oceny Porozumienia o programie nauczania lub Porozumienia o programie szkolenia.

Podsumowując część dotyczącą polityki kadrowej w zakresie umożliwiania pracownikom i pracowniczkom udziału w szkoleniach, skonstatować należy, że różnorodność form i tematyki szkoleń i innych działań doskonalących proponowanych przez Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, przyczynia się do pełnego zaspokajania potrzeb szkoleniowych pracowników uczelni, w tym doskonalenia ich kompetencji dydaktycznych. Co więcej dzięki działaniom podejmowanym przez zespół Centrum Doskonalenia Dydaktycznego, a także wnioskowi z wieloaspektowej oceny opisanego w poprzednim punkcie, nauczyciele mają świadomość swoich potrzeb szkoleniowych i mogą z szerokiej oferty szkoleniowej wybierać te propozycje, które przyczyniają się do doskonalenia jakości realizowanej przez nich działalności dydaktycznej i naukowej. Warto również podkreślić, że w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej pracownicy są przygotowywani dzięki szkoleniom oraz materiałom umieszczanym na stronie internetowej uczelni (zakładka „Wykaz materiałów dotyczących

edukacji zdalnej”) do realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto kadra akademicka może otrzymać wsparcie techniczne w zakresie aplikacji Teams od wydelegowanego pracownika Działu Informatyczno-Medialnego, zarówno w formie osobistego kontaktu, jak i korespondencji mailowej czy z wykorzystaniem telefonu czy aplikacji Teams. Nie mniej ważne jest podkreślenie, że monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu. Potwierdzeniem tego wniosku, a zarazem sposobem realizacji tego założenia, są badania przeprowadzone przez dr hab. Joannę Łukasiewicz-Wielebę, prof. APS oraz dr. Miłosza Romaniuka i opublikowane w zakładce dotyczącej Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na stronie APS. Dotyczyły one kolejno: kryzysowej edukacji zdalnej w Akademii Pedagogiki Specjalnej w trakcie pandemii COVID-19 po pierwszym i drugim semestrze, egzaminowania zdalnego oraz stacjonarnego z perspektywy wykładowców i studentów, edukacji hybrydowej u schyłku pandemii oraz wykorzystania technologii informatycznych w dydaktyce szkoły wyższej.

Kolejnym aspektem polityki kadrowej będącym jedną z konsekwencji stwarzania pracownikom i pracowniczkom przez uczelnię warunków sprzyjających rozwojowi naukowemu i dydaktycznemu są awanse ujmowane dwojako – jako awans stanowiskowy i awans naukowy wyrażający się w uzyskiwaniu kolejnych stopni czy tytułu naukowego profesora.

Zgodnie z paragrafem 64 Statutu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej stanowiącym załącznik do uchwały nr 82/2025 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 listopada 2025 r. nauczyciel akademicki może złożyć wniosek do Rektora o przeniesienie na stanowisko wyższe w tej samej lub innej grupie pracowniczej pod warunkiem, że spełnia wymagania określone w Ustawie i Statucie dla tego stanowiska. W tym kontekście należy odnotować, że w Statucie w § 53-55 opisane są w sposób szczegółowy wymagane kwalifikacje dla stanowiska profesora, profesora uczelni, adiunkta i asystenta w grupie pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych, a także profesora, profesora uczelni, adiunkta, asystenta, lektora i instruktora w grupie pracowników dydaktycznych. Dodatkowo w § 56 sprecyzowano pojęcie znaczących osiągnięć wymaganych przy zatrudnieniu na stanowisku profesora uczelni, rozróżniając te o charakterze dydaktycznym oraz badawczym.

Awans naukowy i postępowania z nimi związane prowadzone są na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Uchwały nr 17/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przyjęcia zasad przeprowadzania postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. W uczelni powołany jest sprawujący nadzór merytoryczny nad postępowaniami awansowymi Pełnomocnik Rektor ds. Awansów Naukowych (dr hab. Jarosław Rola, prof. APS) oraz dział Biuro ds. Procedur Awansowych, które w swojej zakładce na stronie APS (Nauka/Postępowania awansowe) zamieszcza wszystkie najważniejsze informacje, w tym wzory wniosków, niezbędne w postępowaniach awansowych. W poniższej tabeli przedstawiono uzyskane w latach 2020-2025 awanse naukowe pracowników prowadzących kształcenie na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki lub tych zatrudnionych w Zakładzie Metodologii i Pedagogiki Twórczości jako jednostce odpowiedzialnej za akredytowany kierunek.

Tabela 54. Awanse naukowe kadry realizującej kształcenie na kierunku Pedagogika lub zatrudnionej w Instytucie Pedagogiki jako jednostce merytorycznie odpowiedzialnej za kierunek (lata 2020-2025)

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Rok uzyskania awansu naukowego
Stopień doktora habilitowanego		
1	Sergo Kuruliszwili	2023
Stopień doktora		
1	Małgorzata Korko	2020
2	Ewelina Wysocka (pracownik Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości, który nie realizuje w roku akademickim 2024/25 zajęć na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki)	2023
3	Karolina Żelazowska-Byczkowska	2023
4	Oktawia Zalewska (pracownik Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości, który nie realizuje w roku akademickim 2024/25 zajęć na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki)	2024

źródło: opracowanie własne

Podsumowując część dotyczącą aspektu polityki kadrowej związanej z awansami pracowników naukowych, zasadne jest podkreślenie, że zarówno awans stanowiskowy, jak i naukowy oparty jest na przejrzystych i transparentnych zasadach. Istniejące w uczelni rozwiązania w zakresie stwarzania pracownikom płaszczyzny do rozwoju naukowego są skuteczne; wspierają ich w budowaniu dorobku niezbędnego w procedurach awansowych.

Ostatnim aspektem polityki kadrowej jest wdrażanie w Akademii Pedagogiki Specjalnej rozwiązań ukierunkowanych na dbałość o dobrostan pracowników i utrzymanie przez nich równowagi pomiędzy pracą a życiem prywatnym czy codziennym.

Pierwszy rodzaj zasygnalizowanych powyżej działań ma wymiar finansowy i zakłada przeznaczanie środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na (1) dopłaty do wypoczynku pracowników i ich dzieci, emerytów i rencistów zatrudnionych wcześniej w APS, (2) zapomogi losowe, (3) cele mieszkaniowe, a także (4) dopłaty do imprez artystycznych, kulturalnych i sportowych. W Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w sposób pogłębiony oraz szczegółowy opisane są zasady naliczania, cele oraz rodzaje działalności socjalnej, katalog osób uprawnionych do korzystania z pomocy i świadczeń Funduszu, a także warunki i zasady korzystania z pomocy i świadczeń finansowanych przez pracodawcę. Jako załączniki do Regulaminu udostępnione są również tabele finansowych świadczeń oraz wzory wniosków, które obecnie procedowane są przez pracowniczy system EPP.

Kolejny rodzaj działań podejmowanych w APS wiąże się z urlopami. W tym zakresie nauczycielom akademickim przysługuje 36 dni urlopu wypoczynkowego (§ 28 Regulaminu Pracy), w tym 4 dni tzw. „urlopu na żądanie”. Obok niego dopuszcza się możliwość skorzystania przez pracowników z urlopu bezpłatnego (§ 30), okolicznościowego w wymiarze, w zależności od powodu, 1 lub 2 dni (§ 31) oraz skorzystania ze zwolnienia od pracy w wymiarze 16 h lub 2 dni w roku w celu sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 14 (§ 33). W Akademii Pedagogiki Specjalnej, pracownik może również skorzystać, na zasadach opisanych w Kodeksie Pracy z urlopów dotyczących rodzicielstwa.

Zgodnie z § 32 Regulaminu Pracy, Rektor może ponadto na wniosek pracownika, jego przełożonego lub z własnej inicjatywy udzielić pracownikowi lub grupie/kategorii pracowników urlopu uznaniowego w wymiarze nieprzekraczającym 5 dni w roku. Ten rodzaj urlopu udzielany jest pracownikowi szczególnie zaangażowanemu w pracę lub realizującemu dodatkowe zadania na rzecz pracodawcy wiążące się z dodatkowym nakładem pracy. Ważne jest również dodanie, że pracownikowi, który nie ukończył 65 lat zatrudnionemu w pełnym wymiarze pracy, po co najmniej 10 latach zatrudnienia w uczelni w charakterze nauczyciela akademickiego, przysługuje płatny urlop na poratowanie zdrowia (§ 41).

Podmiotem wspierającym pracowników w utrzymaniu dobrostanu jest Akademicka Poradnia Psychologiczna oferująca bezpłatną pomoc psychologiczną w postaci konsultacji psychologicznych, poradnictwa psychologicznego, interwencji kryzysowej, warsztatów psychoedukacyjnych czy psychoterapii indywidualnej i grupowej. Beneficjentami pomocy świadczonej, stacjonarnie i on-line, przez wykwalifikowanych psychologów klinicznych, psychoterapeutów zatrudnionych w Instytucie Psychologii APS, są zarówno studenci, jak i pracownicy. Zapisy do poradni odbywają się mailowo, przy czym istnieje możliwość wyboru konkretnego specjalisty. W zakładce Akademickiej Poradni Psychologicznej na stronie uczelni znajdują się również materiały edukacyjne, w tym lista miejsc oferujących pomoc. Dobrostanowi pracowników służą również, opisane wcześniej, działania związane z profilaktyką antydyskryminacyjną i antymobbingową, a także stwarzaniem możliwości otrzymania wsparcia w przypadku doświadczenia ze strony członków społeczności APS zachowań noszących znamiona ww. zjawisk.

Podsumowując część dotyczącą działań podejmowanych w Akademii Pedagogiki Specjalnej na rzecz dobrostanu pracowników, skonstatować należy, że ich podstawowymi cechami jest wieloaspektowość i komplementarność – mają one wymiar finansowy, psychologiczny, profilaktyczny i wspierający, a także związany z utrzymaniem równowagi pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym.

4.6. Reguły i wymagania w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Polityka kadrowa Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej jest w pełni zgodna z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w szczególności z art. 68 ust. 3, na podstawie którego wydawane są rozporządzenia określające standardy kształcenia dla wybranych kierunków studiów i zawodów regulowanych. Standardy te nakładają na uczelnie obowiązek zapewnienia wysokiej jakości procesu kształcenia poprzez właściwy dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, tak aby kompetencje kadry były adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, a także odpowiadały specyfice zawodowej, praktycznej i merytorycznej danego kierunku. Akademia konsekwentnie realizuje ten ustawowy obowiązek, opierając system rekrutacji i obsady zajęć na regulacjach prawa powszechnego, rozporządzeniach ministra oraz aktach wewnętrznych uchwalonych przez Senat i wprowadzonych zarządzeniami Rektora.

Podstawę organizacji polityki kadrowej stanowi Statut Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, stanowiący załącznik do uchwały nr 82/2025 Senatu APS z dnia 19 listopada 2025 r. W dokumencie tym szczegółowo określono zasady zatrudniania nauczycieli akademickich, podział na grupy pracowników, kwalifikacje wymagane na poszczególnych stanowiskach oraz procedury związane z nawiązywaniem, zmianą i rozwiązywaniem stosunku pracy. Zgodnie z § 52

Statutu nauczyciele akademicki są zatrudniani w grupach badawczo-dydaktycznych, badawczych i dydaktycznych, a do każdej z grup przypisano określone kwalifikacje, obowiązki i zadania, opisane w § 53–55 Statutu oraz w § 14–15, 17 i 20–26 Regulaminu Pracy APS, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 121/2025 Rektora z dnia 11 kwietnia 2025 r. Rektor – pełniący tę funkcję w kadencji 2020–2024 i w bieżącej kadencji dr hab. Barbara Marcinkowska, prof. APS – odpowiada za nawiązywanie i rozwiązywanie stosunku pracy z nauczycielami akademickimi, przy czym pierwsza umowa zawierana jest zgodnie z § 57 Statutu na czas nieokreślony lub na okres nie dłuższy niż cztery lata.

Wymogi wynikające z rozporządzeń wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy nakładają na uczelnię obowiązek zatrudniania kadry o kompetencjach odpowiadających specyfice przedmiotów, w szczególności w zakresie zajęć specjalistycznych oraz praktycznych, a także prowadzenia transparentnego systemu rekrutacji. APS realizuje te standardy, wprowadzając obowiązek ogłaszania konkursów na wszystkie stanowiska nauczycieli akademickich. Konkursy ogłaszane są przez Rektora, z jego inicjatywy lub na wniosek dyrektora instytutu, co jest wprost określone w § 59 Statutu. Ogłoszenia publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej APS, w BIP ministra nadzorującego uczelnię oraz w europejskim portalu dla naukowców, co zapewnia pełną jawność i zgodność z zasadami otwartego dostępu do rekrutacji akademickiej.

Treść ogłoszenia konkursowego, zgodnie ze Statutem, obejmuje nazwę jednostki, stanowisko, wymagania dotyczące kwalifikacji naukowych, dydaktycznych i zawodowych, wykaz niezbędnych dokumentów, a także terminy składania dokumentów i planowanego zatrudnienia. Tak skonstruowana procedura umożliwia precyzyjne dopasowanie kandydatów do efektów uczenia się wskazanych w programach studiów oraz do uwarunkowań wynikających z regulacyjnych standardów kształcenia. Komisja konkursowa dokonuje wstępnej oceny dokumentów, uwzględniając dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe, kwalifikacje dydaktyczne i dodatkowe kompetencje. Następnie przeprowadza rozmowę rekrutacyjną, która pozwala ocenić zdolność do realizacji zadań związanych z prowadzeniem zajęć, w tym zajęć specjalistycznych wymagających szczególnych umiejętności praktycznych. Rozstrzygnięcie konkursu podejmowane jest w jawnym głosowaniu, a jego wynik wraz z uzasadnieniem – obejmującym ocenę osiągnięć i kwalifikacji wybranego kandydata – publikowany jest w BIP, zgodnie z § 59 Statutu, co wzmacnia zaufanie do procesu rekrutacyjnego.

Uczelnia uwzględnia także rozwiązania dotyczące zatrudniania nauczycieli akademickich pobierających świadczenie emerytalne, wynikające z § 63 Statutu APS. Zatrudnienie takich osób możliwe jest jedynie przy spełnieniu rygorystycznych warunków, w tym aktualnego dorobku naukowego, możliwości sfinansowania wynagrodzenia ze środków zewnętrznych lub strategicznej niezbędności dla realizacji celów uczelni. Wniosek o ponowne zatrudnienie wymaga uzasadnienia dyrektora instytutu, opinii prorektora ds. nauki oraz potwierdzenia zaplanowania zajęć przez Biuro Organizacji i Planowania Kształcenia. Powoduje to, że zatrudnienie emerytowanych nauczycieli akademickich również odbywa się w zgodzie z zasadą zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i efektywnej realizacji efektów uczenia się.

Zgodnie z wymogami standardów kształcenia, w przypadku niektórych zajęć praktycznych i zawodowych niezbędne jest zatrudnienie specjalistów spoza środowiska naukowego, posiadających doświadczenie zdobyte wyłącznie w praktyce zawodowej. APS respektuje tę potrzebę, dopuszczając możliwość zawierania umów zlecenia z praktykami, ekspertami oraz specjalistami z określonych dziedzin. Kierownicy katedr i zakładów, posiadający kompetencje merytoryczne oraz bezpośredni wgląd w potrzeby dydaktyczne kierunku, analizują życiorysy kandydatów, prowadzą rozmowy kwalifikacyjne i decydują o rekomendowaniu osób do realizacji zajęć. Takie rozwiązanie pozwala na

zapewnienie studentom dostępu do aktualnej wiedzy praktycznej, co pozostaje w pełnej zgodności z założeniami ustawowymi oraz rozporządzeniami dotyczącymi standardów kształcenia dla zawodów wymagających komponentu praktycznego.

Całość działań w zakresie polityki kadrowej, doboru nauczycieli akademickich i obsady zajęć w APS pozostaje zatem zgodna zarówno z przepisami ustawowymi, jak i z rozporządzeniami wykonawczymi dotyczącymi standardów kształcenia oraz z uchwałami i zarządzeniami obowiązującymi w uczelni. System ten wspiera realizację misji APS, zapewnia wysoką jakość kształcenia i umożliwia prowadzenie zajęć przez osoby, których kompetencje – naukowe, dydaktyczne i zawodowe – gwarantują właściwe przygotowanie studentów do wykonywania zawodu zgodnie ze specyfiką dyscypliny. W połączeniu z systemem okresowej oceny nauczycieli akademickich, opisanym w kolejnych częściach dokumentacji, polityka kadrowa stanowi spójny i skuteczny mechanizm zapewniania jakości kształcenia oraz zgodności z obowiązującymi standardami.

Przypisywanie nauczycieli do zajęć opiera się na założeniu, że jakość kształcenia jest ściśle powiązana z kompetencjami dydaktycznymi, naukowymi i zawodowymi osób prowadzących zajęcia. Proces rozpoczyna się na poziomie Instytutu Pedagogiki i Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości odpowiedzialnych merytorycznie za program studiów. Po opracowaniu lub aktualizacji planu studiów oraz określeniu treści programowych kierownik Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości analizuje kwalifikacje pracowników pod kątem zgodności z wymaganiami poszczególnych przedmiotów oraz przewidzianymi efektami uczenia się. Zgodnie z obowiązującymi w APS zasadami zajęcia przypisywane są osobom, których dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne oraz aktywność zawodowa pozostają w bezpośrednim związku z zakresem tematycznym danego przedmiotu. Szczególną uwagę zwraca się na treści specjalistyczne oraz zajęcia o charakterze praktycznym, które wymagają posiadania doświadczenia zawodowego będącego elementem standardów kształcenia wynikających z rozporządzeń ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Kierownik Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości przedstawia propozycję obsady dyrektorowi Instytutu Pedagogiki, który weryfikuje ją pod względem merytorycznym i organizacyjnym, sprawdzając m.in. zgodność z profilem kształcenia, strukturą programu studiów, zasadnością rozkładu godzin oraz równomiernością obciążenia dydaktycznego pracowników. Zgodność obsady z wymaganiami kwalifikacyjnymi wynikającymi ze Statutu APS oraz standardów kształcenia stanowi warunek konieczny zatwierdzenia planu. Na dalszym etapie propozycje trafiają do Biura Organizacji i Planowania Kształcenia, które odpowiada za przygotowanie finalnej siatki zajęć oraz jej weryfikację pod kątem możliwości organizacyjnych uczelni.

W przypadku, zajęć wymagających unikatowych umiejętności praktycznych, APS stosuje rozwiązanie polegające na zatrudnianiu specjalistów zewnętrznych na podstawie umów zlecenie. Decyzja o powierzeniu zajęć takiej osobie poprzedzona jest analizą kompetencji przeprowadzaną przez kierownika Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości, obejmującą przegląd życiorysu zawodowego, udokumentowanej praktyki, certyfikatów oraz innych kwalifikacji potwierdzających przygotowanie do prowadzenia określonych zajęć. Rozwiązanie to pozwala zachować zgodność z zasadą adekwatności kompetencji prowadzących zajęcia do treści programowych.

Wygenerowana i uzasadniona obsada zajęć przekazywana jest następnie do prorektora ds. kształcenia oraz Rektora, którzy dokonują ostatecznego zatwierdzenia. Proces ten stanowi element uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia i podlega okresowej ocenie, w tym przeglądowi realizowanemu podczas ocen pracowniczych oraz analiz prowadzonych przez instytutowe komisje programowe.

Zastosowane procedury gwarantują, że każdy przedmiot w programie studiów prowadzony jest przez osobę, która spełnia wymagania prawne, statutowe i merytoryczne, a jej kompetencje są adekwatne do celów i efektów uczenia się. Tak skonstruowany system przypisywania nauczycieli do zajęć zapewnia przejrzystość, rzetelność i zgodność z obowiązującymi standardami kształcenia, a jego realizacja bezpośrednio przyczynia się do utrzymania i podnoszenia jakości kształcenia na kierunku.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Kampus

Bazę naukowo-dydaktyczną uczelni stanowi obiekt o powierzchni całkowitej 24 106,98 m², na który składają się poszczególne części kompleksu: budynek A (3 366,0 m²), budynek B (3 346,9 m²), budynek C (9 264,2 m²), budynek D (7 877,97 m²) i łącznik pomiędzy budynkami A i D (251,91 m²). Skrzydło „A”, posiadające trzy kondygnacje nadziemne i jedną kondygnację podziemną, jest najstarszą częścią budynku, która została oddana do użytku w 1959 r. jako pierwsza, nowa siedziba Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej (1922 r.). Pięciokondygnacyjny budynek „B” został oddany do eksploatacji w 1996 r. jako baza biblioteczno-dydaktyczna Wyższej Szkoły Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej (1976 r.). Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej (2000 r.) wzbogaciła się w 2006 r. o nowoczesny siedmiokondygnacyjny obiekt dydaktyczny stanowiący część „C” całego kompleksu. Jubileusz 100-lecia powołania uczelni, który miał miejsce w 2022 r., został uświetniony oddaniem do użytku ostatniej, najnowszej części kampusu – budynku „D” (pięć kondygnacji nadziemnych; jedna kondygnacja podziemna). Pierwsze zajęcia dydaktyczne w najnowszej części obiektu zostały zainaugurowane w roku akademickim 2022/2023. Sukcesywnie powiększana jest liczba miejsc parkingowych – 4.10.2024 r. uczelnia otrzymała pozwolenie na użytkowanie garażu podziemnego. Zasady korzystania z infrastruktury są usankcjonowane w Uchwale nr 250/2019 Senatu APS z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania z infrastruktury badawczej w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

Budynki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej stanowią siedzibę dla sześciu instytutów (Instytut Pedagogiki Specjalnej, Instytut Pedagogiki, Instytut Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji, Instytut Filozofii i Socjologii, Instytut Psychologii, Instytut Edukacji Artystycznej) oraz jednej samodzielnej katedry (Katedra UNESCO im. J. Korczaka Pedagogiki Społecznej). Wymienionym instytutom podlega: dziesięć katedr, dwadzieścia sześć zakładów i cztery pracownie. Istotnymi jednostkami, korzystającymi z infrastruktury APS, są również: Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Biblioteka Główna z Czytelnią, Fundacja im. Marii Grzegorzewskiej oraz jednostki organizacyjne Administracji.

Celom dydaktycznym w APS służy 6 888,85 m² powierzchni użytkowej budynków. Ze względu na centralne planowanie zajęć dydaktycznych, wszystkie podmioty naukowo-dydaktyczne, również Instytut Pedagogiki nadzorujący kształcenie na kierunku pedagogika zdolności i informatyki, mają w kampusie Akademii do dyspozycji (budynki: A, B, C) 60 sal dydaktycznych – 3 aule (aula „C” na 400 miejsc, aule „A” i „B” na 200 miejsc każda), 10 sal na 20-30 osób każda, 24 sale na 30-40 osób każda, 13 sal na ponad 40 osób każda. Ponadto na terenie kompleksu znajdują się: sale gimnastyczne (aula gimnastyczna, siłownia, sala do zajęć z aerobiku), sala muzyczna, dwie sale plastyczne oraz sale do zajęć metodycznych z matematyki, przyrody, edukacji polonistycznej oraz pierwszej pomocy przedmedycznej. Zajęcia informatyczne odbywają się w czterech salach komputerowych. Aule i wszystkie sale wykładowe/ćwiczeniowe są wyposażone w sprzęt audiowizualny i nagłośnienie. W salach budynków

A, B i C znajdują się urządzenia tj.: projektory multimedialne, telewizory, panele projekcyjne, tablice interaktywne. Niektóre sale wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu.

Na terenie kampusu znajdują się liczne pokoje do pracy indywidualnej i grupowej. Są też pokoje dla rodziców oraz opiekunów dzieci, przystosowane i wyposażone w sposób zapewniający zarówno warunki do wypoczynku i zabawy z dzieckiem, jak i do pracy własnej studenta-rodzica. Dostępne są również pomieszczenia socjalne służące przygotowywaniu, przechowywaniu oraz spożywaniu posiłków. Na korytarzach zlokalizowane są kąpki wypoczynku wyposażone w pufy, sofy, leżaki, biblioteczki, a także oddzielne pomieszczenia: strefa ciszy, strefa wypoczynku i strefa wyciszenia, w której natężenie oświetlenia jest obniżone.

Oddany do użytku w roku akademickim 2022/2023 budynek D znacznie poprawił warunki infrastrukturalne uczelni, udostępniając dla pracowników i studentów 24 nowe sale: dwie aule (100 i 200 miejsc), 15 sal dydaktycznych (300 miejsc), cztery sale seminaryjne, dwa laboratoria z lustrami weneckimi, które z powodzeniem wykorzystywane są do prowadzenia badań fokusowych w grupach studenckich biorących udział w projekcie Latającej Szkoły Praktyk, pracownię komputerową, dwie sale do odbywania zajęć w formie hybrydowej. Ponadto w najnowszej części kompleksu akademickiego znajdują się: czytelnia (wyposażenie: kabiny do cichej nauki, stanowiska komputerowe), Muzeum Prof. Marii Grzegorzewskiej (nowa ekspozycja zbiorów), strefa studenta, pokój dla rodzica z dzieckiem, sala Senatu, pokoje profesorskie i biurowe oraz Archiwum. W budynku D zastosowano najnowsze rozwiązania techniczne służące ergonomii pracy umysłowej. Aule zostały wykonane według najlepszych praktyk akustyki pomieszczeń (wykorzystanie specjalnych paneli akustycznych), a w całym budynku zastosowano automatykę oświetlenia (instalacja czujników ruchu, dopasowanie jasności światła do pory dnia). W dniu 15 listopada 2023 roku otwarto strefę coworkingową (przestrzeń do pracy wspólnej połączona z przestrzenią bufetowo-jadalna) oraz odnowione Biuro Samorządu Studentów. W strefie coworkingowej odbywają się spotkania integrujące społeczność akademicką: okolicznościowe, np. wieczór wigilijny, akcja prozdrowotna, Żywa Biblioteka; targi praktyk, staży i pracy pod nazwą „Zawodowe Horyzonty”; wieczór planszówek organizowany przez Samorząd Studentów APS oraz Ogólnopolska Scena Prezentacji Artystycznych Realizacji OSPAR.

Akademia Pedagogiki Specjalnej i. Marii Grzegorzewskiej dysponuje również obiektem dydaktycznym usytuowanym w Warszawie przy ul. Spiskiej 16, który stanowił pierwszą siedzibę placówki po II wojnie światowej od 1948 r. Do czerwca 2006 r. budynek wykorzystywany był jako dom studenta. W 2007 r., po wykonaniu niezbędnych prac adaptacyjno-remontowych, stał się siedzibą Instytutu Edukacji Artystycznej, który do swojej wyłącznej dyspozycji otrzymał sale wykładowe, ćwiczeniowe, pracownie, pomieszczenia do pracy naukowej i organizacyjnej o łącznej powierzchni całkowitej 1449,22 m² (sześć kondygnacji nadziemnych; jedna kondygnacja podziemna).

Każdy z działających w uczelni instytutów posiada własną bazę, na którą składają się pomieszczenia administracyjne, pokoje nauczycieli akademickich, sale wykładowe i sale warsztatowo-badawcze. Pracownicy Instytutu Pedagogiki, zlokalizowanego głównie w budynku C, dysponują wyodrębnioną siedzibą wyposażoną w podstawowy sprzęt biurowy i naukowo-badawczy. Instytut posiada wydzielony gabinet kierownictwa oraz sekretariat.

5.2. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej w APS zabezpiecza Dział Informacyjno-Medialny, który czuwa nad zapewnieniem dostępu do komputerów stacjonarnych pracownikom i studentom. W uczelni znajdują się 454 stanowiska komputerowe, które zlokalizowane są w: pokojach pracowników – 311 sztuk; salach wykładowych – 17 sztuk; korytarzowych kioskach bibliotecznych –

3 sztuki; pracowniach informatycznych zapewniających dostęp do komputerów dla studentów (pracownie informatyczne w budynku C – 70 sztuk, pracownia informatyczna ul. Spiska – 16 sztuk; pracownia dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – 10 sztuk; pracownia ILAB – 10 sztuk; pracownia graficzna budynek D – 17 sztuk). Każdy z komputerów podłączony jest do sieci informatycznej APS (podłączenie kablowe/poprzez wewnętrzną sieć WiFi) opartej o rozwiązania AD Microsoft. Użytkownicy logują się do komputerów indywidualnym poświadczeniem opartym o nazwę użytkownika oraz hasło o odpowiedniej komplikacji. Większość komputerów działa w oparciu o system „Microsoft Windows 10 i 11”. W celu zapewnienia bezpieczeństwa, każdy z komputerów ma zainstalowany program antywirusowy.

W zakresie dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej zapewnia:

- dostęp do pakietu „Microsoft Office 365” dla każdego pracownika i studenta,
- dostęp do poczty elektronicznej (Microsoft 365) dla każdego pracownika i studenta,
- dostęp do Internetu na terenie uczelni poprzez łącze internetowe dla każdego pracownika/poprzez WiFi dla każdego pracownika i studenta,
- dostęp do wewnętrznej sieci Intranet dla pracowników,
- dostęp do cyfrowych baz bibliotecznych i naukowych (m.in. platforma księgozbioru elektronicznego IBUK Libra, EBSCO, Web of Science, Medline Ultimate, Academic Research Source, Legimi),
- prowadzenie elektronicznej rekrutacji na studia,
- prowadzenie elektronicznej obsługi studenta (System USOS),
- prowadzenie elektronicznego planowania zajęć (System USOS),
- prowadzenie strony internetowej uczelni i podległych jej jednostek,
- prowadzenie strony BIP APS,
- możliwość cyfrowej publikacji materiałów dydaktycznych poprzez MS Teams i kanał YouTube,
- możliwość transmisji online zajęć/wydarzeń i uroczystości akademickich przez Internet i media społecznościowe (profil Facebook),
- obsługę oprogramowania wspomagającego proces „distance learning” (MS Teams),
- obsługę platformy e-learningowej WBT Server 4System umożliwiającej edukację zdalną w trybie asynchronicznym z możliwością monitorowania postępów pracy studenta i zdalnego egzaminowania,
- pracownie informatyczne z oprogramowaniem graficznym Adobe Creative Cloud, Corel Graphic Suite, Autodesk Fusion,
- pracownię informatyczną dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- dostęp do programów komputerowych umożliwiających ilościową/jakościową analizę danych badawczych (Program SPSS; Program MAXQDA),
- elektroniczny obieg części dokumentów w ramach programu ERP Xpertis,
- komunikację elektroniczną ePUAP, e-Doręczenia,
- Publikację w systemach informacji o polskiej nauce POLON, PBN.

Wymóg związany z edukacją na odległość, w okresie pandemii COVID-19, spowodował konieczność rozwinięcia zdalnych form komunikacji. Pracownicy APS mają możliwość korzystania w tym zakresie z aplikacji MS Teams oraz Platformy e-learningowej. Uczelnia oferuje najnowszą wersję platformy WBT Server, która jest „responsywna” tzn. rozmiar i układ treści dostosowuje się do

wyświetlacza osoby uczącej się. Narzędzie można obsługiwać na urządzeniach stacjonarnych (tj. komputery, laptopy) oraz mobilnych (tj. tablety, smartfony).

Platforma e-learningowa jest zsynchronizowana z systemem USOS. Automatycznie pobiera dane o przedmiotach wspieranych kursami e-learningowymi i przypisanych do nich studentach oraz wykładowcach. Jest dostępna dla wszystkich, którzy mają aktywne konto w systemie USOS. Spełnia również wymogi dostępności cyfrowej dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi według standardu WCAG 2.1 na poziomie AA.

Platforma wykorzystywana jest głównie do udostępniania multimedialnych kursów utworzonych w standardzie SCORM, które są dodatkowymi modułami on-line do przedmiotów realizowanych stacjonarnie. Większość kursów została wyprodukowana przez specjalistyczną firmę według scenariuszy opracowanych przez wykładowców APS. Kursy są multimedialne i przekazują treści w sposób interaktywny i angażujący studentów. Zawierają dynamiczne zadania służące sprawdzaniu i ćwiczeniu nabytej wiedzy.

Przykładowe kursy e-learningowe to: Bezpieczeństwo i higiena pracy, Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności, Socjologia wychowania, Filozofia, Pedagogika, Historia wychowania, Edukacja w perspektywie porównawczej, Uniwersalne projektowanie dla edukacji, Dysleksja, Podstawy metodologii badań ilościowych, Prawo autorskie, Prawo rodzinne i opiekuńcze. Lektoraty z języka angielskiego na wszystkich poziomach wspierane są ćwiczeniami na Platformie e-learningowej opracowanymi przez lektorów zatrudnionych w APS. Najnowszy kurs obowiązkowy dla wszystkich studentów pierwszego roku Bezpieczeństwo i higiena kształcenia został utworzony z pomocą studentów trzeciego roku kierunku Pedagogika zdolności i informatyki w ramach zajęć z przedmiotu Projektowanie kursów e-learningowych.

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej w APS jest możliwy dzięki wyposażeniu uczelni w sprzęt techniczny. Wszystkie instytuty posiadają sprzęt biurowy (stanowiska komputerowe, drukarki, urządzenie wielofunkcyjne). Wymienione urządzenia umożliwiają przygotowanie podstawowych materiałów dydaktycznych oraz dostęp do poczty elektronicznej, systemu USOS, aplikacji MS Teams, Intranetu, Internetu, Elektronicznego Portalu Pracownika (EPP). Pozwalają na pozyskiwanie informacji i elektroniczną obsługę studenta.

5.3. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej konsekwentnie realizuje działania na rzecz pełnej dostępności procesu kształcenia dla studentów i studentek z niepełnosprawnością oraz z innymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Rozwiązania infrastrukturalne, techniczne i organizacyjne są projektowane oraz wdrażane przez Zespół ds. Dostępności i Zróżnicowanych Potrzeb, funkcjonujący w strukturze uczelni. Wszystkie podejmowane działania wynikają z przyjętej filozofii APS, zgodnie z którą niepełnosprawność jest integralną częścią ludzkiej kondycji, a społeczna inkluzja wymaga aktywnego kształtowania postaw szacunku, zrozumienia i akceptacji.

Podnoszenie świadomości i przygotowania kadry

W latach 2020–2023, w ramach projektu „W nowe 100-lecie APS – nowe do100sowania”, pracownicy dydaktyczni, administracyjni i techniczni uczestniczyli w kompleksowym systemie szkoleń z zakresu dostępności i pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Program obejmował:

- szkolenia dla nauczycieli akademickich dotyczące komunikacji, zasad wspierania studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności, dostosowywania materiałów dydaktycznych oraz korzystania ze sprzętu wspomagającego,

- szkolenia dla pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Sportu z prowadzenia zajęć w formach dostępnych i bezpiecznych dla studentów z ograniczeniami mobilności lub sprawności,
- szkolenia dla wykładowców Studium Języków Obcych z dostosowywania metod dydaktycznych i organizacji zajęć lektoratowych,
- szkolenia dla pracowników Biblioteki Głównej z zakresu rozwiązań organizacyjnych i technologicznych zapewniających dostępność zasobów bibliotecznych.

Dzięki tym działaniom kompetencje pracowników znacznie wzrosły, co umożliwia skuteczne wsparcie zróżnicowanych potrzeb studentów.

Akademia systematycznie eliminowała bariery architektoniczne i komunikacyjne, wprowadzając rozwiązania wspierające samodzielność i bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnością. Do najważniejszych należą:

- plan tyflograficzny kampusu – dotykowa, wypukła mapa wyposażona w udźwiękowanie i pętlę indukcyjną, ułatwiająca orientację osobom niewidomym i słabowidzącym;
- multimedialne terminale informacyjne dostępne dla osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu, umieszczone w budynkach A i C;
- bezprogowe przejścia między skrzydłami budynku, łączniki, podjazdy z poręczami oraz sieć wind umożliwiająca swobodne przemieszczanie się między kondygnacjami;
- platforma schodowa prowadząca do przestrzeni Studium Wychowania Fizycznego i Sportu pomiędzy budynkami A i C;
- windy i specjalnie wyposażony taras na patio, z poręczami i polami uwagi dla osób niewidomych;
- drzwi wejściowe z mechanizmem automatycznego otwierania;
- toalety dostępne dla osób z niepełnosprawnością na wszystkich kondygnacjach;
- wyznaczone miejsca parkingowe dla pojazdów osób z niepełnosprawnością;
- kontrastowe oznaczenia schodów (nakładki antypoślizgowe i płytki kontrastowe);
- system TOTUPOINT – 40 znaczników rozsianych po kampusie, zapewniających nawigację osobom niewidomym i słabowidzącym;
- tabliczki informacyjne na drzwiach w czarnodruku, Brajlu oraz z tagami NFC umożliwiającymi odczyt za pomocą smartfona;
- pętle indukcyjne w czytelnicy, wypożyczalni oraz przenośne pętle indukcyjne dostępne w biurach obsługi studentów, sekretariatach władz i instytucji;
- plany zajęć w formie kodów QR przy salach dydaktycznych, kierujące do aktualnych planów w USOSWeb;
- usługa tłumaczeń polskiego języka migowego (PJM) dostępna on-line dla całej społeczności APS;
- krzesła ewakuacyjne (11 szt.) rozmieszczone w kampusie oraz przygotowane instrukcje i procedury ewakuacji osób ze specjalnymi potrzebami.

Uczelnia zapewnia bogaty zestaw narzędzi wspomagających proces uczenia się:

- wypożyczanie pomocy technicznych na czas studiów (lupy elektroniczne, dyktafony, urządzenia lektorskie, systemy FM z pętlą indukcyjną, laptopy, słuchawki, czytniki e-booków z lektorem); w uzasadnionych sytuacjach możliwy jest zakup specjalistycznego sprzętu na prośbę studenta,

- zasoby Biblioteki Głównej: czytniki e-booków z funkcją lektora i powiększania czcionki, powiększalniki, urządzenia typu OmniReader oraz odtwarzacze książek mówionych Czytak,
- dostęp do książek w formatach dostosowanych (ePub, mp3) z Biblioteki ABC Uniwersytetu Warszawskiego,
- możliwość wypożyczania części księgozbioru w wersji elektronicznej oraz audiobooków w formacie DAISY,
- wyposażenie czytelni w szybki skaner książkowy i oprogramowanie wspomagające,
- wyposażenie pracowni komputerowych i biblioteki w biurka z regulacją wysokości, stanowiska ze specjalistyczną klawiaturą i myszą dla osób z niepełnosprawnością ruchową,
- w pracowni specjalistycznej dla studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi znajduje się m.in.: drukarka brajlowska, powiększalnik, drukarka 3D, klawiatury specjalistyczne, myszki dostosowane do zaburzeń motorycznych oraz urządzenie do druku na papierze pęczniejącym, umożliwiające przygotowywanie wypukłych, dotykowych materiałów dydaktycznych dla osób niewidomych,
- pracownie wyposażone są w tablice interaktywne,
- Studium Wychowania Fizycznego i Sportu dysponuje sprzętem umożliwiającym aktywność fizyczną osób z ograniczeniami mobilności (rower poziomy, bieżnia z poręczami, orbitrek, rower powietrzny).

Studenci i nauczyciele akademicy mogą korzystać z szerokiego pakietu usług wspierających:

- asystenci wspierający – pomoc w orientacji przestrzennej, korzystaniu z zasobów bibliotecznych, czynnościach związanych z nauką; funkcję tę często pełnią współstudenci;
- tłumacze polskiego języka migowego (PJM) – tłumaczenia symultaniczne stacjonarne i on-line podczas zajęć, egzaminów, procedur rekrutacyjnych oraz wydarzeń uczelnianych;
- asystenci naukowo-metodyczni – indywidualne konsultacje z nauczycielami akademickimi dla studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- techniczne dostosowywanie materiałów dydaktycznych i egzaminacyjnych: przygotowywanie wersji powiększonych, skanowanie, druk brajlowski, druk na papierze pęczniejącym do materiałów dotykowych dla studentów niewidomych, tworzenie napisów do materiałów filmowych;
- dostosowane lektoraty z języka obcego realizowane w małych grupach (3–5 osób) dla studentów z niepełnosprawnością wzroku, słuchu lub dysleksją;
- dostosowania egzaminacyjne, obejmujące m.in. wydłużenie czasu, zmianę formy egzaminu, przesunięcie terminu;
- pomoc psychologiczna oferowana przez Akademicką Poradnię Psychologiczną;
- upowszechnianie wiedzy o specjalnych potrzebach edukacyjnych – m.in. „Poradnik dla Nauczycieli Akademickich” dostępny na stronie APS, zawierający praktyczne wskazówki dotyczące pracy dydaktycznej ze studentami ze zróżnicowanymi potrzebami.

5.4. System biblioteczno-informacyjny uczelni

Pracownicy Instytutu Pedagogiki oraz osoby studiujące na kierunku pedagogika zdolności i informatyki w działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i kształceniu się są wspierane przez ofertę Biblioteki Głównej APS, która w swej strukturze składa się z Wypożyczalni, Czytelni i Informatorium. Biblioteka Główna APS mieści się na trzecim piętrze budynku B (Wypożyczalnia, Informatorium) oraz na trzecim piętrze budynku D (Czytelnia). Część zbiorów, gromadzona z myślą

o studentach kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, znajduje się przy ul. Spiskiej w siedzibie Instytutu Edukacji Artystycznej. Biblioteka Główna APS otwarta jest dla czytelników sześć dni w tygodniu.

Biblioteka Główna APS funkcjonuje w oparciu o elektroniczny zintegrowany system biblioteczny Patron. Informacja o zasobach biblioteki jest dostępna on-line poprzez katalog OPAC, który obejmuje 100% materiałów gromadzonych przez bibliotekę. Dzięki elektronicznemu katalogowi czytelnicy mogą wyszukiwać, zamawiać, rezerwować i dokonywać prolongat materiałów bibliotecznych.

W lutym 2023 r. oddano do użytku nową Czytelnię Biblioteki APS (budynek D). Nowa przestrzeń, to oprócz powiększonej liczby zabiorów w wolnym dostępie, także 3 pokoje pracy indywidualnej oraz 1 pokój pracy grupowej. Utworzono nowe działy w księgozbiórze (m.in. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ), doposażono Czytelnię w nowy skaner oraz komputery dla użytkowników oraz urządzenia wspomagające użytkowników z niepełnosprawnościami. W Czytelni użytkownicy korzystają z książek i czasopism naukowych w wolnym dostępie, a jest to ponad 5 tysięcy woluminów w wydzielonych działach, z których istotne miejsce zajmują sekcje: pedagogika, pedagogika specjalna oraz logopedia. Biblioteka posiada również „trezor biblioteczny” (tj. wrzutnię książek), która usytuowana jest na parterze budynku D przy wejściu od dziedzińca uczelni. Wrzutnia umożliwia zwracanie materiałów bibliotecznych poza godzinami pracy biblioteki oraz ułatwia zwrot książek osobom z niepełnosprawnością.

Do zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych należy zaliczyć:

- książki w wersji papierowej – około 120 tysięcy woluminów ze szczególnym uwzględnieniem publikacji zalecanych w sylabusach; zasób z dyscypliny Pedagogika to ponad 15 tysięcy tytułów;
- prace dyplomowe – około 40 tysięcy prac licencjackich i magisterskich w wersji papierowej;
- prace dyplomowe w wersji elektronicznej – dostępne na dwóch stanowiskach komputerowych w Czytelni (źródło: Archiwum Prac Dyplomowych tj. system APD);
- czasopisma drukowane – około 100 tytułów czasopism polskich w bieżącej prenumeracie oraz 10 tytułów pozyskiwanych z innych źródeł;
- cyfrowa wypożyczalnia ACADEMICA – dostęp do międzybibliotecznej wypożyczalni książek i czasopism naukowych (jedno stanowisko w Czytelni); w bibliotece funkcjonuje również wypożyczalnia międzybiblioteczna tradycyjna;
- Wirtualna Biblioteka Nauki – dostęp do zagranicznych baz i czasopism naukowych w ramach krajowej licencji akademickiej finansowanej przez MNiSW;
- IBUK Libra PWN – dostęp do bazy pełnotekstowych książek w wersji elektronicznej z możliwością korzystania z dowolnego miejsca na dowolnym urządzeniu (obecnie około 3000 pozycji);
- dostęp do międzynarodowych naukowych baz danych – w ramach licencji krajowej zakupiony jest dla społeczności APS dostęp online do baz EBSCO: APA PsycINFO, APA PsycEXTRA, APA PsycTherapy, APA PsycTESTS, Education Source, CINAHL Ultimate oraz do pełnych tekstów artykułów z kolekcji Social Science & Humanities Library wydawnictwa Taylor & Francis. W 2025 r. kontynuowano zakup dostępu do wymienionych baz.

W ramach swoich usług Biblioteka Główna APS oferuje:

- dostęp do najnowszej literatury naukowej;
- pomoc przy wyszukiwaniu, zamawianiu książek;
- szkolenia biblioteczne dla użytkowników;

- pomoc przy korzystaniu z baz danych, szkolenia z korzystania z baz danych;
- serwis informacyjny dostępny online na temat e-zasobów, Bazy Wiedzy APS, Repozytorium APS, danych badawczych;
- tworzenie analiz bibliometrycznych;
- tworzenie zestawień tematycznych;
- stanowiska komputerowe w Czytelni i Informatorium;
- bezpłatny skaner w Czytelni;
- możliwość korzystania w Czytelni i Informatorium z programu SPSS;
- uczestnictwo w aktywnościach związanych z upowszechnianiem otwartego dostępu do zasobów edukacyjnych i naukowych, promocji czytelnictwa, wystawach i innych wydarzeniach edukacyjnych;
- w ramach Systemu Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa) dostęp do zasobów innych bibliotek wyższych uczelni należących do SWW; Z SWW BiblioWawa mogą skorzystać studenci studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych wszystkich stopni kształcenia (z wyłączeniem studentów studiujących w ramach programów wymiany międzyuczelnianej), doktoranci, słuchacze studiów podyplomowych oraz pracownicy uczelni zatrudnieni na umowę o pracę. Dostęp do usługi uruchamiany jest na prośbę użytkownika zgłoszoną w bibliotece uczelni macierzystej. Po zarejestrowaniu się w Systemie Rozliczeń SWW czytelnik może aktywować indywidualne konto w każdej bibliotece współuczestniczącej i od tego momentu wypożyczać materiały zgodnie z zapisami regulaminów poszczególnych bibliotek. Dzięki temu systemowi społeczność APS ma szeroki, dogodny i szybki dostęp do zasobów bibliotek naukowych warszawskich publicznych uczelni wyższych;
- możliwość zgłaszania książek do zakupów – pracownicy oraz studenci APS mogą zgłosić wybraną pozycję książkową do zakupu (formularz zgłoszeń jest dostępny on-line; informacja o nowościach bibliotecznym jest rozsyłana do całej społeczności uczelni co miesiąc);
- udogodnienia dla użytkowników z niepełnosprawnościami;
- dostęp do Bazy Wiedzy i Repozytorium APS, otwartych danych badawczych oraz ORCID znajduje się na stronie internetowej Biblioteki. Informatorium do swojej oferty wprowadziło usługę tworzenia analizy dorobku (bibliometria, raporty dorobku, cytowania).

Biblioteka tworzy własne bazy danych dostępne online, a są nimi: baza bibliograficzna zawartości czasopism (ponad 35 500 opisów) oraz baza bibliograficzna publikacji naukowych pracowników APS (tj. Baza Wiedzy APS). Jest członkiem centralnego katalogu NUKAT prowadzonego przez Bibliotekę Uniwersytetu Warszawskiego, zawierającego informacje o zasobach bibliotek naukowych i akademickich. Funkcjonuje w Systemie Wypożyczeń Warszawskich (SWW BiblioWawa), który tworzą szkoły wyższe publiczne oraz inne publiczne instytucje, posiadające biblioteki naukowe z siedzibami w granicach administracyjnych miasta stołecznego Warszawy. Celem SWW jest zapewnienie społeczności akademickiej Warszawy szerokiego dostępu do zasobów bibliotecznym poprzez wzajemne wypożyczanie zbiorów drukowanych pracownikom i studentom szkół wyższych wchodzących w skład SWW. Do projektu należy siedem bibliotek:

- Biblioteka Główna Akademii Pedagogiki Specjalnej (APS),
- Biblioteka Główna Akademii Wychowania Fizycznego (AWF),
- Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej (PW),
- Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM),

- Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Technicznej (WAT),
- Biblioteka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW),
- Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie (BUW) wraz z niektórymi bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi.

5.5. Sposób, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej

Monitoring i ocena bazy dydaktycznej oraz naukowej prowadzone były w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej przez UZ ds. WSZJK. Zasadniczym celem działania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia było systematyczne podnoszenie jakości kształcenia akademickiego w łączności z procesem badań naukowych. Szczególnie istotnymi obszarami oddziaływać są:

- ewaluacja osiągniętych efektów kształcenia,
- badanie stopnia realizacji standardów jakości kształcenia (organizacja i warunki procesu kształcenia; standard przygotowania i zaangażowania kadry akademickiej; standard przygotowania i zaangażowania studentów w proces kształcenia; standard warunków rozwoju dla kadry akademickiej; standard przygotowania planów, programów studiów, form i metod kształcenia).

Zgodnie z harmonogramem działań, Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia prowadzi oceny bazy dydaktycznej APS cyklicznie, które odnosiły się do jakości bazy materialnej, warunków kształcenia oraz działania systemu USOS (rok akademicki: 2010/11, 2014/15, 2018/19, 2022/23).

W ramach rozwoju i doskonalenia infrastruktury w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej podejmowane są następujące działania:

- monitorowanie funkcjonowania sprzętu informatycznego w salach wykładowych i pomieszczeniach naukowo-biurowych,
- coroczny przegląd sprzętu biurowego, plan zakupu i wymiany,
- współpraca z firmami zewnętrznymi w zakresie konserwacji sprzętu informatycznego,
- podnoszenie jakości usług biblioteki na podstawie analizy ocen pochodzących z ankiet oceniających jej działalność, wypełnianych przez pracowników i studentów,
- cykliczne badania infrastruktury przez komisję do spraw jakości kształcenia.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej od początku istnienia ściśle wiązała swoją działalność ze środowiskiem zewnętrznym, nie tylko dostosowując ofertę edukacyjną do zgłaszanych przez nie potrzeb, ale też czerpiąc z jego zasobów poprzez współpracę merytoryczną z podmiotami i aktywnymi praktykami. Nie inaczej dzieje się każdorazowo w przypadku tworzenia, realizacji i modernizacji programu studiów w Instytucie Pedagogiki, także dla kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki.

Pracownicy Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości zaangażowani w proces kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki ściśle współpracują z Instytutem Pedagogiki i wieloma podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz reagują na zgłaszane przez nie problemy. Współpraca ta umożliwia realizację efektów uczenia i obejmuje wiele obszarów, m.in.:

- tworzenie i doskonalenie programu studiów;

- podpisywanie umów i porozumień o współpracy formalnej;
- realizację przez pracowników ZMiPT zadań w zakresie współpracy nieformalnej;
- realizację przez studentów praktyk zgodnie z przygotowaną wcześniej dokumentacją;
- działalność Koła Naukowego ROBOTECH;
- opracowywanie i realizację projektów edukacyjnych;
- organizację konferencji/cyklicznych imprez;
- opracowywanie programów autorskich;
- modyfikację programów studiów w odpowiedzi na potrzeby społeczne i rynku pracy;
- konsultacje eksperckie i ekspertyzy.

6.1. Tworzenie i doskonalenie programu studiów

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie kształtu programu studiów stanowi ważny element doskonalenia procesu kształcenia. Kierunek Pedagogika Zdolności i Informatyki jest kierunkiem nauczycielskim, to jest kształcącym absolwentów/absolwentki do aktywności zawodowej o charakterze pedagogicznym, szkolnym i pozaszkolnym. W związku z tym szczególnego znaczenia nabrały konsultacje ze środowiskiem zewnętrznym, zwłaszcza spoza obszaru szkolnictwa. W celu usystematyzowania i utrwalenia współpracy z interesariuszami zewnętrznymi ówczesna Dyrektorka Instytutu Pedagogiki, dr hab. Danuta Uryga powołała Radę Interesariuszy Instytutu Pedagogiki (dalej RI IP), która jest ciałem doradczym Dyrektorki Instytutu (Regulamin Instytutu Pedagogiki, tekst jednolity; Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 49/2024 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 18 października 2024 r.). Celem Rady jest identyfikacja potrzeb otoczenia społecznego, zwłaszcza w zakresie prowadzonych w Instytucie badań i przygotowania do pracy zawodowej absolwentów tych kierunków studiów, nad którymi sprawuje on opiekę merytoryczną. W szczególności do zadań Rady należy konsultowanie ważnych dla Instytutu kierunków działań i projektów w obszarze nauki i dydaktyki (w tym programów studiów), dla których wiedza i doświadczenia członków Rady mogą stanowić istotny punkt odniesienia. W skład RI IP weszli: Alina Karaśkiewicz (Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli), Lidia Mirecka (nauczycielka, pedagożka szkolna, SP nr 5 w Piasecznie), Michał Stępień (dyrektor, SP nr 221 w Warszawie), Aneta Szarfenberg (Fundacja „RUBIN”), Elżbieta Tołwińska-Królikowska (Warszawskie Centrum Inicjatyw Edukacyjno-Społecznych), Kamila Tomkiel-Skowrońska (Stowarzyszenie „Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej”), oraz Grzegorz Wolff (Urząd Pracy m. st. Warszawa). Efektem działań wspomnianego wyżej warsztatu „Pedagog przyszłości” oraz prac RI IP była modyfikacja programu na kierunku Pedagogika oraz jej Sylwetki Absolwenta. Wprowadzono nowe przedmioty zarówno na studiach I stopnia („E-narzędzia w pracy pedagogicznej”, „Trening myślenia krytycznego”, „Rozwój osobowy i zawodowy pedagoga”, „Projektowanie dydaktyczne”, „Praca pedagoga z osobą dorosłą”, „Tożsamość zawodowa pedagoga” oraz trzy przedmioty fakultatywne: fakultet w języku obcym, fakultet mający postać tutoringu rozwojowego i fakultet „Kultura-sztuka-życie codzienne”), jak i II stopnia (przedmiot uzupełniający dla absolwentów/ek innych kierunków, przedmiot „Fundraising i projekty grantowe”, powiększenie wymiaru godzin przedmiotów metodologicznych, fakultet realizowany w postaci tutoringu i fakultet „Życie społeczne i kulturalne”). Program kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki także był konsultowany ze specjalistami zewnętrznymi (dyrektorami, nauczycielami i pedagogami) ze szkół oraz instytucji współpracujących.

6.2. Współpraca formalna i nieformalna

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie posiada szereg porozumień o współpracy formalnej z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego, a pracownicy dokładają starań, by liczba takich porozumień stale rosła, stabilizując warunki współpracy z cennymi dla Uczelni instytucjami oświatowymi, kulturalnymi, medialnymi czy socjalnymi. Warunki współpracy są ustalane bezpośrednio z danym podmiotem. Lista podmiotów jest dostępna na stronie Uczelni w zakładce Współpraca z otoczeniem (dostęp: <https://www.aps.edu.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-otoczeniem/umowy-i-porozumienia/>). Oto kilka przykładów umów podpisanych w ostatnich latach:

- W roku 2021 podpisano umowę z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie, której celem jest współpraca i opieka merytoryczna przy eksperymencie pedagogicznym pt. „W poszukiwaniu źródeł sukcesu w procesie uczenia się i nauczania uczniów”.
- Innym podmiotem, z którym od lat współpracują pracownicy Instytutu Pedagogiki jest Związek Harcerstwa Polskiego. Współpracę z nim sformalizowano przy okazji realizacji projektu wdrożeniowo-dydaktycznego pt. „Harcerska Akademia Rozwoju Pedagogicznego” (HARP) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Nr umowy: POWR.03.01.00-00-T056/18) w okresie od 01.01.2019 do 30.04.2022.
- Umowa współpracy pomiędzy Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej a Młodzieżowym Domem Kultury „Ochota” w Warszawie, zawarta w dniu 11.09.2023 r. W jej ramach realizowano projekt edukacji kulturalnej „Obmyślam świat” z okazji Roku Wisławy Szymborskiej oraz organizowano warsztaty dla uczniów ochockich liceów (grudzień 2023 r. i styczeń 2024 r).
- W kwietniu 2024 roku podpisano umowę pomiędzy Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej a Centrum Kultury Filmowej im. Andrzeja Wajdy. Na mocy umowy obie instytucje nawiązały m.in. współpracę przy organizacji wydarzenia Let’s DOC Festiwal Filmów dla Młodej Widowni, który APS objął patronatem. Porozumienie otworzyło także możliwość realizacji praktyk studenckich w CKF przy organizacji Festiwalu.
- W kwietniu 2024 roku podpisano także list intencyjny dotyczący współpracy pomiędzy Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej oraz Sztabem Generalnym Wojska Polskiego (reprezentowanym przez gen. Wiesława Kukułę Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego). Podpisanie listu intencyjnego stanowi podstawę do rozwijania wspólnych inicjatyw oraz wymiany wiedzy między Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej a Sztabem Generalnym Wojska Polskiego, w szczególności w zakresie wspierania Sztabu Generalnego przez nauczycieli Akademii w zakresie rozwijania kreatywności żołnierzy oraz tworzenia klimatu innowacyjności w szeregach wojska polskiego. W działania te byli zaangażowani pracownicy Zakładu Psychopedagogiki Kreatywności APS. W ramach współpracy pracownicy Zakładu Psychopedagogiki Kreatywności przeprowadzili szereg działań cyklicznych, w tym:
  - Opracowali koncepcję merytoryczną oraz przeprowadzili proces rekrutacji żołnierzy Wojska Polskiego do specjalistycznej grupy o nazwie Awangarda, której celem jest rozwijanie innowacyjności w szeregach wojska polskiego.
  - Opracowali koncepcję szkoleń kaskadowych mających na celu rozwijanie kreatywności oraz naukę metod twórczego rozwiązywania problemów grupy o nazwie Awangarda, której

celem jest rozwijanie innowacyjności w szeregach wojska polskiego., której celem jest rozwijanie innowacyjności w szeregach wojska polskiego.

- Do dnia dzisiejszego przeprowadzili trzy cykle szkoleń dla grupy o nazwie Awangarda, której celem jest rozwijanie innowacyjności w szeregach wojska polskiego.
- Prowadzą monitoring oraz stałą działalność doradczą dla liderów oraz osób prowadzących grupę Awangarda.

W styczniu roku 2025 dyrektor Instytutu Pedagogiki, prof. APS Aleksandra Tłuściak-Deliowska podpisała umowę o współpracy ze Szkołą w Chmurze. Bezpośrednią koordynatorką współpracy Szkoły w Chmurze jest Marlena Hlebowicz – liderka Centrum Robotyki, znajdującego się w sąsiedztwie uczelni, co przyczynia się do bezpośredniej sprawnej współpracy pomiędzy placówkami, korzystnej zarówno dla pracowników ZMiPT, jak i studentów kierunku Pedagogiki Zdolności i Informatyki. W ramach współpracy odbywają się zajęcia terenowe dla studentów, a także konsultacje programowe kierunku, w miarę potrzeb. Koordynatorką współpracy po stronie IP APS jest dr Anna Róża Makaruk z ZMiPT.

Poza wyżej wymienionymi przykładami współpracy ówczesna Dyrektor Instytutu Pedagogiki dr hab. Danuta Uryga na mocy pełnomocnictw Rektora APS zawarła umowy o współpracy z:

- Ogólnopolską Federacją na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności (umowa ramowa o współpracy zawarta 7 listopada 2023). Są to działania umożliwiające realizację współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie m.in. wymiany wiedzy i informacji czy organizacji spotkań, warsztatów, konferencji metodyczno-dydaktycznych;
- Stowarzyszeniem MONAR Schroniskiem dla Osób Bezdomnych z usługami Opiekuńczymi "MARKOT" w Warszawie (umowa o współpracy zawarta 4 listopada 2022). W zakres współpracy wchodzi m.in. organizacja wizyt studyjnych i spotkań z praktykami na terenie Schroniska i/lub w siedzibie Akademii czy prowadzenie konsultacji dotyczących poszerzania wiedzy dotyczącej bezdomności);
- Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym przy ul. Marii Grzegorzewskiej 3 w Puławach (umowa ramowa o współpracy zawarta 15 czerwca 2023). Współpraca w zakresie podejmowanych wspólnie działań w obszarze nauki i dydaktyki, w tym m.in. realizacja projektów, organizacja konferencji metodycznych czy realizacja praktyk studenckich;
- AD Sense sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (umowa ramowa o współpracy zawarta 21 lutego 2022). Obszar współpracy w dziedzinie edukacji dorosłych w zakresie coachingu;
- Fundacją Edukacja na NOWO z siedzibą w Warszawie (umowa o współpracy zawarta 31 marca 2021). Współpraca w zakresie m.in. upowszechniania modelu szkoły jako środowiska uczącego się, w którym na rzecz jakości edukacji współpracują uczniowie, nauczyciele, rodzice i społeczność lokalna);
- Stowarzyszeniem Rodzice w Edukacji (umowa o współpracy zawarta 31 marca 2021). Podjęcie współpracy w zakresie m.in. wspólnych projektów edukacyjnych i społecznych, włączających dzieci i rodziców;
- Stowarzyszeniem Pomocy i Interwencji Społecznej z siedzibą w Warszawie (umowa o współpracy zawarta 9 lipca 2024). Współpraca w zakresie m.in. realizacji wspólnych projektów badawczych podejmujących problematykę bezdomności, realizacji praktyk studenckich i organizacji wizyt studyjnych).

Realizacja przez pracowników Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości zadań w zakresie współpracy nieformalnej

Na szczególną uwagę zasługuje podjęcie przez pracowników ZMiPT, poza współpracą formalną na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, współpracy nieformalnej z wieloma podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym m.in.

- dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - Biurem Edukacji Urzędu m.st. Warszawy oraz WCiES. Pełnienie funkcji eksperta zewnętrznego w zakresie pracy z uczniami zdolnymi, prowadzenie szkoleń i konsultacji dla nauczycieli szkół warszawskich, opiniowanie Szkolnych Programów Wspierania Uzdolnionych oraz wniosków o przedłużenie certyfikatu WARS i SAWA. Uczestniczenie w konferencjach i wydarzeniach organizowanych przez BE. Prowadzenie badań we współpracy z BE w zakresie pedagogiki zdolności, samorządności uczniowskiej, wsparcia stypendialnego uczniów dolnych – opracowywanie raportów i publikowanie wyników. Przygotowywanie opracowań eksperckich dotyczących wybranych aspektów działalności BE, w tym stypendium SAPERE AUSO.
  - Litewskim Ugdymo plėtotės centro (Centrum Rozwoju Edukacji) – współorganizowanie wizyty studyjnej pracowników ośrodka, ministerstwa edukacji Litwy oraz nauczycieli szkół litewskich w Polsce.
  - Kurierem Wileńskim – współredagowanie kolumny Wychowanie magazynu Kurieru Wileńskiego. Cykliczne publikowanie tekstów popularyzatorskich. Współredakcja książki I.Lewandowska, J. Łukasiewicz-Wieleba, (2020) *By nie zgasić w dziecku ciekawości świata. Poradnik dla rodziców i nauczycieli*. Wilno: Forum Przedsiębiorczości Polskiej na Litwie, Kurier Wileński;
  - Biurem Edukacji m.st. Warszawy oraz Warszawska Rada Edukacyjna – kierowanie i praca w zespole eksperckim APS nad projektem Klimatyczna Mapa Warszawy (wdrożenie mapy – kwiecień 2024); publikowanie wyników badań, będących pośrednim wynikiem projektu;
  - Fundacją KPMG – szkolenia dla dyrektorów placówek Warmii i Mazur; współpraca w zakresie koncepcji tworzenia konkursu dla uczniów z zakresu informatyki; opracowanie koncepcji ewaluacji oraz jej przeprowadzenie i sporządzenie raportu (we współpracy ze studentami APS); współuczestnictwo w finale konkursu – bycie członkiem komisji oceniającej oraz współorganizacja (wspólnie ze studentami APS) zaplecza szkoleniowego dla uczniów i uczennic uczestniczących w wydarzeniu.
  - Nauczycielami szkół warszawskich – konsultowanie ich pomysłów, programów, projektów; współpraca w zakresie badań naukowych;
- dr Anna Róża Makaruk zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sulejówku – prowadzenie warsztatów Interpersonalny Trening Twórczego Myślenia dla pedagogów i specjalistów.;
  - Narodowym Instytutem Wolności – szkolenie z zakresu przygotowania wniosków grantowych: „Wnioski pełne- przewodnik dla Wnioskodawców” PROO 1a, edycja 2022;
  - Współpraca z Biurem Edukacji Miasta St. Warszawy (także w ramach praktyk studenckich);
  - Placówkami szkolnymi i przedszkolnymi na terenie Warszawy i okolic w ramach projektów badawczych (tj. Klimatyczna Mapa Warszawskich Szkół Ponadpodstawowych), miejsc praktyk oraz działań praktycznych fundacji Fundacji “Centrum Wspierania Zdolności”

- (Prezes Zarządu w latach 2016-2024, Członek Rady Fundacji od roku 2024) – stała współpraca z APS w ramach Rady Praktyk – Katarzyna Woś;
- Ośrodkiem Edukacji i Zastosowań Komputerów w Warszawie (Dorota Janczak).
  - Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną TOP w Warszawie – organizacja hospitacji dla studentów;
  - Konsultacje z przedstawicielami edukacyjnymi firmy Asseco w sprawie wdrażania nowoczesnych rozwiązań technologicznych w dydaktyce uczelni wyższej;
  - Współpraca dr B. Soukupem (twórcą programu Baltie) – przeprowadzenie zajęć z dr Bohumirem Soukupem dla studentów APS (kwiecień 2023);
  - Współpraca z The University of Greater Manchester z wydziałem psychiatrii w ramach konsultacji anglojęzycznych artykułów naukowych (Magdalena Nasadowska) – od marca 2025 r.;
  - Centrum Robotyki Szkoły w Chmurze – organizacja warsztatów i wyjść terenowych dla studentów.
- dr hab. Sergo Kuruliszwili, prof. APS zrealizował lub/i realizuje współpracę z:
    - NGO Secours populaire Francais (Francja)
    - Z Unią Europejską – European Competence Centre for Social Innovation
    - Z Eurasia Innovative Society Association, Centrul Scolar pentru Educatie Incluziva Delfinul, VAEV Research and Development Agency GmbH, Centro Nuestra Señora De La Luz – realizacja wspólnego projektu w ramach programu ERASMUS.
  - dr Miłoz Wawrzyniec Romaniuk zrealizował lub/i realizuje współpracę z:
    - Współpraca z Gdańskim Ośrodkiem Sportu w zakresie wychowania morskiego młodzieży w trakcie rejsów na flagowym żaglowcu miasta Gdańsk STS Generał Zaruski – prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczestników rejsów.
    - Udział w międzynarodowym programie EcoShip (Polska, Litwa, Finlandia) na STS Generał Zaruski.
  - mgr Mariusz Fila zrealizował lub/i realizuje współpracę z:
    - CEIPES – International Centre for the Promotion of Education and Development (Włochy)
    - AIS – Austrian Association of Inclusive Society (Austria)
    - ESTIA – Support & Social Care Centre for People with Intellectual Disability (Grecja)
    - Croatian Association of Societies of Persons with Intellectual Disabilities (Chorwacja)
    - Fundación Sorapán de Rieros (Hiszpania)
    - Avrasya Yenilikçi Toplum Derneği (Turcja)
    - Centrul Scolar pentru Educatie Incluziva Delfinul (Rumunia)
    - VAEV Research and Development Agency GmbH (Austria)
    - Instituto Secular Hogar de Nazaret (Hiszpania)
    - Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jako członek redakcji czasopisma naukowego “Niepełnosprawność, zagadnienia, problemy, rozwiązania:
  - dr Alicja Baum zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
    - Biuro Edukacji m.st. Warszawy oraz WRE – dwuletnia praca w zespole eksperckim APS nad projektem Klimatyczna Mapa Warszawy (planowane wdrożenie mapy – kwiecień/maj 2024);
  - mgr Monika Chróścicka- Wnętrzak zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
    - Centrum Kultury Filmowej im. Andrzeja Wajdy.

- mgr Karolina Jabłońska zrealizowała współpracę z:
  - Nauczycielami klas 1-3 prowadząc warsztaty z zakresu wdrażania elementów treningu twórczego myślenia w pracy nauczyciela klas 1-3 szkoły podstawowej
  - Wychowawcami klas 4-8 prowadząc warsztaty z zakresu wdrażania elementów treningu twórczego myślenia dla wychowawców klas 4-8 szkoły podstawowej
  - Nauczycielami szkół podstawowych prowadząc warsztaty z zakresu promocji i profilaktyki zdrowia psychicznego
  - Związkiem Harcerstwa Polskiego, Hufcem Zielonka im. Janusza Korczaka – organizacja szkoleń i warsztatów upowszechniających wiedzę
  - Chorągwią Stołeczną Związku Harcerstwa Polskiego – organizacja szkoleń i warsztatów upowszechniających wiedzę
  - Centrum Robotyki Szkoły w Chmurze – organizacja warsztatów dla studentów.
- dr Monika Rebizant zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - Poradnię Pedagogiczno-Psychologiczną na ul. Mińskiej w Warszawie, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 16 na ul. Siennickiej 40 w Warszawie oraz Szkołą Podstawową Nr 279 im. Batalionów Armii Krajowej „Gustaw” i „Harnaś” i Szkołą Podstawową nr 402 – organizacja hospitacji i praktyk dla studentów pedagogiki studiów II stopnia ze specjalności pedagogika szkolna i pedagogika zdolności spotkanie z pedagogiem szkolnym i pedagogiem z Poradni.
  - Radami pedagogicznymi szkół podstawowych, realizując szkolenia mających na celu rozwijanie informatycznych kompetencji nauczycieli i pracowników szkół, np. „Narzędzia, projektowanie i realizacja zajęć zdalnych” (marzec 2020, sierpień 2021); cyklicznie „Metodyka nauczania zajęć komputerowych”.
- dr Justyna Wiśniewska zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - Warszawskim Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń (prowadzenie szkoleń dla nauczycieli z zakresu pracy z uczniem zdolnym)
  - SGP Systems i dr B. Soukupem (twórcą programu Baltie) – zorganizowanie zajęć z dr Bohumirem Soukupem dla 7 grup studentów APS (kwiecień 2023); organizacja na APS etapu wojewódzkiego i finału Międzynarodowego Konkursu Programistycznego Baltie 2023; organizacja szkolenia online dla nauczycieli: Przygotowanie do konkursu programistycznego Baltie 2023
  - Fundacją Ale Klasa – realizacja programu Asy Internetu.
  - Fundacją OFF school – organizacja warsztatów dla studentów w ramach projektu Dom Spokojnej Młodości.
- dr Maria Trzcińska-Król zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - LXIII LO im. Lajosa Kossutha
  - Biurem Edukacji m.st. Warszawy oraz WRE – dwuletnia praca w zespole eksperckim APS nad projektem Klimatyczna Mapa Warszawy;
  - Kurierem Wileńskim;
  - Forum Przedsiębiorczości Polskiej na Litwie “Korona”, prowadzenie szkoleń dla nauczycieli szkół polskich na Litwie;
  - Nacionalinė švietimo agentūra, STEBĖSENOS IR VERTINIMO, DEPARTAMENTAS UGDYMO TURINIO RENGIMO SKYRIUS – członek zespołu naukowo-badawczego

- dr Ewelina Wysocka zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - Centrum Gospodarki i Finansów Cyfrowych Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu – członek Zespołu ds. włączenia do cyfrowej gospodarki
  - Placówkami na terenie województwa mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego (Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Edukidsmed w Sierpcu, Pierwsze Niepubliczne Przedszkole w Sierpcu Edukidsmed Akademia Samodzielności w Sierpcu, Zakład Pielęgnacyjno Opiekuńczym Grażyny Szymańskiej w Tchórzcu, Niepubliczne Przedszkole Zielona Kraina w Krojczynie) w zakresie realizacji superwizji i terapii dla dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego – współpraca z
  - Uniwersytetem WSB Merito w Toruniu, Wyższą Szkołą Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy, Poznaniu i Warszawie
  - Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowej i Wolonariatu – zaproszona jako Gość Wydarzenia, udział czynny, Bydgoszcz 07.01-21.01.2023 r.
- dr Karolina Żelazowska-Byczkowska zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w projekcie grantowym Interpretacje utworów literackich w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego, Projekt z programu Nauka dla Społeczeństwa NdS-II/SP/0285/2023/01 (2024/2025);
  - Sense consulting, jako liderka projektu, współautorka innowacji społecznej Wielokropki. Mentoring. Dobrostan. Kompetencje. Środowisko, realizowanej w ramach grantu POPOJUTRZE 3.0 – KSZTAŁCENIE (FERS.05.01-IZ.00-0007/23) (2024/2025);
  - Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w realizacji umowy nr MEiN/2022/DPNiP/1969 zlecenia realizacji zadania publicznego: „organizacja i przeprowadzenie olimpiad przedmiotowych i interdyscyplinarnych w latach szkolnych 2022/2023, 2023/2024, 2024,2025”, (kwota 1.200.000) Rola: Kierowniczka organizacyjna;
  - Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w realizacji umowy nr MEiN/2022/DKOPP/1698 zlecenia realizacji zadania publicznego: „organizacja i przeprowadzenie olimpiad przedmiotowych i interdyscyplinarnych w latach szkolnych 2022/2023, 2023/2024, 2024,2025”, (kwota 1.690 000,00) Rola: Kierowniczka organizacyjna;
  - Ośrodkiem Rozwoju Edukacji (ORE) – autorstwo i współautorstwo pakietu scenariuszy wraz z obudową do prowadzenia zajęć w obszarze tematycznym „Internet i profilaktyka uzależnień” (2025);
  - FabLab – opracowanie autorskich programów i szczegółowych scenariuszy zajęć warsztatowych dla uczniów szkół podstawowych (klasy 1-3, 4-6, 7-8) oraz szkół ponadpodstawowych, wraz z przeszkoleniem pracowników FabLab z zakresu STEAM (2025);
  - Stowarzyszenie Cyfrowy Dialog w realizacji projektu grantowego Scratch Education Collaborative – Podręcznik facylitacji i karty ról do podręcznika “Plac zabaw. Na drodze do partnerstwa”;
  - Human Interactivity and Language Lab, Uniwersytet Warszawski – Scenariusze zajęć na temat “Jak nowe technologie wpływają na nas i nasze relacje z innymi?” (2024);
  - Stowarzyszenie Cyfrowy Dialog – Podręcznik: Od 4P do 4C, nowa metodyka na rzecz kluczowych kompetencji, Projekt “Od 4P do 4C – nowa metodyka na rzecz kluczowych

- kompetencji przyszłości” Numer projektu: 2021-2-PL01-KA220-SCH-000050877. Współautorstwo. (2022-2024);
- Przepis na Klub Młodego Programisty, publikacja na rzecz Ministerstwa Cyfryzacji (Obecnie KPRM). Współautorstwo (2023);
  - Trenerka ds. mentoringu, tutoringu i coachingu” w ramach projektu „Opracowanie rozwiązań zapewniających dostęp do wysokiej jakości zindywidualizowanego i spersonalizowanego doradztwa metodycznego” współfinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS), Priorytet 1 – Umiejętności, Działanie 01.04 Rozwój systemu edukacji (nr FERS.01.04-IP.05-0017/23-01) (2025-2027);
  - Trenerka ds. kompetencji cyfrowych w ramach projektów “Edukacja na cyfrowo” i “Szkola jutrz@” realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Inwestycja C2.1.3. E-kompetencje (2024/2025);
- mgr Andrzej Manujło (doktorant) realizował i/lub realizuje współpracę z następującymi instytucjami:
    - Szkoła Podstawowa nr 234 im. Juliana Tuwima w Warszawie – współpraca od września 2024 r. przy eksperymencie dydaktycznym obejmującym autorską klasę 7 i 8 o profilu mechatronicznym „Robote@m”. Studenci, pod kierunkiem Andrzeja Manujło, przeprowadzili w szkole praktyczne zajęcia (90min) z wykorzystaniem scenariuszy dydaktycznych przygotowanych w ramach przedmiotu Roboty Edukacyjne;
    - Urząd Dzielnicy Warszawa Wola (we współpracy ze SP234) – współorganizacja konkursu „Wola Koduje” – II Miejski Konkurs Informatyczny, edycja 2025;
    - Bednarska Szkoła Realna – od 2024 r. prowadzenie cotygodniowych zajęć metodą projektową dla uczniów klas 3 i 4, w ramach specjalności informatyczno-technicznej;
    - Politechnika Warszawska, Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa – realizacja innowacyjnych zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod aktywizujących (Action Learning oraz Project-Based Learning). Ponadto współpraca w ramach Koła Naukowego PW „Zrób to Sam”, które realizuje wspólne projekty z kołem APS „RoboTech”;
    - Science and Innovation Center – współpraca ze startupem udostępniającym studentom nowoczesną platformę edukacyjną ze scenariuszami zajęć dotyczących robotów i mikrokontrolerów;
    - Warszawskie Muzeum Komputerów i Gier – współpraca merytoryczna przy tworzeniu prostych gier komputerowych, powstających podczas zajęć w ramach kursu Aplikacje do Nauki Programowania;
    - Wawerska Szkoła Realna – od 2022 r. współpraca obejmująca wdrażanie innowacyjnych zajęć oraz nowoczesnych pomocy dydaktycznych. Efekty tej współpracy są prezentowane i omawiane podczas zajęć prowadzonych ze studentami;
    - Fundacja Arduino – od pięciu lat coroczna organizacja oraz współprowadzenie jako ekspert największego w Polsce wydarzenia edukacyjnego związanego z platformą do programowania mikokontrolerów Arduino. Wydarzenie gromadzi nauczycieli, uczniów oraz studentów, w tym studentów Akademii Pedagogiki Specjalnej;
    - Centrum Nauki Kopernik – Andrzej Manujło wziął udział Pierwszej Szkole Prototypowania w 2025 roku, która odbyła się w przestrzeniach Pracowni Przewrotu Kopernikańskiego na przełomie czerwca i lipca (30 czerwca – 4 lipca). Podczas tej edycji uczestnicy skupiali się

na tworzeniu interdyscyplinarnych pomocy naukowych, których celem była próba odpowiedzi na pytanie, jak identyfikować zachodzące na Ziemi przeobrażenia wywołane przez działalność człowieka i ich wpływ na jakość naszego życia;

- ESERO-Polska (Europejska Agencja Kosmiczna) – Andrzej Manujło wziął udział w konferencji, jako przedstawiciel Akademii Pedagogiki Specjalnej. Wydarzenie „Kosmos w Szkole 2025” to była wyjątkowa okazja do wymiany doświadczeń w zakresie popularyzacji nauki między polskimi nauczycielami i edukatorami, a organizatorami programu ESERO-Polska (Europejską Agencją Kosmiczną i Centrum Nauki Kopernik);
- dr Monika Czyżewska zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - Collegium Vratislaviense w zakresie prowadzenia szkoleń i superwizji tutorskich;
  - Fundacją Świętego Mikołaja w zakresie prowadzenia tutoringu w ramach “Akademii Liderów”;
  - Przedstawicielami centrów doskonalenia dydaktycznego na różnych uczelniach w Polsce w ramach nieformalnej grupy MOST (“Międzyuczelniana Ogólnopolska Sieć Tutorów”);
  - Klubem Mistrzów Dydaktyki – nieformalną grupą absolwentów ministerialnych programów “Mistrzowie Dydaktyki” oraz “Masters of Didactics – Advanced Teaching and Tutoring Qualification”;
  - TechElf – prowadzenie szkoleń dla pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych z zakresu dydaktyki akademickiej;
- dr hab. Jan Łaszczuk prof. APS, zrealizowała lub/i realizuje współpracę z:
  - Narodową Akademią Nauk Pedagogicznych Ukrainy w zakresie programów kształcenia nauczycieli, form i metod pracy z uczniami uzdolnionymi, współorganizacji międzynarodowych konferencji pedagogicznych pod wspólną nazwą „Polsko – ukraińskie/ukraińsko-polskie Forum Naukowe” (przeprowadzono X konferencji, XI w przygotowaniu);
  - Narodowym Uniwersytetem im. P. Dragomanowa w Kijowie w zakresie edukacyjnego wykorzystania środków informatycznych oraz organizacji współpracy europejskich uniwersytetów pedagogicznych (Ukraina, Polska, Litwa, Gruzja, Mołdawia, Niemcy, Czechy, Macedonia);
  - Polskim Uniwersytetem na Obczyźnie (PUNO – Londyn) w zakresie realizacji programów rozwijania kreatywności studentów;
  - Kazachskim Narodowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. Abaja w Ałmaty w zakresie kształcenia kadr naukowych (doktoraty) oraz nauczycielskich;
  - Fundacją „Perspektywy” w zakresie przygotowywania rankingów szkół ponadpodstawowych;
  - Komisją Kształcenia KRASP w zakresie opiniowania projektów aktów prawnych dotyczących regulacji systemu oświaty i wychowania.

Organizacja konferencji/cyklicznych imprez

Pracownicy Uczelni zaangażowani w pracę dydaktyczną na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki są uczestnikami oraz współorganizatorami wybranych licznych wydarzeń, spośród których wiele cieszy się dużym prestiżem w środowisku zewnętrznym. W przygotowanie i udział w nich włączani są także studenci, którzy dzięki temu nie tylko mają okazję do zapoznania się z najnowszymi wynikami badań, ale też nawiązania kontaktów z przedstawicielami innych ośrodków naukowych, organizacji pozarządowych etc. Poniżej znajdują się przykłady konferencji i cyklicznych imprez organizowanych przez pracowników i współpracowników Instytutu Pedagogiki:

- 14-15 września 2023 – konferencja naukowa pt. „Trajektorie rozwoju zdolności” (główny organizator: Zakład Metodologii i Pedagogiki Twórczości); konferencja stanowiła dobre miejsce do dzielenia się doświadczeniami i osiągnięciami, podczas której powstała przestrzeń do dyskusji naukowców z różnych środowisk akademickich. Wystąpienia prelegentów dotyczyły tematów, związanych z odkrywaniem i rozwojem zdolności (w tym twórczych) oraz drogami prowadzącymi do sukcesów lub przyczynami ich braku. W konferencji wzięli udział zarówno badacze z krajowych ośrodków naukowych, jak i goście zagraniczni; w obradach plenarnych wzięła udział m.in. Maria Mach – dyrektorka Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci. Poza prelekcjami naukowców i praktyków, konferencja stała się także przestrzenią do działań warsztatowych. W ramach konferencji odbył się panel naukowy skoncentrowany na młodych zdolnych ze szkół ponadpodstawowych, laureatach olimpiad krajowych i międzynarodowych oraz przedstawicielach młodzieżowych organizacji społecznych.
- 28-29 maja 2024 – konferencja naukowa pt. „Oblicza Wolontariatu w XXI wieku. Przyszłość pracy w edukacji – innowacja i inkluzja” (główny organizator: Zakład Pedagogiki Społecznej przy współpracy z innymi jednostkami Uczelni). Celem konferencji było wypracowanie rozwiązań dotyczących wolontariatu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytanie: Jak w obecnym czasie kształtuje się potrzeba działań wolontariackich w różnych grupach społecznych? Cenną inicjatywą, która współtowarzyszyła konferencji były Targi Pracy jako okazja dla jej uczestników do nawiązania kontaktów z różnymi organizacjami i instytucjami, które angażują się w działania wolontariackie lub oferują możliwość zatrudnienia w obszarach związanych z edukacją, innowacją oraz inkluzją społeczną. W targach uczestniczyło wiele organizacji z Ochoty i Warszawy, nie tylko oferujących praktyki czy zatrudnienie/współpracę, ale też próbujących pozyskać wolontariuszy do działań społecznych na terenie dzielnicy i całego miasta;
- OSPAR – niezwykle cenną inicjatywą jest trwająca od 26 lat organizacja OSPAR-u, czyli Ogólnopolskiej Sceny Prezentacji Artystycznych Realizacji, której inicjatorem i głównym organizatorem jest dr Mieczysław Sędzicki. Jest to przegląd twórczości artystycznej osób z placówek specjalnych – opiekuńczych, zakładów poprawczych, ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i instytucji wychowawczych. Celem przeglądu jest integracja społeczności ośrodków i nawiązanie współpracy ze studentami i kadrą naukowo-badawczą Uczelni;
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Cyberprzestrzeń i Światy Wirtualne – w roku 2025 odbyła się IX edycja tej konferencji o ugruntowanej renomie we wszystkich ośrodkach naukowych w Polsce zajmujących się mediami w edukacji. Konferencja podejmuje problematykę dotyczącą m. in. dydaktyki medialnej, przemian cywilizacyjnych i edukacyjnych we współczesnym świecie, kompetencji przyszłości, rozwoju nowych technologii i ich znaczenia dla edukacji, ryzykownego używania mediów, w tym uzależnień behawioralnych etc. W konferencji udział biorą przedstawiciele środowiska naukowego, organizacji pozarządowych (m. in. Fundacja Orange jako jeden ze stałych patronów wydarzenia), biznesu edukacyjnego, nauczyciele, studenci. Tegoroczną edycję objęły patronatami Ministerstwa Nauki, Edukacji i Cyfryzacji. Regularnymi gośćmi są członkowie Polskiego Komitetu ds. UNESCO, Polskiego Stowarzyszenia Janusza Korczaka, Polskiego Towarzystwa Technologii i Mediów Edukacyjnych etc. Pracownicy ZMiPT regularnie uczestniczą w konferencji jako przedstawiciele kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki. W bieżącym roku uczestnikami byli: Anna Róża Makaruk, Monika Rebizant, Alicja Baum, Maria Trzcńska-Król, Sergo Kuruliszwili i Mariusz Fila.

6.3. Współpraca w ramach realizacji praktyk studenckich

Realizacja przez studentów praktyk zgodnie z przygotowaną wcześniej dokumentacją

W ramach praktyk Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie buduje wspólnotę edukacyjną realizującą ideę partnerstwa między placówkami z otoczenia społeczno-gospodarczego i Uczelnią. Instytucje będące miejscem realizacji praktyk są zgodne z profilem specjalności i zapewniają realizację założonych efektów. Mając na uwadze realizację praktyk wysokiej jakości Uczelnia zawiera porozumienia z instytucjami, przedsiębiorstwami i organizacjami pozarządowymi. Ich lista jest dostępna na stronie w zakładce Współpraca z otoczeniem, współpraca w ramach praktyk (dostęp: <https://www.aps.edu.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-otoczeniem/wspolpraca-w-ramach-praktyk/podmioty-wspolpracujace-z-uczelnia/>). Aktualizowane wykazy instytucji są przesyłane do wszystkich opiekunów praktyk, aby zapewnić studentom wsparcie w zakresie poszukiwania miejsca praktyk, umożliwiającego optymalną realizację przewidzianych zadań i osiągnięcie efektów. Studenci nie muszą jednak wybierać wyłącznie spośród oferty podmiotów wskazanej przez Uczelnię. Ze względu na zróżnicowany charakter specjalności na kierunku pedagogika istnieje możliwość zaproponowania przez studentkę/studenta wybranego przez siebie miejsca praktyk. W razie potrzeby uczelniany opiekun praktyk włącza się w proces komunikacji w wybranym podmiocie i wspiera osobę pragnącą dostać się na praktyki do danej instytucji.

Studenci na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizują praktyki studenckie w różnych instytucjach i podmiotach o charakterze edukacyjnym; głównie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na terenie województwa mazowieckiego (w Warszawie, Piasecznie, Żyrardowie, Ząbkach, Zalesiu Górnym czy Legionowie), ale także w innych placówkach oświatowych na terenie kraju. Przykładowymi szkołami, w których studenci kierunku PZI realizują praktyki są: Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna „Wyjątkowy Uczeń”, LXXIII Liceum z Oddziałami Dwujęzycznymi w Warszawie, Szkoła Podstawowa nr 127 w Tczewie, Szkoła Podstawowa Montessori w Warszawie, Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Adama Mickiewicza w Piastowie, Zespół Szkół Licealnych i Technicznych nr 1 w Warszawie, II LO w Białymstoku.

Poza wyżej wymienionymi przykładami realizacji praktyk studenckich ważnym obszarem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest wsparcie APS w praktykach przez organizacje pozarządowe np.: Fundacja Centrum Wspierania Zdolności czy firmy „Chris” Turystyka i Rekreacja czy edukacyjna firma informatyczna: KidsCoder Lab.

Rada Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej ds. Praktyk

Od roku akademickiego 2020/2021 w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie funkcjonuje Rada Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej ds. Praktyk, powołana Zarządzeniem nr 178/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 14 kwietnia 2021 r. z późniejszymi zmianami. W skład Rady weszli przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, w tym instytucji ściśle współpracujących z pracownikami w zakresie realizacji kształcenia na kierunku pedagogika. Są to: Katarzyna Woś, Urszula Król (Muzeum Fryderyka Chopina przy Narodowym Instytucie Fryderyka Chopina), Anna Dziama (Centrum Nauki Kopernik), Irena Karpowicz (Fundacja Kluboteka Dojrzałego Człowieka), Wioletta Krzyżanowska (Szkoła Podstawowa nr 323 im. Polskich Olimpijczyków), Katarzyna Łagowska (Centrum Praw Kobiet), Urszula Mroczek (Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej oraz Ośrodki Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży „Etezza”), Ilona Prokop (Dom Pomocy Społecznej „KOMBATANT”), Anna Repelewicz-Iwaniuk (Biuro Pomocy i Projektów Społecznych m.st. Warszawy), Mirosław Sielatycki (Biuro Edukacji m.st. Warszawy), Grzegorz Wolff (Urząd Pracy m. st. Warszawy). Nadrzędne cele Rady ds. Praktyk to:

- wypracowanie modelu praktyk studenckich w APS;
- opiniowanie programów praktyk w celu zwiększenia korelacji z potrzebami rynku pracy;
- formułowanie zaleceń dotyczących podnoszenia jakości praktyk oraz doskonalenia w obszarze formalno-organizacyjnym;
- określanie zaleceń dotyczących wzmacniania współpracy uczelni z otoczeniem w zakresie praktyk;
- formułowanie rekomendacji w zakresie monitorowania praktyk.

W spotkaniach Rady, odbywających się nie rzadziej niż raz na kwartał, uczestniczyli przedstawiciele instytutów (w tym Instytutu Pedagogiki) i Samorządu. Rozwiązanie to miało na celu zapewnienie dostępu do informacji oraz implementację ustaleń. Dla instytucji oferujących wysoką jakość kształcenia i zaangażowanych w organizację praktyk przewidziano dyplomy, a dla opiekunów z ramienia instytucji – podziękowania. Zasady przyznawania dyplomów i podziękowań zostały wypracowane z członkami Rady i udostępnione z zakładce *Współpraca w ramach praktyk*. Podmioty zainteresowane współpracą z Uczelnią w zakresie praktyk (i szerszym) mają możliwość zgłoszenia się za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego we wspomnianej zakładce. Rozwiązanie to stanowi odpowiedź na potrzebę zgłaszana przez interesariuszy. W latach 2021-2022 we współpracy z Radą przygotowano badania diagnostyczne mające na celu zgromadzenie informacji o stanie realizacji praktyk. W proces badawczy zostały zaangażowane 3 grupy: studenci, opiekunowie uczelniani oraz przedstawiciele instytucji zapewniających możliwość realizacji praktyk studenckich. Zgodnie z przyjętym założeniem badania są realizowane co dwa lata. Ostatnią edycję zrealizowano na przełomie roku 2023-2024. Wyniki zostały przedstawiono w formie raportów i zaprezentowane podczas spotkania Rady oraz spotkań uczelnianej koordynator praktyk z opiekunami uczelnianymi i studentami. Raporty są dostępne na stronie Uczelni w zakładce *Współpraca w ramach praktyk* oraz w odpowiednich zespołach MS Teams. Należy podkreślić, że istnieje możliwość oceny praktyk przez studentów w celu udostępnienia informacji niezbędnej do organizowania praktyk wysokiej jakości w instytucjach i budowania nowoczesnych przez nie programów staży i praktyk. Przykładem jest przekazanie zanonimizowanych ocen praktyk w formie raportu do Warszawskiego Urzędu Pracy. Pracownicy ZMiPT, będący opiekunami praktyk studenckich na kierunku Pedagogiki Zdolności i Informatyki współpracują także bezpośrednio z wybranymi instytucjami czy organizacjami pozarządowymi, wspierając studentów w organizacji praktyk o charakterze pedagogicznym. Przykładem takiego rozwiązania jest Fundacja Centrum Wspierania Zdolności, w której dr Anna Róża Makaruk pełni funkcję członka Rady Fundacji.

6.4. Współpraca Koła Naukowego ROBOTECH

Studenckie Koło Naukowe ROBOTECH to przestrzeń dla pasjonatów robotyki i nowych technologii, którzy chcą rozwijać swoje umiejętności i dzielić się swoją wiedzą z innymi. Celem koła jest promowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, zdobywanie doświadczenia w praktycznych projektach oraz szerzenie pasji do nauki wśród dzieci i młodzieży. W ramach działalności koło naukowe prowadzi warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży, które w przystępny sposób wprowadzają najmłodszych w świat robotyki i nowych technologii oraz prowadzi szkolenia, prelekcje i praktyczne zajęcia dla naszych członków, rozwijając ich kompetencje techniczne. Członkami koła są studenci kierunku PZI, a opiekunką koła jest Justyna Wiśniewska z ZMiPT. Koło Naukowe ROBOTECH skupia studentów zainteresowanych nowoczesnymi technologiami w edukacji, w szczególności zastosowaniem robotyki, programowania i rozwiązań cyfrowych w rozwijaniu zdolności dzieci i młodzieży. Koło

realizuje zarówno działalność popularyzatorską, jak i naukowo-dydaktyczną, łączy wiedzę akademicką z praktyką pedagogiczną. Koło naukowe prowadzi współpracę z placówkami edukacyjnymi i instytucjami zewnętrznymi. Szkoły i placówki edukacyjne: LXIII LO im. Lajosa Kossutha w Warszawie – stała współpraca od 2022 roku – organizacja stoiska i warsztatów w ramach Ursynowskiego Festiwalu Nauki; Niebieska Szkoła Podstawowa w Warszawie – cykliczne warsztaty z robotyki i programowania prowadzone przez członków Koła w roku akademickim 2024/2025; Szkoła Podstawowa w Raszynie, Szkoła Podstawowa nr 85 im. Benito Juareza w Warszawie, Zespół Szkół Licealnych i Technicznych nr 1 w Warszawie. Koło prowadzi warsztaty z zakresu robotyki oraz zajęcia profilaktyczne nt. cyberprzemocy dla uczniów. Koło naukowe prowadzi współpracę z ośrodkami edukacji nieformalnej, organizacjami pozarządowymi i firmami branżowymi: Centrum Robotyki przy Szkole w Chmurze; organizacja warsztatów z zakresu elektroniki i Arduino, współpracuje z Kołem Naukowym „Zrób to Sam” Politechniki Warszawskiej na zasadzie wzajemnej wymiany doświadczeń – udział w wydarzeniach organizowanych przez PW oraz zapraszanie studentów PW na warsztaty w APS; SGP Systems – wsparcie organizacyjne wojewódzkiego etapu i finału Międzynarodowego Konkursu Programistycznego Baltie 2023; Fundacja KPMG – organizacja stoiska edukacyjnego w ramach finału konkursu *Digital Wizards 2025*; Science and Innovation Center sp. z o.o. Współpraca przy organizacji II Miejskiego Konkursu Informatycznego *Wola Koduje 2025*.

Koło prowadzi działania realizowane w ramach uczelni: współpraca z jednostkami organizacyjnymi Akademii Pedagogiki Specjalnej: z Samorządem Studentów – współorganizacja wydarzeń integracyjnych dla społeczności studenckiej i mieszkańców dzielnicy Ochota; z Zakładem Metodologii i Pedagogiki Twórczości – zaangażowanie członków Koła w organizację konferencji naukowej „Trajektorie rozwoju zdolności” (wydarzenia finansowanego ze środków MEiN, kierownik projektu: dr hab. J. Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS, współprowadzenie warsztatów w ramach projektu „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży” (projekt finansowany ze środków MEiN, kierownik projektu: dr Małgorzata Jabłonowska). Bierze udział w wydarzeniach naukowych i branżowych: Launch Event Programu Experience AI (Google) – wydarzenie promującym innowacje w zakresie sztucznej inteligencji w edukacji (luty 2025) oraz Konferencja „Edukacja aksjologiczna i wychowanie ku wartościom dzieci z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informatycznych” (KUL, maj 2025) – prezentacja dobrych praktyk wykorzystania nowych technologii w edukacji przez członków koła. Na początku roku akademickiego 2025/2026 Koło Naukowe ROBOTECH złożyło wniosek o finansowanie projektu „Robotyka i myślenie projektowe – kreatywna informatyka dla klas 6–8 w ramach programu ogłoszonego przez MNiSW „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”.

6.5. Opracowywanie i realizacja projektów edukacyjnych

Pracownicy IP realizujący program na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki realizują projekty edukacyjne we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z:

- Współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi – pracownicy Zakładu Metodologii i Pedagogiki Twórczości nawiązali współpracę z wybranymi szkołami ponadpodstawowymi m.in. w ramach projektu pt. „Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży”. W tym celu zawarto porozumienia w sprawie udziału szkół podstawowych w tym projekcie (Załącznik nr 7 do Zarządzenia Rektora APS nr 243/2021 z dnia 27 września 2021). Celem projektu była popularyzacja wiedzy z zakresu pedagogiki zdolności, umożliwiająca uczniom rozpoznawanie własnego potencjału w kontekście planów edukacyjnych i zawodowych. Uczestnikami byli uczniowie i uczennice szkół ponadpodstawowych klas 2-3 (licea) lub (3-4)

technika (łącznie 450 osób). Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II – Popularyzacja nauki”.

- Współpraca ze szkołami podstawowymi – w ramach projektu pt. “Kompetencje cyfrowe nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej” finansowanego ze środków wewnętrznych APS w 2025 r. Kierowniczka projektu dr Monika Rebizant nawiązała współpracę z wybranymi 6 warszawskimi szkołami podstawowymi (Szkoła Podstawowa nr 402, Szkoła Podstawowa nr 279 im. Batalionów AK Gustaw i Harnaś, Szkoła Podstawowa nr 401, Szkoła Podstawowa nr 375 im. Orłąt Lwowskich, Szkoła Podstawowa nr 143 im. Stefana Starzyńskiego, Szkoła Podstawowa nr 312 im. Ewy Szelburg-Zarembiny). Studenci kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki byli bezpośrednio zaangażowani w realizację projektu w ramach praktyk o charakterze pedagogicznym.

6.6. Konsultacje eksperckie i ekspertyzy

Ważnym obszarem dotyczącym współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są konsultacje metodyczne oraz ekspertyzy przygotowane przez pracowników IP, w tym pracowników kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki m.in przez:

- dr hab. Joannę Łukasiewicz-Wielebę: ekspert zewnętrzny z zakresu pedagogiki zdolności przy programie WARS i SAWA dla Biura Edukacji Urzędu m.st. Warszawy; kierowanie zespołem eksperckim naukowców z APS z ramach projektu „Klimatyczna Mapa Warszawy” (współpraca z Biurem Edukacji i Warszawską Radą Edukacyjną). Zespół realizował badania naukowe, niezbędne do odpowiedniego zaprojektowania i wdrożenia narzędzia wspierającego rekrutację do szkół ponadpodstawowych. Praca zakończyła się wdrożeniem <https://edukacja.um.warszawa.pl/klimatyczna-mapa-szkol>; konsultacje eksperckie dla Fundacji KPMG – wskazanie możliwych rozwiązań dotyczących organizacji konkursów przedmiotowych w Polsce, wskazanie kwestii problematycznych odnoszących się do motywacji oraz udziału w konkursie uczniów i uczennic zdolnych; wskazanie przykładów konkursów i podanie kontaktów do osób zajmujących się osobami uzdolnionymi informatycznie w Polsce (spotkanie z dyr. Fundacji, p. Emilią Gromadowska). Realizacja na zamówienie Fundacji KPMG ewaluacji konkursu Digital Wizards <https://kpmg.com/pl/pl/home/fundacja-kpmg/programy-dla-edukacji/digital-wizards.html> (czerwiec 2024). W procesie ewaluacji oraz opracowaniu raportu z niego uczestniczyło troje studentów APS. Poprowadzenie warsztatów dla dyrektorów szkół z Warmii i Mazur na zaproszenie fundacji (grudzień 2023); Sporządzenie ekspertyzy na temat programu stypendialnego SAPERE AUSO i dostosowania jego kryteriów do specyfiki rozwojowej dzieci i młodzieży uzdolnionej na zamówienie BE;
- dr hab. Aleksandrę Tłuściak-Deliowską: W 2023 roku przygotowanie dla Wydawnictwa Bloomsbury w ramach międzynarodowego projektu naukowego Bloomsbury Education and Childhood Studies tekstu eksperckiego dotyczącego polskiego kontekstu na temat: Management, Leadership and Governance, Section: Secondary Education; W 2021 bycie ekspertem w programie telewizyjnym „Pytanie na śniadanie” a rozmowa dotyczyła przemocy w szkole; W 2021 roku przygotowanie ekspertyzy na zlecenie MSCDN dotyczącej realizacji eksperymentu pedagogicznego „W poszukiwaniu źródeł sukcesu w procesie uczenia się i nauczania uczniów” prowadzonego w latach 2017-2020 w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 z Oddziałami Sportowymi im. Ireny Szewińskiej w Pułtusku;

- dra hab. Adama Solaka: główny ekspert merytoryczny ds. programu szkoleń z zakresu dostępności w projekcie: Projektowanie uniwersalne kluczem do dostępności POWR.03.04.00-00-KP13/21; oraz główny ekspert merytoryczny ds. wdrażania projektowania uniwersalnego w programach studiów w Projekcie Uniwersalne kierunki-uniwersalne społeczeństwo, POWR.03.05.00-00-PU19/9;
- dr Ewę Dudę: ekspert w projekcie „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 01.02 – 31.07.2019, 2020;
- dr Sylwię Galanciak: ekspert Sieci Edukacji Cyfrowej Komet@; ekspert w projekcie Key Engaging Educational Practices Used By Secondary School Teachers To Keep Connected With Their Students Following COVID-19 Pandemic (KEEP), Erasmus +, No NO. 2020-1-FR01-KA226-SCH-095580 (realizacja 2020-23); współautorka rekomendacji Modernizacyjna transformacja polskich szkół w środowisku cyfrowym w kontekście upowszechnienia rozwiązań sztucznej inteligencji – Rekomendacje Sekcji Edukacji Cyfrowej Komitetu Informatyki PAN (2023); współautorka rekomendacji III Kongresu Kompetencje Przyszłości: Ku nowej edukacji czasów transformacji cyfrowej (2022); współautorka rekomendacji Ogólnopolska Sieć Edukacyjna – czas na drugi etap. Rekomendacje ekspertów Sieci Edukacji Cyfrowej KOMET@ (2019);
- dr Marlenę Grzelak-Klus: jest członkiem jury konkursu dla innowatorów pedagogicznych MSCDN od 2020 roku. Szkoli nauczycieli biorących udział w pięciu Międzynarodowych Forach Nowatorstwa Pedagogicznego, które odbyły się odpowiednio w dniach 04-05 października 2018 r. w Warszawie i Pułtusku, 12-14 listopada 2019 r. w Wilnie, 30 września 2021 r. w Pułtusku, 16-17 listopada 2022 r. w Pułtusku oraz 15 listopada 2023 r. w Warszawie;
- dr Karolinę Żelazowską-Byczkowską: ekspertka, członkini zespołu autorów opracowujących podstawy programowe edukacji wczesnoszkolnej (dla klas 1-3 szkoły podstawowej). Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy (2025). Ekspertka, członkini zespołu opracowującego standardy kompetencji cyfrowych nauczycieli wychowania przedszkolnego w oparciu o wytyczne Komisji Europejskiej zawarte w Planie działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021-2027 MEiN/MEN (2023/2024). Członkini kapituły konkursu grantowego „Rosną z matematyką” oraz ekspertka konkursu grantowego „Razem w Klasie”.

Współpraca z otoczeniem na różnych poziomach stwarza nie tylko korzystne warunki do realizacji koncepcji kształcenia na kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki, ale także zapewnia dodatkowe możliwości dla rozwoju studentów i kadry zgodnie z aktualnymi rozwiązaniami i potrzebami społecznymi i gospodarczymi. Podmiotom z otoczenia zapewnia wsparcie merytoryczne, osadzenie w najnowszym dorobku naukowym oraz możliwości rozwoju i doskonalenia dla pracowników.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie uczelni, a zatem zarazem kierunków studiów proponowanych w instytutach, jest jednym z zadań strategicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Działania projakościowe na kierunku „pedagogika zdolności informatyki”, realizowane przez kadre akademicką, wpisują się bezpośrednio w politykę wzmacniania współpracy międzynarodowej oraz wspierania mobilności naukowo-dydaktycznej.

Niniejszy raport zawiera zestawienie i syntezę informacji dotyczących działań o charakterze międzynarodowym, podejmowanych w ramach kierunku przez kadre dydaktyczną oraz przez

studentów. Uwzględniono w szczególności: 1) udział wykładowców w konferencjach międzynarodowych, 2) publikacje o zasięgu międzynarodowym, 3) współpracę z zagranicznymi partnerami, 4) recenzowanie prac naukowych dla czasopism międzynarodowych 5) inne formy aktywności międzynarodowej, a także działania skierowane bezpośrednio do studentów.

Analiza działań w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia prowadzona jest na podstawie corocznych sprawozdań nauczycieli akademickich, ankiet oceniających realizację przedmiotów akademickich przez studentów oraz badań jakości kształcenia przeprowadzanych wśród studentów.

7.1. Konferencje międzynarodowe

Udział w konferencjach o zasięgu międzynarodowym odgrywa istotną rolę w rozwoju zawodowym kadry dydaktycznej.

Wykładowcy kierunku wzięli udział w ponad 25 wydarzeniach naukowych o charakterze międzynarodowym. Wśród nich znajdują się:

- IX Polsko-Ukraińskie Forum Naukowe (2022),
- Embodied and Situated Language Processing Conference, Francja (2025),
- 33rd European Congress of Psychiatry (2025),
- ECER 2024, Nikozja (Cypr),
- V Międzynarodowa Konferencja Psychologii Pozytywnej (2024),
- World Congress of Philosophy, Rzym (2024),
- VII Światowy Kongres Polonistów (2021)
- Williams College Conference, USA (2025).

Udział w tych wydarzeniach pozwalał nie tylko na prezentację wyników badań, lecz również na nawiązywanie relacji w międzynarodowych środowiskach akademickich a także zbieraniu informacji pozwalających na wzbogacenie treści realizowanych na kierunku przedmiotów.

7.2. Publikacje o charakterze międzynarodowym

Wykładowcy kierunku opublikowali łącznie 15 prac naukowych w czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Publikacje te ukazały się m.in. w:

- Psychology of Language and Communication,
- Language and Cognition,
- Acta Psychologica,
- Applied Psycholinguistics,
- British Journal of Psychology,
- European Education,
- International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies.

Wykładowcy kierunku przygotowywali publikacje we współpracy z naukowcami z Wielkiej Brytanii, Ukrainy, USA, Czech, Litwy oraz Malezji. Wszystkie miały charakter recenzowany i zostały przygotowane w językach obcych, głównie angielskim.

7.3. Współpraca z partnerami międzynarodowymi

W ramach umiędzynarodowienia procesu kształcenia, pracownicy kierunku współpracowali z partnerami zagranicznymi reprezentującymi 27 instytucji akademickich i edukacyjnych, pochodzących z takich krajów jak Niemcy, Dania, Austria, Ukraina, Czechy, Litwa, Cypr, USA, Włochy, Hiszpania, Grecja, Chorwacja, Rumunia, Turcja i Malezja.

Współpraca miała charakter naukowy, dydaktyczny, projektowy i ekspercki. Przykłady to:

- udział w 8 projektach Erasmus+ (KA2, KA1, KA154-YOU), m.in. DigiSkills, bEcoShip, Festival of Youth, wspólne badania z Northeastern Illinois University (USA),
- organizacja wizyt studyjnych z partnerami z Litwy i Ukrainy,
- wspólne publikacje i projekty z uczelniami z Wielkiej Brytanii,
- realizacja międzynarodowych projektów partnerskich dotyczących wykorzystania technologii w pracy pedagogów specjalnych, we współpracy z instytucjami z Włoch, Austrii, Grecji, Chorwacji, Hiszpanii, Turcji i Rumunii,
- wizyta studyjna, Lifelong Kindergarden, MIT Boston USA,
- udział w międzynarodowych programach grantowych z zakresu pedagogiki specjalnej, edukacji cyfrowej i nauk społecznych.

7.4. Recenzowanie dla czasopism międzynarodowych

W okresie ostatnich pięciu lat wykładowcy kierunku sporządzili ponad 40 recenzji naukowych dla czasopism o zasięgu międzynarodowym. Wśród czasopism znajdują się m.in.:

- Social Sciences,
- Behavioral Sciences,
- Problems of Education in the 21st Century,
- Sage Open,
- Education Sciences,
- Journal of Global Research in Education and Social Science,
- International Journal of Environmental Research and Public Health.

Recenzje te obejmowały artykuły z zakresu edukacji, psychologii, zdrowia publicznego i nauk społecznych.

7.5. Inne formy aktywności międzynarodowej

W działaniach wykładowców znalazły się również:

- mobilności pracownicze (np. Ghent University, University of Patras, NEIU),
- staże naukowe (USA, Grecja, Kazachstan, Ukraina),
- organizacja i udział w otwartych wykładach z udziałem profesorów wizytujących (USA, RPA, Norwegia),
- członkostwo w gremiach naukowych (np. Council of Educators in Polonia w Chicago),
- koordynacja projektów międzynarodowych w ramach programów Erasmus+, NAWA, Horizon Europe,
- organizacja konkursów programistycznych i warsztatów edukacyjnych z partnerami z Czech, Australii i USA.

7.6. Znaczenie działań umiędzynarodowienia dla jakości kształcenia

Aktywności spełniają wymagania dotyczące warunków i sposobów podnoszenia umiędzynarodowienia, stanowiąc kompleksowy system „działań projakościowych” obejmujący publikacje, mobilności pracownicze i projekty badawcze.

Działania projakościowe związane z umiędzynarodowieniem przyczyniają się do systematycznego rozwoju kadry akademickiej oraz podnoszenia jakości procesu kształcenia na kierunku „pedagogika zdolności informatyki”. Pracownicy wykorzystują doświadczenia zdobyte w ramach mobilności i współpracy międzynarodowej w pracy dydaktycznej, wdrażając nowe metody, perspektywy oraz materiały edukacyjne.

Udział w międzynarodowych projektach i obecność w globalnym obiegu naukowym przekładają się na aktualność treści programowych oraz rozwój kompetencji międzykulturowych studentów.

Szczegółowe informacje na temat działań o charakterze międzynarodowym podejmowanych przez wykładowców zostały zawarte w dokumentacji – w profilach nauczycieli akademickich.

7.7. Studenci i aktywności międzynarodowe

W analizowanym okresie na kierunku studiowało czterech studentów cudzoziemców. Dwóch z nich – Oleksandr Stetsenko (rekrutacja 2022/23) oraz Yeva Koval (rekrutacja 2023/24) – kontynuuje naukę.

Studenci kierunku aktywnie uczestniczyli w działaniach o charakterze międzynarodowym, w tym:

- organizacja i prowadzenie warsztatów podczas konferencji z udziałem gości zagranicznych (Koło Naukowe RoboTech),
- wsparcie organizacyjne etapu wojewódzkiego oraz udział w finale Międzynarodowego Konkursu Programistycznego Baltie 2023,
- udział dwóch studentów w międzynarodowym projekcie Erasmus+ pt. *European and international youth mobilized together for solidarity* (KA154-YOU – 2022 Youth Participation Activities),
- udział studentów II roku w prezentacji online nt. narzędzi do analizy tekstu cyfrowego i wideo, prowadzonej przez dra Christiana Herftera z Uniwersytetu w Lipsku.

Ponadto 26 czerwca 2025 roku odbyła się wizyta przedstawicieli francuskiej organizacji Secours populaire français. Spotkanie miało charakter informacyjno-konsultacyjny i służyło wymianie doświadczeń w zakresie edukacji, działań społecznych oraz współpracy międzynarodowej. W spotkaniu wzięli udział studenci kierunku.

Brak uczestnictwa studentów w programach mobilności akademickiej jest wynikiem swoistości programu kształcenia oraz niewielkiej liczby studentów – w każdym roku akademickim naukę na kierunku rozpoczyna nie więcej niż 25 osób.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Akademia wspiera swoich studentów kierunku pedagogika zdolności i informatyki w funkcjonowaniu, rozwiązywaniu różnorodnych problemów, planowaniu i realizowaniu swojego rozwoju w procesie kształcenia począwszy od procedury rekrutacyjnej, a skończywszy na procedurze dyplomowania. Najważniejszą rolę odgrywa tu budowanie bezpośrednich, opartych na zaufaniu i współpracy relacji student – nauczyciel akademicki oraz uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb studentów.

Wspieraniu motywacji studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w nauce służą następujące inicjatywy:

- system stypendiów naukowych dla studentów osiągających wysokie wyniki w nauce;
- konkurs Rektora na najlepszą pracę dyplomową;
- możliwość podjęcia studiów w systemie indywidualnej organizacji studiów;
- możliwość podjęcia studiów w systemie indywidualnego programu kształcenia dla studentów osiągających wysokie wyniki w nauce, pragnących w sposób zindywidualizowany rozwijać i poszerzać swoje kompetencje.

Oprócz opieki merytorycznej, działań motywacyjnych, inspiracji rozwojowych organizowanych w trakcie studiowania studenci kierunku pedagogika zdolności i informatyki mogą korzystać ze wsparcia wykładowców w trakcie dyżurów odbywających się 2 razy w tygodniu dla studentów stacjonarnych oraz 2 razy w czasie semestru dla studentów niestacjonarnych (dyżury weekendowe). Możliwość kontaktu z wykładowcami zapewnia studentom także platforma USOS oraz aplikacja MS Teams. Do dyspozycji studentów są również służbowe adresy e-mail, o których informacja znajduje się na stronach APS oraz podawana jest na zajęciach.

Co roku z grona wykładowców powoływani są doradcy studentów dla poszczególnych roczników. Powołany doradca pełni tę funkcję przez cały okres kształcenia. Studenci uzyskują od opiekunów wsparcie w rozwiązywaniu pojawiających się problemów w toku ich studiów.

Sytuacje problemowe, skargi i wnioski płynące ze strony studentów rozpatrywane są również bezpośrednio przez dyrektora studiów. Studenci mają możliwość złożyć wniosek lub skargę w formie pisemnej oraz osobiście w trakcie dyżurów dyrekcji. Odwołanie od decyzji studenci składają do Rektora.

Rozpatrywaniem skarg i wniosków zajmuje się również Zarząd Samorządu Studentów APS. Członkowie samorządu przyjmują wnioski drogą mailową. Pełnią również dyżury od poniedziałku do piątku oraz w weekendy (z myślą o studentach studiów niestacjonarnych). Samorząd studentów, który tworzą wszyscy studenci Akademii Pedagogiki Specjalnej stanowi niezależną reprezentację społeczności akademickiej i jej interesów na terenie Uczelni. Do zadań Samorządu należy między innymi:

- reprezentowanie interesów studentów w Akademii jak i na zewnątrz Akademii;
- obrona praw studentów Akademii;
- popieranie i realizacja naukowych, kulturalnych, sportowych, turystycznych i innych inicjatyw studenckich;
- uczestniczenie w podejmowaniu decyzji w zakresie spraw Akademii;
- współdecydowanie z władzami Akademii w sprawach związanych z pomocą materialną dla studentów, procesem kształcenia i wychowywania w Akademii.

Organami Samorządu Studentów APS są: Rada Studentów; Zarząd; Komisja Wyborcza Sąd Koleżeński i Odwoławczy Sąd Koleżeński.

W ramach Samorządu Studentów APS działa 5 komisji programowych:

- Komisja Dydaktyczna (dbałość o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w Akademii, reprezentowanie i promowanie edukacyjnych potrzeb studentów);
- Komisja Kultury (organizowanie przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym i rozrywkowym);
- Komisja ds. Promocji i Współpracy (pozyskiwanie partnerów, sponsorów i patronów medialnych);
- Komisja Regulaminowa (tworzenie i uaktualnianie regulaminów obowiązujących na Uczelni);
- Komisja ds. Uczelnianych Organizacji Studenckich (koordynowanie działalności Uczelnianych Organizacji Studenckich, reprezentowanie organizacji wobec władz Uczelni, opiniowanie i przedstawianie Radzie wniosków na temat przydziału funduszy na statutową działalność Uczelnianych Organizacji Studenckich).

Senatorowie studenci zasiadają w Komisjach Senackich, Komisjach Dyscyplinarnych oraz w Radzie Bibliotecznej, reprezentując w nich interesy studentów APS i dbając o ich prawa.

Wsparcie studentów kierunku pedagogika zdolności i informatyki odbywa się na kilku poziomach. Jest nakierowane przede wszystkim na rozwój naukowy, rozwijanie kompetencji i zaangażowania zawodowego, a także rozwój osobowości i gotowości do uczenia się i doskonalenia, przygotowania do pracy naukowo-badawczej. Wsparcie dostosowane jest do różnych potrzeb studentów, co uwzględnia Regulamin studiów, stanowiący załącznik do Uchwały nr 725/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 24 kwietnia 2024 r. roku (zwany dalej Regulaminem studiów APS), obowiązuje od roku akademickiego 2024/2025. Zawarte w nim są informacje dotyczące m.in. organizacji studiów, praw, obowiązków i odpowiedzialności studenta, warunków i trybu odbywania zajęć dydaktycznych, w tym studiów według Indywidualnego Programu Studiów i Indywidualnej Organizacji Studiów, zaliczania zajęć, trybu i zasad udzielania urlopów i usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach, pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami, zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz przyznawania nagród i wyróżnień (dostępny dla studentów na stronie www.aps.edu.pl w zakładce Studenci).

8.1. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia

Studenci kierunku pedagogika zdolności i informatyki, podobnie jak studenci innych kierunków w APS, są informowani o systemie wsparcia na stronie APS (www.aps.edu.pl w zakładce Studenci > Wsparcie studentów). Informacji udzielają również doradcy studentów (każdy rocznik ma swojego doradcę, ich wykaz znajduje się na stronie APS). Powyższe informacje przekazywane są również podczas dnia adaptacyjnego dla I roku studiów, zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Informacji na temat wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w kwestii akademików czy pomocy materialnej udziela również Samorząd Studencki oraz Biuro Pomocy Materialnej i Dyplomowania (czynne codziennie). Szczegółowe informacje dotyczące dostępności zamieszczone są również na stronie APS (<http://www.aps.edu.pl/uczelnia/deklaracja-dostepnosci/>). Zawarto tam m.in. informacje na temat dostępności strony internetowej i dostępności architektonicznej. Uczelnia zapewnia dostępność swojej strony internetowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Oświadczenie w sprawie dostępności ma zastosowanie do strony internetowej www.aps.edu.pl.

8.2. Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami

Zapisy dotyczące osób z niepełnosprawnościami uwzględnione są w misji i statucie Uczelni, Regulaminie studiów oraz innych regulaminach w części dotyczącej wspierania studentów ze szczególnymi potrzebami. Wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami lub ze szczególnymi potrzebami wymagającymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych zagwarantowane jest w *Regulaminie stwarzania studentom z niepełnosprawnościami lub ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych* (Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 377/2022 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1września 2022 r.). W Uczelni aktywnie pracuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, mgr Wojciech Polak. Pomoc studentom z niepełnosprawnościami oferowana przez APS ma na celu wyrównanie szans i umożliwienie im pełnego uczestnictwa w zajęciach. Podejście do studentów z niepełnosprawnościami jest indywidualne, a wsparcie dobierane do ich szczególnych potrzeb. Studenci niepełnosprawni mają możliwość ubiegania się o indywidualne rozwiązania problemów związanych z ich kształceniem. Wśród różnych udogodnień warto wymienić możliwości:

- nagrywanie zajęć (po złożeniu przez studenta deklaracji o wykorzystaniu zarejestrowanego materiału wyłącznie na użytek własny, na podstawie której otrzymuje stosowne pozwolenie na rejestrację zajęć);
- otrzymanie w formie pisemnej lub elektronicznej materiałów dydaktycznych od prowadzącego zajęcia, uzyskanie wsparcia asystenta w zajęciach dydaktycznych;
- uzyskanie pomocy asystenta naukowo-metodycznego (działanie regulowane odrębnymi przepisami);
- wsparcie tłumacza języka migowego;
- dostosowanie form zaliczeń do potrzeb i możliwości studenta (np. zmiana formy zaliczenia z pisemnej na ustną, czy z grupowej na indywidualną);
- indywidualną organizację studiów, korzystanie z będącego w dyspozycji uczelni sprzętu specjalistycznego ułatwiającego dostęp do informacji i zajęć;
- korzystanie z urządzeń wspomagających własnych lub wypożyczonych z APS zgodnie z regulaminem wypożyczalni sprzętu specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnościami;
- inną niezbędną i racjonalną pomoc zapewniającą wyrównywanie szans edukacyjnych.

Równolegle wykładowcy zostali uwrażliwieni na metodykę pracy dydaktycznej z osobami z niepełnosprawnością i jako przykład takich działań można podać przygotowanie przez studentów z Samorządu Studenckiego dokumentów ze wskazówkami dla nauczycieli akademickich dotyczącymi zajęć z osobami z niepełnosprawnością mowy, ze studentami niesłyszącymi i niedosłyszącymi oraz niewidomymi i słabowidzącymi. Studenci z niepełnosprawnościami mogą także ubiegać się o wsparcie w zakresie pomocy w zdobywaniu materiałów dydaktycznych niezbędnych do studiowania oraz stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami (stypendium dla osób niepełnosprawnych w rozumieniu Ustawy).

Ponadto uczelnia wspiera studentów z niepełnosprawnością, zapewniając:

- dostęp do bibliotek cyfrowych,
- dostosowany sprzęt (sprzęt komputerowy, dostosowany sprzęt do ćwiczeń),
- dostosowane lektoraty z języka obcego,
- transport specjalistyczny,

- wsparcie asystentów wspierających,
- wsparcie Akademickiej Poradni Psychologicznej (korzystanie z pomocy objęte jest poufnością).

Zapisy dotyczące osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami uwzględnione zostały w paragrafie 14, 24 oraz 32 obowiązującego Regulaminu studiowania w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (Załącznik nr 1 do uchwały nr 725/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 24 kwietnia 2024 r.). Ponadto wsparcie studentom z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami jest udzielane zgodnie z obowiązującym w Uczelni Regulaminem stwarzania studentom z niepełnosprawnościami lub ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych.

Studenci z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami są wspierani przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Pełnomocnik dostępny jest dla studentów od poniedziałku do piątku w biurze znajdującym się na terenie APS, jak również istnieje możliwość kontaktu drogą mailową, telefoniczną oraz zdalnie poprzez aplikację MS Teams.

Studenci będący osobami z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami mogą ubiegać się o dostosowanie warunków odbywania studiów do ich szczególnych potrzeb w tym rodzaju niepełnosprawności.

W tabeli poniżej przedstawiono informacje o liczbie studentów z aktualnym orzeczeniem o niepełnosprawności studiujących w APS.

Tabela 55. Liczba studentów PPW z aktualnym orzeczeniem o niepełnosprawności studiujących w APS

Rok akademicki	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
2019/2020	2	1
2020/2021	4	1
2021/2022	5	2
2022/2023	7	5
2023/2024	11	4
2024/2025	102	25
2025/2026	87	26

Jednym z działań wspierających studentów z niepełnosprawnościami jest realizacja projektu „W nowe 100lecie APS nowe do100sowanie”, którego celem było zwiększenie dostępności Uczelni dla osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach projektu powołano Radę ds. dostępności, która opracowała ankietę skierowaną do wszystkich studentów po to, by uzyskać sugestie odnośnie dostępności Akademii w zakresach: architektonicznym, cyfrowym, informacyjno-komunikacyjnym. W Uczelni na bieżąco dostosowywana jest przestrzeń do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami.

W ramach projektu została wprowadzona także funkcja asystenta naukowo-metodycznego do wsparcia procesu dydaktycznego, która poszerza ofertę wsparcia studenta ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami w Akademii. Funkcję tę może pełnić pracownik Akademii

posiadający wiedzę i kompetencje z zakresu zgłoszonego do konsultacji przez studenta. Działanie asystenta naukowo-metodycznego regulowane są odrębnym Regulaminem – Załącznik nr 1 Zarządzenia Rektora APS nr 133/2021 z dnia 27 stycznia 2021r.).

Pracownicy mogli poszerzać swoją wiedzę na temat pracy ze studentem z różnego rodzaju szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, poprzez uczestnictwo w projekcie „Doskonałość dydaktyczna uczelni” realizowanym na podstawie umowy z Ministerstwem Edukacji i Nauki (umowa nr MEiN /2022/DIR/1821). Część warsztatów w ramach tego projektu poświęcona była poszerzaniu świadomości wykładowców na temat pracy ze studentem z niepełnosprawnościami, by umożliwić im pełne uczestnictwo w zajęciach.

8.3. Wsparcie organizacyjne i materialno-bytowe w procesie studiowania

Indywidualny Program Studiów (IPS)

Studiowanie według IPS (§ 13 Regulaminu studiów APS) polega na rozszerzeniu efektów uczenia się w ramach studiowanego kierunku, bądź w wyniku udziału studenta w projektach badawczych. Jest to możliwość skierowana do studentów o wysokiej średniej, chcących w sposób indywidualny, pod opieką samodzielnego pracownika naukowego realizować program studiów uzupełniony o wybrane przedmioty fakultatywne poszerzające efekty uczenia się i/lub udział w projektach badawczych.

Indywidualna Organizacja Studiów (IOS)

Według Regulaminu studiów APS (§ 14), student może ubiegać się o indywidualną organizację studiów. Przyznaje się go studentowi, który nie może realizować zajęć według obowiązującego planu z powodu: realizacji różnic programowych, powtarzania przedmiotów, studiowania drugiego kierunku lub na innej uczelni, ważnych wydarzeń życiowych, szczególnych potrzeb, w tym niepełnosprawności lub choroby przewlekłej lub innej potrzeby określonej w Ustawie o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240, z późn. zm.). Student dostaje wówczas pozwolenie na realizację przedmiotów wymaganych programem studiów według indywidualnego planu (najczęściej w różnych grupach). Akademia jest otwarta na indywidualizowanie procesu kształcenia dla studentów znajdujących się w nowych sytuacjach życiowych, np. w przypadku rodzicielstwa, studiujących młodych matek, studentów odczuwających następstwa zdrowotne pandemii lub przedłużającego się stanu obniżonej kondycji psychicznej (stanów depresyjnych).

Programy mobilności międzynarodowej Erasmus+

Program edukacyjnej wymiany międzynarodowej Erasmus+ skierowany jest do studentów APS, którzy spełniają wymogi określone w programie. Program ten wspiera mobilność ponadnarodową również studentów z niepełnosprawnościami i w trudnej sytuacji materialnej. Studenci otrzymujący stypendium socjalne w związku z trudną sytuacją materialną oraz studenci z niepełnosprawnościami kwalifikują się do Programu jako „osoby z mniejszymi szansami”. Głównym celem programu jest podniesienie kompetencji zawodowych i kluczowych studentów poprzez zrealizowanie części programu kształcenia w zagranicznej uczelni. Szczegółowe informacje dotyczące kryteriów, harmonogramu, formularzy, listy uczelni partnerskich i rekrutacji obu programów znajdują się na stronie uczelni (www.aps.edu.pl w zakładce Studenci > Erasmus+ studenci APS).

Studenci w trudnej sytuacji materialnej mogą liczyć na wsparcie finansowe lub rzeczowe ze strony Uczelni:

Stypendia z funduszy pomocy materialnej

W Uczelni funkcjonuje Biuro Pomocy Materialnej i Dyplomowania, które organizuje m. in. wsparcie w obszarze udzielania studentom stypendiów. Studentów obowiązuje Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów (Zarządzenie nr 527/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 511/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej oraz trybu i kryteriów ich przyznawania dla studentów Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). Pomoc materialną może otrzymać student, który spełnia warunki określone w Ustawie i Regulaminie. Z Funduszu student może ubiegać się o przyznanie następujących świadczeń: a) stypendium socjalnego; b) stypendium dla osób niepełnosprawnych; c) stypendium rektora i d) zapomogi (Regulamin i niezbędne informacje dostępne na stronie Uczelni www.aps.edu.pl w Zakładce Studenci > Wsparcie dla studentów).

Stypendium rektora

Studenci o wybitnych osiągnięciach naukowych, sportowych czy artystycznych oraz mający wysoką średnią ocen, mogą ubiegać się o stypendium rektora. Zasady przyznawania stypendium określa ww. Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i Zarządzenie Nr 55/2020 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 października 2020 r. w sprawie kryteriów oceny działalności naukowej, artystycznej i sportowej studenta uprawniających do ubiegania się o przyznanie stypendium rektora (Dokumenty i niezbędne informacje dostępne są na stronie Uczelni www.aps.edu.pl w Zakładce Studenci > Wsparcie dla studentów).

Stypendium ministra

Stypendium Ministerstwa Edukacji i Nauki może otrzymać student wykazujący się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi. Warunki ubiegania się o stypendium ministra regulują przepisy ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (niezbędne informacje dostępne są na stronie Uczelni www.aps.edu.pl w Zakładce Studenci > Wsparcie dla studentów).

Akademiki

Za pośrednictwem Biura Pomocy Materialnej i Dyplomowania studenci mają możliwość ubiegania się o zakwaterowanie w Domu Studenta. Pierwszeństwo przyznania miejsca w DS przysługuje studentowi, któremu codzienny dojazd do Akademii uniemożliwiałby lub w znacznym stopniu utrudniał studiowanie i który znajduje się w trudnej sytuacji materialnej (niezbędne informacje dostępne są na stronie Uczelni www.aps.edu.pl w Zakładce Studenci > Wsparcie dla studentów).

Studenci w trudnej sytuacji życiowej mogą korzystać z bezpłatnych porad prawnych i wsparcia psychologicznego w zorganizowanych przez Akademię poradniach:

Akademicka Poradnia Psychologiczna (APP)

W Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie od 2015 roku działa Akademicka Poradnia Psychologiczna (APP) w obszarze wszechstronnego wsparcia udzielanego

studentom. Poradnia udziela bezpłatnej pomocy psychologicznej studentkom i studentom wszystkich kierunków studiów stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych APS w postaci konsultacji psychologicznych, poradnictwa psychologicznego, interwencji kryzysowej, warsztatów psychoedukacyjnych, psychoterapii indywidualnej, psychoterapii grupowej. Porady udzielane są pięć razy w tygodniu, a w okresie wakacyjnym Poradnia pracuje zdalnie. Na stronie Poradni dostępne są także materiały edukacyjne dla zainteresowanych (artykuły naukowe, teksty, porady). Poradnią kieruje dr Lidia Zabłocka-Żytka (Instytut Psychologii) (niezbędne informacje dostępne są na stronie Uczelni www.aps.edu.pl w Zakładce Studenci > Wsparcie dla studentów).

Akademicka Poradnia Prawna dla Studentek i Studentów APS

Studenci APS, którzy ze względu na swoją sytuację materialną nie są w stanie skorzystać z odpłatnej pomocy prawnej adwokata lub radcy prawnego, mogą skorzystać z pomocy dwóch prawniczek, pracownic badawczo-dydaktycznych Zakładu Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej Instytutu Pedagogiki. Poradnia świadczy konsultacje prawne, prowadzi wykłady akademickie, udostępnia materiały edukacyjne oraz angażuje studentki i studentów do aktywnego zaangażowania się w problematykę prawną poprzez ogłaszane konkursy. Terminy dyżurów oraz kontakt podane są na stronie Uczelni (www.aps.edu.pl w Zakładce Studenci > Wsparcie dla studentów).

Wsparcie działalności naukowej studentów

Wsparcie rozwoju naukowego studentów odbywa się poprzez umożliwianie im brania czynnego udziału w projektach naukowych i popularyzatorskich realizowanych przez Instytut Pedagogiki oraz poprzez zaangażowanie w prace dwóch studenckich kół naukowych.

1. *Koło Naukowe Robotyki i Nowych Technologii „RoboTech”* zajmuje się poszerzaniem wiedzy na temat robotyki jak i informatyki, oraz ich zastosowań w edukacji. Celem jest kształcenie studentów w zakresie korzystania z najnowszych technologii i zdobywanie nowego doświadczenia. Misją KN jest otwartość na nowe projekty oraz współpracy, które pozwolą studentom poznać nowe, interesujące rozwiązania oraz ludzi, z którymi mogą wymienić się wiedzą i doświadczeniem. Zespół KN ma dostęp do bogatego wachlarza najnowocześniejszego sprzętu, od mniejszych i większych robotów edukacyjnych aż po gogle VR. Przewodniczącą jest studentka Julia Zagroba, a opiekę naukową sprawują dr Anna Róża Makaruk i dr Justyna Wiśniewska z Instytutu Pedagogiki.
2. *Koło Naukowe Ekologii „EKO APS”* zrzesza studentów interesujących się zagadnieniami z dziedziny wspierania proekologicznego podejścia w Akademii i poza nią, promowaniem postawy ekologicznej, a przy tym rozwijaniem swojej wiedzy i zainteresowań z różnych innych płaszczyzn m.in. z dziedziny filozofii, globalistycznego podejścia, a nawet mody „no waste”. Przewodniczącą KN jest studentka Alicja Sztormowska, a jego opiekunami naukowymi są dr Ewa Duda Instytut Pedagogiki i dr Piotr Rosół (Instytut Filozofii i Socjologii).

Pracownicy jednostek sprawujących opiekę nad kołami naukowymi wspierają studentów w działalności zawodowej, tworząc przestrzeń podczas zajęć dydaktycznych oraz pozadydaktycznych do rozwijania zainteresowań i umiejętności pracy badawczo-naukowej.

Studenci mają możliwość zdobywania kompetencji badawczych podczas realizacji prac dyplomowych licencjackich i magisterskich oraz zajęć z przedmiotu *Projekt badawczy specjalnościowy* (studia II stopnia). Ich opiekunami naukowymi są nauczyciele mający doświadczenie w projektowaniu, realizacji i upowszechnianiu badań w czasopismach naukowych i w ramach grantów badawczych. Pod czujnym mentorskim okiem nauczycieli, studenci biorą udział w (1) opracowaniu i krytycznej dyskusji koncepcji projektu, wpisującego się w obszary tematyczne studiowanej specjalności, (2)

przygotowywaniu narzędzia badawczego (i ewentualnie materiałów pomocniczych), (3) realizacji projektu w terenie, (4) porządkowaniu, weryfikacji i analizie zebranego materiału oraz (5) opracowywaniu raportu z działania wraz z prezentacją z realizacji projektu. Najlepsze projekty uzyskują rekomendację upowszechnienia podczas konferencji lub jako komunikat z badań w czasopiśmie naukowym. Kompetencje organizacyjne odnoszące się do wydarzeń naukowych, studenci mają okazję nabywać będąc włączanymi w proces współtworzenia i obsługi konferencji.

8.4. Wsparcie w kontynuowaniu kształcenia i wchodzeniu na rynek pracy

Studenci pedagogiki zdolności i informatyki I stopnia mogą kontynuować studia na II stopniu zarówno w trybie stacjonarnym, a po uzyskaniu tytułu zawodowego magistra – po spełnieniu odpowiednich wymagań – w Szkole Doktorskiej.

We wchodzeniu na rynek pracy szczególnie przydatne są praktyki zawodowe. Łączny wymiar praktyk studenckich na kierunku pedagogika zdolności i informatyki na studiach pierwszego stopnia wynosi 150 godzin (Praktyka asystencko-pedagogiczna w zakresie pracy wychowawczej pedagoga szkolnego – 30 godzin na I roku, praktyka asystencko-dydaktyczna nauczania technologii informacyjnej/informatyki w szkole lub innej instytucji edukacyjnej – 60 godzin na II roku, praktyka pedagogiczna w zakresie pracy wychowawczej pedagoga szkolnego – 60 godzin na III roku), natomiast na studiach drugiego stopnia 120 godzin, w podziale: praktyka zawodowa – dyplomowa w szkole – 60 godzin na I roku i praktyka u pedagoga szkolnego – 60 godzin na II roku. Zasady odbywania praktyk określone są w "Regulaminie praktyk studenckich" (Regulamin oraz inne niezbędne dokumenty dla studentów i pracowników w obszarze praktyk dostępne są na stronie Uczelni www.aps.edu.pl w zakładce Studenci > Przebieg studiów >> Praktyki). Oferta praktyk jest rozwijana poprzez podpisywanie porozumień w sprawie realizacji praktyk z placówkami edukacyjnymi, urzędami pracy, placówkami szkolno-wychowawczymi, instytucjami pomocy społecznej, opiekuńczymi, wychowawczymi, dydaktycznymi, resocjalizacyjnymi, penitencjarnymi itd. W uczelni działa Biuro Organizacji Studiów i Praktyk, które umożliwia studentom nawiązanie kontaktu między studentami a instytucjami. Studenci poszczególnych specjalności mają przydzielonego Opiekuna praktyk – są nimi wykładowcy prowadzący przedmioty specjalnościowe.

8.5. Różne rodzaje aktywności studentów

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie jest uczelnią sprzyjającą realizowaniu przez studentów różnych rodzajów aktywności, odpowiadających ich potrzebom: sportowym, artystycznym czy organizacyjnym.

W uczelni działa od wielu lat Akademicki Związek Sportowy, w ramach którego studenci i studentki mogą uczestniczyć w spotkaniach sekcji piłki siatkowej kobiet. Obowiązkowe zajęcia na I roku z wychowania fizycznego pozwalają studentom na wybór określonej formy zajęć: aerobik, siłownia czy gry zespołowe. Nasi studenci uczestniczą w różnych rozgrywkach i zawodach, zdobywając nagrody drużynowe i indywidualne.

Od kilku lat prężnie działa Chór Akademii Pedagogiki Specjalnej „APSurd”, któremu z ramienia studentów przewodniczy Małgorzata Jagła oraz Reprezentacyjny Zespół Wokalno-Instrumentalny Regimentum: „R.Z.W.I.R.”- przewodnicząca Zuzanna Szczęsna. Obie organizacje zrzeszają najbardziej utalentowanych muzycznie i aktorsko studentów. Opiekę artystyczno-metodyczną sprawują mgr Adam Pietruszka (dyrygent i kompozytor dzieł sceniczno-wokalnych) we współpracy z dr Magdaleną Ostolską (autorką tekstów, scenariuszy, reżyserką i nauczycielem emisji głosu). Zespoły uświetniają swoim profesjonalnie przygotowanym repertuarem najważniejsze wydarzenia Akademii.

Na terenie uczelni prężnie działają koła naukowe z różnych kierunków, zapraszające w swoje struktury studentów z całej Uczelni. Dzięki przynależności i działalności w kołach naukowych, studenci mogą realizować swoje pasje i zainteresowania, nierzadko mając możliwość uczestniczenia w badaniach i konferencjach.

Studenci pedagogiki zdolności i informatyki zaangażowani są w akcje informacyjne oraz promowanie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie poprzez udział w Dniach Otwartych APS.

8.6. Dostęp do wykwalifikowanej kadry administracyjnej

Sprawami kształcenia w APS zajmuje się Prorektor ds. Kształcenia. Do zadań Prorektora należy w szczególności nadzór w zakresie: organizacji studiów, planów i programów studiów, procesu zapewniania jakości kształcenia, praktyk zawodowych studentów, tworzenia nowych kierunków studiów i specjalności, studiów podyplomowych, oraz kursów dokształcających i szkoleń, działalności studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających i szkoleń w Akademii, obsady zajęć i obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich; rozpatrywanie odwołań i wydawanie decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach studentów związanych z tokiem studiów na poziomie drugiej instancji, w oparciu o stosowne upoważnienie zgodne z wymogami Kodeksu postępowania administracyjnego otrzymane od Rektora; współpraca z jednostkami pozauczelnianymi w zakresie kształcenia oraz zapewniania jakości kształcenia; współpraca z Senacką Komisją ds. Kształcenia i Spraw Studenckich; współpraca z dyrektorami studiów i Kwestorem w zakresie ustalania opłat za studia i zajęcia dydaktyczne; dysponowanie, we współpracy z samorządem studenckim, funduszem materialnym i własnym funduszem stypendialnym Akademii oraz rozpatrywanie odwołań studentów od decyzji Komisji Stypendialnej w oparciu o stosowne upoważnienie zgodne z wymogami Kodeksu postępowania administracyjnego otrzymane od Rektora; współpraca z Zarządem Samorządu Studenckiego w zakresie określonym w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym oraz regulacjach wewnętrznych; rejestracja organizacji studenckich; przyjmowanie rocznych sprawozdań z działalności organizacji studenckich.

Kadra administracyjna wspierająca studentów w procesie kształcenia składa się z pracowników z wykształceniem wyższym i średnim, z wieloletnim doświadczeniem, którzy w swojej pracy nieustająco podnoszą kwalifikacje i służą pomocą nie tylko studentom, ale także młodszym, mniej doświadczonym pracownikom. Zakres zadań i odpowiedzialności jednostek administracyjnych oraz ich pracowników reguluje Regulamin organizacyjny APS (załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 15/2024 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 września 2024 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego APS). System obsługi administracyjnej studentów znajduje się w pionie organizacyjnym Prorektora ds. kształcenia i składa się następujących jednostek:

Zespół ds. Dostępności i Zróżnicowanych Potrzeb – do jego zadań należy w szczególności: informowanie kandydatów o rodzaju udogodnień, wsparcia, stypendiach itp.; rejestracja studentów i indywidualne ustalenie wsparcia; rejestracja studentów z niepełnosprawnościami w bazie USOS, aktualizacja dokumentacji; wydawanie studentom zgód na nagrywanie wykładów, wraz z deklaracjami dotyczącymi praw autorskich; współpraca z Biurem Planowania Kształcenia w zakresie dostosowania planów zajęć dla studentów w dostępnych salach, zmniejszonej liczby okienek, ograniczonej możliwości przemieszczania się itp.; koordynowanie transportu specjalistycznego dla studentów lub wydawanie stosownych zezwoleń na wjazd na parking Akademii; przydzielanie, koordynowanie działań tłumaczy języka migowego; przydzielanie, koordynowanie lektoratów z języka obcego dla studentów

z wadą słuchu i wadą wzroku; koordynowanie działań asystentów osób z niepełnosprawnościami; zbieranie dokumentacji, pomoc w wypełnianiu wniosków, zbieranie wniosków do stypendiów specjalnych; pomoc w wypełnianiu wniosków do innych stypendiów, zapomóg, programów PFRON itp.; wsparcie doradcze w sytuacjach trudnych lub konfliktowych zarówno dla studentów, jak wykładowców; przygotowywanie i wprowadzanie do bazy POL-on informacji w zakresie doktorantów z niepełnosprawnościami; doradzanie przy pisaniu i składaniu wniosków, opiniowanie pism i podań do władz Akademii, kierowników jednostek lub nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia; ustalanie form dostosowania egzaminów i zaliczeń (zmiana formy i terminów egzaminów i zaliczeń, udział jako asystent podczas egzaminu), zwiększenia absencji, wydłużenia sesji egzaminacyjnej itp.; nawiązywanie współpracy z innymi pełnomocnikami lub biurami BON innych uczelni celem wymiany doświadczeń, dobrych praktyk, doradztwa itp.; przygotowywanie umówi rozliczanie rachunków bądź faktur za wszystkie działania w tym umówi rachunków za działania asystentów, tłumaczy języka migowego, lektoratów z języka obcego, porad psychologicznych, faktur za transport specjalistyczny lub innych zajęć; wnioskowanie o finansowanie niezbędnych urządzeń i wyposażenia uczelni; współpraca z pełnomocnikiem programu ERASMUS w zakresie kwalifikacji i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami do programu ERASMUS+ (POWER); przekazywanie studentom z niepełnosprawnościami w postaci newslettera istotnych informacji, m.in. nowych form wsparcia na uczelni, przypomnienie o terminach składania wniosków o stypendia, możliwości uczestniczenia w badaniach, np. do prac dyplomowych studentów lub w badaniach naukowych prowadzonych na uczelni z zakresu niepełnosprawności, dystrybucja szkoleń, staży, informacji o programach wsparcia i ofert pracy skierowanych bezpośrednio do studentów/absolwentów z niepełnosprawnościami. W skład Zespołu ds. Dostępności i Zróżnicowanych Potrzeb wchodzi m.in. Pełnomocnik Rektora ds. dostępności i zróżnicowanych potrzeb.

Biuro Obsługi Osób Studiujących (BOOS) – do jego zadań należy w szczególności: współpraca z dyrektorami studiów w zakresie spraw związanych z przebiegiem studiów (m.in. seminaria, fakultety, nostryfikacje); przyjęcie z Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej kompletu dokumentów osób przyjętych w wyniku rekrutacji na I rok studiów w danym roku akademickim; sprawdzanie kompletności dokumentów przyjętych od Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej; transport danych kandydatów z systemu IRK do systemu USOS i nadanie numerów albumów; zlecenie wydruku ELS i przedłużanie ważności ELS; prowadzenie dokumentacji przebiegu studiów w formie papierowej i elektronicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami; przygotowanie i wydanie studentom różnego rodzaju zaświadczeń; prowadzenie korespondencji ze studentami w sprawach dotyczących przebiegu studiów; monitorowanie i kontrola wnoszenia opłat za studia (zgodnie z procedurą obsługi modułu opłat za usługi edukacyjne w USOS); sporządzanie obowiązujących statystyk i sprawozdawczości w zakresie organizacji i przebiegu studiów (w tym w systemie POL-on); przygotowanie akt i niezbędnej dokumentacji do egzaminu dyplomowego; przekazanie do archiwum akt studentów skreślonych; przygotowanie projektów aktów normatywnych dotyczących zakresu działania biura.

Biuro Organizacji Studiów i Praktyk (BOSiP) – do jego zadań należy: wsparcie działań projakościowych (statystyki, zestawienia, monitorowanie postępów w uzupełnianiu zawartości sylabusów przedmiotów w systemie USOS (studia wyższe, studia podyplomowe i szkoła doktorska); obsługa administracyjna Centrum Doskonalenia Dydaktycznego (CDD), w szczególności: obsługa administracyjna szkoleń, obsługa administracyjna rekrutacji pracowników do udziału w szkoleniach wewnętrznych, seminariach, konferencjach etc. związanych z obszarem doskonalenia dydaktyki akademickiej;

weryfikacja formalna materiałów potrzebnych do otwarcia studiów wyższych, podyplomowych i kursów; współpraca z dyrektorem Centrum Kształcenia i dyrektorami studiów w zakresie prowadzenia dokumentacji powoływania i likwidacji kierunków studiów wyższych, podyplomowych i kursów, zatwierdzania i modyfikowania programów; uruchamianiem kolejnych edycji studiów podyplomowych i kursów, w tym powoływania kierowników studiów podyplomowych i kursów; prowadzenie spraw związanych z praktykami studenckimi i hospitacjami we współpracy z koordynatorem praktyk, opiekunami i kierownikami praktyk, kierownikami studiów podyplomowych i kursów; prowadzenie rejestru i przyjmowanie sprawozdawczości uczelnianych organizacji studenckich; prowadzenie sprawozdawczości dotyczącej działalności biura, m.in. POL-on, GUS, Wojskowe Centrum Rekrutacji; sporządzanie zestawień na potrzeby kierownictwa Akademii; archiwizacja sporządzonej dokumentacji.

Zespół ds. Rekrutacji – do zadań zespołu należy: udzielanie informacji kandydatom na studia wyższe, studia podyplomowe i kursy (w przypadku studiów wyższych – poza okresem prac Komisji Rekrutacyjnej); współpraca z właściwymi jednostkami w zakresie opracowywania aktów prawnych dotyczących rekrutacji na studia wyższe, podyplomowe i kursy; współpraca z Komisją Rekrutacyjną, dyrektorami studiów oraz kierownikami studiów podyplomowych i kursów w sprawach związanych z ofertą edukacyjną oraz aktualizacją strony internetowej i systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK); aktualizacja oferty edukacyjnej studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz kursów w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK); obsługa systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) we współpracy z Biurem Aplikacji Komputerowych w zakresie studiów podyplomowych, kursów oraz studiów wyższych (poza okresem prac Komisji Rekrutacyjnej); aktualizacja strony internetowej w części dotyczącej rekrutacji na studia wyższe, studia podyplomowe i kursy; prowadzenie sprawozdawczości dotyczącej procesu rekrutacji na studia wyższe, studia podyplomowe i kursy, m.in. Nawigator edukacji, ranking Perspektyw, ankieta EN-1; przygotowywanie materiałów w zakresie rekrutacji na potrzeby promocji; archiwizowanie sporządzonej dokumentacji.

Biuro Pomocy Materialnej i Dyplomowania – do jego zadań należy: obsługa stypendiów dla studentów i doktorantów z funduszu pomocy materialnej: przygotowanie projektów aktów normatywnych dotyczących pomocy materialnej, gromadzenie dokumentacji, sprawdzanie poprawności złożonych dokumentów oraz obliczanie wysokości dochodu, sporządzanie list wypłat stypendiów dla studentów i doktorantów, przygotowanie i wydawanie decyzji administracyjnych, prowadzenie rejestrów decyzji administracyjnych; obsługa stypendiów doktoranckich: przygotowanie projektów aktów normatywnych dotyczących stypendiów doktoranckich, gromadzenie dokumentacji, sporządzanie list wypłat stypendiów, przygotowanie decyzji administracyjnych, prowadzenie rejestrów decyzji administracyjnych, obsługa Programu Stypendialnego dla Polonii w ramach Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej: rozdział stypendiów na podstawie skierowań z NAWA, sporządzanie list wypłat stypendiów, sporządzanie semestralnych sprawozdań dla NAWA; obsługa studenta kończącego studia: przygotowanie projektów aktów normatywnych dotyczących absolwentów, wprowadzanie danych dotyczących egzaminu dyplomowego/magisterskiego do dyplomu i suplementu, drukowanie i wydawanie dyplomów i suplementów, prowadzenie księgi dyplomów, przekazywanie dokumentacji absolwentów do archiwizacji; a ponadto: prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem miejsc w domach studenckich, sporządzanie obowiązujących statystyk i sprawozdawczości w zakresie stypendiów i absolwentów, bieżąca obsługa absolwentów, prowadzenie ewidencji i gospodarki drukami ścisłego zarachowania pobieranych z magazynu Akademii, aktualizacja informacji dotyczących

stypendiów i absolwentów na stronie internetowej Akademii. Działania związane z obsługą stypendiów dla studentów z funduszu stypendialnego tj. przygotowanie projektów aktów normatywnych dotyczących pomocy materialnej, w tym gromadzenie dokumentacji, sprawdzanie poprawności złożonych dokumentów oraz wniosków o stypendia prowadzone są we współpracy z Samorządem Studenckim.

Biuro Planowania Kształcenia – do jego zadań należy: planowanie kształcenia: przygotowywanie obsady pedagogicznej dla poszczególnych lat studiów we współpracy z dyrektorami instytutów, kierownikami katedr, zakładów oraz pracowni, przygotowywanie kart obciążeń dydaktycznych dla nauczycieli akademickich, opracowywanie semestralnych/rocznych rozkładów zajęć dydaktycznych dla studiów I i II stopnia, jednolitych studiów magisterskich, studiów III stopnia/szkoły doktorskie (z wyłączeniem studiów podyplomowych) z uwzględnieniem podziału na grupy wykładowe, ćwiczeniowe oraz wykorzystanie pomieszczeń dydaktycznych; organizacja kształcenia: bieżące uaktualnianie obsady oraz zmiany w planach, współpraca z nauczycielami akademickimi w sprawie ustalania zajęć, hospitacji, seminariów, przygotowywanie wykazu obciążeń sal dydaktycznych, zamieszczenie na stronie internetowej Akademii rozkładów zajęć, wykazów odwołanych zajęć oraz innych informacji związanych z tokiem kształcenia, umieszczanie rozkładów zajęć w USOS i ich bieżąca aktualizacja dla studiów stacjonarnych, doktoranckich i niestacjonarnych, przyjmowanie oraz przechowywanie dokumentacji osobowej (podanie o zatrudnienie, kopie dyplomów, CV) nauczycieli akademickich zatrudnianych na umowy cywilnoprawne, sporządzanie i rozliczanie umów cywilnoprawnych na przeprowadzenie zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i doktoranckich/szkołach doktorskich, wydawanie zaświadczeń o przebiegu i okresie zatrudnienia pracowników zatrudnianych na umowy cywilnoprawne; a ponadto: rezerwacja sal dla studiów podyplomowych, na konferencje, na zebrania kół naukowych oraz przekazywanie informacji w tym zakresie do Działu Administracyjnego i Działu Informatyczno-Medialnego, sporządzanie zestawień dla potrzeb kierownictwa Akademii oraz sprawozdawczości w zakresie obciążeń dydaktycznych, gromadzenie składanych na koniec roku akademickiego indywidualnych kart zrealizowanego obciążenia dydaktycznego oraz kart obciążenia dydaktycznego na następny rok akademicki, rozliczanie pensum pracowników badawczo-dydaktycznych Akademii, przygotowywanie listy wynagrodzeń godzin ponadwymiarowych pracownikom dydaktycznym i badawczo-dydaktycznym Akademii, rozliczanie zajęć realizowanych przez uczestników studiów doktoranckich Akademii w ramach praktyk doktoranckich, archiwizacja dokumentów.

Koordinator praktyk – do zadań uczelnianego koordynatora praktyk należy: współtworzenie strategii realizacji praktyk studenckich w Uczelni oraz sprawowanie merytorycznego nadzoru nad ich przebiegiem, nadzór nad przestrzeganiem procedury składania programów praktyk (sylabusów) przez opiekunów praktyk z ramienia Uczelni oraz ocena merytoryczna tych programów, współdziałanie z opiekunami praktyk z ramienia Uczelni w zakresie kontroli przebiegu realizacji praktyk poszczególnych specjalności, nadzór nad kompletowaniem dokumentacji niezbędnej do opracowania sprawozdania dla rozliczeń finansowych wszystkich praktyk za dany rok akademicki, współpraca z dyrektorami/kierownikami placówek przyjmujących studentów na praktyki, Studenckim Biurem Wolontariatu APS i innymi jednostkami, jak też nawiązywanie współpracy z placówkami zgłaszającymi swoje zainteresowanie przyjmowaniem studentów na praktyki, przygotowywanie wzorów i treści porozumień lub umów zawieranych z placówkami, w których odbywają się praktyki (zakładami pracy).

Biuro Aplikacji Komputerowych – do jego zadań należy m.in.: administrowanie systemem USOS oraz aplikacjami powiązаныmi, wdrażanie nowych aplikacji oraz modułów funkcjonalnych w ramach projektu USOS; administrowanie aplikacjami wspierającymi obsługę toku studiów; współpraca z Działem Informatyczno-Medialnym w zakresie integracji uczelnianych systemów informatycznych; zarządzanie uprawnieniami użytkowników uczelnianych systemów informatycznych obsługiwanych przez Biuro; zapewnienie wsparcia użytkownikom uczelnianych systemów informatycznych, w tym szkolenia dla użytkowników; promowanie oraz wdrażanie nowych rozwiązań informatycznych wspierających funkcjonowanie Akademii; monitorowanie bezpieczeństwa eksploatowanych oraz wdrażanych rozwiązań teleinformatycznych; przygotowywanie uczelnianych rejestracji dla studentów i nadzór techniczny nad ich przebiegiem; wprowadzanie do systemu USOS nowych planów: kodowanie przedmiotów, definiowanie etapów kształcenia, aktualizacja słowników (dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich); generowanie protokołów zaliczeń i egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych (dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich); współpraca z innymi jednostkami w zakresie obsługi oraz rozwoju aplikacji komputerowych.

8.7. Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów

Studenci składają wnioski na odpowiednich, dostępnych na stronie uczelni formularzach lub elektronicznie przez system USOS, do Biura Obsługi Osób Studiujących (BOOS). Po opisaniu przez pracowników biura, wszelkie skargi i wnioski studentów trafiają najpierw do doradcy studentów, a następnie do Dyrektora Studiów odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji w sprawach studenckich. Jeśli i w tym przypadku nie dojdzie do satysfakcjonującego rozwiązania, sprawa jest przekazywana w ostateczności do Prorektora ds. Kształcenia.

Przedstawiciele studentów – członkowie Zarządu Samorządu Studentów uczestniczą w posiedzeniach uczelnianych gremiów: Senatu, komisjach senackich, w tym spotykającej się raz w miesiącu Komisji Kształcenia. Uczestnictwo ich w obradach stwarza także okazję do zgłaszania wszelkich uwag dotyczących studiowania.

Możliwość składania skarg i wniosków daje również przeprowadzane w każdym semestrze badanie ankietowe. W zamieszczonych w systemie USOS ankietach, dotyczących zajęć jest miejsce na wpisywanie komentarzy. Wyniki są przedmiotem analiz zarówno w Instytucie Pedagogiki (na poziomie kierownika Zakładu oraz Dyrektora Instytutu), jak i na szczeblu Prorektora ds. Kształcenia. W przypadku negatywnych ocen kierownik Zakładu zobligowany jest do podjęcia rozmowy z pracownikiem w celu wyjaśnienia sytuacji i rozwiązania problemu.

W przypadku gdy skargi studentów dotyczą prowadzenia zajęć, możliwe jest również przeprowadzenie hospitacji w trybie interwencyjnym, zakończonej przygotowaniem protokołu z uwagami, komentarzami i zaleceniami dla prowadzącego. W przypadku gdyby doszło, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami prawnymi, do rażącego naruszenia zasad prowadzenia zajęć nauczyciel niezwłocznie odsuwany jest od ich prowadzenia.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów

W Uczelni podejmowane są działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów. Studenci mają obowiązkowe szkolenie z Bezpieczeństwa i Higieny Pracy. W każdym semestrze uczelnia przeprowadza alarm przeciwpożarowy, mający na celu przeciwdziałanie procedur zarządzających sytuacją kryzysową. Procedura przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji opisana jest w Zarządzeniu nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej (tj. zasad przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). Na jej mocy powołana jest Komisja ds. Przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji w APS, która zajmuje się zgłaszanymi przez pracowników i studentów sprawami dotyczącymi dyskryminacji i mobbingu. Studenci, ofiary mobbingu i/lub dyskryminacji mogą szukać pomocy w Akademickiej Poradni Psychologicznej, prowadzonej przez doświadczonych terapeutów, pracowników Instytutu Psychologii APS oraz w Poradni Prawnej, w której porad udzielają prawniczki, pracowniczki badawczo-dydaktyczne jednostki prowadzącej kierunek. Kodeks Etyki Studenta Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (Załącznik do Uchwały Nr 178/11-12 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 20 czerwca 2012 r.), umieszczony na stronie uczelni (www.aps.edu.pl zakładka Studenci > Kodeks etyki studentów) określa, jakie zachowania studentów są uznawane za właściwe i wyrażające szacunek wobec drugiego człowieka, co stanowi jedną z kluczowych wartości wpisanych w misję Uczelni.

8.9. Sposoby doskonalenia systemu wsparcia

Różnorodne formy wsparcia studentów były przedmiotem cyklicznych analiz prowadzonych w ramach Wewnętrznego Systemu zapewniania jakości kształcenia. Od października 2024 niektóre z zadań będą realizowane w ramach Instytutów – dla kierunku pedagogika zdolności i informatyki w Instytucie Pedagogiki. Dotychczas przygotowywane Raporty UZ ds. WSZJK zawierające diagnozę stanu obecnego i zalecenia dotyczące doskonalenia systemu wsparcia zamieszczane były na stronie internetowej APS w zakładce Kształcenie. APS stara się również reagować na bieżąco na sugestie płynące od studentów, jak również dba o wprowadzanie w systemie wsparcia zmian związanych z modyfikacją obowiązującego prawa.

Ponad to system wspierania i motywowania studentów monitorowany jest na bieżąco przez Samorząd Studentów, który przez działania Zarządu Studentów uczestniczącego w uczelnianych komisjach ma prawo do wnoszenia opinii i inicjatyw sprzyjających funkcjonowaniu studentów w APS.

Rekomendacje płynące z różnych gremiów Akademii stanowią podstawę do wdrażania nowych rozwiązań w tych zakresach, za co odpowiadają Dyrektorzy Studiów oraz Prorektor ds. Kształcenia.

Wszelkie informacje dotyczące wsparcia studentów APS zawarte są na stronie internetowej uczelni (www.aps.edu.pl zakładka Studenci).

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Transparentność i dostępność informacji

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej realizuje politykę informacyjną z uwzględnieniem zasady transparentności i pełnego dostępu do informacji wszystkich zainteresowanych – zarówno społeczności akademickiej, podmiotów zewnętrznych, jak i przyszłych studentów i studentek. Wszelkie informacje na temat programów studiów, warunków ich realizacji, osiągniętych rezultatów i prowadzonej działalności spełniają kryterium dostępności dla osób o szczególnych potrzebach, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami (Dz. U z 2019 r., poz. 1696).

Realizacji polityki informacyjnej służy funkcjonowanie strony internetowej Uczelni (www.aps.edu.pl), systemu USOS (<https://usosweb.aps.edu.pl/>), Internetowej Rekrutacji Kandydatów

(IRK)(<https://rekrutacja.aps.edu.pl/pl/>), Biuletynu Informacji Publicznej (<http://bip.aps.edu.pl/>) oraz wewnętrznej sieci intranetowej (<http://www.aps.edu.pl/pracownicy/intranet/>).

Uczelnia realizuje obowiązki wynikające z ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji (Dz. U z 2001 r., Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.). Ważną rolę w zakresie polityki informacyjnej prowadzonej przez Uczelnię odgrywa współpraca z mediami oraz aktywność w mediach społecznościowych. Informacje o rekrutacji, programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach są w pełni dostępne i sprofilowane zgodnie z potrzebami określonych grup odbiorców, np. aktualnych i przyszłych studentek i studentów.

9.2. Dostępność informacji dla kandydatów

Zasady rekrutacji, wymogi rekrutacyjne oraz zestaw efektów kształcenia na kierunku pedagogika zdolności i informatyki udostępniany jest kandydatom w systemie IRK oraz jest zamieszczony na stronie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w zakładce: <http://www.aps.edu.pl/rekrutacja/pedagogika/>

W zakładce: [Akademia Pedagogiki Specjalnej – Rekrutacja](#) znajdują się ogólne informacje o kierunku, odniesienie do Internetowego Systemu Rekrutacji (i wymaganiach wobec kandydatów), informacji o wykładowcach, programie studiów i zakładanych efektach uczenia się. Tam też można obejrzeć krótkie filmy promujące kierunek.

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej zapewnia kandydatom łatwy i przejrzysty dostęp do informacji o kierunku pedagogika. Dzięki klarownej strukturze informacji, w tym prezentacji programu studiów, sylwetek wykładowców oraz zakładanych efektów uczenia się, kandydaci mogą kompleksowo zapoznać się z ofertą edukacyjną. Taka organizacja informacji wspiera proces rekrutacji i odpowiada na różnorodne potrzeby przyszłych studentów.

9.3. Wsparcie i komunikacja dla studentek i studentów

W zakładce: Studenci: <http://www.aps.edu.pl/studenci/> znajdują się informacje dla obecnych studentów i studentek. Informacje te obejmują m. in. program kształcenia, bieżące plany zajęć, możliwości rozwoju i wsparcia, informacje o praktykach studenckich, możliwości wymiany międzynarodowej, samorządzie studentów, kołach naukowych i inne. Informacje te są na bieżąco aktualizowane i poprawiane zgodnie z potrzebami obecnych studentów i studentek.

Studenci i studentki wszystkich kierunków, w tym pedagogiki zdolności i informatyki oraz pracownicy Uczelni korzystają z systemu USOS. W zakładkach systemu USOS dedykowanych poszczególnym przedmiotom znajdują się sylabusy zawierające szczegółowy spis efektów kształcenia oraz planowanych metod ich weryfikacji, opis przedmiotu wraz z problematyką zajęć oraz listą lektur. W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 w sylabusach szczegółowo uwzględniono zasady prowadzenia zajęć oraz zasady zaliczania przedmiotów w formie zdalnej, z wykorzystaniem m.in. MS Teams, umieszczono linki do poszczególnych zespołów utworzonych przez osoby prowadzące poszczególne zajęcia.

9.4. Wsparcie pracowniczek i pracowników Uczelni

Z kolei w internetowym systemie Archiwum Prac Dyplomowych (APD) – zakładka: <https://apd.aps.edu.pl/> znajdują się dane dotyczące prac dyplomowych, pliki prac, raporty z systemu antyplagiatowego, recenzje prac, protokoły z obron. Studenci mają dostęp do szczegółowych informacji odnośnie przygotowanych przez nich prac.

Pracownicy Uczelni korzystają z Intranetu APS <http://www.aps.edu.pl/pracownicy/> intranet/ jako bazy publikującej stanowione w Akademii prawo wewnętrzne, opisy procedur działania organów

statutowych Akademii, instrukcje i druki wewnętrzne oraz rozsyłane elektronicznie do poszczególnych pracowników newslettery i inne wiadomości tekstowe na konta pocztowe.

Pracownicy oraz studenci otrzymują na bieżąco informacje na temat korzystania z aktualizowanych aplikacji i narzędzi internetowych, m.in. za pośrednictwem poczty elektronicznej. W latach akademickich 2019/2020 oraz 2022/2023 przeprowadzono we wszystkich instytutach Uczelni certyfikowane szkolenie z Zarządzania bezpieczeństwem informacji w APS z udziałem specjalistów zewnętrznych, obowiązkowe dla kadry. Takie szkolenie powtórzono w listopadzie 2025 roku z udziałem ekspertów wewnętrznych.

Strona internetowa uczelni posiada funkcjonalne zakładki ułatwiające dostęp do wybranych informacji, co umożliwia wszystkim interesariuszom wewnętrznym, jak i zewnętrznym dostęp do przejrzystych i wyczerpujących danych. W roku akademickim 2019/2020 wprowadzono zmiany na stronie internetowej APS wynikające ze zmiany struktury uczelni na skutek ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.). A w roku akademickim 2025/2026 wprowadza się zmiany poprawiające funkcjonalność i przejrzystość strony.

W zakładce Instytut Pedagogiki: [Akademia Pedagogiki Specjalnej – Instytut Pedagogiki](#) znajdują się ogólne i szczegółowe informacje charakteryzujące Instytut odpowiedzialny za kierunek studiów pedagogika zdolności i informatyki: sylwetki naukowe pracowników Instytutu, informacje bieżące o działalności naukowej, projektowej, o piśmie prowadzonym w Instytucie, mediach społecznościowych Instytutu i inne. Informacje te są regularnie aktualizowane.

Wszystkie uchwały i zarządzenia wydawane w Uczelni, również te odnoszące się do aktualnych programów studiów, regulaminu studiów publikowane są również w Biuletynie Informacji Publicznej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej <http://bip.aps.edu.pl/>.

9.5. Ewaluacja i doskonalenie polityki informacyjnej

Na temat funkcjonowania polityki informacyjnej APS interesariusze wewnętrzni mogli do roku 2024 wypowiedzieć się w trakcie prowadzonych badań ewaluacyjnych, a także mogli przysyłać wszelkie uwagi, skargi, wnioski, refleksje oraz propozycje doskonalenia tejże polityki na skrzynkę kontaktową jakosc@aps.edu.pl. Co ważne, w latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 na stronie Uczelni w zakładce Covid-19 publikowane były zarówno Zasady bezpieczeństwa związane z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2, jak i wszystkie akty prawa wewnętrznego dotyczące organizacji kształcenia w warunkach zapobiegania Covid-19, ustanowione przez Uczelnię. Podobnie, w zakładce <http://www.aps.edu.pl/studenci/ksztalcenie-zdalne/> znalazły się informacje na temat aktywacji konta Office 365 w Uczelni oraz szczegółowa instrukcja MS Teams, ułatwiająca studentom i studentkom korzystanie z niej.

W celu stałego podnoszenia jakości i dostępności publikowanych treści, Akademia utworzyła zespół osób zaangażowanych w publikowanie informacji w mediach („Redaktorzy stron www”) i w ramach tego zespołu odbywają się szkolenia (zdalne i z udziałem osobistym, prowadzone przez uczelnianych specjalistów oraz zaproszonych praktyków z zewnątrz – ostatnie, wiosną 2024, prowadzone przez autorów medialnego wizerunku Portów Lotniczych w Warszawie). Obecnie nowy zespół rektorski pracuje nad nową koncepcją polityki informacyjnej APS (w szczególności nad profesjonalizacją tej działalności).

Podsumowując, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku pedagogika oraz uzyskiwanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego

kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi informatycznych, takich jak system USOS, Internetowa Rekrutacja Kandydatów, Biuletyn Informacji Publicznej oraz strona internetowa Uczelni, umożliwia szybkie i intuicyjne dotarcie do potrzebnych informacji. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i studentki oraz inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen podlegają analizie i są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Program studiów i źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach

Zasadniczym celem budowania i skutecznego realizowania polityki jakości w APS jest systematyczne doskonalenie jakości kształcenia akademickiego. Osiągnięciu tego celu służy Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) wprowadzony w 2010 roku Uchwałą nr 88/09-10 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 15 września. W związku ze zmianami organizacyjnymi w Uczelni (zniesienie funkcjonowania wydziałów) konieczne było znowelizowanie zasad funkcjonowania i organizacji WSZJK. Nowe zasady wprowadzono w życie Zarządzeniem nr 240/2019 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 października 2019 roku. Kolejne zmiany doskonalące i obecnie obowiązujące zasady działania oraz organizacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wprowadzono Zarządzeniem nr 474/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 czerwca 2023 r. (na podstawie § 15 ust. 2 pkt. 13 oraz § 73 ust. 2 pkt. 2 Statutu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, stanowiącego załącznik do uchwały Senatu APS nr 167/2019 z dnia 16 maja 2019 r., oraz § 1 ust. 3 oraz § 2 ust. 4 Uchwały nr 88/09-10 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z 15 października 2010 roku).

W roku akademickim 2024/25 nowy zespół rektorski podjął działania zmierzające do aktualizacji polityki jakości w Uczelni zgodnie z Uchwałą nr 16/2024 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Polityki Zapewniania Jakości Kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

W ubiegłych latach (2011-2024) Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia prowadził stały monitoring, systematyczną ocenę stanu rzeczy oraz działania doskonalące i innowacyjne w zakresie następujących obszarów:

1. Ocena i monitoring organizacji i warunków materialnych procesu kształcenia:

- bazy materialnej, a w szczególności: infrastrukturę dydaktyczną; bazę lokalową i wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych we wspomaganie dydaktyki; stan zasobów i dostępność pomocy naukowych (w tym zasobów bibliotecznych), informatycznych, audiowizualnych; stan zaplecza socjalnego;
- organizacji zajęć dydaktycznych i konsultacji: struktura planów zajęć; liczebność grup wykładowych, ćwiczeniowych i seminaryjnych;
- proporcji w zakresie liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów;
- dostępności kontaktów z nauczycielami akademickimi, władzami i obsługą administracyjną procesu kształcenia;
- systemu gromadzenia i wykorzystywania informacji o procesie kształcenia: USOS – funkcjonalność USOS i sposób wykorzystywania jego możliwości komunikacyjnych; umiejętność korzystania z systemu USOS – studentów, kadry.

2. Ocena i monitoring planów i programów kształcenia:
  - konstrukcji planów i programów nauczania rozpatrywaną w kontekście ich spójności z sylwetką absolwenta oraz deskryptorami efektów uczenia się;
  - procedury budowania, zatwierdzania, modyfikowania planów i programów studiów;
  - realizacji procedur dotyczących planów i programów kształcenia;
  - oceny wartości realizowanych zajęć dokonywaną przez studentów w kontekście ich efektywności dla rozwoju zawodowego i osobistego;
  - dobór metod dydaktycznych;
  - zasad oceniania studentów i obiektywizacji egzaminów;
  - jakości prac dyplomowych i kryteriów ich oceny;
  - sposobów prowadzenia i dokumentowania weryfikacji efektów uczenia się.
3. Ocena i monitoring rozwoju potencjału osób uczestniczących w procesie kształcenia:
  - jakości naukowo-dydaktyczną kadry i sposoby doskonalenia;
  - satysfakcji zawodową kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej;
  - oczekiwań i zadowolenia ze studiów studentów;
  - relacji interpersonalnych (oczekiwane i realnie istniejące) pomiędzy nauczycielami akademickimi, studentami i pracownikami administracji zaangażowanymi w proces kształcenia.
4. Ocena i monitoring spójności kształcenia i uzyskiwanych kwalifikacji zawodowych z potrzebami rynku pracy:
  - przygotowania praktycznego studentów w trakcie studiów (w miejscu praktyk);
  - udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia i dostosowywanie kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy;
  - badania ocen osiągniętego przygotowania zawodowego absolwentów i ich losów zawodowych.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 474/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 1 czerwca 2023 r. § 2 do realizacji zadań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia zobowiązane były:

- Uczelniany Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Zespół powoływał Rektor, wg zasady reprezentacji każdego Instytutu oraz każdej grupy interesariuszy wewnętrznych (tj. nauczycieli akademickich, pracowników administracji, studentów i doktorantów). Do zadań Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia należało: określanie strategii zapewniania jakości kształcenia w APS i przedstawianie jej Rektorowi; określenie zadań planowanych w danym roku akademickim; określanie formy corocznego raportu samooceny; gromadzenie i analizowanie informacji na temat stanu jakości kształcenia w Uczelni; opracowanie na podstawie zebranych informacji – raportu zawierającego wnioski, wskazania i zalecenia dotyczące zapewniania jakości kształcenia oraz rekomendacji dla Rektora, udostępnienie wyników oraz wskazań i zaleceń społeczności APS (raporty podawane do wiadomości publicznej w wersji elektronicznej na stronie APS w zakładce Kształcenie – Jakość Kształcenia (raporty są też corocznie przedstawiane i dyskutowane podczas zebrań Instytutu, a także posiedzeń Senatu APS); sprawdzanie stopnia realizacji wskazań i zaleceń raportu oraz przedstawianie wyników kontroli Rektorowi.

Oprócz systematycznej samoewaluacji wyznaczonych obszarów UZ ds. WSZJK prowadził doraźne badania ewaluacyjne związane z aktualnymi procesami wpływającymi na studiowanie w Akademii np. w okresie pandemii COVID-19 powstały raporty: *Zdalna edukacja kryzysowa w APS w okresie pandemii COVID-19*; *Monitorowanie Edukacji Zdalnej w Akademii Pedagogiki Specjalnej*; *Zdalna edukacja kryzysowa w APS w okresie pandemii COVID-19. Z perspektywy rocznych doświadczeń*; *Analiza funkcjonowania Akademii w nowej strukturze organizacyjnej w świetle opinii nauczycieli akademickich, studentów i pracowników administracyjnych*; *Możliwości zdalnej realizacji zajęć dydaktycznych w opinii autorów programów kształcenia obowiązujących w Akademii Pedagogiki Specjalnej*; *Potrzeba zbierania i raportowania danych dotyczących kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej*; *Raport Realizacja tutoring w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej*; *Wykorzystanie technologii informatycznych w dydaktyce szkoły wyższej*.

- Instytutowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia powoływane przez Dyrektora Instytutu. Do ich zadań należało: wspieranie działań projakościowych podejmowanych przez Dyrektora Instytutu; współpraca z Uczelnianym Zespołem ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w gromadzeniu informacji na temat stanu jakości kształcenia w Instytucie;
- Centrum Doskonalenia Dydaktycznego (powoływane przez Rektora). Do zadań Centrum należało: zdobywanie i współdzielenie się wiedzą, doświadczeniami i kompetencjami; budowanie, rozwijanie i podtrzymywanie wspólnoty uczącej się; poszukiwanie nowych obszarów dla dzielenia się wiedzą, także poza Akademią.

Za Koordynację działań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia odpowiedzialny był Pełnomocnik Rektora ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Powołane zespoły ds. jakości kształcenia w swych działaniach kierowały się zasadą wyzwania mechanizmów samoewaluacyjnych i doskonalących proces kształcenia w APS. W ramach WSZJK zapewniony był zatem nie tylko okresowy, ale również bieżący monitoring jakości kształcenia m.in. w postaci:

- przeprowadzania hospitacji zajęć, w szczególności prowadzonych przez doktorantów, młodszych lub dopiero rozpoczynających pracę nauczycieli (zgodność prowadzonych zajęć z celami, formami, metodami i spodziewanymi efektami określonymi w sylabusie przedmiotu). Plany planowych hospitacji składane były na początku semestru przez dyrektorów instytutów do Pełnomocnika Rektora ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Po przeprowadzeniu planowej hospitacji osoba hospitująca zobowiązana była do sporządzenia protokołu hospitacji. Wzór protokołu określony został w Zarządzenie nr 272/2019 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 29 października 2019 r. w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. W protokole odnotowywane były rozmaite uwagi i obserwacje dotyczące sposobu prowadzenia zajęć oraz realizacji efektów uczenia się. Szczególną wagę miały zawarte w protokole wskazówki i zalecenia dla prowadzącego zajęcia.
- sprawozdań Doradców Studentów ze współpracy ze studentami. Doradcy Studentów zobowiązani byli do składania raz do roku do Pełnomocnika Rektora ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia sprawozdań ze współpracy ze studentami. W sprawozdaniach doradcy odnotowywali problemy, z jakimi zgłaszali się studenci oraz zgłaszane przez nich postulaty. Proces opisywało Zarządzenie nr 293/2021 Rektora Akademii

Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie zasad dokonywania oceny zajęć dydaktycznych.

- oceny ankietowej zajęć dokonywanej przez studentów na koniec każdego semestru. Ankietyzacja dotycząca zrealizowanych zajęć miała na celu poznanie opinii studentów na temat jakości realizacji przedmiotów umieszczonych w planie studiów. Dyrektorzy instytutów raz w roku raportowali wyniki ankiet nauczycieli zatrudnionych w Instytutach oraz wskazywali działania naprawcze podejmowane w sytuacji problemów ujawnionych dzięki ankietyzacji zgodnie z Zarządzeniem nr 293/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie zasad dokonywania oceny zajęć dydaktycznych.
- analizy sposobu i kompletności wypełniania sylabusów na poziomie instytutów, Biura Organizacji Kształcenia oraz Prorektora ds. Kształcenia. Prowadzono monity i indywidualne konsultacje dotyczące prawidłowości wypełniania sylabusów przedmiotów tak, aby zapisy coraz lepiej komunikowały wszystkim zainteresowanym plany związane z realizacją efektów uczenia się w czasie studiowania na podstawie Zarządzenia nr 138/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 2 lutego 2021 r. w sprawie sylabusu obowiązującego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, sposobu przygotowywania oraz gromadzenia i przechowywania sylabusów przedmiotów realizowanych na studiach pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia, jednolitych studiach magisterskich oraz studiach podyplomowych.
- analizy sposobów weryfikacji efektów uczenia się na poziomie kierunków studiów. Osoby odpowiedzialne za dydaktykę w Instytucie losowały przedmioty realizowane na kierunku i dokonywały jakościowej analizy prawidłowości doboru metod walidacji efektów uczenia się oraz analizowały ilościowo rozkłady ocen z poszczególnych przedmiotów. Wnioski raportowano Prorektorowi ds. Kształcenia oraz przekazywano nauczycielom akademickim w celu doskonalenia ich warsztatu dydaktycznego. Procedurę opisało Zarządzenie nr 292/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie zasad analizy weryfikacji efektów uczenia się.

Obecnie polityka jakości ma mieć na celu zintegrowanie dotychczas prowadzonych działań pro jakościowych, dostosowanie celów i standardów polityki jakości do Europejskich Standardów Jakości Kształcenia w Szkolnictwie Wyższym (Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area (2005). Helsinki: European Network of Quality Assurance Agencies ENQA).

A zatem obszarem troski stają się następujące kwestie:

- Projektowanie i zatwierdzanie programów kształcenia tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie projektowania i zatwierdzania programów kształcenia w APS dotyczy: zgodności celów programów kształcenia w APS ze strategicznymi ramami europejskiego obszaru edukacji określonymi przez Radę Europy; projektowania programów studiów w powiązaniu ze strategią APS; jednoznacznego określania zakładanych efektów uczenia się, w tym efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów; uwzględniania udziału osób studiujących oraz innych interesariuszy w procesie projektowania programów studiów; uwzględniania fachowej wiedzy spoza uczelni i z zewnętrznych punktów odniesienia ze szczególnym uwzględnieniem pracodawców; projektowania programów kształcenia w sposób umożliwiający postępy osób studiujących i płynne przechodzenie z etapu na etap;

definiowania zakładanego nakładu pracy osób studiujących, np. z wykorzystaniem punktów ECTS; projektowania odpowiednio ustrukturyzowanych możliwości odbycia praktyki; organizacji i przebiegu procesu formalnego zatwierdzenia programu kształcenia w uczelni.

- Kształcenie (uczenie się i nauczanie) i ocenianie efektów uczenia się tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie kształcenia (uczenia się i nauczania) oraz oceniania efektów uczenia się w APS dotyczy: uwzględniania różnych metod i form dydaktycznych oraz sposobów oceniania tam, gdzie to jest uzasadnione i możliwe, kształtowania rozumienia i należytego uwzględniania różnorodności osób studiujących i ich potrzeb oznaczającego umożliwianie indywidualizowania przebiegu kształcenia, przede wszystkim w postaci indywidualizacji planu lub programu kształcenia, tworzenia środowiska uczenia się sprzyjającego rozwojowi autonomii osób studiujących, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego wsparcia ze strony nauczycieli akademickich; promowania wzajemnego szacunku i wzajemnej adaptacji w relacjach pomiędzy osobami uczącymi się a nauczycielami akademickimi; zapewniania istnienia odpowiednich procedur rozpatrywania skarg osób studiujących (zob.: ESG 2015, s. 8-9).
- Przyjęcia na studia, progresja, uznawanie osiągnięć i kwalifikacji oraz dyplomowanie tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie przyjęć na studia, progresji, uznawania osiągnięć i kwalifikacji oraz dyplomowania w APS dotyczy: analizowania dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia w APS, progresji studentów z danego roku na kolejny rok studiów oraz transgresji na kolejny etap studiów w APS, analizowania wskaźników ukończenia studiów i możliwych czynników determinujących te wskaźniki, stosowania w APS uczelnianej praktyki uznawania osiągnięć i kwalifikacji zgodnej z zasadami Konwencji Lizbońskiej o uznawaniu kwalifikacji, współpracy z innymi instytucjami, zwłaszcza uczelniami, w zakresie zapewniania wysokiej jakości procesów uznawania osiągnięć i kwalifikacji w celu spójnego podejścia do tego problemu w całym kraju.

Kwalifikacje i kompetencje kadry dydaktycznej tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej w APS dotyczy: tworzenia przejrzystych warunków zatrudniania nauczycieli akademickich, w których docenia się znaczenie dydaktyki akademickiej, powiązania jej z badaniami naukowymi oraz umiejętności organizacyjnych, w proporcjach adekwatnych do stanowiska akademickiego, na które prowadzona jest rekrutacja, stwarzania możliwości i wspierania nauczycieli akademickich w procesie profesjonalizacji, zachęcania nauczycieli akademickich do działalności naukowej w celu wzmocnienia prowadzonych zajęć dydaktycznych z prowadzonymi badaniami naukowymi, zachęcania nauczycieli akademickich do poszukiwania, nabywania i stosowania różnorodnych metod pracy dydaktycznej i oceniania oraz stosowania nowych technologii.

Zasoby dydaktyczne i wsparcie dla osób studiujących tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie zasobów dydaktycznych i wsparcia dla osób studiujących w APS dotyczy: możliwości i sposobów wspomaganie osób studiujących w uczeniu się w zakresie psychospołecznym, technicznym lub dydaktycznym tam, gdzie to uzasadnione i możliwe, uwzględniania zróżnicowanych potrzeb różnych populacji osób studiujących (m.in. osób pochodzących z innych krajów, dojrzałych osób studiujących, osób studiujących na studiach niestacjonarnych, osób pracujących i studiujących na studiach niestacjonarnych, studiujących osób ze zróżnicowanymi potrzebami, itd.), stopniowej zmiany paradygmatu kształcenia w kierunku kształcenia zorientowanego na zróżnicowane potrzeby i formy

uczenia się i nauczania osób studiujących, ułatwiania mobilności osób studiujących, informowania osób studiujących o dostępnych sposobach i formach wspierania ich w procesie kształcenia.

Zarządzanie informacją tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie zarządzania informacją z obszaru jakości kształcenia w APS dotyczy w szczególności zarządzania informacją na temat: rekrutacji na studia, progresji i losów absolwentów na rynku pracy, programów kształcenia i planów studiów, procesu kształcenia (uczenia się i nauczania), weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, monitorowania i przeglądów programów kształcenia, kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej, zasobów dydaktycznych i wsparcia dla osób studiujących, uznawania osiągnięć i kwalifikacji oraz dyplomowania, w tym potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, cykliczności procesu zewnętrznego zapewniania jakości kształcenia.

Podawanie informacji do wiadomości publicznej (publikowanie informacji) tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie podawania informacji do wiadomości publicznej w APS dotyczy: czytelności, dokładności, obiektywności i aktualności informacji, dostępności cyfrowej informacji publikowanych w mediach, możliwości szybkiego i intuicyjnego odnalezienia pożądanej informacji, systematycznego aktualizowania informacji.

Ciągłe monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie ciągłego i okresowego przeglądu programów kształcenia w APS dotyczy: konstrukcji programów kształcenia, efektów uczenia się, aktualności treści programowych w świetle aktualnego stanu wiedzy i metodyki badań w danej dyscyplinie, uwzględnienia pełnego zakresu treści programowych w przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668), uwzględniania zmieniających się potrzeb społeczeństwa i uwarunkowań funkcjonowania i potrzeb rynku pracy, harmonogramu realizacji i organizacji programu kształcenia i praktyk, form organizacji zajęć, metod kształcenia i oceniania, nakładu pracy osób studiujących, progresji w trakcie studiów i odsetka osób kończących studia, efektywność procedur oceniania osób studiujących, oczekiwania, potrzeby i zadowolenie osób studiujących dotyczące programu kształcenia, środowiska kształcenia i wsparcie dla osób studiujących oraz ich adekwatności w odniesieniu do celów danego programu kształcenia.

Cykliczność procesu zewnętrznego zapewniania jakości kształcenia tj. planowanie, monitorowanie i doskonalenie w zakresie procesu zewnętrznego zapewniania jakości w APS dotyczy: wszystkich poziomów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia: ogólnouczelnianego, poziomu jednostek organizacyjnych Uczelni, kierunku lub kierunku i specjalności, przedmiotu i praktyk, sposobów analizowania i wdrażania wniosków z raportów z zewnętrznych procesów zapewniania jakości kształcenia

Do zadań Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia należy w uzgodnieniu z Uczelnianym Koordynatorem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia planowanie, inicjowanie i prowadzenie działań projakościowych na poziomie ogólnouczelnianym, w szczególności:

- systematyczna i ciągła realizacja założeń polityki jakości kształcenia w APS we współpracy z osobami studiującymi, pracownikami i władzami Uczelni,
- prowadzenie badań i działań z zakresu spełniania poszczególnych standardów jakości kształcenia w APS i systematyczne prezentowanie ich wyników prorektorowi właściwemu ds. kształcenia w postaci rekomendacji w danym zakresie,
- przygotowanie do końca listopada roku akademickiego 2024/2025 a następnie systematyczne prowadzenie bazy danych jakości kształcenia dotyczących spełniania poszczególnych standardów jakości kształcenia zgodnie z przyjętym harmonogramem,

- opracowania procedury i metodologii oraz prowadzenie corocznych przeglądów programów kształcenia we współpracy z kierownikami kierunków oraz kierunków i specjalności, kierownikami jednostek organizacyjnych, w których realizowany jest dany program kształcenia oraz dyrektorami studiów,
- współpraca i komunikowanie się z odpowiednimi osobami w Uczelni w celu sprawnego przepływu informacji wynikających z badań i raportowania dotyczących spełniania poszczególnych standardów jakości kształcenia, w tym przyjmowanie zgłoszeń dotyczących jakości kształcenia przekazywanych w formie pisemnej przewodniczącemu Zespołu przez członków Społeczności Uczelni,
- monitorowanie możliwości i stanu realizacji rekomendacji zawartych w raportach z badań dotyczących spełniania poszczególnych standardów jakości kształcenia,
- gromadzenie i analizowanie wyników prowadzonych w Uczelni badań dotyczących jakości kształcenia, mobilności studentów, stopnia umiędzynarodowienia kształcenia i innych wskaźników określonych w programie danych badań z zakresu jakości kształcenia,
- uzyskiwanie opinii osób, które kończą studia o ich przebiegu i propozycjach usprawnień w ramach posiadanych przez Uczelnię zasobów,
- udział w cyklicznej zewnętrznej ewaluacji jakości kształcenia,
- komunikowanie Społeczności Uczelni wyników badań dotyczących spełniania poszczególnych standardów jakości kształcenia wraz z odpowiednim uzasadnieniem i komentarzem,
- przygotowywanie raportu samooceny działalności Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i przedstawianie go na koniec roku akademickiego Uczelnianemu Koordynatorowi ds. jakości Kształcenia oraz prorektorowi właściwemu ds. kształcenia.

Do zadań Zespołów ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w instytutach, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu należy w uzgodnieniu odpowiednio z dyrektorem instytutu, kierownikiem Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, kierownikiem Studium Wychowania Fizycznego i Sportu planowanie, inicjowanie i prowadzenie działań projakościowych w szczególności:

- gromadzenie informacji i przygotowywanie raportów na potrzeby planowania, monitorowania i doskonalenia procesu zapewniania wysokiej jakości kształcenia realizowanego w danej jednostce,
- monitorowanie kwalifikacji kompetencji nauczycieli akademickich oraz osób prowadzących w danej jednostce zajęcia dydaktyczne lub pełniących opiekę nad praktykami na podstawie umowy-zlecenia,
- monitorowanie planowania i realizowania hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez kierowników danej jednostki organizacyjnej (instytutu, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu) oraz przekazywania harmonogramu planowanych hospitacji oraz protokołów po zrealizowaniu hospitacji Uczelnianemu Koordynatorowi ds. Zapewniania Jakości Kształcenia,
- we współpracy z doradcami studentów kompleksowe monitorowanie jakości kształcenia na kierunkach lub kierunkach i specjalnościach realizowanych w jednostce (instytucie, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu), w celu identyfikowania obszarów wymagających poprawy w zakresie jakości kształcenia, a następnie przekazywanie tych informacji wraz z propozycjami doskonalenia jakości kształcenia Uczelnianemu Koordynatorowi ds. Zapewniania Jakości Kształcenia,

- udział w cyklicznej zewnętrznej ewaluacji jakości kształcenia,
- współpraca z Uczelnianym Koordynatorem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Za Koordynację działań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest odpowiedzialny Uczelniany Koordynator ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Do jego zadań ma należeć w szczególności:

- kierowanie i koordynowanie działaniami Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia,
- diagnozowanie i analiza ogólnouczelnianych potrzeb o charakterze projakościowym,
- analizowanie wyników zewnętrznej ewaluacji jakości kształcenia i określanie priorytetów i zadań dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia,
- tworzenie harmonogramu działań Zespołu z zakresu planowania, monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia w APS na dany rok akademicki,
- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących propozycji obszarów i działań projakościowych płynących od Społeczności Uczelni,
- identyfikowanie obszarów wymagających poprawy w zakresie jakości kształcenia i w porozumieniu z prorektorem właściwym ds. kształcenia inicjowanie działań służących wysokiej jakości kształcenia w APS,
- udział w cyklicznej zewnętrznej ewaluacji jakości kształcenia,
- przedkładanie prorektorowi właściwemu ds. kształcenia raportów z każdorazowo zakończonych badań i działań o charakterze projakościowym oraz rocznego sprawozdania z działalności Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

W Instytucie Pedagogiki decyzją Dyrektorki (Decyzja Nr 1/2024 Dyrektora Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej z dnia 30 października 2024 roku) został powołany Instytutowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. W skład zespołu wchodzi po jednym pracowniku z każdego Zakładu i Katedry, tak aby na bieżąco monitorować i wspierać jakość kształcenia. Dodatkowo w Instytucie Pedagogiki działają takie zespoły jak: Zespół ds. Analizy Procesu Recenzowania Prac Dyplomowych (Decyzja nr 4/2025 Dyrektora Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 29.05.2025), Zespół ds. Badań w Instytucie Pedagogiki (Decyzja Nr 2/2025 Dyrektora Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej z dnia 14 lutego 2025 roku), Zespół ds. weryfikacji tytułów prac dyplomowych w Instytucie Pedagogiki oraz ustalenia procedury zgłaszania i zatwierdzania tytułów prac dyplomowych prowadzonych w Instytucie Pedagogiki (Decyzja Nr 1/2025 Dyrektora Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej z dnia 27 stycznia 2025 roku). Ich zadaniem jest dbanie o jakość kształcenia na kierunkach prowadzonych pod opieką Instytutu Pedagogiki w zakresie dbałości o proces dyplomowanie, realizacji zajęć dydaktycznych czy też monitorowania satysfakcji absolwentów poszczególnych kierunków studiów.

10.2. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek

W Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów zaczyna się od nadzoru związanego z przygotowaniem i zatwierdzaniem programu studiów dla kierunku. Program studiów dla kierunku zatwierdzany jest

przez Senat na podstawie projektu przygotowanego w Instytucie przy współpracy z Dyrektorem studiów, po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego oraz Senackiej Komisji ds. Kształcenia i Spraw Studenckich.

Za utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, zgodnie ze Statutem Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (Uchwała nr 82/2025 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 listopada 2025 r. w sprawie zmiany Statutu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Załącznik nr 1 do uchwały nr 82/2025 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 listopada 2025 r), odpowiada Rektor. Do jego zadań w tym obszarze należy także:

- sprawowanie nadzoru nad wdrożeniem i doskonaleniem wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia (§ 15);
- w zakresie wskazanym przez Rektora za proces kształcenia w Uczelni odpowiedzialny jest Dyrektor Studiów.

Dyrektor Studiów w ramach swoich kompetencji:

- nadzoruje proces kształcenia i odpowiada za okresowy przegląd programu studiów i jego doskonalenie (§31),
- ustala szczegółową organizację roku na kierunkach, w tym pedagogika, (terminy, seminaria dyplomowe, zajęcia fakultatywne, jak również terminy składania dokumentów i wykonywania czynności związanych z procesem kształcenia);
- na podstawie wyników rejestracji w systemie USOS podejmuje decyzje dotyczące uruchomienia zajęć fakultatywnych z oferty przedstawionej przez pracowników Instytutu;
- podejmuje decyzje w indywidualnych sprawach studentów, w tym wydaje decyzje administracyjne związane z tokiem studiów w zakresie powierzonych mu kompetencji;
- przygotowuje roczne sprawozdanie z realizacji swoich zadań.

Na poziomie Instytutu nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów sprawuje Dyrektor Instytutu oraz powoływane doraźnie spośród pracowników Instytutu, zespoły: analizujące na bieżąco programy studiów w celu zaproponowania ewentualnych zmian, a także zespoły analizujące poziom osiągania zakładanych efektów uczenia się. Dyskusje dotyczące merytorycznej zawartości programów studiów odbywają się również podczas zebrań zakładów i katedr, zebrań kierowników zakładów i katedr oraz zebrań Instytutu.

Nadzór organizacyjny nad kierunkiem studiów w Instytucie Pedagogiki należy do kompetencji Wicedyrektora Instytutu. Osoba pełniąca tę funkcję jest odpowiedzialna przede wszystkim za obsady dydaktyczne, przygotowanie oferty zajęć fakultatywnych oraz seminariów dyplomowych, koordynację działań Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w Instytucie Pedagogiki.

Bezpośrednio za jakość kształcenia w ramach kierunku studiów odpowiada kierownik kierunku. Jemu powierzone są zadania takie jak: sprawdzanie aktualności opisu kierunku, sylabusów zamieszczonych w USOS, weryfikacja zagadnień na egzamin dyplomowy, hospitacja zajęć i nadzór nad planowanym ich przebiegiem; współpraca z opiekunami praktyk oraz uczelnianym koordynatorem praktyk w zakresie założeń merytorycznych programów praktyk studenckich i zakładanych efektów kształcenia w ramach realizacji praktyki studenckiej przypisanej do specjalności, nadzór nad prawidłowością zapisów w programie praktyk.

W celu koordynacji działań w obszarze kształcenia Dyrektorzy studiów, Dyrektorzy Instytutów i Prorektor ds. Kształcenia spotykają się na posiedzeniach Komisji Kształcenia.

Sprawna organizacja procesu kształcenia możliwa była dzięki wsparciu administracyjnemu. Na poziomie Instytutu Pedagogiki jest to sekretariat Instytutu, zapewniający dyrektorowi i wicedyrektorowi Instytutu pomoc w pracach o charakterze biurowym oraz pośrednictwo w przekazywaniu informacji i dokumentów. Na poziomie Uczelni wsparcie administracyjne zapewniało:

- Biuro Planowania Kształcenia (przygotowanie planów zajęć na kierunku na podstawie obsady przygotowanej w Instytucie);
- Biuro Obsługi Osób Studiujących (podpinanie grup studentów pod konkretne zajęcia);
- Biuro Organizacji Studiów i Praktyk (przygotowanie dokumentów związanych z praktykami, np. skierowań na praktyki oraz wsparcie Dyrektorów studiów w procesie przygotowania dokumentów związanych z procesem kształcenia studentów);
- Biuro Aplikacji Komputerowych (przygotowanie rejestracji dla studentów w systemie USOS).

Od roku akademickim 2024/2025 nadzór nad kierunkiem studiów jest prowadzony wg następującego porządku:

Tabela 56. Nadzór nad kierunkiem studiów – podział odpowiedzialności w związku ze zmianami w roku akad. 2024/2025

poziom ogólnouczelniany	1) Rektor 2) Prorektor 3) Kanclerz 4) Senacka Komisja ds. Kształcenia i Spraw Studenckich 5) Senacka Komisja Szkół Doktorskich i doktorantów 6) Komisja Kształcenia 7) Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia 8) Uczelniany Koordynator ds. Zapewniania Jakości Kształcenia – Przewodniczący Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia 9) Uczelniany Koordynator ds. Praktyk 10) Centrum Doskonalenia Dydaktycznego APS 11) Wybrane jednostki administracji akademickiej, zakres zadań których dotyczy procesów kształcenia i spraw osób studiujących, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • Biuro Aplikacji Komputerowych; • Biuro Planowania Kształcenia; • Centrum Kształcenia (Biuro Organizacji Studiów i Praktyk, Biuro Obsługi Osób Studiujących, Biuro Pomocy Materialnej i Dyplomowania, Zespół ds. Rekrutacji) 12) Zespół ds. Dostępności i Zróżnicowanych Potrzeb 13) Zespół ds. Komunikacji i Promocji
poziom jednostek organizacyjnych Uczelni (instytutów, jednostek organizacyjnych działających	1) Dyrektor instytutu 2) Zastępca dyrektora instytutu 3) Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w instytucie 4) Koordynator ds. USOS w instytucie

poza strukturą instytutów oraz innych jednostek organizacyjnych utworzonych przez Rektora zgodnie z postanowieniami Statutu, o których mowa w § 10 Regulaminu organizacyjnego APS z dnia 1 września 2024 roku)	5) Kierownik Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych 6) Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych 7) Koordynator ds. USOS w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych 8) Kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu 9) Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu 10) Koordynator ds. USOS w Studium Wychowania 3 Fizycznego i Sportu 11) Kierownik Szkoły Doktorskiej 12) Zespół ds. Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Szkole Doktorskiej 13) Koordynator ds. USOS w Szkole Doktorskiej
poziom kierunku lub kierunku i specjalności	1) Kierownicy katedr i zakładów znajdujących się w strukturach instytutów oraz działających poza strukturą instytutów 2) Kierownicy kierunku lub kierunku i specjalności 3) Doradcy studentów 4) Koordynator ds. USOS w katedrze lub zakładzie znajdującym się w strukturze instytutu lub działającym poza strukturą instytutów
poziom przedmiotu i praktyk	1) nauczyciele akademicki zatrudnieni w APS na podstawie umowy o pracę prowadzący i koordynujący przedmiot 2) koordynator przedmiotu w przypadku, gdy przedmiot jest prowadzony na podstawie umowy-zlecenie 3) opiekun praktyki z ramienia Uczelni

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia ma funkcjonować w Akademii jako układ wzajemnie zależnych i aktywnie współpracujących ze sobą elementów, obejmujących wiele poziomów, z przypisanymi uprawnieniami i odpowiedzialnościami w zakresie jakości kształcenia.

Na poziomie Instytutu Pedagogiki utworzono Instytutowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia pod przewodnictwem Instytutowego Koordynatora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, który razem z Dyrektorem Instytutu będzie bezpośrednio zaangażowany w procesy: planowania, monitorowania i doskonalenia kształcenia na kierunku studiów.

W myśl przyjętej Polityki jakości:

- Planowanie to proces zmierzający do wyznaczenia kierunku działań w celu utrzymania lub podniesienia poziomu jakości kształcenia w APS oraz sposobów, w jaki działania te będą realizowane.
- Monitorowanie to proces zmierzający do przeprowadzenia analizy stanu lub przebiegu realizacji założonych zadań lub działań z zakresu kształcenia akademickiego w APS z uwzględnieniem określonej perspektywy czasowej.
- Doskonalenie to proces mający na celu wdrożenie zmiany na lepsze w procesie kształcenia w APS, np. w zakresie zwiększenia świadomości znaczenia wysokiej jakości kształcenia dla całej

Społeczności Uczelni oraz samej instytucji, lepszego sformułowania celów projakościowych, poprawy dobrostanu Społeczności Uczelni, przyjmowania konstruktywnej krytyki, lepszego przydzielania zadań czy ograniczenia nierównomierności, przeciążeń i marnotrawienia zasobów.

Procesy planowania, monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia w APS są:

- systematyczne,
- kompleksowe,
- oparte na dowodach,
- powszechnie komunikowane,
- zrównoważone.

Co oznacza, że stanowiąc będą elementy systematycznego procesu samoewaluacji i samoakredytacji w APS, wynikających z wewnętrznych uchwał, zarządzeń i decyzji mających na celu najwyższą dbałość o zachowanie wysokich standardów jakości kształcenia, obejmować będą wszystkie poziomy, rodzaje i formy kształcenia w APS, a decyzje podejmowane w toku procesów planowania, monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia oparte będą na dowodach (wynikach badań jakości kształcenia) oraz doniesieniach wewnętrznych (wynikach studenckich ocen zajęć dydaktycznych, hospitacji, raportów z przeglądów i analizy programów kształcenia, itp.) i zewnętrznych (np. opiniach i informacjach zwrotnych od pracodawców i innych interesariuszy zewnętrznych mających wpływ na losy osób studiujących i przyszłych absolwentów). Procesy te będą w przejrzysty sposób powszechnie komunikowane całej Społeczności Uczelni oraz interesariuszom zewnętrznym w celu dopełnienia cyklu wsparcia i zaangażowania poszczególnych podmiotów biorących udział w procesach projakościowych oraz w celu upowszechniania i popularyzowania wiedzy na temat sposobów zapewniania wysokiej jakości kształcenia w APS, a także znaczenia udziału i odpowiedzialności wszystkich osób studiujących, pracowników oraz władz Uczelni dla kształtowania kultury wysokiej jakości kształcenia.

10.3. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów, przegląd programów studiów

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów zawarte są w Uchwale nr 420/2022 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 201/2021 Senatu APS z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie wytycznych do projektowania programów studiów na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich, której tekst jednolity stanowi załącznik do Uchwały nr 312/2022 Senatu APS z dnia 23 lutego 2022 r. Zawarte w nich wytyczne precyzyjnie określają formalno-merytoryczne zasady konstruowania nowych i zmieniania starych programów oraz sposób opisu (elementy składowe dokumentacji) programu studiów. Znajdują się tam regulacje dotyczące np. konieczności uwzględniania w programach studiów efektów dotyczących krytycznego korzystania ze źródeł informacyjnych, działań antydyskryminacyjnych, działań na rzecz środowisk społecznych, działań na rzecz samorozwoju i podnoszenia kultury osobistej, ochrony własności intelektualnej, a w programach studiów o profilu ogólnoakademickim dodatkowo efekty z zakresu analizy tekstów naukowych, pisarstwa akademickiego, metodologii badań. Są też ustalenia odnoszące się do maksymalnej liczby godzin kontaktowych w semestrze i ogólnej liczby godzin kontaktowych realizowanych na danym poziomie i w danej formie studiów, jak również spis przedmiotów realizowanych na wszystkich kierunkach w APS (z określeniem wymiaru godzinowego i liczby ECTS oraz formy zajęć).

Prace nad tworzeniem bądź zmianą programu studiów przebiegają następująco:

1. Spośród pracowników Instytutu powoływany jest zespół, którego głównym zadaniem jest określenie merytorycznej zawartości programu studiów oraz ustalenie planów studiów dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej. Zespoły powoływane są przez Rektora. Zespół analizuje zawartość merytoryczną programu z punktu widzenia: nowych trendów i osiągnięć w rozwoju nauki, zgłaszanych przez studentów oczekiwań oraz potrzeby doskonalenia ich kompetencji (interesariuszy wewnętrznych), potrzeby odpowiedzi na sugestie zgłaszane przez rynek pracy, przede wszystkim od opiekunów praktyk w uczelni i opiekunów w miejscu odbywania praktyk (interesariuszy zewnętrznych). Wnioski i postulaty może również wnieść Zakład Katedra, zespół bądź nauczyciel akademicki, poprzez zgłoszenie jej do Rektora, dyrektora Instytutu czy zespołu przygotowującego nowy program studiów wraz z uzasadnieniem oraz udokumentowaniem potrzeby dokonania zmiany. Ostateczną decyzję w sprawie zatwierdzenia programu studiów na kierunku podejmuje Senat APS, a na tej podstawie Rektor podejmuje decyzję o utworzeniu studiów.
2. Wersję programu studiów, wypracowaną przez instytutowy zespół, analizuje pod względem formalnym Dyrektor Studiów. W szczególności sprawdza zgodność programu z wytycznymi zawartymi w Uchwale Senatu. Na tym etapie Dyrektor Studiów może liczyć na administracyjne wsparcie Biura Organizacji Kształcenia.
3. Wersja programu studiów, uznana przez Dyrektora Studiów na tym etapie za ostateczną, kierowana jest do zaopiniowania przez Senacką Komisję Kształcenia i Spraw Studenckich. Komisja formułuje uwagi i zalecenia mające na celu udoskonalenie projektu programu. Zespół merytoryczny powołany w Instytucie jest zobligowany do wprowadzenia zmian zgodnie ze wskazówkami Komisji.
4. Program studiów w jego ostatecznej postaci zatwierdza Senat APS. Uchwały Senatu w sprawie programów studiów realizowanych od kolejnego roku akademickiego, w tym ich zmiany, powinny być podejmowane nie później niż w marcu roku akademickiego poprzedzającego wprowadzanie zmian.

Przeglądy programów studiów dokonywane są obligatoryjnie w sytuacji:

- zmian prawnych wynikających ze zmiany przepisów krajowych w aspekcie dostosowania programów do obowiązujących regulacji,
- wniesienia uwag i zastrzeżeń interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych zainteresowanych realizacją programu studiów,
- kłopotów z niedoborem Kandydatów podczas rekrutacji na dany kierunek studiów.

10.4. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, przydatność efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji i wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana jest przez nauczycieli akademickich w czasie trwania i na koniec zajęć dydaktycznych uwzględnionych w programach studiów, a kończących się zaliczeniem, zaliczeniem z oceną bądź egzaminem. Nauczyciele akademicy oceniają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne studentów w sześciostopniowej skali ocen (ocena niedostateczna, dostateczna, dostateczna plus, dobra, dobra plus, bardzo dobra) oraz w dwustopniowej skali zaliczeń (niezaliczone, zaliczone). Podstawą oceny jest precyzyjnie opisany w sylabusie sposób i kryteria dokonywania oceny osiągniętych efektów uczenia się oraz dokonanie tej

oceny w oparciu o wskazane kryteria. Najczęściej wykorzystywane przez nauczycieli na kierunku pedagogika sposoby weryfikacji zdobytej wiedzy i umiejętności podczas seminariów, ćwiczeń, warsztatów to: kolokwia, prace pisemne, prezentacje, referaty, analizy przypadków. W przypadku wykładu sposobem weryfikacji efektów uczenia się jest egzamin w formie pisemnej (testy z pytaniami zamkniętymi i/lub otwartymi) lub egzamin w formie ustnej. Sposoby dokumentowania zaliczeń i egzaminów reguluje Zarządzenie nr 394/2022 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 30 września 2022 r. w sprawie dokumentacji zaliczeń i egzaminów.

Warto zwrócić również uwagę na proces weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbycia praktyk. Student, odbywając praktyki, według Regulaminu Praktyk Studenckich, wprowadzonego Zarządzeniem Rektora APS Nr 513 z dnia 1 października 2023r. z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Zarządzeniem Rektora APS Nr137/2025 z dnia 26 maja 2025 r., ma dwóch opiekunów praktyk – uczelnianego oraz opiekuna w miejscu praktyki. Obydwaj są odpowiedzialni za przeprowadzenie praktyk według ustalonych w Regulaminie zasad. Podstawą zaliczenia praktyki przez uczelnianego opiekuna praktyk jest stwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się przez opiekuna praktyk w placówce.

Ostatnim etapem weryfikacji efektów uczenia się jest proces dyplomowania. Standard pracy dyplomowej określa Regulamin seminariów dyplomowych i uzyskiwania tytułu zawodowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej przyjęty Zarządzeniem nr 127/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z 20 stycznia 2021 roku. Zapisy Regulaminu wspierają dążenie Uczelni do zapewnienia wysokiej jakości prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych. Podnoszeniu jakości prac dyplomowych służy opieka promotorska, obecnie sprawowana nad mniejszą liczbą dyplomantów. Elementem działań związanych z zapewnieniem wysokiej jakości prac jest również procedura sprawdzania oryginalności tekstu, obecnie z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Pozytywny wynik sprawdzenia pracy z wykorzystaniem tego programu jest warunkiem zaliczenia przez promotora ostatniej części seminarium dyplomowego.

Prace dyplomowe są przez studenta wprowadzane i następnie przechowywane, w Archiwum Prac Dyplomowych (APD). System APD wykorzystywany jest także w procesie recenzowania pracy (recenzje sporządzane są i przechowywane z wykorzystaniem tego systemu). Każda praca jest recenzowana przez promotora i recenzenta.

Zwieńczeniem procesu kształcenia i ostatecznym potwierdzeniem osiągnięcia efektów uczenia się jest egzamin dyplomowy. Student przygotowuje się do egzaminu dyplomowego znając listę zagadnień (dostępnych na stronie internetowej Uczelni w zakładce Studenci). Podczas egzaminu student odpowiada na cztery pytania: związane z dwoma wylosowanymi przez siebie zagadnieniami kierunkowymi oraz związane z jego pracą dyplomową – zadane przez kolejno przez promotora i recenzenta.

Od roku 2023 UZ ds. WSZJK prowadzi stałą ankietyzację absolwentów kończących studia pod kątem otrzymania danych dotyczących satysfakcji ze studiów na kierunku, oceny realizowanego programu studiów, planów dalszego kształcenia lub podjęcia pracy w zawodzie.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Proces kształcenia na kierunku pedagogika zakłada stałe bezpośrednie uczestnictwo w nim interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. W ujęciu systemowym doskonalenie planowania i realizacji programów kształcenia skupione jest na następujących działaniach i interesariuszach:

- **Uwzględnianie opinii studentów**

Uwzględnianie opinii studentów (student ma prawo wyrazić opinię na temat realizowanych przez niego zajęć prowadzonych przez konkretnego wykładowcę, poprzez semestralne ankiety ewaluacyjne, wypełniane drogą internetową, z zachowaniem dobrowolności i anonimowości. Od roku 2018/2019 roku wprowadzono udogodnienie w postaci aplikacji USOS na smartfony, która umożliwia szybki dostęp do ankiet ewaluacyjnych. Wyniki ankiet są poufne i dostępne dla ocenianego nauczyciela, dyrektora instytutu, bezpośredniego przełożonego (kierownika katedry, zakładu). Zarządzenie nr 293/2021 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie zasad dokonywania oceny zajęć dydaktycznych obliguje dyrektorów instytutów oraz kierowników podległych im jednostek do systematycznego analizowania wyników studenckiej oceny zajęć i informowania Prorektora ds. kształcenia o działaniach w związku z nimi podejmowanych. Informacje na temat osiągnięć kadry, także jej jakości pracy dydaktycznej, brane są pod uwagę w systemie oceny pracowniczej oraz systemie nagradzania (Zarządzenie nr 596/2024 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 30 lipca 2024 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 245/2021 z dnia 30 września 2021 r. w sprawie zasad, trybu i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej; Zarządzenie nr 19/2024 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej). Nadto oceny studentów stanowiły podstawę ogłaszanego co roku do roku 2024 rankingu zajęć najlepiej ocenianych przez studentów. Najlepiej ocenieni nauczyciele otrzymywali od studentów Statuetki Sów podczas Świąta Uczelni. Negatywne oceny studentów skutkują interwencjami kierowników katedr i zakładów. Zbiorcze raporty dotyczące tych ocen są sporządzane w Instytutach i przekazywane Prorektorowi do ds. Kształcenia.

Aktywnie działającym w obszarze współpracy dla podnoszenia jakości kształcenia organem Samorządu Studentów jest Zarząd. Studenci pracujący w samorządzie studenckim są członkami zespołów jakościowych działających w Uczelni, uczestniczą w pracach przygotowujących i opiniujących wszelkie rozwiązania systemowe wprowadzane w APS. Są oni sygnalistami wszelkich nieprawidłowych zachowań obserwowanych w obsłudze i realizacji procesu kształcenia. Zdanie studentów jest motorem do podejmowania konkretnych inicjatyw, np.: zainstalowanie ciemniejszych rolet w salach wykładowych, otwarcie sal wykładowych w czasie przerwy, zmiana firmy prowadzącej bar studencki, strefa malucha, pokój dla opiekunów z dzieckiem, zmiany w regulaminie studiów, praktyk czy seminariów dyplomowych, usprawnianie systemu elektronicznej komunikacji w Akademii – poczty, USOS, platformy e-learningowej, informatory, prace nad aplikacją na smartfony, rezygnacja ze współpracy ze źle ocenianymi nauczycielami, zmiana formy realizowanych zajęć, itd.

- **Uwzględnianie opinii nauczycieli akademickich i pracowników administracji w Akademii**

Prowadzone do tej pory co roku badania samoewaluacyjne za każdym razem dotyczą zbierania opinii nauczycieli akademickich i często pracowników administracji oraz studentów. Postulaty pracowników Akademii skutkują podejmowaniem konkretnych działań, np.: zainstalowanie

ciemniejszych rolet w salach wykładowych, zmiany w regulaminie studiów, praktyk czy seminariów dyplomowych, usprawnianie systemu przepływu informacji, w tym elektronicznej komunikacji w Akademii – poczty, USOS, platformy e-learningowej, informatorów, newsletterów, aplikacji USOS na smartfony, uruchamianie szkoleń i seminariów tematycznych, zmiana ustawienia ławek w salach warsztatowych itp.

- **Uwzględnianie opinii pracodawców**

Kształcenie na kierunku pedagogika zakłada stałe uczestnictwo w nim interesariuszy zewnętrznych w osobach opiekunów praktyk w miejscach ich odbywania oraz kierowników i personelu instytucji partnerskich. Ich opinie o kompetencjach posiadanych przez studentów oraz o programie studiów wyrażane w czasie spotkań roboczych (zwłaszcza z uczelnianymi opiekunami praktyk, Radą Interesariuszy Zewnętrznych) są systematycznie zbierane i uwzględniane w projektowaniu i realizacji programów studiów (patrz kryterium 1)

W roku akademickim 2024/2025 w Instytucie Pedagogiki uruchomiono proces zgłaszania potrzeb badawczych przez interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Instytutem Pedagogiki APS (Decyzja nr 3/2025 Dyrektora Instytutu Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 23 maja 2025 w sprawie wprowadzenia Regulaminu zgłaszania potrzeb badawczych przez interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Instytutem Pedagogiki APS)

Pierwsze efekty takiej współpracy w postaci prac badawczych i dyplomowych powinny pojawić się niebawem.

Zagadnienie opinii interesariuszy zewnętrznych doczekało się spójnych opracowań w Raportach: Raport Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Pedagogicznych (rok akademicki 2013/14) Ocena organizacji oraz realizacji praktyk studenckich, Jakość kształcenia praktycznego w APS i jego dostosowanie do rynku pracy w ocenie absolwentów i nauczycieli akademickich Raport Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Pedagogicznych rok akademicki 2017/18, Raport Komisji ds. Jakości Kształcenia (rok akademicki 2021/2022) Potrzeby nauczycieli akademickich uczestniczących w organizacji procesu kształcenia w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej dotyczące realizowania kształcenia praktycznego przygotowującego do pracy w zawodzie, Raport z badań diagnostycznych „Praktyki studenckie w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – w opinii studentów, opiekunów uczelnianych i opiekunów w instytucjach”, Warszawa 2022, Oprac. mgr Anna Pokrzywa. Koordynacja dr Ewa Dąbrowa, Raport z badań diagnostycznych „Praktyki studenckie w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – w opinii studentów, opiekunów uczelnianych i opiekunów w instytucjach”, Warszawa 2023, Oprac. mgr Anna Pokrzywa. Koordynacja dr Ewa Dąbrowa.

- **Działania doskonaląco-kontrolne podnoszące jakość i dyscyplinę zajęć**

W Instytucie Pedagogiki przeprowadzane są cyklicznie, planowane na początku roku akademickiego i realizowane w ciągu jego trwania, hospitacje zajęć dydaktycznych. Szczególną wagę przywiązuje się do hospitacji zajęć prowadzonych przez młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych, doktorantów i pracowników realizujących zajęcia w trybie prac zleconych. Nadto przeprowadzane są hospitacje koleżeńskie, które są okazją dla nauczyciela akademickiego do zasięgnięcia zewnętrznej opinii doświadczonego kolegi na temat swojego warsztatu dydaktycznego. W semestrze letnim roku akademickiego 2025/2026 Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w Instytucie Pedagogiki planuje prowadzenie hospitacji u osób z najniższymi ocenami studenckimi tj. takimi poniżej średniej ocen 3,5.

Informacje na temat funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, podejmowanych działań i ich efektów, publikowane były na stronie internetowej APS (zakładka: [Akademia Pedagogiki Specjalnej – Jakość kształcenia](#)). Tam też zgłaszane były uwagi i postulaty dotyczące podnoszenia jakości kształcenia. Od roku 2015/2016 dostępna była stała elektroniczna skrzynka kontaktowa. Nadto odbywały się comiesięczne spotkania projakościowe z przedstawicielami Instytutów, gdzie dyskutowane były wszelkie problemy kształcenia, poszukiwano ich rozwiązań systemowych. Od roku 2022 Centrum Doskonalenia Dydaktycznego podjęło się aktywnej działalności szkoleniowej skierowanej do nauczycieli akademickich, kadry administracyjnej wspierającej kształcenie oraz doktorantów. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia wzmocniła dodatkowo: systematyczność i cykliczność analiz wybranych obszarów badań, harmonijne wpisywanie się działań systemu w organizację pracy oraz jego „oddolność”, czyli angażowanie środowiska akademickiego nauczycieli akademickich i studentów, wynikające namacalności działań naprawczych.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu studiów na ocenianym kierunku

Kierunek pedagogika zdolności i informatyki nie podlegał akredytacji PKA.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

Tabela 57. Perspektywy rozwoju kierunku studiów – czynniki wewnętrzne

Czynniki wewnętrzne	
POZYTYWNE	NEGATYWNE
<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogaty, interdyscyplinarny program kształcenia, wykorzystujący najnowsze osiągnięcia nauk społecznych, TIK, unikatowy w skali kraju i zorientowany na potrzeby otoczenia społecznego. • Kształcenie opiera się na wartościach wyznaczonych przez Patronkę Akademii – Marię Grzegorzewską oraz na zasadach pedagogiki humanistycznej, co podkreśla etykę i odpowiedzialność w działaniach pedagogicznych, zapewniające wysokie standardy pedagogiczne. • Program kształcenia z ofertą zajęć do wyboru, w tym seminaria realizowane w metodzie tutoringów naukowych, co stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie poznawania pracy naukowej. • Stabilna kadra dydaktyczna o dużym potencjale naukowym i dydaktycznym oraz grono współpracowników o wysokospecjalistycznych kompetencjach zawodowych. • Zaangażowanie nauczycieli dydaktycznych we współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co sprzyja doskonaleniu procesu edukacyjnego, wymianie wiedzy oraz wzajemnemu uczeniu się wśród specjalistów. Silne powiązanie koncepcji kształcenia z misją uczelni akcentującą wsparcie osób potrzebujących w oparciu o aksjologiczne ramy praw człowieka i praw obywatelskich oraz ideę różnorodności i inkluzji. • Specyficzne, unikatowe w skali kraju 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umiejętności komunikacyjne w języku obcym wciąż pozostają obszarem wymagającym wzmocnienia, co wiąże się z ograniczoną opłacalnością i dostępnością zajęć prowadzonych w językach obcych. Prowadzenie takich zajęć wymaga od nauczycieli akademickich dodatkowego przygotowania i opracowania skutecznych materiałów dydaktycznych, jednak na co dzień są oni często obciążeni licznymi obowiązkami administracyjnymi, badawczymi oraz dydaktycznymi, które ograniczają ich możliwości w tej sferze. Ograniczony jest także dostęp do nauczycieli akademickich spoza kraju, ze względu na niską atrakcyjność finansową tej pracy. • Mimo wysokich kompetencji kadry, poziom zaangażowania studentów w inicjatywy przygotowujące do działalności naukowej w obszarze pedagogiki pozostaje niesatysfakcjonujący. Choć kadra dysponuje wiedzą i doświadczeniem, które mogłyby wspierać rozwój umiejętności badawczych, współpraca na polu naukowym nie jest w pełni wykorzystywana. Wynikać to może z niewielkiego zainteresowania studentów pracą naukową jako celu zawodowego. • Niskie zainteresowanie studentów korzystaniem z oferty wymiany zagranicznej (Erasmus) • Ograniczona liczba ekspertów specjalizujących się w sztucznej inteligencji stanowi wyzwanie, które może utrudniać realizację nowoczesnego procesu

Czynniki wewnętrzne	
POZYTYWNE	NEGATYWNE
<p>połączenie pedagogiki zdolności i informatyki, koncentrujące się na przygotowaniu pedagogów do wsparcia uczniów uzdolnionych i nauczycieli informatyki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program nauczania działa jako łącznik między wiedzą teoretyczną a praktyką społeczną, grupując przedmioty fundamentalne wokół idei zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych (wiek, sprawność psychofizyczna, uwarunkowania kulturowe/socjoekonomiczne) oraz koncentrując część specjalnościową na diagnozie, wyborze metody działania i ewaluacji. • Treści programowe rozwijają świadomość etyczną, w szczególności podmiotowe podejście do osób i grup, zdolność myślenia krytycznego, a także wspierają dokonywanie wyborów (zajęcia fakultatywne, moduły), refleksję nad własnym rozwojem (tutoring) i eksplorowanie obszarów niezwiązanych ściśle z rolą zawodową (fakultety poszerzające horyzonty). • Absolwenci przygotowani są do działania, które jest świadome (bazuje na wiedzy naukowej), społecznie istotne (oparte na wartościach i ukierunkowane na nie) oraz skuteczne (oparte na sprawdzonych narzędziach). • Kształcenie na kierunku PZI realizuje cele strategiczne uczelni w obszarze odpowiadania na oczekiwania rynku pracy i nawiązywania współpracy ze środowiskiem zewnętrznym • Szczegółowe przygotowanie do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE), w tym zdolnymi, obejmujące podstawy teoretyczne, aspekty prawne, diagnostyczne (analiza opinii/orzeczeń, diagnoza funkcjonalna) 	<p>kształcenia, przy jednoczesnym pobudzaniu studentów do samodzielnego poszukiwania wiedzy, aktywnego udziału w projektach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trudność w przeszłości z realizacją koncepcji kierunku wyłącznie ze specjalnościami nienauczycielskimi, co wpłynęło na poziom naboru kandydatów. To wyzwanie zostało jednak podjęte poprzez modyfikację programu w 2022 r., która m.in. ponownie uwzględniła przygotowanie do zawodu nauczyciela. • Wysoki odsetek osób nie podejmujących studiów lub rezygnujących ze studiów w przeciągu pierwszego semestru. Jest to problem z którym boryka się APS oraz inne uczelnie w Polsce • Niski poziom naboru na studia drugiego stopnia, co także jest trendem ogólnopolskim

Czynniki wewnętrzne	
POZYTYWNE	NEGATYWNE
<p>oraz planowanie i ewaluację wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaangażowanie studentów w działania na rzecz środowiska lokalnego (prowadzenie zajęć dla dzieci przez Koło Naukowe Robotech, realizacja wsparcia finału konkursu Digital Wizards, udział w Urysnowskim Festiwalu Nauki) • Zaangażowanie studentów w działania naukowe i wdrożeniowe ZMiPT, w tym wsparcie organizacyjne konferencji, prezentacja działań Koła Naukowego Robotech, udział w projekcie Nauka w służbie rozwijania talentów, samorozwoju i kształtowania motywacji młodzieży • Prężnie działające koło naukowe Robotech (prowadzenie zajęć dydaktycznych dla dzieci i młodzieży, współpraca z kołem naukowym Politechniki Warszawskiej ZTS) • Zainteresowanie pojedynczych studentów pracą naukową – wspólne przygotowanie z promotorem artykułu naukowego na bazie pracy badawczej realizowanej w ramach pracy dyplomowej przez p. Natalię Łosak 	

Tabela 58. Perspektywy rozwoju kierunku studiów – czynniki zewnętrzne

Czynniki zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • W obliczu trudnych i nieprzewidywalnych sytuacji geopolitycznych, takich jak konflikty zbrojne, kryzysy migracyjne, czy zmiany społeczne wywołane globalnymi wyzwaniami, rola specjalistów pracujących z ludźmi, w tym pedagogów, nabiera szczególnego znaczenia. Pedagogika, jako nauka zajmująca się procesem edukacji, wychowania i wsparcia społecznego, odgrywa i odgrywać będzie nieocenioną rolę w przygotowywaniu profesjonalistów 	<ul style="list-style-type: none"> • Czynniki demograficzne, takie jak spadająca liczba urodzeń i zmiany w strukturze społeczeństwa, wywierają negatywny wpływ na liczebność studentów w Polsce, prowadząc do coraz większych trudności w utrzymaniu stabilnego poziomu kształcenia wyższego. • Kierunek PZI przygotowuje do zawodu, który, mimo wysokiego poziomu odpowiedzialności i zaangażowania, charakteryzują się niskim lub przeciętnym

Czynniki zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
<p>do radzenia sobie z dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szybki rozwój technologii edukacyjnych, takich jak e-learning, sztuczna inteligencja w edukacji czy narzędzia wspierające zdalne nauczanie, wymaga przygotowania pedagogów, którzy potrafią efektywnie integrować te rozwiązania w procesie kształcenia. • Współczesny rynek pracy coraz bardziej docenia umiejętności miękkie, takie jak komunikacja, empatia, rozwiązywanie konfliktów czy praca zespołowa. Pedagogika jako dyscyplina i jako kierunek studiów oferuje narzędzia i wiedzę niezbędną do rozwijania tych kompetencji, które są kluczowe nie tylko w edukacji; • Przygotowanie absolwentów do podwójnych ról zawodowych, odpowiadających na konkretne, rosnące potrzeby rynku pracy: pedagoga zdolności i nauczyciela informatyki, co poszerza ich perspektywę zatrudnienia. • W obliczu stałego odchodzenia nauczycieli od zawodu oraz wielości wakatów w szkołach, istnieje duża potrzeba kształcenia zmotywowanych do pracy w szkole nauczycieli. • Możliwość rozwijania i wdrażania nowoczesnych metod pracy pedagogicznej i edukacyjnej, takich jak metoda projektu, podejścia STEAM, co zwiększa atrakcyjność i nowoczesność kształcenia. • Kształtowanie zaawansowanych umiejętności cyfrowych u przyszłych pedagogów, w tym wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) do diagnozy, komunikacji, zarządzania projektem czy analizy danych. Odpowiada to na potrzeby społeczeństwa informacyjnego. 	<p>wynagrodzeniem. W rezultacie, zawód nauczyciela jest postrzegany jako mało prestiżowy, co nie tylko zniechęca potencjalnych kandydatów do wyboru tego kierunku, ale także wpływa negatywnie na motywację studentów w trakcie nauki, szczególnie w momencie zderzenia się z rzeczywistością szkoły w czasie praktyk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiany w otoczeniu społeczno-gospodarczym oraz dynamiczny rozwój rynku pracy prowadzą do wzrostu liczby studentów studiów stacjonarnych, którzy decydują się na łączenie nauki z pracą etatową. Równoległe zobowiązania zawodowe mogą zagrażać osiągnięciu przez studentów zakładanych efektów uczenia się, gdyż ograniczają czas i energię, które mogą poświęcić na naukę, a także wpływają na ich zaangażowanie w zajęcia i aktywności edukacyjne. • Obserwuje się coraz silniejszy trend dewaluacji wykształcenia wyższego, co prowadzi do sytuacji, w której wielu absolwentów studiów licencjackich decyduje się na podjęcie pracy zaraz po ukończeniu nauki, skutkując spadkiem liczby osób kontynuujących kształcenie na studiach drugiego stopnia. • Rosnąca koncentracja na kierunkach technicznych i naukach ścisłych jako kluczowych obszarach rozwoju gospodarczego może prowadzić do mniejszego wsparcia dla kierunków społecznych, takich jak pedagogika. Może to oznaczać mniejsze finansowanie oraz ograniczone możliwości rozwoju programów pedagogicznych. • Zmiany o charakterze systemowym wynikające z wdrożenia ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, w tym wdrożenie zmodyfikowanego modelu finansowania szkół wyższych, mogą wpływać na

Czynniki zewnętrzne

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie absolwentów do pełnienia konkretnych ról specjalistycznych w systemie oświaty i poza nim, takich jak rola szkolnego doradcy zawodowego czy specjalisty od pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze SPE i zdolnych. • Rozwijanie u studentów kluczowych kompetencji związanych z samodzielnym rozwojem, uczeniem się przez całe życie oraz krytyczną analizą informacji (również z wykorzystaniem źródeł obcojęzycznych i technologii cyfrowych), co jest niezbędne w dynamicznie zmieniającym się świecie 	<p style="margin-left: 20px;">strategiczne projektowanie kierunków rozwoju uczelni</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko, że dynamiczne zmiany w obszarze technologii informatycznych i edukacyjnych oraz w rozumieniu specyficznych potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży (np. w zakresie zdolności czy SPE) będą wyprzedzać możliwości bieżącej i kompleksowej aktualizacji programu studiów, mimo podejmowanych w tym kierunku działań. • Wyzwanie związane z zapewnieniem pełnego rozpoznania unikatowej kombinacji kompetencji absolwentów (pedagogika zdolności + informatyka) przez różnorodnych pracodawców na rynku pracy, w tym poza tradycyjnymi placówkami oświatowymi, co może utrudniać znalezienie pracy w pełni odpowiadającej profilowi studiów. • Konkurencja ze strony programów studiów o węższym lub czysto technicznym profilu, które mogą być postrzegane przez kandydatów jako dające lepsze perspektywy zatrudnienia lub wyższe wynagrodzenia, co może wpływać na nabór. • Trudność w zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniej liczby wysoko wykwalifikowanych pracowników naukowo-dydaktycznych posiadających ekspertyzę w obu kluczowych obszarach kierunku (specjalistyczna pedagogika, np. zdolności/SPE, i dynamicznie zmieniająca się informatyka/technologie), co jest niezbędne do realizacji interdyscyplinarnego programu na wysokim poziomie

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsowość)